John D. Mac Donald

Uragán Ella

©By John D. MacDonald 1977
Translation © Ladislav Smutek, 1983

Na jižním cípu Floridy vybudovala stavební společnost rozsáhlé condominium – sídliště výškových domů s luxusními byty, které rozprodává do soukromého vlastnictví pomocí přitažlivé reklamy. „Klidné bezstarostné stáři v kouzelném prostředí slunné Floridy – úchvatná vyhlídka z oken bytů na Mexický záliv a na zeleň bujné vegetace – celoroční koupání v moři i v bazénech – rybolov – tenis – golf – to jsou slogany, podle nichž se nové condominium zdá být „rájem na zemi“ zejména pro starší zámožné Američany, kteří zatoužili na sklonku života po klidu v přírodě, aniž by se museli vzdávat velkoměstských výhod.

V širokém panoramatickém záběru se odvíjí život tohoto napovrch ideálního sídliště propojený s životy jeho obyvatel, kteří do nových bytů investovali celoživotní úspory, i s životy jeho tvůrců, kteří se nyní snaží co nejrychleji a nejvýhodněji zhodnotit své investice, idylické představy pověstného floridského „ráje důchodců“ se postupně vytrácejí, jak reklamním pozlátkem exkluzivního condominia začíná pronikat drsné realita, v níž to vře spletitými osobními konflikty i rafinovanými uskoky ziskuchtivých stavebních podnikatelů, až k dramatickému vyvrcholení, když Floridské pobřeží zasáhne uragán Ella.

Známý americký spisovatel John D. MacDonaid, autor mnoha úspěšných románů a povídek, si vytvořením) tohoto románu vytkí náročnější cíl než rozmnožit řadu populárních „katastrofických“ příběhů. Důkladná znalost prostředí, moderních stavebních trendů v USA i skutečných událostí mu umožnily vytvořit z této knihy pozoruhodně sugestivní obraz z americké současnosti, v němž napínavý děj prohlubuje kriticky zaostřeným pohledem nejen na dravou podnikatelskou činnost, ale i na problémy ochrany přírody, na otázky stáří vyřazeného z aktivní účasti na životě společnosti, na věci společné všem lidem, kterým leží na srdci spravedlnost a úcta k člověku.

„Chodit tak dlouho mezi uragány je velmi nebezpečné. Vzrůstá tím počet lidí, kteří na ně nevěří.“

Dr. ROBERT H. SIMPSON,
bývalý ředitel Státního uragánového střediska
Miami, Florida

Howard Elbright konečně našel Juliana Higbeea, správce bytového družstva, který se lenivě opíral o betonový sloup a upřeně hleděl směrem k bazénu, kde dvě mladé ženy střídavě skákaly z nízkého prkna do vody.

„Promiňte,“ omlouval se. „Slečna v kanceláři myslela, že jste snad u tenisových kurtů. Proto jsem vás napřed hledal tam.“

Správce Higbee vůbec neodpověděl. Stál prostě vedle Elbrighta a velké opálené paže měl založené. Byl to mohutný a robustní chlapík, na kterém všude, kde tmavě modré šortky a světle modrá sportovní košile nezakrývaly opálenou kůži, rostly bílé chloupky vybledlé od slunce. Na plných tvářích mu tvořily chloupky světlé strnisko. I když byl na pleš příliš mladý, měl kaštanové vlasy tak pečlivě sčesané, že mu sahaly přes čelo až na obočí a vypadaly]ako uhlazená paruka.

Howard Elbright uvažoval, zda ten člověk snad není hluchý, nebo mu chybí schopnost periferního vidění. Jinak existovala ještě možnost, že se sám stal neviditelný a neslyšitelný a byl odsouzen navždy bloudit po této floridské končině, pokoušet se o marné rozhovory a přesvědčovat lidi, aby od něho přijímali peníze za nezničitelné zboží z umělé hmoty. Zdálo se mu, že ho nedávno přepadly podobné vidiny.

„Promiňte!“ opakoval.

Higbee odpověděl, aniž se otočil. „Takzvaná slečna v kanceláři je moje manželka. Je to paní Higbeeová. Lorrie Higbeeová.“ Mluvil divně nahlas a zdůrazňoval každou slabiku, jako by byl zvyklý mluvit s nahluchlými.

„Nechtěl jsem –“

„Co se týče tenisových kurtů, byl tu plukovník Sim-mins, co bydlí v jedna G. Plukovník Simmins si stěžoval, že na západním te-

nisovém kurtu jsou hrbolky a že tnu servis divně odskakuje. Zavolal mě, abych se podíval, jak mu servis divně odskakuje. Tak jsem mu řekl. že všem servis divně odskakuje.“ Otočil se tak náhle, až Howarda Elbrighta polekal. „Když je dobrý pro jednoho, je dobrý pro všechny! Je to tak?“ Julian Higbee teď už křičel.

„Já tenis nehraju.“

„Co má dělat, to jsem mu řekl, jako to říkám každému: Obraťte se s tím na výbor. Na to jsou tady. Proto jste si je zvolili. A když budou chtít, aby se něco udělalo, přijdou za mnou a zeptají se mě, jestli to můžu dát udělat. Je to tak?“

„Řekl bych, že to tak je.“

Správce natáhl velkou hnědou ruku. „Jmenuju se Julian Higbee, pane. Jsem tu správcem. Jestli se zajímáte o koupi, tak zůstaly jenom dva družstevní byty v krásné Zlaté písčině. Byt číslo pět A a byt číslo šest E. Z každého bytu je úchvatný pohled na Mexický záliv. Jestli se zajímáte o nájem, můžu vám ukázat širokou paletu krásně zařízených–“

„Máme už byt čtyři C.“

Higbee se zatvářil zklamaně a pak se ušklíbl. „Tak je to. Já věděl, že jsem vás už někde viděl. Nastěhoval jste se sem předevčírem, viďte?“

„Ne. Před deseti dny. Přesně třetího května.“

„Blahopřeji, že se vám podařilo najít nový a tak uspokojující životní styl, pane… Neříkejte mi to. Prosím vás, nic mi neříkejte!“ Higbee zavřel oči, sklonil hlavu, sevřel ruku v pěst a přitiskl hřbet ruky ke rtům. Sotva slyšitelně něco zamumlal. „Elmore!“ zaječel. „Nikdy se nemýlím.“

„Nikoli Elmore. Elbright.“

„Na tom snad nesejde. Co máte na srdci?“

„Mám seznam.“

„Seznam? Seznam čeho?“

„Seznam věcí, které se musí zařídit. V bytě číslo čtyři C.“

„Musí se zařídit? To je velice silný výraz. Chcete mi snad vyhrožovat, pane Elmore?“

„Elbright. Nevyhrožuju. Chci jenom říct, že když se nastěhujete do nového bytu, vždycky pár maličkostí není v pořádku a dříve či

později se to musí spravit, aby se dalo v bytě bydlet. Například klimatizace je –“

„Pojďme do kanceláře. Vytáhnu si váš spis.“

Higbee ho vedl parkovací garáží. Zlatou písčinu tvořila osmiposchoďová budova. Parkovací garáž, vstupní hala, kancelář a byt správce byly v přízemí. V každém poschodí bylo sedm bytů, ale v nejvyšším pouze pět, protože tam byly rekreační prostory. Čtyřicet sedm bytů plus správcova výmluvnost. Byla to světlá betonová stavba ve tvaru hranatého bumerangu. Stála na čtyřech stísněných jitrech půdy, její zadní konvexně vyklenutá zeď sousedila s neproniknutelnou džunglí dubového, palmového, mangrovového a smíšeného houští a úponků. Její konkávně prohnuté průčelí se střetávalo neustále s hlukem dopravního ruchu na dvouproudové Plážové cestě a ve větší vzdálenosti s prostorem mezi dvěma vyššími budovami družstevních bytů s průčelími obrácenými k pláži; za nimi se rozkládal širý modrý Mexický záliv.

Higbee se náhle zastavil, obrátil se a položil Howardu Elbrightovi velkou ruku na rameno, otočil ho doleva a vyzval ho: „Podívejte se na to. Tak k čertu, uděláte to?“

Elbright zíral naznačeným směrem a viděl jenom stříbřitě šedý oldsmobile zaparkovaný blízko betonové stěny skladiště.

„Nevidíte to?“ zeptal se Higbee. Vyndal z kapsy ocelové pásmo a šel k vozu. Zadní kolo stálo na oranžové hraniční čáře. Změřil, o kolik ji auto přesahuje, pak přešel k přední části vozu a změřil vzdálenost od nárazníku ke zdi.

„To je Hascollův vůz. Byt číslo pět F. Tentokrát přesáhl postranní čáru o pětatřicet centimetrů. Víte, co to znamená? Když vůz takhle přesahuje, nikdo se nemůže dostat k dvěma sousedním místům, že? Tak co se stane? Dívám se na televizi a někdo přijde a začne na mě hulákat, že nemůže zaparkovat svůj zatracený auťák. Řekl jsem mu to jednou, říkal jsem mu to třicetkrát, jestli jeho stará neumí auťák zaparkovat, že jí ho má zaparkovat sám. Copak po něm chci něco zvláštního? Aby vůz umístil mezi čáry. Aby se přední nárazník do* týkal zdi. Chci toho po něm tolik? Říkám vám, vy lidičky se musíte naučit, jak se zaparkovávají vozy.“

Howard Elbright upřeně hleděl na rozhněvaného mladého muže. Cítil, jak mu žhnou uši a nabíhá šíje. Věděl, že se nesmí nechat strhnout k hněvu.

„Řekl jste „vy lidičky“? Je to vaše obvyklé oslovení, Higbee?“

„Jak mám podle vás nazývat zdejší lidi?“

„Obyvatelé. Majitelé. Měl byste o nás mluvit s úctou, a ne posměšně.“

„A ne jak?“

„Posměšně, pohrdavě. Já také přispívám na vaši mzdu, nebo ne?“

„Platíte za správu, pane Elmore.“

„Elbright. Měl byste se trochu snažit, abyste se zalíbil zdejším majitelům.“

„Proč bych to dělal? Och, chápu. Koukněte, díváte se na to špatně. Já nepracuju pro vás, lidičky. Já pracuju pro správu Zálivu. Tato společnost má dvacetiletou smlouvu na správu tohoto místa. Já a Lorrie pracujeme pro Záliv. Lidem ze Zálivu se musíme zalíbit. Nemá smysl, abyste nade mnou ohrnoval nos, pane Elmore. Vy, lidičky, mi nic nemůžete udělat. Když chcete vědět, jak to funguje, proč si nepromluvíte s panem McGinnitym? Byt číslo sedm B. Pete McGinnity. Je předsedou výboru družstva Zlaté písčiny. Jemu se to nelíbí o nic víc než vám. Ale tak to je. Pojďte, projdeme si ten seznam.“

Z haly přízemí proti dvěma výtahům vešli do malé kanceláře. Lorrie Higbeeová přestala ťukat na stroji. Byla to malá žena s dlouhými tmavými vlasy, které by jí překážely v rozhledu, kdyby neměla oči posazené tak blízko sebe po stranách dlouhého ostrého nosu. Z profilu byl vidět jenom konec nosu vyčnívající z lesklých černých vlasů.

„Volala tě paní Fishová,“ řekla svému muži.

„Kvůli čemu?“

„To nechtěla říct.“

„Přines spis na čtyřku C.“

Paní Higbeeová šla ke skříni, kde byly uloženy spisy. Měla na sobě žluté tričko a vybledlé texasky; obepínaly ji tak těsně, že jen samotná kůže mohla být těsnější.

Přinesla Higbeemu spis. Higbee se usadil za větší psací stůl a ukázal posunkem Elbrightovi, aby se posadil na židli pro návštěvníky. „Máte ten seznam? Tak co s tím uděláme?“

Elbright vyndal seznam z náprsní tašky, rozevřel ho a četl nahlas, pomalu a pečlivě. „Voda z kohoutků na horkou vodu je vlažná, ale ne teplá. Dešťová voda teče pod zasunovací skleněné dveře v obývacím pokoji a přední ložnici. V ledničce chybějí dvě přihrádky. Kompresor v klimatizaci vydává hlasité štěkavé zvuky. Dveře od sprch se neotvírají. Regulace horké a studené vody u výlevky v menší koupelně jsou umístěny obráceně, vana ve větší koupelně je oprýskaná. Jeden klozet není vymalován. Dvě zástrčky ve zdi nefungují. V zábradlí na balkóně u obývacího pokoje je povážlivá trhlina.“

„To je všechno?“ „Tak dalece ano.“

„Tak dalece? Dobrá. Vzpomínáte si, že jste přišel sem do kanceláře v den, kdy jste se nastěhoval?“ „Ano.“

„Co se tehdy stalo?“

„Co se stalo? Dal jste mi… klíče a hromadu literatury.“

„Vynecháváte to nejdůležitější. Přímo přede mnou a Lorrií jste podepsal tohle. Kopii jste dostal zároveň s tou literaturou. Je to tak?“

Howard Elbright ten drobný tisk stěží četl. Čím dále četl, tím byl zaraženější. Potvrdil, že je s bytem po všech stránkách spokojen, že v něm byly dokončeny všechny práce, že stavitel a podnikatel nenesou odpovědnost za nedokončenou nebo neuspokojivou práci či vybavení.

„Jenže tehdy jste mi tvrdil, že je to jenom formalita,“ namítl tónem žalobce.

„To také je. Formálně závazná smlouva. Když mi nevěříte, vyhledejte právníka. Měl jste si vzít smlouvu na den nebo na dva domů a řádně ji prostudovat. To jste měl udělat. Je to tak?“

„Měl jsem tu nábytek na nákladňáku.“

„Nábytek jste si mohl dát do skladu. Každopádně vám řeknu, co pro vás můžu udělat, Elmore. Bez problémů vám můžu opatřit chybějící přihrádky. Snad mám nějaké na skladě, nevěděli jsme, odkud jsou. Pokud jde o klimatizaci, máte na ni záruční list a adresu výrobce, můžete si opravu zařídit sám. Ve skutečnosti si můžete zařídit všechno, co máte v seznamu, opatřit si instalatéra, elektrikáře, malí-

ře, prostě všechno. Nebo to můžete svěřit mně. V tom případě zaplatíte správě Zálivu vydání plus deset procent. Radil bych vám, abyste to svěřil mně, protože správa Zálivu opatří pracovní četu od stavitele, který to tu postavil, a vy uděláte lip, když zaplatíte deset procent navíc, než abyste si to obíhal sám, protože tu nikoho neznáte. Dělá se to tak, že mi to svěříte a částka za opravy se připočte ve vašem měsíčním vyúčtování k správnímu poplatku, k nájmu za pozemek, k rekreačnímu poplatku a tak dále.“

„Ale stejně budu muset platit za každou jednotlivou práci.“

„Nemůžu vám dávat prezenty zadarmo, Elmore.“

„Elbright, prosím. Pan Elbright. Abyste si to zapamatoval, vzpomeňte si na slovní asociaci. Když jsem podepisoval tu smlouvu, nebylo to v pořádku – nebylo to all right – Elbright.“

„Tak to je v pořádku, pane Elbright. Že je to v pořádku, Lorrie?“

„Fant… taštičky,“ prohodila mdle.

„Vaše jméno už nezapomenu,“ prohlásil Higbee. „Mám skoro dokonalou paměť.“

„Ha,“ uchechtla se Lorrie.

„Chcete, abych se vám postaral o ten seznam?“

Howard jej složil a vložil zpět do náprsní tašky. „Dám vám vědět.“

„Jak je libo. Pro mne je to otrava, ale od toho tady jsem, že?“

Když za sebou Howard zavřel, zdálo se mu, že slyší, jak se Higbee směje. Na cestě k výtahům se mu zase rozhořely uši. Stiskl knoflík. Z třetího poschodí přijel prázdný výtah. Vyjel do čtvrtého poschodí, vystoupil, zahnul doleva k severnímu křídlu. Do bytu 4-C vedly druhé dveře. Aby se k nim dostal, musel přejít po úzkém vnějším chodníku za betonovou zdí, sahající do výše hrudi.

Vytáhl klíč, ale než vstoupil do svého království, opřel se o zed1 a pohlédl směrem k východu přes plochy pokryté houštím, k bledě stříbřité modři Palmové zátoky a mlhavé pevnině vzadu.

Jsi teď chemik na odpočinku, říkal si. Jsi velice šťastný penzionovaný chemik, protože bydlíš se svou milující manželkou v družstevním bytě za padesát osm tisíc dolarů přímo zde, ve Zlaté písčině na ostrůvku Fiddler. Děti už máš velké a daří se jim dobře. Máš právo užívat cestu k pláži (metr širokou, vjezd autům zakázán). Jsi po-

měrně zdravý (jeden vyléčený infarkt). Edith také (vysoký krevní tlak, který se těžko kontroluje). Opakuju: Jsi velice šťastný, Howarde. Splnil se ti Velký americký sen. Raduj se z něho a užívej si ho.

Edith v kuchyni krájela rajské jablíčko. „Kdes byl tak dlouho?“ zeptala se.

„My, důchodci, máme na všechno dost času.“

Podívala se na něho. „Je to v pořádku, miláčku?“

„Všechno je v naprostém pořádku.“

„Začnou s tím už brzy? Bez teplé vody jsem zoufalá.“

„Neboj se, budu jim šlapat na paty.“

„Nebyly s tím potíže, že ne?“

„Jaké potíže mi může kdo způsobit? Jsem imunní proti všemu,“ řekl. Objal ji, šel do obývacího pokoje, poklekl a snažil se představit si, jak se může déšť dostat pod zasouvací dveře. Jak klečel, měl groteskní pocit, že je součástí nějakého masového rituálu, že po celém západním pobřeží Floridy, na všech těch úzkých protáhlých příbřežních ostrovech přikrčených blízko k subtropické pevnině a pojmenovaných Clearwater, Anna Maria a Longboat, na ostrůvcích Siesta, Casey, Manasota a Seagrape, i na tomhle nazvaném Fiddler se usídlilo tisíce penzistů a všichni v této chvíli klečí a civí na zašupovací skleněné dveře a uvažují, jak dokáže dešťová voda prosáknout dovnitř a špinit jejich pastelové koberce. Postavte se obličejem k západu, vy kulaťoučcí stařící, a uvažujte o svém tropickém osudu.

Guthrie Garver, známý jako Gus, byl malý, klidný, sukovitý muž. S Carolyn byli první manželskou dvojicí, která se nastěhovala do Zlaté písčiny. Nastěhovali se do bytu 1-C dva dny poté, co byla budova zkolaudována, když země kolem byla ještě syrová, bez plaveckého bazénu, bez tenisových kurtů a bez povrchových parkovišť za budovou. Před měsícem v dubnu tomu byl rok.

Gus měl zažloutlou pleť a bílého ježka na hlavě, vypadal jako nabílený Indián. Když plaval v bazénu, vystavoval sporé, kostnaté tělo s vystouplými lopatkami, s podlitinami zjizvené tkáně na tuhé kůži a vypracovaných svalech. Celý život strávil na stavbách, většinou rozlehlých, na velmi vzdálených místech. Měl rád pevné stavby, přesně vypočítané, dobře naplánované a kvalitně provedené.

Proto pohrdal Zlatou písčinou. Šest měsíců strávil tím, že prohlížel družstevní domy všude na jihozápadním pobřeží Floridy; sám sobě přiznával, že nepoznal ani jediný, kterým by nepohrdal. Carolyn milovala světlý, čistý, slunný byt. Pro ni byl symbolem konce cesty, místem, kde může zapustit kořeny, kde se nemusí stále obávat, že Guse pošlou zase někam jinam.

Po dlouhém uvažování jí Gus jednou večer řekl, že by se vzdal svého povolám, kdyby nedokázal postavit lepší budovu, než je tahle, ta slepenina z ropuších novinek a voskového papíru. Ale to ji tak nesmírně rozčílilo, až ji nakonec přesvědčil, že jenom žertoval, a umiňoval si, že už se o svých pochybnostech před ní nikdy nezmíní.

Strávili spolu v bytě první vánoce a o týden později na náměstí u nákupního střediska, jenom čtvrt míle na jih od domova, uklouzla Carrie na banánové slupce a zlomila si kyčel. Připomínalo to starou komedii. Banánová slupka. Šli spolu k autu a Carrie před sebou tlačila vozík s nákupem. Když padala, postrčila vozík dopředu, takže se srazil s cadillakem. Zboží vyletělo do vzduchu a padalo na kryt a na okno auta. Gus klečel u Carrie a snažil se zjistit, jak těžce se zranila; přitom na něho dorážel obtloustlý ruměný páří z cadillaku, nakláněl se nad Gusem a kňučel, kdo mu zaplatí za opravu auta. Nakonec došla Gusovi trpělivost, vstal a vykřikl: „Ticho!“ Zároveň šťouchl toho chlapíka dvěma tuhými prsty do břicha. Chlapík zavrávoral, spadl na asfaltový chodník a zůstal na něm sedět jako tlusté nemluvně, popelavý v obličeji a tichý.

Carrie operovali a kyčel jí dali dohromady. O týden později dostala zápal plic, přestěhovali ji na oddělení intenzívní péče a museli jí udělat tracheotomii. Když se konečně zotavovala, postihla ji mrtvice, která jí ochromila celou pravou půlku těla. V polovině února ji mohl převézt do sanatoria. Byl nemocensky pojištěn u pojišťovny ASCE, takže jeho skutečné výdaje tvořily dvacet pět procent z nemocničního účtu na devět tisíc dolarů, zmenšených o částku, kterou krylo pojištění.

Na začátku dubna řekl lékař Gusu Garverovi, že se dá poměrně přesně odhadnout rozsah trvalé invalidity, která jeho paní očekává. Velkým svalům na pravé straně se částečně vrátila schopnost pohybu, ale lékař pochyboval, že by se pacientka mohla kdy bez cizí po-

moci posadit nebo dokonce chodit. Pokud jde o schopnost komunikace, mrtvice zasáhla tu část mozku, která umožňuje rozumět řeči a písmu.

„Tomuto stavu se říká afázie. U mladších pacientů se někdy může cvičit pravá strana mozku, aby převzala komunikaci. Ale v případě vaší ženy nemůžeme doufat v takový výsledek. Ano, do jisté míry si uvědomuje okolí. A vás poznává, to ano. Snad jste si všiml, že se pokouší komunikovat na subverbální úrovni, vyjádřit prostá přání… těmi zvuky. My se nyní domníváme, že pro proces myšlení jsou slova podstatná. Značná část našeho myšlení se odehrává ve formě slov. Jestliže jsme zbaveni nástroje slov, proces se stává primitivnější a jednodušší: horko, chlad, hlad, žízeň. Ne, neřekl bych, že by byla nějak vážně oslabena naděje na delší život. V třiašedesáti letech je ještě docela zdravá, až na ty traumatické neduhy."

Asi v polovině dubna přizpůsobil Gus Garver své potřeby příjmům. Bylo tu společenské pojištění, důchod, úspory, investice, pojištění starobní a léčebné. Bylo by logické prodat byt a najmout si něco blízko sanatoria. Ale to mu připadalo, jako by se vzdával života, i když věděl, že se Carrie pravděpodobně domů nikdy nevrátí. Zdálo se mu, že Carrie jeho vzpomínek je více přítomna ve světlém, čistém bytě než v malém stinném pokojíku sanatoria. Usoudil, že mu prospěje, když se bude starat o byt, když se stane jedním z pěti členů výboru družstva, bude si vařit, chodit nakupovat, nosit prádlo k pultům automatických praček v přízemí. Vytvářel si tak podvědomý pocit, že se žena jednoho dne vrátí zdravá. Kdyby se odstěhoval, nemohl by té iluzi věřit. Navštěvoval Carrie každý den na dvě hodiny, od tří do pěti. Sedával po levé straně postele, po té její dobré straně, nebo po levé straně jejího křesla, držel ji za ruku a spolu se dívali na malou obrazovku televizoru, který jí opatřil. Nezáleželo na tom, zda zvuk jde nebo ne. Pozorovala pohyb a barvu. Seděl a v myšlenkách se vracel k projektu, který měl zabránit povodním v Ásamu, k dálnici v Peru, k letišti ve Fidži, myslel na mrtvé přátele a na hory uprostřed džunglí, na vesnické kantýny a na vesnické dívky, na posuny skal a na tajfuny, zatímco v tichém pokoji v postranní ulici městečka Athény na Floridě bez zájmu pozoroval grimasy a gesta herců na televizní obrazovce.

Kdykoliv měl volný čas, zkoumal stavbu Zlaté písčiny. Stála na pilotách, které zasahovaly – neznámo jak hluboko – do původního slinu. Odhadoval, že]e jich přes tři sta. Z těch, které si mohl prohlédnout, usuzoval, že mají minimální průměr třicet pět centimetrů. Přiměřený činitel bezpečnosti by vyžadoval od každé piloty únosnost padesáti tun.

Architekt a projektant jistě mohli počítat s jakýmikoli specifickými podmínkami. Padesát tun na kus. Hloubka třináct metrů. Minimální pevnost v tlaku 330 kilogramů na čtvereční centimetr. Mohli jste požadovat objektivní laboratorní zkoušky. Mohli jste je pozorovat jako ostříži.

Tohle však byly lité piloty, bez žalování, vrtané spirálovými vrtáky, cementová malta byla v přímém dotyku s původní hmotou. Veškerý beton byl asi čerpán do otvoru pod stálým tlakem, když byl vrták vytažen, a cementová malta musela být prvotřídní. Dobrý cement podle federálních norem, technicky vytříděný popílek, čerstvá čistá voda, pozzolitový retardér číslo 8 nebo jeho ekvivalent a jemná přísada, všechno naměřeno a promíseno v přísně čistém zařízení.

Abyste dosáhli dobrého výsledku, museli jste mít pracovníky, kteří vědí, co dělají, a kteří se zaváží, že to udělají přesně podle návodu. Gus Garver si nemohl prohlédnout podzemní piloty, ale mohl prozkoumat ty viditelné, betonované do půdy, a učinit si tak úsudek o práci na ostatních pilotách.

Po několik týdnů si dělal poznámky o nedostatcích, které zjistil. Shledal, že dilatační spáry jsou špatně položené, což zhoršovalo pevnost stavby. Našel pilotu, kde vazba na spáru byla chybná. Kde se končí jedno lití, když beton sedne, tam je nutné opískovat čelní plochu, vymýt cement na obnažené drsné kamenivo zapuštěné pevně v maltě. Dřív než dojde k novému lití na čelní plochu, musí se odstranit stlačeným vzduchem všechny úlomky a uschlé kapky. Ve spáře našel vlasovou trhlinku. A když zjistil dvě místa podél trhlinky příliš hluboká, než aby na něj stačila čepel kapesního nožíku, vrátil se s tuhým vodicím drátkem, dlouhým asi šedesát centimetrů, a šokován konstatoval, že spára byla nejen nedbale připravena, ale také špatně vedena. Našel spárová označení a zatekliny, povrchové dutinky a kamenné kapsy, nepravidelnosti a skvrny po prosakování. V povr-

chové nosné ploše, kde specifikace vyžadovala beton třídy A, našel stěnu v části garáže, kde lití bylo nedostatečné, kde odhadoval obsah cementu čtyři pytle na jeden metr místo šesti pytlů. Poznal to pouhým pohledem a na omak cítil písek; poznal to podle toho, jak se dal beton oškrabat kapesním nožíkem. Našel kamennou kapsu ve stěně, vrazil do ní čepel svého nožíku a uvolnil kamínky snadněji, než by měl. V kraji, kde často řádí zemětřesení, pomyslel si, by se ta zatracená zeď zřítila jako obrovská hromada karet.

Dokončovací práce vypadaly dost dobře. Nevěnoval jim moc pozornosti. Šlo vlastně jen o kosmetické úpravy. Jeho zajímal tlak a schopnost použitých materiálů vzdorovat předpokládanému tlaku. Když něco postavíte, chcete, aby to zůstalo.

Práci s předpjatým betonem si nemohl ani informativně prohlédnout. Věděl jenom, že byla složitější a že tady bylo víc věcí, které se daly udělat špatně nebo vůbec ne. Formám mohla scházet pevnost, která by zabránila posunům, způsobeným vnějším chvěním. Vložky mohly být umístěny trochu stranou. Skryté trubky, kanálky, fixační tělíska, zakotvení a tak dále, to všechno mohlo být před litím nesprávně umístěno. Nějaký zatracený blázen mohl připevnit vložky k hlavní nosné oceli. Při stavbě mohli skrblit na podpěrách a způsobit příliš mnoho vychýlení z nosných článků. Některé články mohly být jen opraveny, když se rozlomily nebo praskly, místo aby je vyměnili za jiné. Dráty, pásy a příčky mohly být v několika případech nepřesně vypočteny a nahodilé zkoušky nemohly tuto vadu postihnout.

Gusovi se zdálo, že stavba byla správně projektována i připravena. Vypadala na to. Jednotlivé prvky a součásti měly dostatečné rozměry a zřejmou odolnost. Věděl, že dobré provedení stavby poskytuje dostatečný činitel bezpečnosti, aby se překonaly menší závady a nedopatření během normální práce, jež nezachytí inspektoři a specialisté. Ale při vysloveně ledabylé betonářské práci, a Gusovi připadalo, že tady práce vskutku ledabylá byla, nastane okamžik, kdy nahromaděné nedostatky spolknou činitele bezpečnosti, a jestliže je tlak na jakoukoliv část dost velký, aby ji rozdrtil nebo rozlomil, vychýleni se přenáší na ostatní části stavby. Ty také praskají nebo se kroutí či lámou a celá stavba pak spadne.

Vzpomínal si – v kterém roce to bylo, 1957? – jak přišel z jihu po zemětřesení do Mexico City. Mike zaparkoval rovera na východní straně třídy Povstalců, nasadili si přilby a šli se podívat na zbytky činžovního domu, který spadl v noci před dvěma dny. Bylo nemožné určit, kde se stala první chyba, ale jak to jednou začalo, zřítily se všechny deskové podlahy, jedna za druhou, takže budova, vysoká přes třicet metrů, se změnila v hromadu sutin, vysokou asi pět metrů. Deskové podlahy zůstaly kupodivu nedotčeny a vytvořily příšerný obložený chlebíček, deset krajíčků chleba s tenkými kousky masa. Mike sebral kus betonu veliký jako vlašský ořech a hnětl jej mohutnými prsty, až se rozdrobil na prach. Smetl prach z rukou, ukázal na pracovní čety a řekl: „Lidé spali, když se ozval rachot. Patřilo to tu všechno nějakému mexickému komediantovi.“ Nemuseli debatovat o problému, jak namíchat dobrý stavební beton. Nebo o trestu za to, že to tu neudělali dobře.

Florida ovšem netrpí zemětřesením. Neustále přemýšlel o podzemních pilotách. Šel ze. tím a zjistil, že piloty dodala firma Romez, stavby základů. Zjistil si, že firma pracuje na ostrůvku Riley, kde staví piloty. V tmavých kalhotách a v bílé košili, na hlavě hliníkovou přilbu, pustil se Gus Garver do díla a nerušené se potuloval po stavbě. Když se ho jednou zeptali, co si přeje, odpověděl, že je ze Státního úřadu pro normalizaci. Načež mu řekli, jen ať si požádá, kdyby něco potřeboval.

Zařízení vypadalo, jako by bylo příliš používané a špatně udržované. Dělníci pracovali pomalu a lajdácky. Gus ochutnal vodu, kterou používali. Byla slaná a poloslaná. Zdržel se tam hodinu. Viděl dvě přerušená litím. V obou případech byl důvod stejný. Vrták zřejmě narazil na nějakou podzemní dutinu ve spodním vápenci a pak bylo třeba na litím větší množství betonu, než bylo okamžitě k dispozici. Tak tedy přestali a po deseti minutách lili do téhož vyvrtaného otvoru, pokračovali až k povrchové formě, uložili výztužné pruty a lili stativo.

Když zkoumal základy, vzbudilo jeho zvědavost, jak vznikly ty úzké ostrovy tak blízko břehu. Vypracoval si o tom svou teorii, jejíž správnost si ověřil ve veřejné knihovně v Athénách. Před dávnými lety ležela Florida pod mořem. Jak moře ustupovalo a zvedala se

země, přitékaly velké prudké řeky z pevniny do Mexického zálivu, živeny nepřetržitými průtržemi. Tyto příbřežní ostrovy, složené z materiálů, které řeky připlavily k moři a uložily ve své deltě, vznikly, když moře ustoupilo dále a řeky se zmenšily. Tím se zcela lišily od pravých floridských ostrůvků, od toho dlouhého mrtvého útesu, složeného z myriád koster nepatrných mořských živočichů.

Myriáda – to slovo se mu docela zamlouvalo. A byl potěšen, že měl pravdu, pokud jde o geologické dějiny těchto falešných ostrůvků, které byly aluviálními sedimenty, dlouhou řadou slinu a ulit, smývaných dolů řekami, ukládaných a spojovaných po staletí, pomalu získávajících živé rostliny a ornici a bílé stužky přímořské pláže.

To vysvětlovalo, proč jsou tak úzké zálivy, které oddělovaly ostrovy od západního pobřeží floridské pevniny, a proč jsou si tak podobné ve struktuře, ve vyvýšeninách i ve flóře.

V noci, sám v bytě 1-C, v temném tichu ložnice Gus Garver jako by přímo cítil hmatatelnou váhu šesti poschodí nad sebou. A viděl, zcela živě a určitě, jednu z těch podzemních pilot z projektu ostrůvku Riley, kde bylo lití přerušeno. Za deset minut čekání prosakovala voda z drsných stěn vyvrtaného otvoru a přinášela s sebou kousky ulit, slinu a půdy, které vytvořily na vlhkém betonu tenkou vrstvu. Nové lití úlomky neodstranilo. Suť zůstala jako určitá izolace, oslabovala vazbu mezi dvojím litím, vytvářela budoucí linku lomu, místo, kde konstrukce praskne, bude-li vystavena bočnímu tlaku.

A tlak by nemusel být boční, napadlo ho. Dejme tomu, že směs byla těžká a za deset minut čekání sedla v patnáctistupňovém sklonu od vodorovné roviny. Pak, jestliže původní materiály v postranní stěně jsou dost měkké, dostatečný kolmý tlak by mohl způsobit sesun. Na druhé straně za deset minut čekání mohlo napadat asi sedmdesát litrů suchých skořápek na staré lití a mezi spodkem piloty a vrškem by pak nenastala vůbec žádná vazba. A oni by to nevěděli.

Tak dobrá, ty rádobychytrý inženýrku, jak bys to udělal, kdybys měl lít přímo do tohoto místa a z nějakého důvodu by ti došla zálivková malta? Hmmm. Vytáhněte vrták a tlakovou trubku a posviťte si dostatečně silným světlem dolů do otvoru a důkladně se do něho podívejte. Pusťte dolů výztužný prut a všimněte si, o kolik přečnívá první lití. Ideální by byla délka šesti metrů, z toho dva metry uvnitř a

dva metry nad úrovní. Pusťte jich tam asi pět a při novém lití maltu trochu navlhčete, dejte do ní méně přísady tak, aby pruty řádně hmotu vázaly. Možná že na konci budou pruty moc blízko sebe, moc blízko stěny piloty, ale je to mnohem lepší řešení než vůbec nic.

Myšlenka na pruty ho přivedla na betonářskou ocel v budově kolem něho, pod ním a nad ním. Na všechny krajní pruty s výztužnými spojovacími prvky a stykovými příložkami, pruty s upraveným povrchem a svařované drátěné pletivo, na všechny podpěry, fixační tělíska a síťovinu.

V duchu si udělal seznam všeho, co může být špatné na betonářské oceli. Příliš dlouhé čekání – přes hodinu – před tahem vyztužujícím piloty. Ocel umazaná tukem nebo příliš zrezivělá nebo šupinatá. Špatné svary. Příliš málo výztužných spojovacích prvků od základů ke stěnám. Pruty nedostatečných rozměrů. Křehký vázací drát. Nevyvážené styky u sousední výztuže. Ohyb a terénní rýhování výztuže kolem vyústění a pouzder. Rychlé ledabylé lití, které zanechalo otvory pod výztuží a kolem ní nebo vyrazilo pruty z podpěrek, aniž si toho kdo povšiml.

Ne, tohle nebyl kraj pronásledovaný zemětřesením, ale ležel u moře jako nízký ostrov a kolem se rozkládalo velké teplé mělké moře, kde v letní sezóně řádí mohutné bouře.

V noci přemýšlel o stavbě ve vztahu k moři a k přílivům, přemýšlel o Samu Harrisonovi, který pro něho pracoval před několika lety jako jeden z těch drsných zelenáčů, co se jen postaví k práci a vy je musíte ocenit. Existují tři druhy stavařů. První nemůžete přijmout, pro všechny důvody známé člověku, a tak je tedy propustíte, než se sami zabijí, nebo, což je horší, než zabijí někoho jiného, kdo je hoden své mzdy. Druhý typ vyhledáváte, protože je můžete podržet dlouho. Jsou schopní, věrní, pilní a úplně šťastní, že mají někoho jiného, kdo vezme na sebe riziko zodpovědnosti. Sam Harrison patřil ke třetímu druhu. Zprvu se Gusovi zdálo, že patří do druhé skupiny. Ale pak pomalu poznával, že Sam dělá o trochu víc, než oč ho žádáte, a že to dělá o něco lip, než jste to považovali za možné. A s nohama na pevné zemi přichází s nápady, jak dělat věci snáze a rychleji. Některé schválíte a některé ne. Pak víte, s čím máte co dělat. Vynaložíte zvláštní úsilí, abyste takovéhle lidi udrželi co nejdéle, proto-

že víte, že je za čas ztratíte. Takovíhle Samové Harrisonové se vždycky dají těžko ovládat. Musí mít vždy svůj vlastní krámek, není pro ně jiné cesty. Tak před lety společně dokončili silnici a mosty v peruánských horách a Sam potom nastoupil svou vlastní dráhu.

Sam sledoval svou vlastní intenzívní sféru zájmu, totiž úsilí, jak zkrotit moře. Na osamělých místech je po práci čas na rozhovory. Sam prohlásil, že moře nemůžete zkrotit, nemůžete je přemoci násilím. Musíte pochopit, jak využívá své síly, a pak využít jeho vlastní síly, abyste je zvládli. Gus později slyšel, jak Sam Harrison ve svém prvním zaměstnání navrhl nový druh žebrové klenby; jak znovu postavil jednu španělskou pláž, aniž způsobil obvyklou erozi spodními proudy.

Takovými problémy by se Sam Harrison jistě rád zabýval. Uvést ve vztah zbývajícího činitele bezpečnosti ve stavbě Zlaté písčiny s možným pravděpodobným vlivem uragánových přílivů daleko od vlastního pobřežního čela ostrůvku Fiddler a doporučit opatření, která se mají učinit. Nebylo by těžké Sama najít. Ale zaplatit mu honorář, to by bylo obtížné. V kterékoliv době je na světě málo Samů Harrisonů a je o ně veliký zájem.

A tak Gus Garver opět přemýšlel o seznamu závad, až usnul. Ve 'spánku stál na okraji hluboké říční rokle v Peru a pozoroval svou zeměměřičskou partu, jak zjišťuje přesné rozměry přemostění, které sám podle leteckých snímků vypočítal.

Martin Liss stál na modrém koberci s hustým vlasem u velkých rohových oken své kanceláře ve středu města Athén a díval se přes střechy menších budov k Zálivu a ke karamelovým a vanilkovým budovám na pobřežní frontě ostrůvku Fiddler. Byl jasný, horký, větrný den a vánek ze Zálivu jako obvykle ovíval skvrnité vnitrozemí. Velká okna byla zbarvena modrošedě. Severní most vedoucí k Fiddleru byl otevřený a propouštěl malou plachetnici, zatímco se nahromaděné dopravní prostředky třpytily v dopoledním slunci. Viděl červené značky Mezipobřežní plavby rozložené uprostřed široké Palmové zátoky a uvažoval, jak dlouho bude trvat, než dostane LissLess III ze sladkovodního přístaviště na širé moře.

Martin Liss byl třiačtyřícetiletý malý tlouštík. Vložky v botách mu dopomáhaly k výšce sto šedesáti pěti centimetrů. Pleť měl trvale

snědou, až do poloviny hlavy mu sahalo vysoké čelo. Od této hraniční čáry si sčesával vlasy přímo dozadu, takže mu padaly dolů přes límec v tmavých prstencích. Nechal si narůst hranatou prošedivělou kozí bradku. Měl třetí ženu, které nevěřil, a dvě dospělé děti, kterými pohrdal.

Už týden prožíval ten známý prázdný a přitom napjatý pocit, který znamenal, že nastala doba rozhodnutí. Jako by zlézal vysoké hory. Vrátí se po sérii úzkých průsmyků dolů, nebo se pokusí prolézt ještě jednu soutěsku?

Z oken ve dvanáctém poschodí Athénské banky a Trustové společnosti viděl džungli, zelenou plochu v rozloze čtrnácti jiter Silverthornova pozemku blízko zátoky Fiddleru, se známými obrysy Zlaté písčiny hned za ní. Za Zlatou písčinou přes Plážovou cestu se zvedaly vyšší věže Azurového vánku a Surfklubu. Martin Liss neviděl jen čtrnáct drsných neupravených jiter. Představil si tam architektův návrh na přístavní Hlavní klub se sto šedesáti osmi jednotkami, tenisovými kurty, bazény, přístavem pro jachty a klubovnou.

Tento koncept představoval třináct měsíců plánování, vyjednávání a útrat. Dvacet osm tisíc za opci na půdu, které se mu nikdy nevrátí, a cenu milión dvě stě osmdesát tisíc dolarů. Sto tisíc na honoráře architektovi, na právní poplatky a jiné výdaje. Příděl na platy a osobní výdaje za projekt Hlavního přístavního klubu, řekněme padesát tisíc.

Nyní to mohlo začít. Všechny překážky byly odstraněny. Souhlas technických služeb, souhlas od čtyř správních odborů státu Florida, od tří krajských komisí, od pěti vládních sborů Palmového okresu a dokonce i od družstva ostrova Fiddler. Dodavatelé byli sepsáni. K dispozici byl úvěr ve výši jedenácti miliónů dolarů. Realizační studie ukazovala, že po prodeji zůstanou dva milióny osm set tisíc před zaplacením daní. Nebo to sbal hned teď a spolkni ztrátu sto sedmdesáti osmi tisíc za běžné výdaje. Pro společnost Marliss to bude normální obchodní ztráta.

Argumenty pro to, abys to zabalil: sedmdesát pět tisíc neprodaných družstevních bytů na Floridě, buď dokončených, nebo právě stavěných. Obrovské úrokové sazby. Fantastické ceny materiálu. Celá Amerika na cestě ke krizi. A právě teď bys to mohl prodat – za

kolik? Za tři a půl miliónu? Prodat za hotové je špatný termín, protože se prodává v pokladních bonech. Tak právě teď, milý hochu, bys to mohl vrazit do těch obecních papírů, za které ručí federál a za které se platí šest a půl skoro bez daně, což hodí dvě stovky, i když bez daně. A pak si pronajmi palác na Acapulku. Nejlepší chlast a největší spoušť. Obrovský personál. Ať se po celé týdny nepřetržitě konají domácí večírky!

A už nikdy nemít ten nejistý pocit v žaludku? Nikdy necítit nebezpečné vzrušení nad hazardem, že děláš věci, které prý nikdy nedovedeš do konce?

Důvody, aby ses do toho pustil: když situace vypadá nejčerněji, pak je čas dát se do toho, protože získáš náskok před zdrženlivými. Politici si nemohou dovolit velkou nezaměstnanost. Musí oživit hospodářství. Vláda chrání průmyslové důchody. Společenské pojištění se udrží. Penzisté musí přijít na Floridu. Kam jinam by mohli jít? Budou sem pořád přicházet a všechno, co dáváš v sázku, Marty, je, že z nich sto šedesát osm skočí na byt v průměru za osmdesát tisíc dolarů, šedesát na byty nejlevnější a stovka na ty luxusní. Budou si bydlet u vody s pohodlným přístupem k pláži. Budou sem přicházet pořád, pokud tu bude voda k pití a vzduch k dýchání, a to vydrží ještě dlouho. Asi pět let? A já v tom vydržím dva – jestli se rozhodnu, že se do toho pustím. Panebože, to je rozhodování!

Slečna Drusilla Brynová zaklepala na dveře a vešla. Vysoká štíhlá modrooká bruneta jemných rysů a se silným dublinským přízvukem. „Jsou tu ze Zlaté písčiny, miláčku. Maggie tvrdí, že jsou v recepci trošku brzo."

„Kdo je to?"

„Delegace. Čtyři, ne pět, takže jeden chybí. A jeden z nich je pan McGinnity, jejich předseda."

Zamračil se. „Och, ksakru! Zapomněl jsem na to. Podala bys mi důvěrný spis o Zlaté písčině?"

„Máš ho na rohu psacího stolu. Položila jsem ti ho tam ani ne před hodinou, drahoušku! Tak jaké mi dáš další instrukce?" Zasmála se.

„Abys to natočila na magneťák, pro případ, že by vyhrožovali. A zůstaň u mého psacího stolu a dívej se na krabičku. Jestli se objeví

modré světlo, vejdu a řeknu ti, že máš udělat něco důležitého. A … hm … řekni Lewovi, aby tady zůstal pro případ, že bych ho zavolal kvůli nějaké právnické otázce.“

„To je skoro perfektní. A ještě jim musíme dát kávu, prvotřídní druh.“ „Copak jsou teď tak důležití?“

„Ne. Ale budou pořádně namíchaní. Ben je se svým odhadem pořádně vedle.“

„Kdy je mám přivést?“

„Asi tak za pět minut.“

Odešla a Liss otevřel fascikl. Dva byty nebyly prodány. Byt 5-A za sedmdesát dva tisíce pět set a byt 6-E za sedmdesát pět tisíc. A byly převedeny ze společnosti Marliss do zapsané společnosti Investiční akcie za celkovou částku sto deset tisíc, čímž bylo přerušeno poslední přímé spojení mezi Zlatou písčinou a Martinem Lissem. Ne, poslední přímé spojení se zcela rušit nemělo. Přerušení nastalo na začátku minulého měsíce, začátkem dubna, kdy svolali schůzí všech majitelů do zasedačky v prvním poschodí ve Zlaté písčině. Až do té schůze byli funkcionáři a správci družstva Martin Liss, předseda, Lew Traff, místopředseda, Benjie Wannover, pokladník, Drusilla Brynová, sekretářka, a Gole Kimber, ústřední ředitel. Vytvářelo to příjemnou přátelskou atmosféru – mít výbor složený ze stavitele, jeho sekretářky, právního zástupce Lewa Traffa, účetního Benjamina Wannovera a podnikatele, který postavil dům, Cola Kimbera. Byla to stejná sestava, kterou postavil na ostatní projekty budov na ostrůvku Fiddler: dům Captiva, Azurový vánek a Surfklub.

Po dobu, kdy zastávali funkce – bylo to víc než rok – spravovali družstvo podle stanov družstevních bytů, jak je zpracoval Lew Traff. Uzavírali smlouvy, vydávali družstevní úpisy, určovali řády pro majitele, upravovali stanovy družstva, kdykoliv bylo třeba nebo kdykoliv se jim to hodilo.

Před dubnovou schůzí sestavili návrhovou komisi. Na schůzi přijali rezignaci pěti původních správců a zvolili nových pět.

Jména nových správců byla v jeho důvěrném spisu. Byli to samí důchodci. Připomněl si schůzi. Když se před schůzí komise obrátila na tři z nejschopnějších majitelů, odmítli funkce přijmout, protože si prý užili dost odpovědnosti před odchodem do důchodu. Martin vě-

děl, že to byla chyba. Jestliže bude mít družstvo dobré vedení, pak se jim tam bude dobře žít. Jestliže noví funkcionáři nemají náležitou kvalifikaci, pak půjde všechno rychle z kopce. Všichni musí přece chránit značné majetkové hodnoty.

Rychle procházel jména a snažil se rozpomenout na obličeje. Účastnil se mnoha schůzí. Lišily se od sebe pouze počtem účastníků, jinak byly skoro vždycky stejné. K jednotlivým jménům si připsal dřívější zaměstnám. McGinnity byl místopředsedou a ředitelem odbytu průmyslové společnosti v Pensylvánii. Forrester byl společníkem reklamní agentury v Clevelandu. David Dow námořním důstojníkem z Indianopolis. Wasniak ředitelem závodu z Youngstownu. Garver inženýrem z Baltimore.

S největší pravděpodobnosti si vzpomene na obličeje, až vejdou. Představoval si, jak ošklivě se budou chovat a jak dobře budou zorganizováni. Přišli, aby si ulehčili. O nic jiného nejde. Jen aby vypustili trochu páry. Trochu horkého vlhkého vzduchu.

Naklonil se k mikrofonu a řekl: „No tak, Dru."

„Lew nebude k dispozici. Už odjel na letiště. Naproti tomu chlapíkovi, co přichází s těmi nároky."

„V pořádku. Asi ho nebudu ani potřebovat."

Vstal, otevřel dveře do kanceláře a zastavil se v nich. Hned nato uviděl Drusillu, jak vede svou kanceláří čtyři zarytě se tvářící muže. Usmívala se na ně přes rameno a žvatlala, jak je ráda, že je zase vidí.

McGinnity je asi ten mohutný široký chlapík s červeným obličejem, bramborovým nosem a oholenou lebkou. Tak ho srdečně oslov jménem, dlouho mu tiskni ruku, aby ses zatím mohl rozpomenout, který z nich je Wasniak, asi ten s vysedlými lopatkami a s vlasy nabarvenými na zrzavo. Dejme tomu, že Dow je ten v brýlích. Správně! Pak ten vytáhlý souchotinář je buď Forrester nebo Garver. Musí to být Forrester. A potom se rozhlédni a řekni: „Kde je pan Garver? Nemohl přijít?"

McGinnityho vyvedlo to srdečné uvítání z míry. Snažil se usmívat i neusmívat. „Gus snad přijde později. Není… moc aktivní. Protože má tak nemocnou ženu."

„Vstupte, pánové. Slečno Brynová, všichni si asi dáme kávu. Prosím. Posaďme se sem."

Jeden roh velké kanceláře byl zařízen jako zákoutí salónu pánského klubu – s gaučem a se třemi koženými křesly postavenými kolem velkého kávového stolu. Martin Liss se vmanévroval na gauč, vedle sebe posadil McGinnityho a po pravicí námořního důstojníka. Tím rozrazil jejich formaci. Forrester otevřel zdrhovadlo na kožené aktovce a vytáhl svazek papírů. Položil aktovku na stůl a na ni umístil papíry. „Probírali jsme –," začal.

„Ráno jsem poslouchal v koupelně z rozhlasu místní zprávy a slyšel jsem, že se v jižní části ostrůvku objevila za přílivu červená voda," přerušil ho Martin. „Všimli jste si u vás něčeho podobného?"

Wasniak pokrčil rameny a řekl: „Každé ráno se probouzím za svítání nebo o hodinu později. Nevěděl jsem, co to je, tak jsem si řekl, že to nic není, a hledal jsem leklé ryby. V deseti kilometrech, v pěti směrem dolů po pláži a v pěti nahoru, jsem napočítal sedm leklých ryb, ne moc velkých. Vypadaly, jako by lekly už dávno."

Liss zavrtěl hlavou. „Je to hrozná věc. Doufám, že se nám to nevyskytne v létě. Významní vědci na tom pracují, ale zatím se zdá, že bezvýsledně. Och, pánové, tady je náš vozík s kávou."

Dru Brynová přivezla ocelový vozík. Na stůl postavila velké kávové espreso a zapnula proud. McGinnity prohlásil, že ze svého jídelníčku kávu vyškrtl. Drusilla se ho otázala s výrazným irským přízvukem, zda by mu mohla přinést šálek irského čaje, a on se usmál a řekl, že by to bylo milé. Nalila kávu do čtyř velkých šálků. Nabídla jim cukr, smetanu, talíř vdolků, mísu zázvorových koláčků, lžičky a lněné ubrousky. Při obsluze uměla přesvědčit každého hosta záhadným způsobem, kterému Martin nikdy nepřišel na kloub, že zrovna jemu věnuje nejvíc pozornosti a že spolu mají nějaké nevyslovené tajemství.

Jakmile odešla, aby uvařila McGinnitymu čaj, začal Martin Liss hovořit velmi upřímně, s nepatrným řečnickým patosem. „Pánové, věnoval jsem část svého života naplánování a vybudování Zlaté písčiny. Jsem na to hrdý. Znamená to jedinečný životní styl, jedinečné a výborné místo pro život. Mám pocit, že když se mi podaří spojit sen se skutečností, pak to bude můj příspěvek společnosti, ve které žijeme. Zlatá písčina byla mým snem a nyní je skutečností. Chci vám říci, že i když nemám nejmenší právní nebo finanční vztah k tomuto

místu, vždycky se budu cítit odpovědným natolik, abych poskytl radu nebo pomoc správcům družstva, ať už to bude kdokoliv. Proto jsou vám dnes moje dveře otevřeny. A teď mi, prosím, povězte, jak bych vám mohl pomoci.“

První se vzpamatoval Hadley Forrester. Dokonce se dokázal tvářit pobaveně. „Tak nejprve, pane Lisse, abychom vám vysvětlili svoje stanovisko. S Davem Dowem jsme vypracovali podle směrnic Peta McGinnityho menší memorandum, které vám ukáže druh a rozsah našich problémů.“

Martin se usmál a přikývl. Někde vzadu v hlavě jako by se mu ozval hlásek: „Marty, na tohohle bacha!“

„I když jsme to probírali mnohokrát,“ pokračoval Forrester, „myslím, že bychom se měli podívat na ty cifry společně s panem Lissem.“ Předal mu papíry. „Každý kupec, který se rozhodl koupit byt, vycházel z průměrných měsíčních nákladů 81,50 dolaru nebo z ročních nákladů 978 dolarů. Tato částka měla pokrýt správní smlouvu, nájem za rekreaci, normální údržbu a příležitostné výdaje. Podívejte se na další stránku. Nahoře jsou pevné náklady, smluvní závazky družstva, které stanovili předchozí funkcionáři a správci. Za tímto součtem jsou další pohyblivější výdaje: údržba výtahu, údržba trávníku a okolí – domnívali jsme se, že tyto výdaje už byly zahrnuty ve správní smlouvě, ale není tomu tak – obsluha bazénu, venkovní osvětlení a tak dále a tak dále. Na konci najdete přiměřenou částku jako rezervu pro příští udržovací náklady. Všechny účty jsou přiloženy. Všechno jsme rozebrali a prozkoumali. Roční rozpočet je 91 000 dolarů. Dělte to čtyřiceti pěti byty a dostanete měsíční účet na 168,50 dolarů.“

„Tak moc?“ zvolal Martin Liss se zaujetím a účastí.

„Kromě toho jsme shledali,“ pokračoval Forrester, „že jste nám k prvnímu dubnu nechal na bankovním účtě něco přes osmdesát dolarů. Dali jsme dohromady všechny platby všech majitelů za poslední a tento měsíc: 3667,50 dolaru za každý měsíc. Tyto peníze se utratily. Protože majitelé zaplatili příliš málo, máme za dva měsíce deficit 7830 dolarů. To znamená, že účty, které budou rozeslány k 1. červnu, musí znít na novou průměrnou částku 168,50 dolaru, zvýšenou o mimořádnou platbu 174 dolarů, dohromady tedy 342,50 dolaru za

průměrný byt. Musíme tedy stanovit celkové inkaso na 15 412,50 dolaru, ale naděje, že tuto částku získáme, jsou nepatrné. Naše první otázka zní: Proč bylo první inkaso tak nepřiměřené?“

Drusilla přinesla McGinnitymu kouřící čaj a dostalo se jí za to vřelých díků.

Martin Liss odpověděl: „Vezměme to po pořádku. Podívejme se, jak jsme došli k inkasu 81,50 dolaru. Tuto cifru jsme stanovili před více než čtyřmi lety, kdy jsme vypracovávali původní prováděcí studie. Určil ji Benjie. Všichni znáte Benjie Wannovera. Obvykle má velmi přísné pero. Ale ze začátku jsme měli co dělat s činitelem osídlení dvacet jednotek na jitro. Než jsme mohli všechno uzavřít, plánovací komise doporučila okresní komisi nové osídlení a snížila je na dvanáct jednotek na jitro. Původně se plánovalo osmdesát jednotek, a já to otevřeně přiznávám, ujelo nám to. Inkaso jsme nepřizpůsobili k čtyřiceti sedmi jednotkám, které tu máme. Ale teď vám řeknu něco jiného, přátelé. Dopustil jsem se chyby, protože jsem pozoroval, že náklady na Zlaté písčině byly moc vysoké, a já jsem nikdy nepustil ze zřetele svou povinnost, že je musím přezkoušet a zjistit, proč jsou tak vysoké. Víte, po celý rok společnost Marliss dohánìla rozdíl mezi skutečnými náklady a inkasem. A dovolte mi podotknout, že když bylo jenom dvanáct nájemníků, kteří platili 81,50 dolaru měsíčně, pak tento rozdíl byl opravdu velký. Měl jsem to zvýšit, ale já jsem na výhybce usnul.“

David Dow si odkašlal a pravil: „A nižší inkaso usnadňovalo prodej bytů, viďte?“

Martin srkal kávu. Položil šálek, usmál se, rozpřáhl ruce a zvolal: „Jsme tu snad proto, abychom se dětinsky obviňovali z věcí, které nejsou založeny na faktech, nebo jsme tu proto, abychom řešili problémy?“

„Neřekl bych, že David někoho obviňuje,“ podotkl Forrester. „Myslím, že uváděl fakta. Přišli jsme vás požádat, abyste nám pomohl dát clo rozumné rovnováhy inkaso a rozpočet.“

„V těchto dnech a časech, vezmeme-li v úvahu místo a výhody, je snad nový rozpočet správný.“

„Máme lidi, kteří to nemohou platit,“ řekl McGinnity.

„Pane předsedo McGinnity, lidé to musí zaplatit. Je to tak jednoduché. Ve stanovách můžete číst černé na bílém, že ten, kdo nezaplatí inkaso, dává družstvu retenční právo na byt, o který jde. Všichni čtyři jste dostali osobní odpovědnostní pojištění na útraty družstva. Stejně tak máte věrnostní obligace. Tím jste chráněni proti soudnímu procesu. Vaší povinností tedy je domlouvat lidem, kteří odmítají platit. Jako jednou můj švagr v Tenafly. Měl pěknou usedlost, hezký domek a čtyři krásné velké jilmy. Jilmy náhle uschly na holandskou jilmovou chorobu. Město mu nařídilo, že musí jilmy odstranit a zaplatit. Bylo to dvanáct set dolarů za strom a čtyři tisíce osm set dolarů retenční právo proti jeho domu. Neměl ty peníze, ale sehnal je. Když zjistil, co by mu mohli udělat, musel je sehnat.“

„Většinou tu máme důchodce s pevnými příjmy,“ řekl McGinnity. „Někteří ty peníze prostě neseženou.“

Martin se zatvářil smutně. „V tomto životě lidi vždycky nakousnou víc, než můžou sežvýkat. Obchod klesá. Auta se prodávají. Jestliže člověk koupí drahý byt a pak ho nemůže udržovat, protože náklady stoupnou o osmdesát dolarů měsíčně, jak tedy vlastně uvažoval, když jej kupoval? Všichni chceme být opatrovníky svého bratra, protože, jak tvrdím, náš bratr často potřebuje opatrovníka. Potřebuje někoho, kdo by za ním chodil se záchrannou sítí.“

„Utíkáme od věci,“ podotkl Forrester. „Musíme probrat otázku nájemného za rekreační prostory, které přijde za celý objekt na dvanáct tisíc pět set dolarů ročně, což dělá dvacet tři dolarů za byt měsíčně. Je to nájemné na devadesát devět let, s klauzulí, která váže roční platbu na index životních nákladů. Za celou tuto dobu nájmu to přijde na milión a čtvrt dolarů. Nájemné zahrnuje bazén, tenisové kurty a zasedačku. Chceme po vás, abyste umožnil družstvu je koupit. Musíme je stejně udržovat.“

„Jak bych to proboha mohl udělat?“ zeptal se Martin, nepokrytě užaslý. „Já přece ten nájem nevlastní m.“

„Platíme Sdružení pro investice. Není to jedna z vašich společností?“

Martin vypadal, jako by nevěřil svému sluchu. „Jed-na z mých společností? To je ale divná představa. Jsem jenom menšinový akcionář. Mám pár akcií jenom proto, že jeden můj přítel, jmenuje se

Frank West, je spravuje, a pár mi jich prodal, ne moc. Je to investiční skupina a vede si dobře. Škrtí podnikatele, možná častěji než ostatní. Řeknu vám, že když Frank přišel ke mně koupit nájem rekreace, byl jsem rád, že dostanu hotové peníze, abych mohl splatit půjčku v bance. Úroky mě úplně zničily. Nemám právo vám povídat, co Frank zaplatil za nájem. Řekl bych, že to byl dobrý obchod pro něho a dobrý obchod pro mne. Kdybych měl udělat to, co říkáte, musel bych jít k Frankovi s penězi v ruce a koupit ten nájem zpátky. To by byla první věc. Prodal by jej? Pochybuju. Kde bych sebral peníze? Od družstva Zlatá písčina? Proč vám neříkám, co za to zaplatil? Proč ne? Jako bych kupoval dlužní úpis, který nese dvanáct tisíc pět set úroků za rok s trochou pocukrování na účet pohyblivých položek. Zaplatil sto pět tisíc. Jestli můžete tolik vysolit, slibuju vám, že se pokusím koupit ten nájem zpět. Jinak . . .“ Pokrčil rameny.

Asi po dvaceti vteřinách nešťastného a přemýšlivého mlčení řekl Wasniak: „Nu, snad můžete udělat něco s tou správní smlouvou, která' běží na dvacet let. Vnutili nám toho šaška Juliana Higbeea, co neudělá jedinou věc, o kterou ho požádáme.“

„Podle toho, jak já posuzuju Juliana, myslím, že je ochoten se učit. Podle mne se snaží pro vás pracovat dobře. Vaši předchozí správci hodně uvažovali o tom problému, než uzavřeli smlouvu se správou Zálivu, a sepsali jsme dlouhou smlouvu, abychom dosáhli co nejpříznivější podmínky. Asi si neuvědomujete, jak je to pro vás výhodné. Protože Julian a Lorrie mají taky na starosti ten dům Captiva o třiceti bytových jednotkách vedle vás, snižuje to Zlaté písčině náklady. Vy chcete zrušit smlouvu, vyhodit Higbeeovy a najmout svého vlastního správce? Nemáte představu, do čeho byste se dostali. Julian je prodejní a činžovní agent zároveň. Lorrie vede knihy dobře, čistě a přesně. Dohromady tvoří dobrý tým. Když si najdete jiné lidi na stejnou práci, myslíte, že se rychle dostanou do vyhotovování a zadržování úpisů, společenského pojištění pro ně a pro uklízečky? Chcete, aby hned vnikli do problematiky prádelen, inzerátů a brožur – v tom srabu, co máme? Mám pocit, že nikdo z vás nestojí o to místo jako celodenní pracovní úvazek. Tak to je.“

Hadley Forrester řekl: „Higbeeovi jsou možná klenoty k nezaplacení, snad jsou i směšně laciní v porovnání s jinými, ale ztěžuje

nám život, když tak nevycválaní hulváti odpovídají na oprávněné stížnosti. Třebaže nepřímo, my mu platíme jeho mzdu, pane Lisse. A on je to vyložený blb. Navštívili jsme s Petem správu Zálivu a konečně nás pustili k nějakému panu Sullivanovi. Zastával stanovisko, že mánie dvacetiletou smlouvu s jeho společností, smlouvu nevypovědítelnou, a že nám může poskytnout tak mnoho nebo tak málo služeb, jak bude chtít. Když ho budem otravovat, tak se postará o to, aby těch služeb bylo co nejméně. Náš dojem byl, že jste zrovna nesledoval naše nejlepší zájmy, když jste tuto smlouvu uzavíral."

Martin se zamračil. „To není pravda! Promluvím si s panem Sullivanem a pokusím se změnit jeho stanovisko. Snad se mi podaří ho přesvědčit, aby vám Julian víc vycházel vstříc."

„To bychom ocenili," pravil Pete McGinnity. „Dovolte, abych se vrátil k tomu, jak jste byl rychle hotov s lidmi, kteří nemůžou zaplatit navíc osmdesát sedm dolarů měsíčně. Nejsou to šašci, kterým jen tak něco snadno nakukáte. Jejich důchody sotva kryjí základní životní potřeby. Důchodce má byt, platí hypotéku, okresní daně, telefon, elektriku, pojištění, televizi po drátě. Tyhle výdaje neustále stoupají. To vy dobře víte. Řekněme, že majitel John Doe platí přibližně čtyři sta dolarů měsíčně za všechno a že my ho musíme pumpnout o dalších osmdesát sedm dolarů. Najednou platí tedy pět tisíc pět set za kvartýr, a jestli má důchod devět nebo deset tisíc, tak se má sakramentsky co ohánět."

„Tomu rozumím," souhlasil Martin, „opravdu to chápu. A je mi moc líto Johna Doea, že ho hospodářské podmínky takhle skříply. Proto také společenské pojištění neustále stoupá, aby mu vypomohlo s jeho problémy. Jak už jsem řekl, velice lituju, že Benjie tak špatně provedl měsíční odhad. Já nesu také část viny, ale… Počkejte, snad bych mohl pomoci. Sdružení pro investice od nás koupilo od 1. dubna dva poslední byty. Jestliže se nemýlím, ponechal si Frank West volnou ruku, pokud jde o inkaso dvou neprodaných bytů."

„Volnou ruku," opakoval David Dow. „Napsal jsem dva dopisy, ale nedostal jsem odpověď. Měl bych teď srazit inkaso z peněz na nájem rekreace."

„Povím vám, co udělám. Budu jednat s Frankem Western a zaručuju vám, že ho přinutím, aby zaplatil peníze, které má zaplatit. Je mi zavázán. Pomůže to trochu platbám?“

David Dow vytáhl z kapsy malou kalkulačku. Za chvíli řekl: „Jestli zaplatí peníze na podíl, který na ně připadá z nahromaděného deficitu, pak klesne průměr měsíční platby na 161,35 dolaru a splátka na deficit klesne na 166,60 dolaru. V červnovém inkasu to bude o 14,55 dolaru méně na byt. To není moc.“

„Každá pomoc je dobrá,“ řekl McGinnity. „Co ještě byste mohl pro nás udělat, pane Lisse?“

Martin se zasmál. „Prosím vás, nemůžu vám zaručit, že pro vás udělám to, o čem jsme mluvili. Můžu vás jenom ubezpečit, že je jakási naděje. Musíte pochopit, Zlatá písčina už mě moc nezajímá. Vypadl jsem z toho. Mám pochopení pro lidi, a proto chci, aby moje projekty dopadly dobře. Chci, aby tu lidé žili šťastně. Proto se vám snažím pomoct.“

Forrester vstal tak náhle, až Martina Lisse polekal, „Děkuji vám, že jste nám věnoval svůj čas a že jste nabídl pomoc, pane Lissi. Teď musíme jít. Víme, že máte moc práce.“

„Budete-li potřebovat mou pomoc, jen se na mne beze všeho obraťte.“

Čtyři žadatelé se pomalu vraceli na ostrůvek Fiddler v klimatizovaném cadillaku Peta McGinnityho.

„Ten chlapík v tom ale umí chodit, co říkáte?“ zeptal se Wasniak. „Nemusel nás přece vůbec přijmout.“

„Nemusel,“ souhlasil Hadley Forrester. „Sebral peníze a zmizel. Zlatá písčina je pro něho minulostí. Martin Liss neztrácí čas tím, že by dával své rady cizincům.“

„Tak jak zní odpověď?“ zeptal se Pete.

„Chce nás upokojit. Chce, abychom se vyrovnali se svými problémy. Máme k dispozici prostředky, o kterých ani nevíme.“

„Stávku?“ zeptal se Wasniak.

Forrester chvíli přemýšlel a pak se krátce a drsně zasmál. „Ježíši, Stane, možná že jsi na to zrovna kápl. Co kdybychom my majitelé přestali platit rekreační nájemné a poplatky, jak máme podle správní smlouvy? Mohli by .všechny vyvlastnit? Komu by na tomhle trhu

byty prodali? Představte si ten binec v Athens Times Record. A určitě by se toho chopil taky rozhlas.“

„Ale jak by to postihlo jeho?“ zeptal se Dave.

„To je správná otázka. Mohlo by mu to nabourat příští projekt. Tyhle věci potřebují spousty povolení. Kdyby začaly docházet stížnosti, měl by z toho asi i politické problémy. Přátelé, budeme muset zjistit, co má v úmyslu udělat příště.“

„Nikdy nikdo nedá dohromady ty zatracené majitele, aby byli jednotní,“ prohlásil Pete. „Tak Martin Liss může být naprosto klidný.“

Za pět minut po odchodu správců zavolal Martin Liss Franka Westa.

„Frankie, ty vůbec nechodíš do klubu. Už mi nechceš dávat prachy? Nebo jsi konečně zmoudřel a vzdals tu hru?“

„Bolelo mě rameno, něco jako bursiíida, ale nebylo to ono. Čestně, rád bych založil klub tady, tak zábavný, jako je ten tvůj, Marty. Jenže doktor mi doporučil, abych si na pár dní lehl. Dává mi injekce. Kvůli mně si nedělej starosti. Vrátím se a co nevidět tě začnu zase prohánět.“

„To si počkáš. Podívej, proč tě vlastně volám. Dostals dva dopisy ze Zlaté písčiny kvůli inkasu na pětku A a šestku E.“

„Počkej chvilku. Musím si vzpomenout. Á, jistě, nějaký vtipálek si píše titul za jméno, jako by mě chtěl naladit na placení. S tím si nelam hlavu, Marty. Ve spise máta založený dopis od Benjie, když tam byl správcem, že předávka na nás je bez všech poplatků a tak dále. To je hotovka. Nemůžou s tím nic dělat.“

„Tak mám pro tebe vzkaz o dvou slovech. Zaplať

„Slyším dobře? Zaplatit? Já vím, je to maličkost, jenom pár stovek, ale pokud neprodáme ty dva byty, poplatky budou stoupat a vůbec, co to má za smysl, když platit nemusíme?“

„Jediný smysl je ten, jak ti říkám: zaplatit jim.“

„Ale to přece –“

„Čestně, ty nemáš mezi ušima nic jinýho než trošku sena. Proč si myslíš, že tě volám a telefonicky se s tebou o tom bavím? Nač to dlouhé vysvětlování? Když chci, abys to udělal, tak to udělej, a zbytečně nekecej, ty pitomče!“

„Ale Marty –“

„Přestaň s tím, Weste. Teď prostě zasalutuj a řekni: „Ano, pane Lissi, zaplatím.“

„Ano, pane Lissi, zaplatím.“

„Frankie?“

„Ano, pane Lissi.“

„Ošetřuj si to rameno a pozdravuj ode mne Fran a děcka.“ Marty zavěsil a požádal Drusillu, aby zavolala Sullyho. „A až se ti ozve, zdrž ho asi tak na tři minuty, než mi ho přepojíš.“

„Mám na telefonu pana Sullivana, pane.“

„No tak tedy! Mám ohromnou radost, že můžu mluvit osobně s panem Sullivanem, s tak významnou osobností! Je to pro mne skutečně čest hovořit s tak důležitým činitelem.“

„Co je s tebou, Marty? Co to znamená?“

„Přišli tě navštívit dva úřední činitelé. Jeden byl místopředseda výrobní společnosti. Druhý byl společníkem významné firmy. Vím, jak ti mozek pracuje, Sully. Tihle dva chlapíci mají víc stylu, jsou vyšší klasa a jsou chytřejší než ty. Proto ses na ně vykašlal.“

„Na koho že jsem se vykašlal? Proč bych to dělal? Kdo si vymyslel takovou lež?“

„Proč se tak rozčiluješ?“

„Proboha, Marty, rozčiluju se, protože nevím, o čem mluvíš.“

„Mluvím o dvou svých přátelích, o dvou úspěšných pánech, kterých si vážím. Víš, jak to je, když si někoho vážíš, Sully?“

„K čertu, to je nějaký hrozný omyl! Kdy se to asi stalo? Jak se ti pánové jmenují?“

Drusilla Brynová vešla s dopisem, který potřebovala podepsat, položila ho před Lisse a čekala. „Počkej chvilku, Sully,“ řekl Liss do telefonu.

„Půjdu teď na oběd, jestli můžu,“ řekla Drusil.

Dveře od kanceláře byly zavřené. Tak znělo pravidlo. Dveře vždycky zavírej. Drusilla stála vlevo u jeho židle. Zamrkal na ni, přehodil si telefon do pravé ruky, s křeslem malinko popojel dozadu a levou rukou ji objal. Přitáhl si ji k sobě, naklonil se dopředu a přiložil jí ucho k hezkému, skoro plochému břichu, teplému a měkkému pod letní suknî.

„Ti dva páni, Sully, byli pan Peter McGinnity a pan. Hadley Forrester.“

Zaryla mu silné štíhlé prsty do ramenních svalů blízko zátylku, tiskla ho a hladila, masírováním zmírňovala napětí. Její útroby se mu ozývaly do levého ucha: žblunkání a bublání, tiché vytí, jímž se projevoval polední hlad. Sullivan mu mluvil do pravého ucha, hlas se mu zachvíval ulehčením. „Už tomu rozumím. Děláš si psinu. Tihle chlapíci jsou dokonalé nicky, Marty. Jsou to staříci. Důchodci. Ti nemohou nikomu ublížit. Jsou bezmocní. Přišli mě otravovat a já jsem jim řekl, aby vodprejskli. Co jiného?“

Levicí hladil a laskal Dru. Přitom mluvil do telefonu: „Jenže ty se musíš před nimi plazit, to musíš udělat. Řekneš jim, že každou stížnost vyšetříš, protože to taky uděláš.“

„Marty! Už to mám! Jsou u tebe v kanceláři, viď? Poslouchají. Hraješ pro ně divadýlko.“

„Mýlíš se, Sullíčku. Jsem úplně sám.“ Přestal druhé ucho tisknout k Drusille, odklonil se od ní a tázavě se na ni podíval. Zašklebila se na něho a pozvedla pěst, jako by mu hrozila. Přikrčil se a vrátil se k její měkké vůni.

„No … co budeš po mně chtít, to udělám. Ty to stejně víš. Ale mohl bys mi dát nějaké instrukce.“

„Jaké instrukce?“

„Ti staří šašci třeba chtějí, aby Higbee dostával příkazy od družstva, a ne od našeho úřadu.“ „Tak řekni Julianovi, ať to tak dělá.“ „Chci ti jenom připomenout, že si Julian za dané situace dost narejžuje, a jestli mu dají instrukce, potom mu rejžovačka přestane. Nemám námitky. Jenom připomínám.*

„Chci, aby si lidé na Zlaté písčině mysleli, že se někdo stará, aby byli šťastní.“

„Dobrá. Ale nebude snadné Juliana přesvědčit. S Lor-rie nebudou problémy, ta to udělá. Ale Julian je mezek.“

„Znáš ten vtip o cvičiteli mezků?“ „Jistě. Chlapík ho praští perlíkem, odhodí ho a řekne: „Teď jsem upoutal jeho pozornost.“ Dobrá, Marty. Prosím. Ty nikdy nic nechceš bezdůvodně a řekneš mi, až budeš připravený.“ „Sully?“

„Prosím, Marty?“

„Chlapče, ty to tam děláš dobře. Prošel jsem vyúčtování a teď ti dám jednu radu. Za chvíli přijdeš o veškerou smetanu ze Zlaté písčiny. Tak se nesnaž vynahradit si to jinde, abys dřel jiná družstva, co spravujem. Chápeš?“

„ Chápu.“

„Dávej dobrý pozor,“ řekl Martin Liss a zavěsil. Pustil Drusillu Brynovou. Otočila se a sedla si na roh psacího stolu, jednu nohu si podepřela o židli, druhou pohupovala a shlížela na něho s nepatrným úsměvem. „Tak co?“ zeptala se.

„Až půjdeš od oběda, zastav se u Benedikta a kup ml játrový salám a velkou sklenici ledového čaje.“

Z obličeje jí vymizel úsměv. Vstala. „To je všechno?“

„Odpoledne projdu spoustu cifer. Snad tě budu muset požádat, abys tady zůstala po páté přesčas. Půjde to?“

To ji upokojilo a vrátilo jí úsměv. „Miláčku, začínala jsem uvažovat o tom, jestli mě o to vůbec požádáš.“

Když odešla, stál u okna a díval se přes Záliv k Silverthornovu pozemku. Potom odešel do své soukromé umývárničky, umyl se a zíral na obličej v zrcadle se stejně vzdáleným a nezúčastněným výrazem, s jakým se díval z okna.

George Gobbin byl vysoký šedesátník tmavé pleti, mírně nachýlený, hubený až na melounovitou výdut břicha. Měl hrbolatý obličej a jemné, příjemné způsoby. Přívětivě se usmíval a zajímal se o lidi. Měl rád občanské schůze a společenské události a tyto vlastnosti mu pomohly k příjemnému živobytí jako dlouholetému personálnímu řediteli ve společnosti Porter-Gifford, Inc., výroba průmyslových čerpadel, ventilů a regulátorů, umístěné v malém městě státu Iowa.

Po celou dobu své úřednické kariéry lpěl na statku o rozloze dvou set čtyřiceti jiter u Ptačího potoka, čtyřicet kilometrů na jihovýchod od města, na statku, kde pracoval a zemřel jeho pradědeček, kterého v pětasedmdesáti kopl do hlavy kůň, když zapřahal spřežení do saní. V těžkých dobách George málem o statek přišel. Měl smůlu s nájemci. Elda na něho znovu a znovu naléhala, aby statek prodal, ale tkvěla v něm tvrdošíjná láska k zvlněné zemi, k vůni půdy na jaře, ke zpěvu vod v Ptačím potoce.

A pak loni několik událostí změnilo život George a Eldy Gobbinových. Na doslech vrazili do krajiny mezistátní golfové hřiště a číslovaný východ umístili ani ne kilometr od jejich zahrádky. Vzdálený a mocný konglomerát spolkl firmu Porter-Gifford tak snadno, jako dítě slupne koláček; brzy se objevili rozcuchaní a silní mladíci, rozebrali Gobbinovu soustavu osobních záznamů a nakódovali všechno na počítačové systémy konglomerátu. Dlouholetý přítel Hap Sexton – pojišťovací a realitní kancelář – prohlásil, že by se jim rád pokusil statek prodat, a George, sklíčený událostmi, mu dal zelenou. Hap se do toho pustil a George přijal nabídku, která mu vynesla čtyři sta dvanáct tisíc dolarů po odpočtu daní a provizí.

Po třiceti sedmi letech u firmy Porter-Gifford mohl zažádat o předčasný důchod v padesáti osmi letech; vybral si alternativu, podle které mu vypláceli sedm set dvacet dolarů měsíčně do konce života, zatímco Elda by dostávala tři sta šedesát dolarů do smrti, kdyby zemřel dříve než ona. V místní bance uložil čtyři sta tisíc dolarů na cenné papíry nepodléhající dani, v průměru na pět procent, takže dostával dvacet tisíc ročně. Manželé Gobbinovi se svými úsporami a výtěžkem z prodeje koupili v listopadu po dvacetidenním hledání byt 3-C v budově družstevních bytů Zlatá písčina. Zaplatili dvacet dva tisíce a upsali se na 8,5 % hypotéku v hodnotě třiceti čtyř tisíc dolarů.

Ve čtvrtek šestnáctého května slavili půl roku pobytu ve Zlaté písčině; toho dne přivezl George manželku do obchodního střediska na náměstí. Zatímco Elda nakupovala v obchodě s potravinami, chtěl se George zastavit pro nový naviják, který si objednal v obchodě s rybářskými potřebami. Telefonovali mu, že ho má připraven. Když ho koupil, rozhodl se, že neřekne Bídě, co stál. Vyinkasoval šek v Pobřežní bance, koupil si čepelky a náplasti na kuří oka u Eckerda, zamkl nákup do kufru svého chryslera a šel hledat ženu. Nalezl ji ve střední hale obchodního domu, kde zírala na vystavené polévky v konzervách. Byla to malá prošedivělá světlovláska se sklonem k tloustnutí. Nedávno zahájila dietu, pečlivě sledovala váhu, denně hodinu plavala. O několik centimetrů se jí zúžily pás i boky, ale celkově na váze příliš neubyla. Měla kulatý, unavený, hezký obličej, malé ruce, velká prsa a oči neobvykle jasného a živého odstínu zeleně.

„Tak co, jak jsi daleko s nákupem?“ oslovil ji manžel.

„Och, Georgi! Tys mě polekal, drahý. Zatím jsem asi v polovině. Nedívej se na hodinky. Dělám, co můžu. Pořád tady ty krámy přehazují.*

„Chtějí, abys věci pokaždé hledala, jenom tak si všimneš zboží, o kterém jsi ani nevěděla, že je potřebuješ.“

„Proč se zatím nejdeš podívat na časopisy? Když takhle stojíš nade mnou, znervózňuješ mě. Už sis všechno vyřídil?“

„Dobrá, dobrá,“ řekl a odešel. Kráčel pomalu hlavni třídou a díval se do výkladů. Když se vrátil, stála u pokladny. Čekal a pak zajel s vozíkem k autu. Tři velké tašky. U jedné tašky se klimbala bílá páska. Podíval se na součet: 48,41 dolaru. „Za co to je?“ zeptal se.

„Za dobré jídlo, příteli.“

„Dobrá, dobrá. Byla to jen řečnická otázka.“

„Neopakuj pořád „dobrá, dobrá“ tím svým unaveným protáhlým hláskem, jako bys měl nekonečnou trpělivost s nějakou pitomou a otravnou osobou.“

„Promiň, jestli to tak vypadá. Já to tak nemyslím.“

Opustil ji a jel s vozíkem zpátky před obchodní dům.

Silně do něho strčil a pozoroval, jak zapadá mezi

ostatní vozíky. Když se vrátil za volant, řekla: „Děkuji

ti, že ses tak rychle omluvil, drahý.“

„Co tím chceš říct?“

„Chci říct, že jsi včas přibrzdil, než se začnem hádat, nic víc.“

„Och,“

„Nejsi zas nějak špatně naložený?“

„Proč bych byl proboha špatně naložený?*

„Dávej pozor na tu holku na kole.“

„Já ji vidím.“

„Proč se vůbec namáhám, abych tě varovala? Samozřejmě jsi ji viděl. Tobě přece neujde jediný ženský zadek, když se zatřese ve slunečním světle, že?“

„Kdybych se začal zajímat o žabce tohohle věku, pak bych se dostal do konfliktu s policií.“

„Neřekla bych, že byla moc mladší než tenkrát ta Antonelliová.“

„Prokristapána, to bylo před dvaceti lety.“

„Takže je to v pořádku?“

„Stejně se nic nestalo.“

„Ty dopisy na to nevypadaly.“

„Nechme toho, Eldo, myslím to vážně.“

Brzy se octli zpátky u Zlaté písčiny. Gobbinovi měli jedno ze čtyřiadvaceti chráněných parkovacích míst pod budovou. George zaparkoval chryslera do svého obdélníku s geometrickou přesností. Vytáhl skládací vozík z kufru a naložil do něho tři tašky zboží zároveň se svými nákupy. Do třetího poschodí vyjeli mlčky. Položil tašky na pultík v kuchyni, odnesl vozík dolů a strčil ho do kufru auta. Pak přezkoušel dveře, aby se přesvědčil, že je vůz uzamčen.

Vylekal ho pan Ames, který těsně za ním řekl: „To není vůbec k ničemu, Georgi.“

„Ale nazdar, Brooksi. Co není k ničemu?“

„Zamykat auto. Zloděj otevře vůz za šest vteřin. Měli jsme si uvědomit, že tady nemáme nejmenší zabezpečení. Jsme tady sami, Georgi. Kdybych byl chuligán, tak tě praštím do hlavy, seberu ti náprsní tašku, hodím tě pod auto, odejdu a budu na míle daleko odtud, než tě tady někdo najde.“

Brooks Ames byl malý a kulatý a stál tak vzpřímeně, že to vypadalo, jako by se nakláněl dozadu. Měl husté bílé vlasy, mohutný bílý knír, žilkovaný červený obličej, vyvalené modré oči a vysoký pronikavý hlas. Než odešel do důchodu, byl majitelem malé tiskárny.

„Nebo Peggy Brasserová by se sem mohla vřítit a skolit mě, než bych se stačil schovat za sloup.“

„Nedělej si legraci, Georgi. V prospektu jasně stojí, že tu má nepřetržitě hlídat ozbrojená stráž. Žádám, abychom podnikli právní kroky. Lidi jako ty nechápou nebezpečí. Soudy propouštějí vězně a poplácají je po rameni: „Buď hodný, hochu.“ Policie se přestala o tyhle věci starat. Jen se dívej kolem sebe. Zajdi si na pláž a koukni se na tu pakáž, co se tam potlouká. Samí nebezpeční chlapíci. Vždycky někde seberou prachy. Doba je zlá a pořád se to zhoršuje. Myslíš si, že nechají chlastu, těžkých drog a benzínu, když jim stačí vniknout sem a sebrat naše prachy? Co je zastaví? Zákon? Nebuď směšný.“

„Snad to není tak zlé, jak si myslíš.“ Brooks Ames přistoupil až těsně k němu a stiskl mu paži nad loktem tlustou červenou rukou.

Bolestné sevření George překvapilo a přivedlo do rozpaků. Brooks ztišil hlas jako nápověda v divadle. Byl z něho cítit větrový bonbón.

„Probuď se, Georgi. Vím náhodou, že si tohle místo vytipovali. Blázen, kdo si to neuvědomuje. Viděl jsem je na schodišti. Poflakovali se tu a pozorovali. Jeden z nich vystupoval z výtahu u nás ve čtvrtém poschodí."

„Co byl zač?"

„Každou chvilku se s nima potkávám. Chtěl bych, aby věděli, že se po nich jde. Jenže oni jsou mazaní. Okamžitě ti vyklopí nějakou historku, aby ti vytřeli zrak. Vždycky to zní věrohodně."

„Za čím jdou?"

„Tak poslyš: před týdnem jsem přišel do kanceláře. Byla odemčená. Nebyli tam ani Julian, ani Lorrie. Skříňka na klíče byla zavřená, ale… všimni si toho…, ale klíč ke skříňce byl v zámku."

„Nevím, co –"

„Nepřerušuj mě. Víš, co je uvnitř té služební místnosti? Měl by ses o tyhle věci zajímat. Řeknu ti to. Všechny telefonní linky jdou dolů do velkého nezamčeného obvodového panelu a odtamtud vychází podzemní kabel. Dejme tomu, že někdo nemá klíč k služební místnosti. Není nic snazšího než do něho šťouchnout růžkem předního nárazníku. Ve vteřině pak vystoupí z auta a přestřihne kabel. Potom půjde od bytu k bytu a odemkne si klíči, které si dal udělat podle klíčů ze skříňky. Ty původní klíče tam vrátí. Má sekáček na řetízky. Odemkne dveře, přesekne bezpečnostní řetízek, praští tebe a Eldu po hlavě nějakým těžkým kusem trubky a ukradne všechno, co máte v bytě cenného. Kořist zabalí do kufrů a odnese je dolů do nákladáku, který tam už bude čekat."

„To jsou dost divoké představy, Brooksi."

„Jen počkej a uvidíš. V New York City je budova, které se říká Olympijská' věž. Je to místo po všech stránkách zajištěné. Nemusíš vycházet z budovy. Máš tam všechno. A víš, zač tam prodávají devítipokojové družstevní byty, Georgi? Za šest… set padesát… tisíc … dolarů. A z měsíčního inkasa by se ti zatočila hlava. Co si o tom myslíš?"

„Co to dokazuje?"

„Ty nemyslíš, Gobbine. Stojí devět pokojů ve velké budově za tolik peněz? To k čertu ne! Co si tam tedy kupují? Bezpečnost! Lidi, co můžou utratit tolik peněz, jsou chytřejší než ty a já, protože předvídají. Proto mají tolik peněz. Proč jsou ochotni je vydat za naprostou bezpečnost? Protože vědí, že ulice budou přeplněny zuřivými davy chuligánů, kteří všechno ničí, kradou, zabíjejí, a že budou v bezpečí, zatímco my podlehneme.“

Brooks silně sevřel Georgeovu ruku. Přiblížil se k němu a zašeptal podivně chraplavým hlasem: „Jsi ochotný držet služby?“

Na několik okamžiků ztratil George souvislost se skutečností. Stál mezi betonovými krychlemi a stěnami, mezi kovovými stroji na zastíněném místě, odloučen od jasného slunce venku džunglí různých aparátů. Silnými bifokálními brýlemi nemohl správně rozpoznat malého silného pána, protože stál ve špatné vzdálenosti, příliš blízko pro čočky na dálku, příliš daleko pro čočky na čtení, viděl tedy rozmazaně červený obličej a modré oči, vnímal horký pach člověka, který mu působil bolest a obracel se na něho s nesrozumitelnou Žádostí.

Vykroutil paži ze sevření a postrašeně a rozhněvaně zaječel: „Jaké služby?“ Masíroval si ztuhlé prsty.

„Debatoval jsem o tom s Petem McGinnitym. Řekl mi, že proti tomu nic nemá, jestli si opatřím zbrojní pas. Představuju si, že dáme dohromady dvanáct mužů. Čtyřikrát dvanáct je čtyřicet osm. Čtyři hodiny hlídky se zbraní v ruce jednou za dva dny. To přece nikoho nezabije, viď?“

„Flákat se tady čtyři hodiny s puškou na rameni?“

„Strážnice by byla hned vedle Higbeeovy kanceláře, odkud vidíš dobře na výtahy. Vlastně bychom měli mít průmyslovou televizi, abychom mohli pozorovat taky schodiště a chodníky.“

„Brooksi, já nebudu nic hlídat.“

„Záleží samozřejmě na tobě. Nikdo tě nemůže nutit, abys konal svou občanskou povinnost.“

„A ty se tu budeš potloukat s puškou na rameni?“

„Budu, abys ty, sousede, mohl v noci klidně spát.“

„Nezdá se mi, že by se to dalo uskutečnit.“

„Zklamals mě, Georgi.“

„Já si náhodou nemyslím, že by chodby Zlaté písčiny byly každou minutu plné kaluží krve.“

Brooks Ames se smutně pousmál. „Jen tak dál. Dělej si z toho psinu. Tvoje naivita je až dojemná.“ Energicky odcházel, podupávaje okovanými podpatky do betonu, až to dunělo odrazem od tvrdých stěn a kovových vozů.

George vyjel do bytu 3-C. Když vystupoval z výtahu, vřítily se dovnitř s křikem dvě šesti nebo sedmileté děti a tiskly všechny knoflíky od sedmičky až po géčko.

„Haló!“ zavolal George. „Tohle nedělejte, haranti. Nesmíte mačkat všechny …“

Dveře se zavíraly. Opálený kluk, který měl na sobě jenom červené plavky a kterému světlé vlasy zakrývaly skoro celý obličej, vykřikl: „Vodprejskni, dědku.“ Dveře se zavřely a světelný signál ukázal, že výtah jede nahoru.

George vešel zamyšlen do svého bytu. „Kdes byl? Co tě zdrželo?“ ptala se Elda. „Brooks Ames. Chtěl, abych se dobrovolně přihlásil jako hlídka se zbraní v ruce. Asi se zbláznil.“

„Audrey se taky pořád bojí, že sem přijdou zloději. Prý se v noci probouzí, nespí a poslouchá podezřelý šramot.“

„Nějaké děti skočily do výtahu a mačkaly všechny knoflíky.“

„Zdálo se mi, že slyším nějaké děti křičet. Ke komu šly na návštěvu?“

„To nevím.“

„Díval ses, jestli máme nějakou poštu?“

„Ještě asi nepřišla.“

Posadil se na gauč a otevřel balíček s navijákem, zatímco Elda odešla do kuchyně. Vytáhl návod a dal se do čtení. Elda se po chvilce naklonila a prohodila pootevřenými dveřmi: „Kdybys měl aspoň trochu rozumu, šel by ses podívat na poštu a nečekal bys, až tě o to požádám.“

„Ted! Jsou ve výtahu děti.“

„To si děláš legraci? Judy měla už před týdnem za sebou devět měsíců.“

„Dobře víš, že u prvních dvou to probíhalo tak hladce jako u průměrných hnědých králíků. Kdyby se něco dělo, Hal by jistě zatelefonoval.“

„Možná že telefonoval, když jsme byli na nákupu.“

„A i kdyby, tak to zkusí znovu.“

Vyběhla z kuchyně, prošla kolem něho ven z bytu a zabouchla za sebou. Zašel do komory a vzal krabici s rybářskými potřebami a rybářský prut. Když sundal starou cívku, nasadil novou a protáhl vodítky vlasec, byla zpátky. V rozčilení si zapomněla vzít klíč. Dveře se zamykaly automaticky. Rozhodl se, že si prvního zaklepání nevšimne. Po druhém zabušení čekal dost dlouho, takže když otevřel, stála taní s napřaženou pěstí, připravena znovu zabušit.

„Copak jsi mě neslyšel?“

„Zaklepalas a já jsem ti otevřel.“

„Klepala jsem dvakrát.“

„Pak jsem zřejmě první zaklepání přeslechl, jinak bych ti otevřel.“

Posadil se znovu na gauč, a tu po něm Elda mrštila dopisy. Růžek malého katalogu mu zasáhl koutek úst a ostatní pošta se kolem něho rozletěla na gauč a na kobereček.

„Tady máš tu svou děsně důležitou poštu,“ vykřikla. „Zaměstná' tě až do večera.“

Sbíral ji. Reklamy, oběžníky, různé žádosti. „Však my důchodci máme na všechno dost času.“

„Ty jsi snad důchodce. Ale já ne. K čertu, co se teď pro mě změnilo? Vařím, uklízím, nakupuju, peru. Ty nejen že nemáš zaměstnání, ty se taky ani zbla o nic nestaráš. Pro tebe znamená důchod blahé časy.“

Podíval se na ni s předstíraným úžasem. „Proboha! Nikdy mi ani nenapadlo, že si dřeš prsty do krve, když nastrkáš nádobí do mycího stroje a prádlo do pračky.“

„Ty jsi ale ironický, poťouchlý dědek. Ty jsi –“

„Přesně jako moje matka?“ Seskočil z gauče. „Věděl jsem, že s tím zase začneš.“

„Byla to chladná osoba, Georgi. Skrz naskrz. Strašně se… naparovala, vždycky byla o něco lepší než ostatní lidi v jejím okolí a při-

tom neměla k té nadřazenosti jediný důvod. A ty jsi právě takový, jako byla ona.“

„Víš, co děláš? Libuješ si v pocitu, že tě všichni zneužívají. Každý idiot uklidí tenhle byt jednou rukou při televizních reklamách. Ale to by ztratilo pro tebe veškerý půvab. Ty se se vším nimráš a potom lamentuješ, co se nadřeš.“

Do zelených očí se jí nahrnuly dobře známé slzy, prskala a řádila. „To je ale sprostota! Za to, že se ti celý život obětuju –“

„A že ses dostala do téhle zahradní čtvrti, kde si můžeš zaplavat v bazénu, projít se na pláži a ležet na sluníčku.*

„A na to všechno jsi mi vydělal ty? To všechno jsi zařídil pro mne? Blbost, Georgi. Kdybysme měli žít jenom z tvé penze, tak bysme nebydleli tady. Tohle si můžeme dovolit jenom proto, že jsme prodali statek.“

„Ty bys jej byla prodala už před léty.“

„A tys na něm lpěl, protože jsi tak chytrý? To je k smíchu, Georgi Gobbine. Ty génie! Dokud děti byly malé, tak jsme si utahovali opasek a ty jsi držel statek jenom ze sentimentality. Kdyby tě Hal nerozhoupal k prodeji, tak bysme tam trčeli dodnes.“

„Tak já jsem sentimentální slaboch a zkrachovaná existence. Anebo studený suverén. Měla by ses rozhodnout, co vlastně jsem.“

„Jsi chladný, je ti všecko fuk. Kdybys byl dělal svou práci tak dobře jako já dělala svou, tak bys byl ředitelem té společnosti, a ne nějakým škrabákem.“

„Ksakru, byl jsem přece místopředsedou.“

„A tím se chlubíš? Jdi mi s tím někam. Vždycky jsi mi říkal, že Vance dělal z cesťáků místopředsedy, protože je potřeboval jako hlídače prodejních agentů.“

„Tobě dělá dobře, když mě můžeš ponížit. Asi bych byl na tom lip, kdybys mi pořád nestála za zády a nepodrývala mou sebedůvěru.“

„Já že jsem podrývala tvoji sebedůvěru? Tohle ml říkáš do očí? Ty jsi ale mizera. Tak strašně nespravedlivý mizera!“

Elda stála, hleděla mu do očí, obličej jí křivilo zoufalství, ale i vědomí, že se George napřed rozzuří, ale později se k ní vrátí a nakonec se spolu v posteli vzájemně uklidní.

Ale hněv, který v něm rostl, náhle zmizel. Cítil se unavený. Hádat by se měli jindy, ne teď, když svítí slunce. Tady nemohl vypadnout ven a předstírat, že odchází do kanceláře nebo do klubu.

Z rysů jejího obličeje se vytrácela bolest a dramatické napětí. Když mlčel, zeptala se: „Co je ti?“

„Nevím. Jsem z toho nějak vyjevený. Půjdu asi k zátoce. Chci si vyzkoušet novou cívku. Nešla bys tam se mnou?“

„No dobrá. V pěti minutách jsem hotová.“ Převlékla se a přitom se trápila kvůli Georgeovi. Říkala si, že by bylo dobré, kdyby přestali s tím ošklivým dohadováním. Připomínala si, že si vždycky přála, aby se už nehádali. Snad s tím teď skutečně přestanou. Uvažovala, proč asi George pociťuje strach. Ne, to není strach. To je pocit ohrožení.

Když Gregu McKayovi sekretářka řekla, že ho volá Loretta Rosenová, srdce mu radostí poskočilo. Snad se jí konečně podařilo pronajmout jeden z těch zatracených bytů na Zlaté písčině nějakému zelenáči mimo sezónu. Sehnat nájemníka aspoň do jednoho ze tří bytů by částečně zastavilo krvácení z otevřené rány.

„Ahoj, Loretto. Jaké kouzelné slůvko máš pro mě?“

„To kouzelné slůvko, miláčku, neuslyšíš v telefonu. Vlastně ti v telefonu neřeknu vůbec nic.“

„Co se děje? Nelíbilo se jim to?“

„Oběma připadal byt nádherný. Je to sympatická klidná dvojice, chtějí si pronajmout byt na rok, než se rozhodnou, jestli si ho koupí. Byla bych hned na místě uzavřela smlouvu za šest set měsíčně, ale jak jsem to mohla vědět? Jak jsem to mohla tušit?“

„Co jsi mohla vědět? Co jsi mohla tušit?“

„Tu příšernou katastrofu v podobě uličníků, drahouši. Malých hnědých uličníků s nevymáchanou hubou. Vynořili se za rohem, zaútočili na výtah a vrazili přímo do patricijského zadku paní Granlundové.“

„Ale předpisy … přece nedovolují…“

„To vím. To dobře vím. To jsem taky Granlundovým řekla. Haranti se ani nezastavili, aby zjistili, jestli ji nezabili. Tvrdila, že se jí nic nestalo. Ale ošklivě pokulhávala. A tahle příhoda odradila oba od Zlaté písčiny. Pokusila jsem se zachránit situaci tím, že jsem s nimi

došla do kanceláře správce. Lorrie Higbeeová to napřed zatloukala. Nakonec přiznala, že Julian pronajal byt v šestém poschodí na prázdniny dvěma dvojícím s malými dětmi, zřejmě za pořádně tučnou sumičku.“

„To je proti předpisům!“

„Já vím. Předpisy tu nepovolují děti do šestnácti let. Gregu, miláčku, já jsem se tak snažila, skutečně jsem se snažila, ale nešlo to.“

„Pronajalas jim vůbec něco?“

„Jinde? Vlastně ano. Ale věř mi, já se vždycky nejdřív snažím obsadit tvoje byty, bůhví proč. Tys je nekoupil mým prostřednictvím, miláčku.“

„Koupil jsem je ještě předtím od Martina Lisse.“

„Vím. Přede dvěma lety. Ale kdybys měl v hlavě rozum, přišel bys nejdřív k Lorettě a řekl bys, Loretto, můj nejdražší poklade, když koupím ty tři, tak mi je udržuj pořád obsazené, nebo je výhodně prodej, a já bych ti řekla, Gregu, zlatíčko, moje skleněná koule předpovídá, že dny, kdy se investovalo do družstevních bytů, pomalu končí, a vystavuješ se nebezpečí, že to projedeš.“

„Projedu? Však už dostávám šupy, že bys tomu nevěřila.“

„Věřím tomu. Ale chtěla jsem ti říct něco jiného. Kdy se konečně vybabráš z těch úmyslných ublížení a soudních příkazů a ostatních krámů? To je pro tebe důležité.“

„Obědvalas už? Já taky. Co tomu říkáš, že bych se u tebe v kanceláři zastavil… za … čtyřicet minut?“

Sekretářka McKaye pozorovala automatický psací stroj, jak vyklepává řádku za řádkou dohodu o ověření majetku. Čekala, až se stroj zastaví, aby mohla začít psát podmínky, které jí nadiktoval McKay.

„Musím vyřídit dvě věci,“ řekl. „Vrátím se kolem třetí nebo trochu později. V pořádku?“

„A co bude s admirálem?“

„Kdy má přijít?“

„Ve čtvrt.“

„Tak já si pospíším a vy se snažte, aby nedostal
srdeční záchvat.“

O deset minut později, když zamířil na ostrůvek Fiddler a jel na jih směrem k Plážové vesnici, uvažoval, jestli by se neměl pokusit sehnat jiného majitele realitní kanceláře, aby mu svěřil nájem bytů 2-D, 2-E a 2-F. Realitní kancelář znamenala výdaj navíc. Podle správní smlouvy deset procent mělo připadnout správci, bez ohledu na to, kdo to je. Dalších deset procent Lorettě znamenalo pořádný úbytek příjmů za nájemné. Na druhé straně však našla nájemníka pro 2-F od ledna do konce března, což znamená tři tisíce brutto, dva tisíce čtyři sta netto.

Uzavřel několik smluv se zákazníky, když Loretta Rosenová fungovala jako majitelka realitní kanceláře. Shledal, že je energická, bystrá, hezká a zábavná. Dohadoval se, že je asi o deset let starší než on – bylo mu třicet čtyři, ale jeho odhad spočíval spíš na narážkách v rozhovorech nežli na jejím zjevu. Jestli jí skutečně bylo tolik, pak pracovala na sobě velmi úspěšně, aby to skryla. Byla střední štíhlé postály a měla nádherné dlouhé světlé vlasy. Její opálený obličej měl živý výraz, světle šedé oči poutaly pozornost. Mluvila energickým hlasem, používala vtipné obraty, dělala stovky nervózních nepatrných pohybů, pohrávala si se slunečními brýlemi, zapalovala si jednu cigaretu od druhé, dotýkala se vlasů a ťukala^i do zubů radýrkou. Znala kdekoho. Její reklamní heslo znělo: NAVŠTIVTE LORETTU! Zdálo se, že pracuje dvacet šest hodin denně.

Zaparkoval u jejího malého stavem na okraji Plážové vesnice. Dívky ve vstupní kanceláři ho už znaly. Loretta čekala ve své kanceláři vzadu. Vyskočila od psacího stolu, podala mu ruku a ukázala na velké pohodlné křeslo naproti. Šla ke dveřím a zavolala: „Hej, Bonny, nepřepojujte mi hovory, ano?“ Zavřela, usadila se v křesle, zaklonila se dozadu, vyndala zápalku a zazubila se na něho. „Velká záhada, že?“

„Prozatím.“

„Hmmm. Stráže bdí. Miláčku, uklidni se. Pokusím se pro tebe něco udělat, i když bych asi neměla. Mohla by ,to být otázka etiky. Ale také přátelství. Jsme přáteli?“

„Prozatím,“ usmál se.

„Věc se má tak, že ti prokážu službičku, která ti asi moc neprospěje. Mluvils o tom, že schytáváš rány, ale tos mě možná škádlil. Ty jsi můj partner. Skutečně trpíš, nebo jsi mě chtěl jenom škádlit?“

Poprosil o kus papíru na poznámky. Hodila mu žlutý blok. „Jsou to pouhé odhady, ale dost přesné,“ řekl. Začal počítat. „Dejme tomu, že by to dělalo za tři byty osmnáct tisíc. Částka za zařízení tří bytů asi dvacet dva tisíce. To by bylo investovaných čtyřicet tisíc. Všechny nezaplacené hypotéky v této době asi sto dvacet tisíc. Roční úroky asi deset tisíc pět set. Roční inkaso asi tři tisíce. Opravy a údržba, dejme tomu tisíc pět set. To znamená celkové provozní náklady asi patnáct tisíc plus splátka na hlavní hypotéku.“

Ukázal jí cifry a dodal: „Legální honorář, který vydělám, jde do společného banku a společníci ho rozdělí každý rok podle klíče, který nadržuje tomu, kdo je ve hře nejdéle. Není to zrovna moc slavné. To uznávám. Byty mi pořádně pouštějí žilou. Probudím se v noci a uvažuju, proč jsem se do toho vůbec pouštěl. Kvůli nim předčasně stárnu. A peníze, co jsem do toho vložil, patřily částečně manželce: deset tisíc z dvaceti tisíc, které jsme obětovali na výzdobu. Nancy bavila výzdoba a nákup nábytku. Ale bez nájemníků to přestává být zábava. Kvůli tomu se pořád hádáme. Zní to jako příběhy ze školních škamen. Promiň.“

„Pověděls mi, co jsem potřebovala vědět. Opravdu. Žerty stranou, to nebyla dobrá investice, Gregu.“

„Koupil jsem jeden byt v Shoreline před čtyřmi lety, zaplatil jsem za něj čtyřicet a prodal ho za padesát osm. Asi jsem tím získal přílišnou sebedůvěru nebo co.“

„Podívej, já jsem nikdy nepovažovala Zlatou písčinu za moc dobré místo. Zdálo se mi, že tam není dost bytů na tu vybavenost. Před sedmi měsíci jsem měla jednoho zákazníka. Stana Wasniaka s manželkou. Hledala jsem pro ně vhodný byt. On věděl, že dost pochybuju o Zlaté písčině, ale jeho žena se do ní tak zbláznila, že jsem buď musela uzavřít smlouvu, nebo jít od toho. Wasniak mě pochopil dost dobře. Včera jsem se s ním potkala. Tvrdí, že od prvního června půjde do tuhého. Je funkcionářem družstva. Prý probrali všechny účetní knihy a dospěli k závěru, že nemají jinou možnost než zdvoj-

násobit měsíční inkaso teď a za červen taky, aby se vůbec udrželi nad vodou.“

Koutky úst mu poklesly. „Zdvojnásobit? Z tří tisíc na šest tisíc ročně za ty tři moje byty? Bože, to je ale rána do hlavy! To nedám dohromady.“

„Tak, jak dostáváš nájemné doposud, určitě ne. Ani bez těch zvláštních příplatků na to nemáš.“

„Dostalas nějakou odpověď?“

„Ano, ale nebude se ti líbit. Dalo by se říct, že to celé asi vybouchne. Ty jsi mladý muž a máš dobré povolám. Já jsem získala bohaté životní zkušenosti. Ve dvaadvaceti jsem se rozvedla a úspěch jsem měla jenom proto, že mám smysl pro peníze. Zprostředkovala jsem hodně majetku pro hodně lidí. Viděla jsem už moc chlápků, jak dělali všechno možné, aby se zachránili, ale nakonec přišli o všechno. Drahoušku, staré šrámy z bitev mi napovídají, že Zlatá písčina nedopadne dobře. Už jsem viděla několikrát, jak to vypadá, když se situace vyvíjí tímhle směrem, a není to nic hezkého. Jako tvoje přítelkyně a dobrovolná finanční rádkyně myslím, že by ses těch tří bytů měl co nejrychleji zbavit. Měl bys asi snížit cenu tak, abych je mohla rychle prodat.“

„Jak daleko bych měl podle tebe jít?“

„Podle nynějšího stavu na trhu bys měl jít pod třicet pět tisíc, pokud chceš, aby to lidi vzali za inkaso asi sto šedesát. Samozřejmě s veškerým zařízením.“

Těžce polykal a ohmatával si krk. „Bože, Loretto! Prodělám na tom víc než šedesát tisíc dolarů, když to spočítám všechno dohromady.“

„Dopustil ses chyby ve výši šedesáti tisíc dolarů. Ve svém věku máš na takový omyl právo. Kdybys byl koupil jenom jeden byt, stála by tě ta chyba dvacet tisíc dolarů. Kdybys jich koupil šest, potom bys–“

„Prosím tě. Chtěl jsem jich koupit šest. A nekoupil.“

„Zaplať pánbů, žes to neudělal. Chceš, abych se do toho pustila a zkusila s nimi pohnout?“

„Asi ano. Byl by to báječný pocit úlevy. Ale napřed o tom musím promluvit s Nancy.“

„Ovšem. Ale měl by sis pospíšit. Mám několik moulů, se kterými by se dalo počítat. Obyčejně netahám za nikoho kaštany z ohně. Ale nevím. Pracujeme spolu už dlouho a mám tě docela ráda."

„Velice si cením tvých rad. Těžko se poslouchají, ale já vím, že to myslíš dobře."

Oba povstali a s úsměvem postupovali ke dveřím. Zavrtěl hlavou. „Nancy z toho dostane migrénu."

Ve stejném okamžiku oba sáhli po klice. Rukama se dotkli; popadl ji za útlé zápěstí a pak i za druhé. Její světle šedý pohled jako by ho káral, jako by na něho ironicky útočil. Prudkým pohybem hlavy odhodila těžké vlasy dozadu.

„Podívej," řekla. „Na tohle si já moc nepotrpím."

„Nebo si nepotrpíš na mne."

„Tak to nemyslím. Gregu, miláčku, tomuhle oboru ani trochu nedůvěřuju. Račte mi pustit ruce, pane."

Pustil ji. Neobratně se na sebe usmáli. Řekl: „Vlast-ně ani nevím, co jsem chtěl. Byla to pitomost. Nepatřím k těm…"

„Vím, vím. To se stává. Na spoustu lidí působím nesprávným dojmem. Jsem svým způsobem prevít."

Jejich oči se opět setkaly. Bylo to jako zvláštní fyzický náraz, elektrický záchvěv uvědomění. Sotva pohnula rty: „Já se … skutečně v tomhle moc nevyznám."

„Já jenom, že jsi říkala, že mě máš ráda …"

„Ty jsi tak neuvěřitelně mladý, Gregu. Pro mě ses narodil moc pozdě."

„Nechtěl jsem, aby se něco stalo. Skutečně nechci…"

„Vím. Podívej, otoč se a odejdi. Ano, drahý Gregu? Jenom tohle udělej."

Zhluboka se nadechl a vydechl, otočil se a šel. Takřka poslepu kráčel její kanceláří a ven k autu. Po cestě si nemohl vzpomenout, jak vypadá Loretta Rosenová, majitelka realitní kanceláře, ačkoliv ji znal několik let. Mohl si jen vzpomenout, jak vypadá tahle nová Loretta.

Seděl pak ve voze a snažil se vytrhnout ze snění,

vrátit se do skutečnosti, že ho čeká admirál a že se ocitl v pasti. Ale přece se mu nic nezdálo tak skutečné a tak důležité jako Lorettiny šedé neklidné oči.

Na zpáteční cestě do kanceláře musel zase jet kolem Zlaté písčiny. Z pobřežní cesty vypadala mohutnější, než ve skutečnosti byla. V odpoledním horkém slunečním svitu zářila oranžově a zlatě. V obydlených bytech byly přes dveře z barevného skla a přes okna zataženy záclony. Ze zoufalého zvyku vyhledal okna s balkóny bytů 2-D, 2-E a 2-F. Znovu slyšel sám sebe, jak vysvětluje Nancy, jaký to bude skvělý obchod. Pěstí udeřil o volant a zaúpěl. Musí to říct Nancy. V duchu si promýšlel, jak by jí to měl nejlíp vysvětlit. Ale v podvědomí myslel hlavně na Lorettu Rosenovou.

Loretta Rosenová seděla u svého psacího stolu a procházela seznamem prospektů, ale její pozornost bloudila jinde.

Zaklonila se, zapálila si novou cigaretu, uhasila starou a zoufale si pomyslila: Ať už se to neopakuje, proboha: já nepotřebuju celý ten virvál.

Všechno to plížení kolem, plné bláznivého vzrušení, všechno to bezduché klábosení. Mít někoho, na koho musíš celý den myslet a otravovat se starostmi o něho. Ubohé telefonní kódy a značky a všechna ta bláznivě zoufalá intimní setkání v divnou dobu na divných místech. Někdo tvrdil, že nejhorší na cizoložství je, že se musí většinou provozovat ve dne. Je to … jak dlouho…? rok a půl, co skončila poslední aféra. Cole Kimber. Oddělení legračních náhod. Cole stavěl Zlatou písčinu pro Martyho Lisse, stavěl, když jejich záležitost začala, a stále stavěl, když skončila. Většinou v jeho maringotce nebo v Zálivu na loďce anebo venku v mizerné chajdě, které říkal lovecký pavilón.

Ale teď už žádný jiný. Cole bude navždy poslední. Ne že by za těch čtyřiadvacet let, co se rozvedla s pitomým Roseném, měla celý pluk přátel.

Greg ne. Není pro mne. Je moc mladý. Má příliš široká ramena, dlouhé tmavé řasy a hlas, který mě rozechvívá. Buď poctivá. Začalas s ním flirtovat před šesti měsíci, rozehrálas před ním celou škálu své hry, až konečně zabral. To není moc poctivé. Prostě se ti zalíbil. A lidé vždycky ukazují svoje nejlepší stránky těm, které mají rádi, že?

A teči už je čas skoncovat s hrou, myslela si, a jít přímo k věci. Greg má sadu klíčů. Já mám sadu. Lorrie Higbeeová má sadu na věšáku. Zavolej Grega, že bys ráda zkontrolovala vybavení bytu 2-D, abys mohla odpovídat na dotazy potencionálních kupců. Oblékni se co nejlíp a tam se s ním setkej. Je na to připravený. Bude to snadné.

S velkým úsilím zklidňovala rozechvělé útroby. Sevřela ústa, zvedla bradu a začala myslet na peníze. To ji vždycky uklidnilo. Záležitosti lásky stojí vždycky peníze, ať tak či onak. A nejtěžší ztrátu na provizi utrpěla na ranči Carstock. Na to nikdy, nikdy nezapomene. Provize osmdesát tisíc. Celá patřila jí. Kdo ji ale dostal? Ten prokletý potměšilý spratek Marvin McGray. Vplížil se do toho a uzavřel obchod, když byla venku na Leoně III s Golem Kimberem u kosy, dřímala a zabíjela horké říjnové odpoledne.

To se nesmí opakovat. Je na čase zastavit dřív, než to začne. Jakmile to propukne, ztratíš představu o tom, co má1 přednost. Kancelář jde k čertu. Tvoji lidé ochabují. Banditi ti kradou zákazníky i tvůj majetek, zatímco ty se motáš jako v mlze. Tak ať to jde celé k šípku, Gregory.

Vyhledala číslo a vytočila je na telefonu, který nebyl uveden v telefonním seznamu. Po druhém zazvonění se ozvala paní Nealová.

„Florence? Tady je Loretta."

„Kdo? Och ano, samozřejmě. Zrovna jsem chtěla –"

„Já ti nemám za zlé, že jsi na mě úplně zapomněla, má drahá. Ale vzpomeň si, že jsem ti slíbila, že tebe zavolám první, až kápnu na něco skutečně výjimečného."

„Ano, ale –"

„Tohle je velice roztomilý byteček ve Zlaté písčině. Znáš to. Na pláži, v zátoce, naproti Azurovému vánku. Přístup na pláž je samozřejmě zaručen. Tenisové kurty, bazén, místní správce. Skutečně všechno. Nádherně zařízený. Majitel v kritické finanční situaci. Myslím, že se bytu zbaví za fantasticky nízkou cenu. Jestli to udělá, mám na byt přednostní a výlučné právo. Jestli bys tomu chtěla věnovat minutku, propašovala bych tě tam, aby ses na to mrkla."

„No, nemám o to teď zájem, Loretto. Už ne takový, jaký jsem měla, když jsme spolu mluvily."

„Rozhodla ses pro něco jiného?"

„No, prakticky ano. Banka tvrdí, že se musím zbavit tohohle obrovského balastu. Mě to úplně pohlcuje, chápeš? Kéž by Charles nebyl dával pověřencům takovou pravomoc nade mnou! Raději bych zůstala tady, než abych musela sbírat všechny ty krámy, co jsme nashromáždili během našeho života. Každopádně myslím, že bych byla šťastnější v domě než v těch maličkých krabičkách postavených ve vzduchu, a už jsem se skoro rozhodla pro roztomilý domeček na terasách Domingo."

„Florence, ať už ti prodám něco nebo nic, nedovolím, aby ses nastěhovala do toho prostředí."

„Co je s ním? Proč?"

„Mění se. Na tyhle věci dávám pozor. Je to moje povolání. Rok tam budeš třeba v bezpečí. Ale potom? Potom aby sis tam koupila pušku a velkého divokého psa."

„Děláš si psinu."

„Florence, věř mi. Doby, kdy osamělé ženy jako ty a já mohly žít samy v malém domečku ve městě, jsou skoro navždy tytam. Musíme mít pořádnou ochranu."

„Tohle mi nedělá ani trochu starosti."

„Dovolíš, abych ti aspoň ten byt ukázala? Vlastně potřebuji! záminku, abych na chvilku vypadla z téhle pitomé kanceláře."

„Zrovna teď?"

„Proč ne?"

„No tak dobře. Mám jít k tobě …?"

„Jenom zůstaň na místě, přijdu si pro tebe."

Loretta Rosenová zašla do umývárničky své soukromé kanceláře, upravila si vlasy a přejela rty rtěnkou. Otáčela se a natahovala před malým zrcadlem, aby zachytila co nejvíc ze své štíhlé postavy. Není špatná, myslela si, na šestačtyřicetiletou bábu. A to je další dobrý důvod, aby se do ničeho nepouštěla s Gregem McKayem. Každé dobrodružství jí přidá na váze. A pokaždé dá víc práce, když má shodit.

Vzala kabelku a prošla přední kanceláří. Zářivě se usmála na své zaměstnance a sdělila jim že se už nevrátí.

Vic York měl usměvavé oči, veselý obličej a čelo zbrázděné vráskami. Jedno jeho ucho vypadalo jako zvarhánkovatělý knoflík. Byl skoro úplně plešatý. Od pasu nahoru polotěžká váha a od pasu dolů velter. Svůj poslední profesionální zápas vybojoval před čtrnácti lety. Pas mu zůstal stejný, jako když se nepřetržitě pohyboval v ringu. Každý den svého života zasvětil práci. Jeho šíje vypadala o trochu větší než hlava.

Když Lorrie Higbeeová vzhlédla, stál tam Vic York a usmíval se na ni s přemrštěným jasem v očích. Vyděsilo ji to. Měl na sobě bezovou sportovní košili s malým vyšitým aligátorem na kapsičce a světle hnědé úzké kalhoty. Na vzdálenost tří metrů cítila pánskou kolínskou.

„Ahoj, Nádhero," pozdravil ji.

„Tě péro."

„Co tady zacláníš, Viku?"

Hovořil chraplavým hlasem. „Takhle se nevítá starý kamarád, Lorrie. Máš tady stařík?"

„Co mu chceš?"

„No tak, poslyš, dost naštval pana Sullivana. Víš o tom? Pan Sullivan mi řekl, Viku, zajdi tam a vyřiď Julianovi, že by měl projevovat víc úcty. Tak jsem tady."

Kousla se do rtů. Julian ji neposlechl. Proto je tady Vic York. Na světě neexistuje způsob, jak se zalíbit Vikovi. Připomínala si poučky z kursu anatomie v ošetřovatelské škole. Civilizovaný člověk má vysoce vyvinuté čelní mozkové laloky. V těchto lalocích je jemná rýha koordinace, soucitu, zdrženlivosti, představivosti a sebekontroly. Čelní laloky jsou uloženy proti ostré hraně klínové kosti, známé jako klínový hřeben. Kdykoliv za dlouhé kariéry uhodili Vika do hlavy, hřeben poškodil nervovou tkáň v čelních lalocích. Jakmile nervové buňky odumřou, už se nenahrazují.

Vstala a nesla spis, který přečetla, do archívu. Uslyšela zachrochtání a pohlédla včas přes rameno, aby uviděla Vika, jak se naklání nad přepážkou. Stoupl si za ni, když otevírala zásuvku ve skříni. Předstírala, že ho nevidí. Zezadu ji objal a přejížděl jí rukama po ňadrech. Přitáhl si ji k sobě.

„Lorrie, prosím tě, proč pořád nosíš skampola, co jsou ti tak velký? Máš hezký tělíčko a schováváš je, aby je nikdo neviděl. Proč?“

„Mám zavolat Sullymu a zeptat se ho, proč tě sem vlastně poslal?“

Pustil ji a rychle ustupoval. „To není zrovna přátelský tón. Tos neměla říkat.“

„Proč bych se k tobě měla chovat přátelsky, když sem chodíš, abys ubližoval Julianovi? Všichni vědí, co děláš pro pana Sullivana.“

„Lorrie, Lorrie, to je pitomost. Musel jsem ho trošku poznat, nic víc. Co by se ti víc líbilo, miláčku? Aby mu ten starý profík trochu prohnal pérka? Nebo aby odsud vypadl? Co byste za daných okolností mohli vy dva dokázat? Co člověk dostává jako podporu v nezaměstnanosti, to teda není valný, drahouši. Poslyš, já mám rád Juliana. A mám rád tebe. Všichni plujem na stejný lodi. Víš, že Sullymu vynadal a vyflák se na něho. Ale tys hned věděla, že z toho bude malér.“

„Řekla jsem mu to,“ odpověděla tiše. „Ježíši, já jsem ho na to přece upozornila. Kolik … kolik toho máš, abys mu zvalchoval hřbet?“

„Špitál z toho nebude, dítě. Nic takovýho. Na tak velikou věc to nevypadá. Půjde jenom o to, abych mu osvěžil paměť, jak by věci měly vypadat, to je všechno. Tak získá' úctu.“

Usmíval se, hovořil jemně a zase se k ní blížil. Cítila, že se jí chce opět dotknout, a napadlo ji, že by bylo pro Juliana všechno snazší, kdyby to Vikovi dovolila, ale jeho mazleni se jí protivilo.

Nenápadně se jí podařilo dostat mezi sebe a Vika Yorka psací stůl a ihned zpozorovala, že ji přestal pronásledovat.

„Každopádně, kde je Julian?“

„Někde po budově, Viku. Jestli chvilku počkáš, hned tu bude. Pospícháš?“

„Já? Mám dost času. Asi se trochu půjdu projít, a jestli ho nenajdu, vrátím se sem a popovídáme si spolu.“

„Dobrá, Viku.“

Každého všedního dne a každou sobotu ráno ve tři čtvrtě na devět, když pan C. Noble Winney snědl v těstě zapékanou pastičku s

dobře propečeným párkem a s vejcem, které se vařilo čtyři minuty, políbil svou ženu Sarah na tvář, vyšel do zadní části parkoviště, nastoupil do oranžového gremlinu, v němž vedle něho ležela na sedadle prázdná taška, a jel na hlavní poštu ve středu Athén. Tam vysypal obsah pronajaté zásuvky do dispečerské brašny a pak se vracel ke své každodenní práci v družstevním bytě 5-C ve Zlaté písčině.

Pan Winney proměnil ložnici v jakousi kancelář, která nejlépe vyhovovala jeho zájmům. Z koz na řezání dříví a z překližky si vyrobil dlouhé stoly. Pro vodorovné uložení obrovských výstřižkových knih si postavil vysoké police. Ve skleněné skříni uchovával pořadače s volnými listy, obsahující tisíce stran jeho každodenní práce. Měl malý výkonný rozmnožovač, sklenice plné barevných tužek, nutných pro šifrovací soustavu, držáky na čepelky, lepidlo s rozprašovačem, stohy čistých stránek na výstřižky a výtečnou zářivku.

Sarah nedovolila, aby první dvě hodiny po návratu z města kdokoliv vyrušoval jejího manžela z práce. V této době se potřeboval nejvíce soustředit. Tehdy také narušila jeho koncentraci sebenepatrnější, na po* hled nevinně vypadající věc, která se mihla kolem něho.

C. Noble Winney odebíral čtrnáct deníků, devět týdeníků a jednadvacet měsíčníků. Tento materiál zpracoval v pět tisíc osm set třicet položek za rok. Třistatřikrát navštívil poštovní přihrádku, takže průměr tvořil 19,24 položky za návštěvu. Kromě korespondence mu poskytoval nepravidelný rytmus poštovních služeb pět nebo padesát položek toho kterého dne.

Inkriminovaného květnového dne dostal sedmnáct novin a pět časopisů. Dopisy žádné.

Uzavřel se v ložnici, kterou si zařídil jako kancelář, vytřídil noviny a časopisy do hromádek a pak začal číst. Před lety absolvoval kurs rychlého čtení a od té doby se natolik vycvičil, že četl knihu tak rychle, jak obracel stránky.

New York Times měly dvě vydání. Četba obou vydání byla vždy velmi zajímavá', protože bylo možno zjišťovat odchylky. Po patnáct let zkoumal C. Noble Winney, jak se odehrávají události, které ovládají svět.

Probíral se listem New York Times, ostatní došlou poštou a výstřižky, barevnými tužkami si dělal poznámky na okrajích a barvy

plánovitě kombinoval: červenou měl pro mezinárodní události, žlutou pro záležitosti finanční, zelenou pro potvrzení dřívějších faktů uvedených ve spise, modrou pro nové skutečnosti. Na okraji psal prameny a data a házel do nádobky spínátka, aby je měl připravená na spisy.

Když články rozmístil na stránky, hledal stále zprávu, o které by mohl diskutovat s Henrym Churchbridgem, obyvatelem bytu 6-C. Henryho zasvěcoval do svých životních názorů pomalu a pečlivě, jeden logický argument za druhým. Henry se podobal většině členů lidstva, kteří se kupodivu spokojí s názorem, že svět je dějištěm nahodilých událostí.

Našel zprávu, která snad bude Henryho zajímat. Skupiny obhajující právo na homosexualitu spustily koordinovanou celonárodní kampaň, aby omezily nebo znemožnily televizní vystoupení doktora medicíny Marka Welbyho, který popisoval, jak jeden učitel obtěžoval čtrnáctiletého chlapce. Náčelník speciální účelové jednotky tvrdil, že televize posiluje staré mýty a zneužívá rodičovských obav v době, kdy se jedná o právech homosexuálů v kongresu a dvaceti větších městech. Kampaň už prý přiměla tři stanice společnosti ABC, aby vysílání odmítly, a přesvědčila čtyři pravidelné inzerenty, takže stáhli reklamu.

Henry se zdál přístupný názoru, že způsoby, morálka a etika společnosti by nemohly tak rychle upadat, kdyby v pozadí nepracovala nějaká skrytá síla. Teď Henry z tohoto výstřižku uvidí, jak zvrhlíci začínají ovládat televizní síť, a to nejen normální program, ale i reklamy. Podle všeho to na Henryho mocně zapůsobí.

Winney přišpendlil výstřižek, označil ho šifrou, udělal si několik kopií; s požitkem sledoval, jak se podávači zařízení pomalu sune kupředu, rychle se vrací a ukládá rozmnožený list do misky; byl cítit pronikavý pach tónovací barvy.

Umínil si, že celou věc probere s Henrym pomalu, krok za krokem, až nakonec Henry prozře, až si uvědomí, proč mají v nejlepších knihkupectvích pornografické příručky, proč se hroutí manželství, proč se děti kazí skrytými narážkami v učebnicích, které jim dává do rukou zkažená a úplatná vláda.

Když ho Sarah volala k obědu, vzal několik zajímavějších fotokopií, aby si je přečetla, zatímco sám studoval nejnovější číslo American National News Herald. Vypadal přitom změkčile a neohrabaně, byl bledý, měl šedivé vlasy, šedé oči a tenké rty, které vynikaly zvláštní živou červení. Trápily ho hemeroidy a křehké břišní stěny. Po dvou operacích oboustranné kýly se mohl vyhnout bolestem jen tak, že nosil kýlní pás. Dříve pracoval jako státní zaměstnanec, dělal revizora účtů ve státě Indiána. Avšak za posledních čtrnáct let před odchodem do důchodu se jeho badatelská činnost tak rozrostla a spotřebovala tolik času, že hodiny, které prožil v práci, se mu zdály neskutečné a bezvýznamné. Jakmile odešel do důchodu, mohl věnovat svému výzkumnému programu plných sedmdesát až osmdesát hodin týdně. Pokud tak obtížná práce měla být konána řádně, pak toho bylo skutečně třeba.

Sarah Winneyová přečetla výstřižek, který jí dal, odhodila ho a prohlásila: „No jo. To dobře víme, že kongres je úplatný. To je jisté. Ale teď by sis měl udělat čas na oběd. Jestli budeš takhle pokračovat, ještě z toho onemocníš.“

„Neboj se o mě, Sarah.“

Vysoké slunce prosvítalo ochrannou stěnou do bazénu a do rekreačního prostoru v zadní části domu, postaveného u Zálivu na ostrůvku Fiddler, který patřil Justinu D. Denniverovi, obchodníku s elektrickými přístroji (Neopomeňte nakupovat u Dennivera) a jednomu z pěti zplnomocněnců Palmového okresu. Silný vysoký živý plot propůjčoval rekreačnímu prostoru pocit soukromí a oddělovál dvůr a bazén od domů na druhé straně. Od bazénu a z oddechového prostoru bylo vidět pláž, ostrovy porostlé mangrovy, pevninu v mlhách a docela blízko loděnici ve tvaru písmene L s lodí Mako, patřící zplnomocněnci Denniverovi, zasutou a uloženou u dvojramenného jeřábu namontovaného na loděnici.

Lew Traff, právní poradce Martina Lisse a jeho mladší společník, ležel v popoledním tichu, které přerušovalo jen bafání zavlažovacího systému a bzučení filtračního zařízení, na nafukovací matraci a přivíral oči proti oslnivému třpytu slunce. Milování u bazénu s manželkou zplnomocněnce Dennivera mu dnes přineslo jen chabé uspokojení. Molly Denniverová ho ještě chvíli svírala v těsném obje-

tí a šťastně přitom vrněla, pak se skulila do bazénu a začala na něj cákat.

Skočil za ní, na přehřáté tělo působila voda příjemně. Dvakrát přeplavali bazén, potom vylezli z vody, natáhli si plavky a posadili se do lehátek ve stínu zastřešené části.

„Nechtěla jsem, aby se to opakovalo, Lewe."

„Nakonec jsme tomu podlehli, drahoušku."

„Slib, mi, že se to už víckrát nestane."

„Slibuju."

To byla její obvyklá hra, kterou hrál s ní. Věděl, že všechno závisí na tom, jak to zařídí. Příště zavolá Molly, nebo ona zavolá jeho, bude to kvůli nějaké právnické nebo obchodní záležitosti, a ona řekne: „Poslyš, přijď si zaplavat. Odpoledne nebo zítra dopoledne nebo odpoledne."

Tak přijede do Bayview Terrace číslo 88, zaparkuje na příjezdové cestě, zamíří do dlouhého nízkého modrého domu ze škvárobetonu s bílou taškovou střechou, půjde do pokoje pro hosty, natáhne si vypůjčené plavky, vklouzne do rekreačního prostoru a napřed si s Molly trošku zaplave. Pustí se spolu do chichotavého škádlení, budou po sobě cákat, budou se honit, až z ní nakonec na mělčině stáhne plavky, shodí svoje plavky, zvedne ji na lehátko a zase to začne. Kdyby byli vyrušeni, stačí rychle vklouznout do plavek a začít plavat. Molly ráda předstírala sama před sebou, jako by je to pokaždé zaskočilo, třebaže si slibovali, že se to už nestane.

Měla tmavě rudé kučery, kulaté zelené oči a tučná malá ústa. I když vypadala buclatá, měla pevné maso a silné kosti. Ráda hrála golf, tenis, lyžovala na vodě, plavala, jezdila na kole a ráda se milovala. Kombinovala přepychové zdraví a neúnavné nadšení pro všechny energické činnosti. Lew Traff byl čtyřiatřicetiletý, hubený, snědý, pomalý, chlupatý a ironický.

Molly se napila piva, usmála se na něho a řekla:

„Bylo to báječné, viď? Ty bys mě úplně zdeptal, ty váš-nivko. Ale musíme se toho vzdát, viď? Není to fér k Jusovi. Kdyby to zjistil, oba by nás zabil, věř tomu."

„Jak by to mohl zjistit, Molly? Musel by mu to jeden z nás vyzradit, a já to nebudu."

„Já proboha taky ne. Každopádně se to už nikdy nestane, tak se tím nebudeme trápit. Od nynějška nám zůstane na to všechno jenom vzpomínka, velmi příjemná vzpomínka."

Na dolní části hrudi si narýsoval čáru okrajem dna plechovky od piva a zasmušile zíral dolů na prsty u nohou, na sukovité kotníky a kostnaté holeně. „Uznáváš to?" zeptala se.

„Och, jistě, uznal jsem to."

„Podívej, neobědvala jsem a vůbec nic jsem nejedla, ve dvě třicet mám tenis a…"

„Já vím, musíme probrat ty naše problémy." Lew Traff povstal a unaveně se šoural do pokoje pro hosty. Oblékl si světle šedé kalhoty a lehkou světle zelenou košili, vešel do koupelny a pověsil mokré plavky přes držák sprchy. S obvyklou nechutí se podíval na sebe do zrcadla a sčesal si černé vlasy tam, kde mu zle vypadávaly. Bělma očí měl žlutá. Jazyk se mu potáhl bílým povlakem. Povzdechl si, vrátil se do ložnice, položil kufřík na postel, otevřel jej a z chlopně na víka vyndal Denniverovu obálku.

S obálkou v ruce se ji vydal hledat. Byla v hlavní ložnici, oblečená v bílý tenisový dres, seděla u toaletního stolku, nakláněla se k zrcadlu a malá tučná ústa si zvětšovala růží. Pohlédla na něho do zrcadla a zeptala se: „Mám udělat chlebíčky se smaženým vejcem?"

„Ano. Výborně."

Položil obálku na toaletní stolek a ustoupil. Domalovala si ústa, prohlédla si je, pak sebrala obálku, vjela podsaditým palcem pod chlopeň a otevřela ji. Rychle očima přejela hromadu bankovek a podívala se na něho.

„Stalo se něco? Sto stovek se rovná deseti velkým." „No … Včera večer jsem o tom mluvila s Jusem. Jak říká, věnuje část svého života službě veřejnosti. Ale Marty Liss chce udělat něco mnohem většího než předtím, víš? A my z toho nic nemáme. Mysleli jsme si, že by to mělo být víc."

„O kolik ?"

„Justin myslel, že by to mělo být asi dvakrát tolik." Otočila se. Pomalu zamyšleně obešel stolek, posadil se u postele královských rozměrů, vzhlédl k ní a smutně zavrtěl hlavou. „Zklamala jsi mě, drahoušku. Opravdu jsi mě zklamala."

„Co se s tebou děje?“

„Jsi přece docela chytré děťátko. Justin D. Denniver nemůže použít bez návodu ani nočník. Jsi určitě chytřejší, tak z nás nedělej pitomce. Nemusím uvádět argumenty, jako že tentokrát nepotřebujeme výjimky v urbanistickém členění města, takže veřejné slyšení se konat nebude. Ani netvrdím, že výdaje za úroky a náklady na stavbu dosahují takových částek, že Marty by to asi vůbec neměl riskovat. Ani ti nepřipomínám, že stavebnictví v Palmovém okrese je v takovém srabu, že pravděpodobně dostaneme na svou stranu tři z pěti zplnomocněnců bez Justinovy pomoci. Dům Na výspě představuje dvanáct až patnáct miliónů a jeho hybnou silou je společnost Marliss. Berete a víte, co Marty chce na revanš, viď? Potřebuje povolení na menší práci, na takzvané čištění kanálu a na prodloužení časového limitu pro přípravu půdy.“

„To já vím. Ale Justin řekl.. .“

„Zadrž, miláčku.“ Povzdechl si, usmál se, smutně zavrtěl hlavou. „Já bych nechtěl, aby se ti něco stalo.“

Sevřela rty. „Co je to, prosím tě, za blbost –“

„Psst, drahoušku. Jenom mě poslouchej. Marty, Benjie, Cole Kimber a já nejsme typy pro syndikáty. Vezmi si například Azurový vánek. Tak obrovský projekt se musí načasovat přímo zázračně, nejde jenom o to, dostat povolení, potvrzení a ostatní papíry, ale všechno zorganizovat včas. Dlouhé odklady znamenají velké ztráty. Úplně zkrachovalo vybavení koupelen. Pracovní čety už na tom chtěly dělat, ale hlavní dodavatel se položil, a kromě toho vstoupili do stávky řidiči nákladáků. Marty zjistil, že kdyby přehrál dohody na údržbu, obsluhu a dodávky na místní filiálky firmy z Miami, vyřešily by prý všechny problémy za něho. Spojil se s nimi a hned došly ty krá'my pro koupelny, prý díky nějakému ujednání se svazy. Všechny projekty jsou teď na sobě navzájem závislé. Chápeš, právně je to v pořádku, ale podle všeho prachy, které za tím vším jsou, pocházejí od mafie.“

Tvářila se rozpačitě. „Co mi vlastně chceš?“ „Marty se rozčilí a jedná pak impulsívně. Všechny peníze mu odčerpal ten projekt na dům Na výspě. Nemůžu zaručit, až k němu přijdu pro dalších deset,

že nebude naříkat, že ho odírá o prachy nějaký místní okresní bonzák. Pak vznikne nebezpečí, že by někomu mohly vytéct nervy.“

Navlhčila si rty. „Jak?“

„Taková situace nastala v Hallandalu, kde subdodavatel zdržoval jeden velký projekt, aby na něm víc vydělal. Jednou v noci k němu přišli neznámí lidé, klepli ho i jeho ženu do hlavy, strčili je do kufru jejich chryslera, odvezli do vřesovišť a auto zapálili. Hořelo jako velká hranice.“

Se značným úsilím polkla a pokusila se o úsměv. „Dej pokoj, Lewe, opravdu?“

„Snad se Marty nerozčilí. Snad si myslí, že se mu vyplatí, když váni zaplatí, ale v budoucnu určitě najde někoho jiného, aby mu prokazoval malé pozornosti. Nikdo nemá rád revolver v zádech.“

„Tak snad bude lepší, když zapomeneš, že jsem to řekla.“

„Lidé z Východního pobřeží, kteří se Martymu starají o maličkosti, to dělají proto, aby mu ukázali dobrou vůli. Pozoroval jsem, že jsou alergičtí na to, když někdo chce změnit existující dohodu.“

„Dobrá, Lewe,“ vykřikla zlostně. „Zapomeň na to. Stejně to byl pitomý nápad. Už to nebudu prosazovat. Justin si jenom myslel, že to stojí za pokus, nic víc. Potřebuje prachy. Tvrdí, že obchody nejdou.“

„Jako přítel vás obou jsem si myslel, že musím promluvit, pokud existuje šance, že by se něco mohlo …“

„Už jsi mě dost vyděsil, což jsi zřejmě chtěl. S Jusem si nedělej starosti. Já už ho uklidním.“

Vstala, přešla k dlouhé skříni, odsunula zašupovací dveře a tu se objevila řada sportovních sak a kalhot v duhových barvách. Posunula šaty po horní tyči a odhalila malý sudovitý sejf, zabetonovaný do zdi za šaty ve výši pasu. Naklonila se, aby lépe viděla na číselnou kombinaci a vytočila příslušná čísla. Potom s rachotem sejf zavřela, zatočila číselníkem, vztyčila se a znovu urovnala ramínka v šatníku. Otočila se a pohlédla na hodinky.

„Dobu vhodnou pro smažená vajíčka jsme už propásli,“ řekl. „Pojď, dáme si teď chleby s máslem z burských oříšků.“

Šli do kuchyně. Opřel se o pult a srkal mléko z velké sklenice, zatímco ona připravovala dva tlusté chleby. „Co budou dělat tvoje děti letos v létě?“ zeptal se. „Bůhví. Midge by zase ráda dělala v

Disneyových ateliérech, jestli ji tam vezmou. Brud hledá práci, při které by mu zesílily svaly.“ Podala mu chléb a zeptala se: „Budeš se znovu ženit, Lewe?“

„Kdybych našel tak skvělou ženu, jako jsi ty, oženil bych se a pak bych se ucházel o místo guvernéra.“

„To ty vždycky tvrdíš, že jsem skvělá. Vyznám se hlavně ve sportu. A v tom…, co spolu děláme. Chci říct, co jsme dělávali. Ale něco jsme si slíbili, že?“

Pozvedl sklenici s mlékem a potvrdil tak její myšlenku. „Naprosto správně. Už nikdy.“

„Lewe, pamatuješ se na ty peníze z matčina statku, co jsem vložila do cenných papírů? Vzpomeň si, bylo to před rokem. Řekla jsem, že kdyby se Marty pustil do stavby domu Na výspě, chtěla bych jeden skutečně hezký byt za předběžnou cenu.“

„Vzpomínám si.“

„No tak, jestli se mnou někdo počítal, tak ať mě teď vynechá.“

„Jsi pravděpodobně na seznamu lidí, se kterými se má začít jednat, ale dohodnuto nebylo nic závazného. Teď řekneš jenom: „Děkuju, nechci.“

„Ty by sis ho koupil ?“

„Ne, děkuju.“

„To jsem si myslela.“

Přišel čas odchodu. Papírovým ubrouskem setřel drobty a políbil ji na spánek. „Nechtěl jsem tě postrašit, miláčku.“

„Jsem ráda, žes to udělal. Podívej, až bude horký den a budeš si chtít zaplavat, zavoláš mě, ano?“

Tvářila se vážně, kulaté zelené oči se na něho bezelstně dívaly.

„Zavolám tě,“ přislíbil. „Díky, Molly.“

Vycouval, zamířil směrem k západu na roh Bayview Terrace a Plážové cesty, kde stála značka Stop. Ve zpětném zrcátku viděl za sebou v lincolnu Molly Denniverovou. Měla velké brýle proti slunci. Zamával jí a ona zatroubila. Na Plážové cestě se dali oba opačným směrem.

Když Lew Traff vystoupil ve dvanáctém poschodí z výtahu, recepční mu řekl, že si účetní firmy Marliss pan Wannover přeje, aby k němu přišel do kanceláře ihned, jakmile se vrátí.

Benjie Wannover seděl za psacím stolem, zíral do velkých pracovních plachet a prsty mu tancovaly nad klávesnicí velké elektrické počítačky. Benjiemu bylo asi padesát. Vypadal, jako by chřadl na úbytě, byl šedivý, křehký a průhledný. Ve skutečnosti jedl jako vlk, hrál golf, aniž pro sebe vyžadoval výhodu, a za celý život nebyl ani den nemocný. Měl deset dětí a velmi spokojenou ženu.

Benjie ukázal Lewu Traffovi na židli, dokončil kalkulaci, odtrhl pásku, zaklonil se, studoval čísla, pak zmuchlal pásku a vhodil ji do koše.

„Měl jsem tu Cola Kimbera. Před dvaceti měsíci ohodnotil pracovní stavební výkresy pro dům Na výspě a teď je oceňoval znovu. Hádej, jak se strefil."

„Hmm. Do dvaceti procent?"

„Na jednadvacet. Na takový odhad od oka je to výborné. Vezmi celkové náklady a propočti je na jednu čtvereční stopu sto šedesáti osmi bytů. Celkové náklady přijdou na 37,8O dolaru na čtvereční stopu a při průměru 2265 čtverečních stop na byt, dostaneš 14 383 656 dolarů. Budeme muset mít tři milióny netto před zaplacením daní. To znamená průměrnou prodejní cenu 1O3 474 dolarů za byt. Dejme tomu od pětaosmdesáti tisíc do sto pětadvaceti tisíc dolarů."

Lew si hvízdl. „To tedy budeme mít bohaté sousedy. Pozemky v blízkosti zátoky. Silverthornova parcela je přece u Zálivu."

„To vím. Při jedenácti miliónech úvěru budeme muset dostat na bytové jednotky před dokončením zálohové platby tři a půl miliónu."

„Měli bychom šetřit. Levnější materiál. Menší jednotky. Jeden bazén vynechat. Zmenšit přístaviště."

„To si myslíš ty. A to si myslím taky já. Ale víš, co říká Kimber? Podle něho nebudeme dělat kompromisy. Trvá na tom, že všechno musíme udělat prvotřídní. Tohle rozhodnutí může celou skupinu rozvrátit."

„Má instinkt. Všechno se mu daří."

„Doposud ano. Tady v Athénách jsme měli několik podobných výtečníků. A teď jsou v seznamu bankrotářů v kapitole jedenáct."

„Jsi pesimista, Benjie.“

„Já? Já jsem v podstatě optimista. Ale máta k dispozici jenom cifry a ty vypadají hrozně. Každopádně tvůj problém se jmenuje Cole Kimber. Tvrdí, že do toho půjde jenom za čisté náklady. Ne za prodejní cenu. Nedostatky by ho prý mohly zabít a on se jim vyhýbat nebude. Může si prý spokojeně žít s malou pracovní četou, opravovat stavby, které postavil za posledních deset let, a nemá prý zapotřebí pouštět se do tak riskantního podniku. Budeš muset vystavit kontrakt, kde podepíše, že Marty ho nenechá v rejži.“

„Snad by šla pohyblivá stupnice, čím delší odklad, tím nižší procento. Nejdřív promluvím s Golem a pak dám formulář Martymu.“

„Jistě. A mám prý ti říct, abys udělal smlouvu na Silverthornovu parcelu za milión dvě stě padesát dva tisíce. To bude první splátka na trať vybudovanou tam dole. Měl by sis to poznamenat, až dostaneš datum smlouvy, a převést tu částku na zvláštní účet firmy Marliss. Potom s Martym podepíšete šek na Silverthornův trust.“

Lew Traff šel chodbou do své kanceláře. Sekretářka tam nebyla, protože onemocněla. Státní linkou zatelefonoval Colu Kimberovi. Řekli mu, že Kimbera čekají v kanceláři krátce po čtvrté. Nechal jim svoje číslo. Vytáhl Silverthornův spis, ale na podmínky smlouvy o opci se nedokázal soustředit. Doufal, že se vyhne inventuře, a přece do ní vklouzl. V poslední době se to stávalo příliš často. Zásoba akcií za jednadvacet tisíc a stály ho sto osmdesát tisíc. Snad se dostanou zase nahoru. Než skončí toto století. Zbavit se v bance tří úpisů. Zbavit se kompromisního řešení s Mezinárodní železniční společností. Ročně čtyřicet tisíc od Mariyho plus snad dalších čtyřicet tisíc z podružných záležitostí, na které mu spolupráce s Martym umožňovala otevřít si účet. Kam to všechno proboha přišlo? Daně a výživné té mrše Adéle. A jídlo. A pití. A tři poměrně stálé ženy. Margo, elegantní, drahá, přitažlivá, hádavá; Ruthie, mnohem pohodlnější, levnější, kulatější a přítulnější; a Molly Denniverová, žena na vodu. A pronajatý byt. A malý žaludeční vřed. A dát si prohlédnout oči. Koupit si nové brýle. Zdá se, že všechno na světě stojí za starou belu. Ale pomyšlení, že by o něj mohl přijít, na něho působilo jako studená

sprcha. Ten divný Martin Liss mu celou věc naboural. Už to cítil. V kostech to cítil. Marty a ti kolem něho. Kam by se k čertu mohl uchýlit? Může někdo potřebovat mazaně hloupého pokoutního advokáta jménem Lew Traff? Nemůže, zvláště ne po katastrofě, která se jmenuje dům Na výspě.

Ošetřovatelka Roberta Fishová a její manžel Gilbert, mladý správce veřejné školy v Palmovém okrese, si najali byt 2-C na jeden rok od pana Horucka z Cincinnati, počínaje 1. únorem, kdy si pan Horuck už zoufal, že nenajde sezónního nájemníka, který by platil vysoký týdenní nájem. Pan Horuck měl jít za tři roky do důchodu a dal se přesvědčit, aby si koupil byt ve Zlaté písčině za předpokladu, že se mu to vyplatí.

Bobbie Fishová sloužila směnu od jedenácti do sedmi ráno v athénské nemocnici na pohotovostním oddělení. Bylo jí devětadvacet, měřila sto sedmdesát pět centimetrů. Snažila se udržet si váhu pod sedmdesát kilogramů, většinou bez úspěchu. Měla hladké přistřižené černé vlasy, sytě modré oči a černé, téměř srostlé obočí, které působilo, jako by se neustále zlobně mračila. Měla bezvadnou bledou pleť, obrovskou energii a plnou klasickou postavu. Kdyby měla menší čelisti, mohla být krásná.

Přišla domů včas, aby vypila kávu s Gilem, který zrovna snídal. Usnula v půl deváté a spala až do půl čtvrté, kdy ji vzbudil telefon na nočním stolku. Julian Higbee se jí zeptal: „Jsi sama?“

„Ano.“

„Hned jsem tam.“ Zavěsil. Nemohla ho ani požádat, aby jí popřál několik minut, než se dá do pořádku. Telefon ji vytrhl z hlubin nočních vidin. Noční můry ji pronásledovaly stále častěji. Trápilo ji, jak si lidé strašně ubližují – sobě samým i jeden druhému. V poslední době, když slyšela, jak se blíží skučení sanitky, která se řítí směrem k nemocnici, už ji to nevzrušovalo. Pociťovala jen strašnou únavu, rezignaci, hnus. Stejně musí všichni dost brzy zemřít. Tak přivezte svoje břímě utrpení a dejte zabrat doktoru Tuckerovi a sestře Fishové, ať ukáží, co umějí, ať uplatní tradiční léky. „Vy a já,“ prohlašoval obvykle dr. Tucker a tenkými rty s malými zoubky, které připomínaly panenku, napodobil úsměv, „vy a já, Bobičko, my dva vyžereme

to nejhorší. Kdybysme s nimi neprovedli svoje kouzla, nedostali by se ani na operační sál. To je trest za to, že jsme tak vynikající. Sakra, sestro, najděte mi tu žílu. Jak vypadá ta noha?“

Zívla, protáhla se, kotníky si protřela rozškrábané oči, oblékla si modrý župan a ploužila se ke dveřím. Otevřela je a mezerou se dívala, až zahlédla Juliana, jak se rychle blíží. Otevřela dokořán, obrátila se a odcházela do bytu. Julian zabouchl, uchopil ji oběma pažemi, objal kolem pasu, štětinatou bradou odsunul ramínko a políbil ji na rameno.

Otočil si ji k sobě a podíval se jí do očí. „Ahoj, jak se ti daří?“

„Fanta – sakra – sticky.“

„Co je ti, Bobinko?“

„Když zazvonil telefon, tvrdě jsem spala. Bylo by od tebe velice milé, ba dojemné, kdybys někdy řekl, že přijdeš za patnáct minut, abych se mohla jít vyčurat a vyčistit si zuby.“

„Tak to proboha udělej. Máš špatnou náladu, viď?“

Pohlédla na něho, na jeho kaštanové vlasy, pečlivě sčesané a postříkané sprejem, který měl zakrýt mezery po ustupující vlasové pokrývce, na těžké, mdlé, smyslné rysy. Byla to taková čnící hora pevného masa a kostí, sluncem vybledlých chlupů na silných pažích a nohou, že si před ním připadala křehká a ženská. Když vyšla z koupelny, ležel svlečený na zádech na její neustlané posteli, tlusté prsty založené pod hlavou; pokoj naplňovalo odpolední slunce.

Odložila župan na židli a lehla si k němu. Přitiskl ji k sobě, objal obrovskými pažemi a řekl: „Myslel jsem, že už nebudeš telefonovat dolů jako včera, Bobie“

„Vím. Promiň. Vypila jsem dvě sklenky. A pak jsem si řekla: No tak, nakonec proč ne?“

„Neměla bys tolik nasávat.“

„Asi ne. Ale co na tom záleží?“

„Máš nádhernou postavu. Ženská, která propadne pití, rychle chátrá. Podívej se na Peggy Brasserovou.“

„Do té mám ještě daleko.“

„Když mi voláš do kanceláře, tak mě vlastně potápíš, chápeš? Lorrie vyslovuje tvoje jméno a tváří se přitom tak legračně, jako by jí

to mělo roztrhnout ústa. Mám strach, aby nezašla za tvým učitelským manželem a nepověděla mu o nás.“

„To by přece neudělala!“

„No jo. Uklidni se. Zatím není důvod k panice. Když k nám nebudeš pořád volat, tak to neudělá.“

„Výborně,“ zvolala. „Tak já mám držet hubu. Jak máš pár minut času mezi jednáním o pronájmu bytu a opravou kohoutku, zazvoníš si do bytu dvě C a zjednáš si zábavu. Máte tu sani, drahá paní.“

„Mlč už, Bobíku, proboha. Kdybys nechtěla, nebylo by k tomu poprvé došlo.“

„Byla jsem opilá.“

„Nepozoroval jsem, že by ti pití nějak vadilo. Ani tehdy, ani pozdě ji.“

„Ty mě pokaždé odvedeš od důležitých věcí, podobně jako alkohol.“

„Od jakých věcí“

„Nechci už mluvit. Souhlasíš?“

„Ale to je …“

„Juliane, mlč už.“

Uslyšela, jak při odchodu julian diskrétně zavírá. Ještě po dlouhé minuty cítila prudké a mocné bušení srdce, které se pozvolna uklidňovalo, jak se jí tišil dech.

Osprchovala se, oblékla se, ustlala a uvařila si kávu. Pokaždé, když procházela kuchyňkou, vzpomněla si na láhev skrytou pod výlevkou za dvěma rolemi papírových ručníků. Konečně podřepla a vyndala ji. Aniž se na ni podívala, odšroubovala zátku, nalila si do sklenice na vodu množství, které ani neměřila, a najednou vypila celý obsah. Vlažná vodka jí klouzala do hrdla. Opřela se o výlevku, rozkašlala se s otevřenými ústy, zachvěla se a několikrát polkla. Skryla láhev a vypláchla sklenici. Oknem se podívala na tropickou džungli mezi parkovištěm a zátokou. Prsty vedra si razily cestu úzkými stezkami jejího těla. Měkké vedro obrušovalo hrany, rozpouštělo tvrdá místa.

„Nic mi nechybí,“ řekla nahlas.

Bylo to kvůli tomu děcku Averyových. K čertu, člověk by měl být na tyhle věci připravený. Noha byla zlomená, plná pohmožděnin,

ale pohmožděniny byly stejného stáří a stejné barvy a rentgen neobjevil žádné staré zahojené zlomeniny. A pád ze schodiště dovede udělat paseku. Taková tichá holčička. Mluvit mohla, ale o pádu neřekla ani slovo. A to mělo Robertu varovat. Matku měla nervózní, s velkýma očima. Člověk váhá, uvažuje a nakonec se rozhodne nechat to plavat. Děvčátko odejde domů. Za dva měsíce je zpátky. Má zlomeninu prstu, paže, ramene, pánve, lebky, vnitřní krvácení. Blondýnka jménem Anně umírá. Potom přijde Roberta domů a sem tam se ve dne napije. A jednoho dne pozve hromotluckého Juliana, aby jí spravil u vodovodu kohoutek, který kape, a on ji začne škádlit, a když ona toho už má dost a chce ho odpálkovat, posadí si ji na okraj stolku hned vedle Gilova kartáčku na zuby, ručníku a vody po holení – a ona se k němu nakonec přimkne, vzdychá a kňučí, šokovaná, zachvácená pocitem viny a studu.

„Nic mi nechybí," opakovala si a věděla, že už dlouho se děje něco děsného, co neumí definovat, že to začalo dávno před tím případem s dítětem Averyových, dávno předtím, než se spustila s Julianem Higbeem nebo než se dala na pití. Musela myslit na letní dny svého dětství v Tangerine na Floridě, kde otci patřily ovocné háje. Za ní zuřila na obloze bouře, zatímco kolem zářilo jasné slunce. Než přišla tma, než uslyšela první zahřmění, nastala změna, kterou nedokázala určit. Snad se projevovala v tom, jak vítr obracel listy nebo jak vlnil trávu. Tyhle vánky mi vanou v srdci, myslela si. Světlovlasé dítě, Smirnoff a Julian. Ty smutné vánky mají své jméno. Bouře je teď tak blízko za mnou, že když vzhlédnu, spatřím její čelní stěnu. Brzy uslyším první zahřmění.

„Jsem v pořádku," ujišťovala se. Slzy jí tekly po tváři a lechtaly bledé chmýří v koutku úst.

Seděla na kuchyňské stoličce, paže složila na stůl a tvář položila mezi ně na chladnou laminátovou desku. Stiskla zuby tak těsně, až jí zazvonilo v uších. Zašeptala: „Co se mnou jenom teď bude?"

Když se Julian Higbee přištrachal do kanceláře a tvářil se jakoby nic, Vic York vstal z rohu psacího stolu Lorrie. Promluvil chraplavě, nepřirozeně vysoko. „Tak tady konečně je. Pan Julian Higbee osobně. Hochu, už jsem to chtěl vzdát a vrátit se sem až zítra, ale napřed

si s tebou dojednat schůzku prostřednictvím tvé roztomilé ženušky a tvé lepší polovice.“

„Ahoj, Viku,“ pozdravil ho Julian. Podíval se na Lorrie. Byla bledá, oči měla doširoka otevřené a vyděšené. Zatrnulo mu v břišní krajině. „Co chceš, Viku?“

„Tak hele, našel jsem místečko, kde si spolu trochu pohovoříme. Ty a já. Pojď, chlapče.“

Když odešli, Lorrie rychle vstala a zamkla za sebou kancelář. Procházeli před ní mezi podpěrnými sloupy podzemního parkoviště a mířili do servisní místnosti. Dorazila tam právě v okamžiku, kdy Vic přibouchl dveře. Vzala za kliku. Vic zřejmě zamkl zevnitř.

Přitiskla ucho na dveře a druhé ucho si zakryla. V té chvíli vystoupila z vozu jedna obyvatelka domu a civěla na Lorrie se svraštělým čelem; pak k ní přistoupila a zeptal se jí: „Stalo se něco, má drahá?“

„Vypadněte, sakra.“

Žena ucouvla.

Na omlouvání je dost času, řekla si Lorrie. V servisní místnosti slyšela hlasy. Julian mluvil hlasitě, zlostně, výhružně, Vic se vyjadřoval mnohem tišeji. Pak zaslechla další zvuky. Slabé vzdechy a chrčení, které prozrazovalo úsilí. Dupot a bušení. Úporně zavírala oči. Nechtěla poslouchat, ale musela. V hrdle pocítila nakyslou chuť. Působilo to na ni stejně tajemně a tísnivě, jako když naslouchala Julianovi a paní Fishové, té mohutné ošetřovatelce. Lorrie prožívala týž pocit okouzlení i osobní ztráty. Bylo špatné, že je neustále poslouchala a nikdy mu nic neřekla, nic, aby toho nechal. Ošetřovatelka Fishová ji osvobozovala od Juliana. Svým způsobem dělal teď Vic totéž. Děsilo ji to. Nezaslechla už žádný další hluk. Bušila na zamčené dveře, až si otloukla pěsti.

Dveře se pootevřely a mezeru vyplnil Vic. Díval se na ni káravě. „Nač mlátíš do dveří? Co křičíš? Děláš voloviny, Lorrie.“

„Pusť mě dovnitř. Ukaž mi ho. Zavolám policii.“

„Jen si poslu.“

„Pusť mě dovnitř.“

„Jen si poslu. Zavolej poldy. Ale potom budete oba bez místa a všechno, co máte, vám vyhodí na ulici. Myslel jsem si, že máš aspoň

trochu rozumu. Běž mu ustlat. Za pět minut ho přivedu zadním vchodem.“

Zabouchl jí dveře přímo před nosem. Otočila se a poslechla ho. Zadní dveře nechala otevřené.

Přišli skoro až za deset minut. Julian, v obličeji popelavý a strhaný, se těžce opíral o Vika. Na tváři měl stopy po slzách.

Vic se na Lorrie vesele zašklebil, otočil Juliana a posadil ho na okraj postele. Když pomáhala Julianovi ze šatů, několikrát si těžce povzdychl. Svinul se ke zdi do klubíčka a kolena si přitáhl až k bradě. Přikryla ho a tiše zavřela dveře do ložnice.

V malé kuchyňce čekal Vic. „Chtěl jsem jenom podotknout, že to vzal docela rozumně, jak jsem ostatně čekal. Jistě sis všimla, že jsem ho nepoznamenal. Má trošku nabouranou chrupavku mezi žebrama, takže čtrnáct dní ho bude bolet každý vdechnutí. Zítra z postele ještě nevyleze, bude ho bolet celý tělo. Ať si odpočine. Pochopil, že kdyby se to mělo opakovat, poležel by si ve špitále nejmíň týden.“ Vystrčil potlučené pěsti s propadlými kotníky, které si už dávno v zápasech zničil. Mrkl na ni. „ Vždycky lepší, když jsem to proved já, než kdyby poslal nějakýho vazouna s rourou omotanou v ručníku. Postarej se o něho, Lorrie. Přijdu se pak na tebe mrknout.“

LeGrande Messenger se pohodlněji usadil ve velkém černém koženém křesle v bytě 7-A a řekl si, že bolest brzy přejde. A přál si, aby pan Stanley Wasniak odešel.

„Myslíme si,“ pravil Wasniak, „že každý obyvatel Zlaté písčiny má právo na osobní vysvětlení od každého z nás, koho zvolil jako funkcionáře družstva. Dalo by se říci, že každý z nás je vyslancem, jakýmsi poštovním holubem, za tu skupinu, která to tady buduje. Všichni jsme si mysleli, že 81,50 dolaru bude stačit, ale teď to bude víc než dvakrát tolik …“

„Pane Wasniaku!“

„…víc než dvakrát tolik, než s čím jsme počítali. Ujišťuju vás, že jsme probrala všechny smlouvy a všechny výdaje a že jsme vzali k tomu drobnohled a –“

„Pane Wasniaku, prosím vás!“

„Co? Co se děje?“

„Snažím se vám vysvětlit, že mě nijak zvlášť nezajímá, kolik dělají měsíční výdaje. Jestli je to osmdesát nebo osm set dolarů, to je mi úplně jedno.“

Wasniak na něho zíral s otevřenými ústy. „No tak mi to promiňte, pane Messengere, nevěděl jsem, že mluvím s milionářem.“

„Omluvte ten tón. Ale mám bolesti.“

„Můžu pro vás něco udělat?“

„Ne. Bolesti přicházejí a odcházejí. Když mě něco bolí, jsem popudlivý. To vám asi potvrdí i moje žena.“

„Nechtěl jsem vás rozčilit, když jste …“

„Posaďte se, posaďte se, prosím, pane Wasniaku. Snad to budete muset projít ještě jednou, protože jsem se na to… předtím moc nesoustředil. Dovolte, rád bych vám položil několik otázek, abych si objasnil v téhle záležitosti vlastní úvahy. Myslíte si, že projektantům bylo nebo mělo být jasné, že měsíční inkaso nepokryje výdaje?“

„Ech, k čertu… Liss tvrdí, že původní cifry byly vypracovány pro mnohem víc jednotek. Projekt byl redukován v důsledku předpisu o hustotě obyvatelstva a cifry nikdo nezměnil. Podívejte se na mě. Já mám být v důchodu, lovit ryby, hrát golf a tak dále. A co dělám místo toho? Běhám kolem dokola jako osel a prosím lidi, aby pochopili, že není moje vina, když od nynějška budou platit dvojnásobek. Nechápu, jak jsem se do toho zamotal. Snad jsem chtěl být populární. Ta popularita.“ Prohlížel si seznam. „Vycházíte ze sto pěti a jdete do dvou set dvou. Asi bych vás měl vyzvat, abyste si prohlédl knihy. Hadley Forrester má všechny knihy a záznamy v bytě sedm D, což je tady v nejvyšším poschodí. Průměr vychází na –“

„Účty jsou určitě v pořádku. Jsem přesvědčený, že nikdo z nás nemůže nic dělat.“

„Pane Messengere, říkám vám, že tady se chovají lip než kdekoliv jinde.“

„Děkuju vám za návštěvu. Promiňte, že vás nedoprovodím, pane Wasniaku.“

„Ne, neobtěžujte se. Bylo mi potěšením pohovořit si s vámi, pane. Nové vyúčtování přijde prvního v měsíci.“

Otevřel v okamžiku, kdy Barbara Messengerová strkala do zámku klíč. Ustoupil, aby ji vpustil dovnitř, a ona ho obdařila zář-

vým úsměvem. „Hele, pan Wasniak. Myslela jsem, že se vrátím, než přijdete."

„No, šlo to rychleji, než jsem si představoval. Už jsem skončil."

Přes modrobílé plavky se jí otevíral koupací plášť a na nylonové šňůře nesla oranžovou plážovou tašku. Tuhé hnědožluté vlasy měla rozcuchané. Byla graciézní, půvabná a sebejistá. Aniž si toho byla vědoma a aniž o to usilovala, všichni jí věnovali zvláštní pozornost, kterou přijímala bez překvapení.

„A?" otázala se vyčkávavě.

„Co? Právě odcházím. Na shledanou, pane. Na shledanou, paní Messengerová."

Když Wasniak odešel, zadívala se zamyšleně na manžela. „Vypadal dost otráveně, miláčku."

„Ten člověk mi už šel na nervy."

Rychle k němu přistoupila, přisedla si k němu na stoličku a vzala ho za ruku. „Je to zlé?"

„Ne. Už to odeznívá. Stupeň číslo tři."

Znala jeho stupnici. Trojka byla tlumeně červená jako uhlí v krbu, bolest jako rozpínající se plynová kapsa uzavřená ve střevní kličce, která mu brala dech. Stupeň dvě bylo plápolavé, bušící žluté zlo. Stupeň jedna byl oslnivě bílý, bodal, vyvolával pot a někdy ho nutil ke křiku.

„Chceš injekci?"

„Před několika minutami bych řekl ano. Ale teď jsem opravdu v pořádku, díky."

„Kde je paní Schmidtová'?"

„Požádala o dovolení, aby směla odejít dřív. Volala ji dcera. Má nějaký malér. Asi to není nic vážného. Jak ses prošla?"

„Urazila jsem asi osm kilometrů. Bylo horko. Napřed jsem šla po pobřeží směrem na jih. Když jsem ušla asi dva kilometry, bylo tam míň lidí a narazila jsem na leklé vyplavené ryby. Dávno leklé ryby. V místech, kde jsou motely, by zápach porazil i kozu. Lidé tvrdili, že příliv byl zase celý rudý."

„A moře vyschnou, zvířata zahynou, ptáci zmizí a lidé uprchnou."

„Z čeho to je?"

„Okamžitý nápad LeGrande Messengera.“

„Když je to od tebe, potom se z toho musí stát citát.“

„Děťátko, když ty jsi přišla na svět, to už se přestala pěstovat vzdělanost.“

„Vím, vím,“ řekla a vstala. „Narodila jsem se k tvým čtyřicátým narozeninám a svět teď nadlouho pluje v příručním košíku ke všem čertům. Radši se převléknu.

Když odešla, Messenger se naklonil vpřed, opřel se rukama o kožená opěradla křesla a soustředěným úsilím se postavil. Zapotácel se, znovu nabyl rovnováhy a pomalu se šinul k oknu; přes střechu hleděl na jasné odpolední skotačení Zálivu, který ležel mezi bledými tuhými rameny Azurového vánku a Surfklubu.

Buď rád, že to byl stupeň tři a že netrval dlouho, myslel si. A buď rád, že stáří zpomaluje růst útočných buněk, keře se nedají operovat. Ty starý pancharte, ty chceš tak zestárnout, až se růst úplně zastaví. Chceš dostat dispens. Matka měla tetu, která žila do sto šesti let a až do smrti byla duševně čilá. Přišla o zuny, o sluch, o zrak, o schopnost pohybu, ale rozum neztratila. Zdědil jsi to po ní? Nebo to dělají vitamíny, které Barbara cpe do tvé zchátralé tělesné schránky? Hloupé je, že vypadáš tak zatraceně starý. Podstatou všeho je nemoc, samozřejmě. Požírá tě. To, co mladí nikdy neuznají, čemu nikdy neporozumějí, je skutečnost, že tahle zchátralá slupka obaluje bezradného třicetiletého člověka. Přesně tolik je Barbaře. A ten třicátník prožívá naděje a obavy, lásku a žízeň po životě, hněv a touhu, pýchu a zoufalství. Ten mladík se diví, jak ho přepadla tato plíživá, zdrcující, ničivá věc zvaná věk. Přemýšlí o tom, jak rychle ta krátká léta uplynula.

Když už má člověk na vybranou – buď být starý, nemocný a chudý, nebo být starý, nemocný a bohatý, pak bohatý je lepší. Je to celoživotní cvičení v chytrosti, která velmi pečlivě ve všech věcech vyvažuje poměr mezi rizikem a odměnou. Malí ubozí podnikatelé se snaží udržet a tak stráví jednapadesát procent času nadějí, že zůstanou nad vodou. Když prohloubíš a rozšíříš pole rizika, nakonec dojdeš do stadia, kdy ti stačí deset procent času na to, abys hromadil peníze. Velké peníze dávají větší možnosti, znásobují tvoje právo, aby sis vybíral.

Obezřetně se protáhl; v lokti mu zavrzalo a v rameni zapraštělo. Hledal poslední stopu bolesti a shledával, že nadobro zmizela. Došel k psacímu stolu v rohu pokoje, klesl do křesla a pustil si pásek, na kterém dopoledne zaznamenal telefonický hovor s Curychem. Poslouchal ho už potřetí, se zavřenýma očima bedlivě stopoval každý odstín v Mullerově ospalém hlase; na rameni ucítil Barbařinu ruku a řekl: „Nedali jsme mu asi dost, aby se mohl pochlubit těm nahoře. Zítra nadiktuji novou klauzuli o právu na vrácení během tří nebo čtyř let."

„Ale ve skutečnosti to nebude nic znamenat, že ne?"

„Pro Mullera ano. Bude muset aportovat a vrtět přitom ocasem."

„Dobrá. Vím, že jsi velice chytrý. Já tu zatracenou věc přepíšu na stroji a dám ji na poštu. Ale měls mi říct: „Bože, jaké máš nádherné šaty a jak jsi hezká, miláčku."

Otevřel oči a usmál se provinile. „Bože, jaké máš nádherné šaty a jak jsi hezká, miláčku."

„Je od tebe milé, že sis toho povšiml, Lee."

Posadila se za psací stůl. Přetočil pásek, vyhodil kazetu a dal jí ho, aby ho zapsala. „Přemýšlelas na procházce o tom, oč jsem tě požádal?"

Přikývla, naklonila hlavu a vážně se usmála. „Samo-zřejmě. Žije se nám tady docela dobře. Jak říkáš, budova je nevkusná a ordinérní. Ale podnebí je prima a ateliérový byt je pohodlný a pro nás dost prostorný. Blízko máme doktora. Vím, že bychom mohli žít kdekoliv jinde na světě. S obrovským služebnickým personálem. Ale neměli bychom soukromí. Tady lidi nevědí, kdo ve skutečnosti jsi. Nikdy o tobě neslyšeli. Nemusíme tu navazovat společenské, politické nebo obchodní kontakty. Vím, vím. Neříkej to, prosím tě. Dělá ti starost, co bych mohla chtít. Můj bože, Lee, mám ráda slunce a vodu. Nejsem malé dítě, které baží po večírcích. Je tu opravdu hezky. A až mě to přestane bavit, hned ti to řeknu."

„Slibuješ?"

„Samozřejmě."

„Zítra bychom snad mohli probrat inventární seznamy a podívat se, co bychom tu chtěli mít. Banka všechno zařídí. Nechtěl bych to tady přecpat. Snad bychom sem mohli dát bronzové sošky."

„Třeba čínské koně?“

„Jestli chceš.“

„A Miróa s balóny?“

„Na zeď?“

„Och ano. Proč se mračíš, Lee?“

„Uvažuju, jestli ti to stačí k životu, Barbaro.“

„Mám k tomu ještě spoustu dalších věcí.“

„A já jsem z tebe udělal bohatou dámu.“

„Což strašně štve tvoje tři prozaické syny, drahý!“

„Jsou po zvěčnělé matce. Budou mít dost. Ale ty dostaneš svoje dřív.“

„Kdykoliv si na to vzpomenu, musím se smát.“

„Je to opravdu k smíchu?“

„Lee, když jsem pracovala u tebe v kanceláři za čtyři sta dolarů týdně, udělala jsem si na celý život úsudek o tom, co znamenají peníze. Dokážu být strašně vážná, když jde o padesát tisíc. Při miliónu mě už jímá posvátná hrůza. Ale částka, kterou jsi mi odkázal, je tak groteskní, že se musím smát. Jako když malé dítě na kolotoči vidí, jak kolem projíždí kachna dvakrát tak velká jako slon. Je to neuvěřitelné. Působí to potěšení. A je to absurdní. Holka z kanceláře bere na hůl finančního magnáta. Manželská smlouva láme rekordy.“

„Co když jsem si tě musel koupit?“

„To ne. Dáma není na prodej.“

„Rád bych zaplatil, jenom abych tě měl u sebe, jak se zpívá v té písničce. Dny se mi už krátí.“

„Mám ti místo houslí zapískat ?“

„Musím se jenom znovu ujistit, že jsi tady a že chceš tady zůstat. Musím to pořád slyšet.“

„Kde jinde bych měla být než u tebe? Měla jsem jiné bohatství, Lee. Měla jsem dům, manžela, děti. Už nechci být zranitelná. Osud zametá s lidmi, kteří mohou nejvíc ztratit. Všiml sis toho?“

„Dvakrát za den.“

„No tak tedy promiň.“

„Žertoval jsem, Barbaro. Ten žert za moc nestál, ale žert to byl.“

Když pominulo nejhorší vedro, šla s ním Barbara na terasu. Přinesla mu malou karafu červeného vína a položila ji se sklenicí, kte-

rou měl rád, na stůl vedle opěradla jeho židle V jednom šiku proklouzlo kolem osm pelikánů, kteří po celodenním lovu na širokém Zálivu mířili k domovu. Seděla na lehátku vedle něho; neustále balancovala na pokraji spánku, protože po procházce na pláži byla ospalá.

Držel ji za ruku a mluvil s ní. Poznala, že stařec ji chce a že se to snaží skrýt. V tomto směru si počínal tak podivně a plaše jako skoro ve všem. Jako by cítil, že ji otravují potřeby vetchého umírajícího muže. Opovrhoval svým tělem do té míry, že nedovedl pochopit, jak se může s ním laskat nebo snášet jeho laskání. Láska ji naučila, že'radost rozdávat je pro ni také radostí. Po prvních dnech společného soužití jí prozradil, že podle jeho záměru tohle nemělo být součástí jejich vzájemné dohody. Odpověděla mu, že nemyslí v termínech dohod a smluv. Jeho vetchost je nutila k mírnosti. Pokaždé to mohlo být naposled. Bylo to milé a zahrnovalo to vděčnost…

Rozzuřený oheň spálil jejího usměvavého šťastného manžela a rozkošné baculaté děti a celý bílý dům s procovským komínem. Spálil všechny jejich dopisy, jejich hudbu, knihy, fotografie, její deníky a jeho tenisové poháry. Sežehl jí srdce na černou škváru. Podivný stařec dost dlouho čekal a pak pro ni poslal, aby se vrátila ke svému psacímu stolu. Žádné výmluvy nestrpěl. Uvažovala tehdy o práškách na spaní nebo o plynových kamnech nebo o nějaké hluboké a rychlé řece nebo srázné hoře. Ale ten tajuplný starý pan Messenger na ni nakupil tolik práce, že její tíha ji málem zavalila. Pohroužila se do práce a žila tak přes rok. Když zvedla hlavu a rozhlédla se, shledávala, že se zotavila natolik, že její zdravoní stav je lepší než kdykoliv předtím. Zvedla hlavu a slyšela Leea, že se svou prací v kanceláři končí, že má rakovinu, že chce k ní být spravedlivý a čestný a jako vyrovnání jí nabízí manželství. Potřebuje prý u sebe někoho, kdo je atraktivní, kdo má ošetřovatelské vzdělání, kdo je báječná sekretářka a kdo nemá nikoho blízkého. On může žít šest měsíců nebo rok a od ní očekává, že ho doopatruje až do konce … Ted1 už od toho rozhovoru uplynulo dva a půl roku, a ačkoliv Lee vypadal vyčerpanější než kdy předtím, bolesti se už neobjevovaly tak často a nebyly tak kruté.

Nabídl jí místa, kde by mohli spolu žít: Korfu, Madeira, ostrov sv. Tomáše, Kréta, Sluneční ostrovy. Agenti přinášeli obrázky a plánky domů, které mohou mít. Ale člověk nemůže spravovat velký dům a zároveň se starat o to, aby konec dlouhého života vyzněl elegantně a lehce.

Tak to skončí tady. Pozítří nebo ode dneška za rok. Zívla, povzdychla si, přitáhla si hrobem poznamenanou ruku k ústům a políbila ji; pak vešla dovnitř, aby připravila skrovnou večeři. Myslela na peníze. Nemyslela na ně často. Byly tam nahoře v sejfu. Viděla, jak Lee pečlivě likvidoval a uváděl na nejmenší míru daně ze svého majetku. Bylo toho hodně. Bez svěřenského fondu, který jí připsal, na každého syna zůstalo nejméně deset miliónů. A mohlo toho být dvakrát tolik. Za určitým bodem přestaly mít peníze jakýkoliv smysl. Člověk mohl najednou jezdit jenom v jednom voze, jíst jenom jedno jídlo, spát jenom v jedné posteli.

Ano, za určitým bodem přestalo množství mít jakýkoliv význam, ale do jistého bodu představovalo model živobytí, takže v rozporu se svou minulostí nevěřila, že je někdy přijme bez údivu a bez pocitu neskutečna.

Zplnomocněnec Justin Denniver se přišoural do kanceláře Billyho Scherbela ve východním křídle okresního úřadu Palmového okresu. Zavřel za sebou, usmál se

Dole na parkovišti pod budovou stálo pronajaté auto. Kdyby motor divně řinčel nebo vůbec přestal z jakéhokoliv důvodu fungovat, stačilo zatelefonovat, přišli by, odvezli je a přivezli druhé. A samozřejmě tu vždycky byla motoristická služba. Když si koupila šaty, které měla jednou nebo dvakrát na sobě a nelíbily se jí, dala je dobročinné organizaci a koupila si nové. Když Lee jí k narozeninám telefonicky objednal prsten, rychlý posel jej přivezl z New Yorku. Paní Schmidtová, schopná Švýcarka, nakupovala, uklízela a skoro všechno vařila. Leeova banka přijímala veškerou jejich poštu, platila všechny účty, dostávala všechny příjmy a odesílala osobní poštu. Nemuseli nikdy stát ve frontě, čekat v čekárnách, hašteřit se s byrokraty nebo trpět pozorností bláznů či neurvalců. Nejlepší bylo, že nemusela nikdy uvažovat, jestli je málo nebo moc za to nebo za ono. Peníze byly tady a ani tento životní styl je nemohl spotřebovat tak

rychle, jak se hromadily na Billyho, který zrovna telefonoval, a posadil se naproti psacímu stolu.

Billy mluvil do telefonu: „ … existuje určitý postup, který musí každý zachovat, paní Johnsonová. Netvrdím, že je to bezpodmínečně nutné, ale bylo by lepší, kdybyste pověřila advokáta, aby si to ověřil místo vás. Ne, v tomto stadiu by nemělo smysl mluvit s okresním správcem. Správně. Děkuju za zavolání.“

Billy zavěsil, ušklíbl se a řekl: „Chce, aby přestali užívat cestu zakreslenou v katastrální mapě. Zrovna teď. Děti tam jezdí na kolech a ona a její sousedé chtějí cestu oplotit.“

„Jak se daří Betsi?“

„Docela dobře. Už chodí po hale.“

„Tak brzo? To je dobrá zpráva.“

„Večer jí řeknu, že ses na ni ptal, Justine.“

„Přepadl tě Lew Traff ?“

„Ano.“

„Oč mu vlastně šlo?“

„To ty nevíš, zplnomocněnče?“

„Proč bych se k čertu ptal, kdybych to věděl?“

„Nerozčiluj se. Jenom mi napadlo, že se ti mohl zmínit o dvou věcech, než přišel za mnou. Týkají se Silverthornovy parcely na ostrůvku Fiddler, u zátoky za Zlatou písčinou. Obě věci pocházejí od Al Borna z Národní banky Palmového pobřeží. Banka je vykonavatelkou závěti Beckyho Silverthorna. Předně jde o to, prodloužit na další rok povolení k vyčištění území, protože koncem tohoto měsíce končí, a za druhé udělit povolení k menším pracím, protože tam chtějí bagrovat. V případě převodu dostane povolení nový majitel a je jasné, že Marty Liss bude jedním z uchazečů. Má přednostní právo na koupi.“

„Billy, zdá se mi, že ses octl v defenzívě.“

„To kvůli těm devíti tisícům lidí, kteří by na mě skočili, kdybych tyhle věci zpackal. V každém případě mám toho všeho až po krk.“

„Poslyš, Billy, chtěl bych, abys sestavil úplný seznam těchhle záležitostí pro schůzi, která bude příští čtvrtek, a abys ty dvě věcičky zamíchal někam doprostřed. Žadatelkou bude Národní banka Pal-

movčno pobřeží a ty udáš pouze vládní čísla parcel a pozemků. Jméno Silverthorn se nesmí nikde vyskytnout, rozumíš ?“

„Ano, ale –“

„Vím, vím. Ti bláznivíochránci přírody by se na tebe vyřítili a vynadali by ti, žes to doporučil, a na nás zplnomocněnce by měli vztek, že jsme to schválili. Já ti na té schůzi napřed položím otázku. Zeptám se tě, jestli jde o velké záležitosti, a ty odpovíš, že jsou to jenom samé malé rybičky, a já navrhnu, abychom vzali celý seznam a odhlasovali ho najednou kvůli úspoře času. Na mou stranu se okamžitě postaví Jack Dorsey, a tak já s Jackem a Stevem Corbinem budeme hlasovat ve prospěch návrhu. Stačí, když svým ospalým hlasem přečteš seznam a potom kopii odevzdáš pro zápis.“

„Co když se do toho pustí Mick?“

„Před tebou, Billy, máme na pořadu Crestwayův návrh na zřízení závodu, který by zužitkovával stokový kal, takže ten novinářský poskok Mick Rhoades bude mít dost co dělat, aby si v hlavě uspořádal myšlenky pro článek do novin na tohle téma. Těch dvou maličkostí, které vpašuješ do prostředka dlouhého seznamu, si ani nevšimne.“

„Ksakru, jsem z toho dost nervózní, na mou duši. V poslední době mám pořád potíže s trávením. Poslyš, Justine, vždyť my v jednom kuse nahráváme Martinu Lissovi, a já bych rád od něho viděl taky trochu vděčnosti.“

„Představ si to takhle: pracujeme pro společnost. Vypadá to tak, že Marty stejně se svým projektem nebude moct nic dělat. Časy jsou zlé, náklady moc veliké. Vezmeme na sebe odpovědnost za to, že tohle poslední stéblo mu zláme vaz a že bude muset všeho nechat? Billy, obchody s budovami tady skutečně nejdou.“

„To vím dobře. Ale jim nejde o povolení na práci menšího rozsahu. Nebude to nějaký nepatrný kanálek, Justine. Chtějí postavit přístaviště pro jachty. Chceš vidět výkresy?“

„Ne. A neber je s sebou na schůzi. Nech si je u sebe. Jestli je někdo bude chtít pro zápis, řekni, že je předložíš později, a omluv se, žes na ně zapomněl.“

„S tebou se jednou dostanu do kriminálu.“

Justin Denniver vstal, ušklíbl se na Billyho Scherbela a zavrtěl hlavou. „Billy, pro spousty věcí bychom se mohli dostat do basy my všichni. Jen si vezmi tu konferenci o správě okresu v lednu v Orlandu. Té kočičce, co Jsi ji sbalil v baru a přitáhl potom na pokoj, nebylo ještě ani šestnáct."

Billy zbledl a hřbetem ruky si otřel ústa. „Dej pokoj! Té bylo určitě dvacet nebo jednadvacet."

Denniver s týmž veselým úsměvem poznamenal: „Bylo by to rodeo, viď, kdyby se tak jednoho dne někdo vynořil s ověřenou kopií rodného listu a s podepsaným a notářsky ověřeným prohlášením té holčičky."

„Co mi to chceš namluvit?"

„Nic ti nechci namluvit, Billy. Chci jenom říct, že teď není čas dělat si starosti s kriminálem."

„Bylo jí aspoň dvacet!"

„To tvrdíš ty."

„Justine, tys tam přece nebyl."

Denniver na něho mrkl. „Jmenovala se Cindy Martinezová a narodila se a vyrostla v Ybor City. Měla na sobě džíny a bílou blůzu. Vzal jsi ji na pokoj číslo třicet osm v motelu Tropič Winds, můj milej."

„Panebože! Nač mi tohle všecko předhazuješ?"

„Nač? To já jen tak. Co je to s tebou, Scherbele? Dřív jsme spolu vždycky dobře vycházeli a budeme spolu dobře vycházet i v budoucnu, pokud jde o mě. Nikomu nevytýkám, že si vyhodí z kopýtka, když jede za kšeftováním někam ven z města. Ale dej si pozor. A pozdravuj ode mě Betsi. Je to skvělá žena."

„Jak to víš o té Cindy Martinezové?"

„Cindy Martinezové? O kom to mluvíš, hochu? Nikdy jsem o ní neslyšel. Ve čtvrtek se uvidíme."

Frank Branhammer seděl v obývacím pokoji a zavíral a otevíral obrovské pěsti. Měl bílé, krátce ostříhané vlasy, v širokém červeném obličeji zarudlé žilky, na předloktích vybledlé tetování a břicho, které vypadalo jako napolo splasklý plážový míč zasunutý pod bílým skampolem. Vedle něho na gauči seděla jeho manželka Annabella. Byla to sporá kostnatá žena s podlouhlým zažoutlým obličejem, s

vylekanýma očima skrytýma za brýlemi se zlatou obroučkou, s bezkrevnými rty a vlasy nabarvenými na sírově žluto.

Představitel družstva David Dow seděl naproti nim u mramorového kávového stolku a přál si, aby byt 3-G by! přidělen Stanu Wasniakovi. S utajeným povzdechem se pokusil ještě jednou uniknout nekompromisnímu nepřátelství Franka Branhammera.

„Prosím vás, pare Branhammere. Nás pět vzalo na sebe odpovědnost, že povedené družstvo."

„Vy můžete akorát vést obecní hajzly, chlapečku."

„Franku!" napomenula ho manželka.

„Nepleť se do toho, Annie," osopil se na ni Frank.

„Branhammere, povím vám tím nejjednodušším způsobem všechna fakta. Zaplatíte 166,60 za deficit jako všichni ostatní a k tomu měsíční příspěvek na údržbu 168,50 jako všichni ostatní."

„Copak jste neslyšel? Žádnou takovou volovinu neudělám. Žádný moula, který se celý život válel v kanceláři, nebude tvrdit Frankovi Branhammerovi, že se změnily zásady. Od sedmnácti let jsem každý den těžce makal. Celý život jsem se dřel. S matkou jsme vychovali tři haranty. Jednoho chlapce nám zabili na vojně. Druhý kluk se utopil při surfingu v Kalifornii. Holka se nám zabila, když auto, které řídila, sjelo z cesty a narazilo na strom. S ní se zabily tři další holky. Nezůstal nám nikdo, komu bychom něco odkázali, kromě Annieho bratra, ale tomu bych v domě pokoj nedal, protože je opilec. Když už jsme se celý život oba dřeli a přišli o děti, rozhodl jsem se, že si já a moje žena ještě užijeme z života, co nám zbývá. Z důchodu a společenského pojištění. Koupil jsem tohle místo v dobré víře, chlapče. Vypočítal jsem si, že si můžeme dovolit platit inkaso 81,5O. Tak to bylo a tak to bude, ani jediný flok navíc. A pokaždé zaplatím včas."

Dow zvolal zoufale: „Já přece nejsem váš domácí pán. Já zastupuju vás. Přečtěte si proboha stanovy družstva. Stojí tam černé na bílém, že když stoupnou výdaje, stoupne i inkaso. Buď je zaplatíte, nebo půjdeme k soudu a získáme retenční právo na váš byt."

„Jděte do háje s tím vaším zastupováním. Já se zastupuju sám. Celý život mě chtěli obalamutit takoví třasořitkové jako vy všelijakejma řečičkama a snažili se ze mě vypáčit, co zrovna potřebovali.

Jenom si vydrškujte to vaše pitomý retenční právo a potom si lámejte hlavu, co dál. Jestli sem přijde někdo, kdo nás bude chtít vyhodit z bytu, za který jsme zaplatili, tak ho vyrazím oknem a přes to podělaný zábradlí. To platí pro vás taky, jestli ještě jednou přijdete s podobnou kravinou, chlapečku.“

Dow povstal, pokrčil rameny a řekl: „No tak tedy … já jsem se o to pokusil.“

Braní uměř vstal také. „Mám vám pomoct, abyste prolezl dveřma?“

Dow udělal dva rychlé kroky, ale pak ho pýcha přibrzdila. Otočil se, a než za sebou zavřel, pokynul oběma manželům. Opřel se o zeď a vytáhl zápisník. Odškrtl si jméno a číslo bytu. Chvíli mu trvalo, než našel správný výraz, aby vyjádřil Branhamrnerovo rozhodnutí. V žádném případě, napsal. Říkal si, že by se měl vzdát funkce. Ta myšlenka ho napadla šestkrát denně. Ale kdyby se vzdal, kdo to po něm vezme? A kdyby Zlatá písčina zkrachovala, jak bude vypadat zbytek jeho života v důchodu?

Annie Branhammerová stála jako opařená. Zírala před sebe na velké Frankovy pantofle.

„Přestaň bulit,“ řekl.

„Přijdeme … přijdeme … o byt.“

„Snad nevěříš takovým pitominám?“

„Vždycky jsem chtěla mít chaloupku na kousku půdy, abych mohla pěstovat zeleninu a pomerančovník. Říkala jsem ti to!“

„Kristepane! Matko, vždyť tady máme veškeré pohodlí. Tenis, společenskou místnost, bazén a pláž.“

„Celý život jsem se vody bála a ty to dobře víš. Mohli jsme mít chatičku s malinkou zahrádkou kolem. A mohli jsme si s sebou vzít Duka, nemuseli jsme ho dávat pryč. Bylo mu teprve deset. Pár let by ještě žil. Všecko, co mám ráda, mě opouští!“

„Buď zticha, matko!“

„Přijdeme o byt. Říkám ti to. Přišel k nám ten hodný pán a ty jsi s ním mluvil tak ošklivě. Moc ošklivě.“

„Přestaň kvákat, slyšíš?“

„Nikdy jsem nezažila nic dobrýho a nejsem takový blázen, abych si myslela, že mě něco dobrýho čeká. V celým životě jsem si neužila nic dobrýho.“

„Ach bože!“

„Neposloucháš, co ti říkám. Tobě je úplně jedno, co bych si přála. Vždycky prosadíš svou. Já nemám na nic právo. Kam jdeš?“

„Jdu se projít po pláži. V poslední době mi jdeš příšerně na nervy.“

„Jestli půjdeš na jih, Franku, tak potřebujeme pecen chleba a půl tuctu vajec.“

„Dobrá.“

Výčep U mořského ježka stál na jižním okraji Plážové vesnice. Navštěvovali ho hlavně automobilisté, kteří směřovali na jih k ostrůvku Fiddler. Byl to soukromý dům s vysokým štítem, jedna z nejstarších staveb na ostrůvku, postavená z borovicového a cypřišového dřeva. Rozšířením silnice skoro splývala Plážová cesta s chodníkem před domem, jehož přední část teď byla zabedněná, rolety staženy a mezi sklem nepoužívaných výkladních skříní a vnitřkem z překližky se blýskaly pivní nálepky. K výčepu přiléhala malá moderní přístavba, která s ním byla spojena dveřmi – Občerstvení U mořského ježka.

Uvnitř ve výčepu byl strop ověšený sítěmi a skleněnými a korkovými pásy. Řetězy upevňovaly na zdech harpuny. V nástěnných svícnech byly oranžové žárovky s oranžovými stínidly. Černý laminátový pult ozařovaly od stropu kužele bílého světla. Přední strana baru a barové stoličky byly vypolštářovány červeným čalouněním, posetým spáleninami od cigaret a starými skvrnami.

To odpoledne koncem května byla jediným hostem Peggy Brasserová; třebaže na ostrůvek Fiddler přišla poměrně nedávno, rychle se stala pravidelnou návštěvnicí výčepu.

Majitel a číšník v jedné osobě Tom Shawn viděl, jak staví na stůl prázdnou sklenici. Za chvíli k ní přišel a zeptal se: „Dáte si ještě jednu, paní Brasserová?“

„Propánakrále, kdy vás konečně přiměju k tomu, abyste mi říkal Peggy? Kolikrát jsem vás o to už žádala?“

„Zapomněl jsem, Peggy. Promiňte.“

„No dobrá1, zapomněl jste. Odpouštím vám, Tome. Jistě, můžete mi sem jednu hodit.“

Pila ráda dvojitou námořnickou s ledem. Přicházela vždy kolem druhé, dala si tři nebo čtyři dvojité, hodila Tomovi desetidolar a drobné mu nechala jako spropitné.

Dlouho přemýšlel, jak ji brát na hůl, aby na to nepřišla. Kdyby pila džin, snadno by ji napálil. Námořnická byla dost těžká, takže rozpoznala kvalitu podle barvy, zvlášť když ji pila s ledem. Samozřejmě jí to nemohl ředit silným čajem. Až konečně dostal nápad, jak namíchat z vody, zeleninového extraktu a asi třiceti procent nejlacinější whisky nápoj, který si sám pro sebe pojmenoval „koktejl Brasserová“. Když přišla střízlivá, což se projevovalo pomalou a poněkud vratkou chůzí, skoro neslyšitelným hlasem a zamlklostí, dal jí pro začátek docela zákonnou dvojitou námořnickou, ale pak už jí naléval jen „koktejl Brasserová“. Když přiběhla rychle, sebejistě a zářivě se usmívala, to už byla pod párou a Tom mohl ihned přejít k láhvi Brasserové, ke svému vyzkoušenému „koktejlu“, za který platila dva dolary šedesát centů, zatímco Torna přišel jen asi na jedenáct centů.

Postavil před ni sklenici. Zamyšleně se usmála a řekla: „Dnes mi nejde z hlavy manžel.“

„Tak to někdy bývá.“

„Jeho skutečné jméno bylo Newcomb Carlyle Brasser,“ pravila, „ale všichni mu říkali Charley. Čestně, ten musel mít deset tisíc přátel po celém světě. Živil se prodejem těžkého materiálu na stavby. Měřicí přístroje, vlečná lana, jeřáby, velké kozy a takové krámy. Už jsem vám někdy vyprávěla, jak jsme přišli tady k tomu bytu?“

Už aspoň padesátkrát, pomyslel si Tom, ale nahlas se zeptal: „Přijeli jste sem za někým známým?“

„Ne, to ne. Přijel sem za obchodem a mě vzal s sebou. V posledních letech svého života mě Charley brával s sebou, což předtím nikdy nedělal, víte, když děti vyrůstaly a tak dále. Po všechny ty roky jsem s ním nikdy nemohla. Charley měl na beton holky všude, kamkoliv přišel. Holky měly dycky rády Charíeyho. On to s nima uměl, rád se smál a špásoval. Byl to mužský na sto deset procent, to mi věřte. Věděla jsem o těch holkách, třebas by se sám k tomu nikdy nepřiznal, ale pokaždé, když se vrátil domů, byla jsem s ním šťastná.

Mohl byste mi tam kopnout ještě jednu, Tome? Na ten starý led, jo … Ale ať už to bylo, jak bylo, fakt je, že posledního půl roku měl smůlu s prodejem. Tak jsme přišli sem a bydleli ve Fort Myersu a odtamtud jsme honili obchody a snad tomu nebudete věřit, ale Charley vydělal s jedním podnikatelem, který začínal na holé zemi. Dostal od něho zakázku skoro za čtvrt miliónu dolarů. Můj Charley po celý život vydělával prachy, ale dovedl je taky sakramentsky roztočit. Samosebou, já jsem mu v tom vydatně pomáhala. A tak jsme tady uviděli Zlatou písčinu a Charleymu ukázali vzorový byt a on mi řekl, Peggy, koupíme si jeden, budeme mít aspoň kam jít, až budu v důchodu. Tak jsme podepsali smlouvu na čtyři A a hotově zaplatili. Tak to bylo. Charleymu bylo šedesát a o měsíc později už nežil. Měl strašné křečové žíly na nohou a doktor mu pořád říkal, aby si je stahoval obinadlem, že by mohly vzniknout sraženiny, a to se taky stalo. Odpoledne jsem s ním jela do nemocnice, příští den ráno ho měli operovat. Šla jsem pak domů a večer se tam zase vrátila. A když jsem vešla do jeho pokoje, byl prázdný! Spustila jsem strašný randál, křičela jsem, co udělali mému Charleymu, a konečně jsem se od ošetřovatelky dověděla, že je mrtvý. Krevní sraženina se utrhla a dostala se k srdci. Prý mi telefonovali, ale nezastihli mě doma …“

Tom jí věnoval asi tak desetinu své pozornosti; sundával mezitím pohárky z děrované poličky nahoře, vytíral z nich prach a leštil je a přendával na druhý konec. Měl rád, když skleněné nádoby byly nablýskané a v dokonalém stavu, až se v nich jiskřivě odrážela stropní světla.

Hlas Peggy Brasserové hlaholil a Tom na vhodném místě občas utrousil projev účasti. Přitom uvažoval, jakou ironií osudu se dostal v jednačtyřicátém roce svého života právě sem. Tom měřil sto pětasedmdesát centimetrů a vážil sto kilo. Měl lesklé kudrnaté černé vlasy, světle modré oči, růžové tváře a bezvadnou pleť. Když vychodil školu, vozil v Georgii na nákladňáku dobytek, potom pracoval na lodi s vrtnou soupravou v Zálivu, ve smaragdových dolech v Brazílii, na člunu u ostrůvku West lovil korýše. Nakonec se stal partnerem jednoho Kubánce, s kterým pašoval hašiš z Jamajky do Miami. Po nejúspěšnější cestě střelil Kubánec náhle Torna do břicha. Tom ho utopil v bazénu motelu, blízko kterého bydleli, skryl celý výtěžek pašerácké

činnosti na bezpečném místě a pak se zhroutil právě ve dveřích nemocniční ambulance. Když byl venku z nemocnice a mimo nebezpečí, vyprávěl historku, jak ho střelili, když čekal na křižovatce na zelenou, a opakoval to tolikrát, až mu uvěřili. V sedmatřiceti letech přišel se svými penězi do Athén na Floridě, rok pracoval jako číšník a pak si koupil vlastní výčep. Představoval pro něho útočiště, kde se cítil jako na penzi. Okolní svět ho znervózňoval. Dařilo se mu dobře. Nenechal si uniknout jediný pramen příjmů. Nenudil se. Pozoroval a čekal. Měl tušení, že jednoho dne mu náhoda přihraje opravdovou trefu, při které nebude muset vůbec riskovat. Nevěděl, co to bude, jak se to stane, kdy se to přihodí. Zatím mu stačilo čekat a chytat malé ryby, jako byla tahle Brasserová.

Naučil se poznávat lidi. Tahle dáma byla na dně. Jestli jste to náhodou nepoznali podle řeči, pak vám to jednoznačně prozradil její zevnějšek. Kdysi dávno to mohla být parádní kost. Chlast působí na tyhle báby stejně, podobají se jedna druhé jako vejce vejci. Všem se tak divně zkrabatí a oteče tvář. Paže a nohy jim zhubnou, takže vypadají jako tyčky, a břicho se jim nafoukne. Strnulé oči, šupinatá kůže, mrtvolné vlasy a chraplavý hlas, kterým opakují pořád stejné staré povídačky.

Vešli dva vesničtí obchodníci a posadili se na barové stoličky co nejdál od Peggy Brasserové. Tom je pozdravil, oslovil křestními jmény, vyslechl jejich objednávku na dva panáky, obsloužil je rychle a obratně, sebral pětidolarovku, vyťukal částku na pokladně, utrhl účtenky a vrátil jim drobné.

„Byl tu Ross?“

„Dnes nebyl, Henry.“

„Až ho uvidíš, vyřiď mu, že objednávka, kterou dal Wendymu, už došla. Počkej. Ty odcházíš v šest?“

„Dnes ne. Lou má chřipku, tak tu budu až do konce. Až uvidím Rosse, tak mu to vyřídím.“

Tom Shawn vycouval do pečlivě propočítané vzdálenosti, aby rozhovor mohl plynout dvojím způsobem. Jestliže ti pánové chtěli spolu nerušeně hovořit v soukromí, stačilo, když ztišili hlasy, a on se vzdálil. Ale jestliže ho chtěli vtáhnout do rozmluvy, pak se k nim mohl přiblížit. Pánové ztlumili hlasy.

A tu zazvonil zvonek v sousedním občerstvení; Tom prošel dveřmi za výčepem do světlého krámku a prodal pintu jalovcové zaměstnanci vozovny a láhev vodky turistovi, který přišel zároveň s ním. Když odešel turista, vešla Francine. Bylo to vysoké děvče s úzkými rameny a těžkými boky. Přes žlutou blůzu s hlubokým výstřihem měla přehozený kabátek cihlové burvy.

Svlékla si ho a pověsila v zadní místnosti. Řekl jí, že Lou nepřijde. V obchůdku s občerstvením otevřela zásuvku pokladny a zeptala se: „Chceš mě zkontrolovat?“

Podíval se na pásku. „Teď tam máš osmdesát osm, šedesát čtyři, tak pokračuj nebo to spočítej a řekni mi, jestli je tam víc. Míň tam určitě není.“

„Poslyš, Tome, včera večer jsem měla co dělat s obsluhou stolů. Na jednu holku je toho moc. Jestli to dnes půjde taky tak, tak bysme měli zavřít prodej lahví o něco dřív.“

„V osm?“

„Dobrá, díky.“

„Ale jenom když budeš mít plný stoly a séparé.“

Když se vrátil do výčepu, shledal, že obchodníci už odešli. Na barových stoličkách se usadila dvojice starých turistů a o dvě místa dál než Peggy Brasserová seděla Darleen Mosebyová. Pro staré manžele připravil martini s citrónem a Darleen nalil coca-colu. Peggy položila na pult deset dolarů, sesunula se ze stoličky a snažila se udržet rovnováhu tak, že se chytila okraje pultu.

„Ženská nemůže strávit život v tomhle hadím hnízdě,“ řekla. „Tome, tak se tu mějte hezky.“

„Vy si dejte pozor, Peggy.“

„Já si dám,“ ujistila ho, zavrávorala a zamířila přímo k těžkým dveřím. Prudce je rozevřela a vyšla do oslepující sluneční záře. Dveře se za ní se sykotem zavřely.

„Ty její řečičky mi jdou na nervy,“ řekla Darleen. „Stejně jako tobě. Přivedla by mě do blázince.“

Byla to malá dívka s pletí opálenou do zlatová. Na obličeji ani stopa po líčidle, dlouhé vlasy po koupeli zvlhlé a ztmavlé – v té chvíli vypadala na středoškolačku. Krátký plážový plášť se jí rozevíral a odhaloval bezvadnou postavu v oranžových bikinkách. Byla bosá.

„Plavalas v Zálivu, viď?“

„Mezi těma smradlavýma leklýma rybama? Ty si ze mě děláš srandu, milouši. Zeptala jsem se Bernieho, jestli si můžu zaplavat v bazénu u motelu už vzhledem k těm kšeftíkům, co spolu máme. Co mohl říct než ano?“

„Darleen, už jsem ti mockrát říkal,. že si nepřeju, abys po chodníku špacírovala bosá. Jsou tam samý plivance a psí hovínka.“

„Proboha, Tome, já se přece vykoupu v horký vodě. A dávám pozor, kam šlápnu.“

Odešel, obsloužil turistické manžele, vrátil se k ní a opřel se o pult, aby je nikdo neslyšel.

„Neslyšel jsem tě přicházet,“ řekl.

„Bylo asi šest třicet.“

„Proběhlo to dobře?“

Z plážového košíku vydolovala cigaretu. Neodpovídala. Napřed si zapálila a dlouze do sebe vtáhla kouř. „Jistě. Proč ne?“ hlesla unaveně.

„Proč ne? Když telefonoval, že nepřijde, volal jsem Lou. Říkal, že ten, cos ho klofla asi v deset, vypadal na těžký případ.“

„Byl v pořádku. Já mám instinkt, Tommy. Pobavila jsem se s ním pět minut a už jsem věděla, že je dobrej. Teď už si dávám bacha, aby mě nikdo nezmlátil. Podívej, je z Tampy, prodává a udržuje stroje, co mají v bankách. Napřed chtěl odjet, ale nakonec zavolal svý starý, že tady zůstane přes noc. Skoro jsem na to zapomněla, viděla jsem Dusty, jak vychází ze samoobsluhy. Řekla mi, že Louise je už lip a že obě možná přijdou dnes večer. Má celkem lehkou chřipku. Louisa přijde určitě a možná že přijdou obě.“

„Co budeš dělat?“

Zívla a zamlaskala růžovým jazykem. „Ani nevím. Jsem hrozně utahaná. Dám si horkou koupel a pak si lehnu. Když se vzbudím včas, přijdu se mrknout, jestli se něco bude dít. Hele, nedals mě do seznamu, že ne?“

„Ne. Zatím jsem nic nezařizoval.“

„A co uděláš s Francinou?“

„Nevím. Připadá mi to jako blbost.“

„Koukni, ta holka potřebuje nutně prachy navíc. Má děcko a starou mámu. Jestli se o ni nepostaráš, začne pracovat na vlastní pěst a dostane se do pěkný rejže."

„Když vypadá tak divně!"

„Nenech se vysmát. Spousta chlapíků má ráda právě tuhle sortu. Mluvila jsem s ní. Ta holka má dost možností, jenže má1 strach. Potřebuje někoho, kdo by k ní nepustil zvrhlíky a kdo má svaly, až bude potřebovat, aby jí dali pokoj šerifovi lidi a aby ji Bernie pustil do motelu. Koukej, když můžeš mít nás tři, tak čtvrtá se taky užíví."

„Chci mít malý a klidný kšeftík. A ty to dobře víš."

„Francine Hryková ti nebude na obtíž. Já jí píchnu. Chce to udělat tak, že by sloužila v noci v hospodě jako doposud a přitom by si občas odpoledne zainakala. Jestli udělá tři štychy za týden, tak to bude přesně to, co potřebuje navíc, když jsi jí snížil plat."

„Já si to rozmyslím, jo?"

„Jestli jí, kamaráde, nepomůžeš co nejdřív, tak ti dá výpověď a pustí se do toho na vlastní pěst."

Usmál se na ni, položil svou velkou ruku na její a silně stiskl. Pozoroval, jak se jí chvějí ústa a jak bolestí bledne. „Miláčku, tvým úkolem je vrtět zadečkem. Řízení podniku přenech mně."

„Tommy, prosím tě …"

„Chci, abys na tyhle stoličce seděla nejpozději v osm

třicet."

„Jistě, jistě. Dobrá." Sklouzla ze stoličky, vyšla zadem a zamířila k domku Torna Shawna. Pálily ji oči, jak potlačovala slzy.

Peggy Brasserová se jako obvykle zastavila ještě v další hospodě, a když ji číšník obsloužil, zjistila, že propásla svůj čas. Nechtěla whisky jen tak rychle hodit do sebe, ale nechtěla ani přijít o televizní program. Zeptala se Teddyho, jestli by si to nemohla vypít venku. Číšník někde vyhrabal velký papírový pohár, do kterého jí nápoj přelil. Dala mu dolar spropitného a ubírala se k svému autu. Nastoupila, vyhrnula si trochu sukně a strčila si papírový pohár mezi stehna. Čekala, až si myslela, že nic nejede, a pak vycouvala na Plážovou cestu. Ozvala se houkačka, zaskřípěly brzdy a dodávkový náklaďák se jí těsně vyhnul. Závozník se vyklonil z okna a zařval na ni: „}ak to jezdíš, ty pitomá bábo!"

„Jedete moc rychle, ještě někoho zabijete," ospravedlňovala se.

Jela na sever k ostrůvku Fiddler směrem k domovu, udržovala mírnou rychlost pětadvacet kilometrů za hodinu, čímž přiváděla k šílenství řidiče vozidel za sebou. Neustále si v poslední době uvědomovala, že musí jezdit opatrně. Mladý upjatý soudce při posledním přestupku nijak neskrýval chuť ji osolit. Upozornil ji, že jí dává poslední příležitost. Ještě jeden přestupek, a nejenomže jí na rok zakáže řídit motorové vozidlo, ale také jí zaručuje, že stráví plných třicet dní v okresní věznici. Nikdo zřejmě neuznával, že to byla nehoda, která se mohla přihodit komukoliv.

Čas od času rychle usrkla z poháru a pak ho zase zastrčila mezi stehna. Když zahnula na cestu ke Zlaté písčině, stálo slunce za ní. Dojela k zadní části budovy a zamířila do vjezdu na přízemní parkoviště. Musela objet prádelnu, aby se dostala na svoje označené místo. Když se blížila k objížďce, točila to na západ. Skrze sloupy pronikly sluneční paprsky a na okamžik ji oslnily. Šlápla na brzdu a z papírového pohárku jí vyšplíchla do klína whisky a vypadl led. Pohlédla dolů a nahoru a spatřila, že stojí pár centimetrů od odřeného modrého kola, na které nějaký zatracený starý blázen dostal povolení, aby si je zamykal do železného kroužku upevněného do zdi. Stočila volant, ale bylo už pozdě. Přední pravý roh nárazníku vrazil do kola a tím je uvolnil z řetězu i z kroužku. Kolo drnčelo asi pár metrů podél zdi a potom jako by se rozpadlo.

Opálený hubený stařec s kudrnatými bílými vlasy přiběhl k Peggy, ústa otevřená a oči navrch hlavy. Byl v khaki košili a šortkách a na zádech nesl světle oranžový batoh.

„Co to děláte? Co to děláte?" povykoval.

Vystoupila z auta. Stařec zatím klesl na ruce a na kolena a zíral na své kolo.

„Vy jste mi ho zničila!" volal zoufalým hlasem. „Dočista zničila!"

„Já vám za ten krám zaplatím."

Stařec čile vyskočil a odhodil kolo. „Krám? Tohle že je krám? To byl skvělý stroj. Ani neodhadnu, kolik hodin práce jsem mu věnoval. Dokonale mi vyhovoval. Nevážil ani třináct kilo. Ale proč tady stojím jako idiot a bavím se s vámi? Jste zřejmě tak opilá, že se

sotva držíte na nohou. Samozřejmě vím, kdo jste. Jste ta smutně proslulá paní Brasserová ze čtyřky A. Vy představujete hrozbu veřejnosti. Hned zavolám příslušné úřady.“

„No tak, počkejte přece. Kdo jste vy?“

„Jsem Roger Jeffrey z bytu pět B.“

Všimla si, že stále drží v ruce papírový pohár. Dopila usazeninu na dně, podala mu pohárek, vlezla do auta, nastartovala a zacouvala. Začal křičet a mávat pažemi. Kolo dlouze zaskřípělo. Zastavila, přesunula rychlostní páku a vyrazila vpřed. Uskočil jí z cesty. Myslela, že ten stařík půjde jinam. Zamířila do směru jeho skoku. Div ho neporazila. Skřípění zmlklo a zadní kolo vozu na něco narazilo. Podívala se do postranního zrcátka a uviděla rozmačkané modré trubky a kousky svítivého kovu. Popojela asi devět metrů a zasunula vůz do svého obdélníku. Zamkla jej, otočila se a shledala, že Roger Jeffrey stále stojí na místě.

„Co je s vámi?“

„Vy jste … vy jste mě chtěla přejet.“

„Proboha! Vy se třesete jako osika. Chcete si loknout ?“

„Nechci si loknout. Udám vás, že jste řídila v opilství, že jste jela bezohledně a bláznivě, že jste zničila můj osobní majetek, že jste ujela z místa nehody a že –“

„Koupím vám bezvadné kolo. Jo? A o policii už nebudem mluvit. Souhlasíte?“

„Nesouhlasím.“

„Buďte ke mně přece hodný! Já mám dost problémů i bez vás. Jsem vdova. A na vdovy byste hulákat neměl. Podívejte se, jestli zavoláte poldy, potom ze mě nevyrazíte ani vindru. A z pojišťovny dostanete asi tak polovinu toho, co by ten váš kŕáp stál v roce 198O. Víte, co já pro vás udělám? Koupím vám bicykl s motorem. Co tomu říkáte ?“

„Já nic s motorem nechci.“

„Dobrá. Tak dostante lepší kolo, než jste měl teď.“

„Ale …“

„Pojďte se mnou. Peníze mám v bytě. Pojďte.“

U otevřených dveří do výtahu zaváhal. „Opravdu bych měl učinit opatření, abyste zmizela ze silnice, paní Brasserová. Jednou byste mohla zabít nevinného člověka.“

„Podívejte. Já jezdím opatrně. A vy chcete nové kolo, viďte?“

Vyjeli do čtvrtého poschodí a vnějším ochozem sešli k bytu 4-A. Chvíli se hrabala ve svých věcech a pokoušela se otevřít dveře klíčkem od auta. Konečně našla správný klíč, odemkla a omlouvala se. „Promiňte, mám tam trochu nepořádek.“

Stál ve dveřích a překvapeně zíral na byt. „Co se tu stalo?“

„Nic se nestalo. Jenom holka, co mi uklízí, Leanella, má už dva týdny chřipku. Vezměte si nějakou židli, shoďte z ní ty krámy a posaďte se. Nechcete se něčeho napít, abyste se trochu uklidnil? Tak co stojí lepší bicykl? Stovku? Sto padesát?“

„Drahá paní! Ten stroj mě stál před čtrnácti měsíci dvě stě sedmdesát pět dolarů. Nejmíň sedmdesát dolarů jsem investoval do vylepšení. A to vůbec nepočítám čas, který jsem tomu věnoval. Kdyby mi někdo na ulici nabídl za ten stroj čtyři sta dolarů, odmítl bych ho.“

„Poslyšte? vy mě chcete vydírat.“

„Ujišťuju vás …“

„Že by stál tolik ten mizerný bicykl, na kterém musíte šlapat celý shrbený? Opravdu?“

„Byl to Schwinn Voyageur, deset rychlostí, tmavě modré barvy, kostra s úchytkami, brzdy se středovým táhlem.“

„Dobrá, dobrá. Panebože! Spokojíte se čtyřma stov-kama?“

„Právě jsem vám řekl, že ne. Je třeba počítat s faktorem mentálního napětí. A se smyslem pro povinnost, který mě nutí, abych zavolal úřadům. Teď bych si rád koupil stroj za osm set dolarů.“

„Vy jste se zbláznil!“

„Jen opatrně. Jste velice opilá, madam. Zavolám policii. „

„Počkejte s tím chvilku.“

„Samozřejmě zavolám.“

„Tak tedy šest set?“

„Ne. A nepřijmu ani sedm set ani sedm set padesát. Za chvíli to bude už osm set dvacet pět.“

„Tak vy takhle odíráte vdovu, vy mizerný, vyzáblý dědku!“

„Tak teď je to osm set dvacet pět.“

„Dobrá. Dobrá. Položte telefon. Už si beru k ruce šekovou knížku. Kristepane, jenom jestli ji najdu.“

Vrátila se s šekovou knížkou. Prohlížela kontrolní útržky. Už dávno nic nevložila, ale měly by tam být nejmíň tři tisíce. Zeptala se, jak se píše jeho příjmení. Podala mu šek. Prohlédl si ho, jednou ho přeložil, zastrčil do kapsičky u košile a slavnostně jí děkoval.

„Poslyšte, vy jste ale příšerný syčák. Učiněný sprosťák. Čím se živíte? Prodáváte snad do cirkusu sirotky?“

„Byl jsem profesorem. Třicet let jsem učil na univerzitě v Syrakusách.“

„Co jste tam učil? Vydírání?“

„Srovnávací náboženství, paní. Děkuji vám za štědré urovnání celé záležitosti. Na shledanou, paní Brasserová.“

„Sbohem, profesore. Až budete vycházet, dejte pozor, aby vás dveře nepraštily do zadnice.“

Když odešel, zavzdychla: „Ten starý kožený grázl tě vzal pěkně na hůl, Peggy. Strašně tě to rozrušilo. Teď se potřebuješ napít. Jeden hlt na povzbuzení.“ Šla do kuchyně a otevřela kredenc. Nebyla tam ani jediná čistá sklenice. Vyhrabala sklenku z výlevky a vypláchla ji. Otevřela lednici a shledala, že si zapomněla udělat led. Musíš pamatovat na led, sakra. Skříňka s lahvemi stála na podlaze vedle kredence. První dvě láhve, které nadzvedla, byly prázdné. Třetí byla plná. Odstranila pečeť, nalila si do poloviny sklenice, zaváhala a pak dolila skoro až po okraj. Potom se odpotácela do ložnice a posadila se na okraj neustlané postele. Pozvedla sklenku. „Na tvoje zdraví, Charley, můj hochu.“ Pak odložila sklenku na noční stolek, lehla si a v deseti vteřinách už chrápala.

Když Lew Traff informoval Martina Lisse, že Fred Hildebert osobně zastavil úvěr pro firmu Marliss, Martin se nucené usmál a prohlásil, že jde asi o omyl, protože Fred by přece měl tu slušnost, aby ho napřed upozornil, než by něco takového udělal. Hned Freda zavolá a celou záležitost s ním vyjasní. Krucifix, Marliss, Athénská banka a Trustová společnost mají přece mezi sebou zvláštní dlouhodobé vztahy.

Lissovi se podařilo dostihnout Hildeberta teprve po dvou dnech. Ke schůzce si vybrali neutrální půdu, rohový stůl pro dva v univerzitním klubu v nejvyšším poschodí budovy Národní banky ^Palmového pobřeží, kde spolu poobědvali. Hildebert byl vysoký holohlavý tlouštík s mírným chraplavým hlasem a s brýlemi, jejichž čočky zvětšovaly a zatemňovaly jeho modré oči.

„Vůbec ti nemám za zlé, že jsi z toho otrávený, Marty, ale řeknu ti k tomu pár podrobností. Situace se sakramentsky rychle mění. Z našeho hospodářství odpadla hustá růžová mlha. Neumíš si představit, jak mě častují revizoři z Federální korporace pojištění bankovních vkladů. Nedovedeš si představit, jak oklasifikovali půjčky. Nemáš představu, jak hluboko budeme muset sáhnout do rezerv na ztráty z půjček. Mezi námi, tuším, že na konci roku budeme mít velice špatnou bilanci. Otevřeně řečeno, zabrali jsme moc hluboko do fondů a poskytli jsme pár velice pochybných půjček, s kterými budeme muset něco udělat. Důvod –“

„Frede, já tě nechci přerušovat. Chci ti jenom uprostřed řeči připomenout, že jste vydělali hezké peníze na firmě Marliss na úrocích a na posledních dvou projektech, Zlaté písčině a domu Captiva. A dostali jste velice výhodnou zástavní listinu na hodnotné byty.“

„Marty, tohle přece vím, ale chtěl bych ti připomenout tvrzení revizorů, že jsme přetíženi investičními půjčkami. Nejsme mamutí banka. Máme provozní kapitál jenom sto dvacet miliónů dolarů. Všichni se pak dostaneme do postavení holdingové společnosti, jestliže ji zhroucení téhle stavby zabije.“

„To všechno je moc hezké, Frede, ale v kanceláři v sejfu mám kus papíru s tvým jménem, který říká, že náš úvěr je vyměřený na jedenáct miliónů.“

„Některé věci mají přednost.“

„Co to znamená? Na tom základě jsem plánoval. Počítal jsem s těmi penězi, utratil jsem už sto sedmdesát osm tisíc na běžné výdaje. Chceš, abych to všechno hradil ze svého?“

„Počkej, Marty, nerozčiluj se. Já přece chápu, jaké máš problémy, jako by se to týkalo přímo mě. Copak ale můžu udělat to, co mi revizoři zakazují? A věř mi, i kdybych mohl, bylo by to devět celých

sedmdesát pět setin procenta. Ale je ještě další důvod, proč nemůžu. Octl by ses nad limitem povoleným pro individuální vypůjčovatele.“

„Vypůjčovatelem je firma Marliss.“

„Což jsi ty, Marty. Ty jsi hlavní majitel cenných papírů. Ale přes limit bychom se dostali penězi, které dluží bance další dvě firmy: správa Zálivu a Sdružení pro investice. My máme jejich papíry.“

„Ale já mám na nich velmi malý zájem. Jenom několik akcií. Hergot, já můžu těch několik akcií zítra prodat a zbavit se jich obou.“

„Marty, jsem já nějaký packal?“

„Co tím chceš říct?“

„Věř mi, že se vyznám ve svém řemesle. Pokud jde o půjčky, požádal jsem o seznam akcionářů správy Zálivu a Sdružení pro investice a dostal jsem ho. Ty jsi v seznamu s několika akciemi. V obou případech je na seznamu firma, která má dost akcií, aby je ovládla. Je to tak? Organizace z Miami, nazvaná Středisko pro správu služeb. Moje pracovní povinnost mi ukládá, abych tu věc sledoval dál. Musel jsem požádat své přátele o nějaké úsluhy, ale narazil jsem na ty akcionáře ve skupině z Miami, a nač jsem přišel?“

„Dobrá, Frede, dobrá.“

„Přišel jsem na to, že firma Marliss vlastní většinu cenných papírů ve Středisku pro správu služeb.“

„Říkal jsem přece dobrá, že? Ale musíš pochopit, že ve Středisku pro správu služeb jsou se mnou další lidé, kteří mají možnost zajistit, abych se nezapletl s dodavateli a abych nenaletěl nějakému stavebnímu svazu. Mít je tam – to znamená určitý druh pojištění.“

„Marty, a to je právě jeden z důvodů, proč nemůžu akceptovat ten úvěr na jedenáct miliónů, a snad ti tím prokazuju službu.“

„Díky.“

„Myslím si, že ted je velice nepříznivá doba pro tak obrovský podnik. S Lewem jsme probrali všechna čísla. Copak s prázdnými družstevními byty můžeš na dnešním trhu prodat sto šedesát osm akcií za cenu od pětaosmdesáti do sto pětadvaceti?“

„Právě v téhle chvíli ne. Ale pamatuj, když se do toho pustím teď, za dva roky je budu prodávat už na ulici a sázím se, že pak bude situace mnohem lepší.“

„Ty v tom chceš skutečně pokračovat?“

„Co si myslíš? To se ví, ksakru, že chci!“

„Pak je jediné východisko, jenže nevím, jestli splníš podmínky. Nemůžu pro tebe udělat nic víc, než že tě spojím s jedním člověkem.“

„Mám ovšem zásadu, že nikomu neprozrazuju podrobnosti ze svých akcí.“

„To přece vím –“

„A osobně sám za sebe nic nepodepisuju. Jsem tam pouze jako představitel společnosti.“

„To taky vím, Marty. Řekněme to takhle: ten můj přítel má svoje problémy a ty máš svoje problémy. Zdá se, že vaše problémy do sebe vzájemně zapadají tak, že se dá vám oběma pomoci.“

„Vysvětli mi to.“

„Byl bych radši, kdyby ti celou problematiku načrtl on sám.“

„Můžu znát aspoň jeho jméno?“

„Proč ne? Jmenuje se Sherman Grome. Je to hlavní ekonom a předseda správní rady Správy cenných papírů a hypoték s hlavním sídlem v Atlante.“

„Té velké správní rady? REIT?“

„Ano.“

„Člověk, který mi zpracovává agendu osobních poměrů, tvrdí, že se REIT řítí do strašných trablů.“

Fred Hildebert pokrčil širokými rameny. „Chybí jim vedení, to jistě. Sherm je velice chytrý mladý muž. Měl dobré výsledky, když spravoval skupinu vzájemných fondů, dostalo se mu fantasticky skvělého ohodnocení. Když se Atlantská skupina dávala dohromady, Správa cenných papírů a hypoték nakupovala nejlepší talenty, jaké se daly sehnat. Kromě toho, Marty, opravdu nevím, proč by ses měl trápit kvůli budoucnosti trustů, které obchodují investicemi do nemovitostí. Ty přece potřebuješ hotové peníze!“

„Proč myslíš, že ten tvůj kámoš Sherm mi půjčí na stavbu domu Na výspě?“

„Mluvil jsem s ním o jiných věcech a zmínil jsem se o problému tvého financování. Zdál se přístupný. Řekl jsem mu, že jsi u nás dobře zapsaný.“

„Co mám dělat? Máta odjet do Atlanty?“

„Sherm má trvale najaté aerotaxi. Zeptám se ho a pak ti zavolám, kdy byste se mohli sejít.“

„Já jsem k dispozici kdykoliv, Frede. Dělám to jenom kvůli tobě.“

Sherman Grome byl do snědá opálený dlouhán. Mezi hluboce posazenýma očima mu vyčníval imperátorský nos a nad ním se klenulo vysoké čelo. Účes si upravoval sprejem tak, aby mu zakrýval uši a větší část čela. Na sobě měl lehký letní oblek z hrubé bavlněné látky a modrou rozhalenku. Jeho způsoby se vyznačovaly směsí povýšeného sebevědomí a poloskryté pobavenosti. Oči inu kryly oválné brýle proti slunci s modrými čočkami. Než pronikli do haly athénského letiště, museli projít kolem pultů, kde se pronajímala auta. Jak ho úřednice zahlédly, zpozorněly a začaly na něj civět. Sherm působil dojmem významné osobnosti.

„Děkuji za pozvání,“ řekl čekajícímu Lissovi. „Ale můj program je strašně nabitý. Snad se nám tady podaří objevit klidný koutek. Uvidíme, jestli najdeme možnost obchodní spolupráce.“

Shermana Groma doprovázel nevelký muž středního věku, baculatý, upravený, bezvýrazný; v ruce držel černou aktovku. Grome se ani nepokusil ho představit. Za halou byla provazem oddělená místnost. „Sem, Dude,“ vyzval svého průvodce Grome. Dud zastavil číšnici. Marty viděl, že číšnice má námitky, přijímá však od Duda peníze a pak pospíchá, aby svěsila z háčku provaz a vpustila je dovnitř. Usedli ke kulatému stolu u velkého okna. Martin se ze svého místa díval směrem k soukromému letišti a viděl, jak bílý lear se zkosenou přední částí stojí u konce parkovacího pruhu.

Sherman Grome řekl bez úvodu: „Fred mě informoval o vašem projektu, pane Lisse. Ověřil jsem si jeho posudek vašich schopností u jiných lidí a potvrdil jsem si vaši reputaci. Je tady realizační studie? Dobrá. Dude, dejte ji stranou, vezmu si ji s sebou a podívám se na ni cestou do Houstonu. Použiju ji jako podklad ke schválení správní rady, pane Lisse, ale to je jenom formalita, chápete?“

„Jistě, ale –“

„Dovolte, abych vás úplně zasvětil do situace. Podle vašeho odhadu budete potřebovat jedenáct miliónů úvěru pro váš nastávající

projekt. Vaše potřeby jste uvedl ve vztah ke stavebním půjčkám a prodejním jednotkám. Navrhnu, aby vám Správa cenných papírů a hypoték půjčila dvanáct miliónů dolarů. Na deset procent. Z těchto dvanácti miliónů dolarů nám ihned zaplatíte milión dvě stě tisíc dolarů jako předplacené úroky na rok. Nechceme amortizovat žádnou část půjčky dříve než po dvou letech.“

„Ale to bude pro mě hrozná –“

„Na úrocích nevydáte tolik, jak to vypadá na první pohled. Po dobu stavby odhadnete potřebu hotových peněz a použijete vyšších prodejních cen v prvním stadiu prací na nákupy depozitních stvrzenek na příslušné období.“

„V Athénské bance a v trustu?“ „Musím vám dát tuto podmínku. Ale…“ „Rozumím vám. To ale všechno zvyšuje moje náklady.“

„Chtěl bych, abyste udělal něco jiného.“

„A to –“

„Samozřejmě znáte stavbu nazvanou Tropické ve-že?“

„Na jihu Plážové vesnice. Kdo by ji neznal? Špatný plán, špatný projekt, špatná stavba, mizerná administrativa, všivý prodej. Méně než polovina prodána, méně než třicet procent obsazeno. Katastrofa, pane Grome. Chlapík, co to dával dohromady, je na tom moc špatně. Jerry Stalbo. Slyšel jsem, že chce jít od toho.“

„Je v prodlení s placením. Nezaplatil nám ještě první hypoteční splátku.“

„Jak jste mu mohli tak naletět?“

„Místní zdroj informací nebyl spolehlivý. A já' osobně jsem to nedělal. Zbývající částka je milión dvě stě tisíc plus sto tisíc úroků. Mluvili jsme se Stalbem. Prodá svoje cenné papíry za sto tisíc v hotovosti.“

„To bych řekl!“

„Chtěl víc, ale někteří společníci měli námitky.“

„Co to má společného se mnou?“

„Máte schopné spolupracovníky, pane Lisse, a dobrou pověst. Kdybyste ustavil novou společnost, která by převzala Tropické věže a existující první hypotéku za velmi příznivé sazby osm procení, půjčili bychom vám dalších pět set tisíc na deset procent. Za tyto peníze

byste vykoupil Stalba, zaplatil dlužné úroky a něco si ponechal jako pracovní kapitál.“

„To je vlastní směnka. Nevím, jak se někdo může zbavit těch prázdných družstevních bytů.“

„Můžete stanovit cenu tak, aby se to pohnulo.“

Martin Liss přemýšlel. Nelíbilo se mu to. Byla to neradostná zábava. Pomalu potřásal hlavou. „Musel byste mi to trošku osladit.“

Sherman Grome se podíval na Duda a pokynul. Dud vstal, neočekávaně hbitě se ponořil pod provaz a odešel. Grome měl nepříjemný zvyk dívat se přímo na Martina Lisse, bezvýrazně a nehnutě.

Martin Liss věděl, že musí na Groma čekat. Ale nehybnost a mlčenlivost mohutného muže ho znervózňovaly. „Nějaké přilepšení,“ prohodil nejistě. „Tenhle obchod mi nedává skoro žádné možnosti a zvyšuje moje riziko.“

„Kdo má opční právo na ten pruh země u Zálivu, na kterém chcete stavět, pane Lisse?“

„Co tím myslíte ?“

„Které právnické osobě opce náleží?“

„Já jsem majitelem. Já osobně. Občan Martin Liss.“

„Takže budete uplatňovat nárok na osobní kapitálový zisk?“

„Nejde o chamtivost. Před dvaceti měsíci jsem zaplatil dvacet osm tisíc za opci. Abych mohl koupit za milión dvě stě padesát tisíc dolarů víc od banky jako pozemkový administrátor. Urbanistické členění je v pořádku, takže tu hodnotu to má. Zároveň s listinou se postupuje vyčištění země a povolení ke stavbě doku; budu úplně bez dluhů, až prodám svou opci společnosti Marliss za dvě stě dvacet osm tisíc a nechám firmu zavřít.“

„Nebo milión dvacet osm tisíc?“

„Děláte si legraci! Zisk miliónu kapitálu na dvacet osm tisíc dolarů opce?“

„Vy jste se zmínil o oslazení, Lisse.“

„Ale ne o takovém oslazení, kde hodný strýček na mě přijde s podvodem. Ne, děkuju. Pokud jde o daně, jsem velice zbabělý.“

„Čtrnáct jiter u vody? Tak počkejte. To by dělalo za jitro celkem sto šedesát dva tisíce. To se mi nezdá přemrštěné. Mohl bych se zmínit o téhle možnosti dvěma velkým podnikatelům na Východním

pobřeží – náhodou jsou to lidi, se kterými nejsem v nynější době v obchodním spojení – a jsem přesvědčen, že předloží přiměřené nabídky. Písemně.“

Martin se zamyslel. „A já samozřejmě přijmu nabídku od firmy, ve které budu mít akcie. Ale za zavedenou tržní hodnotu. Hm. Budu to muset prohovořit se svými společníky.“

„To všechno ve skutečnosti znamená, že půjčujeme třináct miliónů místo dvanácti, abychom pokryli váš výtěžek při prodeji opce firmě Marliss.“

„A jaká tedy bude vaše záruka?“

„Depozitní stvrzenky, které koupíte od Freda Hildeberia. Nemohou být vyplaceny v hotovosti bez souhlasu Správy cenných papírů a hypoték.“

„Tak jsou to moje peníze a přitom jsou to vaše peníze ?“

„Těším se na plodnou spolupráci.“

„Kdy se to všechno uskuteční?“

„Až se vrátím zítra z Houstonu, dám tu záležitost do pohybu. Spojíme se s vámi. Se svými právníky už můžete začít pracovat. Všechny potřebné doklady budou podepsány v našem hlavním stanu.“

„Ty Tropické věže přebírám nerad.“

„Prosím?“

„Řekl jsem, že nerad přebírám Tropické věže.“

Sherman Grome vstal. Usmál se. Nepodal mu ruku. „Naše jednání skončilo, pane Lisse. A vůbec mě nezajímá, co děláte rád nebo nerad.“

„Jaké procento se platí za aroganci, pane Grome?“

Grome se opět usmál. „Ušetří to spoustu času, pana Lisse.“

Když startoval malý bílý tryskáč, díval se Martin Liss z pozorovací rampy. Letadlo stoupalo velmi příkře, proměnilo se ve svítivou skvrnu a brzy se ztratilo z dohledu. Jestli nespadne, myslel si, seberu milión soukromých, osobních peněz. Jestli přece jenom spadne, nebudu se muset trápit s tím zatraceným všivým projektem Tropických věží a nebudu se muset trápit kvůli tomu, že většinu zisku spolkne dům Na výspě. Tak měl by Grome spadnout, nebo ne? Vypadá jako

nějaký kovboj. Ty zatracené modré brýle. Člověk se před ním cítí předčasně starý.

Martin zavolal k sobě do kanceláře Lewa Traffa a Benjie Wannovera a nařídil Drusille, aby je nikdo nevyrušoval, nepůjde-li zrovna o mimořádnou událost číslo jedna. Při jedné příležitosti během rozmluvy zatelefonoval Benjie makléřovi, jehož mínění si vážil.

Když zavěsil, řekl: „Trusty obchodující investicemi do nemovitostí, jako třeba ta Správa cenných papírů a hypoték, pracují samozřejmě tak, že rozdělí skoro celý příjem čtvrtletně mezi akcionáře a ztratí tím status daňového poplatníka. Správa cenných papírů a hypoték má tři a půl miliónu z kmenových akcií neproplacených. Loni platili dividendu ve výši dva dolary čtyřicet centů. Bylo to osm procent tržní hodnoty akcií, což činilo třicet dolarů. Vedení, to jest Sherman Grome, předpovídalo letos stejné nebo vyšší procento. Ale REIT šly na trhu dolů, akcie Správy cenných papírů a hypoték klesly na dvacet dolarů, devatenáct a pět osmin podle dnešního kursu. V prvním čtvrtletí platili dividendu šedesát dva centy. Za rok to dělá dva dolary a půl, což by znamenalo výnos dvanáct a půl procenta. Dověděli jsme se tedy, jak to Grome dělá. Pobíhá po světě, uzavírá všelijaké podivné obchody, jen aby si vyčistil vlastní knihy, takže udržuje sazbu dividendy dost vysoko a akcie v rozumném kursovém rozpětí. Řekl bych, že se podobá majiteli chalupy, který bere dříví ze základů, aby si vyspravil děravou střechu. Až vytahá zespodu hodně dříví, potom mu chalupa spadne. Grome má ovšem pověst chytrého muže. Takže asi ví, co dělá. Jestli někdy vypadá jako hlupák, pak si to musí někde vynahradit. A jestli tobě, Marty, dává milión, potom pro sebe nahrabe mnohem víc. Podle dnešního stavu průmyslu moc nových projektů skončí krachem. A právě proto k tomu všemu nemám důvěru. Je to obrovské úrokové břemeno.“

„Cením si tvých rad, Benjie, jako vždycky. A tvých taky, Lewe. Ale přesto se do toho chci pustit.“

„Bez ohledu na situaci?“ zeptal se Lew Traff.

„Chci omezit riziko.“

„Och?“ zvolal Lew.

„Proti jedné věci nemůže mít Grome námitky. Právě on mi navrhl, abych založil novou společnost, která převezme Tropické věže,

pokusí se prodat byty a zaplatit stavbu. A já chci nacpat do nové společnosti taky dům Na výspě. Do firmy Marliss jsme už zamontovali moc svinstva, takže nemůžeme doufat, že by i tohle prolezlo tou úzkou trubkou. Kdy ji můžete ustavit?“

Lew Traff se na okamžik zamračeně zahleděl na strop. „Máme skořápku, kterou můžeme použít. Už jsem ji chtěl zrušit, ale pak mi napadlo: Sakra, třeba bude na něco dobrá. Jde o tu společnost, kterou jsem na tvé přání ustavil před třemi nebo čtyřmi lety a která se nakonec neuskutečnila. Stanovy nám dávají dost prostoru. Tak se na to podívejme. Ty máš, Marty, pět set dvacet akcií, já a Benjie jsme dostali každý po dvě stě čtyřiceti devíti a tisícovka nebyla dána do oběhu.“

„Můžeme přenést práva a povolení, která jsme získali ?“

„Proč ne? Patří do toho balíku. Až na povolení ke stavbě, o které jsme zatím nepožádali.“

„Jak se jmenuje ta skořápka?“

„Společnost Letra.“

„Co to ksakru znamená?“

„Řekls mi přece, Marty, že si tuhle společnost můžu pojmenovat po sobě. Jako Marliss. Le je z Lewa a Tra z Traffa. Snad kvůli tomu jsem ji nenechal chcípnout.“

„Benjie, jestli to nepůjde, jestli dům Na výspě zkrachuje, tak udělá Letra bankrot.“

„To by byl teda malšr.“

„Ale nás by nezasáhl. Je to tak, Lewe?“

„Šel by úplně mimo. Až na to, že bychom načas sotva mohli podniknout nějakou operaci většího rozsahu, ať bychom jí dali jakékoliv jméno.“

„Lewe? Benjie? Hlasujme. Jestliže se dům Na výspě potopí, potom bude situace tak mizerná, že se nebudeme muset trápit s novými projekty. A chci se ujistit, že vy dva v žádném případě neutrpíte škodu, ať už to bude jakkoliv. Souhlasíte? Dobrá. A teď máme před sebou dva měsíce práce, jakou jste ještě nikdy nezažili. Tak.“

„Martine,“ přerušil ho Benjie. „Něco bychom neměli přehlédnout. Tenhle Sherman Grome provádí nepatrné triky, aby si udržel cenu akcií Správy cenných papírů a hypoték, jako plavec, který nad

sebou drží stan, aby případně mohl zpod jeho cípu vyplavat. Snad prostřednictvím nějaké nastrčené organizace nebo přátel nebo nějakého fondu se vyvleče ze svého postavení ve Správě cenných papírů a hypoték, a jakmile bude mít na burze jenom trošku lepší pozici, odprodá pět set až dva tisíce akcií denně.“

„Tak?“ utrousil Martin Liss a zamračil se.

„Jestliže se teď prodávají za slušné peníze, potom je čas je prodat. Měli bychom prodat s vyhlídkou na pokles cen. Bude to stát šest set tisíc, abychom zaujali postavení, počítající se snížením třiceti tisíc, pokud za nynějších podmínek najdeš banku, která takový balík může půjčit. Jestli se potopí, což se může stát, jak mi cosi říká, potom toho bude dvakrát tolik.“

Marty se podíval na Lewa Traffa. „Je to informace zevnitř společnosti?“

„Kdo je vlastně uvnitř? Nic není na papíře. Ale jestli to uděláš, měl bys v ní zaujmout místo, než se staneš dlužníkem.“

„Benjie, mohl by tohle všechno zvládnout tvůj kamarád v Miami?“

„Zeptám se ho, kolik by mohl uvolnit a dostat zpátky za nízkou cenu.“

„Zítra.“

„Jistě. Jestli tam pro něco půjdu já nebo Lew, bude lepší, když si to zařídíme jinde. Bylo by lepší a snazší, kdybychom to zařídili my.“

„To je dobrý nápad.“

„Za to nás přece platíš.“

Když Traff a Wannover odešli, seděl zamyšleně deset minut a pak vytočil číslo vlastního bytu. Telefon vzala služka a řekla mu, že paní je v koupelně. Martin na to poznamenal, že jeho choť je asi nejčistotnější ženou na Palmovém okrese. Přesto však prosí, aby přišla k telefonu. Služka se uchichtla a šla vzkaz vyřídit.

„Marty?“ ozvala se po chvilce manželka. „Čekám tě každou minutu. Už máš být doma, miláčku.“

„Proto tě volám. Šla bys na ten večírek sama? Já tam přijdu později.“

„Kdy později? Nemám ráda, když jedeme každý jiným vozem.“

„Musím si tu objasnit ještě pár věcí. Potom se osprchuju a pojedu na večírek přímo odsud. Mám pro tebe spoustu dobrých zpráv.“

„Jenom nechoď moc pozdě. Kdyby ses zase neukázal, potom přísahám, že –“

„Uvidíme se tam. Tak pá, drahoušku.“

Drusilla Brynová mu přinesla dva šeky k podpisu. Nastavila termostat, aby vyhřál velkou kancelář na teplotu, která jí vyhovovala. Seděla nahá na černé kůži jeho velkého soudcovského křesla. Kulaté červené slunce tkvělo na okraji šedivého moře a naplňovalo kancelář světlem jakoby z kovářské výhně.

Když skončili své milostné intermezzo, slunce už zapadalo a pokoj naplňovaly stíny. Pohnula se, aby se vyprostila. Ještě jednou ji objal a pohladil po dlouhých, zpocených zádech, hladkých jako hedvábí. Na tváři a na spánku ho zalechtaly tmavé vlasy. Políbil ji na krk a vdechl její vůni. Odsunul se a ona se hbitě zvedla.

„Jdi napřed,“ vyzvala ho. „Stejně přijdeš pozdě.“

„Francie se nebude cítit osamělá. Pokaždé naváže spoustu nových přátelství.“

„A ty tu svoji ubohou ženskou pořád podezíráš, vid!?“

„Právem, Irko. Mám k tomu svoje důvody.“ Odešla se osprchovat. Zatímco se sprchovala, holil se. Připravila mu čisté prádlo a šaty, vhodné pro neformální koktají. Když vycházela ze sprch, chystal se odejít. Políbil ji, pohladil po mokré zadnici a požádal ji, aby dobře zamkla, až bude odcházet.

Když se osušila, zase se oblékla do kancelářských šatů, vykartáčovala si vlasy, namalovala rty, rozsvítila, posadila se do křesla Martina Lisse a vytočila místní číslo. Pak řekla do telefonu: „Deane, miláčku, tady je Dru, kdo jiný? Mohl bys prosím tě zítra vyzvednout těch pár dolarů, cos pro mě investoval do akcií Tampa Electra, a vrazit je do akcií Správy cenných papírů a hypoték? Prosím? Tolik, kolik dovolí odprodej těch starých akcií. Buď tak hodný. Promiň, že ti telefonuju domů, miláčku, ale zítra ráno bych třeba nemohla. Pozdravuj ode mě svou roztomilou Kláru. Cože? Copak si nepamatuješ naše pravidla? Na nic se neptat a nic nevysvětlovat. Ano, samozřejmě, v těchhle maličkostech mám štěstí, a jak už jsem ti říkala

dřív, je mi úplně jedno, jestli se rozhodneš udělat to co já. Správně. Dobrou noc, drahoušku.“

Mohutná dáma usedla na křeslo v kadeřnickém salóně Connie Leeové. Věnovala se jí postarší kadeřnice. Tato zákaznice tu už dávno byla neoficiálně zařazena do třídy označené zkratkou MŘMS [moc řečí, málo spropitného), a tak neměla stálou kadeřnici. Connie Leeová totiž z citu pro spravedlnost a kvůli dobrým zaměstnaneckým vztahům nesvěřovala paní Clevelandovou příliš často stejné dívce.

„Člověk přemýšlí po celý život o důchodu,“ pravila paní Clevelandová, „a o tom, jak tohle životní období bude vypadat, ale nakonec je to docela jinak, než jak jsem si to představovala. Ty první měsíce ve Zlaté písčině, když jsme si zařizovali byt, to byla legrace. Samozřejmě jsme si sem přitáhli plno krámů. Těm trulantům, ze kterých bylo cítit pivo, jsme zaplatili celé jmění za to, že nám otloukli nábytek. Ale jakmile se dostane nábytek do tropů, tak už není zdaleka takový, jaký byl ve Warrenu ve státě Ohio. Světlo je tu nějak světlejší nebo co. Všecko tu vypadá ošuměle a umazaně. Spoustu jsme ho prodali. Opravdu nevím, proč říkám „prodali“, když jsme ho prakticky rozdali. Když nám ten člověk řekl, co nám za něj dá, zhroutila jsem se a rozplakala. Ale Jack prohlásil, že se nedá nic dělat. Nové věci byly velice drahé a ne tak dobře udělané jako ty staré, ale musím říct, že v bytě vypadají mnohem lip.

Je k zbláznění, že mě Jack neopustí ani na minutu, Chodím sem k vám častěji, než potřebuju, protože to je jediný způsob, jak se ho zbavit. Ale ani teď jsem se od něho netrhla, čeká venku, přechází po parkovišti, jde do dragsióru nebo do železářství nebo sedí v buicku a nehty cvrnká do volantu. Tam nahoře ve Warrenu ho kdekdo znal a to mu tady chybí. Měl tam sklad se stavebním dřívím, a vůbec obchod se stavebninami, který zdědil po otci. Chodil tam do několika klubů, byl členem správní rady jedné pojišťovny a byl ve výboru nemocnice a ve výboru venkovského sportovního klubu. Když šel po korze, polovina lidí, které potkal, ho znala a on znal je. Není zvyklý na to, aby lidé nevěděli, kdo je.

Ale je to ještě něco jiného. Dřív neustále pracoval na spoustě věcí, musel sledovat strašně moc záležitostí, rozhodovat spoustu věcí

a tak dále. A teď najednou se neděje nic, kde by mohl uplatnit svou energii, což mě přivádí k šílenství. Normálně mi nákup pro nás dva netrvá ani dvacet minut, ale když přijde on, trvá nám půldruhé hodiny, protože má malou elektronickou kalkulačku na baterie, čte si počet uncí na obalu, vypočítává cenu za jednu unci a srovnává ji se třemi nebo čtyřmi jinými druhy a vybere ten druh, kde je cena výhodnější. Sestavuje seznamy a přehledné tabulky a tak dále. Strká věci do nákupního vozíčku a zas je vytahuje, takže nevím, co tam mám, a jsem z toho celá špatná, až se celá třesu, opravdu. S buickem dělá ještě jednu věc, která mě přivádí do stavu upínáno zoufalství. Vede si záznamy o každém kilometru a dá si nalít plnou nádrž pokaždé, když jedeme kolem benzínové pumpy, aby si mohl vypočítat, kolik kilometrů ujede na jeden galon benzínu. Před čtrnácti dny si dal napumpovat pneumatiky na dvě a půl atmosféry a tvrdí, že s tím víc najezdí a že dýl vydrží, ale na silnici cítím každou nepatrnou prasklinu a nárazy jsou tak hrozné, že se bojím, aby mi nevypadly plomby ze zubů. Začal si také vést přehledné tabulky o teplotě a o ceně elektřiny. A když se dotknu termostatu, může prasknout vzteky, řve a nadává. Kéž by si našel nějakého koníčka! Rybařina se mu moc nelíbí. Nikdy se zvlášť nezajímal o loďky. A víte, jak je to se sbíráním škeblí. Když někde na pláži vyplave škeble, hned se na ni vrhne pět starých ženských a utíkají s ní domů.

Asi před měsícem jsme byli v centru Athén, protože hledal nějaký hodinový termostat, který se může nařídit – nevím, co vlastně dělá, ale má šetřit peníze, a prodavači řekl, že míval obchod se stavebninama, a prodavač se na něho tak zvláštně podíval a udělal jenom: „Ták?“ Má pocit, že tady absolutně nic neznamená, a tak kvůli všemu dělá zmatek. Teď jenom bručí, protože když hledali lidi na funkce do výboru družstva na Zlaté písčině, Jack prohlásil, že je v důchodu, že si užil už funkcí dost a že v tom nemíní pokračovat. A teď vidíme, že správci po nás chtějí, abychom platili měsíc co měsíc víc a víc peněz, aby prý se doplatil nějaký deficit. Jack si vyhledal příslušný zákon státu Florida a našel tam, že žádný výbor bytového družstva nemůže mít schůzi a něco rozhodnout, pokud neumístí oznámení o době a místě schůzky tam, kde si je mohou členové přečíst nejméně čtyřicet osm hodin před schůzí, tak chce prohlásit, Ž9

nové inkaso není platné a nikdo je nemá platit, pokud to výbor družstva nenapraví. Když bude hodně otravovat, snad ho udělají správcem a potom se bude mocí trochu rozvinout a zároveň se mnou přivést do blázince spoustu jiných lidí.“

Harlin Barker stál u přepážky ve správcově kanceláři a čekal na paní Hígbeeovou, až si ho všimne a přijde k němu. Byla ponořena v neslyšitelnou vzrušenou debatu s vysokou tmavovlasou statnou mladou ženou, která připadala panu Barkerovi známá'. Za chvíli si vzpomněl, kde ji viděl. Měla službu na pohotovostním oddělení athénské nemocnice, když tam před měsícem přivezl ve dvě ráno svou manželku Connii Mae se srdečním záchvatem. Vybavil si v duchu z té noci všechno tak živě, že zavřel oči a spatřil ji ve stejnokroji a dokonce přečetl na štítku blůzy její jméno, zlaté na bílém podkladě. Roberta Fishová, sestra na příjmu. Počínala si rychle, byla schopná a působila uklidňujícím dojmem. Byl v pokušení je vyrušit, ale tlumený rozhovor probíhal s takovou intenzitou, že váhal. Zdálo se mu, že v očích paní Higbeeové se třpytí slzy. Náhle se obě mladé ženy objaly a pak ošetřovatelka rychle odcházela se sklopenou hlavou a vůbec se na něho nepodívala. Chtěl jí dokázat, že si ji pamatuje.

Paní Higbeeová se vysmrkala a přešla k přepážce. Poznal na ní, že se snaží uvědomit si, kdo vlastně je.

„Jsem Harlin Barker. Čtyři G.“

„Ano, jistě, pane Barkere. Co pro vás můžu udělat?“

„Nevím. Ale snad přece něco. Moje žena Connie Mae měla před měsícem srdeční záchvat a …“

„Jak se jí vede?“

„No, bude se muset ještě dlouho šetřit. Úplné ucpání věnčité tepny. Problém je v tom, že pro ni musím sehnat výpomoc. Včera jsem mluvil s doktorem Keeblerem. Příští týden si ji odvezu domů, jestli se bude zotavovat tím tempem jako doposud. Ale bude muset ležet dva nebo tři týdny a další měsíc bude chodit jenom půl dne. Její zdravotní stav se … hodně zhoršil. Prosím vás, neporadila byste mi, jak bych našel paní, která by k nám chodila uklízet a vařit a která by se o ni také postarala? Jsme tady noví a já ani nevím, kolik se za takovou službu platí.“

„Kolik by to bylo hodin?“

„Myslím, že by ta paní k nám měla přicházet kolem desáté ráno šest dnů v týdnu a odcházet… tak kolem šesté.“

„Myslím, pane Barkere, že zkušená síla by požadovala, řekněme, asi dvě stě dolarů týdně.“

„Můj bože! Tak moc!“

Pokrčila rameny. „Tak to je.“

„Nezlobte se na mě. Právě nedávno jsem se dověděl, jak se naše měsíční výdaje zvýší. I při té léčebné péči je spousta věcí, které si člověk musí sám zaplatit.“

„Pane Barkere, neřekla jsem vám, že za ty peníze někoho skutečně najdete.“

„Jak to mám udělat?“

„No, můžete to zkusit s Floridskou státní zprostředkovatelnou nebo si můžete dát inzerát do novin.“

„Znáte někoho?“

Nakoukla mu přes levé rameno. Otočil se, aby se podíval, jestli za nim někdo stojí. Malá zralá ústa měla úzce sevřená a ztišila hlas. „Podívejte se, pane Barkere, tohle není moje věc, chápete? V téhle budově má spousta lidí hluboko do kapsy, protože ceny neustále stoupají. Snad byste se mohl dohodnout s jednou paní tady v budově.“

„Jak to myslíte?“

„Znáte Twiggovy? Bydlí tady ve čtvrtém poschodí. Čtyři E.“

„Myslíte, že paní Twiggová…?“

„Nic si nemyslím. Obraťte se na ni. Třeba vám přibouchne dveře před nosem. Nevím.“

„Znám je jenom od vidění. To je tak asi všechno. Neměli jsme ani moc příležitostí se tady s někým seznámit, než Connie Mae … onemocněla. A od té doby trávím hodně času v –“

„Samozřejmě nevíte, jak jste na ten nápad přišel, ano? Měl byste začít tím, že se poplatky zdvojnásobily. Můj bože, o tomhle tématu se tady v domě baví kdekdo.“

„Dobrá, zkusím to. A… díky.“

„Není zač.“

„Mimochodem, ta paní, co právě odešla, nebyla to ošetřovatelka? Nejmenuje se Fishová?“

„Ano.“

„Měla službu v pohotovostní ordinaci, když jsem musel odvézt ženu do nemocnice.“

„Tak?“ Dívala se na něho bezvýrazně.

„Poznal jsem ji. Nic víc.“

„Promiňte. Mám práci. Zkuste to, jak jsem vám řekla.“

Harlin Barker vyšel z kanceláře, podíval se na hodinky, povzdychl si a ubíral se směrem k tenisovým dvorcům. Byl to menší muž s dlouhou úzkou hlavou, schýlenými rameny, širokými boky a tlustýma, svalnatýma nohama. Měl na sobě hnědé šortky a bledě hnědou kovbojskou košili. Obvykle se tvářil, jako by byl v mírných rozpacích, a lidé byli obyčejně v pokušení mluvit s ním hlasitě, ačkoliv slyšel velmi dobře. Strávil čtyřicet let v městské civilní správě v Buffalo ve státě New York, kde pomalu postupoval ze smluvního úředníka až ke konečné funkci náměstka ředitele obecního úřadu.

Plukovník Simmins právě hrál se svou dcerou, záhadnou štíhlou světlovlasou třicátnicí, o které se tvrdilo, že byla v Arizoně ve vězení, ale byla propuštěna na kauci do otcova opatrování. Karlin Barker chvíli stál a pozoroval jejich dlouhou výměnu míčků. Oba hráči do míčku mocně bušili a posílali si ho těsně nad síť. Plukovník odpálil míček přes kurt do rohu, jeho dcera ho vyškrábla v poslední chvíli okrajem rakety. Míček přeletěl hřiště a zasáhl do prsou Harlina Barkera, dřív než mu mohl uhnout nebo ho chytit.

Usmál se široce, aby jí dokázal, že mu to neublížilo. Chtěl vypadat jako silák a atlet, a proto vyhodil míček směrem k plukovníkově dceři. Zatočila se mu však hlava, míček mu vyklouzl z prstů, přeletěl sousední dvorec a zapadl do trávy.

Plukovníkova dcera si opřela obě ruce v bok, zuřivě se na něho podívala a prohlásila: „To je teda psina. To je vážně báječná psina.“

K svému bezradnému ohromení se dal Harlin Barker do pláče. Do očí mu vhrkly slzy, které mu rozmazaly okolní svět a stékaly po obličeji, zatímco mu z hrdla vycházelo úryvkovité krákání.

Plukovníkova dcera k němu přiběhla a odhodila raketu do trávy. Chtěl se otočit a uprchnout, ale chytila ho za zápěstí. „No tak," volala. „Co je to s vámi?"

„Nech ho být, Lynnou přikazoval jí plukovník.

„Bud! zticha, Simmy. Tak neplačte. Prosím vás."

„Hraješ tenis nebo co?"

Lynn si otce nevšímala. Jemně posrkávala Harlina Barkera na betonovou lavičku, která byla od nich asi šest metrů, posadila se vedle něho a podala mu z kapsy své krátké bílé košile kus látky. Barker si utřel oči, vysmrkal se a s velkým úsilím se mu podařilo ztišit drsné stkaní. „Já … ani nevím, proč … jsem vlastně …" Uvědomoval si její úzký opálený obličej, světle šedé tázavé oči a ústa, která se jí stáhla účastí.

„Když člověk stojí na kraji propasti, potom ho porazí každá maličkost. Že jste tak hodil míčkem, to jsem považovala za hloupý žert. Nic víc."

„Dělám jenom to, co se dělat má. Myslel jsem si, že jsem v pořádku."

„Nikdo není nikdy úplně v pořádku. Můžu pro vás něco udělat?"

„Ne, děkuju, že jste … Stydím se."

„Jste člověk. Jako kdokoliv jiný. Jenomže máte toho všeho až nad hlavu, viďte? Nějak se to projevit muselo." Špičkami prstů se mu dotkla tváře. „Podívejte, Musíte se šetřit. Ano? Musíte se šetřit."

Přikývl a ona se vracela se sevřenými čelistmi ka hře. Jako by teď bušila do míčku úporně ji než předtím. Plukovník a jeho dcera se občas podívali na Barkera. Když se uklidnil, vstal, plaše mladé ženě zamával a odešel za paní Twiggovou.

Thelma Mensenkottová trávila odpoledne většinou v džungli. Tak říkala několika jitrům porostlým hustou spletí křovin, která začínala na zadní hranici Zlaté písčiny a táhla se až k pobřeží Palmového zálivu.

Do bytu 6-F se s Jackem nastěhovali loni v srpnu. Patřili k prvním osídlencům. Thelma byla vysoká dvaatřicetiletá kostnatá žena. Pohybovala se pomalu a plaše, v ramenou se hrbila a občas pokyvovala hlavou. Jackovi Mensenkottovi bylo jednašedesát. Loni v Červ-

nu odešel do důchodu. Předtím byl ředitelem v televizi, kde měl na starosti hlavně přidruženou činnost. Jeho první žena Janice zemřela až otřesně náhle na mozkový nádor, když jim oběma bylo padesát. Jednoho rána mluvila u snídaně o jednom sousedovi, jako by to byla žena. Příští den si pletla „ty“ a „já“, „můj“ a „tvůj“, „jeho“ a „její“. Smála se těmto přeřeknutím, ale v očích se jí objevil výraz hrůzy. Za tři dny jí zjistili nádor na mozku. Za deset dní už vůbec nemluvila, za pět týdnů byla mrtvá.

O rok později se Jack oženil s Thelmou Borgrenovou, tehdy dvaadvacetiletou výzkumnou pracovnicí v novém oddělení televize, velkou, mírnou, trochu zakřiknutou dívkou, která dobře poslouchala, málo mluvila a překvapila ho tím, že mu sexuálně vycházela vstříc, což mu zalichotilo. Z prvního manželství měl čtyři potomky, jednoho v jejím věku, ostatní tři ještě starší, všechny už ženaté a vdané. Manželovy děti budily v Thelmě hrůzu. Všechny, i jejich ženy a muži, vynikaly úsměvnou vitalitou. Jackovi a Thelmě dali potomci své požehnání. Pro starého tátu bude lip, když se ožení, říkali. Thelma toužila po vlastních dětech. Po pět let jí v tom pomáhali čtyři lékaři a tři kliniky. Když otěhotněla, bylo to pokaždé mimoděložní těhotenství. Bolest snášela až příliš dobře. Pokračovalo to tak dlouho, až ji lékaři začali od dalších pokusů zrazovat. Tehdy už bylo Jackovi sedmapadesát a podle všeho se vzdal naděje na druhou rodinu s ulehčením. Byl však smutný kvůli Thelmě.

V jednašedesáti vypadal Jack Mensenkott, jako by mu bylo kolem padesáti, záleželo ovšem na tom, jak na něho dopadalo světlo a kolik bylo zrovna hodin. Vždycky o sebe pečoval, protože byl marnivý. V jednašedesáti vážil dvaasedmdesát a půl. Po celý život pěstoval rychlé tvrdé hry. Měl tři paruky, každou za pět set dolarů. Nosil měkké kontaktní čočky a každý večer si je vyvaroval. Dal si už jednou operovat tvář a pomýšlel na další plastickou operaci (podle okolností vydrží operace sedm až devět let). Vždycky byl opálený. Nikdy netrpěl nemocemi. Každého rána udělal v rychlém sledu padesát zdvihů, pak udělal tři sta poskoků, a dřív než opustil sprchu, pustil si studenou vodu. Jak se rozvážně věnoval tělesným cvičením, tak také každé ráno miloval Thelmu, neboť věřil, že mu to prodlužuje mládí.

Jejich vztah trápil Thelmu způsobem, který nedovedla definovat. Prožívali spolu intimní a intenzívní milostný příběh, vzájemně si odhalovali tajné sny a obavy, uprostřed nepřátelské noci se drželi v objetí. Nejprve byli milenci a přáteli, pak se stali jenom milenci a známými. Neměli si už co odhalovat. Hladil a laskal ji s bezmyšlenkovitou náklonností, ale když spolu mluvili, byl to jen povrchní rozhovor. Zabývali se tím, co četli v novinách, hovořili o nových obyvatelích Zlaté písčiny, o změnách počasí a televizních programech.

V loděnici u severního mostu měl Jack šestimetrovou loď Cobii a najednou propadl rybářské vášni. Thelma se na slunci snadno a bolestivě spálila – a – jak si Jack povšiml – na mokrém trávníku dostávala mořskou nemoc. Byla proto ráda, že Jack už po ní nechce, aby s ním chodila ven.

Myslela si, že kdyby nebylo sexuální stránky jejich manželství, žili by spolu jako vlídní a zdvořilí cizinci, kteří se dělí o nepříjemné domácí práce a nákupy, s potěšením čtou stejné knihy a časopisy a sledují společně televizní programy. Když se na Zlaté písčině usadili, začala pochybovat o tom, zda milování má vůbec nějaký smysl. Knihy jí tvrdily, že je mimořádně šťastná. Měla však pocit, jako by byla vypuzena z vlastního života, jako by žila v pohodlném a blahobytném vyhnanství a čekala na jediné slovo, aby se vydala zpět domů; přitom však věděla, že takové slovo nikdy neuslyší.

V době, kdy objevila džungli za domem, zrovna prožívala období vrcholné nespokojenosti. Dětství strávila ve městě, byla zvyklá na špatný vzduch, na hřiště z asfaltu, na zápach z náklaďáků a na rachot motorů. Její otec, vitální, hlučný a usměvavý muž, který ji vyhazoval do vzduchu, až se hlavičkou skoro dotýkala stropu, a hlasitě ji zpíval, po tři léta se ztrácel, až zemřel. Hůl vyměnil za berle, berle za vozíček, vozíček za postel a postel za hrob. Tehdy v ďeseti se z ní stala vážná, plachá a snaživá dívka. A taková zůstala po celý život. V sedmnácti dostala na univerzitě plné stipendium. S matkou, tetou a babičkou bydlila dál v bytě, kde zemřel otec; za tři roky promovala a nastoupila do televize, kam ji vřele doporučil jeden profesor. Svou práci měla ráda a dělala ji dobře. Dovedla rychle myslet, měla představivost a dobrou paměť. Za rok ji začali pověřovat obtížnějšími úkoly. Tohle dejte Borgrenové, Tlamoun potřebuje retrospektivní

materiál o konvoji do Murmanská. Dejte to Borgrenové. Pak ji půjčili Jacku Mensenkottovi, aby mu pomohla s přednáškou, která se měla zabývat otázkou, do jaké míry vláda ovlivňuje svobodu projevu v televizních zprávách a komentářích. Na projektu pracovala s publicistou, který se jmenoval Hatch. Šéf televize považoval tuto záležitost za důležitou.

Thelma věděla, že Mensenkottovi zemřela žena právě tři měsíce předtím, než k němu byla přidělena. Očekávala tedy, že Mensenkott bude vzdychat a mlčet. Ale byl plný vitality, energie, perspektiv a dobré nálady, takže pochybovala o tom, zda svou ženu miloval, ačkoliv všichni o nich tvrdili, že si byli velmi blízcí.

Protože existovala možnost, že na poslední chvíli dojde ke změnám, letěli tehdy do Chicaga ředitelským letadlem spolu s Hatchem. Konečné znění projevu bylo schváleno, takže nebylo třeba dělat jakékoliv zásahy. Mensenkott mluvil k patnácti stům posluchačů. Udělal to znamenitě a měl obrovský aplaus. Vyzval ji, aby s ním šla nahoru do jeho apartmá a v jedenáct hodin si poslechla zprávy. Myslela si, že tam bude Hatch a ostatní. Ale Mensenkott byl sám. Nabídl jí víno. Seděla, zatímco se procházel; dívali se spolu na zprávy. Místní zprávy mu věnovaly hodně místa a rovněž na ostatních stanicích se o jeho projevu pochvalně zmínili. Neustále se vrhal k aparátu, měnil stanice a lovil svoje jméno.

Konečně vypnul přístroj, zasmál se, přistoupil k ní, zvedl ji ze židle, dost dlouho ji líbal a hladil po zádech, po bocích a na zadnici. Pak ji vyzval, aby odešla do druhého pokoje a lehla si do postele. Mezitím měl meziměstský hovor. Myslela na všechny věci, které by mu měla povědět: že nikdy předtím nebyla tak daleko od svého rodiště, že jednou už spala s chlapcem, ale že se to nevydařilo, že jí její tělo připadá objemné, neohrabané a nehodné lásky, že nikdy na něho v tomto smyslu nemyslela, že má strach …

Ale Mensenkott si počínal tak sebejistě, jako by předpokládal, že Thelma udělá, oč ji požádá… Pozval ji a ona přišla do jeho apartmá; vlastně se ani nezmínil o tom, že by tam měl být někdo jiný, tak si asi myslel, že ona… Chvěla se strachem. V polotmě svlékla šaty a prádlo, vzorně je složila a uložila na židli. Nahá vklouzla mezi chladná prostěradla; trápila se obavami, že z nervozity bude mít zka-

žený dech, a pokoušela se zapomenut na tvrdý stisk, kterým ji k sobě přivinul, když ji dlouze líbal.

Vešel a pobrukoval si; rychle se svlékl, lehl si a uchopil ji do náruče. Těžce dýchala a třásla se. Brzy poznal, že má strach. Utěšoval ji. Ani ne za rok se vzali. Za tu dobu, co se znali, ho viděla úplně ochromeného žalem, zkrušeného bolestí, hněvem a zoufalstvím. Vášnivě se do něho zamilovala. Když si byli vzdáleni, myslela jen na něho. Nastěhoval ji do velkého domu v Larchmontu, kde ji strašil duch rnrtvé Janice. Chtěla změnit podobu domu, ale nevěřila si, že má na to dost vkusu. Oba jeho ženatí synové bydlili nedaleko. Uvedli ji do společnosti. Klubové události, dobročinné výlety, čaje, bridž, večeře. Jack Mensenkott se octl v mladší společnosti, než když žila Janice. Líbilo se mu to. Uměl se radovat ze života. Thelma se snažila vypadat starší účesem i oblékáním. Jako by se tím trochu stíral věkový rozdíl mezi oběma manžely. Společnost, v níž se pohybovali, se vyznačovala jistými rysy přechodnosti. V několika letech její noví členové považovali Thelmu a jejího manžela za dávné, trvalé členy. Ze všech sil usilovala o to, aby byla úspěšnou ženou úspěšného muže a toužila po tom, aby mu dala děti. Zvykla si na společenský život a prožila otřes, když v šedesáti Jack odcházel do důchodu. S úžasem si uvědomila, že jen nerada opouští Larchmont. Jack si však už dávno naplánoval budoucnost, moudře investoval a její váhání ho popuzovalo.

Na rozloučenou se konalo tucet večírků. Prodali dům a pak i ohromnou garáž. Když vyjeli z města a zamířili směrem k jerseyskému mýtu a dálnici I-95, cítila Thelma, že ji opět přepadává stará nejistota. Své pocity však nedovedla vyjádřit.

Na základě toho, co se na pláži dověděla, se Thelma začala zajímat o džungli. Jednou při procházce narazila na dvě mladé ženy, které fotografovaly a psaly si poznámky; podle všeho se zabývaly zakrslým druhem divokého vína, které se plazilo po písku nad nejvyšší hranicí přílivu. Zeptala se jich, co vlastně dělají; odpověděly, že sepisují traviny, které zpevňují břeh. Jsou z univerzity z jižní Floridy. Byly příjemné a ochotné a prozradily jí názvy mnoha druhů trav, divokého vína a keřů, které rostly v této oblasti. Thelma užasla nad tím množstvím.

O několik dnů později zašla do athénské veřejné knihovny a nahlédla do příruček, které pojednávaly o botanickém bohatství pobřeží jihozápadní Floridy, pak si koupila spoustu příruček v největším athénském knihkupectví. Zanedlouho dovedla určit řadu rostlin. S typickou intelektuálskou rozhodností a houževnatostí se naučila jejich vědecké názvy: Sesuvium, Distichlis, Chlorls glauca, Chamaesyce. Srovnávala jejich listy s pečlivě provedenými pérovkami ve svých příručkách. Těšilo ji, že se vrací k náročnému výzkumu a bádání, přitom se však ironicky bavila sama sebou. Člověk vnutil přírodě své vzory, navždy ji roztřídil do druhů, skupin a podskupin, neustále hledal, v čem jsou si tvary a jednotlivé vzory podobny. Byla to pustá drzost dívat se na trávu, jak se tetelí v mořském větru a opisuje zakulacené znaky v měkkém písku, a přitom ji oslovovat: „Ano, ty jsi Chloris glauca! Samozřejmě.“ Žádná živoucí věc na této planetě kromě člověka nezná své jméno. Rostlině, ptáku, rybě nebo stromu snad ani nezáleží na tom, jak se člověk ve své svrchovanosti rozhodl je pojmenovat.

Jednou vanul od Zálivu ze severozápadu tak studený a silný vítr, že asi za půl hodiny úplně prochladla; vítr ji zahnal z pláže. Za Zlatou písčinou bylo na slunci horko; tak poprvé přišla do džungle a klikatou stužkou vstoupila do husté vegetace.

Trvalo jí tři dny, než přišla na to, že velmi pravděpodobně nebude žít tak dlouho, aby dokázala určit na těch čtrnácti jitrech vegetace každou rostlinu. Byly tu staleté rostliny, černé mangrovy, bílé mangrovy, yuky, divoká káva, velká palma, keřovitý svlačec, kalina. Hluboko uprostřed divočiny rostly různé druhy dubu, některé z nich byly vysoké, ale větve silnější než jejj tělo se skláněly až k zemi. Mezi duby v udivující rozmanitosti vyrážela spousta rostlin. Rostly tu divoké orchideje, kadeřil se mech a pnuly provazce kořenů fíkovníku. Některé části džungle byly tak husté, že se jí do nich ani nepodařilo vniknout. Nedokázala to ani za pomoci těžkých zahradnických nůžek, které si koupila a kterými si prostřihovala nové pěšinky, jež se pak vinuly jejím soukromým královstvím. Vždycky se snažila způsobit co nejmenší škodu a nadělat co nejmenší zmatek. Voda v některých tůňkách byla slaná, v jiných poloslaná a v dalších dešťová. Po dešti se v nich ozývalo ohlušující ropuší skřehotání. Každý den ráno

a večer v džungli smutně houkali holubi. Když byla sezóna, drozdi mnohohlasí ve dne v noci předváděli svůj repertoár, jeden nablízku, druzí dva v dálce, neboť tajemství bylo dost velké, takže poskytlo teritoriální práva třem párům. Žily tam velké šedivé veverky. Po jedné stezce se musela pohybovat rychle, jinak by ji pokousali zuřiví červení mravenci. Houštím pronikalo slunce v zářivých plochách a osvětlovalo ve výšce pavučiny velkých fintivých pavouků.

Nový zájem ji plně zaměstnával a cítila se šťastná. Do t oku si zapisovala svá pozorování a kreslila obrysy listů. Načrtla si mapu svých čtrnácti jiter, zakreslila do ní stezky, vymyslila soustavu čísel a písmen, která označovala na mapě příslušné souřadnice. O svém zvláštním království se několikrát pokoušela mluvit s Jackem. Hovořila o tom, čím ji džungle provokuje, jack však naslouchal jen se zdvořilým zájmem, což jí silně připomínalo způsob, jak sama poslouchala jeho nekonečné řeči o chytrosti ryb jehlic, o jedinečném letu a překotných skocích soltínů, o přednostech nového navijáku, o osudovém rozhodování jaký vlasec vybrat, o experimentech, kterými se zjišťuje správná hloubka a rychlost pro lov na vlečnou otáčivou návnadu. Naslouchala mu stejně nepozorně jako on jí a nevnímala smysl jeho slov, neboť v duchu bloudila úplně někde jinde; jen pro vnější efekt vyluzovala zvuky přitakání a pokyvovala hlavou, jako by ho poslouchala. Tak se nad ním smilovala a přestala mluvit o rostlinách s latinskými názvy Schinus terebinthifolius, Méláleuca leucadendron, Coccola uvifera a Laguncularia racemosa.

Jednoho parného dne počátkem července se kupodivu změnila její bláznivá touha třídit, určovat a vnucovat vlastní řád do nepořádku přírody v něco překvapivě jiného.

Vrátila se do oblasti, kde nejvíce rostly duby; stoupla na spadlou větev a vyvrtla si kotník. Dobelhala se tam, kde se obrovská větev ohýbala skoro až k zemi, sedla si na ni, sklonila se a masírovala si kotník. Okamžitě na ni zaútočili moskyti. Vytáhla z plátěné brašny přes rameno odpuzovač hmyzu a natřela si holá místa na pažích, nohou, krku, obličeji a na čele.

Chvíli si zamračeně prohlížela vegetaci v nejbližším okolí a určovala každou rostlinu. Ale pak se uvolnila a v několika příštích kouzelných minutách se stala součástí toho, co viděla, co slyšela a

cítila. Seděla uprostřed spletité jednoty, znamenitě vyváženého modelu životních forem, vzájemně propletených a vzájemně na sobě závislých. Kolem ní byla skutečná výheň rození a umírání, hebká bouře spotřebovávání, dokonávání, růstu a zápasu, prudkého rozkladu a zralého kvetení. Zprvu byla jen svědkyní života kolem sebe; pak si uvědomila sebe samu, své tělo, které je součástí toho všeho. Byla zmenšeninou zmenšeného světa kolem sebe, zajatého v životním rytmu nezávislém na myšlenkách a na náladách. Byla výhní uprostřed výhně, další pramínek v celé té složitosti, rostoucí, bujnou a umírající součástí veškeré té divočiny. Pocit jednoty byl pro ni zjevením, které jí otřáslo. Věděla, že se nikdy necítila ve svém těle doma, protože se nikdy jasně neztotožnila s procesy života a smrti. Byla formou života, která v sobě podporovala miliardy menších životních forem závislých na potravě a přístřeší stejně jako živý dub, na němž seděla, skýtal přístaviště pavoukům, můrám a broučkům, usídleným pod jeho kůrou. Zemře stejně jako strom a její podstata poskytne látky pro jiné formy života v řetězu příliš složitém, než aby bylo možno jej pochopit.

Toto uvědomění sebe samé jako součásti toho, co měřila a katalogizovala, Thelmu oslepilo a oslnilo. Když vstala, zavřeštěla na výstrahu veverka. Vážka v barvě modré oceli se zastavila ve výšce a zazářila v slunci. Vysoko nad hlavou vánek rozčeřil lístky. Po stezce se sunul hnědý brouk. V dálce houkal člun, který se dožadoval zdvižení mostu.

Od toho dne se věnovala svým botanickým tabulkám stejně ukázněně jako dřív, ne však už tak horlivě.

Netušila, že na těch čtrnácti jitrech stráví velmi málo času.

Chemik v důchodu Howard D. Elbright se snad první ze všech obyvatel Zlaté písčiny dověděl, že se blíží nevítané změny. Během dvou měsíců, co bydleli v bytě 4-C, se stal z Howarda rybář. Koupil si lehký rotační prut s navijákem, na který se dalo navinout sto třicet pět metrů monofilu.

Howard si počínal systematicky. Vyptával se rybářů, jak nejlépe lovit, až se sám do rybolovu pustil na břehu Zálivu v oblasti Silverthornova pozemku za Zlatou písčinou; zkoušel to na živé garnáty.

Z parkoviště za Zlatou písčinou vedla úzká stezka podél severní hranice Silverthornova pozemku dolů k Palmové zátoce. Až těsně u Zálivu se táhl písčitý pult s ústřicemi, omývaný přílivem. Howard Elbright nosil s sebou vědro s tuctem Živých garnátů, prut, krabičku z umělé hmoty s potřebným nářadím; na sobě měl staré kalhoty barvy khaki, bílé skampolo, baseballovou čepici s dlouhým štítkem. Chodil k Zálivu a nořil děrovanou vnitřní část vědra s garnáty blízko pultu v místě, kde byla dost hluboká voda, pečlivě navlékal garnáty na háček s dlouhým dříkem, brodil se podél pultu, až mu voda sahala skoro po kolena, a pak házel návnadu směrem ke kraji travnatých ploch za kanálem, který se táhl až těsně ke konci pultu.

Naučil se vyrábět vlastní nástroje, používal mosazné obrtlíky, konec vlasce zatěžoval závažím a teprve pak jej upevňoval k obrtlíku. Poučil se, že největšího úspěchu dosáhne tehdy, když garnát bude sebou co nejvíc zmítat v nastávajícím přílivu.

Podle příručky, kterou si koupil v novinovém stánku, určoval chycené ryby. Seznámil se s tím, jak vypadá a jak se pokouší uniknout pstruh, losos, dravá ryba, písečný okoun a jiné běžné druhy.

Když házel udici do vody nebo když ucítil prudké trhnutí či kradmé zatahání, prožíval příjemné vzrušení. Ale zároveň mu v koutku mysli zaznívalo neblahé tušení, které se zrodilo z dobré znalosti sebe samého: že totiž jednoho dne tento zájem opadne. A co potom? Všechny kouty bytu i zásuvky skříní byly přeplněny hračkami pro dospělé, které už opustil: kladívky na nerosty, zvětšovacími přístroji, magnetofonovými pásky.

Pořád si myslel, že by mnohem lépe snášel důchod, kdyby dokázal včas couvnout, kdyby zrušil všechny nákupy a peníze vhodně investoval. Nutné opravy v bytě ho stály 1181 dolarů, které hned po příchodu Higbeeovi podrobně specifikoval. To zvýšené vydání pro něj znamenalo těžkou ránu. Napadlo ho, že je to další habadůra, ale celou věc důkladně probral s pokladníkem družstva Davidem Dowem, který mu vysvětlil, jak k deficitu došlo, vypočítal, jaké má Howard možnosti, a doporučil mu, aby ty zvláštní výdaje zaplatil. Mimořádné výdaje zatížily rodinný rozpočet, který počítal jen s příjmy z důchodu. Dřív se Howard těšil, že si pořídí malý člun, ale teď se musel této myšlenky vzdát. Napadlo ho, že se mu ta „zlatá léta“

mění v kočičí zlato. Hned se však utěšoval, že většina obyvatel je na tom mnohem hůř. Bylo přece jen příjemné stát v letním vedru na břehu, kde vánek od něho odvíval hmyz, a lovit ryby. Pres širokou část Zálivu pozoroval na severovýchodě vysoké břehy obchodního centra města Athén a díval se na vozy, jak po severním mostě míří na ostrůvek Fiddler. Místo si našel poměrně klidné. Kdyby o něm pověděl svým známým, pak by tu kolem něho stáli natěsnáni rybáři jeden vedle druhého, všichni by vypadali jako on, v prastarých hadrech, v legračním klobouku a v sešlapaných teniskách.

Pobřeží Zálivu u Silverthornova pozemku bylo velice nepravidelné a přerušované hlubokými zářezy do hustých bažinatých porostů mangrovů. Když se zpočátku snažil najít místo nejvhodnější pro lov, přecházel po členitém pobřeží až na jižní konec, kde se kanál odchyloval od pobřeží Zálivu. Nad šuměním vody uslyšel jednou zvuk, který nedovedl určit. Přebrodil se až k vyčnívajícímu keři, kde narazil na otevřený bílý člun, přivázaný ke stromu na poměrně odlehlém místě; spatřil tam nahého opáleného plešatého tlouštíka s černým vousem, jak se miluje na vypolštářované lavici v zadní části člunu s nahou tlustou mladou ženou, která měla krátké světlé vlasy. Opatrně vycouval, aby je nerušil. Sotva se mu podařilo ulovit dvě ryby, když ho vyděsil náhlý řev silného motoru. To odstartovala ta milenecká dvojice, zamířila k jihu a mizela v dlouhé úžící se zátoce. Člun za sebou zanechal oblaka dýmu, podobná kohoutímu ocasu, která úplně zamlžila obzor.

Když o něco později zaslechl mužský hlas, který hlaholil smíchem, napadlo ho napřed, že se tělnatí milenči vrátili. Ale ozvalo se praskání a bušení a pak mužský hlas zaječel: „Sem, Harry! Už ji mám.“ Znovu uslyšel praskání a dupot; po chvíli uviděl na břehu dva svalnaté muže v propocených khaki košilích, kteří táhli na laně skif.

„Dobrý den,“ pozdravil je Howard.

„Nazdárek. Vede odsud nějaká cestička na západ?“

„Vede přímo až ke Zlaté písčině. Co hledáte?“

„Hranice parcely. Rohy už dávno vytyčili, ale čert aby je hledal.“

„Prodali ji nebo co?“

„Nevím, pane. Jsme z Davisovy kanceláře. Máme to tu zmapovat. Pohlídal byste nám chvilku ty krámy ve člunu? Díky.“

Howard za dopoledne ulovil tři větší ryby, ostatní pustil a už mu došli garnáti. Vzal ostrý nožík, použil prkýnka z naplaveného dříví, omyl očištěné kusy ryb v proudu Zálivu a vhodil do vědra, ve kterém měl předtím garnáty. Jestli manželka mezitím nezačala vařit něco jiného, budou mít docela dobrý oběd.

Když se vrátil domů, pověděl jí o zeměměřičích; zatvářila se ustaraně. „Stačí, že máme domy s družstevními byty už na třech stranách, Howie.“

„Družstevní byty asi stavět nebudou. Četl jsem v novinách, jak prudce klesá prodej družstevních bytů, až z toho mají zamotanou hlavu v bankách i ve stavebnictví. Na ostrůvku je jich přece všude plno na prodej. Slyšel jsem, že na některých rozestavěných stavbách chtějí zastavit práci.“

„Víš co? Kompresor u klimatizace už zase zlobí.“

„Proboha, Editho!“

„Já za to přece nemůžu!“

„Já vím.“

„Není to tak zlé, jak to bylo dřív, kompresor už nedělá takový rámus a taky ne pořád. Občas jenom takové malé zabzučení–“

„Zavolám toho všiváka zlodějskýho a uvidíme, jestli se mu tentokrát podaří vymyslet, jak by mohl zrušit záruku.“

„Howarde!“

„Jsme tu jak hloupí holubi. Víš, jak hejno starých holubů, co se dalo nachytat a teď už nemůže uletět. A tihle všiváci, co by nám měli sloužit, se tu mezi námi flákají a vyžírají nás. Čert aby je všechny –“

„Howarde!“

„Neměli jsme jim na to skočit. Neměli jsme kupovat tenhle zatracený…“ Ale pak si všiml, že Edith má pláč na krajíčku, objal ji, utěšoval a tvrdil, že to nemyslí vážně. Vždyť milovala tenhle zatracený byt, tuhle zatracenou vyhlídku, zatracené sousedy a každý okamžik života v zatraceném důchodu.

Jedné červencové soboty strávil Gus Garver hodinu a půl se svou ženou Carolyn v pokoji B-4 v Crestwoodském sanatoriu. Když Gus přišel, seděla na židli a vypadala nespokojeně. Začínal chápat její zmatené pohyby levou paží a rozlišovat odstíny ve slabých skřecích, které vydávala.

Poznal, že ji sezení unavilo a že si chce lehnout. Pomohl jí, upravil podušky tak, aby se cítila dobře, a zapnul malý televizor. Chtěl jí sdělit některé věci, drobné každodenní věci, které udělal, viděl nebo slyšel. Ačkoliv věděl, že tomu žena nebude rozumět, přesto jí různé maličkosti oznamoval; přidával si k nim, upravoval je, mnohé vypouštěl; podobně to dělával i dříve, když jí psával z dalekých staveb.

Skřeky i posunky naznačovala, že potřebuje jít do koupelny. Gus šel za ošetřovatelkou, aby jí pomohla. Počkal, až se vrátila do postele, a pak se s ní rozloučil. Uvědomoval si, že neporozuměla jedinému slovu, které jí řekl.

Když došel ke schodům vedoucím do přední haly, vyšel ze své kanceláře pan Castor, mohutný tlouštík nepříjemného zevnějšku i vystupování.

Gus ho zastavil a zeptal se: „Máte chviličku?“

„Jenom minutu.“

„Jmenuju se Garver. Moje žena je na pokoji B čtyři. Mrtvice a afázie.“

„Och ano, ano. Jestli se chcete ptát na finanční otázky, pak vám já nepomůžu. Paní Hollyová v sobotu nepracuje. Jenom ona zná všechny předpisy a ostatní věci.“

„Chtěl bych vědět, co se stalo s jejími prsteny, a ještě několik dalších věcí.“

„Prsteny?“

„Už třetí den zmizely.“

„Pane Garvere, na přijímacím listě jasně stojí, že osobni cenné věci nemají být…“

„Dost!“

Castora ten rozkazovačný tón překvapil. „Prosím?“

„Je jasné, že váš personál krade. Je jasné, že váš personál zanedbává pacienty jako je moje žena, kteří se nemůžou dovolat pomoci.

Zjistil jsem, že ji dvakrát nechali ležet v znečištěné posteli. Jednou jí uvízla zdravá paže v rukávě blůzy a nechali ji tak. Tvrdili mi, že ji budete léčit, ale ještě jsem nepozoroval nejmenší náznak, že by se o to někdo pokusil."

Castor zíral na Guse, který odhadoval, že je mu asi čtyřicet. Všiml si, jak se mu koutky úst nervózně škubají. Tlusté brýle měl umazané od prstů.

„Já… dělám… co můžu," koktal a hlas se mu třásl, jako by každým okamžikem měl ztratit nad sebou vládu.

„To nic neznamená," odsekl Gus. Castor se přestal ovládat. Za brýlemi mu oči jen blýskaly. Vztekle spustil přitlumeným hlasem: „Bože, jak já vás nenávidím, vy zatracení staří ještěři. Chováte se, jako by svět byl stvořený jenom pro vás. Zaplavujete nás v milionech, všude je vás plno a pořád po nás něco chcete. Stížnosti, stížnosti, stížnosti! Kriste-pane, já už vás mám po krk, vás, těch takzvaných starších spoluobčanů."

Chtěl mu utéci, ale Gus ho chytil za tlustou paži a s vnitřní naléhavostí se zeptal: „Vy si opravdu myslíte, že se hodíte k téhle práci, Castore?"

Ten nepatrný náznak lidského zájmu a účasti stačil k tomu, aby se Castorovy oči naplnily slzami. „Promiňte, promiňte. Nikdo z vás si nedovede představit, jaké svinstvo já tady musím spolykat. Dostávám jenom devět procent z hrubého příjmu ústavu. Nemůžu si dovolit zaplatit tolik, abych získal kvalitní pracovníky. Nevěřil byste, jakou máme fluktuaci. Lidi nevědí, jaké peklo nám dělají Léčebná péče a Léčebná pomoc a ostatní pojišťovny. Neudržím tady ošetřovatelky, protože je zlé bá'by sekýrují a protože nechtějí uklízet po špinavých dědcích. Svinští příbuzní je sem odsunou a potom přijdou jednou za týden na deset minut podívat se na babičku a chtějí… chtějí… očekávají, že …" Gus mu poklepal na roztřesené rameno. „Nic si z toho nedělejte, člověče."

„Jsem na konci sil… potřebuju …"

„Víte co? Vy uděláte něco pro mě a já udělám něco pro vás."

„Jak to myslíte?"

„Dřív jsem dokázal za málo peněz udělat hodně věcí. Někdy jsme překročili rozpočet a dostali jsme pokutu. A přece jsem musel

udržet stavbu v chodu. Odpovědi bývají prosté, ale je třeba, aby se na situaci podíval někdo zvenčí.“

„Na moji situaci žádná odpověď neexistuje.“

Gus pokrčil rameny. „Vezměme třeba krádeže. Pracoval jsem v Indii, kde všichni kradou. Nářadí se nám ztrácelo po stovkách. Při výplatě jsem všechny hlasitě požádal, aby se vzdali nějaké malé částky na úhradu ukradeného nářadí; když nám potom něco chybělo, vzali jsme peníze ze společného fondu a koupili nové nářadí. Od té doby dávali pozor jeden na druhého.“

„Ani státní, ani místní předpisy mi nedovolují…“

„Možná že jste tady v okolí nevyčerpali všechny možnosti dobrovolné pomoci. Snad je tady někde středisko pro výchovu ošetřovatelek. Třeba byste mohli dostat na účet kursu personál, který by se u vás zaučoval.“

Castor se zamračil a naklonil hlavu. „To by snad šlo …“

„Vy jste tak zaměstnaný, že ani nemáte čas si všímat, jestli to, co váš personál dělá, je skutečně nutné. Lidé rádi dělají to, co je baví, třeba na úkor důležitějších věcí, které by dělat měli…“

„Já je ale nemůžu kontrolovat.“

„Jestli dovolíte, zaskočil bych k vám v pondělí a podíval bych se do vašich záznamů a jak to tu u vás běží. Možná že bych vám mohl navrhnout, co byste měli dělat, abyste ulehčili situaci sobě a přitom poskytli pacientům lepší služby.“

„Na to ale nemám v rozpočtu žádnou položku.“

Gus se usmál. „Nic za to nechci. Udělám to pro vás zdarma. Nechci po vás nic jiného, pane Castore, jenom abyste mi zaručil, že budete věnovat… trochu víc péče mé manželce.“

„No tak já …“

Gus ho uchopil za měkkou masitou ruku a silně ji stiskl. „Jsme tedy dohodnuti.“

Gus zamířil k parkovišti a vzpomínal si na jméno muže, který přišel na myšlenku, že se každý člověk dostane dřív či později na místo, které nezvládne. Typickým důkazem je právě Castor. Naučil se dělat administrativu sanatoria nebo podobné instituce. Je to schopný úředníček, který ale nutně ztroskotá, když se octne na vedoucím místě. Hnidopich, který se zastaví uprostřed rozpoutané bou-

ře, aby se piplal s nějakou maličkostí. Gus dovedl takové lidi odhadnout a udržet je v příslušných mezích, dát jim takové postavem, na liteře stačí.

Někteří lidé, a Gus si opět vzpomněl na Sama Harrisona, se ovšem nikdy nespokojí s tím, aby hráli jen druhé housle.

Mluv jenom za sebe, Gusi, říkal si, když odemykal dveře od auta. Chceš se podobat Samu Harrisonovi. Jsi ochoten poradit panu Castorovi, jak má spravovat sanatorium. Poradit starostovi, jak má řídit město. Napravovat chyby, kterých se dopouští bůh při řízení vesmíru.

Jseš starý kozel, Gusi, řekl si. Nebo spíš starý tažný kůň, který prahne po tom, aby mu do korby přidali kamení.

Carolyn zajistíš lepší péči, ale to je jenom záminka. Toužíš po moci, abys mohl řídit, spravovat, vést, protože jsi to dělal celý život, a teď to umíš lip, než jsi to uměl ve svých nejlepších letech. Období důchodu stíhá]! zvláštní ironie. Představuje podivné mrhání zkušenostmi a talentem.

Tím se snad také dá poněkud vysvětlit popudlivost starých důchodců. Úředníci, vědomi si své důležitosti, si hrají na jejich ochránce, posmívají se jim, manipulují s nimi, a přitom jsou to pracovníci takové úrovně, í že by je nynější důchodci ve svém dřívějším aktivním i světě nikdy nezaměstnali. Ale tohle je teď přece ten tvůj svět. Nikdy, protestoval v duchu hlasitě. Nastoupil do své šedivé toyoty a pozdním jasným červencovým odpolednem jel pomalu zpět na ostrůvek Fiddler. Mezerami mezi bloky družstevních bytů na pobřeží Zálivu a komfortními činžovními domy prosvítala sluneční záře a Gus viděl davy opálených naháčů na široké bílé pláži se slunečníky a krémy na opalování, ručníky a taškami, puchýři a pivem, skládacími lehátky a brýlemi proti slunci. Z blyštivé pláně se zvedaly vlnky, drolily se, jak se blížily k pláži, čeřily se a narážely na rozdrcené lastury a na rychlonohé pobřežní ptáky.

Vysoké budovy vrhaly dlouhé stíny na Plážovou cestu. Vozy se pohybovaly v hustém sledu pomalu kupředu. Stavba vysokých budov, která trvala několik let, úplně zničila silnici. Krajnice se drolily a díry byly vyspravovány asfaltem. Bylo stále obtížnější odbočit z parkoviště na Plážovou cestu nebo k vjezdu do domu. Vedle hustého

proudu vozů šlapali cyklisté s červenými praporky, a zatímco vůz čekal, až bude moci odbočit, blokoval všechny další vozy za sebou.

Cesta zpátky, myslel si. Plnou parou zpátky. Dřív se potraviny rozvážely: mléko, máslo, vejce. Mlékař se v domě třeba stopadesátkrát zastavil. Teď musí rachotit k obchodům sto padesát aut. Technický pokrok přináší s sebou to prokletí, že se z něj vytrácí prostý rozum. A ty, Guthrie Harmone Garvere, jsi jenom další starý páprda, který touží po minulosti a vzdychá nad přítomností.

Přál si, aby mohl vynalézt stroj času, tak příhodný pro spisovatele vědeckofantastických knih. Aby se jeho toyota proměnila v hlučný odolný starý terénní vůz na horských cestách v Peru, aby se nynější Gus Garver proměnil v pružného, neúnavného, houževnatého člověka oněch let. Jel by k travnaté ploše, kterou AI potřeboval celou k tomu, aby zvedl letadélko nad vršky stromů, pak by zamířil k pobřeží a chytil letadlo Pan Američan; po spoustě zastávek by se za čtyřicet hodin octl v měkkém provoněném přístavu Carolyniných šťastných paží.

Minul Zlatou písčinu a dojel k obchodnímu centru, kde nakupoval zboží a zásoby podle seznamu, uloženého v kapsičce u košile. A posté uvažoval, zda by snad neměl přivézt Carolyn domů, kde by jí poskytl péči, kterou potřebuje. Kdyby se mohl ujmout toho úkolu, zasvětil by mu celý zbytek života. Ale co by s ní bylo potom?

Martin Liss, Lew Traff, Benjie Wannover, Cole Kimber a Drusilla Brynová seděli v neděli dopoledne v malé konferenční místnosti kanceláře Lewa Traffa v nejvyšším poschodí Athénské banky a Trustové společnosti. Muži měli na sobě košile s krátkými rukávy, Drusilla byla oblečená v bledě modrém tenisovém úboru. Světlo zářivek svítilo dolů do místnosti plástvemi z umělé hmoty. Na stole ležely hromady papíru. Bylo Krátce po jedenácté. Začali s poradou už v osm.

„No tak, nebudu vám děkovat za to, že jste si za tylile dva měsíce pořádně odřeli zadky," řekl Marty, „protože v první řadě vy sami na tom trhnete pořádné prachy. A za druhé mám na tom stejný podíl jako vy ostatní. Ale když už jsme tak daleko, byl bych hrozně nerad,

kdyby nám nějaký hašašíra pokazil časový rozvrh. Proto si zopakujeme nejdůležitější body, Benjie.“

„Dobrá. Zavedl jsem knihy na jméno Společnost Letra. Ale můj milý, knihy jsou to moc podivné. Získali jsme – vlastně Letra získala – půjčku ve výši 13 500 000 dolarů od Správy cenných papírů a hypoték na deset procent. Správa zaplatila sama sobě předem úroky ve výši 1355000 dolarů. 55000 dolarů minus 55 000 dolarů úroků přešlo do Tropických věží, oddělení Letry…“ A Benjie Wannover chrlil čísla, z kterých vyplývalo, kolik činí provozní kapitál Letry, kolik dluh společnosti Západní federální; podával zevrubnou zprávu o výši úroků, o nedostatcích, o vyjednávání jednoletého moratoria na jistinu s úroky.

„Když předem zaplatíme jednoroční úroky, zůstane dalšímu oddělení společnosti Letra, zřízenému pro dům Na výspě, 11 700 000 dolarů. Za tuto částku koupila Letra od společnosti Marliss všechny plány, doklady, povolení, plus velmi malou částku na režii – 131000 dolarů. Letra koupila opci na Silverthronovu parcelu osobně od tebe, Marty, za l 028 000 dolarů, pak uzavřela smlouvu na parcelu za dalších l 252 000 dolarů, získala tedy celou parcelu za cenu 2 280 000 dolarů, což znamená, že zaplatila skoro 163 000 dolarů za jitro.“

Marty se podíval tázavě na Lewa Traffa, který řekl: „Ano, dostali jsme zprostředkovatelské nabídky na půdu, kterou máme v záznamu, od důležitých osobností. Osobně ty lidi neznáš a nikdy jsi je neviděl. Cena odpovídá – nebo odpovídala – ceně za půdu u vody, kde může nastat záplava. Ale cena neprávem zasahuje do očekávaného výtěžku podle staré realizační studie, kterou vypracovali Benjie a Cole.“

„A snižuje také úrokovou sazbu,“ podotkl temně Benjie. „V každém případě, když]sem dal Colovi zálohu půl miliónu, z čehož měl dát dvě stě tisíc jako zálohu Námořnímu projektu na bagrování –

„Nedal jsem je na zálohu, ale na záruční listinu,“ opravil ho Cole.

„Tak nebo tak. Nechal jsem dost na nákup osmi a půl miliónu v depozitních stvrzenkách od Freda Hildeberta. Rozložil jsem je, jak je odhadl Cole, podle toho, kolik bude potřebovat záloh na stavbu. Tento první rok vyděláme na úrocích za depozitní listy asi čtyři sta tisíc

dolarů. Příští rok bude zle, až budeme muset platit milión tři sta tisíc na úrocích Shermanu Gromovi a získáme na zbylých depozitních listech jenom asi dvě stě tisíc. Proto musíme prodávat byty jako horké koláče, jinak se dostaneme do hrozných trablů.“

„Převezme Fred na bytech hypotéky?“

„Ano, a výnosy dávejte přímo na půjčku Správy cenných papírů a hypoték s obvyklými skonty. Jestli ovšem vůbec nějaké byty prodáme.“

„Ty jsi dnes, Benjie, velice zábavný,“ řekl Marty a přetřel si rukou zpocené čelo. „Poreferuj, Cole, jak jsi na tom ty?“

Kimber se ušklíbl a velkými prsty se poškrábal na zátylku. „Musím snížit průměrné náklady na jednapadesát tisíc za byt. Tato částka musí zahrnovat všechno: bazény, cesty, kanalizaci, přístaviště pro jachty, tenis a tak dále. Vybral jsem na náklady dva milióny, aniž jsem je specifikoval, takže musíme žádat o nové povolení. Všude, kde to šlo, jsem snížil náklady na zvláštní vybavení. Marty, teď už to není první třída. Na tu cenovou strukturu, kterou budeš mít, se ti asi zájemci moc nepohrnou. Každý týden hraju se starými kámoši obtížnou hru. Každý týden předkládám Benjiemu účty, on vystaví šek a ten šek je dobrý, zahrnuje moje výdaje plus moje procento. Já téhož dne proplatím svůj personál. Kdyby jednal se společností Marliss, bylo by to asi jiné.“ Pokrčil rameny, nehtem palce vystřelil zápalku a zapálil si doutník. Byl štíhlý, houževnatý, opálený a mužný jako kovboj na reklamě na cigarety. „Nezlobíš se na mě?“ zeptal se.

„Ne, ne,“ odmítl ho Marty netrpělivě. „Nikdo ti nic nevytýká. Tak ještě jednou, Lewe, po tobě hlavně chci, abys snížil počet všech povolení a abys mi dal záruku, že nikdo nám nebude dělat potíže.“

„Nemysli si, že všechno půjde hladce. Bude to skřípat. Hodně to bude skřípat. Ale všechno bylo řádně připraveno. Když bude třeba, půjdu kvůli každé věci K soudu a s úspěchem budu bojovat proti soudnímu příkazu, který by nám nařizoval, abychom to zavřeli. Včera večer jsme to prošli s Denniverem. Pro nás mluví skutečnost, že stavebnictví příšerné upadá a že nikdo nechce tenhle veliký nový projekt zabít.“

„A co ty divoké nápady ekologů?* zeptal se Kimber.

„Ti budou nejvíc křičet," odpověděl Traff. „Kdy sem vtáhne Herb?"

„Přiřítí se s velkýma žlutýma mašinama příští sobotu ráno. V sobotu, protože vláda o víkendu nepracuje. Přibližně ve stejnou dobu pošle na staveniště rýpadlo, nákladní lodě a rýpadla s vlečným korečkem Mikova organizace, Námořní projekt."

Marty přikývl, zavřel oči a našpulil rty. Zdálo se, že je všechno v pořádku, ale přesto měl pocit, že tomu tak není. Nevládlo takové nadšení, jak si představoval. Riziko se značně zvětšilo. V kapitálovém zisku byl ukryt i jeho osobní milión. Složitými spekulacemi se dostal ke třem balíkům akcií Správy cenných papírů a hypoték, osm tisíc, pět tisíc a tři tisíce. Šestnáct tisíc akcií. Prodal tři sta dvacet tisíc pod cenu na svůj účet pro kursové rozpětí, aby mohl financovat tuhle nejistou akci. Jeho makléři nenašli víc, kde by se dalo vypůjčit. Smrsklo se to na osmnáct dolarů na velkém kursovním oznamovateli, takže doposud mu to vyneslo zisk třiceti tisíc na jeden cenný papír. Bavilo ho, že si hraje na Shermana Groma za peníze toho divného chlapíka.

„Marty?" řekl tázavě Benjie.

„Ano?"

„Tady s Golem a s jeho prodejním poradcem musíme udělat nové ocenění celé věci. Musím se do toho pustit ještě dnes."

„Končíme schůzi."

Marty šel pomalu s Drusillou do své kanceláře. Požádal ji, aby mu přinesla svou knihu. „Je čím dál větší horko," povzdechl si.

„Hrozný."

„Podívej, nebudu tě zdržovat. Zapiš to, jako by šlo o schůzku ředitelů společnosti Letra. Předsedal jí Lewis Traff, generální ředitel společnosti Letra. Dej tam Jednotlivé zprávy, vypracuj návrhy a ty ostatní volovinky, dej to podepsat Lewovi, ty to taky podepiš a vraž to do knihy protokolů, rozumíš?"

„Jistě."

„Musím ti říkat, co tam máš nechat a co vypustit?"

„Miláčku, to nemusíš. Pro každý případ ti to dám přečíst."

„Jaké máš plány na dnešek?"

„No … napřed lehký obídek a pak hodinu tenisu."

„V takovém vedru bys tenis hrát neměla, Dru. Nedělám si legraci. Moc lidí už na to umřelo.“

Plácla se do boků. „Já mám vedro ráda. Rychleji to z člověka spadne. Co budeš dělat ty?“

„Zaplavu si v bazénu. Potom žena pozvala nějaké lidi na sklenku a pak půjdeme do klubu na večeři.“

Ukázala blok a nadzvedla tázavě obočí.

„Och, ano. To teď nemusíš dělat. Aspoň budeš mít něco pro začátek zítra ráno. Tohle je pro Stalba, ateliérový byt A, Tropické věže: „Drahý Jerry. Odvolávám se na naši rozmluvu z pátečního dopoledne a potvrzuji, co jsem ti tehdy řekl. Dostal jsem pro informaci kopii definitivní smlouvy mezi vaší společností a Správou cenných papírů a hypoték, kterou jsi podepsal ty a pan Sherman Grome, která byla řádně notářsky ověřena, zaprotokolována a tak dále. V tomto bodě ti nemusím připomínat, že se tím ruší jakékoliv vztahy mezi tebou a projektem Tropických věží. Jsem si vědom toho, že se známe již dlouho, ale to neznamená, že ti mohu zadarmo zajistit byt v Tropických věžích. Kdyby to záleželo na mně, Jerry, rád bych ti prokázal tuto laskavost. Ale je mi doporučováno, abys vyklidil nejpozději do posledního dne tohoto měsíce ateliérový byt A v zájmu hladké realizace smlouvy. Kdyby sis přál koupit tento dům s družstevním bytem jako soukromá osoba, pak souhlasím. Všiml jsem si, že na tvé poslední prodejní listině je už devadesát pět. Rovněž jsem poznamenal, že je to výstavní byt a že ho zařídily Ateliéry pro vnitřní zařízení z Tampy. Podle záznamů vlastní tento závod stále zařízení bytu. Se závodem bude proto uzavřena dohoda, aby bud1 nábytek vystěhoval, nebo ho prodal za vzájemně dohodnutou cenu. Očekávám, že mi zavoláš, jakmile obdržíš tento dopis, zda byt vyklidíš, jak tě o to žádám, nebo zda jej koupíš. Jestliže ho chceš koupit, pak musím mít potřebné podepsané doklady v rukou do konce tohoto měsíce. Srdečně tvůj…“ Rozděl to na odstavce. Dru, co se jenom stalo tomu všivákovi, že se snaží napodobit Hefnera?“

„Co tím myslíš?“

„Když už to vypadalo, že je v tom až po krk a že přijde o všechno, ta jeho druhá žena Irena, ta žravá ryba o rok starší než jeho nejstarší dítě, si sehnala šikovného právníka, mrskla sebou a zašperovala

mu všechny prachy, dřív než je mohl strčit do společností a pokusit se je tak zachránit. Musel se vystěhovat z domu. Tak se nakvartýroval do Tropických věží a udělal tam z toho bordel. Chlastalo se tam celý den, tancovalo při stereo. Jerry prý nakonec schytal pohlavní nemoc. Co mohl od té sebranky kolem sebe čekat? Prý se léčil antibiotiky a všechna ta verbež odtáhla jinam. Ale nastěhovala se tam hospodyně, kterou si Jerry najal, aby prodávala byty, a ta ho chtěla vyhodit z domu, ať si léčí svoje noční trable jinde. Ale brzo se s ní dohodl. Potom dostal srdeční záchvat a to ho znovu vyřídilo. A hospodyně se vystěhovala …“

„Miláčku, kdo ti tohle všechno napovídal?“

„Kdo mi to napovídal? Jerry Stalbo osobně, když jsem u něho v pátek byl. Nechtěl se se mnou nikde setkat. Okna měl zatažená drapériemi. Vypadal strašně. Každou chvilku se rozplakal. Vypadal jako mrtvola. Chtěl po mně, abych přemluvil Groma, aby ho pustil do podílu na Tropických věžích. Že prý něco podnikne. Jenže já se s Jerrym nemůžu zahazovat. Jde to s ním z kopce tak rychle, že bys tomu nevěřila. Pokud se týče plánů a stavby, bylo to strašné, ale dům vypadá celkem v pořádku, aspoň jak jsem to mohl vidět. Podívej, drahouši, chceš ten byt? Za stejných podmínek, za jakých jsi bydlela v bytě sedm E ve Zlaté písčině.“

„Je tam bazén? Vím, že tam je, ale dá se používat?“

„Když jsem tam v pátek byl, používat se dal. A tenisové dvorce vypadají dobře.“

„Jak odtamtud dostaneš toho příšerného chlapa, tak se tam nastěhuju. Děkuju ti. Máš ještě nějaké dopisy?“

„Mám, ale k čertu s nima. Musím vypadnout. Podívej se na tu košili. Vypadá, jako bych byl pod vodou. A ty taky plav, děťátko. A na horkém slunci se moc nenamáhej.“

Bylo sobotní časné ráno, do pokoje vnikalo první kalné světlo. Manželé Gobbinovi se probouzeli a zase usínali. V nepřirozeném chladu klimatizace se jim nespalo dobře ani v tomto vyprahlém červenci, kdy bylo „skoro tak horko jako v červenci v Iowě“, jak George rád říkával novým sousedům.

Ze zkušenosti věděli, že je nejlepší nařídit termostat na dvacet stupňů a otevřít okna, která vedou směrem k džungli za Zlatou písčinou. Malý ventilátor s gumovými lopatkami na nízkém prádelníku vedle Eldiny postele se nehlučně otáčel a rozvíroval vlhký horký vzduch. Ranní ptačí zpěv vracel George do snu, že je na farmě v Iowě. Byl zase malý. Po černé zemi, od které si umazal ruce a kolena, se plazil vysokou kukuřicí. Pod kukuřičnými listy vládl chlad a stín, nad ním vál vánek, který je rozechvíval. Náhle uslyšel svištivé drnčení. Pocítil strach, až se zapotil. Zdálo se mu, jak se proplazil k okraji pole a hleděl odtud na svah, kde vedla kamenitá cesta, a po ní rachotil tank s černým křížem na věži, která se pomalu otáčela ze strany na stranu, vražedná štíhlá osmaosmdesátka hledala a pátrala…

Probudil se. Zalapal po vzduchu, vytrhl se z hlubin zmateného snu o mládí i o válce a klesl do nové postele v nové ložnici. Elda ležela roztažená s obličejem dolů. (Jak může proboha dýchat, když má tvář zabořenou do té zatracené podušky?) Pod holým zadkem se jí prostěradlo shrnulo až do poloviny stehna. Jak se tak na ni díval, náhle si uvědomil, že ječivý a drnčivý rámus nepřestal, když se probudil. Vyskočil z postele, v kloubech mu zavrzalo, jak se protahoval. Přešel k oknům, přitiskl tvář na sklo a pohlédl směrem k severu; viděl, jak dva velké žluté buldozery postupují vpřed podél parkoviště směrem k džungli. V areálu Zlaté písčiny parkovaly náklaďáky a přívěsné vozíky s rovnými ložnými plochami.

Zmátlo ho to. Budou snad rozšiřovat stezku, stavět pořádnou cestu? Natáhl na sebe kalhoty a košili a obul si tenisky, ujistil se, že má klíče, a vyšel z bytu. Když se za ním zavřely dveře nouzového východu a když se pouštěl po betonových schodech dolů, přepadl ho v polotmě nějaký hlas: „Váš průkaz, pane!“

Zastavil se a vzhlédl do světla baterky. Důvěrně známý hlas ho pozdravil: „Dobré ráno, Georgi.“

„Brooks? Brooks Ames? Vystrašils mě k smrti.“

Ames sešel dolů ke schodům. Na sobě měl slaměný rančerský kloubouk, khaki košili, šortky a na rukávě červenou pásku s písmeny HDB a s bílým lemováním. Ke kapsičce u košile měl připevněnou bílou jmenovku: KAPITÁN B. G. AMES. Z černého koženého

pouzdra čouhala pažbička pistole, kolem krku mu visela červená šňůra s černou píšťalkou na konci.

„Dneska jsi vstal brzy," poznamenal Brooks.

„Vidím, že máš pásku a píšťalku."

„Podle tebe je to jenom srandička, viď? Georgi, je nás čtrnáct dobrovolníků, pracujeme na směny a staráme se o bezpečnost svých spoluobčanů. Měl bys nám být vděčný, a ne si z nás dělat legraci."

„Samozřejmě že všichni spíme lip, když víme, že za nás bdíte vy, naši stateční strážci."

„S tebou nemá smysl se bavit. Ty nemáš nejmenší představu, co se ve světě děje. Jsi naivka, úplný naivka."

„Jsem člověk, který nevěří na zločiny. A zatímco ty tu stojíš a snažíš se mě vychovat, parkují na našem pozemku ilegálně veliké náklaďáky. Zahvízdej na ně."

„Co to blábolíš za nesmysly?"

„Viděl jsem je z naší ložnice."

Ames se vyřítil po schodech dolů a George Gobbin si představoval, jak vyletí vzadu ze dveří, zapíská a vystřelí do vzduchu.

Když přispěchali na parcelu, přibyla další dvě nákladní auta a zrovna tam zahýbal dodávkový vůz a kolem se míhali muži v žlutých přílbách. Měli sekery na vysekávání křoví a řetězové pily. Na pobřeží u Zálivu, za lesíkem s podrostem, se obloha na východě barvila do růžová. Přibíhalo tam několik dalších obyvatel, kteří vstali časně. George spatřil Stanleye Wasniaka, jednatele družstva. Šel k němu, pozdravil ho a zeptal se: „Co se vlastně děje?"

„Nazdar, Georgi. Právě jsem mluvil s jejich předákem. Mají to vyčistit všechno až k Zálivu. Myslí si prý, že tady chce někdo něco postavit, ale co, to neví."

„Vy funkcionáři si to jistě zjistíte."

Wasniak musel zvýšit hlas, aby ho bylo nad náhlým staccatem řetězových pil slyšet. Znělo to, jako by závodníci před startem motocyklových závodů zahřívali motory.

„Vy lidičky si představujete, že funkcionáři vám budou čistit nos a škrábat vás na zádech."

„Proč jste sakra tak všichni nedůtkliví?"

Wasniak se k němu naklonil. „Jde mi na nervy, že mám nést odpovědnost za každou blbinu, která se tady stane. Nastěhoval jsem se sem, abych si užíval důchod, a ne aby mě zatracení blbouni s kdejakou pitomostí otravovali.“

George na něho chvíli zíral, pak se mlčky obrátil a šel pomalu zpět k zadnímu vchodu do Zlaté písčiny. Po deseti krocích ho Wasniak chytil za paži.

„Promiň. Je toho všeho na mne moc. Tebe se to netýká, Georgi. Tebe vůbec ne. Měl bys vědět, kolikrát za den na mě chodí lidi s nejrůznějšími věcmi.“

„Všecko je v pořádku, Stane.“

„Jsem v tom všem až po krk. Prodám to a vystěhuju se, abych měl od všeho svatý pokoj. Samozřejmě ale zjistím, co se děje, a řeknu ti to.“

„Co se děje, to víme. Čistí tohle místo,“ řekl Gus Garver, který je dohonil. „Celých čtrnáct jiter, odtud až k pobřeží Zálivu.“

„Víš to jistě?“ zeptal se Wasniak.

„Mluvil jsem s jedním chlapíkem, co řídí jeden buldozer?“

„Vyčistí to všechno?“ zeptal se s úžasem Wasniak. „Vykácejí všechny ty krásné staré stromy a keře?“

„Půda leží tak nízko, že ji sem budou muset navézt. Ale když navršíte ke stromům pár decimetrů půdy, tak je zabijete. Dala by se kolem nich udělat ohrádka, ale to by stálo moc času a moc peněz. Tak je nejlepší všechno tady vysekat, dříví naházet na hromadu, polít naftou a podpálit.“

„Ale ksakru, my jsme si přece koupili ty byty kvůli zeleni tady kolem,“ namítl Wasniak.

„Rozluč se s ní,“ pravil se sevřeným úsměvem Garver. „V sobotu soudy ani právníci neúřadujou. A oni tady mají dost lidí, aby to rychle provedli. Copak se v kupní smlouvě mluví o okolí? Je to v ní zaručeno?“

Wasniak pomalu vrtěl hlavou. „Nechci slyšet, co tomu řekne žena,“ řekl a pomalu odcházel k zadnímu vchodu do Zlaté písčiny. Za chvíli George mlčky pokynul Garverovi a zamířil ke svému bytu.

Když vešel dovnitř, Elda spala stále ve stejné poloze. Divil se, že ji řetězové pily neprobudily. Zavřel okna opatřená okenicemi,

ztlumil tím poněkud ostrý rachot, zapjal ventilátor a otevřel klimatizační otvory; na zpoceném obličeji ucítil chlad. Uvařil si instantní kávu, posadil se k snídani, četl noviny a z tranzistoru poslouchal zprávy. Družstevní byt má tu nevýhodu, myslel si, že existuje rozpor mezi brožurami a skutečností. Brožury zobrazovaly skupinky usmívajících se přátelských lidí, kteří si jdou společně zaplavat, společně si smaží řízky, vyrábějí ze škeblí popelníky, šťastní, vždy usměvaví a navzájem k sobě vlídní. A všichni vypadají, jako by jim nebylo víc než čtyřicet. Jenže sotva se sem nastěhujete, octnete se uprostřed smečky podezíravých, nedůtklivých, hašteřivých starců a stařen, tvářících se zavile, jako by se neustále něčeho báli a jako by očekávali, že se každou chvíli strhne nějaký nenadálý poplach.

Měli jsme si nechat deset z těch dvě stě čtyřiceti jiter, myslel si, měli jsme si podržet ten kousek v zadním rohu, co nejdál od golfového hřiště, tu část, která sousedila s Břízovou cestou, kde byly základy staré farmy, jež vyhořela už před mým narozením, blízko stromů, které jediné přežily ze zpustlého sadu, blízko prořídlého dubového háje, tam, kde Břízový potok přetínal roh farmy.

Měli jsme na to věnovat peníze a postavit si tam útulný dům, chráněný kopcem před severními větry. Byli bychom si mohli občas vyjet do města, povečeřet se starými přáteli a pozvat je k nám na návštěvu. Byli bychom měli stále stejného lékaře, stejného zubaře a stejnou banku a nakupovali v obchodech, kde nás dobře znali. V létě bychom se byli procházeli po ulici, zdravili se se známými, povídali si s nimi o dětech a vnucích. Mohli jsme žít blízko místa, kde jsou pohřbeni naši příbuzní.

Tak jsme to měli udělat.

Proč jsme sem vlastně přišli? Nikdo nás tu nezná. Nikdo neví, co jsme zač. V tomhle virválu po Georgeovi a Eldě Gobbinových nikdo ani nevzdechne. Motáme se tu mezi dvěma milióny starých bláznů, kteří sem přišli, aby měli kde bydlet a aby mohli zemřít na sluníčku. A právě kvůli tomuto horkému, parnatému sluníčku, přesycenému benzínovými výpary, se z nás stali běžen-ci. Jako by nás vyštvali z našeho domova, z naší země, abychom přivandrovali do cizích míst mezi cizince, kteří s námi zacházejí lhostejně a urážlivě; jediný způsob, jak se dostat domů, je zemřít tady a nechat se lodí

přepravit zpět. S překvapením zjišťoval, že ho pálí oči a že se mu úží dech.

Nancy McKayová pokaždé zle otekla, když ji štípl určitý druh hmyzu. Na hmyzí bodnutí byla alergická. Přes všechna opatření ji před třemi dny něco kouslo, asi nějaký pavouk. Aspoň ta žlutohnědá skvrna, která na ni sedla, nasvědčovala tomu, že by to mohl být pavouk. Často a hojně dům dezinfikovali, ale pavouk přesto nějak pronikl k Nancy do koupelny a tam na ni zaútočil. Ucítila píchnutí a vyděšeně zavolala Grega. Zjistil, že má k dispozici injekční stříkačku a digitalis a pak zavolal do kanceláře, že přijde později. Do práce odešel teprve tehdy, když bylo zřejmé, že reakce po bodnutí tentokrát nebude nijak prudká.

Nyní, kdy uplynuly tři dny od té nehody, následky píchnutí kulminovaly. Nancy od hlavy až k patě mírně otekla, na prsou a na břiše jí vyskočila vyrážka, napuchly jí do ruda oči a nepřetržitě jí teklo z nosu. Jindy to byla hezká štíhlá žena pravidelné postavy, tmavých vlasů, s rychlými ladnými pohyby. Greg si představoval, že takhle jako nyní asi vypadala, když jí byly tři nebo čtyři roky, kdy měla kulatý a mrzutý obličej. Položila lokty na stolek a oteklými prsty obou rukou svírala šálek s čajem.

„Dnes uzavřeme smlouvu na dvě E," oznámil jí.

„Říkáš to, jako bychom kupovali šampaňské nebo něco podobného. Ale já jsem z toho celá pryč. Div mi nepukne srdce."

„Ale prosím tě, zlatíčko."

„Nech si to. Když koupila paní Nealová dvě D, při-šels o dvacet tisíc dolarů, a teď se to opakuje s těmi starými manžely. Den ode dne bohatneme, viď?"

„Drahá Nancy, probíral jsem to –"

„Stokrát jsi to se mnou probíral, ale já jsem moc hloupá, než abych to pochopila, viď? Vím jenom tolik, že nám ubyl pořádný kus z našeho finančního zabezpečení. Nechápu, proč nemůžeme vydržet a čekat. Prokristapána, na Floridu se přece přistěhuje ještě spousta lidí, kteří budou potřebovat střechu nad hlavou, nebo ne?"

„Osmnáct tisíc úroků za rok, za údržbu a za správní poplatek? A nájemníků je čím dál míň. Už jsme se přece dohodli. My oba. Nejen já. Mluvili jsme o tom, když jsme sem přišli, a taky jsme debatovali o tom, že musíme snížit naše ztráty. Vždycky jsi souhlasila."

Povzdychla a pokusila se o úsměv. „Vím. Ale nedá mi to, musím o všem znovu a znovu přemýšlet. Hrozně mě to ničí. Promiň. Vlastně bych se neměla kvůli tomu trápit. Ty jsi právník. Udělali jsme chybu. Jednou nám to bude připadat směšné. Možná."

„Určitě se nám to bude zdát směšné."

„A co kdybychom si ten poslední byt nechali? Asi by to byl nesmysl, viď? Aspoň bych si potom myslela, že jsme nepřišli o všechny peníze, o tu část, kterou jsem do toho vložila já."

„Kdyby se paní Rosenové podařilo jej dost často pronajmout, potom bychom si ho mohli nechat."

„Ne. Radši ne. Zbavme se všech tří bytů. Proč jí teď říkáš paní Rosenová? Proč už ne Loretta?"

„Ale, drahoušku, to opravdu nevím. Ani jsem si to neuvědomil. Snad už k ní nemám tak přátelský poměr, jaký jsem míval dřív, když se nám teď všechno tak hroutí. Snad je to tím."

Doprovodila ho ke dveřím do garáže. Neobratně ji objal, pocítil nezvykle měkký dotyk jejího oteklého těla, pohladil ji a řekl, že všechno určitě dopadne dobře. Bude to prima a fajn.

V deset hodin telefonovala Loretta Gregu McKayovi do kanceláře.

„Mám pro tebe špatné zprávy, drahoušku," pravila svým drsným zvučným hlasem. „Připrav se na to."

„Jaké?"

„Milí staří Duckworthovi přijeli do Zlaté písčiny a chtěli obdivovat majetek, na který dnes měli uzavřít smlouvu. Jenže teď už tu smlouvu uzavřít nechtějí. A nechtějí tak zarputile, že raději přijdou o pět set dolarů, které mi dali jako zálohu. Teď ten byt nechtějí ani zanic na světě, drahoušku."

„Proč? Co se stalo?"

„Napřed jsem myslela, že přehánějí. Proto jsem zajela na ostrůvek, abych se na to podívala. Čistí se tam Silverthornova parcela za Zlatou písčinou. Herb Major tam nasadil všechny stroje, co jich má.

Pracovali celý víkend a teď to vzadu vypadá jako úplná pustina. Z námořního projektu tam poslali dvě rypadla a složili je u Zálivu. Veškerou zeleň naházeli na deset obrovských hromad. Teď je poleji naftou a zapálí. Lidi jsou z toho úplně na větvi a já se jim nedivím. Podařilo se mi zjistit, že na vyklizovací prá'ce uzavřela smlouvu nějaká floridská společnost Letra. Má prý v rukou všechna potřebná povolení a plnou parou se chce pustit do stavby – jenom si představ – družstevních bytů! Asi někomu haraší ve věži. Drahoušku, ty Duckworthovy jsme nadobro ztratili. A i kdybychom se přetrhli, těžko najdeme někoho jiného, pokud tenhle projekt bude pokračovat. Bohužel tím hodnota tvých bytů strašně klesla. Dělali jsme, co jsme mohli."

„Poslyš, poobědváme spolu? Musím se z toho nějak odreagovat."

„Ve starém dobrém bytě dvě F. V půl jedné?"

„Ano, madam."

„Moc se těším," řekla a zavěsila. Dlouze si povzdechla, opět zvedla sluchátko svého soukromého telefonu a zavolala do kanceláře Cola Kimbera. Telefonistka ji okamžitě spojila.

„Ale ale, naše drahá Loretka," pravil Cole. „Už dlouho jsem tě neviděl. Onehdy jsem na tebe zrovna myslel, jak jsme se spolu měli nádherně, ty a já. Uvažoval jsem, jestli –"

„S tím nepočítej."

„Nezlobíš se, že se tě na to ptá'm?"

„Prosím tě, to dámě vždycky lichotí. Myslím si, že ty jediný mi to vysvětlíš, proto tě volám. Co to je… vlastně, kdo to je, ta společnost Letra? Snad ne ten pitomý Marty Liss, že ne? Vím, že kdysi měl na tu parcelu opci, ale myslela jsem, že mu už propadla."

„Jakou cenu má pro tebe tahle informace?"

„Ne takovou, jak si ty myslíš."

„Kvůli starým časům ti teda prozradím, že Martyho společnost Marliss prodala všechna svoje práva a povolení Letre a že Marty jako soukromník prodal svoje práva na opci taky Letre. Prezidentem Letry je Lew Traff."

„Tak Marty udělal obchod sám se sebou a zbohatl?"

„Nepochodil špatně. Vůbec nepochodil špatně."

„Ale, Cole, je ten Marty úplně padlý na hlavu? Pouští se do velkého projektu v téhle době. Všichni jsme ošklivě spadli a bude trvat hodně dlouho, než se zase vyškrábeme nahoru. Kdo tu zatracenou věc postaví?“

„Já.“

„Copak ses taky zbláznil?“

„Za hotové, děvčátko, ne na úvěr a ne za cenné papíry. A výdaje mi zaplatí zvlášť. A peníze dostanu vždycky předem.“

„Ale dřív si zjisti, jestli si Marty v tom svém zadním kumbále netiskne prachy.“

„Jsou to krásné čisté zelené bankovky z Atlanty.“

„Tak se zbláznila banka?“

„Dokonce dvě banky. Vydělávají na úrocích pěkné peníze. Aspoň zatím.“

„To snad není pravda,“ řekla pomalu a zamračila se. „Jak posuzuješ situaci s družstevními byty? Pracuju v realitní kanceláři a ráda bych měla co do úst. A ráda bych věděla, co mě čeká a kudy se mám dát.“

Jeho hlas zněl těžkopádněji, zamyšleněji. „Nikomu ani muk, že ti to prozradil starý Cole Kimber. Obchodní komora by mi odebrala členství. Jediná cesta pro nás je jít teď dolů, mnohem níž, než si dovedeš představit, děvenko.“

„To myslíš vážně ?“

„ Všechny maličkosti, které mám, jsem prodal za ho-' tové. Prodávám svoje zařízení a dokonce si je zpátky pronajímám. A právě chci prodat firmu Stavby Kimber, a uzavřít smlouvu jako poradce, pokud nebude postaven dům Na výspě nebo nezastaví stavbu. Prodal jsem i svůj člun.“

„Někdo mi už říkal, žes to udělal.“

„A chci parcely s borovým lesem a pastvinami včetně parcely, na které stojí lovecká chata.“

„Co děláš s penězi?“

„Ukládám je mimo stát. Pro mne na Floridě neexistují banky. Už dlouho se chystám ke skoku. Došlo už k několika krachům, které lidem pořádně zamotaly hlavu. Proto jsem se odhodlal k těm přesunům. Jak vypadají tvoje obchodní knihy?“

„Pořád dost dobře.“

„Prodej, jestli můžeš. Hned teď.“

„ Myslíš to vážně ?“

„Za dva nebo za čtyři roky to koupíš zpátky za pár šupů.“

„Jak se jmenuje ten projekt?“

„Dům Na výspě. Sto šedesát osm bytových jednotek. Od osmdesáti pěti do sto dvaceti pěti tisíc. Moc vysoko,

„Myslela jsem, že Marty je moc šikovný obchodník.“

„Podrobnosti ti prozradit nemůžu. Chtěl na sebe vzít riziko, a bylo to velice zlé riziko, ale kdo by ho mohl od toho odradit? Já ne. Vlastně nikdo. Ale pak banka zapne brzdy, musí jít pro peníze jinam, a oni mu to zašperují. Teď rozehrál Marty oba konce proti středu a nemůže utrpět ztrátu. Já si dokonce myslím, že mu spadne do klína pořádný balík. Měl kliku, že se mu podařil báječný tah.“

„A jak to vypadá s povoleními?“

„ Všechno v naprostém pořádku. Má povolení i na to, že může spálit, co tam vysekají.“

„Panebože… Dovedu si představit, jak to spytlíkovali. Ospalé odpoledne a dlouhý seznamek se čte a čte, jako když mouchy bzučí, a věci se přeslechnou, že?“

„Tak se to dělá na celém světě.“

„Koho podplatili? Justina Dennivera nebo Troya Abela?“

„Nastal čas výslechu? No dobrá'. Který mladý nadějný právník obletuje jednu přitažlivou majitelku realitní kanceláře?“

Chtěla to popřít, prudce se ohradit, ale jen si vzdychla a zeptala se: „Ty mizero jeden! Kolik tisíc lidí už o tom ví?“

„Snad dva nebo tři lidé. Já to inzerovat nebudu.“

„Díky. A díky za radu. A za informace.“

„Schovej se před bouří do sklepa. Až vyvrcholí, budeme mít oba spoustu času.“

„Opravdu?“

„V nejbližších letech se k tobě vrátím.“ „To jistě. Ahoj, Cole.“

Seděla zhrouceně u psacího stolu. Rty jí poškubávaly, do bloku nadrápala značky dolaru, mnula si oko, škrábala se na hlavě a myslela na katastrofu. Dřív měl Góle taky pravdu. Cítil směr každého sebenepatrnějšího vánku. Mohlo by to být skutečně ještě horší, než to

je? Podle svých vědomostí si sama odpovídala na svou otázku. Ano, opravdu. Mohlo by to být ještě mnohem, mnohem horší.

Zazvonil telefon. Okamžitě zvedla sluchátko. „Tady je Loretta."

„Paní Rosenová, u telefonu je Florence Nealová."

„Ach, Florence. Promiňte, drahoušku. Na okamžik mi mozek vysadil. Jak se daří?"

Hlas Florence Nealové zněl klidně a ledově. „Sjednala jste velmi příznivou cenu za ten byt ve druhém poschodí ve Zlaté písčině, paní Rosenová."

„Ano? Byla to báječná dohoda."

„Paní Rosenová, při jednání jsem ovšem měla silný dojem, že předchozí majitel, mladý pan McKay, je váš dobrý a důvěrný přítel."

„Znám Grega několik let. Jako majitelka realitní kanceláře znám většinu právníků a –"

„Rozmluvila jste mi ten malý roztomilý domek na Domingo Terrace. Vykládala jste mi cosi o špiclování a jakýchsi hlídačích. Byla bych tam velice šťastná. Velice šťastná."

„Nevím, proč –"

„Stály jsme spolu u okna ložnice a pozorovaly tu lahodnou zelenou tropickou džungli za parkovištěm – dívaly jsme se z okna k východu. Já jsem tehdy řekla, že se ráda dívám na stromy a vinnou révu. Jasně si vzpomínám, že jste podotkla, že to všechno náleží k nějakému statku. Zapomněla jsem už jeho jméno."

„Silverthorn."

„Správně. Po celý víkend jsem vás telefonicky sháněla. Paní Rosenová, právě v tomto okamžiku veškerá ta lahodná zeleň byla zničena, naházena na obrovské hromady a zapálena. Celou tuhle část ostrůvku té o pokrývá špinavý, mastný, olejnatý dým."

„Ach bože."

„Dovídám se, že tu vzniká nějaká obrovská stavba a že se bude stavět dva roky. Paní Rosenová, nevím, kolik let mi zbývá do konce života, ale tolik vím, že dva roky rámusu, prachu, špíny a zmatku tvoří příliš vysoké procento té doby."

„Skutečně lituju, že –"

„Já se s tím nesmířím. Pravděpodobně mi budete tvrdit, že jste neměla tušení o tom, co se chystá. Vlastně ani nezáleží na tom, jestli

mluvíte pravdu nebo ne. Inzerujete, že jste na ostrůvku Fiddler odbornicí na reality. Prodala jste mi byt za nápadně nízkou cenu. Patřil vašemu příteli. Ujišťovala jste mě, že je to byt klidný a tichý a –“

„Nikdo si nemůže být absolutně jistý –“

„Paní Rosenová, poctivě vás upozorňuju, že tuhle záležitost předložím soudu. Budu žádat, aby byla koupě zrušena z důvodů zkreslení, faktů. Rovněž budu žádat, aby mi byly vráceny peníze včetně stěhovacích výloh.“

„Nemáte přece žádný důvod pro takový –“

„Paní Rosenová, když jsme si prohlédly byt, sepsala jsem dlouhý záznam. Od té doby uplynuly teprve dva měsíce, tak doufám, že si na něj vzpomenete. Protože šlo o obchodní záležitost, naťukala jsem záznam na starém psacím stroji zesnulého manžela, jak mi to vždycky doporučoval a jak to sám také dělával. Jednu kopii jsem si ponechala. Mám vám přečíst poslední řádky?“

„Prosím.“

„Prosím, abyste mi sdělila před uzavřením smlouvy, Jestliže jsem něčemu špatně porozuměla. Pokusila jsem se zaznamenat v tomto dopise vše, na čem jsme se dohodly.“

„Dostala jsem vůbec tento dopis?“

„Ano. Odvolávala jste se na něj v malém memorandu, ve kterém jste mi napsala, že nemám pravdu v otázce krytého parkoviště, jestliže tvrdím, že je zde méně prostorů nežli bytů.“

„To je skvělé, Florence. To je opravdu skvělé.“

„Byla bych raději, kdybyste mě oslovovala paní Nealová.“

„Co mi chcete udělat?“

„Jestliže jste nevěděla, že za touto budovou vznikne obrovská stavba, pak jste to vědět měla. Spoléhala jsem na vás, že všechno víte. Říkali mi, že jste schopná. Považovala jsem za nutné informovat vás o tom, co zamýšlím učinit, takže nyní můžete požádat svého přítele právníka, aby mi poskytl náhradu, a tím se vyhnete nepříjemnostem a ostudě na veřejnosti. Sbohem, paní Rosenová.“

Přímo od telefonu šla Loretta k archívnímu pořadači se smlouvami, které byly nedávno uzavřeny. Našla dopis, přečetla si ho, zatvářila se kysele, složila ho a strčila do kabelky. Podívala se na ho-

dinky. Nejvyšší čas, aby se vydala do bytu 2-F. Hořce se usmála. Právník se teď bude muset zabývat dvěma naléhavými problémy.

Carlotta Churchbridgeová přenesla sáček se špinavým prádlem z hlavní ložnice do obývacího pokoje bytu 6-G. Byla to drobná čisťoučká šedesátnice, opálená a čilá, s hlubokými vráskami kolem očí a úst, které způsobilo počasí. Dlouhé vlasy měla pečlivě obarvené načerno a dnes, jako tak často, si je spletla v cop, aby jí nepřekážely při domácích pracích. Na kterémkoliv vesnickém tržišti Střední Ameriky by dokonale splynula s okolím.

Henry stále ještě seděl u ranní kávy a četl špatně vytištěné místní noviny.

Zastavila se a podívala se mu přes rameno. „Ten tvůj bláznivý přítel ti zase dodal novou várku těch žvástů?“

„Jedině a pouze C. Noble Winney.“

„Vnutil ti to, že? Upozornil tě, aby sis to přečetl.“

„Správně.“

„A ty si ty věci necháš nacpat, viď?“

Obrátil se a zamračeně se na ni podíval. „Jak si to mám vyložit? Že mě nachytá na svoje názory?“

„Vylož si to tak, že jestli tady budeš sedět celý den a číst ty nesmysly, budeš nakonec vypadat jako pan Winney, celý šedivý, rosolovitý, tlustý, budeš sípat a mžourat očima a rty ti zmodrají. Já' tě vážně nechápu.“

Už se chtěl rozčilit, ale musel se smát. Carlotta si ho oblíbila už tehdy, když se s ním poprvé setkala na velvyslanectví Spojených států v Londýně, kde v mládí pracoval jako úředník. Tehdy byla nejmenší a nejhezčí ze tří dcer guatemalského velvyslance. Vystřídali spolu spoustu míst na celém světě a teď měli jednoho syna v Anchorage, druhého syna s dvěma dětmi v Melbourne, třetího s jedním dítětem v Guadalajaře. Henry Churchbridge nikdy nedosáhl v diplomatických službách nejvyšších met. Jednou četl o dvou druzích závodních chrtů, kteří jsou odsouzeni k záhubě: jeden druh je příliš hloupý na to, aby pronásledoval králíky, druhý příliš chytrý, než aby se k tomu propůjčil. Tento postřeh si uložil do zadní přihrádky své paměti. Znal kvality svého mozku. Často pozoroval lidi, kteří dosáhli

mnohem vyššího postavení než on, jak tápou a hledají odpověď, informaci, postřeh, které by jim mohl sám dodat okamžitě. Nezničili ho. Jenom mu uložili, aby pronásledoval králíka, a protože ve skutečnosti v králíka nevěřil, neběžel tak rychle, jak mohl.

Důchod mu teď však vyhovoval i po finanční stránce. Po matce nezdědil sice velké jmění, ale zato je solidně investoval a navíc Carlotta měla svůj pravidelný příjem z Curyšské banky.

„Zjišťuju, že mě čím dál víc zajímá strach," řekl na její poznámku.

„Strach?"

Klesla do křesla, zatímco Henry přecházel sem a tam a vraštil čelo, jak hledal slova. Za dlouhá léta manželství se podobná scéna často opakovala. Henry měl zvídavý, těkavý intelekt, kterým se snažil rozebrat mechanismus své vzdělanosti, aby zjistil, jak a proč funguje. Byl vysoký, příliš hubený, s výrazným nosem dravce, malýma bledě modrýma očima, zažloutlou pletí a několika zbytky pískově šedých vlasů. Vždycky – a také nyní – se vyznačoval jemnou elegancí. Jeho elegance se projevovala i v tom, jak se pohyboval, jak hovořil a jednal

„Začínám si uvědomovat, že Zlatá písčina a celý ostrůvek Fiddler zavání strachem. Veškerá' literatura o těchto družstevních bytech mluví o bezpečnostních opatřeních. Podívej se na Brookse Amese a jeho naivní retu dobrovolné policie, která nás má chránit ve dne v noci před neznámým nebezpečím. Ames a spousta těchhle dobráků si myslí, že bez hlídek by sem vtrhli narkomani, čarnoši, násilníci, chuligáni i psychopati."

„Ale –"

„Dovol, drahá, abych dokončil celou myšlenku. Na místní úrovni jsou vyděšeni loupežným zvyšováním daní, opilými řidiči, kapsáři, podfukáři, vypínáním elektřiny, nedostatkem vody, inflací a vysokými náklady na léčení nemocí. Jako občané mají strach ze silné vlády, ze sociální péče, ze zločinů na ulicích, z korupce, ze spiknutí v dopravě, průmyslu, politice a ve financích. Mezinárodně mají strach z Arabů, černochů, Kubánců, komunistů, Číňanů, mezinárodních společností, naftových kartelů, znečišťování moře a ovzduší, atomové bomby, infekce, jedů, látek přidávaných do potravy."

„Ale některé tyhle věci opravdu nahánějí strach.“

„Vím, vím. Jenže tenhle obrovský zákeřný komplex různých podob strachu, od osobního a specifického až po nesmírný strach mlhavý a nezmapovaný, vnuká všem lidem pocit bezradnosti, jakmile mají porozumět svému okolí v celku. Svět skoro čtyř miliard lidí je tak neuvěřitelně složitý, že nikdo nemůže porozumět příčinám, trendům a všem nuancím, které se v něm projevují.“

„Myslíš?“

„Ale tihle lidé si myslí, že bůh jim dal právo všemu rozumět. Jsou to vzdělaní Američané. Myslí si, že jestli někdo může pochopit svět a dobu, pak je to jedině vzdělaný Američan.“

„A čeho se vlastně bojíš ty?“ zeptala se ho.

Ta otázka ho zarazila uprostřed kroku. Obrátil se a podíval se na ni. Zkřivil ústa ve výsměšný, ironický úsměv. „Asi dratuly.“

Když byl jejich prostřední syn malý, zaslechl od dospělých poznámku o Drákulovi a příští den ráno u snídaně prohlásil, že se mu zdálo o „dratulovi“. Trvalo nějakou chvíli, než si objasnili, jak na to přišel. Od té doby se v rodině říkalo smrti „dratula“. Připadalo jim to jako příhodný název.

„Máš strach z určité její formy?“

„Většinou se bojím, aby nesebrala tebe a nenechala mě tady samotného, nebo aby nesebrala mě a nenechala tady samotnou tebe. A aby nikoho z nás nepostihla zvlášť ošklivě, po dlouhých bolestech a tak dále.“

„Jak vždycky říkáš, máme velký náskok. Ve hře vítězí mé.“

„Už jsme vyhráli, to ano.“ Přešel k oknům a zadíval se na širokou část Zálivu, kterou bylo vidět mezi Azurovým vánkem a Surfklubem. V oslňující záři poledního slunce se na bílém písku pohybovaly malé postavičky. Vlnky se zdvíhaly v bílých hřebenech a nehlučně narážely na břeh. Rackové se shlukovali kolem ženy, která jim házela chléb. V dálce spatřil pobřežní loď vlekoucí za sebou špinavý chochol kouře, směřující k severu.

„Snad se lidé vždycky bojí těch nepravých věcí,“ řekl. „Winney by měl asi víc myslet na uragány a na přílivové vlny než na to, co tiskne v tom svém plátku.“

„Cítíš ten kouř? Předtím jsi ho cítit nemohl.“

Zvedl hlavu a zavětřil. „Ano.“

„Doufám, že to cítíš. Teď to přímo páchne. Jako by pálili odpadky a ne ty nádherné stromy. Pět pořádných hromad odpadků. Půjdu dolů s prádlem, a jestli tam nebude nikdo, s kým bych si chtěla popovídat, hned se vrátím a začnu vařit oběd.“

„A po obědě půjdeme na procházku?*

„A zaplaveme si. Prima.“

Sedl si. Když odešla, rozevřel opět noviny.

Kupujte zlato! Zásobte se potravinami! Ozbrojte se! Samá banální a otřepaná upozornění. C. Noble Winney má skutečně strach z „dratuly“. Do tisku vtrhli vetešníci s brakovou literaturou. Zákon nabídky a poptávky. Jestli chtějí čtenáři spiknutí, dejte jim je. Poskytněte jim ostrostřelce, který se skrývá za křovím. Poskytněte jim tajemnou skupinu, která propašovala Kingova vraha do Kanady. Nechť si všichni pitomci přikyvují, brumlají a mají pocit, že jsou opravdu na stopě nějaké senzaci. Senzační zprávy se tak dobře prodávají, ale zdravý rozum je zboží, které se těžko uplatňuje. A vždycky se najde někdo, kdo je celý žhavý vyrobit materiál, který se dobře prodává, i když je to na první pohled brak.

Rozhodl se, že to s C. Noblem Winneyem co nejdříve skončí. Před několika týdny si prohlédl jeho neuvěřitelně zařízenou pracovnu s obrovskými svazky výstřižků, s barevnými kódy, pořadači a složitým systémem referenčních kartiček. Míra Winneyho posedlosti se projevovala v nesmírné dřině, se kterou byl materiál shromažďován a tříděn. Winney mu dal nahlédnout do oddílu zvláštní korespondence. Měl ji uloženou v zajištěném šanonu v průsvitných obálkách z umělé hmoty, v koženém svazku, který se dal dobře uzamknout zdrhovadlem. Dopisy, které sám psal nebo dostal od legendárního pana Hunta a Roberta Welshe, od senátora Joe McCarthyho, George Wallace a Ronalda Reagana.

Paíolízalsky nabubřelé dopisy Winneyho, nezávazná potvrzení příjemců. Winney mu je ukazoval, stále vedle něho, celý se potil pýchou a vzrušením, těžce dýchal a pomalu obracel stránky, aby si je Henry mohl přečíst. Ten nevěděl, co mu má říci. Vzpomněl si na starou anekdotu, jak se vyjádřit k novorozeněti, a tak vybafl: „To jsou ale dopisy!“

„Věděl jsem, Henry, že si uvědomíš, jaké jsou to závažné dokumenty. Mohli bychom se zítra večer sejít v debatním kroužku.“

„Bohužel to asi nepůjde.“

„Námět bychom měli: Spiknutí proti Nixonovi.“

„Je mi líto, Noble.“

„Mně je to taky líto. Když jsi sem přišel, moc jsi mi pomáhal.“

„Snad až jindy.“

Jedna schůzka stačila až nad hlavu. Sešlo se tehdy šest mužů: Brooks Ames a dva členové jeho dobrovolné stráže, Fred Dawdy, Winney a on. Winney řídil diskusi a tam, kde toho bylo třeba, dodával „fakta“ přímo ze zdrojů své úžasné paměti. Brooks Ames si osvojil techniku diskuse, při níž své soupeře překřikoval. Dawdy přikyvoval a se vším souhlasil. Paní Winneyová dodávala kávu a koláčky. Při odchodu předal Winney každému účastníku svazeček materiálů, které se vztahovaly k diskusi.

Od Winneyho se už nic nemohl dovědět. Jeho groteskní teorie o rozsáhlých spiknutích ve světě se dostávaly do rozporu s historií. A když to Winney zjistil, historii násilně přizpůsoboval svým teoriím. Někdy to byla skoro hypnotická představení, kdy vyzařoval takovou dávku zájmu a upřímnosti, že uvažovali, jestli aspoň částečně nemá pravdu.

Henry nepotřeboval Winneyho pomoc, aby získal nový pohled na současnou situaci. Zemí obcházelo strašidlo strachu. Strach byl výplodem věku. Po zlatých plážích se plížil „dratula“, vyplňoval příliš mnoho místa v Athens Times Record a příliš mnoho čerstvě vyhloubených otvorů ve slinu a v písku, který Hernando De-Soto kdysi nazval suchopárnou pustinou, nevhodnou pro lidská obydlí. Bifokálními pohledy a artritickými prsty tu teď probírali sloupce novin a zaznamenávali věk: 81, 74, 57, 68, 60, 95, 63, 71… Tím, že shromáždili na jedno místo starší lidi, zdůraznili epidemii nevyléčitelných nemocí a věku. A čím více je pronásledovaly nemoci, tím víc pospíchali do hloučku postižených a léta je schylovala stále blíže k otevřené náruči země.

Avšak dobré vychování zakazovalo o smrti přemýšlet a mluvit. První strašné varování mohlo pocházet z maličkosti: nějaká boule tu či onde, černá stolice v růžové míse toalety, zadrhlý hlas, náhlé trnutí

v noze, mžitky v očích. Nemyslete na to. Nic s tím nedělejte. To zmizí samo.

A to všechno byl samozřejmě dokonalý příslib „dratuly“.

Henry si uvědomoval, že strach vyvolává odezvu. Odráží se od stěn družstevních bytů, a místo aby slábl, neustále sílí. Pomáháme jeden druhému strach šířit. Brooks Ames vyvolává strach z přepadení tím, že chce před přepadením chránit. C. Noble Winney neustále hovoří o všelijakých spiknutích, a tím vytváří další strach.

Generace, které jsme zplodili, nám to ani trochu neulehčují. Děti se obvykle brání strachu tak, že v něj nevěří. Poprvé v dějinách země jsou tu milióny starých lidí odloučeny od ostatního života, a to v nich vyvolává ty nejhorší pocity.

Všechno to napíšu, pomyslil si Henry a ucítil záchvěv vzrušení. Možná že tento postřeh je důvěrně známý sociologům, ale pro mne je zbrusu nový a já jsem přímo uprostřed toho všeho; uveřejnil jsem celkem pět velkolepých článků o aspektech naší zahraniční politiky, a když se do toho pustím se vší vážností, snad tím trochu oddálím ten rozkladný proces, který mi podle všeho začíná hlodat v mozku. Každé ráno si hůř vzpomínám, jestli jsem si vzal pilulky.

„Snad si vzpomínáš, že se musím starat o deset dětí?“ zeptal se Benjie Lewa Traffa.

„Vím, vím. Ve věku od jednoho do třinácti let.“

„Od dvou do čtrnácti.“

Jeli spolu po šestém pruhu hřiště golfového klubu v bílém vozíku se žlutým krytem. U řídící páky seděl Benjie Wannover. Byla dusná, parná červencová sobota, čtvrt na dvanáct. Cole Kimber a dermatolog Francis Frake seděli v jiném vozíku na vzdáleném konci pruhu. Lew Traff vystoupil a chtěl dosáhnout zeleného pásu holí pětkou. Udeřil. Ani Benjie, ani Lew neviděli míček letět.

„Nekymácej se,“ připomenul mu Benjie.

„Jistě, jistě,“ přisvědčoval Lew a udeřil do míčku. Zvedl se a letěl vzduchem, až přistál na vzdáleném konci zelené plochy a zapadl daleko z dohledu. Lew nastoupil zpátky do vozíku.

Cole odpaloval po něm; ponořil zelenou hlavici hole do zelené plochy. Křehký Benjie zatím vedl. Osmičkou odpálil míček až za pahorek, kde se skutátel jen asi třicet centimetrů od jamky.

„Ty zatracený pancharte!“ zakvílel Kimber.

Všichni učinili další pokus, aby vyloučili zázrak, a pak Benjie jemně svůj míček doťukl. Když se blížili k dalšímu zelenému pruhu, uslyšeli na východě rachot a spatřili, jak se obzor zatahuje obrovskými bouřkovými mraky. Dohodli se, že dokončí první desítku, což bude pro dnešek pravděpodobně všechno.

Rozhodli se poobědvat a počkat, jestli se vyjasní. V době, kdy dojedli, blesky a hřmění sice ustaly, spustil se však prudký a vytrvalý liják. Cole prohlásil, že by za takového počasí ani psa ven nevyhnal. V šatně se převlékli a Lew poslal hocha z opravárny, aby mu přivezl vůz až k postrannímu vchodu do klubovny. Zavezl Francise a Cola k jejich autům a pak zaparkoval vedle Benjieho stejšna.

„Nechci tě strašit,“ spustil Benjie. „Hergot, nechci strašit ani sám sebe. Ti dva chlápci jsou z FBI z Tampy.“

„Jak tohle vlastně funguje? Kdo to spískal?“

„Stalo se, že pan Sherman Grome ze Správy cenných papírů a hypoték si vypůjčil ze dvou nebo i z více bank ve státě Atlanta peníze, které pak půjčil dále. Ve shodě s normální praxí přišli dva veřejní revizoři bank a zkoumali konta půjček. Obvykle by se kontrolou půjčky nezdržovali, když jsou splátky v pořádku. Ale teď jsou jiné časy. Spousta půjček pro rozvoj stavebnictví se minula cílem a hodně trustů zkrachovalo na investice do nemovitostí. A protože Správa cenných papírů a hypoték chtěla po bance ohromný balík, revizoři se rozhodli zkontrolovat knihy vypůjčovatele. Mají na to právo. Vzali to dva měsíce zpátky, až narazili na poslední veliké sousto, peníze půjčené společnosti Letra. Získali běžné údaje o ceně pozemku, o Silverthornově parcele a poslali zprávu krajové úřadovně FDIG v Atlante. Když si náčelník zprávu přečetl, přehrál jí státnímu návladnímu Spojených států v Tampě s tím, že by v tom mohla být nějaká habaďúra a podfuk. A tak státní návladní poslal spis zvláštnímu agentovi FBI z úřadovny v Tampě se žádostí, aby se podíval na společnost Letra a věnoval pozornost výdajům, které dosud čerpali z velké půjčky organizace Shermana Groma, poněvadž – chápeš – jestli půjčka společnosti Letra není v pořádku, potom půjčka z Atlantské banky Gromovi je právě tak špatná.“

„Kristepane!“

„FBI rádi najímají právníky a stejně tak rádi najímají účetní. Tihle dva chlapíci jsou ostřílení borci: Barber a Grosscup. Jak už jsem to vysvětloval v kanceláři, nesmíme připustit, aby poslali předvolám k soudu.“

„To vím.“

„Slyšel jsem zkazku o tom, jak domorodci v australských pouštích putují písečnou pustinou, náhle se zastaví, pokleknou, zabodnou stéblo slámy do suchého písku asi tak dvacet nebo pětadvacet centimetrů hluboko a začnou sát čerstvou sladkou vodu. Vědí přesně, kde mají sát. Stejně tak to dovedou Barber a Grosscup.“

„Jsme na tom skutečně tak zle? Nalij mi čisté víno!“

„Když Letra převzala projekt a společnost Marliss předala Letře plány, výkresy, povolení a všechno ostatní, já jsem přikázal, aby Letra kryla společnosti Marliss všechny předběžné výdaje.“ Déšť náhle zesílil a vozem otřásl prudký vítr. „Pod nálepkou „Honoráře a různé“ tam bylo patnáct tisíc, na které nemám nejmenší doklad. Jednou zařvalo pět tisíc a podruhé deset.“

„Nechceš snad tvrdit, že si z několikamiliónové půjčky na výstavbu vybrali zrovna těch podělaných –“

„Nevybrali si je. Přišli na ně, nic víc.“

„Slyšels, jak mi Marty říkal: „Ničeho se neboj, Lewe. Ničeho se neboj.“

„Pravděpodobně totéž říká Sherman Grome svým |lidem v Atlante: „Nic si z toho nedělejte.“ Dovol, abych ti něco pověděl, milý příteli. Chlapíci, jako je Martin Liss a Sherman Grome, jsou naprogramováni dobu konjunktury. Nadělají spousty seků, ale jde to. Nabírají. Ale jak se to začne s nimi houpat, tak najedlou vadnou. Nemůžeš sebrat ze stolu všechno, nač jsi vsadil, protože jsi vsadil na moc čísel. Lewe?“

„Co je, Benjie? Co je?“

„Až poletí dolů, strhnou s sebou moc lidí.“

Podívali se na sebe. Déšť bubnoval na kryt Lewova vozu. Jejich tělesnou teplotou a dýcháním se zamžila okna tak, že nebylo vidět ven. Lew si povzdychl a pěstí

udeřil do stehna.

„Jak to tedy s námi vypadá?“

Benjie pokrčil rameny. „Netvrdím, že už nastal čas všechno sbalit a zdrhnout, i když známe směr a víme, jak daleko máme utíkat. Takhle to vypadá. Mají tyhle dva údaje a přišli se dvěma zrušenými šeky. Oba šeky na zvláštní účet, který jsme zřídili pro dům Na výspě. Na ten účet jsem si dával sakramentský pozor. I na proporcionální částku režie jsem vždycky napsal šek a připsal z toho účtu zpátky společnosti Marliss, takže až by přišla vhodná doba, odůvodnili bychom fakt, že jsme kapitalizovali všechno, co nám zkapitalizovat dovolili, abychom z daňového hlediska vypadali lip. Na každou částku tisíce dolarů nebo víc byly nutné dva ze tří podpisů, tvůj, můj a Martyho. Na pět tisíc to bylo předešlého února, kdy jsem poukaz podepsal já s Martyra, a pak deset tisíc v květnu, kdy jsi podepsal se mnou ty. Šeky byly vyinkasovány. Moje knihy vykazují různé honoráře a vydání v hotovosti. To docela stačí pro devatenáct dolarů a padesát sedm centů. Ale na patnáct tisíc už to není tak slavné. Vyžadují důkladnější identifikaci."

„Mám si vyžádat stvrzenku od Justina Dennivera a jeho ženy? Co chceš dělat?"

„Hrát o čas. Nevím, do jaké míry je to v souhlase se zákony. Ale na tom ani tak moc nezáleží. Už mnohokrát jsem něco podobného zažil. Tyhle agentury mají velkou moc. Zařídí u soudu, aby ti poslali obžalobu. Potom jsi osmnáct měsíců bez floka v kapse nebo toho snad nechají anebo dojde k soudu. V každém případě jsi na tom bledě. Jestli dojde k soudu a ty se z toho dostaneš bez trestu, budeš chudší o dvacet nebo čtyřicet tisíc, protože tolik zaplatíš za obhajobu, a lidi řeknou, že sis opatřil drahého advokáta, a proto že tě osvobodili. Hergot, mezi obhájcem ex offo a drahým advokátem neexistuje žádná zlatá střední cesta. Na honoráři za obhajobu nic neusmlouváš."

„Nedal by se zešvindlovat nějaký doklad na těch patnáct tisíc?"

„Lewe, někdy mě udivuješ, jak jsi hloupý. Už jsem ti řekl, že jsou to profíci. Jak to teď hrajeme, musíme předstírat, že si nemůžeme vzpomenout. Máme obrovský kšeft. Chybějí nám pracovní síly. Někdo by měl napsat memorandíčko. Čas od času máme co dělat se spoustou hotových peněz. Prostě jsme na to zapomněli. Jestli se vynoří něco, co nám to připomene, hned jim dáme vědět."

„Z čeho nás podezírají?"

„Podle mne si myslí, že je to v pořádku. Vědí, jak tyhle věci fungují. Sem tam se musí někomu něco načerno podstrčit, jinak by se ani nezačalo stavět a stavba by nikdy neskončila. Prostě se radši tváří, jako by bylo všechno v pořádku, a ne že se něco z pitomosti zanedbalo. Právě teď se podle všeho víc zajímají o cenu, kterou Letra zaplatila Martymu za těch Čtrnáct jiter. Proto jsem chtěl s tebou mluvit. Starou realizační studii jsem připnul sponkou k pracovním výkresům projektu domu Na výspě. V této studii jsem určil cenu pozemku na l 480 000 dolarů, z toho l 252 000 dolarů šlo na Silverthornův statek a 228 000 dolarů Martymu osobně za opci, kterou měl dvacet měsíců, než ji prodal Letře. Vyjde to na 105 700 dolarů za jitro. Ale v našich knihách vykazujeme l 228 000 dolarů Martymu za opci a l 252 000 dolarů statku za pozemek neboli 177 000 dolarů za jitro. Barber a Grosscup dostali stejnou cifru z Atlanty od někoho, kdo nahlédl do knih Správy cenných papírů a hypoték.

Každopádně za mnou přišel Grosscup, že to vypadá jako náhlá změna, o milión víc v květnu než v březnu. Odpověděl jsem mu, že ceny pozemků jdou prudce nahoru, zvlášť u moře. Divně se tomu usmíval. Usmíval se a namítal, že ceny jistě rychle stoupaly, ale že v poslední době podle všeho zase většinou klesaly. Uvedl jsem, že v téhle oblasti ceny pozemků za jitro stoupaly ještě víc, a jestli jde o parcelu o čtrnácti jitrech, cena jde nahoru, protože pozemek takových rozměrů se u moře těžko dává dohromady. Dostal jsem dva dopisy od dvou velkých organizací na Východním pobřeží, adresované osobně Martymu, které nabízely přibližně totéž. Podíval se na ty dopisy, usmál se tím svým legračním úsměvem a řekl: „Tuhle firmu zrovna vyšetřuje Vrchní ekonomická rada pro podvodný prodej neregistrovaných cenných papírů a ta druhá udělá do čtrnácti dnů bankrot. Velmi zajímavé, pane Wannovere. Velmi, velmi zajímavé.“ A odešel ode mne z kanceláře zpátky do té malé zasedačky, kde teď pracují.“

„Viděl jsem ty nabídky. Vypadají, jako by byly v pořádku. Vypadají dobře. A vsadil bych se, že neexistuje způsob, jak by se dalo Shermanu Gromovi dokázat, že sám požádal ty lidi, aby udělali nabídky. Velice těžko by se to dalo žalovat, ani u daňového soudu ne,

kdyby se někdo pokusil mu upřít dlouhodobé kapitálové zisky z jednoho miliónu dolarů.“

„Vezmi ten dodatečný milión určený pro dům Na výspě a vezmi úvěrovou službu, kterou nám Grome nacpal, a neexistuje jediný způsob, jak by to mohlo fungovat. V žádném případě, Lewe.“

„Dá se to dokázat?“

„Řekl bych, že ano.“

„Potom, Benjie, my všichni budeme jmenováni jako účastníci spiknutí, jehož cílem byla defraudace. Ty, já, Grome a Marty. A bůhví kdo ještě.“

„Zvlášť jestli předloží soudu účet zprostředkovatelských odměn.“

„Tohle jsi ani neměl říkat.“

„Káplo ti z toho něco?“

„Nedopadl jsem špatně. Střelil jsem tisíc pět set akcií v průměru po osmnácti dolarech za kus. Před čtrnácti dny klesly na pět, a když začaly stoupat, koupil jsem je zpátky. Po odpočtu provize jsem vydělal přibližně jedenáct dolarů na akcii. Je to samozřejmě běžný zisk. Celkem jsem trhl asi šestnáct tisíc pět set.“

„Při včerejší uzávěrce byly na třech a pěti osminách.“

„Ty jsi tam ještě pořád?“

„Něco jsem z toho dostal. Ale stále mi chybí čtyři sta akcií. V pondělí je prodám. Podívej, Lewe, naše postavem je dost zvláštní. Známe se už moc dlouho a dobře víme, že si můžeme navzájem důvěřovat.“

„Správně.“

„Myslím, že ted1 se dají věci dost rychle do pohybu. Shermana Groma asi zavřou a strčí tam nuceného správce, asi to bude někdo, kdo je pevný v kramflecích, a ten chlapík sem přijde, okamžitě zastaví dům Na výspě a stáhne těch osm miliónů v depozitních stvrzenkách do Athénské banky. Tak zůstane Letře náš podíl ze Stalbových Tropických věží, čtrnáct jiter za Zlatou písčinou a asi jedenáct centů v hotovosti na…, řekněme, pět a půl miliónu dluhů. Letra vyhlásí úpadek a dům Na výspě zmizí úplně. Neptej se mě, odkud to mám, ale vím, že Marty ukládá do švýcarských franků. A onehdy jsem potkal Irku, která četla brožury o řeckých ostrovech. Nač by

tady Marty okouněl? Nač by potřeboval kancelářský personál? Má Franka Westa a Sullyho, oba obhospodařují dva stroje na prachy, které tečou do Střediska pro správní služby v Miami a vracejí se mu v dividendách. Přijdeme o místa, Lewe.“

„Jak brzy to bude?“

„Za měsíc. Nebo za dva. Jakmile se zřítí Grome.“

„Co je s ním?“

„Sherm je podle všeho obyčejný staromódní blbec. Na fotografiích vypadá jako děcko. Ale bude mu už k padesáti. Pěstuje správnou výživu, v obličeji si dal udělat plastiku, sluní se na horském sluníčku a v kanclu má tělocvičnu. Před rokem o něm psali ve Forbesu, že si chce koupit ateliér a natočit o svém životě film, ve kterém bude hrát hlavní roli. Je to blbec, ale pracuje v oboru, kde velice těžko rozeznáš blázny od normálních lidí.“

„To platilo donedávna.“

„Všichni si mysleli, že Howard Hughes je cvok. Blázen v ceně dvou miliard. Ale Sherm trojčí jiným způsobem. Asi ho ani nenapadne, že by to mohlo skončit špatně. Samozřejmě ho vůbec neznám. Můžu se mýlit.“

Déšť ustával. „Benjie …, pořád uvažuju o tom, jestli by se z Martyho … nedaly vyrazit mimořádné odměny.“

„Asi tak kolik?“

„Asi tak, že by půlku z miliónu, co dostal navíc, rozdělil mezi mne a tebe.“

„Že by se nám podařilo ho skřípnout?“

„Něco na ten způsob. Ale on se spoléhá na ty tlustokožce v Miami. Jak jim říká?“

„Hasiči. Přijedou a uhasí oheň za tebe.“

„To nemyslíš vážně.“

„Nevím. Je jasné, že taková organizace, jako je Středisko pro správní služby, má ve svých řadách léčitele neduhů. Při stavbě se vždycky vyskytnou lidé, kteří se snaží dělat rotyku.“

„Využil těch léčitelů někdy při nějaké akci?“

„Nevím. Pracuju s ním už devět let, o dva roky dýl než ty, Lewe. Lidi se tam snaží dělat potíže a mají smůlu. Potkaly je už ošklivé

pády, usnuli v posteli s cigaretou v puse nebo je chytla křeč a utopili se.“

„Och.“

„To všechno mohla být náhoda, ale já bych takovou zkoušku absolvovat nechtěl. A ty?“

„Já taky ne. Je to psina. Když někdo vybočil z řady, vždycky jsem mu hrozil, že se ho ujmou tihle pomocníci, ale nikdy jsem tomu sám nevěřil. Až doposud. A vlastně ani teď nevím, jestli tomu mám věřit.“

„Snad na to má Marty kliku.“

„Nechci si to sám vyzkoušet. Ale proboha, Benjie, co mám dělat?“

„Ty jediný z nás máš doktorát práv. A ty se ptáš člověka s deseti dětmi, co máš dělat? Ještě si o tom promluvíme, ale teď už musím jít. Když se něco dovíš, hned mi to řekni. Já to udělám taky.“ Stáhl postranní okno a vystrčil ruku. „Už skoro přestalo pršet.“ Vystoupil a naklonil se dozadu k oknu. „Možná že na nás zbudou nějaké maličkosti, až se začnou rvát velcí psi, kamaráde. Nic si z toho nedělej.“ V příští minutě stejšn vycouval a odjel.

Lew Traff dojel ke svému bytu, zaparkoval a deštěm pospíchal domů. Bolela ho hlava. Nalil si sklenici mléka, posadil se a srkal nápoj. Tupá bolest z žaludečního vředu trochu povolila.

Zase inventura. Akcie v ceně ani ne dvaceti tisíc, neboli jedné devítiny toho, co stály v uplynulých dnech. Peněz z rychlého prodeje akcií Správy cenných papírů a hypoték použil na zapravení dvou ze tří daňových výměrů a na kompromisní vyrovnání s berňákem! Ale zisk byl součástí normálního příjmu a daň z něho bude velká.

A jestli přestane dostávat tři tisíce měsíčně od společnosti Marliss? Kdo potřebuje Lewise Traffa, odborníka na opce na reality, na transfery, na veřejné listiny, na vlastnické právo a na hranice pozemků? Čas z něho najednou udělal přestárlou rekvizitu.

Rozbolely ho zuby. Vsunul do úst špičku palce a jemně si třel horní stoličky. Zdálo se mu, že jsou úplně uvolněné. Podíval se přes obývací pokoj na digitální hodiny nahoře na televizi. Zavřel levé oko a pak pravé. Když zavřel pravé oko, oranžová čísla na hodinách viděl mlhavě a rozmazaně. Pohled zaostřil jedině tím, že zašilhal. Prokleté

zuby, oči, prokletý žaludeční vřed, prokletá zácpa a zatracené předčasné bušení srdce, které ho probouzí uprostřed noci, děsí ho a zalévá potem.

Kdyby se aspoň Adéla vdala. Bez alimentů by se snad pohnul dopředu, aby měl trochu víc prostoru k dýchání.

Snad to Jerry Stalbo nevyřešil úplně špatně. Jenže Martyho se velice dotkl způsob, jak to Stalbo udělal. Podle rekonstrukce policie nasál Jerry ze svého vozu, který mu měli vzít, benzín do dvoulitrové konve na mléko, svlékl se, natáhl na sebe hedvábné pyžamo, vylezl na pavilón, postavil se na zadní stěnu, polil se benzínem, zapálil a v plamenech s pronikavým křikem skočil dolů tichou černou nocí, až přistál na zábradlí pomocného parkoviště. Dru tvrdila, že jakmile Marty uslyšel, co se to stalo, dal si z ateliérového bytu udělat umývárnu. Před lety prý si s Jerrym byli velmi blízci. Tehdy, když se oba poprvé oženili a stavěli malé domky v pomerančovém háji, který společně koupili.

Marty řekl Lewovi: „Víš, nebyl jsem to já. Nikdo ho nenutil, aby stavěl ty hromady hnoje a natřel je nahnědo a nažluto. Chtěl být mocný. Chtěl bydlit v apartmá. Mít spoustu ženských. Cožpak si myslel, že může věčně bydlit v apartmá? Kdybysme ho odtamtud nevyhodili my, pak by ho vyhodil někdo jiný. Byla to zkrachovalá existence. Kromě toho to byl trouba. Úplný idiot. Přísahám ti. Měl bys vidět, jak vypadal naposledy, když jsem se s ním setkal. Scvrkl se na polovinu. A pořád brečel. Bože, ten člověk se dřív uměl smát, že ho bylo slyšet až v druhém bloku. A v restauracích řval jako tur, až hosté vyskakovali.“

Lew se natáhl na gauč a pod hlavu si strčil podušku. Klimatizace přehlušila svým sykotem všechny ostatní zvuky, šumění deště, skřípění mokrých pneumatik a hudbu z ostatních bytů.

Stalbovo řešení by se nemělo provést Stalbovým způsobem. Pomyšlení, že by měl uhořet, mu nahánělo husí kůži. Hrst pilulek na spaní spláchne sklenicí horkého mléka a potom se protáhne, zažívá, lehne si do měkké postele a propluje do spánku s úsměvem, s myšlenkou na chamtivé lumpy, kteří už mu nebudou trhat z těla kusy masa. Krysí dírou tmavého sladkého spánku navždy zmizet…

Sáhl si za hlavu, uchopil telefon a položil si ho na prsa. Margo telefon nebrala. Ani Ruthie. Zaváhal, potom vyhledal Denniverovo číslo a úlevně si oddechl, když se ozvala Molly.

„Ahoj," pozdravila ho se zřejmým potěšením. „To je ale náhoda. Volala jsem tě už dvakrát. V poledne. A potom v půl druhé."

„Hráli jsme golf a po devítce nás vyhnal déšť. Co kdybys přišla ke mně, miláčku? Dal jsem chladit dobré víno a –"

„Víš, Lewe, k tobě já nikdy nepřijdu. Zval jsi mě už několikrát. Co by si pomysleli lidé, kdyby mě viděli, jak jdu k tobě nebo jak od tebe odcházím? Nechci, aby o nás dvou kolovaly klepy. Kromě toho jsme si slíbili, že se to už nebude opakovat." „Promiň. Jenom mi to tak napadlo. Kde je Justin?" „Má schůzi v Kansas City. Odjel tam včera a nepospíchá zpátky. Člověk snadno pochopí proč, když si ho kdejaký ňouma na okrese dobírá, že si nechal líbit, aby zničili zeleň na Silverthornově parcele. Volala jsem tě, protože zrušili tenisový turnaj, a chtěla jsem se tě zeptat, jestli by sis nepřišel zaplavat." „V dešti ?"

„Lewe, v dešti je to nádhera. Fakt, je to prima. Ochrannou zástěnou tam opravdu proniká déšť. Každopádně chci, abysme si dokázali, že se umíme chovat. Ano?"

„Dobrá, miláčku. Proč ne?"

Julian Higbee uviděl před bytem 4-B v hale příruční vozík; vešel dovnitř a zastihl Leanellu v kuchyni, kde myla nádobí. Byla vysoká metr osmdesát a na sobě měla krátkou bílou uniformu. Pleť jí přecházela ze zlatová do barvy slonové kosti a vysoký účes svou barvou připomínal mrkev. Na nohou měla sandály se silnými korkovými podrážkami. Se všemi těmito přídavky dosahovala výše skoro dvou metrů.

Pohlédla mu do očí a usmála se na něho. Na pultíku stálo malé rádio a vyřvávalo rokenrol. Leanella v rytmu tance rozvlnila vnadné boky. Štíhlý pas jí těsně svíral opasek.

Ztlumil rádio v úplný šepot.

„Odešli?"

„Co si vlastně, člověče, myslíte? Samozřejmě vypadli. Když jim zvýšili činži, pláchli. Přece tím vyhrožovali."

„Jak dlouho tady ještě budete?“

„Asi hodinu.“

„Zajdu dolů a přinesu seznam inventáře. Pomůžete mi s tím.“

„Ani nápad, pane Juliane.“

„Co se děje?“

„Vezměte si Coreenu. Ráda počítá krámy a odškrtává je na papíře. Já bych z toho zcvokla. Dostávám prachy za úklid a ne za počítání.“

„Nechali po sobě velkou paseku?“

„Trošku větší než obyčejně. Ti Sapeři pobryndali a pokecali kde co.“

„Sapphierovi.“

„Správně. Sapeři. Jenom se mrkněte tamhle u gauče, kde předtím ležela předložka. Bůhví, co tam vlastně vylili. Snad horký dehet. Podlaha má teď takový zvláštní tvrdý lesk jako na parkovišti.“

Bel se tam podívat a zakřičel na ni, neboť mezitím znovu naplno pustila rádio: „Naštěstí máme kauci.“

Zavřela rádio. „Co?“

Přešel ke dveřím do kuchyně. „Máme čtyři sta dolarů kauce.“

Leanella se opřela o výlevku a zkřížila dlouhé paže. Zavrtěla hlavou a prohodila: „Lidi mění zaměstnání.“

„Co tím myslíte?“

„Člověk si může ušoupat nohy a stejně mu to není nic platný. Když si někdo vzpomene a chce se vysmrkat, honem abyste k němu běžel s kapesníkem.“

„Co se vám sakra stalo?“

„Tohle je už víc podobný tomu, jak jste dřív mluvíval. Chcete mě vyhodit? Mám devět lepších míst, kam bych mohla hned nastoupit. Čert ví, proč vlastně trčím v tomhle prašivým místě. Asi je to síla zvyku. Jeden už ví, kde co je, co se děje tam či onde. Zrovna jsme si s Coreenou povídaly, že ta velká ošetřovatelka, sestra Fishová, v bytě dvě C, od té doby, co se skamarádila s paní Lorrií, vás už k sobě nepouští a s milováním je konec.“

„To přestává všechno, Leanello!“

„A jestli nebudete sekat dobrotu, pan Sullivan zas za várna někoho pošle, aby vám natrhl zadek.“

Dvěma skoky byl u ní a napřáhl na ni ruku.

„Jen to zkuste," zasyčela. „Jenom mi jednu ubalte a můj manžel se už postará, abyste do'konce svýho krátkýho života sípal fistulí.*

Povzdychl a spustil ruku. Prohlížel si ji. „Pomohla byste mi udělat inventuru bytu pro Cooperovy?"

Přemýšlela a pak přikývla. „Pomůžu. Vidíte? Když něco chcete, musíte o to požádat slušně a zdvořile. Potom to pro vás udělám."

„Nepotřebuju žádnou –"

„Tak bacha!"

Otočil se a pospíchal do kanceláře. Předseda Svazu družstevníků Pete McGinnity se právě ptal Lorrie, kde najde Juliana.

„Přejete si, pane?" zeptal se ho Julian.

„Je to jenom návrh, Higbee. Na zítřejší schůzi nám asi přijde moc lidí, tak jsem uvažoval, kde bychom sehnali nějaké židle navíc."

„Něco můžu opatřit od společnosti, pane McGinnity.

Čtyřicet dolarů za sto skládacích židlí, dvacet za do

dávku a dvacet za odvoz."

„Stačilo by asi tak třicet židlí. Nemohl byste je tam dopravit dodávkou? Svaz nemá těch čtyřicet dolarů."

„Moje četa právě kope odvodňovací kanál u parkoviště –"

„Tak zítra před půl druhou?"

„No tak … Asi ano. Dobrá."

„Hodnej!"

Když odešel, řekl Julian ženě: „Vytáhni inventář z bytu čtyři B. Patří Cooperovým z Youngstownu. Fakt, tihle lidi mě přivedou do blázince. Čím víc pro ně dělám, tím víc toho chtějí. Z tohohle baráku už nevyždímáme ani dolar."

„Tady máš tu inventuru."

Probíral se papíry. „Ježíši, oni dali do seznamu úplně všechno."

„Kdo ti s tím pomůže?"

„Leanella mi slíbila pomoc. Snad to dokáže, snad ne. Je to hrozná kušna. Víš co? Blábolila něco o tvé přítelkyni, té ošetřovatelce."

„Když jsem se s tebou seznámila, zrovna jsem se chtěla stát ošetřovatelkou."

„Vyprávělas svůj smutný příběh Leanelle?"

„To není třeba. Tyhle dvě vědí všecko, co se odehrává v baráku. Nevím, jak to dokážou, ale pokaždé vědí všechno. Je to stará vesta, manželka se vždycky všechno doví až poslední.“

„Není už načase, abys s tím přestala otravovat?“

„Zatím nemáš ani právo se na něco ptát. Jsi zatracený darebák, Julie. Bobbie zrovna prožívala citovou krizi, tys ji přepadl, když byla opilá, přinutils ji k tomu a potom jsi ji vyděračským způsobem využíval.“

„Tak zní její verze?“

„Tak to skutečně bylo.“

„Proto sem tedy pořád telefonovala, až jsi začala něco čout. Kdo koho vlastně vydíral?“

„Když pila …, potom to chtěla.“

„Proboha, Lorrie! Jednou člověk může uklouznout, že? Volala mě k sobě nahoru, že jí kape kohoutek u vodovodu, abych jí ho spravil, byla napůl svlečená a připravená. Musíš připustit, že to na mě pěkně narafičila. Prostě si o to řekla.“

Lorrie stála se založenýma rukama a zachmuřeně na něho upírala oči mezi dvěma svítivými prameny černých vlasů. „Kdyby nebylo tamté maličké z nejvyššího poschodí domu Captiva a kdyby nebylo té hezké staré dámy tam –“

„Tak počkej, drahoušku. Nevím teď, kde mi hlava stojí, a ty pořád vytahuješ starý věci. Nemůžeš prostě odpustit a zapomenout? Prosím tě!“

„Nevím, jestli ti odpustím, ale vím, že nezapomenu. Ne, že by na tom moc záleželo.“

„Lorrie!“ vykřikl popuzen jejím lhostejným tónem.

„Jdi si spočítat ty krámy!“ vyzvala ho a odvrátila se.

„Moc by mě mrzelo, miláčku, kdybys –“

Trpce se usmála. „Neboj se. Tak hluboce mě to zase nezasáhlo, můj milý.“

LeGrande Messenger spal neklidně v hlavní ložnici ateliérového bytu 7-A. Pohnul se a probudil se natolik, že slyšel vzdálené rychlé ťukání elektrického psacího stroje. To Barbara vyťukávala opravy konečné zprávy, která shrnovala poslední vývoj v Mexiku. Na obzoru slyšel rachot odpolední bouře.

Bylo by vhodné, myslel si, rozplést propletené a komplikované obchodní záležitosti z celého života a neponechávat je smečce bankéřů, právníků, pověřenců a vykonavatelů. Bylo by vhodné ukrást si na to čas a udělat to i za cenu bolesti, která se někdy dala snést a někdy byla příšerná. Nešikovní nástupci, kteří přijdou po jeho smrti, se snad nejprve pustí do té nepravé části, a poruší tím křehkou rovnováhu celku. Obchodní společnosti a společenstva, sdružení a syndikáty, dílčí zájmy a zájmy většiny – každopádně je lze rozebrat velice výhodně, jen je třeba vědět, jak potom složit celek dohromady…

Těmito úvahami se znovu ukolébal do spánku, v kterém se začal bůhví pokolikáté opakovat podivný sen o jeho třech nejlepších kamarádech. Znovu v něm prožíval onen víkend na svém ranči severně od Harlingenu, kde se členy Austinovy skupiny projednal základní licenční poplatky z pronájmu ropných závodů a v sobotu večer prohrál dost peněz v pokerové partii, aby měli pocit, že dosáhli úspěchu. V pondělí ráno se osprchoval, oholil a právě se oblékal, když uslyšel hlasité zahoukání klaksonu. To Larry, který seděl v bílém cadillaku se skládací střechou, zatroubil pět prvních taktů písně „Domov na dosah“. V neděli odpoledne odjeli členové Austinovy skupiny a Larry hořel zvědavostí, jak jednání dopadlo.

Lee Messenger pohlédl dolů a viděl, že na zadních sedadlech sedí Bili a Ted, zatímco pro něho rezervovali místo vedle Larryho, který řídil. Obrátil vůz na velkém prostranství před verandou a chystal se vyrazit. Lee na ně zavolal, že už jde, narazil si klobouk na hlavu, sebral papíry, které večer v posteli studoval, a vhodil je do aktovky se zipem.

Pospíchal k východu. Po cestě sdělil Lopezovi, že se vrátí až za čtrnáct dní. Zastavil se nahoře na schodech.

Jeho tři nejstarší a nejlepší přátelé k němu vyčkávavě vzhlíželi. A najednou byl vůz převrácený a oni seděli na zrezivělé stahovací střeše, staré skoro čtyřicet let. Z holých disků trčely kousky gumy. Vysoko pod vozem a vedle něho rostla vyprahlá tráva… Jeho tři nejlepší přátelé se stali už jen stínovou vzpomínkou.

To zničené auto mu nemizelo z mysli. Říkal si, že na něho mrtví přátelé čekají už velice dlouho…

Procitl ze sna, zpocený a1 udýchaný. Čekal, až sen zmizí, ale živě mu tkvěl v paměti. Rančer Larry. Geolog Bili. Bankéř Ted. Jako by vystupovali ze země, vplývali mu do spánku a zvali ho na výlet, jakých spolu tolik podnikli, aby se podívali na něco „zajímavého“ …

První odešel Larry. To se dalo předvídat. Muž s vysokým krevním tlakem, obrovskou chutí k jídlu, s velkou energií. Hlučný, červenolící tlouštík, který po celý život dovedl znamenitě utajovat svou vynikající inteligenci. Jako další odešel Bili. V Neworleanské nemocnici mu vzali levou plíci v naději, že mu prodlouží život o dva či tři roky, ale zatím mu darovali jenom šest měsíců pozvolné smrti udušením. Ted vydržel… bože, je to už patnáct let, co zemřel. Tak dávno! V Oklahomě si rozbil hlavu v dodávce, se kterou se srazil vůz řízený opilým Indiánem. Tři mrtví, jeden bankéř, jeden řidič a jeden Indián. Slavný pohřeb, ale ne tak slavný, jako měl Bili, který už neměl tak velkolepý pohřeb jako Larry. A můj pohřeb bude ze všech čtyř nejskromnější. Messengerova rovnice: jestliže přežijete přátele, kteří by vás doprovázeli na poslední cestě, potom jsou pohřby chudé.

Tak co ten sen znamená? Pojď za námi? Přátelé, stejně se tomu nevyhnu. Unikl jsem jenom dočasně, třikrát jsem podstoupil menší operaci, chemoterapii a několikrát kobalt.

Přál si, aby mohl sen vypravovat někomu, kdo by jej dovedl ocenit, kdo je všechny čtyři dobře znal. Ale jediní lidé, kteří by mohli plně vychutnat jeho černý humor, byli Larry, Bili a Ted.

Zvlášť Larry. Skoro slyšel jeho hlas: „Ty tedy tvrdíš, že my tři jsme seděli v té staré kocábce, v tom bohem zapomenutém bílém auťáku, co jsem tehdy měl, s volskými rohy vpředu a s potahem z teletiny, z níž trčely chlupy? Kristepane, jak jsem tu kraksnu miloval! Ale ten starý pekáč mezitím zmáčkli v nepatrný balíček a od té doby už čtyřikrát nebo pětkrát zpracovali. Umíráš strachy, že jsme já s Tedem a s Billem vstali z hrobu, abysme si tě vzali k sobě?“

Svět ti teď vytahuje všechny zástrčky ze zdířek, napadlo ho. Seděls tam u velké zapojovací desky a mohls mluvit s každým z nich – třeba o sobě, když se ti náhodou zachtělo. Rubínová světélka zhasínají a ty musíš vytahovat zástrčky jednu po druhé a zahazovat je do tajných míst, kde se na nich ukládají pavučiny. Můžeš ovšem zasunout jinou zástrčku a mluvit s cizinci. Ale nikdo neví, co pro tebe

znamenala minulost a nikoho to ani nezajímá. Abychom však byli upřímní, ani ty by ses v nejmenším nestaral o to, jak žili, kdybys nebyl býval jejich součástí. Lidstvo nezná nudnější námět rozhovoru, než je srovnávání minulosti s přítomností. Kdysi jsme bývali všichni roztomilými caparty.

Před dávnými časy, když Lee Messenger pracoval jako poradce ministerstva války v Kalkatě, stál za horkého svítání před hotelem a čekal na přítele, který ho měl v džípu odvézt na letiště Dum Dum, kde měl nastoupit do letadla letícího do Číny. Spatřil, jak na širokém chodníku spí snad padesát nahodile seskupených ubožáků, kteří si omotali kolem obličejů kusy hadrů.

Z hotelu vyšli tři vrátní ve vínových uniformách a nesli hadici. Našroubovali mosazný nástavec na hydrant před hotelem. Dva vrátní se zabývali dlouhou mosaznou hubicí, zatímco třetí velkým klíčem pouštěl vodu. Splasklá hadice se najednou vzedmula a prudký proud vody zasáhl spící otrhance. Někteří vyskočili, rozhořčeně vykřikli a odpotáceli se z dosahu proudu vody. Necitelné vrátné proklínali rozhněvanými gesty a zlobnými pohledy. Jiní vstávali pomalu, zesláblí velkým bengálským hladomorem nebo nemocí. Promočení a zdecimovaní proudy vody se odplížili z jejího dosahu. Lee jich napočítal jedenáct, kteří se ani nepohnuli. Vrátní nastavili hadici tak, aby tok vody odplavoval ty ubohé rance hadrů přímo do stoky. Lee si toužebně přál, aby auto pro něho už co nejdřív přijelo. Vzduch tichého rána byl prosycen pachem žluklého kozího másla, dýmem z hořícího dřevěného uhlí, zápachem, moče a horkého vlhkého chodníku. Přijel nákladňák. Muži, kteří šli vedle něho, chytali ležící ubožáky za zápěstí a za kotníky a nacvičeným pohybem je vymršťovali nad vysoké postranice na těla, která sběrači naházeli do nákladňáku už předtím. Vrátní stočili hadici a schovali ji dovnitř. Jedenáct ubožáků se octlo na hromadě v nákladňáku.

Vyděsila ho svrchovaná nelogičnost této smrti. Jestliže mrtví měli svá jména, pak je znali jenom oni. Těla nestála za to, aby je prohledali, protože nebyla nejmenší naděje, že by se u nich něco cenného našlo. Ani nestáli za to, aby se někdo přesvědčil, zda jsou již mrtví nebo ještě ne tak docela. Byli to mrtví, kteří po sobě nezanechávali ozvěnu, ohlas ani truchlící pozůstalé.

Konečně přijel jeho přítel z velvyslanectví. Lee mu vyprávěl, co zažil. Přítel mu odpověděl, že tohle se opakuje po celém městě každé ráno. Podotkl, že počet mrtvých, které odvážejí ke spálení na hranici, neodhadují podle jedinců, ale podle počtu nákladních aut.

Náhle ho osvítilo poznání, že uplyne jen velmi málo let a také on se stane jedním z těch anonymních miliard neznámých mrtvých. Posmrtná památka potrvá krátce a rychle se na něho zapomene. Snad už v době smrti jeho nejmladšího vnuka po něm nezůstane ani stopa. Zmizí jméno, fotografie, dopisy, pamětní deska. Stane se statistickým mikronem. Nahromaděné jmění mu zajistí jen falešnou nesmrtelnost. Z podivné směsi marnivosti, ironie a idealismu založil Fond Lee Messengera, jehož zaměření tak pečlivě přizpůsobil své vlastní víře, aby se budoucí správcové fondu nemohli volně rozjet do všech stran. Byl tu tedy fond, odkazy synům, mnoho svěřeneckých kont pro vnuky a ovšem veliký dar Barbaře už před smrtí, aby se jím nezabýval v budoucnosti žádný vykonavatel poslední vůle ani výběrčí daní.

Ale člověk Lee Messenger zanikne stejně důkladně jako všichni ostatní, co neměli takové schopnosti jako on k vydělání peněz …

Viděl, jak se dveře opatrně otvírají v nepatrnou mezírku. Pak se rozletěly a vstoupila Barbara.

„Viděla jsem, že máš otevřené oči," řekla. „Jak se ti vede?"

„Tak, že bych rád vstal."

„Cítíš se dobře?"

„Dobře. Měl jsem velice legrační sen."

„Vyprávěj mi ho!"

„Rád bych. Ale vzpomínám si jenom, že jsem se hrozně nasmál."

Přehoupl nohy přes okraj postele. Sundala ze židle župan a podržela mu jej.

Gus Garver musel čekat přes hodinu na athénském letišti na přílet východní linky z Atlanty. Sama Harrisona rozeznal na dost značnou vzdálenost. Byl vyšší než ostatní cestující, opálený, oblečený ve vybledlé khaki bundě a v bílém plátěném klobouku, v ruce si nesl obnošenou cestovní tašku. K letištní hale zamířil pružným krokem, který si dovedl udržet po celý den v jakémkoliv terénu.

Když uviděl Garvera, usmál se, až mu zasvítily bílé zuby v opáleném obličeji. Položil tašku a podal mu ruku: „Jak se máte, pane Garvere?“

„Ujde to, pane Harrisone.“

Sam Harrison smekl klobouk, těžkým předloktím si utřel z čela pot, zasmál se a řekl: „Vlastně bych ti měl říkat Gus?“

„Teď už přece pro mě nepracuješ, Same.“

„Proto jsem sem vlastně přijel. Aspoň jsem si to myslel.“

„To je dlouhé povídání. Nemáš žádné jiné zavazadlo?“

„Jenom tohle.“

„Mám tady vůz.“

Na cestě městem a dále na ostrůvek mu Gus vysvětloval situaci. „Když oholili těch pár jiter za Zlatou písčinou, měl jsem z toho dost divný pocit. Teď vybagrovávají bazén pro jachty. Tebe bych si už nemohl dovolit zaměstnat. Jsem v důchodu. Ale v nejvyšším poschodí v bytě sedm A bydlí starý pán, jmenuje se Messenger. Vypadá, jako by měl každou chvíli umřít a taky asi brzo umře. Ale tam, kde většina obyvatel budovy má místo mozku vařenou kaši, uchovává si ten Messenger náramně dobrý stroj. Mluví stejným jazykem jako ty a já i jazyky, které jsme nikdy neslyšeli. Je to ohromný boháč. Aspoň tomu všecko nasvědčuje. Svěřil jsem se mu, proč mám starosti a čeho se bojím, a on mi odpověděl: „Vyberme si na pomoc toho nejlepšího.“

„Je od tebe hezké, že si myslíš –“

„Same, přede mnou se nemusíš upejpat. Jsem rád, že sis mezi dvojí prací udělal čas. Cos dělal naposledy?“

„Navrhoval jsem novou věž na příbřežní vrt do hloubky šesti set metrů. Mým hlavním úkolem bylo po všech stránkách zabezpečit věž před působením vln. Ale nemám dost podkladů, abych mohl vytvořit na počítači modelovou situaci. A nemusím ti ani říkat, Gusi, že práce s modelem není moc platná, když máš co dělat s dvanáctimetrovými vlnami, které útočí na ocelovou konstrukci. Trošku to pomůže, ale moc ne. Ropná společnost si přeje, aby věž byla těžká a pevná. Podle mého názoru mají pravdu. Musí se kymácet, pohupovat, uhýbat. Napsal jsem konečnou zprávu a dostal jsem zaplaceno. Ale bůhví, co se rozhodnou stavět.“

„A kde budeš dělat teď?“

„Na Novém Zélandě. Na Tasmanském pobřeží jižního ostrova. Vlnolam pro důlní projekt a pro přístav. Poslyš, nedovedu si tě představit jako důchodce. Necítíš někdy svrbění znovu se do toho pustit?“

„Nikdy,“ prohlásil Gus pevně.

„Zpráva o tvé ženě mě zarmoutila.“

„To je právě jedna z těch věcí.“

„Měl bych se zastavit v sanatoriu a podívat se na ni?“

„Děkuju ti, že to navrhuješ. Vždycky tě měla ráda. Ale nemá to smysl. Ani nevím, jestli vnímá, kdo jsem já. Snad mě pozná, ale nejsem si tím jist. Nemůžu pro ni udělat víc než jí zabezpečit pohodlí a slušné zacházení. O to se taky starám.“

„Kde budu bydlet?“

„Přímo ve Zlaté písčině. Dokonce ti budu sám vařit.“

„Jenomže moje spotřeba mírně stoupla.“

„Za pět set denně a k tomu ještě zaplacené výlohy, tím by ses mohl udusit.“

„Povíš mi, co tě trápí?“

„Jsi výtečný civilní inženýr pro stavby na moři. Jsi odborník na mořské vlny, hydrolog a nevím co ještě. Chci ti říct, že Zlatá písčina je okrajová stavba na pochybném podkladě. Prozkoumej si to sám. Nechci tě svést na nepravou cestu.“

„Ale ušetřil bys mi tím čas.“

„Já ti za ten čas neplatím.“

„Můžu tu strávit nanejvýš čtrnáct dní.“

„Což činí sedm tisíc plus cestovné plus různé výdaje.“

„Kdy to proberem s tím chlapíkem, co mě platí?“

„To můžeme zařídit hned.“

Sam Harrison pokrčil rameny. Když u příštího semaforu čekali na zelenou, Gus se na něho úkosem podíval a všiml si nepatrných změn v jeho zevnějšku. Sam sundal klobouk; vlasy mu o kus ustoupily a na skráních mu zešedivěly. V prsou a v ramenou vypadal silnější, ale v pase byl stále stejně štíhlý. Vítr a počasí ho poznamenaly vráskami a hrubými rysy jako každého, kdo neustále pracuje venku. Jeho obrovské ruce vypadaly nemotorně, ale Gus si vzpomněl, jak

Sam dokázal znázornit sporný bod přesnými a jemnými kresbami. Na tváři mu přibylo několik růžových dolíčků a jedna jizva.

„Snad tě nějaký žárlivý manžel nestřelil do tváře, Same?“

Harrison se ušklíbl a špičkou prstů si sáhl na jizvu. „Kus výztužné tyče se vymrštil ze svazku na laně, prosekl mi tvář, vyrazil tři zuby a přivedl mě do bezvědomí. Měl jsem štěstí. Mohl mě zasáhnout o pět centimetrů výš nebo o pět centimetrů níž, a bylo po mně.“

„Nebo tě taky mohl minout.“

„Proč? To se nestává.“

„Kde jsou ostatní kluci? Vím, že Špindíra Eddie a Smolař jsou na Aljašce. Co je se Stoverem?“

„Je v Iráku. Buster odešel do invalidního důchodu. Je vyřízený s páteří. Lindy pracuje na velké stavbě v Kanadě, bude tam nejmíň tři roky. O ostatních nevím nic. Ztratil jsem s nimi kontakt.“ Přejeli most a odbočili jižním směrem na ostrůvek Fiddler. Sam Harrison se napřímil a pozoroval vysoké domy s družstevními byty. „Propána-krále, Gusi. Postavili je vlastně ve vodě.“

„To vím.“

„Vypočítali nejvyšší bod, kterého voda dosáhla za posledních sto let?“

„Čtyři metry nad vysokým přílivem. Vládní vyhláška stanoví, že tak vysoko musí být úroveň podlaží, aby dům byl bezpečný před vysokou vodou. Ale většina stavitelů žádá o výjimku a taky ji dostane.“

„Stavitelé sami asi nebydlí v domech, které jsou výjimkou.“

„Správně. Ale Zlatá písčina je v té výšce čtyř metrů nad vodou. Ustanovení vyhlášky porušuje správcův byt v přízemí, kde je také parkoviště, prádelna, pomocné místnosti a sklady.“

„Ale voda by zasáhla topení, klimatizaci, elektriku a telefon?“

„Pravděpodobně. Ale už jsme tady. Podívej se, je to na straně Zálivu, ty dvě stavby by pravděpodobně zbrzdily účinek vln, takže by vlny ztratily svou sílu, než by dospěly až k nám.“

Gus Garver objel budovu a zaparkoval za ní. Vystoupili a podívali se směrem k Zálivu, který byl široký a jasně viditelný přes rozrytý slin, kde dříve bujela džungle.

Sam Harrison si zastínil oči a zahleděl se na ošuntělé modrožluté rýpadlo. Kloubová roura, připevněná k voru, vedla vpravo na břeh a chrlila bláto, písek, rostliny, škeble a malé mořské živočichy do míst, kde buldozer nakupil ochranné valy po stranách tak, aby zachovaly pevný materiál a propouštěly vodu ze Zálivu. Žluté korečkové rýpadlo postupovalo z pobřeží a stavělo hradbu z písku a z ústřic v široké křivce, která uzavře z jedné strany přístav pro jachty.

„Osmipalcové rýpadlo?“ zeptal se Sam.

„Myslím, že ano.“

„Mají v pořádku všechna povolení? Od Úřadu pro životní prostředí, Inženýrské komise, Pobřežní stráže a všech ostatních?“

„Nepotřebují je.“

„Co to povídáš?“ podivil se Sam.

„Dostali povolení na práci menšího rozsahu. Jenom čistí kanál, který už existuje, a opravují škody způsobené erozí.“

„Do háje zelenýho!“ zvolal Sam Harrison.

„Jo. Ale byly předloženy plány na stavbu menšího rozsahu, zplnomocněné! na ni dali povolení a denně sem chodí nějaký šašek z okresu, který se přesvědčuje, že jde skutečně o práci menšího rozsahu, kdy se jenom čistí a opravuje. Tam na Zálivu sis snad všiml značek. To je vnitrozemský kanál. Teď vyčistí existující kanál k vnitrozemskému kanálu při nízkém přílivu až do hloubky metr padesát.“

Harrison zamířil na sever až k bodu, kde mohl vidět za přečnívající stranu Zlaté písčiny otevřenou zátoku. Otočil se a pohlédl směrem k Zálivu. Posadil se na bobek, díval se nejprve na východ a potom na západ. Holí bodal do písčité půdy; pak vstal, povzdychl si a pokrčil rameny.

Když Harrison odložil výstroj v bytě 1-C, vyjeli výtahem do sedmého poschodí k bytu LeGrande Messengera. Otevřela jim Barbara Messengerová, která vyšla do chodby. Dveře za sebou nechala pootevřené.

„Bohužel, pane Garvere, asi před hodinou na něho přišly bolesti. Nakonec musel svolit, abych mu dala injekci. Velice se těšil na setkání s vámi, pane Harrisone.“

„Vrátím se později. Promluvím si s vaším otcem, až mu bude líp.“

Naklonila hlavu a zadívala se na něho. Všiml si, že se tváří pobaveně. Uvědomil si, jak je hezká, usměvavá a opálená z pláže. „Je to můj manžel, pane Harrisone."

„Trpím nemocí, které se říká prostořekost. Ale pan Garver vás představil jako slečnu."

„To je naprosto v pořádku. Můj manžel má vnučku, která není o moc mladší než já. Ale zmínka o rozdílu v našem věku se nedotkne ani mě, ani manžela. Kdybych vám mohla doporučit dobu, kdy byste měli přijít, potom bych navrhovala asi tak šest večer, ale napřed mi pro jistotu zavolejte."

„Mám vaše číslo, které není v seznamu," řekl Gus. „Přijdete na dnešní velkou schůzi, paní Messengerová ?"

„Lee mě požádal, abych tam šla a dělala si poznámky. Zůstane u něho paní Schmidtová."

Na cestě k výtahům poznamenal Harrison: „Hezká žena."

„To jistě. Navštívil jsem ji v jakési družstevní záležitosti. Kdyby tady skutečně k něčemu došlo, dalo by setsakramentskou práci Messengera zachránit, zvlášť kdyby byl pod práškama. Je to dost mohutný stařec, i když hodně ztratil na váze, což ostatně uvidíš. Napadlo mě, že má dost peněz, aby mohl pustit pár dolarů tam, kde půjde o jeho vlastní zájem. Tak jsem mu začal vykládat, co mě trápí, a on na to okamžitě přistoupil. Je to mnohem snazší, než kdybych tady uspořádal sbírku. Víš, moc lidí tu zrovna neoplývá penězi. Přede dvěma měsíci se inkaso víc než zdvojnásobilo. A k tomu inflace a všelijaké drobné výdaje, se kterými se nepočítalo."

„Ty vycházíš dobře?"

„Jistě, jistě. Jaký máš program, Same?"

Když vystoupili v prvním poschodí z výtahu, řekl Sam cestou k malému Gusovu bytu: „Najmout si vůz. Zajít k soudu a seznámit se tam s lidmi. Zjistit, kde bych našel letecké snímky, mapy mořského dna a další údaje."

„Na státní univerzitě právě začali s výzkumem moře. Uveřejnili několik studií o problémech pobřeží. Vymyslel sis už nějakou záminku, proč jsi tady? Když jim oznámíš, že chceš najednou zastavit nový projekt Martyho Lisse, potom nebudeš mít přístup k ničemu. Liss má známosti všude, mezi politiky, v bankách a v Obchodní ko-

moře. Taky stavebníci dělají veliký ran-dál kvůli tomu, aby odpadla nová povolení.“

„Možná že by bylo lepší, kdybych předstíral, že tady dělám průzkum pro' nějakou velkou organizaci. Takže bych u tebe neměl bydlet. V tom případě Guse neznám.“

„Tam dole na ostrůvku pod vesnicí je místo, kde by mohl bydlet bohatý průzkumník. Kolonie se jmenuje Ostrovan. Vyžádej si plážovou chatu. Tam si můžeš taky najmout auto. Zavezu tě tam.“

„Jak je to daleko?“

„Asi dva kilometry.“

„Projdu se po pláži. Aspoň se něco dovím. Tady to nebude jen tak.“

V pravé poledne kráčel Sam Harrison po široké bílé pláži ostrůvku Fiddler. Bundu si nacpal do tašky, kterou nesl přes rameno. Měl velké oválné brýle proti slunci a bílý plátěný klobouk si posunul tak daleko dopředu, aby je zastínil. Kráčel pomalu, stoupal na tvrdý bílý písek, který tu zanechal ustupující příliv. Pláž byla velmi široká a nad čarou nejvyššího přílivu byly štítky, které hlásaly, že písek, dolíčkovaný stopami nohou, se skupinami skládacích židliček a s čupřinami slunečníků, je vyhrazen jen pro majitele družstevních bytů a jejich hosty.

U vody na břehu si hrály děti, jespáci píseční a mořské vlaštovky. Od zátoky připlouvaly malé vlnky, leskly se a líně se zvedaly asi do výše dvanácti centimetrů, než se vyšplhaly do vlhkého písku, kde za sebou zanechávaly asi dvoumetrovou pěnu, utkvívající na otvorech po krabech a na rozbitých lasturách. Opálení naháči leželi bez pohnutí pod žárem zamlženého slunce. Jejich těla svítila a smažila se v oleji.

Sam Harrison se podivoval nekonečné řadě vysokých budov stojících v pozoru na okraji vody. Většina z nich měla jakousi domnělou ochranu před vysokou vodou, ochranné valy nebo široké náspy. Ochranné zdi vybíhaly daleko dopředu podél jemných obrysů písčitého ostrova.

Neskutečnost situace Sama Harrisona trošku orná-milá. Jistě tady žijí lidé, kteří vědí, oč jde. Viděli, co se děje, a přitom tomu nevěnují ani trochu pozornosti.

Nejvyšší zvednutí vln se podle Guse Garvera dalo předpokládat asi tak čtyři metry nad čarou vysoké vody. Dunová ochrana tu nebyla. Neexistovala ani rostlinná zábrana. Sympatičtí, hloupí, naivní lidé si žijí v téhle končině se vším svým světským majetkem. Jsou uzavřeni v solidním betonu a cítí se bezpeční. „Propána, člověče, agent s realitami by mi to byl přece neprodal a banka by mi přece neposkytla hypotéční půjčku, kdyby tu nebylo tak bezpečně jako v kostele, nemyslíte ?“

Stály tu vysoké budovy se základy prakticky ve vodě a kolem se rozkládalo dobrotivé a usměvavé moře.

Zkušeným okem rozeznal, že pobřežní proudy směřují ze severu na jih. Jejich směr se dal určit také podle viditelné eroze. Pohyb vln v dálce mu dával představu o obrysu dna, které se pravděpodobně svažovalo velmi pozvolna. V minulosti tato široká pláž mnohokrát zmizela a znovu se vynořila, opětovně erodovala a pak se znovu naplňovala.

Došel až k čáře vysokého přílivu a podle oka odhadl nejvyšší bod proti budově s družstevními byty asi ve výši čtyř metrů. Této výšky dosahovalo moře samozřejmě jen při nejmohutnějším vzedmutí za bouře. Vezmi bouřkový příboj a k tomu připočti všechny ostatní činitele, které vyvolávají nejvyšší vzepětí vln, a čára se ti zvýší na šest až sedm a půl metru právě tady. Vzedmutí vln plus vysoký příliv plus vítr znásobený hlavním náporem samotné bouře plus nedávné těžké průtrže mračen plus velmi nízký barometrický tlak – a potom tihle šediví neřádi přepadnou třetí poschodí a zaplaví střechu.

Postoupil dále. Jakoby osvícen si náhle uvědomil, že to je jako emocionální anestetikum při boji. Obyvatelé družstevních bytů jsou pevně přesvědčeni, že jestliže se stane něco strašného, pak to bude všude jinde, jenom ne u nich v Athénách na ostrůvku Fiddler. A kdyby to sem přece jenom náhodou přišlo, pak to porazí dům někoho jiného. A kdyby to zasáhlo jejich dům, potom budou včas evakuováni a pojištění jim pokryje veškeré ztráty.

U vesnice vlivem eroze mizela pláž. Vyšplhal se na dvě nové hráze, které měly pomoci, ale moc nepomáhaly, vystoupil na cestu, prošel vesnicí, vrátil se na pláž a dostal se na veřejně přístupnou část. Na velkém parkovišti se peklo a svítilo asi dvacet aut. Na věžích dřímali plavčíci, zastíněni vybledlými plachtami s třásněmi. Těsně u vody hledala nějaká holčička škeble. Dvě statné stařeny se pomalu probíraly nánosem škeblí a rostlin, který na břeh naplavil vysoký příliv, a objevené poklady házely do plážových tašek. Harrison se náhodou podíval směrem k moři, kde zahlédl velikého rejnoka, jak vyskočil do vzduchu asi tři metry. Rozpětí ploutví měl nejméně metr osmdesát. Padl zpět do moře a plácl ploutvemi do vody tak prudce, až to zaznělo jako výstřel z pistole. Jeden ichtyolog mu kdysi vyprávěl, že rejnok skáče proto, aby se zbavil parazitů, kteří se na něhu přilepí, když u dna proplouvá vegetací; jiný ichtyolog tvrdil, že se rejnok vymršťuje z vody proto, aby omráčil střevle, kterými se pak podle libosti krmí. Sam si zcela soukromě myslel, že rejnok sebou plácá jen tak pro legraci, protože mu to dělá1 dobře a protože má radost z toho ohromného kraválu.

Zpozoroval, že asi dvě stě metrů od břehu se vlnky na útesu lámou. Pod jasnou modrou vodou viděl zsinalou barvu útesu. Dohadoval se, že se tady síla nízkého přílivu umrtvuje. Dejme tomu, že vlny narážející na útes jsou vysoké třicet centimetrů, pak se lomí, jestliže je voda l,3krát hlubší, než je vlna vysoká. Tak asi čtyřicet centimetrů hloubky při nízkém přílivu, a dejme tomu devadesát centimetrů nad útesem při vysokém přílivu. Tohle by mohla být nepatrná ochrana kolem ostrůvku. Záleží ovšem na tom, jak je útes široký a jak se zátoka rozšíří při zimních přílivech.

Po chvíli spatřil v dálce kolonii Ostrovan. Podobala se souostroví Samoa, vypadala jako několik úlů různé velikosti, spojených krytými lávkami. Prošel tímto bludištěm k přední pokladně, kde mu pokladník okamžitě prominul, že si ubytování nezajistil předem a pronajal mu chatu mezi bazénem a pláží za jednačtyřicet dolarů a šedesát centů včetně daně za den, což byla výhodná mimosezónní cena.

„Tahle jednotka se normálně pronajímá za sto patnáct dolarů v únoru," podotkl.

„Zapamatuju si to, abych si to mohl promyslet," pravil Sam, který si vzal zpět svou úvěrovou kartu a pečlivě ji ukládal.

„Jestli chcete něco vědět o akcích .. ."

„Ani ne."

„…vlastně tu ani žádné nejsou. V Palmovém okrese se celkem nic neděje. Je to tu moc konzervativní Víte?"

„Vím."

„Na dovolené, pane Harrisone?"

„Ano a ne."

„No tak … Když budete chtít cokoliv vědět o ostrůvku Fiddler, rádi vám pomůžeme. Najdete to sám? Můžu zavolat…"

„Já to najdu."

Byla to chatička číslo tři. Zjistil, že má dvě dvojité postele, sprchu se skleněnými stěnami, hodně bílého nábytku, huňatou předložku, strojek na zmrzlinu, televizor a seznam nápojů a jídel, která mu na požádání přinesou do pokoje.

Na několik minut se natáhl, aby si naplánoval zbytek dne. A jako vždy, když se octl v novém místě, uvažoval, jestli si žije tak dobře jako jeho bývalá žena. Na stěně jedné restaurace zahlédl kdysi přišpendlený orámovaný nápis: „2ít dobře je nejlepší msta." Tehdy dobře nechápal, co ten nápis znamená. Stel by si měla žít dobře, ale třeba se o to ani nesnažila. Zamilovala se do podsaditého veselého mužíčka ze Shreveportu. Byla prý to Samova chyba, protože se tak často zdržoval mimo domov. Co jste mohl čekat, říkali mu potom známí.

Mimořádná schůze Svazu majitelů družstevních bytů ve Zlaté písčině byla svolána na jednu hodinu třicet. Pozvánka na schůzi byla vyvěšena čtyřicet osm hodin předtím v každém poschodí vedle výtahů.

Schůze se sešla v prvním poschodí v klubovně, umístěné přímo nad kanceláří a bytem správce. Byla to místnost devětkrát osmnáct metrů s okny na západ. Na jednom konci bylo malé sociální zařízení a na druhé straně, za dvoukřídlovými dveřmi, které Julian Higbee neustále zamykal, primitivní kuchyňka. Tento prostor pro veřejné

účely vznikl tak, že se poněkud zmenšily všechny byty v prvním poschodí.

V době, kdy šlo o to, ukazovat a prodávat byty ve Zlaté písčině, byla klubovna zařízena velmi atraktivně imitací břidlice, dekorativními svítidly a vykládanými hracími stolky. Všem nadějným zákazníkům se vykládalo, že rekreační prostor spolu s tenisovými dvorci a bazénem je k dispozici obyvatelům domu, zaplatí-li nepatrný měsíční příplatek za nájemné a údržbu. Koncem února, když většina bytů už byla prodána, přijeli dva muži ve stěhovacím voze a nastěhovali do klubovny laciný nový proutěný nábytek, skládací karetní stolky a stojací lampy s nevzhlednými papírovými stínítky. Všechen atraktivní nábytek odvezli.

Majitelé družstevních bytů spustili pokřik, že je to hanebné jednání. Julian Higbee, který v té době nikterak nepovažoval za nutné se krotit, na ně křičel na oplátku: nikdy nikdo prý netvrdil, že tam nábytek bude navěky. Jestliže si přejí lepší nábytek, ať si ho jdou koupit, a společnost ochotně nechá ten hezký proutěný nábytek odvézt někam jinam. Horečnaté protesty za několik týdnů ustaly, protože obyvatele tížila jiná nová břemena. A za několik měsíců vypadal proutěný nábytek a karetní stolky, jako by je používala už celá generace.

Jak tomu bývá při podobných schůzích, postavili několik karetních stolků před dvoukřídlové dveře vedoucí do kuchyně a za ně se posadili členové výboru, předseda Pete McGinnity uprostřed, po jeho levici místopředseda Hadley Forrester a po pravici pokladník David Dow. Za Davidem se usadil jednatel Stanley Wasniak a na druhém konci za Forresterem Gus Garver, člen výboru bez funkce. Wasniak se octl až u oken. V pravém úhlu k němu, zády k oknům, seděla Francine Greggová z bytu 1-A, vlídná malá paní, přebornice v těsnopisu a v psaní strojem. Její manžel Rolph trávil většinu času tím, že přiletovával drát AB k pólu CD. Stal se takovým odborníkem, že když Heathkitova příručka tvrdila, že dálkově ovládaný barevný televizor lze postavit za čtyřicet večerů, pak to Rolph dokázal dřív. Kromě elektrických varhan, hi-fi aparatury a stereopřijímače sestrojil Rolph místní rozhlas, kterého se používalo při schůzích Svazu majitelů družstevních bytů. Mikrofon stál na stole před McGinnitym, reproduktor byl umístěn pod stolem směrem k posluchačům a kont-

rolní zařízení nahoře v reproduktorové skříni. McGinnity si byl vědom toho, že Francine a Rolph jsou pro správný chod Svazu naprosto nepostradatelní. Francine se věnovala zápisu a rovněž vedla podstatnou část účetnictví pro Davida Dowa. Rolph Gregg vylepoval pozvánky na schůze, každému je na potkání připomínal a byl připraven vykonat jakoukoliv pochůzku, kterou si výbor vymyslel.

Z podivných důvodů Greggovy stále něco pudilo, aby sloužili svým bližním. Nečekali odměnu, ba ani netoužili po uznání, naopak oba pracovali tiše a nenápadně. Podle všeho jim ztrpčilo vědomí, že jsou součástí jakési formální organizace. McGinnity jim byl za to vděčný. Oba odedřeli tu nejvšednější robotu. A oba si byli podobní.

Julian Higbee seděl na druhém konci karetních stolků v pravém úhlu ke Gusu Garverovi. Pozvali ho sem, aby poskytoval informace a shromažďoval žádosti.

McGinnity se podíval na hodinky, podíval se na členstvo, velkým černým předsednickým kladívkem uhodil do ebenového špalíčku, naklonil se kupředu směrem k mikrofonu a řekl: „Počkáme ještě pět minut a pak začneme. Myslím, že tady ještě nejsou všichni.“ Ozval se opět zmatený šum hlasů. Rolph Gregg vyletěl jako šipka, opravoval kontrolní zařízení na reproduktoru, pak přiklusal k otevřeným dveřím a pohlédl halou směrem k výtahům. Otočil se a pokynul McGinnitymu. Ještě přicházeli další.

V jednu čtyřicet viděl Pete McGinnity, že neklid mezi posluchači vzrůstá. Udeřil proto kladívkem do špalíčku a pravil: „Zahajuji schůzi Svazu majitelů družstevních bytů ve Zlaté písčině. Jak již víte z předchozích schůzí, zjišťování stavu přítomných je složitá procedura. Na schválení každé akce vyžadují stanovy prostou většinu hlasů všech přítomných, a to buď osobně, nebo prostřednictvím zplnomocněnce. Schválení opravného doplňku ke stanovám vyžaduje dvě třetiny všech majitelů družstevníků bytů, což v našem případě předpokládá přítomnost vlastníků třiceti bytů. Nejsou-li všichni majitelé přítomni, pane jednateli, mohl byste nám laskavě říci, jak to vypadá s jejich zástupci?“

„Se souhlasem pana předsedy prosím paní Greggovou, aby se ujala odpovědi na tuto otázku.“

Když skončilo zjišťování prezence, ujal se slova Stanley Wasniak: „Pane předsedo, rád bych podal tuto zprávu. Přítomni jsou členové zastupující čtyřicet bytů. Chybějí zplnomocnění dvou nepřítomných majitelů a pěti nájemníků, což činí dohromady sedm. To je nejlepší prezence, jaké jsme kdy dosáhli, a podle stanov můžeme měnit stanovy, jestliže třicet ze čtyřiceti přítomných hlasuje ve prospěch změny.“

„Děkuji vám, pane jednateli. Protože zápis z minulé schůze byl rozmnožen a předložen všem majitelům, podávám návrh, abychom tentokrát upustili od čtení zápisu z poslední schůze.“

„To navrhujeme,“ pravil Forrester.

„Souhlasím,“ řekl Garver.

„Kdo je pro? Kdo je proti? Návrh je odhlasován. A teď přistoupíme –“

Frank Branhammer vyskočil, rudé pěsti sevřené, ruměný obličej zamračený. „Co je vlastně s tím zatraceným zápisem?“

Pete McGinnity uhodil kladívkem na špalík. „Sedněte si laskavě, pane Branhammere. Nehlásil jste SQ o slovo.“

„Já chci vědět, co se tady k čertu děje!“ ječel. Manželka ho chytila za ruku a něco mu šeptala, ale on toho nedbal.

„Upustili jsme od čtení zápisu,“ řekl McGinnity. „To znamená, že ušetříme čas, po který by Stanley četl tři stránky zápisu. Každému jsme poslali kopii. Vy taky máte kopii. A teď si sedněte.“

„Takže nikdo nemůže nic říct k těm hovadinám, co jste si dali do zápisu?“ vykřikl Frank Branhammer.

McGinnity ho okřikl: „Až se dostaneme k té části programu, až přejdeme k bodu, který je na pořadu dnešní schůze, pak si promluvíme taky o tom, co se týká v zápise starých nevyřízených záležitostí. Ale bez vás, protože jestli budete takhle pokřikovat, budu vás muset vykázat ze schůze.“

Branhammer na něj pět vteřin civěl, pak si pro sebe něco neslyšitelného zamumlal a posadil se.

„Vy jste mi nadával?“ zeptal se McGinnity.

Branhammer si ho upřeně prohlédl a pak zřetelně odpověděl: „Řekl jsem, že jsi vůl. Nevěřím ani jednomu pitomýmu inteligentovi z vás, co sedíte za tím stolem.“

McGinnity vstal a hodil kladívko na stůl, což v ampliónu zaznělo jako zahřmění. Zavrtěl velkou hlavou. „Tohle si nemusím nechat líbit. Přeju vám příjemnou zábavu.“

Branhammerova urážlivá slova vyrazila všem dech. Když Pete McGinnity zamířil ke dveřím, zavládlo zaražené mlčení. Wasniak a Garver běželi za ním. Gus se ve dveřích obrátil a zvolal jasným hlasem, v němž byla značná dávka autority: „Zůstaňte na svých místech, než se vrátíme.“

Z pozadí se vynořil Brooks Ames a razil si cestu podél řady židlí, až se octl přímo za Branhammerem, který seděl s bradou přitisknutou k velké hrudi, s pěstmi na kolenou, obrovské břicho rozvalené na klíně. Brooks Ames byl vybaven odznaky svého úřadu, na rukávě pásku, na prsou kovový štítek s označením, v rukou píšťalku a ručnici. Oblečen byl v khaki košili a v šortkách. Poklepal Branhammerovi na rameno a řekl: „Jako seržant ozbrojené ochrany této schůze Svazu majitelů družstevních bytů ve Zlaté písčině vás musím požádat, abyste opustil schůzi.“

Branhammer se pomalu otáčel a podíval se na něho: „Ech?“

„Musíte odejít, Branhammere, nebo –“

„Nebo co?“

„Nebo … vás vyvedu ze sálu.“

„Mě že vyvedeš?“ Branhammer se zatvářil vystrašeně a pak se usmál. Rychle jako had zasekl veliký prst Amesovi do červeného plátěného obalu jeho opasku a strhl ho k sobě, takže mu zíral přímo do brunátného obličeje. „Mě že vyvedeš?“

„Pusťte mě! Pusťte mě!“

Branhammer ho pustil tak náhle, že se Brooks Ames zapotácel a sedl si na klín paní Winneyové. Rychle vyskočil a postavil se. Branhammer se otočil a už si ho nevšímal. Brooks vykřikl hlasem o půl oktávy vyšším než obvykle: „Povolíme vám pobyt na schůzi, pane Branhammere, pokud si dáte pozor na jazyk. Jsou zde dámy. Je to jasné?“

Branhammer zívl a povzdychl si.

„Varoval jsem vás,“ pravil kapitán Ames a sunul se dozadu podél řady židlí. Nejméně dvacet lidí začalo mluvit najednou. Šum

ustal, když se do sálu vrátili tři funkcionáři a zaujali svá místa za jednotlivými karetními stolky.

„Omlouvám se vám, že mi selhaly nervy," pravil McGinnity. „Je to zatraceně nevděčná funkce a já bych ji okamžitě položil, kdyby se jí chtěl ujmout někdo jiný. Ale jasně tady prohlašuju, že urážky trpět nebudu. Nenechám si nadávat. Nedám si líbit ani nedůvěru, ani podezírání, protože žádný z nás funkcionářů nedostane ani jediný všivý dolar za nekonečné hodiny, které této práci věnujeme. A teď se vrátíme k pořadu schůze. Nedovolím, abyste mě přerušovali. Až nastane čas k diskusi, oznámím vám to. Jako obvykle probereme zprávy z komisí, pak přejdeme ke starým záležitostem a nakonec probereme nové věci. Teď uslyšíme pokladní zprávu."

David Dow si přitáhl mikrofon. Těžce dýchal a šeptá] do mikrofonu ochraptělým hláskem. „Jak jasně slyšíte, mám zánět hrtanu. Pro všechny jsem dal svou zprávu rozmnožit. Počkám, až vám paní Greggová rozdá kopie zprávy."

Když všichni kopii pokladní zprávy dostali, pokračoval: „Celkový roční rozpočet je 91000 dolarů. Před sebou máte zjednodušené detailní sestavení jednotlivých položek. Prvního června jsme museli docílit celkové inkaso ve výši 15 412,50 dolaru, abychom dohonili deficit, způsobený původním nízkým odhadem nákladů. Prvního tohoto měsíce jsme se vrátili k pravidelné částce 7583,45 dolaru. To dělá dohromady 22 995,95 dolaru, doposud nám chybí přibližně 4000 dolarů. Budeme je potřebovat, abychom mohli zapravit všechny platby zahrnuté v rozpočtu. Promiňte, že šeptám."

McGinnity řekl: „Tentokrát přeskočíme zprávu předsedy a přejdeme přímo ke starým záležitostem, to znamená, že začneme tam, kde jsme přestali na minulé schůzi: jde totiž o smlouvy na správu a smlouvy na údržbu, které jsme zdědili po předchozích funkcionářích, to jest panu Lissovi a jeho lidech. Diskusi na toto téma zahájím, až vyslechneme připomínky nynějších funkcionářů, tak na mě nemávejte tam vzadu, seďte klidně a poslouchejte. Snad se o tom něco dovíte. Hadley?"

Forrester si přitáhl mikrofon. „Jak bylo doporučeno, konzultovali jsme spolu s panem Dowem a panem Wasniakem advokáta pana Searle Wadkina od firmy Hooper, Wadkin a Lannigan, která sídlí v

budově Athénské banky a Trustové společnosti. Měli jsme s ním dvě porady. Udělal jsem si spoustu poznámek, ale zatím nepovažuji za nutné pouštět se do podrobností. Advokát tvrdí, že se neustále mění zákon na ochranu obyvatel družstevních domů, a ačkoliv některé změny by u soudu neobstály, většina z nich by byla jistě uznána. Kdyby se s projektem začínalo nyní, nemohlo by se stát to, co se stalo nám. Ale v době, kdy se to stalo, šlo o legální čin a podle advokátova mínění se s tím musíme smířit."

Když uslyšel z obecenstva hlasy protestu, ušklíbl se a vrátil mikrofon McGinnitymu.

McGinnity řekl: „Hovořili jsme o tom s Davidem Dowem ještě v době, kdy mohl mluvit. Takže já vám podám zprávu o tom, co vám chtěl říci on. Jistě si vzpomenete, že jsme se letmo zmínili, jak hezky nás pan Martin Liss přijal, když jsme ho my čtyři navštívili. (Ty jsi tehdy nemohl, Gusi.) V Lissově kanceláři se nám dostalo prvotřídního přijetí, a to nás zmátlo. Po cestě domů jsme o tom v autě debatovali a řekli jsme si, že nás Liss vůbec nemusel přijmout, ale zřejmě věděl, že jsme rozčileni, a chtěl nás z nějakého důvodu ukonejšit.

Teď tedy přicházím k těm novým záležitostem, abych vám mohl říci, co je třeba. Teď už víme, proč se Martin Liss chtěl vyhnout nějaké větší srážce. Mezitím to vyšlo najevo. Přímo nám za zády začíná stavět obrovský projekt. A podstupuje veliké riziko, když takovou stavbu zahajuje v době, kdy je po celém státě tolik prázdných družstevních bytů, desetitisíce, možná i statisíce. A kromě toho stejně tolik jich prodávají soukromníci. Stačí nahlédnout do nedělních novin a projít stránky za stránkou. Dobrá, pohlédněme na tenhle list papíru, který mi připravil David. Vezměte si rozpočet na jednadevadesát tisíc. Požádal jsem Davida, aby vytřídil z rozpočtu to, co pro nás představuje bezprostřední výdaje: pojištění, údržbu, úklid a tak dále. Tyto náklady odhadl přibližně na čtyřicet tisíc. Tuto částku měsíčně rozdělíme mezi čtyřicet pět bytů, nikoliv čtyřicet sedm, a dostaneme osm set osmdesát osm za rok nebo sedmdesát čtyři za měsíc. Ne, netleskejte. To ještě není fakt, aspoň zatím ne. Samozřejmě budeme vycházet ze stejného sazebníku. Měsíční výdaje se budou pak pravděpodobně pohybovat od padesáti v prvním poschodí ke stu dolarů v poschodí nejvyšším.

Tak jsme se obrátili na dalšího právníka, jehož jméno vám neprozradím, protože si nepřeje být jmenován. Ten nám řekl, že nejdůležitější je, aby každý z nás vyrovnal svoje inkaso. Pak bychom mohli vyrozumět Sdružení pro investice a správu Zálivu, že jsme se rozhodli, a to každý jednotlivý člen zde, přestat platit rekreační poplatek za správu –“

„Počkejte, pane McGinnity. Nemůžete –“

„Buď zticha, Juliane. Tady u stolu sedíš jenom jako host.“

„Já jsem jenom chtěl…“

Gus Garver uchopil Juliana silnou rukou za předloktí a výstražným stiskem ho umlčel.

McGinnity pokračoval: „Právník s námi souhlasil, že situace je prekérní, i když to bylo provedeno podle zákona. Musíme být zajedno, my všichni obyvatelé tohoto domu. Musíme se snažit o co největší publicitu. Když kolem toho uděláme pořádný virvál, potom bychom mohli docílit, aby ta nová věc za námi vypadala jako pochybný podnik. A snad taky dodáme dost odvahy ostatním družstevníkům, aby neplatili na podkladě všivých dohod. Právník tvrdil, že za námi přijdou s kompromisním návrhem, když to vezmeme za správný konec. Jestliže k tomu dojde, pokud všichni odhlasujeme, aby se tak postupovalo, potom budeme vyjednávat. Podle toho, jak to vypadá teď, jsou tu lidé, kteří nemohou trvale každý měsíc tolik platit. Prostě nemohou a nebylo by správné je k tomu nutit. Teď zahajuji diskusi. Prosím, hlaste se, ale mluvte krátce a stručně.“

Vstala hrbatá malá paní v květovaných šatech. Na hlavě měla růžový klobouk se širokou střechou a v ruce žmoulala rudou kabelku. Ostatní vstali také, ale pozornost McGinnityho upoutal růžový klobouk.

„Prosím, paní…“

„Tallerová. Boford Tallerová. Chci se zeptat, kdo tak řádil v úterý večer u bazénu. Každý den brzy ráno si jdu zaplavat, protože nesnáším prudké slunce, a říkám vám, bazén a celé okolí bylo zasvinění, když jsem –“

„Paní Tallerová!“

„Chci se jenom zeptat, jestli ten, kdo chtěl uspořádat u bazénu večírek, to ohlásil v kanceláři. Lidi se tam pak cpou jako prasata a do

bazénu házejí kusy jídla, které se tam válejí, až se mi obrací žaludek!“

„Paní Tallerová!“

„Žádám, aby se zjistilo, kdo to udělal. Možná že to ani nebyli lidi odsud. Tvrdila jsem už dřív, že bychom měli nosit zvláštní odznaky, aby se cizí lidi nepřiživovali na našich vymoženostech, jak to dělají doposud. Žádám, aby se to vyšetřilo. To je vše.“ Posadila se s bradou nahoru a se sevřenými rty.

„Pokud má někdo připomínky k jiným záležitostem, než je měsíční inkaso, prosím, aby se přihlásil později.“

„Já bych něco měl,“ přihlásil se Julian.

„Nejdřív členové, Higbee.“

„Zapomněla jsem uvést,“ vyskočila opět paní Tallerová, „že nábytek byl u bazénu zpřeházený a roztahaný a že někdo polámal jeden slunečník. Ráda bych jenom věděla, kdo to všechno zaplatí.“

McGinnity si hlasitě povzdychl do mikrofonu. „Jack Cleveland?“

„Děkuji vám, pane předsedo. Bavili jsme se o tom s Grace. Není prostě spravedlivé, aby podvodným způsobem připravovali důchodce o maličkosti, které jim mají obohacovat život. Řekl bych, že máme trochu vyšší životní úroveň než většina z vás díky úspěchům, kterých jsem dosáhl v dodávkách pro stavby. Ale můžu prohlásit, že jsme pronikavě pocítili, když prvního v měsíci inkaso stouplo o sto dolarů. Nevidím, co vlastně dostáváme za těch sto dolarů navíc. Ale chci říci, že já a Grace budeme souhlasit se vším, na čem se usnese většina. Většina z nás přistoupila na podnikatelův návrh a od Athénské banky jsme si vzali hypotéku na družstevní byty. A když už mluvím jako ředitel banky ve Warenu ve státě Ohio, musím prohlásit, že žádná banka by nebyla moc nadšená, kdyby jí spadlo do klína třicet pět hypoték ve stejné budově. Bůhví, jak dlouho by musela banka platit za údržbu a tak dále, než by se v téhle době zbavila takového břemene. Řekl bych –“

„Děkuji za cenné rady, Jacku. Pravděpodobně bychom měli rozdíl mezi tím, co se od nás požaduje a co chceme platit, uložit stranou pro případ, že by to nevyšlo, tak nás nepřekvapí, kdybychom ty pení-

ze nakonec museli vyklopit. Ale když potáhneme všichni za jeden provaz, bude se nám daleko lip vyjednávat.“

Ve vzduchu šermovaly paže. Členové se hlasitě domáhali slova. Poznal Phila DeLanda z bytu 1-B, hubeného, vousatého penzionovaného majora, který rád nosil kanady, džíny a na krku korále.

„Pete, až budeme prosazovat tento plán, bude nás dál zastupovat ten Wadkin?“

„V rozsahu, v jakém ho pověříme.“

„Správně,“ souhlasil major a posadil se vedle své ženy Roxany, která se podobala Indiánce.

Poznal Sally Kelseyovou z bytu 2-G, opálenou mohutnou ženu, která proslula tím, že plavala přímo do zátoky, až úplně zmizela z dohledu. „Pane předsedo, jestliže jsme si uložili právní závazek příplatky platit, pak se s manželem domníváme, že máme morální závazek je zapravit. Po celém kraji se tady potloukají lidé, pálí a ničí, protože se jim nelíbí ten či onen zákon. Tušili jsme, k čemu asi do jda na této schůzi, a debatovali jsme o tom. Myslíme si, že je správné zaplatit a pak teprve protestovat a zároveň i žalovat podnikatele pro zkreslení faktů.“

Ozvalo se reptání a sykot, ale paní Kelseyová rozzlobeně pokračovala: „Spousta lidí tady pořád mluví o zákonu a o pořádku, ale zřejmě v ně sami nevěří. My s Brianem zaplatíme měsíčně inkaso plně jako dřív, a jestli se Svaz rozhodne peníze zadržet a neplatit podle smluv, pak to zůstane mezi Svazem a lidmi, kteří na ty peníze čekají. Jestliže necháte o této záležitosti hlasovat, my hlasovat nebudeme. Zdržíme se hlasování a doufáme, že i ostatní se k nám připojí…“

Její poslední slova zanikla ve vřavě nesouhlasu. McGinnity udeřil kladívkem a řekl: „Předpokládá se, že jsou zde dámy a pánové, očekávám od vás všech slušnost a pochopení pro stanovisko ostatních členů. Proč tak křičíte, pane Santelli?“

Oslovený mužík, tlustý, plešatý a zpocený, povstal:

„Mám připomínku. Jediná věc, která na tomhle světě funguje, je síla páky. Když máte v ruce páku, tak jí použijte. Jestliže zaplatí devět nebo deset lidí, potom je po naší jednotě. Jako v té staré pohádce o svazku prutů, které nikdo nezlomí. V téhle věci musíme chránit

jeden druhého. Nepotřebujeme lidi, jako je paní Kelseyová, která má takový strach, aby neporušila zákon, že se tu málem počurala.“

„Dost!“ zařval McGinnity a zabušil kladívkem. „Dost! Co je s vámi, lidi? Cožpak neumíte mluvit slušně?“

Brian Kelsey se chtěl dostat k Santellimu, aby mu za to jednu vrazil, ale sousedé ho zadrželi.

Frank Branhammer vyskočil a razil si cestu ke dveřím. Svou ženu uchopil za zápěstí a vlekl ji za sebou.

„Kam k čertu jdete, Branhammere?“

Mohutný muž se zastavil a zlobně se podíval na McGinnityho. „Nemá smysl tady ztrácet čas. Vy mi stejně nedáte možnost, abych řekl jediný zatracený slovo. Kromě toho je mi úplně fuk, co děláte. Řekl jsem už, že jsem si byt koupil a že jsem souhlasil s tím, že budu platit jednaosmdesát padesát měsíčně, a tak zaplatím jednaosmdesát měsíčně a nedám ani floka navíc. A je mi úplně fuk, jak rozhodnou takoví idioti, jako jste vy. Já budu platit jednaosmdesát padesát a můžete mi být ukradení.“

Bouchl za sebou dveřmi.

„Žádám o slovo,“ ječela nějaká žena.

„Máte slovo, paní,“ řekl McGinnity. „Jak se jmenujete?“

„Linda Furmondová. Byt jedna E.“ Byla vysoká, držela se zpříma, měla vyhublé tváře a divoké, vypoulené modré oči. Po prudkém opálení se jí loupala kůže na čele.

„Tak prosím, paní Furmondová.“

„Můj manžel a já jsme už došli spásy. Příští neděli tomu budou tři roky, co se nám dostalo hlasitého a zřetelného poselství Páně. Sídlíme v Pánu u věčné lásce a blaženosti a uznáváme jeho syna, Ježíše Krista.“

„Paní Furmondová, tady není ani místo, ani čas na …“

„Nechte mě laskavě domluvit. Prohlašuji, že nemám nic proti tomu rozzlobenému stvoření, které právě opustilo naše řady, vlekouc s sebou ubohou ženu. Nechovám vůči němu nenávisti. Pouze si přeji, abych je mohla zachránit před černými hlubinami pekla, kde se bude smažit po celou věčnost v nepředstavitelných mukách. Proto si nežádám pomsty za urážlivá slova, která na nás zde ten člověk vychrlil. Pravil jste, že právník považoval za moudré, abychom všichni vy-

rovnali deficit, než dojde ke střetu. My jsme už náš podíl na deficitu zaplatili a omlouvám se, že nemohu splatit celou částku prvního července, ale budu muset sečkat až do patnáctého. Kolik z těch čtyř tisíc dluží ten člověk, který odešel?“

David Dow našel požadovanou cifru a ukázal ji McGinnitymu, který řekl: „Myslím, že číslo není důvěrné, zvláště ne po poslední lekci, kterou nám dal. Čtyři sta čtyřicet dolarů a šedesát centů.“

„Je jediným, kdo naprosto odmítá platit?“

David Dow přisvědčil. McGinnity řekl. „Někteří členové jsou na tom zle, ale jistě dluh vyrovnají, jakmile budou moci.“

Paní Furmondová řekla: „Navrhuji, abyste co nejrychleji právně zakročili proti tomu člověku. Navrhuji, abyste na jeho byt vznesli retenční právo, jelikož máte k tomuto kroku plné oprávnění, a to buď že obdržíte peníze, nebo že mu dáte soudní výpověď.“

„Souhlasím!“ volal Brooks Ames. „Takové lidi za sousedy nechceme!“

„Jsou námitky?“ zeptal se McGinnity. „Není tomu tak? Ti, kdož souhlasí, zvednou pravici a paní Greggová spočítá hlasy.“

„Pro jsou dvacet čtyři,“ hlásila paní Greggová.

„Kolik je proti?“

„Tři,“ oznámila.

„Třináct se zdrželo hlasování. Pane jednateli, zjistěte laskavě, jakou výzvu je třeba zaslat panu Branhammerovi, kdo ji má podepsat a tak dále. Až získáte tuto informaci, sejdeme se opět a učiníme, co jest třeba v tomto předběžném stadiu učinit. Jasně prohlašuji, že v žádném případě nedojde k osobní konfrontaci mezi kterýmkoliv funkcionářem Svazu a Branhammerem. Pokud jde o hlasování, chci upozornit, že když půjde o změnu stanov, potřebujeme třicet hlasů pro, a nikoliv jen dvacet čtyři a –“

„Směl bych k tomu něco dodat?“ zeptal se mladý muž, který stál vzadu.

„Jméno?“

„McKay. Gregory McKay. Jsem advokát. Vlastním … spolu s manželkou byty dvě E a dvě F.“

„Co jste chtěl dodat?“

„Chtěl bych vás upozornit na kapitolu 711 statutu státu Florida, známého jako zákon o družstevních bytech, podkapitolu deset, paragraf jedna. „Změna stanov může vstoupit v platnost jenom tehdy, když je v souhlase se zákonem.“ A paragraf dvě říká: „Změna se eviduje v osvědčení, jež musí mít náležitosti veřejné listiny a musí obsahovat protokolární údaje, identifikující stanovy.“ Pane, vy snad hodláte protokolárně zaznamenat změnu, podle které nebudete plnit zákonné závazky vyplývající ze smlouvy?“

„Odpověz, Hadley,“ vyzval McGinnity místopředsedu.

Forster mluvil pomalu a pečlivě vyslovoval: „Pane McKayi, my zde jednáme o změně stanov Svazu majitelů družstevních bytů ve Zlaté písčině. Jak víte, jsou všechny stanovy podobné, nikoliv však totožné. Naše stanovy obsahují pasus, který se týká Svazu: „Prostřednictvím svých funkcionářů je oprávněn vyhotovovat smlouvy, úřední listiny, hypotéky, nájemní smlouvy a jiné dokumenty.“ Domníváme se, že toto oprávnění je takto zakotveno i ve statutu. Rádi bychom připojili jednu větu, která by následovala ihned za slovy „jiné dokumenty“: „Funkcionáři zapsaného svazu mají právo projednat znovu jakoukoliv smlouvu s kterýmkoliv dodavatelem zboží či služeb nebo jakoukoliv nájemní dohodu ve prospěch členů Svazu, kdykoliv podle jejich soudu náklady na služby či na zboží nebo nájem by byly příliš vysoké nebo poskytnutá služba či poskytnuté zařízení by byly horší kvality, než lze právem předpokládat. V průběhu jednání budou funkcionáři Svazu oprávněni řídit se svým vlastním úsudkem, pokud jde o kroky, jež je nutno podniknout, aby tato jednání byla uskutečněna, dokonce i věc předat soudu, aby byla soudně rozhodnuta.“

Hadley Forrester odsunul papír a pokračoval: „Stanovy Svazu majitelů družstevních bytů navrhoval pan Traff, právník pana Lisse, který byl v té době funkcionářem Svazu. Stalo se snad nedopatřením, že právo k novému jednám nebylo do stanov jasně vtěleno. Avšak my, vaši funkcionáři, bychom byli rádi, kdybychom takovou moc měli. Před hlasováním jsme považovali za správné seznámit vás s tím, jak hodláme naložit s tímto zplnomocněním, pokud jde o poplatek za rekreaci a za správu. Stanovy jsou veřejnou listinou a tak tento

dodatek bude tvořit součást dokumentu za předpokladu, že pro něj bude hlasovat dvoutřetinová většina.“

McKay stál tiše a tvářil se nešťastně. McGinnity se ho zeptal, má-li ještě nějakou připomínku.

„Jenom tuhle, pane předsedo. Jestliže dodatek schválíte, octnu se v pasti. Nemohu si dovolit udržovat dva byty, které mám, a nevidím možnost je prodat, když budou předmětem soudního sporu, který vaše akce určitě vyvolá. To není spravedlivé.“ McKay se posadil.

„Tak vyloučíme kšeftování,“ zašeptal McGinnity Forresterovi.

„Pokračuj,“ vyzval Hadley předsedu.

McGinnity významně kývl na George Gobbina, který seděl klidně a uprostřed křiku a zmatku se mírně usmíval.

„Pane předsedo, poslouchal jsem pozorně znění dodatku, jak je navrhuje výbor našeho Svazu. Chci říci tohle: pracovali jste v našem zájmu dlouho a houževnatě. Všichni věříme, že budete v tomto úsilí pokračovat. Není správné, abyste byli poškozováni faktem, že v našich stanovách je mezera, kam tento dodatek skutečně právem náleží. Vaše úsilí o nápravu nedostatků by nemělo nic brzdit. A my jsme chráněni faktem, že dodatek vás opravňuje jednat toliko v jednom směru. Řekněme si, jak to je ve skutečnosti. Marty Liss nás bere na hůl. Jsme jako ovce. Tohle je naše šance ukázat mu, že nejsme tak hloupí. Navrhuji, abychom uvážili dodatek, jak ho přečetl pan Forrester. A doufám, že ho velkou většinou schválíme.“

„Jsme pro návrh,“ zakřičelo několik členů. „Všichni, kdož jsou pro,“ řekl McGinnity, „ať zvednou pravou ruku. Pamatujte, jeden hlas za každý byt, kromě Higbeea a McKaye, kteří hlasují za dva byty, a pana Wasniaka, který bude hlasovat v zastoupení devíti členů. Kolik hlasů je to celkem, paní Greggová?“

„Uf … čtyřicet.“

„V pořádku. Držte ruce nahoře. Ne. Uděláme to jinak. Každý, kdo je pro, vstane a přejde k oknům. Cože? Ano, manželské dvojice také. Všichni, kdo jsou pro. Kromě tohoto stolu. Členové výboru jsou všichni pro – a Stanley, jak ty hlasuješ jménem členů, které zastupuješ? Pro. Správně. Tak to je patnáct hlasů pro tady u stolu, když do toho započítáme i vás, paní Greggová. Byl bych rád, kdybyste

hlasovali buď pro, nebo proti… Tak, prima. Děkuji vám. Jestliže je celkem čtyřicet hlasů, pak je třicet šest pro a čtyři proti.“

„Třicet pět. Pan Branhammer odešel.“

„Správně. Budeme počítat, že se zdržel hlasování. Jeden se zdržel… K čertu, budeme ho počítat jako nepřítomného a připočteme k sedmi nepřítomným. Třicet pět pro – čtyři proti, osm nepřítomných, celkem čtyřicet sedm. Členové výboru vám z celého srdce děkují za důvěru. Usnadnili jste nám náš úkol. Ano, můžete se vrátit na svá místa. A teď podám zprávu o tom, co jsme zjistili o projektu za námi. Není toho mnoho.“

Thelma Mensenkottová vstávala pomalu. Seděla uprostřed první řady. Byla to tichá žena, kostnatá a nenápadná. Mluvila jenom tehdy, když ji někdo oslovil, Většinou věděli, že je asi o třicet let mladší než její manžel, jemuž první žena zemřela na nějaký druh rakoviny. Pohybovala rty, ale z úst jí nevycházel ani hlásek. Jack Mensenkott ji tahal za rukáv a šeptal: „Thelmo, miláčku. Posaď se, drahoušku. Je to v pořádku, zlatíčko.“

Vyškubla se mu. Vážně zírala na McGinnityho. Sevřela prsty a tiskla je k sobě tak prudce, až jí bělely kotníky. Ozývaly se tlumené hlasy, šoupání židlemi, šustění papírů, které jim předtím rozdali. Postupně všechen šum zmlkal, jak si všichni uvědomovali v jejím mlčení podivné napětí.

Jednu chvíli se zdálo, že se pokusí prolomit mlčení. Teď se jí však ústa ani nepohnula. Obličej měla naprosto bezvýrazný. McGinnity si uvědomil, že civí na jedno místo asi půl metru nad ním.

Jack Mensenkott si stoupl vedle a objal ji kolem pasu. „Posaď se, miláčku,“ šeptal. „Prosím tě.“

Nic nenasvědčovalo tomu, že by ho slyšela. Rozhlédl se, omluvně pokrčil rameny a řekl: „Myslím, myslím …, že bude lépe, když půjdeme. Chtěla říci něco o …, že tam všechno pokáceli. Ale já bych řekl…“

Musel ji obrátit násilím. Lidé jí uhýbali, aby mohla projít. Pokud do ní strkal, šla. Kdyby přestal, zastavila by se.

Když za nimi zabouchly dveře, někdo si účastně povzdechl. Carlotta Churchbridgeová, která seděla vedle ní na druhé straně, řekla: „Půjdu se podívat, jestli bych jí mohla pomoci. Chtěla promluvit k

této záležitosti. Je to pro ni důležité. Když džungli vykáceli, stalo se s ní něco divného. Bydlí hned vedle nás. Tu džungli studovala. Když ji vyholili, spáchali hroznou bezohlednost. Omluvíte mě?“

„Jen za ní běž, má drahá,“ pobídl ji pan Churchbridge.

Hadley Forrester řekl: „Na příští schůzi budeme podrobněji referovat o té stavbě, Pete. Jsou skoro čtyři a –“

„Počkejte! Počkejte chvilku!“ volal Julian Higbee, „Musím něco podotknout k tomu, že nechcete platit Franka Westa a Sullyho.“

Pete se podíval na hodinky. „Můžeme ti dát dvě minuty.“

V šatech vypadal Julian Higbee menší. Na sobě měl bílou bundu s dlouhými rukávy, modrým límcem a modrými kapsičkami. Rukávy mu zahalovaly hnědé masité paže a šedé volné kalhoty ukrývaly silné mohutné nohy. Kaštanová kštice, kterou měl vždycky pečlivě načesanou a nasprejovanou, mu tentokrát nepořádně trčela přes čelo. Prsty se jí neustále probíral. Mračil se, protože ho ta otázka neobyčejně zajímala.

„Nevím, kde začít. Víte, já tady znám kdekoho. Chci říct, dobrá, chytil jsem to za nesprávný konec, protože na začátku devíza zněla: vyždímat z každého poslední dolar. Když se mi povedlo ošidit údržbu, propašovat neúměrně velký účet, ušetřit na součástkách nebo něco podobného, potom jsem to měl dobrý u svého šéfa pana Sullivana. Víte, jak to je. Správa Zálivu má třicet čtyři domů s družstevními byty, jedenáct motelů, dvě umývárny vozů. Mají čištění, úpravu trávníků, prádelny a monopolní distribuci piva a nealkoholických nápojů, prodejní automaty a tak dále. To všechno obhospodařují stejným způsobem, obchodnickým způsobem. Snaží se ze všeho co nejvíc vytřískat. Na všechno jsou uzavřeny dlouhodobé smlouvy.“

„Pokud nepřejdete k věci…“

„Chci upozornit na to, že Sully, totiž pan Sullivan, najednou změnil pravidla hry. Vy, lidičky, tady všichni víte, jak je to teď. Poslouchám jeho rozkazy a jeho rozkazy najednou zněly dělat všechno proto, aby se lidi cítili dobře. Mohl jsem vyplivnout duši, jenom abych vám vyhověl, a musíte mi přiznat, že jsem se snažil.“

„Všichni jsme rádi, že jsi se zlepšil ve svém chování, Higbee, ale to nás nikam nevede.“

„Doslechl jsem se, že snad chcete přestat platit správní poplatek, tak jsem se telefonicky zeptal pana Sullivana, co mám dělat. Poslal mi dopis a požádal mě, abych ho tady přečetl, kdybyste se rozhodli něco takového udělat.“

Julian vyndal dopis, rozbalil ho, odkašlal si a četl. I když o některá slova klopýtal, jejich význam byl jasný. „Správa Zálivu patří pod Středisko pro správní služby floridské společnosti, která má základnu v Miami. Poslední interní měsíční zpráva uvádí, že Středisko pro správní služby nyní spravuje podle dlouhodobých dohod prostřednictvím menších společností sto tři komplexy budov družstevních bytů, které celkem zahrnují osm tisíc jedenáct bytových jednotek.“

„Juliane, řekni laskavě členům výboru ve Zlaté písčině, že moratorium v platbě pouze oznámíme Středisku pro správní služby, a jsem si jist, že Středisko bude vší váhou hájit naše právní postavení už jen proto, aby zabránilo precedentu. Nedomnívám se, že v této věci lze dosáhnout jakéhokoliv kompromisu.“

Když skládal dopis, řekl Julian: „Tak tohle jsem měl vyřídit, pane McGinnity. Dopis je adresován mně, a nikoliv vám, lidičky, ale považoval jsem za nejjednodušší vám ho přečíst a –“

„Děkuji, Juliane,“ řekl McGinnity. V sále vládla docela jiná atmosféra. Obličeje se změnily. McGinnity nepochyboval, že by hlasování dopadlo docela jinak, kdyby Julian přečetl dopis před hlasováním. Byl rád, že se mu podařilo prosadit hlasování dřív, než se Julian ujal slova.

Někdo řekl: „Snad jsme měli celou věc lépe …“

„Navrhujete, aby byla schůze odročena?“ zeptal se Pete McGinnity a naklonil se vpřed k mikrofonu.

„Souhlasím,“ řekl Wasniak.

„Souhlasím,“ zašeptal Dave Dow.

„Jste pro? Odhlasováno. Schůze je odročena.“ Když vstával, zakopl o nohu karetního stolku. Stolek spad] směrem k obecenstvu, mikrofon se svezl na podlahu a odrazil se. Rolph Gregg zasyčel úlekem, popadl ho a začal do něho mluvit.

„Zkouška!“ volal dutým mohutným hlasem. „Zkouška. Jeden, dva, tři, čtyři…“

Redakce denních zpráv sídlila v druhém poschodí budovy listu Athens Times Record na třídě Mexického zálivu, tři bloky od severního mostu, vedoucího na ostrůvek Fiddler. Mick Rhoades pracoval v novinách již sedm let a za tu dobu si postupně proklestil cestu do špatně osvětleného koutku.

Bylo mu kolem pětatřiceti, ale vypadal mladší. Byl elegantní, sto sedmdesát centimetrů vysoký včetně vysokých vložek, měl černé vlasy, černý knírek a mírné hnědé oči, které klamně působily dojmem naivity i ušlechtilosti. Byl asi tak naivní a ušlechtilý jako zmije písečná. Vypadal vždycky jako ze škatulky, bezvadně oblečený, oholený a upravený. Měl zálibu v bílé barvě: bílé šaty, bílé kalhoty, košile, boty, ponožky. Vyznačoval se pozoruhodnou pamětí.

V sobotu ráno koncem července seděl za svým redakčním stolem dříve než obvykle. Účastnil se totiž hned po ránu schůze Okresního výboru pro plánování a rajonizaci. Místní správní orgány se učily žít podle zákona o využívání slunečního světla a reagovaly na něj tak, že naplánovaly spoustu schůzí v nevhodnou dobu a na nevhodné místo a že rozeslaly příslušné pozvánky. Tím pádem dříve či později už zřejmě nebude jediné schůze, které by se účastnily tisk a obecenstvo. Tak se mohly beztrestně provádět politické kšefty a čachry, aniž by si jich kdo povšiml. Micka na té schůzi uvítalo zaražené ticho, které vládlo ve skupince usazené v jídelním koutku motelu. Připojil se k ní, ale nikdo neřekl nic závažného, takže Mick Rhoades teď v redakci neměl o čem psát. Jak by asi vysvětlil Sher-lock Holmes dr. Watsonovi, význam té schůzky tkvěl v tom, že v noci nevyl pes.

Na psacím stole měl Mick Rhoades malý televizor s vypnutým zvukem; na zeleném pozadí se na obrazovce objevovala bílá slova – místní kanál pro zprávy a hudbu. Opakovali hodně pátečních zpráv. V poslední době se to stávalo často. Šlo to automaticky. Zůstaňte v posteli. Ať si ten brepta běží.

Vstal a nalil si z automatu kávu s cukrem a se smetanou, aby zničily pachuť po kyselině a po papírovém pohárku. Když se vracel k psacímu stolu, ozvalo se mu přímo za zády: „Jmenujete se Rhoades?“

Leknutím si vylil kávu na hřbet ruky. Vzhlédl a spatřil osmahlého mohutného chlapíka v khaki košili a kožené bundě s kovovými knoflíky, s brýlemi, jaké nosí piloti, a s bílým plátěným kloboukem na hlavě.

„Měl jste se ohlásit u slečny venku a požádat ji, aby mě zavolala."

„Žádná slečna venku není. Aspoň teď tam nebyla."

„Co chcete?"

„Jenom pár minut. Jmenuju se Sam Harrison."

„Co chcete za pár minut projednat?"

„Jste takový zapálený ochránce životního prostředí, jak tu o vás tvrdí? Nebo si na něj jenom hrajete?"

„Posaďte se na chvilku."

„Díky."

Mick Rhoades se v židli opřel dozadu, napolo zavřel oči a pravil: „Neříkejte nic. Nechtě mě hádat. Zastupujete zájmy nějakého velikého obchodníka s pozemky a chcete mi říct, že nic na světě nemůže odradit lidi, aby sem neproudili z chladného severu. A protože sem přijít chtějí, musíme se smířit s faktem, že vaše společnost má peníze a patřičné znalosti. Vy tvoříte předvoj a strkáte prst do horké vody. Řekli vám, že jestli Mick Rhoades koupí vaši reportáž, pak bude snazší začít zde v Palmovém okrese. Je to tak? Čemu se směje-te? Co je vám k smíchu?"

„Kdybych byl velice hloupý, potom bych mluvil o tom, jak by nový obrovský projekt rozšířil daňovou základnu."

„Jistě, čím větší, tím levnější. Proto jsou daně z přírůstku majetku o tolik nižší v New Yorku než ve východním Greenbushi. Trefil jsem se do černého?"

„Dokonale vedle. Do jaké míry se vážně zabýváte ochranou životního prostředí?"

Mick Rhoades pokrčil rameny. „Tyhle noviny patří firmě, která vlastní jednotkové domy. Její politika zní: Co je dobré pro obchod, je také dobré pro noviny. Nejsme jako Lindsayovy noviny v Sarasotě, kde skutečně tepou ničitele přírody. Drží si mě tady proto, že představuju jakýsi druh svědomí, pokud jde o ochranu životního prostředí, a zároveň chodím na schůze městské rady a okresní komise. Ob-

čas mě pořádně zpraží. Kdybych začal moc píchat do nepravých lidí, brzy by mě vystrnadili. Zdejší mocnáři si to zařídili náramně pohodlně. Všichni jsou to staří páni, tykají si mezi sebou, myslí si, že vědí, co je nejlepší. Myslí si, že čím větší, tím lepší, že pokrok je úžasná věc a tak dále a tak dále. Pořád si tu přelévají vodičku z vany do vany, až jednou zůstanou úplně bez vody. Dělají všechno, aby ten den uspíšili, a pak se podiví, co se stalo. A ti, co na tomhle pokroku vydělávají peníze, odtáhnou a nechají tady jenom holuby, aby se mezi sebou prali. Kam vlastně patříte vy?“

„Četl jsem váš článek o Silverthornově pozemku.“

„Půlstránka, kterou zkrátili na sloupeček. Jistě. To je nádhera.“

„Proč?“

„Zprávy musí být aktuální. Trvalo mi moc dlouho, než jsem se dokopal k tomu, abych poznal, jak to ti mizerové dělají.“

„Kteří mizerové?“

„Musím o vás vědět víc.“

„Mohlo by to zatím zůstat jenom mezi námi?“

„Jestliže si přejete.“

Sam Harrison otevřel zdrhovadlo své staré kožené aktovky a položil před Micka Rhoadese několik výkresů. Potom sebral židli a přemístil ji tak, aby seděl vedle pěj.

„Tady to je. Trošku jsem to tu oťukával. Trvalo mí několik dní, než jsem na všechno přišel a částečně si leccos domyslel. Tady je tvar ostrůvku Fiddler v minulosti, pokud se dá zjistit, asi kolem roku 1875. Naštěstí se mi podařilo získal dost dobré informace o stavu za každých pětadvacet let. Zde je v roce 1900, pak 1925 a 1950. A poslední je letecký snímek v měřítku stejném jako ty ostatní, jak vypadá teď.“

„Určitě se mění.“

„Protože celý ostrůvek je tím, co byste mohl nazvat přechodné území. Takhle funguje ten cyklus: u pevniny máte úzký ostrov a na každém konci ostrova je průliv. V tomto směru jsou na pobřeží pobřežní nánosy. Ty mají tendenci ucpávat průlivy. Stávají se postupně mělčinami a při každém přílivu přitéká a odtéká menší objem vody. Zálivy samotné se však mělčinami nestávají. Veliká vodní nálož je tam stále, ale je zachycována mělčinami průlivů. Jak se blíží doba

dynamických změn, je celá struktura méně odolná. Dynamickou změnu způsobí uragán a uragánové přílivy. Ale největší tlak vznikne tady, asi uprostřed ostrova, a za příznivých okolností ostrov přetne. Tyhle příbřežní ostrůvky jsou ve skutečnosti proměněné písečné nánosy. Podléhají dynamickým změnám. Příroda se mění a obnovuje. Ten proces zde probíhá už velice dlouho. Jenom si připomeňte jména průlivů tady u pobřeží. Nový průliv. Půlnoční průliv. Uragánový průliv. Zářijový průliv. A uragán jste tu už neměli dvacet let i víc. Podívejte se na letecký snímek, jak jsou ty průlivy úzké a zanesené!“

Mick Rhoades se naklonil a studoval snímek. „Jachtingové kluby si na to pořád stěžují. Jachty se nedostanou ani dovnitř, ani ven, pokud není stav vody aspoň metr dvacet.“

„Všechno je připraveno ke změně.“

„A sakra! Věděl jsem to vlastně celý život, aniž bych věděl, že o tom vím. Cítil jsem, že se to jednoho dne stane, ale nevěděl jsem proč.“

„Tady je zvětšený letecký snímek. Dá'me si ho do správné polohy. Dá se dost přibližně odhadnout, kde by se průliv mohl otevřít. Vzal jsem nejprve tři nejnižší a nejužší body ve středu ostrůvku podél tříkilometrového úseku a označil jsem je fixem. Všechny tři body přicházejí v úvahu, ale jednomu dávám přednost. Zrovna tady. Je pro to několik důvodů. Předně byla tato část zbavena ochranného porostu. Za druhé postavení těch dvou budov na frontě u zátoky –“

„To je asi Azurový vánek a Surfklub.“

„Správně. Mezi nimi se vzedme příliv do tvaru trychtýře. Na této čáře zaplaví voda ostrůvek od plaveckého bazénu tady tím odvodňovacím kanálem GŽ k vykácenému území. Na mýtině vyryje koryto a spláchne vybagrovaný materiál do Zálivu.“

„Nemají před Azurovým vánkem a Surf klubem hráze, skály nebo něco podobného?“

„Prohlédl jsem si je. Snad tam mají také péřové pól-stáře. Nemá to žádnou cenu. Měli tam dát výztuhu v ceně tisíce dolarů za délkovou stopu a za výztuhou postavit mořský val. Nejprve bych vám chtěl vysvětlit, že v těchto místech dno klesá rychleji než jinde. Je dva metry deset až dva metry čtyřicet hluboké proti patnácti až osmnácti metrům u břehů. Na leteckém snímku to poznáte podle tmavší-

ho zbarvení. Nechci se pouštět do matematiky, ale výztuha není dost silná, je špatně klopená a kameny jsou příliš malé. Základy nejsou dostatečně chráněné. Za druhé stěna za výztuhou je právě tak špatná. Soudě podle výšky, je plnění příliš mělké, mělo by jít víc do hloubky, aspoň pět metrů a ne dva a půl metru, jak tomu je ve skutečnosti. Je jasné, že základy jsou nedostatečné, že pod nimi už nastal výmol a že ubylo materiálu. Dynamika vln je obrovská. Tahle mohutná zvířata sem vpadnou, přiřítí se jako nákladní vlaky, rozdrtí věci a odtáhnou je. Nejprve seberou výztuhu a potom strhnou zeď. Deset minut poté, co první vlna narazí na zeď, roztříští se beton na kousky, které pomalu pokryje písek. Moje třetí poznámka se vztahuje na skutečnost, že hloubka vody u břehu umožní vlnám, aby se dostaly dále, dřív než se roztříští, a že taky v zátoce je voda hluboká. Jak můžete vidět, zátoka je široká, a zde je ten malý kanál, který prý odvádí nečistoty do hlavního kanálu. Můj čtvrtý důvod je, že v této oblasti chybějí příbřežní útesy, které začínají dále na jih od ostrůvku.“

„To je právě tam, kde při prudkých lijácích bývá silnice zaplavená,“ podotkl Rhoades.

„Je to nížina. Tady je obrázek. Jakmile hřebeny bouře vyřídí zeď, vrhnou se na svah a zaplaví ho. Při zpětném pohybu odnesou s sebou písek a kal. Až se příliv zvýší, voda se rozleje po silnici a už se nevrátí. Čím vyšší příliv, tím vlny proniknou dále na ostrůvek. Jestliže všechno půjde dobře – nebo špatně –, pronikne na ostrůvek a přes zátoku tři až pět metrů vody. Tehdy by se měly ostrůvky evakuovat.“

„Bezvadné vyhlídky!“

„Měli by už na tom pracovat. Až to začne, zaplaví ostrůvek na nejnižších místech voda. Nejprve bude na ostrůvku všude, ale jakmile se vodní hladina za ostrůvkem sníží, obrátí se tam, kde si vyhloubí nejlepší kanál. A to by mělo být přímo zde. Čím hlubší bude kanál, tím víc vody pojme. A tady vznikne nový průliv.“

„Jak asi veliký?“

„Nejméně devadesát metrů široký, metr padesát až metr osmdesát hluboký. Řekl bych, odtud potud, skoro přímo přes ostrůvek.“ Označil na snímku místo.

Po chvíli pohlédl Mick na Harrisona. Oči měl vystrašené. „Kristepane, Harrisone, to smete tyhle čtyři domy s družstevními byty, viďte?“

„Na to můžete vsadit všechny rodinné klenoty.“

„Co jste k čertu zač? Nejste od námořního pojištění ?“

Sam se ušklíbl a kutal v aktovce. „Tady je kopie mé zprávy.“

Rhoades si ji pozorně pročetl, povzdechl si a pak mu ji vrátil. „Vy se tedy zabýváte oceánem? Vaše zaměstnání jsou vlny, ochrana proti nim a tak dále.“

„A hloubení oceánů.“

„Proč se o to za jímáte ?“

„Najal si mě jeden pán, který chce ode mne slyšet, jestli je to tak zlé, jak si myslí. Teď ho můžu ubezpečit, že to zlé je. Odstěhuje se, protože si to může dovolit.“

„Řekl bych, že si může dovolit odstěhovat se, když si může dovolit platit vás.“

„Cože? Ach, to jistě. Cena je v téhle záležitosti až na druhém místě. Napadlo mi, že by bylo prima, kdyby lidi věděli, co se jim může stát. Poptával jsem se a dověděl jsem se vaše jméno.“

„Myslíte, že … bych jako měl lidi varovat?“

„Ano.“

„„Drazí obyvatelé Zlaté písčiny, domu Captiva, Azurového vánku a Surfklubu. Moc špatně jste koupili. Co nevidět se vám byty propadnou do vody.“ Podívejte se, Harrisone, já osobně bych byl docela rád, kdyby se ty skleněné obludy zřítily…, ale kdybych to proboha napsal, kolik soudních obsílek bychom dostali já a noviny ?“

„Můžu vám dát podepsanou zprávu. Písemné prohlášení. Můžu vám dát tipy na vládní odborníky, kteří se za mě postaví.“

„Ale kdo by tomu uvěřil?“

„Tak to neuděláte?“

„Ne.“

„Řekl bych, že vypadáte jako rozumný člověk. Kdybych vám ukázal prázdný ostrůvek, nízký a plochý, bez budov, bez silnic, bez mostů a bez lidí, objasnil vám, jak se kanály vyplňují, a vylíčil vám historii jiných písčitých jam ve stejné zeměpisné oblasti, nevyhnutel-

ně byste přijal tezi, že dřív či později uragán přeřízne tenhle ostrůvek vedví.“

„Dřív či později. Dobrá.“

„Čím víc jsou zaneseny normální kanály, tím menší bude příliv a mimořádné průtrže mračen nutně vyhloubí nový průliv. Souhlasíte?“

„Ano.“

„Záleží skutečně na tom, jestli na tomhle ostrůvku žijí lidé nebo ne? Nezáleží. Záleží na tom, jestli se to stane letos nebo příští rok a ne za deset let? Nezáleží. Obyvatelstvo se nevystěhuje. Čím déle budeme čekat, tím víc lidí bude ohroženo a tím větší budou ztráty na životech. Poslední bod. Kdyby nevymýtili těch čtrnáct jiter, pak bych musel označit jako nejpravděpodobnější místo jednu z těch dvou zbývajících oblastí.“

„Jak se to stalo? To chcete vědět?“

„Jestli mi to můžete říct, rád bych to věděl.“

„Tak pojďte, tady dole v ulici mají lepší kávu.“

Měli tam čerstvě mletou kávu a snad dvě stě druhů věnečků. Odnesli si kávu a věnečky do kóje z plastické hmoty v pozadí. Rhoades ztlumil hlas.

„Máme dobré okresní komise a špatné okresní komise a některé jsou mezi tím. Tohle je komise mezi tím, ale spíš se kloní ke špatným komisím. Troy Ábel a Wally Wing jsou solidní, ale ne dost důslední. Jack Dorsey a Steve Corbin jdou jen za svým vlastním prosoěchem. Právě teď je předsedou Justin Denniver. Ve funkci předsedy se střídají. Těžko jsme hledali nového okresního správce místo toho, který nám odešel před třemi lety. Ten nynější se jmenuje Tod Moran, je to otevřená hlava, ale líný. Přehrává všechno na svého asistenta Billyho Scherbela. Musel jsem se k tomu prokousat. Skoro jsem přišel o sluch a o zdravý rozum, jak jsem poslouchal špatné nahrávky ze schůzí komise. Na jedné květnové schůzi přišel Blily Scherbel se spoustou věcí, které potřebovaly schválení komise. Denniver se ho zeptal, jestli je v seznamu něco mimořádného, bod, který by vyžadoval zvláštní diskusi, a Scherbel odpověděl, že ne. Potom se zeptal, jestli úřad okresního správce doporučuje souhlas, a Scherbel řekl, že ano. Tak navrhl Steve Corbin, aby Scherbel přečetl celý seznam na-

jednou, že to schválí en bloc. Jack Dorsey s tím souhlasil a nechal to odhlasovat. Tak se schovala i žádost Národní banky Palmového pobřeží, místo bylo označeno jako hranice parcely; Národní banka žádala o jednoleté prodloužení povolení na vyčištění půdy a o povolení protáhnout existující kanál do původní hloubky metr padesát při nízkém přílivu. Mimochodem – vztahovalo se to i na spálení stromů, které porazí. Bylo to povolení starého typu. Teď musíte mít k tomu zvláštní povolení. Podle toho, jak bylo místo označeno, jsem usoudil, že někdo zkorumpoval Scherbela. Tak jsem si ho půjčil. Byl na rozpacích a mluvil vyhýbavě. Rozzlobil se. Kdybych měl hádat, řekl bych, že si někdo nějak Billyho zavázal. Není to typ, který by pracoval za úplatky. Bojí se kontroly. Ale má rád mladičká děvčata. Vždycky měl pro ně slabůstku. Nebylo by nic těžkého nachytat ho při něčem nekalém. Je to jenom dohad.

V každém případě jsem se musel podívat, komu vlastně patří ta půda. Al Borne mi pověděl, co o tom věděl. Je to úředník v Národní bance Palmového pobřeží, která spravuje pozůstalost Beckyho Silverthorna. Opci na tento majetek prodal Martymu Lissovi, šéfovi společnosti Marliss. Marty prodal dále opční práva něčemu, co si říká společnost Letra v čele s Lewem Traffem, který je zaměstnancem společnosti Marliss a právníkem Martyho Lisse. Letra opci koupila. Zaplatila Národní bance Palmového pobřeží plně krytým šekem. Protože vlastní prodej půdy byl závislý na tom, zda na ní bude možno stavět, Lew Traff, kontrahent Cole Kimber a celá ta skupina vypracovali nutná povolení a dostali souhlas ke stavbě budovy se všemi plány, výkresy a celou dokumentací.

Když měli všechny vrabce v kapse, dali se začátkem tohoto měsíce v sobotu ráno do mýcení a čištění. Ochránci přírody vyskakovali jako hejno vyplašených slepic, ale mohli si jít stěžovat až v pondělí ráno, což už bylo zatraceně pozdě, než aby se s tím dalo něco dělat. Nemůžete zachránit strom, když už je poražený, buldozerem nahrnutý na hromadu a politý vyjetým olejem. Nikdo ani nevěděl, kdo to všechno nařídil. Chci vám vysvětlit jednu věc. Kdyby stavbaři měli plné ruce práce, jak tomu bylo až do začátku loňského roku, potom by se dal kolem toho rozvířit pořádný rambajs. Ale teď je nezaměstnanost a majitelé realitních kanceláří a právníci, kteří dělají do realit,

brečí, banky jsou nervózní kvůli množství papírů, které mají. V těchto dnech skutečně není na Floridě populární postavit se proti velkému novému projektu na ostrůvku.“

„I když ten projekt má být postaven na velice nejisté půdě?“

„Jestliže to postaví a prodají, dřív než přijdou veliké vlny, pak je nic jiného nebude zajímat.“

„Věříte tomu?“

„Každý den se snažím uvěřit dvěma nebo třem nemožným věcem.“

„Když voda chce někam téct, pak ji nemůžete zastavit. Jedině jí můžete dát volbu jiného směru, kde nenatropí tolik škody. Ale v tomhle případě není nikde v nízké, úzké a střední části ostrůvku oblast, kde by nebyla stavba přímo na tom místě nebo aspoň blízko něho. Hodně by pomohlo, kdyby se pořádně prohloubily a rozšířily průlivy.“

„Nevěřil byste, jak daleko jsme na federálním seznamu akcí.“

„Dovedu si to představit.“

„Same Harrisone, stále mi není sakra jasné, co vlastně po mně chcete.“

Harrison se usmál. „Ani já to vlastně nevím. Mým povoláním je stavět. Jsem odborníkem na stavby, které mají chránit lidi před mořem. Cítil bych jako osobní urážku, kdyby si lidi měli myslet, že moje povolání je tak neschopné a tak nanicovaté, aby dovolilo stavět vysoké obytné budovy v ceně několika set miliónů dolarů na málo odolné písčité půdě, aniž bychom my, odborníci, věděli, co se stane. V našem povolání jsou svině stejně jako v tom vašem. Tyhle stavby vypadají tak bytelně, že to každého pomýlí. Říkejme tornu profesionální svědomí nebo tak nějak. Jenom bych byl rád, kdyby lidi věděli, v jakém jsou nebezpečí, a aby uprchlí z ostrůvku na pevninu, až zazní uragánový poplacha

„A já mám být tím Zvěstovatelem Zkázy?“ zeptal se Mick.

„Ohromná reportáž,: mapy, fotografie, výkresy a zpráva, kterou podepíšu, abyste byl krytý.“

„Dejme tomu, že by se mi podařilo zprávu do novin propašovat. Potřebovalo by to perfektní načasování. Když se pokusím nějak ji tam prošvindlovat a nepodaří se mi to, potom poletím a ani se neza-

stavím. A když proklouzne a bude v novinách, potom mě taky čeká určitě vyhazov. A když se v novinách objeví, bude to jednodenní zázrak, reportáž se vynoří a zmizí a nikdo jí nevěnuje ani zbla pozornosti stejně jako zprávám, že nastane konec světa. Nebo se z toho stane senzace, na ostrůvku nastane panika, chopí se toho všechny agentury, poženou mě před soud a tak dále. Podnikatelé s neprodanými byty budou šílet, kupci bytů budou žalovat podnikatele. Lidi začnou couvat z uzavřených kupních smluv. Moc lidí bude volat po krvi. Po mé a po vaší krvi."

„Jsem školený, kvalifikovaný odborník. Můžu vám dát odborné dobrozdání."

„Chcete slyšet, jaký mám dům?"

„Vy máte dům?"

„Říká se tomu malý ranč. Čtyři jitra deset kilometrů na východ od Athén. Před šesti lety ho dostala moje žena Patty jako věno od tatínka. Před třemi lety jsme na něm postavili dům, zvenčí jsme ho dokončili a trvalo nám další dva roky, než byl hotový vnitřek. Pozemek je oplocený. Mám tam nádherné sosny. Mísoví jsou čtyři roky. Dinah dva. Najal jsem si buldozer a o jednom víkendu jsem vyhloubil veliký rybník. Jsou v něm ryby. A na hladině plavou kachny."

„To vypadá hezky."

„Letos mě zase povýšili, a nikdo proti tomu nic nemá, když si přivydělám nějaký dolar bokem. Jste ženatý, Harrisone?"

„Kdysi jsem byl. Děti nemám."

„Co jste o mně vlastně slyšel? Že burcuju svědomí lidí kvůli znečišťování přírody? Harrisone, proč nejdete varovat lidi jinam? Proč nevystěhujete lidi z úpatí Vesuvu? Prokristapána, proč otravujete zrovna mě?"

. „Nerozčilujte se."

„Hlavní je, že to nevíte tak docela určitě."

„A co byste udělal, kdybych to věděl docela určitě?"

Mick Rhoades přemýšlel. „Asi bych neudělal nic, jako neudělají nic majitelé družstevních bytů, naprosto nic. Promiňte. Je mi líto. Řekl jsem vám už, že občas dostávám drštkovou. A taky musím občas přilízt ke křížku. Když je to nutné."

„Jestliže vám dobře rozumím, je tedy všecko v nejlepším pořádku?“

„Skoro bych byl radši, kdybyste mi nerozuměl. Před čtyřmi lety bych do toho šel. Snad i před třemi, možná. Ale potom už ne.“

„No tak . .. abych šel.“

„Poslyšte, kdybych našel způsob, jak ten váš vzkaz vyřídit…“

„Jistě. Díky, díky. Starejte se jenom sám o sebe.“

Když v sobotu k večeru slunce postoupilo dost nízko, takže naplňovalo jasnou září velký obývací pokoj bytu 7-A, Barbara Messengerová vstala, šla k oknům a zatáhla po celé délce místnosti světlé drapérie.

Lee Messenger a Gus Garver už se Samem Harrisonem prodebatovali všechno, prostudovali mapy a fotografie, probrali jednotlivé předpoklady a dohodli se, že má Sam pravdu.

„Pokud se nestane zranitelnější některá jiná oblast blízko nás a nechytí za nás hlavní náraz,“ podotkl Gus.

„2e by byla ještě užší a nižší?“ otázal se Messenger. „Nevypadá to tak. Víte, co o podobných věcech říká zákon? Mohl by snad Svaz poslat podnikatelům doporučený dopis, že vymýcením toho území vzniklo jisté a zřejmé nebezpečí pro budovy na ostrůvku?“

„To se dělá, když váš soused porušil ochrannou hráz v moři a nechce ji dát opravit. Musela by existovat jistá možnost, jak by se situace dala napravit,“ vysvětloval Sam. „I kdyby těch čtrnáct jiter pokryli šedesáticentimetrovou vrstvou betonu, ani tím by se nevytvořila dostatečná odolnost vůči erozi a podemletí vodou, jako když půdu držely pohromadě živé kořeny. A nemůžete přece s jistotou tvrdit, že uragán je nevyhnutelným

„Mohl bych se ještě jednou podívat na mapu mořských bouří?“ zeptal se Messenger. Sam ji vyndal z aktovky, rozbalil a podal starci. Zachycovala všechny uragány na jihozápadě od roku 1907. Před tím rokem jim začali dávat jména a tečkované čáry znázorňovaly, kudy bouře procházela a kde bylo její oko; každou čáru doplňoval údaj o měsíci a roku, kdy k ní došlo.

Čáry tvořily nepořádnou pavučinu obepínající celý poloostrov. Sam stál za starcem a ukazoval jednotlivé čáry; některé procházely

průlivem mezi Mexikem a Kubou do Mexického zálivu, pak se stáčely severovýchodním směrem a protínaly floridské pobřeží. Řekl: „Tahle mapa svádí k nesprávnému výkladu, protože místo každé čáry by měl být na mapě široký pruh, tak široký, jako je pásmo ničivých vichřic zmapovaných v tom kterém uragánu. Z těch širokých pruhů by se jich šest v minulých třiceti letech určitě dotklo tohoto ostrůvku, i 'když se ani jedno oko k němu nepřiblížilo. Všechny vichry se otáčejí kolem oka proti směru hodinových ručiček. Když oko přichází na břeh od západu k východu, vichry jižně od oka udeří na pobřeží rychlostí vichrů samotných plus rychlostí pohybu bouře vpřed. Jestliže vichry mají rychlost sto šedesát kilometrů za hodinu a bouře se pohybuje rychlostí třiceti kilometrů za hodinu, pak tyhle vichry jižně od oka zaútočí rychlostí sto devadesát kilometrů za hodinu. Vichry severně od oka zmírňují dvě síly: první oslabení způsobuje přechod přes pevninu a druhé způsobuje odečítání pohybu bouře vpřed. Samozřejmě velký problém tady je způsob, jak se voda nahrne na břeh jižně od oka. Nejhorší věc, jaká' by se mohla přihodit západnímu pobřeží Floridy, by byla, kdyby větší uragán sledoval pobřeží přímo od Deseti tisíc ostrovů k Cedrovému ostrůvku. Uragán se přitom nikdy nedostane až na břeh, ale vyčistí ostrůvky tak dokonale jako obrovský kartáč. Kdybychom se už teď na to připravili, trvalo by měsíc, než bychom spočítali mrtvoly.“

„To myslíš vážně, Same?“ zeptal se polekaně Gus. „To mi můžete věřit.“

„Myslel jsem, že se tyhle pohromy dají předvídat, kudy půjdou, když máme průzkumná letadla a ostatní věci,“ podotkl Messenger. „Co se tu proboha stalo?“

„Tady? Šlo to přes Cedrový ostrůvek, úplně ho srovnalo, vrátilo se přes něj, převálcovalo trosky, pokračovalo padesát kilometrů dál, otočilo se a vrátilo se zase přes ostrůvek. Což se stává velice zřídka. Atmosférické podmínky byly vyrovnané. Nebyla tam brázda nízkého tlaku, aby mohla bouře postupovat, ani hřeben vysokého tlaku, aby ho sledovala. Takže to bylo v rovnováze. Bouře probíhá na této polokouli obvykle tak, že začne blízko rovníku, nad zahřátými vodami, a pustí se přímo na západ. Pak se zvedne trochu na sever. Čím víc nabírá severní proudění, tím se dostává dál od rovníku. Výsledkem je

rotační efekt. Uragán víří. Obvyklá jeho dráha má tvar bumerangu s tendencí zakřivovat se dozadu, jakmile se dostane dost na sever, jako chochol, jako rozevláté pštrosí peří.“

„Mohl byste vypracovat rovnice, které by vystihovaly pravděpodobnost, že uragán zasáhne tady?“ zeptal se Messenger.

„To ne, pane. Uragán nemá paměť. Jako ji nemá mince. Jestliže padne panna padesátkrát, při dalším vrhu je pravděpodobnost stále padesát ku padesáti, panna nebo orel. Ale když hodíte mincí desettisíckrát, dostanete plus minus pět tisíc panen. Tak také pobřeží, na této mapě nedávno zasažená, nemají ani větší, ani menší naději, že budou znovu zasažena, jako místa, kde uragán už řádil dvakrát nebo třikrát. Jak jsem vám říkal, aby vznikla škoda, k tomu není nutný přímý zásah. Stačí jen vysoký příliv, aby všechno změnil. Podle seskupení větru a přílivu bych řekl, že to bude do pěti let. Pokaždé, když bude uragán tato místa míjet, vznikne škoda, jakou předvídám.*

„Mám vám ještě nalít, pánové?“ zeptala se Barbara Messengerová.

Přijali její nabídku. Když jim přinášela nové nápoje, Sam se na ni podíval a ten pohled ho potěšil. Bylo to hezké a zdravé stvoření. Když přišli, vrátila se z plavání. Na sobě měla tenké bílé šaty, které připomínaly ostrovy. Pod nimi měla plavky. Zahalovaly jí boky a prsa. Šaty prosvítala její snědá pleť. Vlasy se jí proměnily v jediný chuchvalec; pokusila se je rozčesat, ale celkem se tím na ní nic nezměnilo. Sam se na ni podíval a usmál se, protože se rád díval na krásu v plném rozkvětu. Díval se na ni s mužským zalíbením. Ona se rovněž usmívala. Jejich pohledy se setkaly právě v okamžiku, kdy se dotkla jeho ruky, jak mu podávala nápoj. Tento dotek způsobil, že ji vnímal desetkrát silněji. Žaludek se mu sevřel a srdce měl prázdné a musel se zhluboka nadechnout, aby si naplnil plíce vzduchem. Věděl, že přesně totéž se děje s Barbarou, že to prožívá úplně stejným způsobem. V příštím okamžiku ho naplnila divoká lítost. Proboha, jenom to ne. Už nikdy nic podobného. Zvlášť si nic nezačínat s vdanou. Tuhle hru hrát nemůžu. Nejsem už žádný mladík. Svoje problémy si vyřeším po svém. Rychle a snadno. Drahá paní, s tímhle já už nikdy nechci nic mít, děkuju váta pěkně.

Měl co dělat, aby rozuměl tomu, co říkal Gus „ … jistě mám jakousi odpovědnost jako funkcionář toho zatraceného Svazu. To nejmenší, co můžu udělat, je dát jim vědět, co jsi vyzkoumal. Snad bys mi mohl napsat dopis.“

„Řekl bych, že nejlepší by byl čistě odborný posudek, „podotkl Messenger. „Zmenšete všechny svoje doklady na formát osm a půl krát jedenáct. Dejme tomu všechny profesionální náležitosti, Harrisone. Matematiku, prameny, správné výrazy a pravá slova. Vhodný pořadač. Padesát vyhotovení, a pak je rozdělte prostřednictvím Svazu a k tomu, Gusi, připojte krátké memorandum, kde napíšete, oč jde.“

„To je jistě ten nejlepší způsob, pane Messengere, ale moc drahý.“

„Jaký význam by mělo, kdybych zaplatil Samu Harrisonovi za jeho služby a kdybych jich pak vhodně nevyužil? Když to uděláme dobře, bude méně dotazů a méně námitek. Nemusíme se pak trápit obavami, jestli se nějaký exemplář nedostane do nepřátelských rukou.“

„Musím to napsat kvalifikovaně a tak, aby se nám to tu přes noc nevylidnilo,“ upozornil Sam.

„Kolik stran bude mít posudek?“ zeptal se Messenger.

„S doklady? Padesát stran!“

„Jak dlouho tu ještě zůstanete?“

Ke svému vlastnímu překvapení odpověděl: „Rozhodl jsem se, že zůstanu na pláži v té chajdě, dokud to nepropukne na Novém Zélandě. Na Tasmanském pobřeží je ted1 hluboká zima. Může to tam začít až tak v říjnu.“ Vyhýbal se pohledu na Guse, protože věděl, že v něm umí číst.

„Řekl jste, že jde o těžbu?“ zeptal se Messenger. „Čí?“

„Celého konsorcia. Novozélanďané, Australané, Mexičané …“

„Mexičané!“

„Je to stejná skupina, která objevila přede dvěma měsíci v Báji třicet miliard tun fosfátu s vysokým obsahem fosforu.“

„Zdá se, jako by svět –“ začal Messenger.

Zarazil se tak náhle, že se všichni tři na něho zadívali. Obličej mu svítil potem, pleť nabyla barvy ovesné mouky, ústa měl otevřená, oči skoro zavřené a rukama svíral opěradla křesla. Barbara vyskočila,

vyběhla z pokoje, přispěchala zpět s injekční stříkačkou a lahvičkou čiré tekutiny. Nasála pečlivě dávku, obnažila Messengerovi scvrklou paži a do horní části blízko ramene mu vpíchla jehlu.

Místo vpichu očistila lihem a vatou, naklonila se až těsně k němu a zašeptala pomalu a zřetelně: „Vydrž, tygříku. Hned to začne účinkovat. Jenom vydrž."

Sam prohodil pološeptem: „My raději půjdeme…"

Prudce se otočila a podívala se na něho vzrušeně, s nádechem hněvu. „Zůstaňte! Je to v pořádku. Zůstaňte!"

Sam se podíval na Guse. Ten pokrčil rameny, pokynul hlavou a usrkl ze sklenice. Starce pomalu opouštělo napětí a vracela se mu barva. Obličej však zůstával bezvýrazný. Oči hleděly mdle, téměř prázdně.

„Pojď, drahoušku," vyzvala ho a pomohla mu vstát.

„Můžu vám po –"

„Prosím vás," vykřikla. „Jen seďte!"

Starcova vysoká postava se o ni opírala plnou váhou. Za okamžik za nimi cvakly dveře.

„Chytl ho sakramentsky bolestný záchvat," řekl Gus.

„Srdce nebo rakovina?"

„Rakovina. Někde ve střevech."

„Je to bystrý stařík," řekl Sam. „Myslí mu to výborně. Panička se mu věnuje, viď?"

„Před mnoha lety jsem byl u ženistů. Na jednom ostrově v Tichém oceáně jsme stavěli letiště. Předpokládali jsme, že námořníci místo vyčistí, dřív než se tam dostanem, ale jednoho tam nechali, a ten z křovin vystřelil z dalekonosné pušky a zasáhl starého tlustého seržanta ze strany přímo do břicha. Kulka mu vnikla do těla pod krátkými žebry na pravé straně a vyšla ven před kyčelní kostí na levé straně. Když jsme se rozhlasem konečně někoho dovolali, řekli nám, že nejrychlejší způsob, jak dostat zraněného do nemocnice, by byl, kdyby poslali letadlo z ostrova Tinian; ptali se, jestli by mohlo letadlo přistát. Odpověděli jsme, že by mohlo přistát příští den ráno, když budeme pracovat celou noc jako blázni. Obvázali jsme mu rány, uložili ho pohodlně do stínu pod síť a dali mu morfium. Po pár hodinách se probral a vypadal přesně tak jako teď pan Messenger.

Dal se do křiku. Vpravili jsme do něho další dvě ampulky a on si opět zdříml. Dokončili jsme leteckou dráhu, letadlo přiletělo a odvezlo ho.“

„Dostal se z toho?“

„To nevím. Byla válka. Člověk snadno ztrácel druhé z očí, pokud nešlo o blízkého přítele. Vzpomněl jsem si na to, protože ten seržant se strašně potil, byl stejně bledý a vůbec vypadal tak nepřítomně jako teď pan Messenger.“

Za dvě minuty se Gus chraptivě a nevesele zasmál.

„Čemu se směješ?“

„Ptal ses, co se stalo s tím seržantem. Krucinál, byl aspoň o patnáct let starší než já, a bylo to v roce 1944. Takže jestli se z toho i dostal, teď už je stejně pravděpodobně mrtvý. Bůh mi pomoz, nechtěl bych, aby se ze mne stala taková stará třasořitka, jako je Brooks Ames, který nepřetržitě vypráví hrdinské příběhy z té zatracené války. Tahle válka byla před mnoha válkami. Pro některé to byla nejvýznamnější událost v jejich životě, hodně o ní mluví, jako se jiní chlubí ohromnými obchody, které uzavřeli, jiní zase vzpomínají na válku jako na dny sbratření. A já…, já mluvím o věcech, které jsem postavil.“

Barbara se vrátila tak tiše, až Sama Harrisona překvapila. Převlékla se do záplatovaných džínů a bavlněné pracovní košile. Posadila se do křesla, v kterém sed^l Lee Messenger, a řekla: „Promiňte, že jsem s vámi mluvila tak úsečně. Nechtěl by, abyste rychle odešli jenom proto, že mu není dobře. A není rád, když mu někdo pomáhá, kromě mne. Když to na něho přijde, jsem celá nervózní… a nevrlá.“

„Nemusíte se omlouvat. Jak je mu teď!?“

„Už to má za sebou. Na demerol pořád ještě dobře reaguje. Říkali nám, že postupně na něho přestane působit. Pane Garvere, poslouchala jsem vaši debatu. Uvažovala jsem, jestli nemáte… morální závazek poslat zprávu obyvatelům tří dalších budov s družstevními byty v té nebezpečné oblasti na mapě pana Harrisona.“

„To chceme udělat. Každému Svazu pošleme jednu kopii. Pro Zlatou písčinu jich potřebujeme čtyřicet pět. Pochybuju, že se tím bude někdo vážně zabývat.“

Podívala se na Sama, který uvažoval, zda vůbec kdy viděl tak přímý, pátravý a zamyšlený pohled. „Je to svinstvo, že existuje … spiknutí, které chce zabránit uveřejnění téhle zprávy.“

„Spiknutí je příliš silné slovo. Lidé se nedomluvili a nerozhodli se, že budou potlačovat pravdu. Jistě není v zájmu obchodní společnosti, aby obyvatelé tady byli nešťastní, ale aby kupovali a prodávali půdu, aby platili splátky na hypotéky za domy a byty. Musíte si uvědomit, že lidé mluvili o hrozící katastrofě od chvíle, kdy na ostrůvku Fiddler byl postaven první dům. Na tomhle pobřeží to není nic nového. Ale uplynulo už moc let od doby, kdy tady řádila pořádná bouře. Každou sezónu křičí ústav v Miami, že se blíží bouře, ale pokaždé se stočí jinam. Kdybych tak mohl vzít nějakého človíčka na pláž, ukázat mu vlnu vysokou patnáct metrů, jak se blíží ke břehu, pak by mi hned uvěřil a pelášil by, co by mu nohy stačily.“

„Cožpak vaše zpráva nedokazuje, že se to stane?“

„Je to nesnadné čtení. Dokazuje, že by se to mohlo stát – dokazuje to ostatním inženýrům. Ale nedávno jsem se dočetl, že třicet procent maturantů nedovede přečíst nebo pochopit dopravní značky nebo vyplnit pracovní dotazník nebo napsat obchodní dopis. Tak si nedělejme iluze.“

„Máte sekretářku?“ zeptala se.

„Chtěl jsem se obrátit na nějakou agenturu.“

„Lee navrhoval, že bych vám mohla nabídnout své služby. Jsem lepší síla, než jakou byste našel prostřednictvím agentury. Všechno, co potřebuju, mám tady. Nadiktujete mi to?“

„No … myslel jsem, že bych to napsal rukou.“

„Až budete mít asi tak deset stránek, proč byste je nemohl přinést, abychom prodebatovali rozmístění, styl a tak dále?“

„Jestli to chcete skutečně psát…“

„Lee mě dřív hodně zaměstnával, ale v poslední době uzavřel řadu projektů, na kterých měl zájem, a když mám moc volného času, necítím se dobře.“

„Chcete se odsud vystěhovat, že?“ zeptal se Garver.

„Výslovně to manžel neřekl. Neměl k tomu ani příležitost, ale já myslím, že se odstěhujeme. Nerada odejdu. Ani jsme nečekali, že tu najdeme takové soukromí. Protože nikoho ani nenapadne, že by člo-

věk jako můj manžel mohl žít tady, každý si myslí, že jde jen o shodu jména. Promiňte, pane Garvere. Nechci se vás …“

Gus se usmál. „Ani trochu jste se mě nedotkla, opravdu.“

„Chtěli jsme to mít co nejjednodušší. A chtěli jsme, aby to vydrželo co nejdéle, ale… nevím. Rozhodne sám, co je pro nás nejlepší.“

Dopili. Omluvili se, popřáli jejímu manželovi brzké uzdravení a rozloučili se s ní.

Sešli dolů do bytu Guse Garvera. Od doby, kdy Carolyn byla raněna mrtvicí, uložil Gus všechny drobné předměty do lepenkové krabice a tam je skladoval. Talíře s visacími háčky. Sošky. Vázičky. Figurky dětí a zvířat. Neměl je rád. Nesnášel pocit křehkosti, který vyzařovaly do okolí. Gus byl čistotný člověk. Miloval čistý povrch, logické a přesné uspořádání. Žil spořádaně, pohodlně a dobře v mnoha částech světa, staral se sám o sebe a působilo mu staromládeneckou radost, když mohl co nejvíce zjednodušit nezbytné životní úkony, jako jídlo, spánek a koupání.

Teď jeho byt postupně nabýval podoby strohé polní světnice, na jakou si za ta léta zvykl. Byl to pořád její byt. V jeho představách zůstával jejím bytem, i když'ho měnil podle svých záměrů.

Otevřel dvě piva a přinesl je do obývacího pokoje. „Co znamenala ta věta o nečekaném soukromí?“ zeptal se Sam Harrison.

Gus se na něho zašklebil a otřel si ústa hřbetem ruky. „Řeknu ti několik kouzelných jmen. H. L. Huní. Howard Hughes. L. D. Messenger …“

Zíral na něho s otevřenými ústy. „To je on?“

„Konečně mi to došlo a ověřil jsem si to. Ano. Je to on. Osobně.“

„Co tady sakra dělá?“

„Nachází nečekané soukromí. Má tu dvě soukromé telefonní linky, které nejsou v telefonním seznamu. Jeho manželka je vynikající sekretářka a dobrá ošetřovatelka. Protože se nemusí starat o velký dům, může se mu víc věnovat. Jejich kuchařka a uklízečka se jmenuje paní Schmidtová. Jejich byt, musíš uznat, rozhodně nezapadá do čtvrti brlohů. Kolik místa potřebuje člověk najednou? Kolik jídla můžeš sníst za den, kolik kalhot můžeš nosit? Když chceš auto, zavolají ti limuzínu. Když chceš letět letadlem, objednají ti limuzínu a

letíš taxi-tryskáčem. Ale většinou jsou doma. Co je … co chtějí… je pro něho klidný způsob smrti, lásky i péče.“

„Tys mě sem zavolal, abych prozkoumal to, co tě trápí, a zatím jsme jim my dva pěkně zavařili. Prima.“

„Ti se mohou přestěhovat snadněji a bezbolestněji než většina obyvatel téhle budovy. Tak se kvůli nim netrap. Měl by ses spíš obrátit na agenturu, aby ti obstarala písařku, která napíše zprávu, Same.“

Sam položil prázdnou sklenici od piva na kávový stolek a pozorně si prohlížel Guse Garvera. „Je to tak zřejmé?“

„Zřejmé? Cožpak ti šíje nenaběhla jako skokanovi v trávě a oči ti nelezly z důlků? A cožpak ona nehrála devíti barvami a oči se jí neleskly? Cožpak jste oba nesálali tolik elektřiny, že by zastínila světla? Na tvém místě bych se nedivil, jestli je to tak zřejmé.“

„Prokristapána, Gusi.“

„Po všech stránkách je to úžasná ženská, a kdybys ji odvrátil do úkolu, který si vytyčila, nikdy by ti to ne-prominula.“

„Já po ničem takovém nebažím, šéfe. Na nic takového už nemám v životě ani čas, ani energii, opravdu už ne. Zvlášť bych se nechtěl zaplést s hezkou mladou ženou takové osobnosti, jako je L. D. Messenger.“

„Takže si najdeš jinou písařku?“

„Ne. Vypadalo by moc divně, kdybych to udělal.“

„Same, proboha!“

„Je to v pořádku. V naprostém pořádku. Nestarej se o mne, Gusi.“

Koncem července v pondělí v poledne. Třicet čtyři, stupně. Stoprocentní vlhkost. Rachot a dunění hromu. Podle předpovědi počasí měla odpoledne přijít bouřka. Obyvatelé Palmového okresu prchali ze svých klimatizovaných domů a bytů do klimatizovaných vozů a odjížděli do klimatizovaných krámů a úřadů. Několik lidí na plážích trávilo většinu času ve vodě. Na tenisové kurty nečekala žádná fronta. Po svěže zelených hřištích popojížděly golfové vozíky se světlými plátěnými baldachýny. Ve stínu listů seděli nehybní ptáci. Ve všech velkých nákupních prostorách hučela klimatizační zařízení a vysílala

ven vlny vedra, které ještě zvyšovalo okolní teplotu a dávalo klimatizátorům ještě víc zabrat.

Gregory McKay, společník firmy Benton, Barkley, Gorvis, Sinder a McKay, trávil část poledního klidu na ručníku, který rozprostřel na postel v bytě 2-F družstevního domu ve Zlaté písčině. Nad ním klečela Loretta Rosenová, trup vztyčený, hnědě zlaté vlasy rozhozeny po ramenou, vysoká prsa a břicho zality potem.

Rukama ji volně držel za pas, zatímco ona civěla za něho na prázdnou stěnu nad hlavou postele. Slyšel hukot klimatizace, slabé vrzání postele, tlumené dunění tryskáče nebo hromu a občas vlhce šeplavý zvuk jejich milování.

Po chvíli se od něho odsunula, zatápala, nahmatala ručník, otřela sebe i jeho. Všimla si, jak má překvapivě tmavá stehna a napadlo ji, že je to jako ten rok s Golem, kdy se tak opálila, že i nahá vypadala hezky. Při dobrém opálení se všelicos ztratí. Zaretušují se malé proláklinky, záhyby, zvarhánkovatělá kůže, zduřelé žilky a kožní skvrnky. Bílá barva rybího břicha dělá z člověka stařenu. Snědá je barva mládí, barva pláže, vitality a štíhlosti.

Ztrácíš moc času, pomyslila si mrzutě, když se tolik věnuješ opalování. Když se tolik zabýváš obličejem a vlasy. Marníš čas milováním, zatímco obchody jdou k šípku a vyhlídky jsou čím dál chmurnější. Ale proboha, tohle mi dělá dobře a moc se mi to líbí; byla jsem úplně pitomá, když jsem si chtěla namluvit, že tuhle část života už mám za sebou. Není to tak fantastické jako s Golem. S ním mě to úplně opájelo. Ale tenhle je sympatický hoch.

Greg se protáhl, zívl, poškrábal se na hrudi, hlasitě si povzdechl a řekl: „Musím se zbavit těch bytů. Moc mě tíží."

„Copak se to teď nedá vydržet? Měsíční částka na tohle poschodí je jenom šedesát osm dolarů za každý byt, že?"

„Jak dlouho myslíš, že to bude trvat? Jsou na to zákonné smlouvy."

„Ale když budete všichni držet pohromadě?"

„Trošku se to snížit může, ale ne natolik, aby na tom záleželo. Kéž bych odsud mohl vypadnout. Ale já a Nancy jsme oba zapsáni v pozemkové knize a zároveň s byty bychom přišli i o náš dům."

„A je tu ten maličký problém s paní Nealovou."

„Nebylo moc chytré, že jsi neodpověděla na ten dopis. „

„Příteli, ty mi nepovídej, co je chytré. Ty se drž zákona a já ty mizerné byty prodám.“

„Tak se nezlob. Nic jsem tím nemyslel. Jenom to, že snad má nějakou možnost zrušit smlouvu zvenčí.“

„Na základě jejího bláznivého dopisu, ne?“

„Prosím tě, nedělej kolem toho zbytečně rozruch. Nejsou to jenom byty. Měli jsme schůzi všech společníků a dozvěděli jsme se, že letos bude míň možností. Mnohem míň. Nějak tě pořád nemůžu přesvědčit, že jsem na tom moc špatně. Skutečně mám starosti, má drahá Loretto.“

„Loretta tě hned všech problémů zbaví.“

Vtom zaslechla za dveřmi slabé zašustění. Pootevřela je a uviděla za nimi mladou ženu ve žlutých letních šatech. Měla hezký dětský oblý obličejík a tmavé vlasy. Na tváři se jí objevil zvláštní výraz.

Omluvně zakoktala: „Chtěla jsem si jenom… vzít…“

Obrátila SR a odběhla. Byla to Gregova žena Nancy. Na chodbě bouchly dveře. Gregory vyskočil, běžel ke dveřím a málem je otevřel, když tu si uvědomil, že by ničeho nedosáhl, kdyby ji pronásledoval nahý.

Když se vrátil do ložnice, Loretta seděla na posteli a roztaženými prsty si pročesávala vlasy. Na tváři měla výraz blahovolné účasti. „Drahoušku, to je zlé. To je skutečně zlé.“

Udeřil se pěstí do nahého stehna tak prudce, až ucukl a začal si třít zasažené místo. „Och, panebože!“ zaúpěl.

„Nemá tady co špehovat.“

„Nešpehovala. Asi přišla pro něco, co koupila, když jsme zařizovali byty. Asi pro něco, co potřebujeme.“

„Ať už něco hledala, nebo ne, neměla tady co dělat“

„Nedalas dveře na řetěz.“

„Gregu, drahouši. Byla jsem tu první. Vzpomínáš si? Kdo přijde poslední, ten má zavřít dveře.“

„Zatracený řetěz. Za dvě vteřiny by se dal upevnit. Kristepane, smůla mě pronásleduje.“

„To nezní zrovna lichotivě.“

„Ty víš, jak to myslím. Co teď?“

„Uvažovals už o cizinecké legii?“

„Krucinál, teď není doba na pitomé vtipy.“

Slezla z postele a prudce ho udeřila, dřív než mohl ráně uhnout.

„Dávej si pozor na hubu, ty pitomý neřáde!“ „Chtěl jsem jenom říct…, že vtipy nám nepomůžou.“ „Musíš se s tím smířit. Tobě nepomůže už vůbec nic. Jestli tě vezme na milost, což je málo pravděpodobné, potom se po celý zbytek života budeš před ní plazit po břiše. Takhle to chceš?“ „Chci jí vysvětlit, že .. .“

„Vysvětlit! Co je tu k vysvětlování? A jak bys to vysvětlil? Dělali jsme přesně to, co jsme dělali. Jediná pozitivní věc, kterou můžeš udělat, je – vrátit se a zase se natáhnout.“

„Ty ses asi zbláznila, Loretto.“

„Věř Lorettě. Pojď, zlatíčko.“ „Ne. Nemůžu. Teď ne.“

„Tak dobře poslouchej, buď půjdeš okamžitě ke mně, nebo se to už nikdy nebude opakovat. Buď sem pojď, nebo se oblékni a vypadni. Tak zní moje ultimátum.“

Zíral na ni pohledem plným tupého nepochopení. Všechny ty hodiny za psacím stolem mu poněkud zvrásnily obličej a na břiše se mu začínalo ukládat sádlo. Není to taková silná postava, jako byl Cole Kimber, pomyslela si. Ale je milý.

Nahlas si povzdechl, stoupl si za skříňku vedle postele, vzal si trenýrky a navlékal si je. Ztratil rovnováhu a dvakrát poskočil na levé noze, než ji opět získal.

„Slyšels, co jsem ti řekla?“ zeptala se.

Natáhl si pásovou vestu. „Slyšel jsem tě.“

„Myslím to doopravdy.“

„Předpokládám, že to myslíš doopravdy.“

Seděl na skříňce a natahoval si ponožky. Vlezl do kalhot, zavázal si střevíce, oblékl si skampolo, které se v letních měsících mohlo nosit i v kanceláři.

Pozorovala ho se sevřenými rty. Vešel do koupelny. Slyšela, jak teče voda. Potom vyšel a konečky prstů si pročesával vlasy.

Zasmušile na ni civěl. „No tak … ty si z toho moc neděláš, Loretto. Užili jsme si… spolu … dost legrace. Nevím. Užili jsme si dost… já nevím čeho.“

„Vypadni!“

„Jistě,“ souhlasil a odešel.

Obličejem si lehla na plážový ručník a rozplakala se. Z přerušovaných vzlyků přešla do spánku, a když se probudila, s úžasem zjistila, že je už po čtvrté. Rozpustila si vlasy a osprchovala se. Vyčistila si zuby kuchyňskou solí a cípem ručníku. Když se oblékla a vykartáčovala si vlasy, až byly úplně hladké, usmála se na sebe do zrcadla a vycenila zuby. Úsměv jí pomalu mizel z tváře. Pečlivě se pozorovala a uvažovala o tom, že je bez brýlí hezčí. Krátkozrakost vymazala všechny drobné vrásky. Viděla je teprve, když se přiblížila až těsně k zrcadlu. Blízko uší si přitiskla k obličeji palce a tlačila je nahoru. Otekliny v koutcích úst zmizely. Kůže pod očima se napjala. Ten tam byl váček pod bradou. Oči nabyly zajímavý sklon.

Návrat ke starým časům, pomyslila si. Vezmi z hotovosti dva tisíce pět set a dej si udělat plastiku. Kdy? Právě teď. Ať tě hned vezmou do záznamu. Je mrtvá sezóna. Letní období. Prázdniny.

Greg se stejně připlazí zpátky. Podle toho, jak se Nancy tvářila, je jeho manželství navždy mrtvé. Ksakru, dělá se hrozně mužný, ale uvnitř je to slaboch, vyplašená bábovka. Nemá nikoho, kdo by ho podržel a kdo by ho utěšil, proto se ke mně vrátí. Nevezmu ho na milost rychle a snadno. Pošťuchování, měření sil kdo s koho může počkat, až mu dovolím, aby se vrátil, zkrotlý a ochočený. Stejně to tak skončí…, vždyť Greg nemá kam jít.

Jud a Fred Brasserovi ve své třicítce předčasně plešatěli; oba byli těžcí, oba přímo kvetli, oba se chovali autoritativně. Jud byl bankéřem v Santa Monice a Fred makléřem ve Fort Worthu.

Dr. Vidal byl mladý muž zažloutlé pleti v brýlích s kovovou obroučkou, s nadměrným černým knírem. Na sobě měl bílou halenu. Bratři Brasserovi ho zahnali do rohu malé čekárničky na konci chodby v třetím poschodí athénské nemocnice. Dr. Vidal seděl na gauči na oblýskaných polštářích z umělé hmoty. Bratři posunuli židle dopředu a zablokovali mu tak únikovou cestu.

„Nedovedete si představit, jak ten byt vypadal,“ řekl Jud. „Včera tam uklízely dvě uklízečky. Trvalo jim to sedm hodin. Odnesl jsem dolů osm velkých igelitových pytlů s odpadky. Nevím, jak tam moh-

la matka bydlet. Loni v srpnu sem přijela manželka, když se matka dostala po žloutence z nemocnice domů, a byt byl tehdy v pořádku.“

„Jak jsem řekl,“ přerušil ho Vidal, „dosud víme velmi málo o účinku silné cirhózy jater na duševní pochody.“

„Vím, že je dost bezstarostná,“ podotkl makléř, „ale šlampa není.“

„Biopsie, kterou jsme dělali loni, ukázala, že jde o typickou pokročilou cirhózu. Pokusím se vám laickými termíny vysvětlit, co může způsobit poškození jater. Tělo nevyužívá dostatečně proteinu, takže se zbavuje svalové tkáně a pacient má pak paže a nohy troubelovitého tvaru, což je typické pro pokročilý případ. Dá se také očekávat otok, nahromadění tekutiny v obličejových tkáních, což dodává tváří typický zduřelý vzhled alkoholika –“

„Malý okamžik prosím …“

Vidal zvedl ruku. „Prosím vás. Ptejte se, až skončím. Protože játra tvrdnou nahromaděním spojovacího vaziva, lze vidět určitý zpětný tlak na žilní soastavu, což vyvolává městkovitosti na místech, kde to lze normálně předpokládat, ale také na vnitřní stěně jícnu. Současně ustává funkce jater při výrobě jednoho z koagulačních faktorů a krev tak řidne, že prosakuje stěnami městek v jícnu a odtud do žaludku. Proto také vyšetřujeme pacienty alkoholiky, zda nemají černou stolici, což by znamenalo vnitřní krvácení.

Už v srpnu, kdy byla vaše matka hospitalizována, jsem se jí snažil vysvětlit, že její stav je vážný. Ale zdálo se mi, že mi nerozumí. Hned vám vysvětlím proč. Játra jsou velice komplikovaný orgán. Plní obrovské množství funkcí. Kromě toho, co jsem vám řekl, regulují rovnováhu jistých klíčových sloučenin v oběhu krve. Kontrolují rovnováhu sodíku, hořčíku a draslíku. Ačkoliv výzkum má před sebou ještě mnoho neznámých, víme už, že správný poměr těchto látek je nutný pro adekvátní funkci mozku. Kdyby se například zvrátila rovnováha sodíku, pacient by skoro okamžitě ztratil vědomí. Fakticky přesně tak funguje spektrum anestetik. Asi je správná domněnka, že se mění funkce mozku, jakmile se změní rovnováha těchto látek. Dalo by se říci, že pacient je ve stavu poloviční znecitlivění, a já si nemyslím, že je to přímo důsledek alkoholu, když jde o poloviční paralýzu mozkové kůry. Při těžkém poškození jater, i když pacient

přestane na několik týdnů pít, nepravidelnost funkce mozku pokračuje. Avšak po několika měsících abstinence, pokud aspoň desetina jater zůstala nepoškozena, dá se očekávat postupné obnovení funkce. I když se poškozená část nemůže regenerovat, nepoškozená část může převzít větší účast na všech funkcích, než by se dalo čekat. Každopádně pacientka nedokázala pochopit nebo přijmout závažnost mého varování. Zcela zřejmě pila dál a podle svého zvyku při pití ani po něm nejedla, takže se poškození jater urychlilo. Zanedbanost jejího bytu zavinil zřejmě poloanestetický efekt, který jsem vám popsal. Elektrické impulsy v mozku se zhoršují. Konverzace se donekonečna opakuje, má anekdotický, zjednodušující ráz. Pacienti si myslí, že žertují. Když sem byla přivezena, byla na pokraji úplného selhání jater. Bylo štěstí, že měla dost rozumu, aby zavolala sanitku."

„Co se dá pro ni udělat?" zeptal se bankéř Jud.

„Nalijte nám čistého vína," vyzval lékaře makléř Fred.

Lékař si sundal brýle, povzdychl si, podržel je proti světlu, dýchl na ně a hadříkem je začal čistit. „Dostáváme sem málo takových případů, lidi po padesátce. Po léta popíjeli při společenských příležitostech a pak se to změnilo v něco jiného. A konečně po deseti letech těžkého pití játra začínají odcházet. Velice těžko rozlišuji profesionální příkazy od morálních úsudků."

„Mohl byste nám to vysvětlit?" zeptal se bankéř Jud.

„Jestli dovolíte, pokusím se o to. Jestliže se nám nepodaří zastavit krvácení, budeme muset provést zákrok, kterému říkáme přepnutí vrátnice. Znamená to vymezit nové cesty celému krevnímu oběhu do jater a Z jater. Je to rozsáhlá operace. Je to velice nepříjemná1 operace, protože zředěná krev vytváří pro operaci špatné podmínky. Trvá čtyři nebo pět hodin a předpokládá několik transfúzí. Jestliže se podaří, zůstane pacient další týdny v nemocnici a pak jde domů. Po této zvláštní operaci se s pacienty dá těžko vydržet. Zřídka plně ovládají rozumové schopnosti. Jsou hádaví, primitivní a nároční. To není jenom názor. To je skutečnost. Jestliže se zotaví a přijdou domů, většina z nich do roka umírá na selhání činnosti jater."

„Proč? Jak to přijde?"

„S játry, která jsou na tom tak špatně, že je nutné přepnutí vrátnice, je to většinou příliš daleko, než aby je obnovený krevní oběh

dovedl udržet ve stálém provozu. Kromě toho se většina pacientů uchyluje opět k alkoholu, jen co jsou dost silní.“

„Vy nám vlastně říkáte, že maminka je mrtvá,“ namítl Fred.

„Můj profesionální úsudek zní, že zemře do roka na selhání jater, ať už krvácení zastavíme, nebo ne.“

„Co by … co by pro ni bylo nejlepší? Nejsnazší?“

„Nejlepší by bylo, kdybychom mohli zastavit krvácení.“

„Provádí se transplantace jater?“ zeptal se bankéř.

„Doposud ne,“ odpověděl dr. Vidal. „Aspoň ne v jejím věku a v jejím stavu.“

Lékař odešel a bratři se pomalu ubírali k parkovišti. Když procházeli kolem vysokého kovového sloupu svítilny, bankéř Jud Brasser se zastavil, objal sloup a opřel čelo o chladnou ocel. „Och, maminko,“ zaúpěl. „Maminko, ach bože, maminko.“

Fred tírasser položil Judovi ruku na rameno a pohladil ho. „No tak, chlapče. No tak.“

Jud udeřil do kovového sloupu, až se rozezněl. Chmurně se zahleděl na Freda se slzami v očích a řekl: „Taky tak nenávidíš ty šarlatánské mrchy? Ty šarlatánské mrchy v bílých plaších? Těm na lidech prd záleží.“

„Řekl bych, hochu, že tenhle je docela dobrý. Aspoň s náma jednal na úrovni.“

„Máma přece nebyla alkoholická. Není alkoholička.“

„Když jsme vyrůstali, tak ani trochu nepila. Nikdo z nich nepil. Ty to víš. Táta si občas rád přihnul a při své práci musel občas se zákazníky něco vypít. Rádi se pobavili a občas si vyhodili z kopýtka. Dost vybumbali, ale nebyli to žádní opilci.“

Jud si povzdychl. „Moc mluvíš, jenom abys nemusel říct to, co by se dřív nebo později říct mělo. Pojďme pryč ze slunce.“

Odpoledne spolu seděli u stolku v chladné cukrárně. Jud se podíval na svoji kávu a řekl: „Nemusím připomínat, jak nám bylo, když táta náhle zemřel na embolii, jak jsme to všichni čtyři těžce nesli, ty a Ginny, já a Marie. Mysleli jsme si, že je matka asi na mizině, když si předtím tak žili, a přeli jsme se, kdo si ji k sobě vezme první.“

„Ale to bylo –“

„Buď zticha, velký brácho. Aspoň jednou nekvákej nesmysly. Tak jsme se všichni sešli na pohřbu Newcomba Carlyla Brassera, a když nás matka žádala o radu, zjistili jsme, že má nejen pořádný svazeček akcií plus pojištění od manžela, ale že si taky koupili tady dole byt. Teď víš přesně, co chtěla, Freddy. Já jsem to věděl taky. Zbavit se velkého domu a přestěhovat se tam, kam se chtěli s tátou uchýlit na odpočinek, jenomže k tomu ne došlo.“

„K čertu, proč by máma chtěla jít sem, kde nikoho neznala?“

„Navazovat známosti jí nikdy nedělalo potíže.“

„To jsme si říkali, Freddy, že se jí totiž povede výborně. Říkali jsme si, že by to měla udělat jako jiní staří lidé, odejít do nějakého nebe na zemi – pro důchodce. Seděli jsme tu, smutně a přemoudřele se usmívali a naznačovali jsme té osamělé ženské, že ji vlastně ve svém životě nechceme. Prakticky jsme jí zaobaleně řekli, že její život už skončil a že je teď na nás, abychom si žili po svém jako dřív ona s tátou, a že by zkazila naše soukromí, náš rodinný život, naše děti, naši zábavu, naši dovolenou a všechno ostatní, kdybychom ji měli u sebe jako břemeno.“

„Tak hergot, počkej přece …“

„Buď zticha.“ Jud lehce zaťukal pěstí na stůl. „Udě-lali jsme to. Rozhodli jsme se. Teď už to nemůžeme vzít zpátky. Jenom si myslím, že bychom měli břemeno viny rozdělit napolovic. Sakra, mluvili jsme s několika lidmi ve Zlaté písčině. Víme, co si o ní myslí. Ožrala Peg-gy Brasserová. Hledáte Peggy? Najdete ji v hospodě.“

„To nepopírám,“ řekl Fred. „Dopisy od ní byly vždycky veselé. Pamatovala na všechny narozeniny a výročí. Jak jsem měl vědět, že to s ní jde z kopce? Myslel jsem si, že se jí tam daří báječně, stejně jako sis to myslel ty.“

„Kdyby žila s námi nebo aspoň blízko někoho z nás, bylo by to v pořádku,“ řekl Jud.

„To nemůžeš tak jistě tvrdit.“

„Možná že ne. Ale mám rád pravděpodobnost. Snad by nějak prospěla mým dětem. Mám pocit, že čím víc je kolem dětí lidí, kteří jsou… s nimi spřízněni, tím lip se s nimi udržuje dobrý kontakt.“

„Jude?“

„Co je?“

„Stydím se … a pak se sám na sebe zlobím, že se stydím, i když skutečně nechápu, proč bych se vlastně měl stydět.“

„To je začátek.“

„A ty říkáš, že někdo tu zůstane do té doby, než matka bude moci odcestovat na západ?“

„Což budeš pravděpodobně ty. Svádím teď urputný zápas s úřady, aby se naše firma vůbec udržela. Už jsem ti o tom říkal.“

Fred si povzdychl. „Takže to asi padne na mě. Proč ne? V každodenním přívalu devíti tisíc akcií vypadá kancelář jako hřbitov. Jestli se podaří Ginny dát děti k sestře, potom by mohla vypomoct.“

„Že by zůstala v bytě?“

„Asi ano. Vyčkejme, jestli se zastaví krvácení, a pak teprve si naplánujeme další postup.“

Ze židličky cukrárny, která patřila k hotelu,, se mohl Jud podívat vlevo přes výkladní skříň a spatřit vysoké karamelové věže budov s družstevními byty, jak se rozkládají na pláži ostrůvku Fiddler.

„Je jich tam moc,“ řekl měkce. „Budovy plné starých lidí, které něco pudí, aby využili ta poslední léta života. Měli bv žít u svých blízkých, pokrevně spřízněných, a ve svém srdci to také vědí. Jenže si to nemůžou přiznát. Kdyby si to přiznali, pak by museli také připustit, že jejich děti jsou lhostejní sobci. Jak se to stalo, že staří lidé jsou ted1 kasta sama pro sebe? Jak to, že mladí tvoří úplně jinou sortu? Jsme všichni roztříštění do trosek toho, co kdysi tvořilo rodinné celky. A zdá se mi, že žádná část sama o sobě to nemá moc dobré. A děti se vůbec nic nedovědí o minulosti vlastní rodiny. Zato ve všech těchhle bytech, Freddie, se na to myslí. Snad je to svým způsobem tržiště. Tržiště stáří. Prodávejte starým občanům. Rozdělte je do skupin a prodávejte jim. Když jsou rozptýleni po všech čertech, potom stojí moc peněz, chcete-li na tom vydělat. Nažeňte je do houfu, a kšefty poběží jak na pásu.“

„Vrátím se do nemocnice,“ řekl Fred. „Půjdeš se mnou?“

„Ne. Půjdu do Zlaté písčiny.“

„To je asi tak tři kilometry. Je horko a bude zase pršet.“

„No tak … mě tam hoď. A zavolej mi, kdyby se něco změnilo.“

„Jistě. Dělali jsme …, co jsme považovali za nejlepší. A matka mohla onemocnět kdekoliv.“

„Pravděpodobně. Pravděpodobně.* Judův hlas zněl mrtvě. Rozhovor skončil. Mluvil ted1 stejným tónem, jako když oznamoval výboru, že se schůze odkládá. A chtělo se mu plakat, ale věděl, že nemůže, zatím nemůže.

Jednoho vyprahlého rána začátkem srpna sebral Martin Liss kus papíru a opět jednou počítal svůj majetek po odpočtu daní. Když jej odhadoval střízlivě, činil čtyři a čtvrt miliónu dolarů. Velmi dobře mu vycházela spekulace se švýcarskými franky. V té zatracené hře Shermana Groma, jak byla zaznamenána na velké tabuli v šest hodin, mohl tak dalece počítat se ziskem dvě stě dvaadvaceti tisíc z akcií Správy cenných papírů a hypoték.

Prosazovat projekt domu Na výspě už ho vůbec netěšilo. Tady už nemohl ani získat, ani ztratit. Nebylo dost peněz, aby ho vybavili tak, jak plánoval, totiž prvotřídně. Problém Tropických věží byl vyřešen. Podařilo se jim tak vyděsit několik kupců, kteří tam už bydleli, že přistoupili na domácí zvířata i na děti u dalších zájemců. Pak nastěhovali do zařízených bytů na třicet nebo na šedesát dní tucet rodin s dětmi, psy, kočkami a jinou havětí. Tropické věže ožily aktivitou. Všude pobíhalo plno mladých lidí. A Marty snížil průměrnou cenu na 23 995 dolarů a hned měl zájemců plné dvě stránky; navzdory špatným časům jich tam skutečně nastěhoval celý houf. Občas si dovol i menší ztrátu, ale za určitý čas si ji vynahraď na poplatcích za rekreaci a za údržbu.

Drusilla Brynová odváděla prvotřídní práci v Tropických věžích, jakmile se nastěhovala do ateliérového bytu ve funkci správkyně a prodejní manažerky, což už kdysi dělala ve Zlaté písčině. Bylo štěstí, že v kanceláři neměla moc práce a že mohla věnovat víc času Věžím. Martin Liss se zhoupl vzad a vpřed na vysokých podpatcích, zamračeně hleděl na obzor, tahal se za kozí bradku a uvažoval, jakou formu odměny by měl pro ni za to vybrat, nebo jestli jí má vůbec něco dát. Společnost Marliss by jí mohla poskytnout odměnu, vždyť má teď vyrovnanou platební bilanci, protože jí Letra refundovala všechny předchozí výdaje na projekt domu Na výspě.

Byl nervózní a neklidný. Zpráva o třetí známosti paní Lissové byla už měsíc stará a on s ní nic neudělal a ani nic udělat nechtěl.

Nezdálo se mu to tak důležité. Detektiv, kterého si na to najal, byl Kubánec druhé generace a mluvil s přízvukem bílé nuzoty. Jeho zpráva byla jenom zpola gramotná, ale oplývala fakty a doprovázely ji zrnité zvětšeniny černobílých telefotografií. Francie Lissová v současné době spala s profesionálním učitelem tenisu. Scházeli se v pondělí a ve čtvrtek dopoledne, v chatě v postranní ulici, nedaleko od klubu, o kterou se dělil učitel se dvěma žokeji. Francie přijížděla úzkou uličkou, zaparkovala šedivý mercedes se sklápěcí střechou mezi plechovou kůlnou a obrovským banánovníkem, prošla mezi hromadami odpadků a dovnitř vcházela zadním vchodem. Většinou se milovali na podlaze takzvaného floridského pokoje v zadní části chaty na velké matraci pokryté přikrývkou; Martinez pořídil „umělecké“ fotografie, když čekal jednou ve čtvrtek v koruně banánovníku, kde zůstal tak dlouho, dokud neodešli. Agentura zhotovila zvětšeniny těch snímků, které zřetelně ukazovaly obličej Francie a nikoho nenechávaly na pochybách, co vlastně dělala. Nedalo se ani pochybovat o tom, že neležela s manželem, který je mnohem menší a mnohem chlupatější než její svalnatý milenec.

Kdykoliv to bude potřebovat, tato zpráva bude k dispozici, dokumentovaná, ověřená, ilustrovaná. Ve skutečnosti svůj názor na Francie nezměnil. Byla živá a dekorativní, někdy i zábavná. Však jí stejně nikdy nevěřil.

Měl by zabalit společnost Marliss, napadlo ho. Likvidovat všechna aktiva. Velké aktivum je akciový kapitál ve Středisku pro správní služby v Miami. Čtvrtletní dividendy jsou velké, ale to je samozřejmě jenom část problému. Dost příjmů přichází v hotovosti, což umožňuje sbírat smetanu, nikoliv však tak, jak to zaranžovali hoši v Las Vegas. Než se nastěhoval Hughes, podal plné přiznání veškerých příjmů z kasina a dal berňáku podklady pro srovnávání. V Miami někteří z nich mluvili o tom, jaké to bývalo ve Vegas a v Havaně. V dadeském okrese měli nějaké machinace, které se Martyho Lisse netýkaly a do kterých se ani nechtěl nechat strhnout, ale Středisko pro správní služby udržovali stranou, až na malou část smetany, neboť to byla oblast pro zákonné investice z peněz, které plynuly z jiných zdrojů. Občas projíždějící pasažér žádal svůj podíl na hotovosti, ale obvykle ho dostal, když měl být v Miami. Kapesné. Ucho-

vával je v zamčené zásuvce svého psacího stolu a bral z ní jenom tehdy, když mu teklo do bot.

Martin uvažoval, proč se asi cítí tak utahaný. Nemá snad něco v pořádku se zdravím? Snad plíce? Na váze neubývá. Jak by ti asi bylo, kdybys měl rakovinu, o které bys nevěděl? Plíce, prostata, krk, játra, močový měchýř, střeva, žaludek… Kristepane! Není nic lepšího než mít místečko, kam se lze uchýlit.

Nemůže to být přece tím, že získal jistotu, pokud jde o Francie, protože to věděl dřív, než to prasklo. Pomohla by mu nová žena? Nepocítil ani nejmenší záchvěv zájmu. Byla by to úporná dřina, než by nějakou splašil. Uvažoval, jestli by si neměl dát vytáhnout člun z úschovny, uklidit ho a opatřit zásobami. Ale proč, proboha?

Na severním mostě k Fiddleru zamlžovaly dopravní křižovatku vlny horka zvedající se z chodníku. Viděl závany větru, jak pohybuje ztišenou zátokou. Nízko nad Zálivem ležely těžké černé bouřkové mraky, pod nimiž zahlédl oranžový šíp blesku.

Díval se na Silverthornovu parcelu, na čtrnáct dohola vydřených jiter, a na zakřivený prst země, chránící přístaviště člunů. Rypadlo sedělo v přístavišti člunů a Marty věděl, že kdyby se podíval dalekohledem, uviděl by chochol zeminy padající na zem a mračno racků na konci roury, jak krouží, noří se do vody a chňapá po mořských živočiších, kteří sem připluli ze dna Zálivu.

Na tomhle zatraceném místě už není kousek radosti. Nezbylo žádné riziko. A až bude všechno postaveno, nebude čím se pyšnit. Na ostrůvku přibude jen víc odpadků.

Přistoupil blíž k oknu a pohlédl dolů na ulici. Představoval si, jak asi vypadal Jerry Stalbo, když hořel, křičel a padal nocí na tvrdý beton; z té představy mu bylo nanic a zatočila se mu hlava. Zároveň však pociťoval podivné plíživé nutkám, aby skočil také. Věděl, že by pravděpodobně neprorazil ta velká' okna z tlačeného skla. Jak dlouho by to trvalo? A nač by asi myslel cestou dolů?

Ustoupil od okna. Na psacím stole se ozval domácí telefon. Dívka, která zaskakovala za Drusillu, promluvila s nezvyklým venkovským přízvukem.

„Může vstoupit pan Traff ?“

Přisvědčil; vešel zamračený Lew, posadil se proti Martymu a kousal si kůži u nehtu palce.

„Marty, nevím si s tím rady. Víš o té vzpouře, která propukla ve Zlaté písčině? Řekl jsem Franku Westovi a Sullymu, že podle mého mínění bude nejlepší, když budou dál všechno dělat jako dřív, aby nevznikly řeči, že služby přestaly fungovat. Oba souhlasili, že to bude nejlepší, co se dá udělat, ale že si to musí ověřit u právníků Střediska pro správní služby v Miami, protože se u nich pravděpodobně stalo něco podobného a oni k tomu zaujali stanovisko. Řekl jsem jim, že jsem počítal s tím, že to budou chtít udělat, a prosil jsem je, aby mi oznámili, co se dovědí. Nikdo se mi nehlásil, tak jsem tam telefonoval, ale nepodařilo se mi zastihnout ani Franka, ani Sullyho. Neberou telefon. A to je velice divné."

„Asi jde o nedorozumění," řekl Marty. Zavolal do Miami soukromou linkou na číslo telefonu ukrytého v zásuvce psacího stolu a neuvedeného v seznamu. Pamatoval si nepsané pravidlo: nikdy neuvádět jména.

„Dověděl jsem se, že se tady v Athénách děje něco, čemu dobře nerozumím. Jeden i mých lidí se setkal s úhybnými manévry na obou operačních místech, nedostal odpověď, pokud jde o platby, které nebyly prvního zaplaceny."

„Asi vím, nač narážíte, ale my chceme omezit přímé spojení. Je toho příliš mnoho a všude vzniká zmatek. Vedení zahájilo v tomto směru novou politiku."

„Co tím chcete říct?"

„Zatím probíhá reorganizace a vy budete uvědomeni, až se všechno vyjasní. Ode dneška tohle číslo už nebude fungovat."

„Mám za vámi přijet?"

„Všichni jsou tak zaměstnáni formulováním nové politiky, že by nikdo neměl čas se vám věnovat."

„A co jestli chci prodávat."

„Za dvacet minut vás zavolám a předložím vám nabídku."

Miami zavěsilo. Martin zavěsil. Civěl na Lewa Traffa a uvažoval, jak se to stalo, že se obklopil idioty.

„Vypadá to mizerně," řekl, „moc mizerně, Lewe."

„Co myslíš?"

„Nevím. Opravdu nevím. Na něco přišli. Zřejmě chytili stopu toho, co se děje. Všude mají svoje lidi. Musí vědět, co se stane příště. Víš, jak mi to připadalo, když jsem s ním mluvil? Jenom podle hlasu? Že už nic neznamenám. Jsem míň než nula."

„Krucifix, Marty, to nezní –"

„Buď zticha." Plácl se do kulaťoučkého břicha. „Po-slouchám hlas, který mám tady. Co je absolutně nejhorší věc, která se mi může stát? Myslím z právního hlediska."

Traff se na několik minut pohroužil do svých myšlenek. Liss přecházel po kanceláři. „Dobrá," řekl Traff, „tady máš to nejhorší. Nejvyšší ekonomická rada připravuje žalobu na Shermana Groma, protože převedl aktiva Správy cenných papírů a hypoték do vlastní kapsy a do kapes svých přátel. Berňák mezitím chystá mimořádnou revizi společnosti Marliss a Letra kromě pravidelné kontroly, kterou provádějí každý rok. Nejvyšší ekonomická rada zkontroluje záznam makléřských provizí, aby zjistila, kdo napálil Správu cenných papírů a hypoték, což jsme my dva a Benjie, a možná – proboha – i Sherman Grome. Ti chlapíci z berňáku spolupracují s FBI, s Barberem a Grůsscupem, a nějaký horkokrevný mladý americký návladní zapakuje celý ten krám do jednoho velkého balíku. Až budou mít všechno pohromadě, potom nás všechny zažalují. Zmrazí všechna aktiva, majetek společností i osobní. Vyžádají si obrovskou kauci, zahájí trestní řízení, které bude trvat dva, tři nebo čtyři roky a skončí třeba velkými pokutami a basou pro nás pro všechny."

Martin Liss na Lewa zděšeně civěl. Traff řekl smutně: „Tak tedy, chtěls vědět to nejhorší."

„Nespáchal jsem přece nic špatného."

„Spikl ses s Gromem a pomohls mu hodně vylepšit jeho knihy."

„Fred Hildebert mi odepřel úvěr. To on mi navrhl Groma."

„Ten milión jsi vyrazil z Groma na oplátku za to, že jsi převzal Tropické věže, kde se Grome topil."

„Na čí straně jsi ty?"

„Na tvé, Marty. A na své. Chtěls slyšet to nejhorší. Poslyš, jak dlouho myslíš, že vydrží Justin Denniver a Molly, jestli jim někdo nakuká, žes nakupoval služby u agentury a že oni by mohli z toho vyváznout nebo se potopit s tebou?"

„Řekneš někomu, kam ty peníze přišly?“

„Marty, já nemám deset dětí.“

„A on?“

„Nevím. Asi ne, ale nevím. Až dojde k nejhoršímu, mohl by to udělat. Snad by mohl.“

„Benjie?“

„Dejme tomu, že si myslí, že si to budeš chtít vynahradit.“

„Co vynahradit?“

„Podle mne ho otravuje, že kupuješ švýcarské franky.“

„Měnil jsem jenom slabý dolar za pevnou měnu. Spekulace. Nic víc.“

„Znervózňuje ho, že Irka studuje brožury.“

„Proboha, to má být jenom výlet. Na řecké ostrovy. Tak ty jsi s ním o tom všem už mluvil! Vy dva jste se o tom bavili!“

„Proč bychom se nebavili? V květnu bylo ze všeho nejlepší nedělat vůbec nic. To jsme oba doporučovali. Ale ty ses chtěl pustit do domu Na výspě.“

„Tak vy jste měli pravdu. Je to tak?“

„Nezlob se na mě, když by ses měl zlobit sám na sebe.“

Marty zase usedl. „Máš pravdu. V Miami už něco zaslechli. Nemůžou to zastavit, tak chtějí –“

Zazvonil soukromý telefon a Marty zvedl sluchátko. „Ano?“

„Za daného stavu by to bylo dvanáct na akcii.“

„Dvanáct!“

„Hotovost bude odevzdána zítra a seberete depozitní stvrzenky.“

„Ale dvanáct je tak –“

„Někdy se snad budete chtít vrátit. Pak máte slovní opci, že je dostanete za stejnou cenu. To je to nejlepší, co se pro vás dá udělat. V pořádku?“

„To není v pořádku.“

„Je v tom zahrnuta výplata za vaše osobní podíly v těch dvou akcích, padesát na jednu a sedmdesát pět na druhou. Kvůli starým časům vás žádám, abyste to vzal.“

„Není to dost.“

„Ale zítra už to dost bude.“

A tím to skončilo. Marty řekl Lewovi: „Tak či onak chtějí zničit bývalé vztahy. Z rozhovoru mám pocit, že budou v tomto směru postupovat velice tvrdě. Nikdy mě tam nepustili do vnitřního okruhu. Vždycky jsem zůstával na okraji, možná aby to vypadalo lip. A teď už mě chtějí mít venku, aby mě mohli úplně vystrčit. Vyrazí každého, jehož jméno se octne v novinách ve spojitosti s nějakou špatnou zprávou.“

„Mohl bych se pokusit něco zjistit, ale –“

„Měl bych snad zmizet? Ale proč? Pokud vím, neudělal jsem nic špatného. Hlouposti, to snad ano, ale nic špatného.“

„Často to vyjde nastejno,“ poznamenal Lew.

Po telefonu se ozval dívčí hlas: „Na lince je pan Rittner z Tampy.“

„Co chce ten makléř? Přepojte ho, prosím. Dobré ráno, Normě. Co máš na srdci?“

„Martine, právě jsem v rozhlase zaslechl něco, co bys měl vědět. Obchod s akciemi Správy cenných papírů a hypoték byl zastaven. I když ve zprávě neudali žádný důvod, tady se má všeobecně za to, že Gromovo ředitelování je přivedlo do moc špatných situací a že by mohli ohlásit úpadek. Chtěl jsem se na to zeptat Gro-ma, ale není k dispozici.“

„Mně se to ještě nestalo. Co to znamená? Měl bych přestat spekulovat na sestup cen?“

„To ne, Martine. Přišels o šestnáct tisíc akcií. Vypůjčili jsme si těch šestnáct tisíc akcií, a aby ses dostal ze svého postavení, musíš je nahradit. Ale ty je nemůžeš koupit, abys nahradil půjčku, pokud obchod s nimi není povolen.“

„A kdy to bude?“

„Jestli udělají bankrot, vypadnou ze seznamu. Dovedu si představit, že někdo bude obchodovat s akciemi přes přepážku. Tam bys je mohl pravděpodobně dostat, dvacet pět centů nebo tak nějak za kus. Tím by tvůj krátkodobý brutto zisk dělal skoro tři sta tisíc. Mám ti výtěžek dát na účet v hotovosti?“

„Pošli mi šek, ano?“

„Samozřejmě, Martine. Jak si přeješ.“

Liss zavěsil a řekl: „Samozřejmě, Martine, jak si přeješ. Můžeš se z toho radovat zároveň se mnou, Lewe. Správa cenných papírů a hypoték už není v seznamu a snad zkrachuje, takže neexistuje způsob, jak rychle a výhodně prodat akcie.“

„Nádhera,“ souhlasil Lew. „Prostě nádhera.“

„Grome není k dispozici, aby se k tomu vyjádřil.“

„Grome je blázen.“

„Pokud dělal z lidí boháče, byl génius. Abych se vrátil k tomu, co jsi říkal předtím, když jsi mluvil o tom, co se může stát horšího. O zmrazení osobního majetku.“

„To se dělá často. U daňových případů a u podvodů. Bankovní účty, odměny makléři a tak dále. A také pozemky.“

„Můžou to udělat?“

„Dělávají to.“

„Pokud jde o hotovosti, má teď Marliss dobré postavení?“

„Vím, nač se ptáš. Ano. Je to dobře spravovaná společnost.“

Martin Liss přešel od psacího stolu k oknu a zpátky. „Dnes je bláznivý den. Život mě tak otravoval, že jsem málem chtěl vyskočit z okna. Teď už mě život neotravuj e.“

Traff si zhluboka povzdechl. „Máš teď lepšího právníka, než jsi měl. A teď čekáš, že spadne střecha.“ Unaveně se zasmál. „Aspoň se teď nemusíme trápit kvůli domu Na výspě. Jakmile bude Správa cenných papírů a hypoték vyřízena, Fred Hildebert neuvolní žádnou hotovost. Těch osm miliónů se bude muset vrátit Atlante, což bude kapička ve velké prázdné nádobě.“

„Mohl bych tu věc dokončit a vydělat na tom.“

„Na to zapomeň, Marty.“

„Mohl bych. Vím, že bych mohl. Jenom kdybych se dostal k Fredovi, abych –“

„Marty! Copak ses zbláznil jako Sherman Grome?“

Martin Liss na něho civěl. „Samozřejmě máš pravdu. Vypadni. Snaž se zjistit, co se děje, a dej mi vědět,“ řekl mdle.

Když Lew odešel, Martin se znovu postavil k velkým oknům a díval se na město za kanálem na ostrůvku Fiddler. Roura stále chrlila zeminu, která teď byla tmavá. Slunce vybělilo a vysušilo materiál, který ležel na zemi od minulých dnů.

Věděl, že musí s bagrováním přestat. Mírně ho překvapilo, že ho pálí oči, jako by měly slzet. Vytočil číslo Cola Kimbera na soukromém telefonu a byl rád, že ho zastihl. Těžko se sháněl. Přikázal Colovi, aby hned přestali s bagrováním, a vysvětlil mu proč.

Cole si hlasitě povzdychl. „Dobrá. Herbova smlouva už skončila a je teď zaplacená. Dostal jsem refundaci. Pokud jde o Námořní projekt, s tím je to trochu jiné. Mike dostal zaplaceno minulý pátek, takže mu dlužíme za dva a půl dne plus zvláštní poplatek za předčasné ukončení práce. Podle smlouvy mu musíme zaplatit dohodnutou částku na režii za každý den, nanejvýš za patnáct dní, pokud nedostane zakázku na další práci. Počkej, hned se na to podívám. Je to sedmnáct set… správně. Sedmnáct set za den. Dvacet pět tisíc pět set.“

„A ty si k tomu asi připočteš svoje náklady, že?“

„Marty, mám ti přečíst naši smlouvu? Myslím – smlouvu s Letrou?“

„Už začínáš padat, ale oni seberou tvoje kosti, dřív než se dostaneš pod drn, Cole.“

„Nemůžu si dovolit to nežádat, starý kamaráde. Říkal jsem ti předem, že se mi nelíbí a že se mi nelíbily forma, rozsah a způsob celého projektu. Na mě to bylo moc fantastické. A řekl jsem ti taky, že já se budu držet ve slušné vzdálenosti, přesně tak, jak je v knize psáno, protože jsem součástí celého komplexu. Proto také nemůžu a nechci jednat o žádné změně. Rozumíš mi?“

„Nastrkal jsem ti do kapes pěkný balík peněz, Kimbere.“

„Zjistíš, že jsou tam napsány nějaké náklady na ukončení práce.“

„To nepochybně.“

„Konečné vyúčtování přinesu Benjiemu, jen co ho naklepou na stroji. Budu žádat těch dvacet pět tisíc pět set i s procenty, pokud neuvidíme, jestli Mike nezabere někde jinde. Upřímně řečeno, jeho šance se rovnají nule.“

„Dobrá.“

„Benjie má přece dost peněz?“

„Pokud si pospíšíš, drahoušku. Jestli si pospíšíš a postavíš se včas do řady, pak snad zaplatí Letra plně. Jestli ne, potom můžeš Letru žalovat.“

„Sakra, prosím tě –“

Marty zavěsil, stiskl tlačítko u domácího telefonu a řekl: „Ať sem hned přijde pan Wannover.“

Toho dne to začalo. Státní uragánové středisko v Miami se o bouři nezmínilo. Ještě o ní ani nevědělo, protože družicové kamery nic nezachytily a nepřenášely do meteorologických stanic. Začátek byl v ospalých přehřátých několika stovkách čtverečních mil oceánu u západního pobřeží Afriky a na jihojihovýchod od Kapverdských ostrovů. Mechanismus velkého motoru působí klamně jednoduchým dojmem. Když je dlouhé údobí klidu, když žádné povětrnostní fronty nezkreslují účinky vysoké teploty vody, ohřátý vzduch se zvedá. Vnikne tam vzduch po všech stranách proudu stoupajícího vzhůru, který vyplní takto vytvořenou oblast nízkého tlaku.

Jakmile je v tomto zjevu zahrnut dostatečný objem vzduchu, někdy se může začít obracet, nejprve zcela pomalu, proti směru hodinových ručiček, což je důsledek zemské rotace, stejně jako spěchající náklaďák za sebou zvířuje oblaka prachu, když jede po prašné dálniční odbočce.

Jakmile horký vzduch nabitý vlhkem je vtažen, zvířen a vysoko vyzdvižen z jádra bouře, jeho vlhkost se vlivem chladu výšek sráží a padá v tunových přívalech těsně před poruchou. Porucha se začne pomalu pohybovat na západ a částečně i na severozápad. Toto nejstarší centrum bylo přibližně pět stupňů na sever, dvacet stupňů na západ, skoro stejně daleko od Libérie jako od Kapverdských ostrovů. Byly to ideální podmínky pro vznik útvaru, ze kterého se mohl vyvinout zralý uragán, takový, jehož zřetelný vířivý mrak by mohl naplnit celý Mexický záliv až po okraj.

A přece vířivý pohyb v této poruše byl nevyslovený a nejistý, pod ním vály od východu na západ stálé letní pasáty. Nad ním, uprostřed Atlantiku, rotace větrů ve směru hodinových ručiček kolem Bermud posílala ve výšce stálé větry západním směrem. Porucha povstala v bezvětří a teprve se začínala váhavě obracet na západ, když hřeben pasátů dospěl do oblasti, kde západní vlna, stísněná do

úzkého koryta, postupovala spolu s rotací planety. Jakmile se porucha začala pohybovat na západ, na celém širém oceáně jí nestálo nie v cestě.

Teplota vody byla 29 stupňů Celsia.

Barometrický tlak ve středu klesal.

Začala se tvořit oblaka – altocumulus.

Ve čtvrtek brzy odpoledne telefonoval Fred Brasser své ženě Ginny do Fort Wortu: „Včera v noci nám zemřela maminka."

„Och, chudáčku. To je pro tebe rána."

„Snažil jsem se spojit s Judem, ale nezastihl jsem ho. Mohla bys to zkusit ty? Já mám teď tady spoustu zařizování."

„Jistě. Co mu mám vyřídit?"

„Řekni mu, že krvácení podruhé zastavili a že se už neobnovilo. Ale včera, právě než jsem přišel, nastalo koma, protože jí úplně selhala játra. Dali ji do intenzívní páče a zkoušeli všechno, ale mamince to nepomáhalo, až kolem jedenácté umřela."

„Proč jsi mi nezavolal včera v noci?"

„Když jsem se konečně dostal k telefonu, bylo už moc pozdě. Každou hodinu jsem ji mohl navštívit na dvě minuty. Mají tady takové pravidlo. Vypadala jako mrtvá dávno předtím, než zemřela. Vypadala skutečně hrozně." Hlas se mu zlomil.

„Chudáčku."

„Řekni Judovi, že už sem nemusí jezdit. V pondělí doma zorganizuju službu. Tady to není potřeba. Pokud vím, sem nikdo nepřijde. Neměli jsme ji tady nechávat. Každopádně je příslušnicí Floridy. Objevil jsem kopii závěti, kterou udělala, když tatínek umřel. Vyřiď Judovi, že my dva jsme společně vykonavatelé poslední vůle. Požádal jsem právníka, který závěť sestavil, jmenuje se McKay, aby se postaral o daňové problémy a to ostatní. Zdá se, že je to chytrý a dobrý advokát. Podle všeho bych se vrátil domů v sobotu a pak sem můžeme s dětmi přiletět v neděli nebo v pondělí brzy ráno, podle toho, jak to vyjde."

„Kde budeš dnes spát? Zase v tom bytě?"

„To ne. Je mi tam trochu úzko. Vím, že je to hloupost, ale je to tak."

„Dovedu si to představit.“

„Bydlím tady v malém motelu na ostrůvku přímo v Plážové vesnici. Jmenuje se to Plážový motel, pokoj číslo třicet. Řeknu ti i číslo telefonu včetně volacího čísla ostrůvku: 824-4696.“

„Zapsala jsem si to. Děkuju. Ještě něco?“

„Vyřiď Judovi, že s dědictvím bude problém, jak totiž dostat za byt peníze. Teď právě je skoro nemožné byt prodat, a kromě toho jsou další komplikace, o ktervch nebudu mluvit. Hned po obědě mám v bytě schůzku s odhadcem.“

„Na oběd si nedávej nic smaženého.“

„Dobrá', dobrá. Promiň, že všechno házím na tebe.“

„Mně to nevadí. Jenom dávej na sebe pozor, a jak budeš moct, .hned přijeď domů. Všem nám tady moc chybíš. Je mi líto Peggy. Ke mně a k Marii se chovala báječně. Vždycky byla tak štědrá.“

Zavěsil, vyšel z budky, setřel si z čela pot a trochu si odtáhl z těla sportovní košili. Prošel parkovištěm nákupního střediska. Po nohama cítil rozměklý asfalt. Zašel do samoobsluhy a nakoupil tam něco k jídlu a pití. Potom se dal po silniční odbočce na jih a za Plážovým motelem odbočil k bazénu. Když odemkl pokoj číslo třicet, objevila se ve dveřích do koupelny Darleen Mosebyová a usmála se na něho. Měla na sobě košili ze šedobílé bavlny se žlutými květy, kterou si na její přání koupil minulý pátek pro sebe.

„Hezky voní, Freddy. Trošku ji pak přeperu a ty ji dáš venku usušit.“

Napřed se ale dychtivě a s potěšením pustila do jídla a Fred si uvědomil příjemnou i dost nepohodlnou skutečnost, že Darleen má na sobě jenom jeho košili. J jemu byla košile dlouhá, jí sahala až ke kolenům.

„Podívej, musel jsem Ginny říct, kde bydlím, aby to mohla vyřídit bratrovi. Takže kdyby zazvonil telefon a já' tady nebyl…“

„Mně sem přece nikdo telefonovat nebude.“

„A co Tom Shawn?“

„Tom stejně ví, že telefony neberu. Páni, já mám hlad jako vlk.“

„Vypadáš, jako by ti bylo dvanáct.“

„Hele, neblbni mi hlavu, Freddy. Kvůli mně do basy nepůjdeš. Čestně, je mi už zatracenejch třiadvacet. Chceš mrknout na můj řidičák?“

„Ne. Jenom že jsi tak útlá a… že vypadáš tak mladě. Jak … jak dlouho už –“

„Freddy, já jsem tě varovala!“

„Dobrá, dobrá. Promiň.“

„Proč jsem u řemesla a jak dlouho ho provozuju, to ti může bejt fuk. Jediný, na čem záleží, je, že ses správnej chlapík a že tě tady ráda uvidím. Pokavaď budeš cálovat, bude nám spolu dobře a něco si užijem – a na tom jedině záleží, ne?“

„Na tom jedině záleží.“

„Tvý matky je mi líto. Ale řekla bych, že si to zavinila sama.“

Dopil coca-colu a podíval se na hodinky. „Musím za tím odhadcem. Půjde o nábytek a osobní věci.“

„Brr, to bude dost smutný. Nechceš, abych tě napřed trošku rozebrala?“ Vyzývavě se na něho dívala, špičkou jazyka si přejížděla po dolním rtu a mrkala na něho. Bylo to zřejmě navyklé a mechanické flirtování.

Ale v něm stoupala taková vlna primitivní touhy, až ho to omračovalo. Nedovedl si představit, že by se kdy nasytil téhle hladké a temperamentní osůbky.

„Až … až se vrátím.“

„Já budu venku u bazénu. Přines si olej a já tě na-máznu, aby ses zase nespálil.“

Když odjížděl, nemohl tomu ani uvěřit, že s ní žije jenom týden. Minulý čtvrtek zamířil do putyky za tím lumpem, který prodával matce víc pití, než mohla zvládnout. Číšník, vyzáblý červenolící chlapík jménem Lou, ho informoval, že majitel Tom Shawn bývá v podniku obyčejně odpoledne, kdy sem také obvykle chodívala Peggy Brasserová. Tom Shawn se tu staví na chvilku i večer a vypomůže ve výčepu, pokud je to třeba. Lou se doslechl, že paní Brasserová onemocněla, a projevil nad tím svou lítost i naději, že se snad brzy z nemocnice vrátí. „Zatím, pane, si dejte jednu skleničku na účet podniku. To je to nejmenší, co mužem udělat pro syna naší dobrý stálý zákaznice.“

Fred seděl u baru, popíjel a po delší době zjistil, že vypráví o sobě nějaké dívce. Vypadala elegantně, méně elegantně se však vyjadřovala. Na obličeji měla příliš mnoho barviček. Poslouchala ho pozorně. Podle všeho se o něho velice zajímala. Pak seděl někde u stolu pro dva a večeřel se stejnou dívkou, Darleen Mosebyovou, a objednával víno. A bez přechodu se octli sami v pokoji, seděl na posteli a viděl dívku, jak si strká peníze do peněženky, jak klečí, odšněrovává mu boty a sundává mu je, jak se na něho šklebí, teď už bez líčidel, mrká na něho a říká mu „ty můj roztomilej Freddy“.

Ve čtvrtek večer jí dal sto dolarů, a když vybral na šek další peníze, v pátek jí dal zase stovku. Potom se dohodli na celém týdnu. Čekala do pondělka, kdy mu vyúčtovala pět set dolarů za týden. Řekla mu o sobě několik věcí. Bydlí se Shawnem za putykou v malém domku postaveném na dřevěné kostře. Shawn ji potřebuje jenom zřídka. Má celkem čtyři dívky, ale ona jediná s ním v domku bydlí. Další tři se jmenují Dusty, Louise a Francine. Dusty a Louise bydlí spolu. Francine je u matky a má dítě. Tomovi dávají podíl ze všech svých obchodů. Za to je chrání před úchylnými, nechává je pracovat ve výčepu a občas jim dá nějaký dárek.

Jestli pojedu domů v sobotu, myslel si Fred, tak do té doby mi akorát vystačí pět stovek. Jestli pojedu domů v sobotu, potom si budu muset vymyslet důvod, abych se sem zas mohl vrátit.

Odhadce byl starý a těžce dýchal. Přivedl s sebou dívku, která zapisovala jednotlivé předměty a jejich cenu do žlutého úředního bloku. Měla silné brýle a byla cítit potem. Na šperky se odhadce nedíval. Šperky prý musí pan Brasser předložit k odhadu klenotníkovi. Svým hlasitým dýcháním jako by vyjadřoval pohrdání, jako by byl k smrti otrávený životem, který tráví potácením mezi nechutnými svršky jiných lidí.

Když skončil, posadil se k přesnídávkovému pultíku v kuchyni a na kapesní počítačce sečítal jednotlivá čísla.

„Vypadá to na jeden tisíc osm set deset,“ řekl. „Dostanete originál psaný na stroji a tři kopie, všechno potvrzené.“

„Dejte je, prosím vás, panu McKayovi spolu se svým účtem.“

„Ovšem. Půjdeme, Alice. Sbohem, pane.“

„Jak bych podle vás měl naložit s těmi věcmi?“

Stařec se obrátil a poprvé se usmál. Zuby měl velké a skvrnité. „Svěřte to svým prstům," řekl. „Lidi se sami přihlásí a nabídnou vám ceny."

Darleen ležela na skládacím lehátku v oranžových bikinách tváří dolů. Vešel do pokoje, oblékl si plavky, natřel se olejem, kam až mohl dosáhnout, a vzal lahvičku ven. Postavil si lehátko těsně vedle ní. Zadrnčení aluminiových noh na betonu ji probudilo. Trhla sebou, omámená horkem, sluncem a spánkem.

„Ahoj. Hele, podej mi tu flaštičku."

Posadila se, naklonila se nad něho a mazala mu záda. Když mu natřela zadní část stehen, podsunula pod něj ruku, štípla ho a zachechtala se. Ležel na prsou asi dvacet minut vedle ní a stále silněji se v něm ozývala touha. Vzbudil ji. Vešli dovnitř, ze slunečního žáru do chladu, z oslňujícího jasu do stínu. Z jejího těla sálalo slunce. Opalovací olej jí dal nazlátlou barvu a hladkost.

Když pak odpočívali, zeptala se: „Doma nedostáváš dost, viď?"

„Vždycky jsem si myslel, že dostávám."

„Je hezká?"

„Co?"

„No přece tvoje žena. Je hezká?"

„Jistě. Je to pohledná žena."

„Jakže je stará tvoje dcerka? Kolik jsi říkal?"

„Lolly je deset."

„Buď na ni hodnej."

„Cože?"

„Buď k ní pořád hodnej, Freddy. Ať udělá sebevětší blbost. Ses její táta. Chápeš, mně bylo čtrnáct. Tomu klukovi bylo patnáct. Zakoukali jsme se do sebe a mysleli jsme si, že nikdo ještě nikdy nebyl tak zamilovanej jako my. Vlastně jsme spolu ani nechtěli spát, chápeš? Ale kočkovali jsme se, až nás to oba draplo, a jednou večer jsme byli tak daleko, až se do toho dal, a potom jsme se celej měsíc milovali jako šílení. Jenže on pak začal chodit s holkou, která byla moje nejlepší přítelkyně. Chtěla jsem mu to vytmavit. A každýmu, chápeš? Tak jsem s dvouma chlapíkama odjela do Atlanty. Byl to moc divnej život, nějak moc rychlej nebo co, spadla jsem až na šestatřicet kilo a byla jsem z toho úplně vedle. Taky jsem si tam ulovila tripla a dalo

mi moc práce, než jsem se z toho dostala. Neber si to do hlavy, Fredíčku. Teď už jsem zdravá. Když jsem to měla za sebou, tak jsem chtěla domů. Myslela jsem si, že zavolám tátu, aby mi poslal telegraficky prachy na cestu. To už jsem byla z domova skoro rok. Víš, máma nám pláchla, když jsem byla malinká. Táta se znovu oženil a měla jsem nevlastní bráchy a ségry. Někdo se ho u telefonu ptal, jestli chce mluvit se svou dcerou, a já jsem slyšela, jak odpověděl: „Řekněte ty couře, že jsem nikdy žádnou dceru Darleen neměl.“ A slyšela jsem, jak zavěsil. Srdce mi mohlo puknout, Freddy. Opravdu mě to moc bolelo. Proto ti radím, abys byl ke svý dceři hodný, ať už se stane cokoliv.“

„Už ses s ním nikdy nesetkala?“

„Chtěla jsem se s ním sejít, ale zjistila jsem, že umřel. Pracoval na stavbě. Jednou prý vypadl kus ocele z lana a padl na něj. Kdyby prý zůstal na místě, tak by se mu nic nestalo, ale křičeli na něho, ať si dá pozor a táta se pohnul zrovna tam, kam ten kus padal. Chtěla jsem ho nenávidět. Ale jeho stará, moje matka, mu zahnula a on si myslel, že mu taky pláchnu. A taky jsem mu páchla.“

Obrátil se k ní. Obdivoval, jak je hebká, něžná a krásná. Špičkami prstů ji pohladil po tváři.

„Napadlo tě někdy, že bys mohla změnit zaměstnání?*

„To jistě, už několikrát. Učila jsem se kadeřnicí, ale nelíbilo se mi stát celej den na bolavých nohou a poslouchat, jak nějaká ženská kváká' o květinový zahradě, koktajlech a novým cadillaku svýho starýho. Chtěla jsem bejt modelkou, ale nutili mě, abych tam chodila tak brzy. Já nevím, Freddy. Líbí se mi hezký šaty, ráda se opaluju, ráda plavu, ráda se dívám na televizi, mám ráda dárky a těší mě, když se se mnou někdo mazlí. Dělá mi radost, když se na mě muži dívají, jako ty se na mě díváš právě teď.“

„A co bude potom?“

„Až budu stará? Neumím si to představit. Rozhodla jsem se, že nezestárnu. Prostě jsem se rozhodla.“

„V sobotu odjedu, ale vrátím se.“

„Máš tu ještě nějaký právnický záležitosti?“

„To vlastně ani ne. Chci se prostě vrátit a vidět tě.“

„Na celej tejden?“

„Proč ne?“

„Povím ti něco. Udělám ti cenu na celej rok. Dvacet táců. Dvacet.“

„Darleen?“

„Nedívej se na mě takhle! Takhle se mnou nezacházej, Freddy. Když ses takovej, není s tebou žádná legrace.“

Odtáhla se od něho a zůstala ležet na zádech, malou bradu zvednutou, oči zavřené. Podíval se na ni, na její plná hezká prsa, poněkud zploštělá vlastní váhou, jakoby přepásaná úzkým pruhem světlejší neopálené kůže. Zvedla paži a odhalila tmavé strniště v podpažní jamce. V zpomaleném rytmu dechu se jí zvedalo a klesalo břicho.

Vedle tohoto obrázku mladé svěžesti náhle zahlédl obraz své matky na oddělení intenzívní péče, skoro ve stejné poloze, se všemi rourkami a trubkami a dýchacím zařízením, upevněným k ní záhadným lékařským způsobeni. Byla tak otřesně stará, její obličej připomínal prastaré fotografie Johna D. Rockefellera, celou ochablou tvář a nezřetelné rty jí zastiňovala vysoká, tvrdá, úzká kobylka zničeného nosu.

A já budu mrtvý, napadlo ho. Zoufale si opakoval – jsem ztracen. Jsem skutečně a doopravdy ztracen.

Sklem kóje, které ho dělilo od Connie Mae na srdečním oddělení intenzívní péče, hleděl Harlin Barker na svou ženu. Za hlavou její postele viděl obrazovku, po které se pohybovala zelená čára; při každém úderu srdce vytvořila ostrý vrcholek a pak klesala do údolí. Neslyšel pisklavý zvuk, který přístroj vydával. Vypadá hrozně, pomyslel si. Šedivá až do zelena, vlasy zcuchané a zpocené.

Právě, když jsem si myslel, že jsem všechno dobře zařídil, napadlo ho. Právě když mi paní Twiggová začala pomáhat a starat se o ni. Podle všeho se jí už dařilo docela dobře, a teď najednou tohle. Další zánět věnčitých cév a po dvou dnech ji dali z intenzívní péče do téhož pokoje. Už jsem si ji chtěl vzít domů, a znovu další záchvat. Přes všechno to jejich sakramentské léčení musí dostat další záchvat.

Uvědomoval si, že se zlobí na Connie Mae, a věděl, že je to nespravedlivé a že to odporuje jeho lásce k ní. Ta chudinka přece za to vůbec nemůže.

Od kóje šel za paní, která mu telefonovala do Zlaté písčiny. Našel ji v účtárně nemocnice. Jmenovala se Partchová. V čekárničce seděl dvacet minut, listoval potrhanými časopisy a četl o cestovních přívěsech a maringotkách. Pak přišla paní Partchová a vyvolala jeho jméno tak hlasitě, jako by seděl v nějaké hodovní síni. Byla to velká mohutná žena v bílé blůze a tmavé sukni, s vlasy spletenými v drdol. Na blůze měla přišpendlenou jmenovku z umělé hmoty: A. A. Partchová. Vzala ho do maličké kóje, stoupla si za psací stůl, otevřela pořadač a pomalu listovala účty a formuláři. Měla hezké elegantní ruce a dlouhé červené nehty. Tancovaly na klávesnici minikalkulačky. Na okraj hnědožlutého formuláře napsala tužkou číslici.

„Ze srdečního oddělení jsem dostala zprávu, že vaše žena zítra přejde do normálního ošetření."

„To je skvělé. Chtěl jsem se tam nahoře zeptat, ale nikdo nic nevěděl. To je skvělé."

„Spočítali jsme dobu, kterou strávila s touto nemocí v nemocnici, a musím vám oznámit, že od nynějška za šest dní vyprší ošetřovné."

Civěl na ni. „Tomu nerozumím –"

„Nevím, jak vám to mám říct jasněji, pane Barkere. Budete muset zařídit její převoz do sanatoria nebo jí obstarat ošetřovatelku domů."

„Je velmi nemocná."

„Pane Barkere, každý den v roce musíme rozhodovat o velmi nemocných lidech."

„Je]í ošetřující lékař ji tak rychle nepustí."

„Jestliže podá Výboru pro péči o nemocné zvláštní návrh, aby její pobyt zde byl prodloužen, a jestliže bude návrh schválen, pak ji tu můžete samozřejmě ponechat, ale veškeré náklady půjdou na účet váš, nikoliv Léčebné péče."

„Proč?"

„Pane Barkere, už jsem vám vysvětlila proč. Váš nárok na ošetřovné končí."

„Ale jak může skončit? Ošetřovné je přece určeno… pro těžké případy."

„Souhlasím. Avšak při určitých nemocech musíme postupovat podle platných zásad. V těchto záležitostech sami nemůžeme nic měnit. Dejme tomu, že byste sem přišel se zlomenou nohou a že byste neměl komplikace. Po třech dnech končí váš nárok na ošetřovné."

„Ale manželka měla tři srdeční záchvaty."

„Srdeční nemoci jsou považovány za zvláštní choroby, pane Barkere. Nárok na ošetřovné končí čtrnáctého tohoto měsíce. Chceme vám pomoci. Proto vám to oznamujeme předem. Abyste si to mohl zařídit."

„Co s ní mám podle vás udělat?"

„S tímto problémem vám nepomůžu. Nemocnice se řídí podle stejných zásad, podle kterých se uplatňuje nárok na ošetřovné. Ošetřující lékař má samozřejmě právo odvolat se k Výboru pro péči o nemocné."

„Myslím, že se odvolá."

„A já doufám, že bude v tomto případě úspěšný. Ráda bych vás informovala, že když přejde pacient z Léčebné péče na systém samoplátce, je třeba zahájit nové přijímací řízení a nemocnice pak požaduje zálohu tří set dolarů, jakmile je pacient přijat."

„Kdo určuje tyto zásady?"

„Většinou počítač. Pokud jde o doporučenou dobu hospitalizace, má k dispozici údaje z celé země. Samozřejmě můžete žádat o přiznání ošetřovného, připadajícího na pobyt v sanatoriu, až vaše manželka odejde odsud, a můžete je dostat."

„Ale moje manželka měla tři srdeční záchvaty po sobě. Nechápu, proč vy –"

„Jsem velice zaneprázdněná, pane Barkere, a venku na mě čekají další dva návštěvníci. Ráda bych vám věnovala víc času, ale mám pocit, že bych jenom opakovala to, co jsem vám už sdělila. Mimochodem, zde je poslední účet za výlohy, které nekryje Léčebná péče: 158,50 dolaru. Zaplatíte hned teď v pokladně? Vzal jste si s sebou šekovou knížku?"

„Ne."

„Když k nám jdete, je vždycky dobré vzít si ji s sebou, pane Barkere. Doufám, že jsme učinili vše, co bylo v našich silách, pro vás a pro vaši paní."

„Podle vašich zásad?“

„ Prosím ?“

„Na tom nezáleží.“

Šel dolů chodbou, zahnul za roh a opřel se o zeď. Kolem procházela nějaká žena, divoce třásla malým dítětem, křičela na ně a peněženkou je mlátila po hlavě. Dítě ječelo. Harlin Barker dítěti záviděl. Mohlo se vykřičet do sytosti a zůstat samo sebou. Starci to udělat nemohou.

Teď musí najít kardiologa dr. Keeblera a zjistit, jak to vypadá.

Sam Harrison zvolna uplaval čtyřicet koleček v bazénu v kolonii Ostrovan, vylezl z vody, osušil si hlavu, obličej a ramena, přes hlavu si natáhl modrobílou řeckou košili a vešel do koktajlové haly.

Hala byla obklopena skleněnými deskami, které stály v nečekaných úhlech. Přístup dovnitř znesnadňovala květinová výzdoba v hale i před ní. Paprsky se odrážely od jedné velké skleněné plochy na druhou, čímž se jasný a horký svět venku stával neskutečným, jako by se z moře zvedaly vysoké kopce, jako by se vlny bíle tříštily o květiny a lidé se procházeli po hladině bazénu.

Barman Skip připravoval punč s přehnanou ironickou péčí a přiléval rum tak štědře, aby vznikl silný alkoholický nápoj.

„Chutná vám to, pane? Je to podle vaší chuti?“

„Dnes je prostě znamenitý.“

Skip se k němu naklonil. „Vidíte ty tři dámy u bazénu? Zrovna tady popíjely, když jste plaval svých čtyřicet kol. Jsou to tři sekretářky z Birminghamu a řekl bych, že by nic nenamítaly, kdybyste jim zaplatil po skleničce a navázal s nimi přátelství, zvlášť s tou velkou v bílém. Má takový milý úsměv a moc pěknou figuru, jak sám vidíte.“

„Skipe, vy ale máte o mě starost.“

„Na to jsem tady. Tohle je slušný místo. Žádný prostitutky. Máme tu tolik amatérek, že by profička umřela hlady. A já umřu hlady taky, jestli se tenhle bar trošku nevzpamatuje.“

„Na tu v bílém se snad podívám někdy jindy.“

„Dnes si vyjdete zase na vycházku po pláži, pane?“

„S tou svou zvědavostí mi už jdete na nervy.“

„Chci jenom říct, že támhle vidím přicházet nějakou náramnou fešandu. Pozor, rozlíváte, pane. Dovolte, hned to utřu.“

Sam se podíval po pláži severním směrem. Odrazy slunečních paprsků ho mátly. Pak uviděl postavu, která by mohla patřit Barbaře Messengerové. Svou chůzí připomínala její pružný, houpavý krok. Bílé šortky a žlutá podprsenka. Starý rozbitý pánský slamák, koupený na bleším trhu.

Položil peníze na pult a vyšel jí vstříc. Ve stínu slaměné střechy se na něho živě usmála a přivítala ho.

„Ahoj, Same. Absolvoval jste už všechna svoje kolečka?“

„Pomalu, pomalu. Chci se tak trochu zase dostat do formy. Velmi, velmi pomalu.“

„Vypadáte dost zdatně.“

„To je pouhé zdání.“ Vyrovnal s ní krok. Kráčeli vedle sebe bosi po vlhkém tvrdém písku. Před nimi se nořili do vody jespáci píseční, vzlétali, opisovali široké kruhy nad vodou, přistávali a pokračovali v nekonečném hladovém lovu. Barbara měla žlutou plátěnou plážovou kabelu zavěšenou na opáleném rameni na zdrhovací šňůře provlečené mosaznými kroužky. Šli spolu na jih kolem motelů, do míst, kde na břehu omývali čerstvě zabité ryby a kde je v hrdle štípal slabý pach rudého přílivu. Na pláži nebyl skoro nikdo.

Zastavila se a naklonila se vpřed, aby si prohlédla nedávno leklou velikou parmici, lesklou a mokrou, „Není na ní nic vidět,“ řekla.

„Paralýza. Za rudého přílivu vylučují těla látku, která ochromuje žábry.“

„To je ohromná škoda.“

„Snad je to cyklus, který ještě neznáme. Na přílivu připlouvají ryby k ústí řek a zachycují se v kovenech mangrovů. Zůstanou tam a živí se mangrovy. Mangrovy jsou základem celého řetězu mořské obživy. Rudý příliv zabíjí velké ryby v zálivech a ústích řek, ale spousty střevlí a menších ryb tam žijí a rostou. Rybolov je vždycky obrovský několik let po velkém rudém přílivu. Bylo by mnohem lepší, kdyby lidé buldozery neničili mangrovy a postavili raději hráze, aby krotily a odvracely bouře.“

Pokračovali v cestě a Barbara se na něho výsměšně podívala. „Inženýr mluví o ekologii?“

„Jsem na světě. A jsem pragmatista. Jsou to všechno složité rovnice a složité vzájemné vztahy. Kdybychom postupovali správně, moře by se neproměnilo v bažinatou louži a vzduch by se nerozpadl na sto tisíc částeček na krychlový centimetr.“

Došli k prázdnému místu, kde stály velké vybledlé cedule, nabízející na prodej tuto parcelu jako ideální stavební místo pro komplex motelů. Směrem k moři rostly na parcele obrovské australské borovice; část z nich před několika lety vyvrátila bouře. Voda, písek a slunce odbarvily dříví skoro doběla. Posadili se tam, kde už sedávali dříve, na kmen ve stínu zbývajících stromů. Vyňala z kabely pořadač a podala mu jej.

„To je konec?“ zeptal se.

„Posledních jedenáct stran.“ Podala mu pero.

Opřel si pořadač o stehno a použil ho jako psací podložky. Za ta léta se naučil soustřeďovat na rozmanitých hlučných místech světa, uprostřed nejrůznějších rozptylujících momentů, ale teď musel vynaložit veškeré úsilí, aby ji vyloučil ze svého vědomí a koncentroval se pouze na slova, která napsal a která Barbara naťukala na stroji.

„Neměl jsem tady „hydrokinetický“?“

„Počkejte. Ano. Mně se to zdálo zbytečné. Vynechala jsem adjektivum. Ale můžu to zase změnit.“

„Ne. Je to tak lepší. Víc se mi to líbí.“

Na dvou stranách provedl větší změny a na jedné stránce menší opravy, aby text byl jasnější. Podívala se, co opravil, a pak vložila pořadač do plážové tašky.

„Našla jsem dost dobrou tiskárničku,“ řekla. „Jmenuje se Insta-Print. Zmenší mapy na osm a půl krát jedenáct, to pro ně není žádný problém. A taky to svážou. Ukazovali mi vzorky. Máte představu o barvě?“

„Výběr nechám na vás.“

„Podepíšete každý výtisk?“

„Asi to bude nejlepší.“

„Lee si to taky myslí. Můžu dodat rukopis do tiskárny zítra před polednem, to bude pátek. Příští úterý odpoledne bude hotový. To je …“

„Třináctého.“

„A pak to pustíme do světa, Same.“

„Jako když pustíte dolů po sněhovém svahu kuličku. Svět se zatřese.“

Sundala si starý klobouk. Točila jím kolem prstů a mračila se na obzor, kde zdánlivě končilo moře. Napadlo ho, že v tom]asném stínu vypadá jako ztělesnění líbezné vitality; silné hrdlo, pevná ramena, pružná snědá kůže u bránice, světlé vlasy se jí vlní kolem hlavy jako jemné zlaté drátky.

„Nikdo neuposlechne?“

„Barbaro, řekněme, že někdo uposlechne – kromě vás, vašeho manžela a Guse – a že ten někdo vypadne ze Zlaté písčiny včas, než přijde bouře, a dostane se bezpečně na pevninu jenom proto, že to Guse znervózňovalo a že přiměl pana Messengera, aby financoval výzkum, a že se pan Messenger rozhodl seznámit s tím obyvatele.“

„Myslíte, že se tím ta investice rentuje? Prosím vás! Hrajete si jako malé dítě. Jestliže zmáčknu tenhle knoflík, vyhraju deset tisíc dolarů a deset tisíc lidí zemře. Zmáčknu ho, nebo ne? Dobrá, život má svou cenu. Zachraňovat život, to je užitečná věc. Ale házet kuličku do sněhu, to mě ani trochu nebaví.“

„Chcete znát světový názor, historickou perspektivu a tak dále?“

„Zahajte výslech!“

„Dejme tomu, že uragán udělá přesně to, co říkám, že se může stát, a co se stane. Pořád je to jenom nepatrná vlnka. Malinká změna na zemském povrchu. A teď zkuste pochopit, jak by vypadala veliká změna. Jděte na severní Floridu nebo do Louisiany a provrtejte do země otvor šest kilometrů hluboký. A na dně snad najdete uhlovodíky, což budou pozůstatky životních forem minulosti: lesů, zvířat, mořských živočichů. A teď zkuste pochopit síly, které jsou v tom zahrnuty, fantastické vzedmutí zemských vrstev i délka času, aby se živé věci octly šest kilometrů pod tím, co my v tomto okamžiku známe jako zemský povrch.“

Její šedé oči se rozšířily a dívaly se omráčeně. „Pro-boha, Same.“

„Jedete autem po neštěrkované cestě a drtíte žáby. Pro žáby je to sakramentsky vážná věc. Ale kdyby o tom napsaly zprávu a rozšířily ji, kdyby tvrdily, že tohle je neštěrkovaná cesta a že po ní jezdí auta a

že z ní raději uprchnou, třebaže blátivé kaluže jim báječně vyhovují, kolik by jich asi uteklo?“

Zasmála se. „Vy jste ale zvláštní odrůda podivína, pane.“

„A vy jste zvláštní odrůda půvabu.“

Její obličej znehybněl. „Ne,“ řekla. Vstala, nasadila si klobouk a přehodila si tašku přes rameno.

Vstal a stoupl si před ní; odvracela se od něho. Nedotkl se jí. „To jste řekla naposledy. Ne. Tímhle způsobem. Jediné slovo. Vaše společnost mi působí obrovskou radost. Myslím, že i vy jste se mnou ráda. Rád se na vás dívám, když se smějete. Rád vás vidím. Překročím, stanovenou mez o desetinu centimetru a hle, kde skončím: Ne. Nemohla byste mi to odmítnutí malinko osladit?“

Obešla ho a vydala se na zpáteční cestu. Dohnal ji a vyrovnal s ní krok.

„Osladit?“ zeptala se. Podívala se na něho a krátce se usmála. „Můj povrch se přizpůsobil, Same. Kdybyste se prokopal mou horní vrstvou a dostal se šest kilometrů hluboko, nenašel byste žádný důkaz o formách minulého života. Prostorem pluje moje mrtvola. Co ze mne zbylo, to zachránil Lee. Co ze mne zůstalo, patří jemu.“

„Nechci se přít o to, co komu patří.“

„Tak ať to zůstane neosobní.“

„I když oba víme, že to osobní je, Barbaro?“

„Och? Víme to?“

„Ale, ale. Proč se tak bráníte?“

Dotkla se jeho ramene, takže se obrátil a hleděl jí do tváře. Zastavila se a zpod starého klobouku k němu vzhlížela. Oči měla teď úzké, v malých, jasných panenkách se jí zrcadlila pláž: „Nebudeme si hrát,“ řekla. „Věřte mi, hrát si nebudeme. Před časem jsem si nabrala víc, než snesu. Zlomilo mě to, Same. Já už nemůžu riskovat. Nebudu o tom mluvit a nebudu nic vysvětlovat. Myslete si, co chcete. Představujte si, co se vám zlíbí. Skutečně jsem nemohla dát míň. Co ze mne zbylo, patří úplně a beze zbytku starci, který mě zachránil.“

„Ale já jsem vám přece říkal, že nechci –“

„Ale já bych mohla chtít, kdybych si to mohla dovolit. A mohla bych taky zešílet, jako jsem už šílela. Zavolám vás, až budou zprávy hotové a vy je budete moct podepsat.“

Rychle odcházela. Pustil se za ní, ale pak zpomaloval. Lajdal se bez cíle a ve vlhkém písku sledoval její stopy. Opět nastával příliv. Když dospěl k místu, kde voda její stopy smyla, vzhlédl a zjistil, že stojí skoro proti kolonii Ostrovan.

Ve čtvrtek v poledne 5. srpna se objevila na družicové fotografii tropická porucha jako řídký shluk mračen s úzkými pruhy vysokých řas, které se šířily k západu a k severu. Střed hlavního mračnového tělesa byl přibližně určen na 7. stupeň severní šířky a 25. stupeň západní délky. Motorová loď Mabel Warwick pod velením kapitána R. F. Jacksona, která plula z Porto Salazar v Angole do Hartepoolu, vysílala rádiovou zprávu o prudkém lijáku a o pozoruhodném kolísání barometrického tlaku. To bylo později potvrzeno zprávami z parníku Esso Ulidia pod velením kapitána K. Mackenzie, který plul z Ras at Tannura do přístavu Milford, a z parníku Botany Bay pod velením kapitána R. A. Wilsona, který plul z Fremantlu do Janova.

V Miami vyhotovili kombinovanou mapu, která znázorňovala polohu, dráhu a rychlost uvedených lodí zároveň s údaji o atmosférickém tlaku a směru větru. Z těchto údajů mohli poměrně spolehlivě učinit závěr, že porucha postupuje skoro přesně na západ rychlostí asi šestnáct kilometrů za hodinu a že má všechny předpoklady k tomu, aby z ní vznikla tropická bouře. Ačkoliv porucha byla v dosahu oběžnicových kamer, nezaznamenala ji průzkumná letadla WD-3D Orion s tunami elektronických zařízení na palubách.

V šest hodin dostali další dobrý obrázek blížící se bouře. Její celkový tvar se zaokrouhlil, nacházela se na 7. stupni severní šířky a 27. stupni západní délky. Rychlost a směr byly potvrzeny. Očekávalo se, že bouře zesílí. Šířily se od ní v dlouhých bouřkových čarách napájecí pruhy.

Bermudská tlaková výše měla polohu na jihu, což zmenšovalo pravděpodobnost, že se bouře stočí v Atlantiku na sever, jestliže se z ní stane uragán. Patrně se posune směrem ke Karibskému moři.

Jestliže bouře dozraje, stane se z ní nejobávanější uragán, proslulý obrovský srpnový kapverdský uragán.

Plukovníkova dcera Lynn Simminsová otevřela v pátek dopoledne dveře od bytu 1-G a s překvapením spatřila Juliana Higbeea.

„Ale, ale! Juliane, už jsme se vzdali naděje, že tě tu uvidíme. Zvlášť teď, kdy se zase chováš jako dřív."

„Chceš, abych se podíval na tu vaši bolest, nebo nechceš ?"

„Tvoje jednám je zase tak špatné, jaké bývalo. Tak pojď dá'l." Vedla ho dovnitř a náhle si naléhavě uvědomila, jak je jí krátký a těsný hnědočervený trikot a jak je zpocená po józe, ze které zrovna cvičila namáhavou část.

Zavedla ho do koupelny a stoupla si stranou. Udělal dva kroky směrem dovnitř, podíval se a s respektem se zastavil. Trhlina se táhla podél vany, stoupala kolmo po stěně a ztrácela se až v rohu u stropu. V nejširším místě u vany byla prasklina přes centimetr široká.

„To vám to tady ošklivě popraskalo!" zvolal. :

„Otec o tom s tebou několikrát mluvil."

Podíval se na ni. „Vyřiď otci, že křikem ode mě nic nezíská." Vyňal z kapsy tužkovou baterku, naklonil se nad vanu a podíval se do pukliny. Čím byla užší, tím byla hlubší.

„Asi se tu něco pohnulo."

„Plukovník si myslí, že se ti ten tvůj pitomý barák hroutí."

„Můj barák? Udělá se to tak, že se tahle řada kachlíků sundá, kachlíčkář sem dá dvě nové řady a zakryje to. Ta druhá část se zaplní, zacementuje a přemaluje."

„Kdy se do toho pustíš?"

„Já? Já tuhle práci nedělám. Tvůj otec musí někoho sehnat. Udělají smlouvu, někdo to opraví a tvůj otec to zaplatí."

„Děláš si legraci?"

„Legraci si nedělám. Plukovník je tady už přes rok. S manželkou se sem nastěhovali loni v červenci. Rok to měli v záruce. Ale rok uplynul už minulý měsíc."

„To ho těžce nadzvedne."

„Ten člověk je nadzvednuté] v jednom kuse. V jednom kuse kvůli něčemu lamentuje. Vyřiď mu to."

Usmála se. „Plukovník snadno vzplane."

„Byty v tomhle poschodí jsou pro tři lidi moc malé."

„Ujde to. Vlastně ani nepočítali s tím, že tady budu bydlet.“

„Chceš tady bydlet natrvalo?“

„Co je ti po tom?“

„No proboha, zajímám se o tebe jako přítel, nic víc. Totiž, když to tak vezmeš, až na několik nájemníků tu máš jenom starce a stařeny. Tobě je přibližně tolik jako mně a jako Lorrie. Hraješ tenis, plaveš a tak dále … vůbec je dobře, že ses tady.“

Náhle pochopila. Ten jeho chlípný, lichotný úsměv se jí zprotivil.

„Tak ty jsi je viděl, Juliane,“ řekla.

„Cože? Koho? Co myslíš?“

„Plukovníka a jeho dámu, jak táhli zavazadla. Ani by tě nenapadlo, aby ses sem obtěžoval kvůli nějaké trhlině v koupelně, protože jsi stejně neměl v úmyslu ji opravit.“

„Já jsem jenom –“

„Ty jsi jenom uvažoval, jestli bych nestála za jeden rychlý záskok. Už na mě čučíš dost dlouho. Lezu z bazénu a ty ses tam a valíš na mě bulvy. Prokristapána, Higbee! Dokončím dlouhou výměnu míčku, jdu na servis a natrapíruju tam tebe. A teď mi očima zrovna vrtáš díry do trika.“

Sevřel prsty v mohutnou pěst a přiblížil se až těsně k ní. „Ty zmije.“

Chladně, beze strachu si uvědomovala, že je s to ji zavléct na postel do vedlejší ložnice a strhnout z ní trikot. Podle výrazu tváře, podle toho, jak polykal, olizoval si rty a pomalu přešlapoval, usoudila, že je takového činu schopen, že na to myslí a brzo ztratí sebevládu.

V záloze měla ženskou zbraň, ke které se zřídka uchylovala. Teď však nadešel čas ji použít. Předstírala obrat vpravo, ale sehnula se, posmykla se vlevo pod jeho velkou paží, kterou už po ní sahal, proletěla malou halou, prudce otevřela dveře od bytu a vydala ze sebe ohlušující, srdceryvný výkřik. Vyběhla do vedra na otevřenou cestu nad parkovištěm a opět zaječela. Obrátila se zády k betonovému zábradlí a zařvala potřetí. „Zadrž!“ křičel za ní Julian. „Prosím tě, zadrž!“

Nadechla se, usmála se na něho a vypustila řev nejhorší ze všech, který zastavoval ptáky v letu. Ze vzdáleného konce budovy z bytu 1-A vyrazili čilí šediví Greggovi, Francine a Rolph, a klusali k místu, odkud ten strašný křik přicházel. Z vedlejšího bytu vystřelila paní Boford Tallerová, rozpálená rozčilením.

Z bytu 1-C se vyřítil Gus Garver a proběhl kolem paní Tallerové. Julian prožíval okamžik rozpolcení. Velkýma rukama se už chystal popadnout Lynnu Simminsovou za hezké hrdlo, ale jeho nohy toužily po útěku z dosahu strašného křiku, který Lynn vydávala.

Gus nabral dech a kopl Juliana ze strany do kolena. Julian se pajdavě rozběhl ke schodům.

„Nic vám není?“ zeptal se Gus Lynn.

Lynn znepokojilo, že ztratila hlas. Chraptivě zašeptala: „Nedovolila jsem mu, aby se mě dotkl.“

„Dejte si na něho pozor.“

„Asi se už nevrátí. Každopádně si kvůli mně nedělejte starosti. S takovými lumpy mám svoje zkušenosti.“

„Potom už asi taky víte, jak na ně.“

„To taky vím. Správně. Díky.“

Lynn zamířila domů a zamkla za sebou. Za několik minut zazvonil telefon. „Tady je Lorrie Higbeeová, slečno Simminsová. Julian tvrdí, že jste ho špatně pochopila.“

„Snad.“

„Tvrdí, že k vám chtěl být milý a že jste si to nějak špatně vyložila.“

„No, paní Higbeeová, dost podstatně jsme se rozcházeli v názorech. Promiňte, ale já už chci na celou tu věc zapomenout.“

„Jsem … jsem ráda, že to říkáte.“

„Takže je to v pořádku,“ řekla Lynn a zavěsila, Svlékla si mokrý trikot, rychle se osprchovala a oblékla si župan. Vzpomněla si, jak vyděšeně se Julian tvářil a jak se ji snažil umlčet. Pověsila trikot a natáhla se na postel. Občas se zachechtala, když si představila, jak Juliana vyděsila. Za chvíli s překvapením zjistila, že se dušené pochechtávání změnilo ve vzlyky. To jí připomnělo toho legračního smutného starce, který jí přehodil přes hlavu míček hodně daleko a

který pak začal brečet, když se na něho rozzlobila. Barker? Jeho žena je nemocná.

Měla by vlastně být Julianovi vděčná za jednu věc: že ji vytrhl z netečnosti. Dívala se kolem sebe a dívala se na sebe a uvědomovala si, že nastal čas k odchodu. Co uděláte, když je vám devětadvacet, jste poměrně hezká, máte dost dobré vzdělání, víte všechno o společenském chování a nikdy jste nevydržela v jednom místě déle než tři měsíce? Co chcete dělat, slečno Simminsová?

V době dospívání jsem žila v Německu, na Havaji, v Panamě, v Japonsku, na Guamu, v jižní Koreji. Když jsem vyšla z koleje, potulovala jsem se, pracovala jako myčka nádobí, česačka ovoce, recepční, barmanka, číšnice, agentka půjčovny aut, manekýnka, modelka pro fotografy, asistentka kouzelníka, učitelka plavání, tulačka, narkomanka, pracovnice průzkumu veřejného mínění, taxikářka, kuchařka, pokojská1 v motelu. Byla jsem stopařkou, pašeračkou, zřízenkyní v úschovně zavazadel, trafikantkou, zlodějkou, hospodyní i společnicí na volné noze. V každém zaměstnání, které jsem vykonávala, jsem nechala kousek z té roztomilé dívky, známé jako sympatická Lynn Simminsová – a teď už ze mne nezůstalo skoro nic. Ale přesto navenek zbylo dost na to, aby to dráždilo toho zvrhlíka – zdejšího správce. Děkuju pěkně za pozornost.

Jack Mensenkott měl dlouhou rozmluvu s doktorem Drombem, jaké vyhlídky má Thelma. Pak se vrátil do Zlaté písčiny, připravil si obložené chlebíčky, převlékl se a zajel do Martinova námořního depa na Fiddleru, blízko k příjezdu na severní most, který vedl nad městem.

Leroy Martin seděl za psacím stolem ve své kancelářičce vedle výstavní síně a na hlavě měl oranžovou baseballovou čapku. Mensenkott ho nikdy neviděl bez pokrývky hlavy.

Leroy řekl: „Nejlíp bude, Jacku, když si sedneš a dáš si kávu. Ten hoch musí ze šibenice sundat ještě tři cliny a natankovat je. Potom teprve vezme ten tvůj. Přece jsem ti už říkal, abys napřed zatelefonoval, a my ti ho připravíme.“

„Nepospíchal jsem,“ odpověděl Mensenkott. Nalil si kávu a díval se velkým oknem ven, kde mohutný ryšavý mladík manévroval

se zdvižnou vidlicí, kterou sundával člun ze třetího poschodí otevřené ocelové konstrukce na úschovu člunů.

Leroy Martin stiskl knoflík na podstavci mikrofonu na psacím stole a řekl: „Joey?“

Hlas z ampliónu se rozléhal po celém prostranství, Ryšavec se za ním otočil a podíval se směrem ke kanceláři.

„Až sundáš ty tři, vezmi z čísla dvacet dva Čilouše pana Mensenkotta.“ Tázavě se podíval na Jacka. „Budeš chtít benzín?“ Jack záporně zavrtěl hlavou. „Jenom ho spusť na vodu, Joey.“

Martin se zaklonil a zeptal se: „Jak se daří paničce?“

„Moc dobře ne. Měla recidivu, musel jsem zavolat doktora Dromba a ten ji poslal znovu do nemocnice.“

„To nerad slyším.“

„Můžu za ní jít až večer, tak jsem si řekl, že si půjdy zarybařit.“

„Tak nejlíp zapomeneš. Ten Dromb prý tomu dost rozumí.“

„Měl by se přesněji vyjadřovat.“

„Když jde o nervové záležitosti, je těžké vyjadřovat se přesně. Jak už jsem ti vyprávěl, když náš poslední klacek vyletěl z hnízda a moje stařenka dostala ty záchvaty, všude, kam jsem ji přivezl, do ní cpali valium a librium a tak dále. Skončilo to tím, že skoro usínala vstoje.“

„Její nemoc nějak souvisí s tím, jak vykáceli tu Sil-verthornovu parcelu. Teď si doktor myslí, že důvod, proč zase … není ve své kůži, tkví v tom, že se dověděla, že tam nepostaví vůbec nic. Rypadlo zmizelo. Všecky plány jsou zrušeny, a tak to pustošení nemělo žádný smysl. A to ji vzalo.“

Leroy Martin se zamračil. „To je divné, že to pro ni tolik znamenalo. Byly to přece jenom kraviny jako v džungli, sem tam nějaké mangrovy a jinak samé bahno. Všude plno komárů a moskytů.“

„Ekologové tvrdí, že je to velice významná část pobřeží.“

Martin se zasmál. „Na to můžeš vzít jed. Já jsem se tam přece narodil, a to už tak dávno, že si to ani nechci připustit. Když jsem byl malý kluk, nechal jsem tam v létě stát v konvi litr vody a za chvíli jsem v ní měl dva litry moskytů.“ Povzdychl si. „Zpátky jsi samozřejmě mohl přejít zátoku po hřbetech parmic, byly tam v obrovských hejnech.“

„Je to přece plýtvám energií, napřed džungli vykácet a potom od projektu utéct.“

„Kvůli tomu bych se netrápil. Nevěřím, že by se Marty Liss projektu vzdal. Vsadil bych se, že má za lubem něco, z čeho mu potečou pěkný prachy. Je docela možné, že chtěl zmáčknout některou slabou sesterskou organizaci, která ho postrašila. Z toho si nic nedělej, Na té parcele určitě něco postaví. Nezůstane prázdná. Půda na ostrůvku je na to moc drahá. Když jsem před patnácti lety přikoupil tu parcelu na jih odsud, mysleli si lidi, že jsem se zbláznil, a teď bych dal za to nevímco, kdybych té půdy tehdy býval koupil dvakrát tolik. Hned bych tu postavil víc kójí pro čluny.“

Mensenkott vyhlédl z okna a uviděl zdvižnou vidlici, jak se sklání ke sjížďkovým deskám a mezi spuštěnými rameny nese Cilouše.

„Kam by ses pustil, kdybys byl na mém místě?“ zeptal se ho Jack.

„Před chvílí jsem se koukal na třináctý kanál a zdá se mi, že by bylo nejlepší plout na sever kolem ostrůvku Seagrape a vyplout Velkým krabím průlivem. Ale napřed se zastav u Bustera pro nějakou návnadu. Lovem do sítě bys zbytečně ztrácel čas.“

O několik minut později stál Mensenkott u kormidla Cilouše, rychle opsal bílý oblouk a proplul pod severním mostem mezi ostrůvkem Fiddler a pevninou. Snažil se zapomenout na Drombovy rady. Lékař tvrdil, že se Thelma potřebuje citově zaměstnat. Nikdo na ní není závislý. Nic na ní není závislé. Žije ve společenství starých lidí. Prodejte byt, kupte si venkovskou chalupu. Ať pěstuje zeleninu, květiny, psy, králíky, ať vychovává děti…

Jack Mensenkott pohlédl na most, pod kterým proplouval. Na ložné ploše nákladáku seděly na bedýnce s nástroji dvě opálené dívky a mávaly na něho. Zamával jim také. Uvědomoval si, jak vypadá v tomto nádherném dni u kormidla rychlého třpytného člunu. Podařilo se mu najít ráj – jenom blázen by se z něho stěhoval.

V pátek devátého srpna v šest hodin rozhodl ředitel Státního uragánového střediska v Miami, že porucha ve východním Atlantiku má ráz tropické bouře – která ponese název Ella, pátý v seznamu názvů schválených pro uragánovou sezónu –, protože se právem dá

předpokládat, že vichry překonají rychlost sedmdesáti kilometrů za hodinu, což je pokládáno za rychlost kritickou.

I když tropické bouři stále ještě scházela dokonalá kompaktnost příznačná pro velké uragány, pobřežní rozhlasové stanice už vysílaly několik důležitých zpráv, které zachytily lodi britské dobrovolné pozorovací flotily. Osm lodí plulo dost blízko této bouře, takže jejich pozorování, vysílaná v dohodnutém kódu každých šest hodin, umožňovala odhadnout stálou rychlost větru v severovýchodním kvadrantu Elly od sedmdesáti čtyř do sedmdesáti osmi kilometrů za hodinu. A tato rychlost se zvyšovala.

Podle fotografie z družice určil personál střediska v osmnáct hodin polohu Elly na 10. stupeň severní šířky a 34. stupeň západní délky. Ella si vyhrnula velké šedivé sukně a pohybovala se přibližně stejnou rychlostí jako loď. Masa mračen pokrývala větší oblast. Ella narýsovala směr pohybu k Malým Antilám, k Návětrným ostrovům, k Barbadosu, k nepevné ostrovní přehradě mezi Atlantským oceánem a Karibským mořem.

Jak bouře postupovala, nabírala na mohutnosti i na tempu, vysílala vpřed velké válcovité vlny a nad skelně hladkým mořem zčtyřnásobila rychlost. Vzedmutí moře dosáhlo až k dalekým ostrovům. Atlantské vlny obvykle narážejí na pobřeží v kadenci osmi vln za minutu. Tato změna rytmu se projevuje ve stálém nepostřehnutelném hučení moře, které je pro všechno živé výzvou k poplachu. Olejově těžké vlny se vysoko zdvíhají, honí se a pak se obracejí, zmítají se a prudce buší na útesy, na skály a na písek jako pomalý obrovský buben. Malí krabi se hrnou na pevninu v nízkých hnědých proudech a větší klepeto drží nahoře. Mořští ptáci nervózně krouží, křičí a připravují se k úniku z oblasti nízkého tlaku vzduchu. Ryby se vyznačují neobyčejnou žravostí – dělají si zásoby potravin pro neklidné nadcházející dny. Lidé hledí na světlé pruhy na obloze, slyší pomalé dunění příboje a pociťují neklid a strach.

Zkušení obyvatelé ostrovů vypluli na rybářských člunech do malých zátok, využívali vysokého přílivu, aby pronikli co nejdále, a pak rychle zamířili ke starým kmenům a kořenům, které za svého dlouhého života přežily všechny bouře. Potápěli malé čluny hluboko do chráněných zátok a naplňovali je kamením. Začali upevňovat

střechy domků a pevně svazovat kůlny. Sbírali volná prkna a ukládali je na bezpečné místo. Rodiny na ostrovech se zásobovaly vodou, potravinami a svíčkami.

Vítr a déšť na ostrovech ještě nezačaly řádit. Rozhlasové přístroje ještě nevysílaly výstrahu. Ale lidé viděli uragánové pruhy na obloze a slyšeli pomalé hučení moře; neblahá předtucha zrychlovala tep a vyvolávala chvění v útrobách. Čím primitivnější ostrovní oblast, tím intenzivněji probíhaly praktické přípravy a tím vhodnější byla opatření, jimiž chtěli čelit blížící se ničivé síle.

Zakřivený řetěz ostrovů od Jižní Ameriky k bahamským útesům se skládá z vrcholků vyhaslých sopek, které kdysi soptily podél linie zlomu. Po tisíce let bušily uragány do těchto ostrovů. Jejich horské džungle jsou neproniknutelné, protože v nepřehledné spleti vyrůstají ze stromů poražených bouří stromy nové. Na nechráněných kopcích má jen několik stromů čas a štěstí, že mohou vyrůst. Na svazích hor spláchly uragánové lijáky prsť a vytvořily jámy z vápence a vulkanického kamení. Tam, kde stromy tak dobře zakořenily, že je vichry nevyvrátí, tytéž vichry, letící rychlostí vyšší než sto šedesát kilometrů za hodinu, servou z kmenů kůru a stromy odumírají, nabývají barvy matného stříbra, pak trouchnivějí a stávají se kořistí hmyzu z džungle.

Nespočetné tisíce stromů zahynuly na těchto ostrovech za mohutných vichřic a za záplav způsobených uragánovým přílivem.

Howard D. Elbright, chemik v důchodu z bytu 4-C, vstal v sobotu před svítáním; počínal si tiše, aby nevzbudil Edie, oblékl si košili s dlouhými rukávy a dlouhé kalhoty, snědl dva už poněkud okoralé věnečky, vypil trochu ohřáté kávy, všechny nekryté části těla postříkal sprejem, sebral nářadíčko a vyplížil se z bytu. Doufal, že tentokrát ho nepřekvapí nikdo z dobrovolné armády Brookse Amese. Jednou se mu jeden člen této organizace přikradl na záda a pak zařval: „Stůj!“, až Howard upustil krabici s nářadím a rozsypal háčky, návnady, vlasce a hřížidla po celém chodníku právě před vchodem do parkoviště.

V době, kdy se na východě začínalo šeřit, stál na nově upraveném pobřeží Zálivu, daleko na obloukovitém výběžku země, který

vytvořily bagry a rypadla, tam, kde kdysi bývaly písčité pulty s ústřicemi, a s dovedností, jaké se naučil za poslední tři měsíce, házel zbrusu novou návnadu tak daleko směrem ke kanálu, jak jen to šlo. Kolem uší mu bzučeli moskyti a hledali ne-postříkané místo, kde by se mohli pustit do hodování.

Přinesl si s sebou návnadu z plastické hmoty, patnáct centimetrů dlouhou, dva a půl centimetru v průměru, s širokými barevnými pruhy, fialovými, oranžovými, bílými a ostře zelenými, průhledný naběrák a tři sady vícehrotých udiček, které se neustále pohupovaly.

Starý prodavač v prodejně s rybářskými potřebami za zlevněné ceny mu řekl: „Téhle věcičce se říká originální kývačka a je zaručeně prvotřídní, pokavaď s ní budete správně zacházet. Na ryby musíte vyrazit brzo ráno, ještě před rozbřeskem. Vytáhnete tuhle originální kývačku a naděláte s ní co nejvíc rámusu. Kravál rybu vydráždí, skočí po ní a bude se ji snažit překousnout. Stojí tři dolary dvacet osm i s daní."

„Zkusím to. Floridský koumák jako vy by tomu mě] rozumět."

V obchodě s rybářskými potřebami to znělo dost lákavě, ale v praxi se kývačka ukázala jako naprostý nesmysl. Jenom úplně pomátlá ryba by zabrala na tenhle křiklavý kus mechanického krámu. Jen nerad si přiznával, že zbůhdarma vyhodil tři dolary dvacet osm za hloupůstku, která vypadala jako podařený žertík. Nač vlastně chytáte, Elbrighte? Samozřejmě na originální kývačku! Ód těžké návnady ho už bolelo zápěstí. Na východě se objevily růžové obláčky. Věnečky mu působily zažívací potíže. Pořád se trápil kvůli penězům. Postrádal za zády ochranu džungle a pocit, že je oddělen od družstevních domů. Uvažoval, proč firma vydala závazný předpis o odchodu do důchodu. Ti, kdož pracují na aplikovaném výzkumu v chemickém průmyslu, se mohou octnout na konci sil stejně tak ve čtyřiceti jako v osmdesáti. Když vám přestane sloužit hlava, pak je načase s tím praštit. Ale pokud vám hlava slouží, potom je škoda, když vás dají do důchodu. Přemýšlel o tom, jak pokračují některé nedokončené projekty. Ti zatracení kluci to tam jistě pořádně vořou, zapomenou na to hlavní, mastí to hlava nehlava a …

Pod originální kývačkou se objevilo cosi stříbrného a dlouhého jako jeho noha a silného asi jako jeho stehno, stoupalo to nahoru a

výš, rýsovalo se to proti růžovému světlu a zas to padalo dolů, jako když se řítí přes palubu kůň. A naviják kňučel a pištěl.

„Proboha," zašeptal Howard. „Proboha."

Věděl, že ta obluda spotřebuje celý jeho vlasec. Zvedl špičku a zapřel se. Vlasec se už dál nerozvíjel. Trošku ho stáhl a obluda zamířila podél pobřeží na jih. Howard ji sledoval, z mělčiny klopýtal na mělčinu, škobrtal a trápil se.

Ve chvíli, kdy se růžové slunce vyhouplo nad obzor a ozářilo banky, hotely a družstevní domy Athén, ležela velká stříbrná ryba na mělčině u Howardových nohou, chabě tloukla ocasem a žábry jí pracovaly. Měla obrovské svítivé ploché oči, přečnívající čelist a po obou stranách úzkou čáru, černou na stříbrném podkladě, táhnoucí se od záběr k ocasu.

V krabici s nářadím měl malý nožík. Jemně podložil rybě pod tlamu tupý háček a nadzvedl ji. Odhadoval, že musí vážit skoro čtrnáct kilo. V koutku tlamy jí vězela poslední vícehrotá udička z kývačky. Promyslil situaci a pak odštípl kleštičkami dva ze tří háčků, které se zasekly rybě do masa. Upevnil na kolík novou vícehrotou udičku. Slunce teď už jasně svítilo a začínalo být horko. Všiml si, že se při předchozím zápase dostal rybě do velkého plochého oka písek a kousky škeble.

Sebral rybu, udělal dva kroky ve vodě, pohyboval jí hlavou dopředu a dozadu, aby jí spláchl z oka a ze šupin štěrk. Ryba sebou prudce mrštila. Velký plochý ocas se slabě zatřepetal a žábry začaly pracovat, jak polykala.

Howard pohlédl směrem k městu a obličej se mu zlobně zamračil. „Och, sakra," zaklel. „Sakra!" Napřímil se a podíval se dolů na rybu. Převalila se na bok a skoro se převrátila břichem nahoru, ale udržela rovnováhu máchnutím ocasu do vody. Namáhavě se obrátila, jako invalida ještě nezvyklý na pojízdné křeslo, a pak pomalu zamířila do hlubin. Za chvíli ji už neviděl.

Tak to dopadá s rybolovem, napadlo ho. Další skupina hraček pro zadní přihrádku. A co dostanu za tuto originální kývačku po smrti, až se řekne, že jednou před dávnými časy ráno o srpnové sobotě ctihodný Howard D. Elbright, nyní již zesnulý, chytil velkolepého soltína? Chytil ho a pak pustil a sám byl z toho zmaten, protože v

hloubi duše tento ctihodný Howard D. Elbright toužil po tom, aby tu rybu mohl sníst. Chtěl ji naplnit rýží a rajskými jablky a zelenou paprikou, upéci ji a podávat k obědu.

Když se vracel do Zlaté písčiny, rozbité tenisky mu čvachtaly do kroku; uvědomoval si, že kdyby sem nebyli přivezli žluté stroje a na těch čtrnácti jitrech všechno nezabili, nebyl by soltína pustil. Rovnici příčiny a následku nedovedl přesně určit, ale tímhle si byl jist.

V sobotu dopoledne kolem desáté hodiny dojel profesor v důchodu Roger Jeffrey ke druhému kontrolnímu bodu Letního závodu století. Jako člen silničního výboru Athénské cyklistické ligy pomáhal vytyčit dráhu na sto mil, která začínala a končila na velkém prázdném parkovišti Kennedyho střední školy. Kontroloři zaparkovali vůz ve stínu. Šklebili se a mávali mu. Jeffrey pomrkával na rovný dlouhý úsek okresní silnice zaplavený vlnami vedra a zahlédl nejméně půldruhého kilometru před sebou světlé dresy mladých závodníků, kteří zahájili závod v rychlém tempu. Už trochu zkrátil vzdálenost mezi nimi a sebou a věděl., že v průběhu závodu získá ještě víc. Mnoho závodníků závod vůbec nedokončí, chytí je křeče, podlehnou vyčerpání, spadnou z kola.

Poprvé zkoušel stroj, který si koupil za šek od paní Brasserové. Pokaždé, když si vzpomněl, jak z té nešťastné ženy vypáčil osm set dvacet pět dolarů, pocítil osten výčitky. Zřejmě se obávala, že ji udá, protože mu zničila kolo značky Voyageur. Její smrt poněkud zmírnila pocit viny, až na to skoro zapomněl po návštěvě toho sprostého ničemy, jejího synáčka Fredericka Brassera, který se urážlivým tónem vyptával, proč mu matka vystavila šek v takové výši.

Ta nová mašina byla rozkošná. Prodavač upravil no-vy stroj podle profesorových požadavků a celkové náklady činily šest set třicet pět dolarů. Z rozbitého kola značky Voyageur zbylo jen pohodlné kožené sedlo.

V dopoledním vedru se hodně potil. Aniž zmírnil rytmus nebo rychlost, vzal si dvě slané tabletky a spláchl je několika doušky vody z polní láhve. Z přílby vyňal terylénovou vložku, pořádně ji namočil a vložil zpátky pod přílbu. Za deset minut už si horko tolik neuvědomoval. Maurine mu několikrát vytýkala, že je starý blázen, když se na Floridě v srpnu účastní závodu století. Odpověděl jí, že závodí už

jednasedmdesát let a že v tom bude pokračovat donekonečna. Tvrdil, že je vetchá a zlá stařena, která si vzala čiperného a čilého stařík; ať si klidně stráví sobotu v chladném příšeří a civí na televizi, až se jí mozek změní v rybí pastu. Zatím on bude na otevřené silnici pod širou modrou oblohou s větrem ve vlasech.

„Ahoj, prófo!“

Hlasité zavolám ho vyděsilo. Neslyšel kolo, které se náhle k němu přiblížilo. „Nazdar, Richi.“ Rich natrénoval Kennedyho trať a byl snad nejlepším a nejvytrvalejším cyklistou v lize.

„Nepálíš to v tomhle vedru trošku moc?“

„Ani ne.“

„Neopírej se tolik do toho, slyšíš? Ty sis na řídítka namotal pásku? Jak se ti osvědčuje?“

„Výborně. Netrnou mi ruce.“

„Celý stroj vypadá' báječně, prófo. Moc se k tobě hodí. Kolik máš za sebou?“

„Osmdesát pět.“

„Tak to bude dobrý.“

Předjeli dva mladé lidi, muže a ženu, kteří se uklidili stranou. Muž seděl a tvářil se sklesle. Dívka mu masírovala svaly na pravé noze a třela kotníky.

„Tak ahoj,“ rozloučil se Rich s profesorem, zabrzdi] a odbočil k dvojici, aby pomohl závodníkovi.

Křeče několik závodníků ze závodu úplně vyřadí, jiné hodně zdrží. Profesorovi brněly prsty na pravé noze. Sáhl dolů, uvolnil řemínek na kůží zakryté klipsně, poněkud pootočil knoflíkem z plastické hmoty a zase ho utáhl, ale ne už tolik jako předtím. Pohyboval prsty, hladil si je a za chvíli už brnění necítil.

Občas změnil polohu těla nad řídítky. Podle vteřino-ve ručičky měřil tempo jízdy a zjistil, že je přesně na šedesáti pěti, tedy tam, kde má být. Podle tabulky, kterou měl v hlavě, si vypočítal, že při tomto tempu urazí 20,5 míle za hodinu. Jeho rekordní čas byl 6 hodin 7 minut. Přepočítáno na průměrnou rychlost, je to 16,35 míle za hodinu. Kdyby chtěl být skutečně starým bláznem, pokusil by se svůj osobní rekord překonat. Aby za tohoto vedra dosáhl zlepšení svého výkonu, musel by u značky 50 mil projet místem odpočinku bez za-

stávky. Poněkud se k němu přiblížila skupina před ním, už ji zřetelně viděl. Cesta vedla mezi oplocenými ranči. Stádo skotu, které vedro uspávalo, prudce zvedalo hlavy, dívalo se na vedoucí skupinku, pak se vztyčilo a dunivě pádilo pastvinou. Profesor si přál, aby byl v čele a sám plašil dobytek, který si zvykl na osobní auta a na nákladďáky a bral je jako samozřejmost; avšak tiché nezvyklé svištění lesklých kol dobytčata vyburcovalo z ospalého klidu.

Do levého oka mu stékal pot, který vytřel ručníkem. Uvědomoval si, že mnohem víc strojů je za ním než před ním. Sto jedenatřicet startujících. Před sebou měl jen patnáct závodníků. A všichni jsou mladí. Ach, mládí! Tak vzácný statek, který u mladých lidí přichází nazmar.

Píchl ho nějaký velký brouk, až mu oči zaslzely.

Čas? Deset čtyřicet. Dýchej zhluboka. Svaly potřebují kyslík. Vsávej ho do sebe. Ale jen vzduch. Nikoliv hmyz.

Závod století. Levná obdoba života. Jedno z těch protivných přirovnám, která ve třídě stále ještě uplatňuje Hawkinson. Přiházejí se malé úrazy. Musíš s nimi počítat. Většinou jsou to bezvýznamné lapálie, ale musíš vyvinout úsilí. Člověk a stroj splývají v jeden organismus. Zapojují se, napravují chyby jeden druhého, podporují se, vzájemně si to vynahrazují a snaží se vychutnat ty drobné okamžiky okouzlení. Nakonec sesedneš z kola nebo z něho spadneš, nebo tě někdo z něho shodí – a to je konec. Peggy Brasserová nese-sedla, ani nespadla, ani ji nikdo neshodil. Najela do zdi. Nebo na útes.

Zlatá písčina je plná lidí, kteří na svých soukromých starých strojích jedou bůhvíkam. Všichni jsou rozčileni. Výbory, protesty, konfrontace. Člověka, který strávil většinu života na fakultě, už výbory, protesty a konfrontace moc nerozházejí. Štvou tě, dokud jsi mladý přednášející asistent nebo výpomocný profesor. Brzo se poučíš, že když se v pravý čas náležitě omluvíš, všichni ostatní budou v cíli před tebou, zaženou divoká zvířata, zabijí hady, vysuší bažiny. Ti, jejichž zájmy jsou totožné se zájmy tvými, vykonají obvykle vše, co je nutné, aby ochránili zájmy své vlastní i tvé. Až skončí se svou prací, poděkuj jim velice vážně a velice upřímně, a tvé díky je pohnou k tomu, aby příště zase vyrazili a udělali za tebe nepříjemnou dřinu.

Dostihl poslední loudalku ze skupiny před sebou. Tlustou dívčinu. Ze skupinky hospodyněk, které vstoupily do ligy. Ruměný napjatý obličej, otevřená ústa. Měla těžký stroj, starý černý třírychlostní bicykl. Slyšel, jak těžce supí.

„Odpočiňte si ve stínu," volal na ni. Jako by ho neslyšela. Za chvíli se ohlédl a už ji za sebou neviděl, Napřed si myslel, že si šla sednout do stínu jedné z nečetných borovic, ale pak ji spatřil daleko vzadu nataženou na silnici a vedle ní leželo kolo. Vynechal jedno šlápnutí, jak zauvažoval, zda by se neměl vrátit, ale pak si uvědomil, že ostatní tu budou co nevidět. A za několik minut už bude ve vedoucí skupince. Počítal ji. Jedenáct strojů. Doplní skupinku na tucet. Někteří si zpívali. Dobrá, pomyslel si. Na zpěv se spotřebuje hodně dechu. Ještě šest mil do obrátky, kde se obrátí na jih. Všichni tam zastaví. Sestoupí a naplní si láhve vodou. Ty koleni nich projedeš. Ukážeš jim záda. Proklouzneš velice nenápadně.

Gus Garver zamířil Plážovou cestou k severnímu mostu; přizpůsobil rychlost šedivé toyoty pomalému dopravnímu tempu letní soboty. Vítr a déšť, které přinesla noční bouře, spláchly leklé ryby nebo je přikryly pískem a úlomky odplavily na jih. Vzduch byl čerstvý a čistý a letní hosté se hrnuli na pláž zároveň s usedlíky z vnitrozemí.

Doprava vázla, až se zastavila, a Gus se podle svého dlouholetého zvyku pustil do cvičení, položil ruce na stehna, mohutně na ně tlačil a zadržoval napětí, až se mu začaly chvět paže, stehna i břišní svaly.

Po chvíli se proud vozidel dal opět do pohybu a náhle prořídl, když přejel most k pevnině. U Crestwoodského sanatoria našel na parkovišti prázdnou skulinku. Vešel a stoupal po schodech. Ujistil se, že Carolyn nic nechybí. Byla čistá a svěží, podřimovala; sešel tedy dolů do soukromé kanceláře Oscara Castora. Otevřel si klíčem, který mu dal Castor.

V košíku, který obsahoval jeho poštu, nebylo nic zvlášť zajímavého. Potěšila ho poznámka, kterou mu připíchl Castor na lístečku k inventárnímu seznamu: „Gusi,. nevěřil bych, že se to může stát. Měls pravdu. Zásilky zboží jsou soustavně nižší buď v počtu, nebo na váze od deseti do patnácti procent. Dvakrát jsme to zkoumali. Ročně nám tak uniká deset až dvanáct tisíc. Posílám reklamace na tyto zásilky,

ale to, co jsme ztratili před minulým měsícem, už zpátky nikdy nedostanu.“

Gus si povzdychl. Za čtyřicet nebo padesát let by snad z Oscara vychoval skutečného administrativního správce. Je to pedant, který obrátí všechno vzhůru nohama kvůli deseti minutám přesčasu, jenom aby tu a tam ušetřil dolar, a na druhé straně mu dolary utíkají dveřmi skladiště.

Studoval výtvarné pokusy na zdi. Vypadala groteskně. Napřed se pravděpodobně zjišťovalo, jestli starobinec Palmového okresu má ve svých řadách přestárlé malíře, kteří potřebují léčbu prací. Hospodářská správa zařídila malování na žebříku, zatímco starci malovali spodek. Tím u nich vznikl pocit užitečnosti a potřebnosti.

Náhle se nahlas zasmál. Právě tak se tady uplatňuju já a získávám tím pocit užitečnosti a potřebnosti. Starý páprda. Starý vyřazený tahoun, který se otravuje ve stáji.

Naškrábal Castorovi několik poznámek; věděl, že v pondělí bude mít možnost je s ním projít. Ze začátku byl Castor velice nedůtklivý a nedůvěřivý, dokud mu Gus neušetřil z rozpočtu několik dolarů. To byl velký problém. Vejít se do rozpočtu a přitom poskytnout pacientovi lepší péči a věnovat mu víc pozornosti.

Vrátil se do pokoje ke Carolyn. Podívala se na něho a zdravá část obličeje se jí nadzvedla v polovičním úsměvu, přivítala ho neurčitým zabručením a snažila se mu něco sdělit o televizním programu. Podíval se na televizi a zjistil, že obraz přeskakuje. Upravil jej, a to jí vrátilo pocit štěstí. Na programu byl japonský film. Lidé v kimonech zuřivě supěli a mávali meči.

Seděl vedle Carolyn, díval se na film a držel ji za levou ruku. Asi za půl hodiny opět usnula. Připadalo mu podivné hledět na ni ve spánku, vidět její důvěrně známý obličej, tvář ženy, s níž byl dlouho ženat, a vědět, že Carrie, kterou miloval a která milovala jeho, už nesídlí v tom důvěrně známém těle. Tohle byl prostší a primitivnější organismus. Uvědomoval si horko, chlad, hlad, nepohodlí. Dovedl myslet jen v těchto kategoriích, komunikovat jenom o nich. Gus zkoušel všechno možné, aby se s ní dorozuměl na nějaké komplikovanější úrovni, ukazoval jí značky, tabulky a předměty, ale neprobu-

dil u ní nejmenší záchvěv zájmu. Tak tedy přijmi tuto cizinku a tento závazek.

Do pokoje vmanévrovala pojízdné křeslo velmi stará žena. Pětatřicet kilo vrásek, několik chomáčků řídkých bílých vlasů a dvě malé světle modré oči. Na sobě měla poskvrněný růžový župan a na klíně si nesla panenku.

„Prospí celý život," pravila stařena.

„Jak se vám daří, paní Dibblová?"

„Děkuji, báječně. Říkejte mi Ruthie. Všichni mi tak říkají."

„Tak, Ruthie."

„K panu Groderovi přišla konečně dnes dopoledne návštěva."

„To je dobře."

„Byl to právník s papírem, který mu poslala manželka jeho vnuka, aby to podepsal."

„Nevíte náhodou, kdo tady krade pacientům osobní věci?"

„To bych věděla."

„Kdo, Ruthie?"

„To se neříká."

„Ale Ruthie, jen mi to řekněte."

Přijela k němu blíž a snížila hlas. „Nikomu ani muk, že jsem vám to prozradila. Jsou to členové rodiny ty ubožačky."

„Prosím vás."

„Perou se mezi sebou, kdo co shrábne. Víte, jak to myslím, takže se sem přikradou a seberou ty krámy, aby měli jistotu, že to bude jejich a že to nedostane nikdo jiný. Viděla jsem je, jak si brali stříbrné mísy a smaltované krabičky, které si přivezl tatínek z Číny, a nefritového draka a všecky zlaté hodinky. Tak to je. Její rodinka. Nikomu nic neříkejte."

„Neřeknu."

Zasmála se drobným stříbrným smíchem, který připomínal dítě. „Napálila jsem rodinu," prohlásila. „Všichni čekali, až zhasnu. Čekali a čekali, a teď jsou všichni do jednoho pod drnem. Tak se jim to vyplatilo." Vycouvala s křeslem ke dveřím a podotkla: „Prospí celý život. Rudy, na tvou čest, nikomu ani muk, že jsem ti prozradila tajemství. Sbohem, Rudy."

Vstal a točil na televizoru knoflíkem, až našel golfový zápas. Carolyn spala dál. Vyladil zvuk tak, aby ho sám sotva slyšel, posadil se a vzal ji za ruku.

Pružní mladí lidé ve světlých dresech posílali míček vysoko a daleko, kamera jej sledovala proti modré obloze, jak padá, odskakuje a kutálí se po zeleném koberci.

Spící žena mu dvakrát stiskla ruku. Uvažoval, jaké asi obrazy procházejí prázdnými prostorami její mysli.

Podíval se na ni a představoval si, jaké by to bylo, kdyby se probudila, usmála se a řekla: „Nazdar, můj milý. Jak dlouho jsem vlastně spala?“

10. srpna v sobotu ve tři hodiny odpoledne byl střed tropické bouře Ella přibližně na 12. stupni severní šířky, 41. stupni západní délky a stále si udržoval směr a rychlost. Vichry se blížily rychlostí devadesát kilometrů za hodinu. To se bouře octla přibližně dva tisíce kilometrů jihovýchodně od ostrova Barbados na vzdálenost padesáti pěti hodin a asi čtyři tisíce tři sta kilometrů na jihovýchod od Miami, což je asi rozdíl pěti dní za předpokladu, že nezpomalí postup nebo nezmění směr.

Všechny meteorologické stanice a všechny lodi v této oblasti byly varovány. Všechny přicházející zprávy studovali s největší péčí meteorologové ve Státním uragánovém středisku v Miami a na jejich základě provedli analýzu situace. Vypracovali dlouhodobou předpověď o pravděpodobném profilu vysokého tlaku a nízkého tlaku na dráze bouře, aby se dalo určit, jak jakýkoliv hřeben a jakákoliv struktura větru mohou změnit její směr.

Když nastával nad Portorikem soumrak, obloha se zatáhla a první těžké kapky padly na ostrovy. Na Velkých a Malých Antilách a na Bahamských ostrovech směřovaly malé letní čluny do přístavů.

Po nedělní mši v kostele zašel Benjamin Wannover do budovy soudu Palmového okresu. Dovnitř ho vpustil zadním vchodem člen bezpečnosti. Wannover se vyšplhal po zadních schodech do vypůjčené kanceláře ve třetím poschodí.

Za dlouhým dubovým stolem posetým doklady seděl pan H. D. C. Franklin, mladý asistent návladního Spojených států z Washingtonu, s Wisem z Tampy a s Howem z Atlanty. Tiše spolu hovořili.

Franklin ho pozdravil: „Nazdar, pane Wannovere. Posaďte se. Myslím, že budete chtít počkat na svého právníka, pana Sindera.“

Benjie se smutně usmál a potřásl hlavou. „Je mi z toho všeho na blití a vy to jistě pochopíte.“

„Jistě,“ řekl Wise.

„Bylo by lepší, kdybyste šli po některých jiných případech.“

„Co to znamená?“ zeptal se Howe bojovně.

„Jde například o tohle: vznikly potíže s jedním bytem větších rozměrů v Azurovém vánku. Je to družstevní dům společnosti Marliss na druhé straně Zlaté písčiny směrem k pláži. Majitelé, starší manželé, měli dvě stě tisíc na vkladě s výpovědní lhůtou, který jim nesl kolem třinácti tisíc ročně. Četli v novinách inzeráty, že organizace na Východním pobřeží zaplatí čtrnáct procent a že nabízejí první hypotéku na pozemky jako zástavu. Manželé neměli starobní pojištění ani důchod, vůbec nic. Tak těch dvacet osm tisíc vypadalo velice lákavě. A když se vklady s výpovědní lhůtou staly splatnými, vložili je do hypotéky. Dostali dvě čtvrtletní splátky a tím to skončilo. Ti nemilosrdní pancharti z Hallandalu investovali do půdy z každých vypůjčených padesáti dolarů jenom padesát centů a podle staréhо systému platili starým spekulantům z peněz spekulantů nových. Nejméně šest organizací krade starým lidem peníze přímo. Neměli byste se v první řadě věnovat těmhle případům?“

„Až přijde čas, dostaneme se k tomu,“ odpověděl H. D. C. Franklin. „Stát se musí nejprve zabývat jedním případem.“

„Ti manželé jsou na tom moc špatně, úplně na mizině.“

Franklin se podíval na hodinky. „Kdy vůbec můžeme toho vašeho právníka čekat?“ Franklin byl snědý a hezký muž, který přímo zářil barvami. Narůžovělé tváře, červené rty, vousy modravého odstínu. Až na čelo mu sahaly kučery tmavých vlasů. Sebral svazek papírů, zaklonil se, zběžně si každý papír prohlédl a položil ho prázdnou stránkou nahoru.

Přikvapil Morris Sinder. „Promiňte. Na tom zatraceném mostě byla zase zácpa. Doufám, že jsem –“

„Dejme se do toho," řekl Wise.

Sinder se posadil vedle Benjieho a řekl: „Chci zdůraznit, že můj klient není v tak špatném postavení, abyste mohli –"

„A já chci znovu zdůraznit, pane Sindere, že jsem prostudoval stanovy a porovnal zákon s informacemi, které jsme shromáždili ještě dřív, než se pan Wannover rozhodl spolupracovat, a mohu vás ujistit, že máme možnost strčit ho do basy na pět let a napařit mu pokutu patnáct až dvacet tisíc, nemluvě o soudních výlohách. Tak teď se do toho pusťme znovu." Stiskl natáčecí tlačítka magnetofonu. „Pane Wannovere, měl jste možnost prostudovat náklady společnosti Marliss za posledních šest let?"

„Ano, pane."

„Mohl byste identifikovat platby údajně zaplacené okresnímu zmocněnci Denniverovi, Justinu Denniverovi?"

„Dost přesně. Ale neurčil bych je na sto procent. Řekl bych –"

„Čekejte na otázku," napomenul ho Morris Sinder. Byl to dlouhán s vyholenou hlavou a mladickým obličejem.

„Nejsme před porotou," podotkl Wise.

„Chci, aby získal praxi pro případ, že ho před porotu postavíte."

„Máte celkovou částku a celkový počet plateb?"

„Osm plateb v celkové částce třiceti osmi tisíc."

„Zahrnu]e to platbu z letošního května?"

„Ano, pane. Zahrnuje i deset tisíc dolarů z května."

„Jaké zvláštní úsluhy očekával pan Liss za tyto peníze ?"

„Obvyklé věci. Postavili jsme čtyři družstevní domy na ostrůvku Fiddler a jeden na Seagrapu. Když se pečlivě sleduje každá maličkost, pak nepostavíte nic. Usilovali jsme proto o příznivé posouzení požadavků na rajonizaci, povolení, návraty do původního stavu, hraniční pruhy, počet parkovacích míst na jeden byt a tak dále. Platba za dům Na výspě byla vyšší, protože to měl být největší projekt, jaký jsme kdy udělali, a měli jsme začít na pozemku, kde bylo třeba kácet, bagrovat a doplňovat půdu. Dovolte, abych vsunul poznámku, že to není jednosměrka. Ti chlapíci, co sedí ve výboru, nejsou hlupáci. Jestliže se rozhodnou, že budou mít na vás zálusk, pak vám mohou postavit do cesty spousty překážek. Proto je levnější zaplatit předem, aby věci proběhly hladce, a to jsme udělali."

„Kdo o tomto systému věděl?“

„Samozřejmě Marty. A já, Lew Traff a Cole Kimber. A pravděpodobně taky Dru Brynová, Martyho sekretářka. A na druhém konci Justin Denniver a jeho žena Molly. Nevím, jestli o tom někomu řekli. Ale mám dojem, že Denniver platil další dva zmocněnce. Och, a Billy Scherbel o tom taky věděl. Je to asistent okresního správce.“

„A okresní správce?“ zeptal se H. D. C. Franklin.

„Tod Moran? Ne. Ten o tom, co se dělo, neví vůbec nic.“

„Jak byly peníze poukazovány?“

„Byl vystaven šek a Lew šel do banky, inkasoval ho, pak odnesl hotové peníze k Denniverům a dal je paní Denniverové. Jednou jsem se ho na to ptal. Odpověděl mi, že paní Denniverová strčí peníze pokaždé do sejfu v šatníku ve zdi. Sejf prý má tvar soudku. Dům je na velmi osamělém místě a obklopen hustým křovím. Když tam zaparkuje auto, z ulice je neuvidíte. Byl to poměrně bezpečný způsob.“

„Vypadá to, jako byste měl na srdci ještě další podrobnosti o té celé organizaci.“

„Ne, pane, to je všechno.“

„Poznal byste tyhle xeroxové kopie?“

„Ach… jistě. Jsou to kopie mého konta u firmy Stone a Brewster, mých měsíčních vyúčtování za … minulých šest měsíců.“

„Je to vaše jediné konto u té makléřské firmy?“

„Ano, pane.“

„Některé transakce zde svědčí o tom, že jste se v květnu zbavoval akcií Správy cenných papírů a hypoték. Akcie jste kryl v různou dobu a posledních dvě stě akcií jste kryl v červnu. Souhlasil byste s částkou 13 126,88 dolaru, což by byl váš celkový krátkodobý výtěžek ze Správy cenných papírů a hypoték?“

„To asi tak přibližně odpovídá skutečnosti. Já podávám zprávu o každém zdroji –“

„Některé akcie, které jste v době prodeje nevlastnil, jste spekulačně prodal předtím, než byla podepsána první smlouva mezi panem Gromem a společností Letra. Ale prodal jste tak ještě víc akcií, když jste se dověděl o obchodě, který udělal Grome s Lissem, o bezprostředním úpadku a nesplnění závazku ze strany Tropických věží. To předpokládá znalost, získanou zevnitř společnosti.“

„To je míněno jako otázka?“ zeptal se Sinder.

„Chci něco podotknout,“ řekl Benjie. „Můžete se na to zeptat Steva Miliarda. Když jsem mu dal první příkaz, řekl jsem mu, aby se pokusil prodat ještě víc akcií. Pokud ho nezastavím.“

„Znáte senzála Deana Harta?“

„Asi ano. Ale je od jiné firmy, že?“

„Lennon Daniel a spol. Věděl jste, že slečna Brynová tam má spekulativní konto?“

„Ne, to jsem nevěděl.“

„Věděl jste, že spekulačně prodává akcie Správy cenných papírů a hypoték ve stejnou dobu jako vy?“

„Ne, kruci, to jsem nevěděl. Děláte si legraci?“

„Teď dovolte, abychom se vrátili tam, kde jsme začali. Vraťme se k rozmluvám, které jste měl s Martinem Lissem, když byl přítomen Lew Traff. Jde o rozmluvu, týkající se jeho zprávy o jednání se Shermanem Gromem a o tom, co mu Grome slíbil.“

„Chcete to opakovat?“ zeptal se Sinder.

„Máme několik prázdných míst, která musíme vy-plnit,“ odpověděl H. D. C. Franklin. Vypnul magnetofon. „Uděláme malou přestávku a já si zatím uspořádám své poznámky.“

„Je mi z toho všeho nanic,“ řekl Benjie Wannover.

„Neměl jste vykupovat akcie,“ řekl Wise.

Wannover na něho upřeně hleděl. „Wise, svoje morální naučení si nechtě pro sebe. Nepotřebuju poslouchat takový žvást od někoho, kdo si z veřejného žlabu cpe břicho až k prasknutí.“

„Tak to pozor!“ vykřikl Franklin. „Pozor!“

„S tímhle mizerou nechci nic mít,“ prohlásil Benjie a palcem ukázal na Wise. „Jistě, já jsem padělal některé záznamy. Někdy jsem i položil palec na misku vah. Udělal jsem, co mi bylo řečeno, protože kdybych to neudělal, octl bych se na ulici. Kdyby tenhle chlap byl na mém místě a kdyby měl deset dětí, byl by do toho zapadl dvakrát –“

Franklin řekl rychle: „Chci všem připomenout, že jsme zde, abychom sepsali s panem Wannoverem protokol a ne abychom vynášeli rozsudek nad jeho chováním. Rozuměli jste?“

Wise ponuře přikývl, zapálil si cigaretu a přešel k oknu, kde stál a zíral na parkoviště.

„Našli jste pana Groma?“ zeptal se Sinder.

„Ještě ne. Ale my ho najdem.“

„Podle všeho jsou jeho rozhodnutí… iracionální,“ poznamenal Sinder.

Howe z Atlanty se zasmál. „Úplný cvok? Co jestli Sherm v důsledku toho usoudil už před rokem, že si nepočínal dobře, když vzal místo šéfa trustu pro investice do pozemků? Že už nic nezachrání, ať se bude snažit sebevíc? Což když věděl, že to s ním stejně dopadne bledě? Tak vlastně získával čas tím, že uzavíral obchody s Lissem a s ostatními spekulanty. A využíval toho času k tomu, aby pečlivě proměnil v hotovost každou sumičku, ke které se dostal. Jestli se revizorům účtů podaří vůbec rozmotat všechny zádrhele v jeho záznamech, pak zjistíme, že chybí osm nebo deset miliónů. Možná že už vybral prašulky a že si zařizuje živobytí v nějakém příhodném hnízdě, jako je třeba Sao Paulo, a peníze už má na kontě v Bruselu. Sherm je sice hrozný podivín, ale není hlupák. Chlapíci jako Liss si to odsedí. A Grome bude zatím sedět u banku a bude se usmívat.“

„Odsedí si to?“ zeptal se Sinder zdvořile.

„V nejlepším případě pro daňový únik, že dostal milión dolarů jako úplatu za to, že převezme Tropické věže, a že ho uložil jako kapitálový zisk. To byl nelegální příjem. Ošidil berňák o čtvrt miliónu,“ řekl Howe.

„Daňový únik předtím, než podal přiznám k dani?“ zeptal se Wannover.

„Za fiskální rok hlásí své osobní daně do třicátého června. Přiznání už podal.“

„Och sakra, na to jsem zapomněl,“ řekl Benjie.

„Pánové,“ pravil H. D. C. Franklin a potřásl hlavou, aby z čela setřásl černou kadeř. „Budeme pokračovat.“

Martin Liss se díval zasunovacími skleněnými dveřmi ateliérového bytu A Tropických věží na sever, přes nízké jedno- a dvoupodlažní budovy Plážové vesnice směrem k zakřiveným konturám vysokých kopců, rýsujících se v mlze žhavého nedělního srpnového odpoledne. Bosýma nohama stál v hluboké oranžové houni, chlupatý naháč malé postavy s vyčnělým pupkem. Stál tam s pažemi zkříženými pod macatými chlupatými prsy a lokte si držel v dlaních. Díval

se na střechu ateliérového bytu, kde Drusilla vzkřísila umírající květiny k bujnému životu.

„Tady z téhle zdi přece Jerry neskočil?“ zeptal se.

„Na to už, drahoušku, nemysli.“

„Asi skákal zezadu. Jistě. Podle toho, kam dopadl.“

„Ano, zezadu. Miláčku, už si tím nelam hlavu.“

Ležela na nízkém hlubokém gauči, který sestával ze tří matrací na nízkém rámu, pokrytých umělými kožešinami z fiktivních zvířat a duhou pastelových polštářů velkých rozměrů a podivných tvarů. Skoro všechny drapérie byly zataženy a ponechávaly velký pokoj v příšeří.

Ležela na polštářích, kotníky zkřížené, s jednou paží na břiše, druhou za hlavou. Vlasy měla rozcuchané. Přešel po houni, sebral síťované šortky ze židle, poskakoval, aby udržel rovnováhu, a navlékl si je.

Blatouchová síťovina. Švédská. Dovoz. Čtrnáct dolarů kus. Měl jich tucet v různých barvách.

Podíval se na ni a řekl: „Když jsem byl kluk, měl jsem poštovní známku s obrázkem zrovna takovým, jak ty teď ležíš, stejná poloha, vůbec všechno.“

„Poštovní známku!“

„Španělskou. Počkej, jestli si vzpomenu. Goyův portrét vévodkyně z Alby. Tvrdilo se, že na tom byl zrovna špatně, tak namaloval dva portréty, jeden v šatech a druhý bez nich. V mé sbírce to byla veliká vzácnost. Ty ale nejsi tak tlustá, jako byla ona.“

„Děkuju pěkně.“

„Nic si z toho nedělej. Dokonce vypadáš lip. A jsi lepší. Teď to jde se mnou z kopce a vsadil bych čtyřicet k jedné, že mi nikdo nespraví náladu.“

„Měla jsem se vsadit. Miláčku, ty potřebuješ rozptýlení.“

„jak se můžu rozptýlit? V hlavě mi hučí, jako bych padal ze stromu. Je to moc divné. Pohybuju se jako obvykle a najednou mám pocit, jako by se mi v hlavě něco pomotalo. Pohon se uvolňuje a motor buší. Vracím se do minulého týdne nebo minulého měsíce nebo loňského roku a ty vzpomínky jsou tak silné a jasné, jako by se

všechno odehrávalo znovu. Jako ve snu, jenže já nespím. Prožívám události a vím, jak dopadnou, ale nechci, aby podruhé dopadly jinak, stojím stranou, koušu si nehty a žadoním: „Jen ať se to nestane!“ Ale stane se to stejně jako předtím.“

„Psychiatr ti přece vysvětlil, co to je. Jenom úzkostné stavy. Vezmi si valium, Martine.“

Sedl si na zem ke gauči. Vysunula štíhlou nohu k jeho stehnu. Zlobně zíral na pohoj. „Nevím přesně, jak na mě půjdou nebo kolik krve budou chtít. Ale nebudu moct uhnout.“

„Neudělal jsi přece nic tak hrozného.“

„Vím, vím. Podívej, doba je zlá. Mockrát jsem to uhádl přesně a správně, ale tentokrát jsem si všechno vypočítal špatně. Lidé si ubližují. Berou si toho moc. Tak za to někdo může. Najednou jsem bezmocný. Moje spojení přestává fungovat. Vykupují mě za snížené ceny a já nemůžu nic dělat. Měl jsem se sbalit a vzít nohy na ramena už v dubnu nebo v květnu. Myslel jsem na to. Mohl jsem odepsat všechno, co jsem vrazil do domu Na výspě a odejít odsud jako boháč. Myslím na to, jak jsem tomu byl blízko, a je mi z toho nanic. Jenže já nemohl odejít. Já, Martin Liss, mistr vysokých sklizní. Vědí něco? Benjie vyzvoní všechno. Vím to. Jak bych mu to ale mohl mít za zlé? Deset dětí! Nikdy neber do práce nikoho, kdo má deset dětí. Jestli Benjie bude zpívat, Lew se k němu připojí. A všechno svedou na Mař-tyho. Získají imunitu. Uvidíš.“

„Ach, tohle ti přece neudělají.“

„Nechci na to ani myslet, ale nedovedu si to představit jinak. Drahá Irko, problém je v tom, že jsem nikdy nezůstal nikomu nic dlužen. Většinou dostali lidé ode mne tolik, co zaplatili. Víš? Musíš dávat pozor na Cola, protože vykupuje akcie. Vždycky jsem na něho dával pozor, a proto s tím nikdy neměl úspěch. Chceš vědět, při čem mi přebíhá mráz po zádech?“

„Měla bych to vědět?“

„Na Fiddleru stojí družstevní dům, který byl postavený asi před pěti lety. Mohli bychom spolu zajít k soudu a najít tam plány a výkresy v příslušném šanonu. Všechny byly schváleny. Našli bychom zprávu inspekce a schvalovací zprávy na každou fázi stavby. Musely se tam dělat piloty, řada pilot, velice hluboko, s laboratorními zkouš-

kami a tak dále. Bezpečnostní činitelé a tak dále a tak dále. A víš co? Pod tím prevítským barákem není ve skutečnosti ani jediná zatracená pilota. Ani… jediná … pilota! Barák dřepí přímo na holý zemi jako pitomá krabice, jako nějaký balík, který tam spadl z náklaďáku!“

„To nemyslíš vážně.“

„Myslím to smrtelně vážně. Kolik lidí se muselo podplatit! Když to porovnáš s pancharty, co to stavěli, potom jsem já úplný dobročinný spolek!“

„Martine, snad se nestane vůbec nic. Anebo se to zřítí.“

„Teď už je do toho namočena spousta agentů. V téhle Gromově aféře dostalo už moc lidí po frňáku. Všichni ze společnosti REIT spadli jako hniličky. Lidi investovali, aby měli příjem. K čertu, Dru, zrovna jsem dělal nějaký kšeft načerno, když přijel náklaďák. Tihle agenti se snaží vyhodit ze sedla jeden druhého. Stává se z toho politická záležitost. Nikdo si nemůže dovolil couvnout.“

„Neměl bys něco udělat? Neměl by ses obrátit na nějakého velmi dobrého advokáta?“

„Vím, co bych měl udělat. Ale místo toho trávím neděli s tebou. Víš, všechno vypadá jinak.“ Uchopil ji za kotník. „Jako nohy.“

„Nohy?“

„Nevím, jak bych ti to objasnil. Dívám se ti na nohu a vidím ji, jak jsem ji předtím ještě nikdy neviděl. Tyhle prsty mi připadají jako legrační prstíky na ruce. Kdysi se dovedly šplhat po větvích. Teď ty prstíky, které už tak těžce nepracují, trčí v malých kožených krabičkách a my po nich chodíme na dlažbě.“

„Drahoušku, ty ses úplně pomátl, vid!?“

„Pořád na to myslím, že už bych měl jít domů. Francie spala, když jsem odcházel, a neví, kde jsem.“

„Snad zrovna bere zvláštní lekci v tenisu?“

„Asi jsem ti neměl ty obrázky ukazovat.“

„Nerada bych o ně přišla. Vypadá na nich náramně náruživě, víš?“

„Co vlastně mám? Zrovna teď sečítám svůj život.“ Vztáhla k němu ruku a dotkla se ho. Vklouzl k ní na polštáře. „Vezmi si například moje dvě děti. Sue prý pronásledují pocity nepřátelství. To znamená, že se na mě nepodívá, že se mnou nepromluví, že se mnou

nechce mít vůbec nic společného. Je ale ochotná utratit peníze, které jí posílám. Žije si na pláži v Kalifornii, žere pilulky, chrápe s hudebníky a nabourává auta. Marty junior žije na zatracené poušti s jednou tlustou indiánskou ženskou, která měla tři děti, když si ji bral. Vyrábějí aušusovou bižutérii, prodávají ji, on maluje obrazy kaktusů, chlastá halucinogenní nápoj z agáve a nedokáže se logicky bavit. Zkoušel jsem to. Pane na nebi, jak já to zkoušel, až jsem si jednoho dne řekl: Proč se o to tak úporně snažíš? Vzdej to. Tak jsem to vzdal a nevíš, jaká to byla úleva a jaký to byl báječný pocit, když jsem si po všech těch letech přiznal, že svoje děti nemiluju. Nejenomže je nemiluju, ale já je ani nemám rád. Mám pokračovat? Třikrát jsem to zkusil s manželstvím. A při třetím pokusu jsem narazil na Francie. Sakra, ne že bych ji nesnášel. Kouká se na limonádové seriály. Pokud se citově nevzruší, zdá se jí, že vůbec nežije. To je tajemství jejího vztahu k učiteli tenisu. Ve skutečnosti se jí takovéhle milování nelíbí. Myslí si, že má na to nárok jako osoba. Jestli ji teď vyhodím, kdo mi bude posílat do basy balíčky? Jestli půjdu do kriminálu, udělá to na ni dojem. Děj se zaplétá.

Rozvede se Frances Lissová s uvězněným manželem a vezme si tenisového profíka, nebo číše přeteče a poslední kapka ukončí dramatický život?“

„Martine, Martine!“

„Ne, většinou se směju. Nic si z toho nedělej. Teď přicházíme k mým přátelům a partnerům, Benjaminu Wannoverovi a Lewisi Traffovi. Jak to teď vypadá, jakmile se dohodnou s federální policií, začnou mě nutně nenávidět. Tak uvažuju. Tak to v lidech pracuje. Hodí mě přes palubu, protože jsem ztratil oporu. Čímž přicházím k tobě, Irko.“

Obrátila se a zavěsila mu na stehna svou dlouhou nohu. „Věrné a pilné slečně Brynové?“

Pohlédl jí do zastíněných očí. „Myslím, holčičko, že je načase, abys zmizela z území ohroženého palbou. Mohla by tě zasáhnout nahodilá střela.“

„Já bych snad nemohla –“

„Mluvíme spolu upřímně, ano? V poslední době jsem se ažaž naposlouchal blbých keců.“

„No tak, přemýšlela jsem o tom, miláčku.“

„Ten chlapík pořád čeká?“

„Samozřejmě.“

„A máš teď peníze, které by sis vzala s sebou?“

„No … mám vlastně víc …., než jsem počítala. Vlastně mnohem víc. Díky tomu, cos mi občas doporučil. Trošku jsem spekulovala. A já si dává'm na peníze pozor, to víš.“

Roztržitě ji hladil. „Napíšeš mu, že máš víc, než s čím jsi počítala?“ „Ne.“ „Proč ne?“

„Protože Peter by chtěl, abych se vrátila domů a vdala se.“

„Co by na tom bylo špatného?“

„Asi nic. Garáž prosperuje. Bydlili bychom v domku, kde se narodil jeho dědeček. Je z kamene, velice útulný. Byli bychom jenom čtyřiadvacet kilometrů od moře a měli malou plachetnici. Měla bych se tam vrátit. Jenže já teď už skoro ztrácím náladu na to, abych si zakládala rodinu. Myslím na to, ale bez vzrušení. Připadá mi to docela sympatické, ale mělo by to být něco silnějšího, Martine.“

„Stojím ti snad já v cestě?“

„Ach, to ne. Opravdu ne. Rozhodla jsem se v době, kdy jsem tě ještě neměla ráda. Zdálo se mi to jako… jisté řešení. Peter určitě nic neví, ale má právo mě podezřívat. Celkem na tom ani moc nezáleží. Jsme dospělí. A za čas jsem si tě oblíbila, Martine. Ty dovedeš být velice ošklivý, pánovitý, sobecký, ale já tě mám ráda.“

„Děkuju ti.“

„Jsi ohromný milenec, Martine.“

„Dvě moje bývalé ženy by ti to vyvracely. Každopádně v tomhle okamžiku jako milenec nestojím za nic.“

Vstala, přelezla přes něho a řekla s úsměvem: „Udělám ti míchaná vajíčka.“

„Prima.“

„Připrav pití, jestli máš chuť. Pokud jde o můj návrat, skutečně nevím, jestli se vrátit chci. Prostě nevím. Spoléhám na tu bludnou střelu, o které ses zmínil.“

Vzala si krátký župan, odvrátila se od Martina a oblékla se. „Mimochodem, tenhle byt jsem prodala.“

„Nádhera.“

„Netvař se, že to na tebe udělalo takový dojem!“

„Podívej, ty jsi tady udělala hezký kus práce. A pořád ji děláš. Každý dolar z čistého výtěžku jde přímo na půjčku. Nemůžu ti dát ani odměnu za to, že prodáš tenhle byt. Zařídilas to bezvadně. Kam půjdeš teď?“

„O poschodí níž. Prázdné byty jsou tady vzácné. A tohle je poslední zařízený byt. Nábytek je mizerný, dokonce horší než jinde.“

„Kdo chce ten byt koupit?“

„Jeden klenotník z Memfisu.“

Šla do kuchyně. Než se pustila do vaření, vrátila se do pokoje, aby se zeptala Martina, jestli připravil pití. Ale Martin usnul. Povzdychla si, přikryla ho světle žlutou vlněnou přikrývkou, sehnula se a vtiskla mu letmý polibek na holou přední část opálené unavené hlavy. Seděla u kuchyňského pultíku, jedla chléb, pila čaj a přemýšlela o Martinovi a o Peterovi. Příště by mohla jet do Dallasu. Joyce psala v posledním dopise, že by nebyl problém pro ni najít hezké místo, přestože všichni mluví o tom, že nastávají zlé časy, že přichází velká hospodářská krize. Joyce psala, že hezkých irských dívek je nedostatek a že je po nich velká poptávka. Joyce prý teď pracuje pro staršího partnera ve velké inzertní agentuře. Rozhodla se, že Martina vzbudí, jestli bude kolem šesté stále ještě spát.

V neděli 11. srpna v šest hodin určily fotografie z družic polohu uragánu Ella přibližně na 14. stupeň severní šířky a 48. stupeň západní délky. Tím byl jeho střed umístěn asi tisíc šest set kilometrů přímo na sever od Bělému v Brazílii a asi tisíc sto šedesát kilometrů na východ od Barbadosu.

Mick Rhoades telefonoval svému starému příteli, redaktoru listu Miami Herold, který navštívil předtím Státní uragánové středisko.

„Řeknu ti, že je tam veliký mateřský základ, tak veliký, že se odborníci smějou, plácají se po ramenou a vůbec vyvádějí, jako by někdo ulovil rekordní úlovek.“

„Jaká je předpověď, Harry?“

„Moc toho neřeknou, kromě toho, že se z toho v nejbližších čtyřiadvaceti hodinách vyvine uragán, což jsi už slyšel v rozhlase. Zdá se, že je znepokojuje fakt, že bouře pokračuje ve své dráze stále stejnou rychlostí. Existují ideální podmínky k tomu, aby bouře zmohutněla a stala se nebezpečnější. Dnes celé odpoledne přicházejí ty legrační mraky z jihovýchodu. Na ostrovech vznikl pěnivý příboj a spustil se prudký liják. Jestli Ella bude postupovat poněkud severozápadně, potom se může dostat tak daleko, že se naše město octne ode dneška asi za čtyři dny přímo na dráze nejhoršího kvadrantu větrů. Jestli nezpomalí svůj postup, zítra každopádně narazí na Malé Antily.“

„Tady nic takového nepotřebujeme, Harry.“

„To si piš, že ne. Zvlášť pokud se týče všech těch družstevních domů postavených na písčinách. Můžete čekat, že u vás dojde ke katastrofě.“

„Všichni to tu tvrdí, ale přesto vystavují nová povolení ke stavbám.“

„Teď už ne, teď už je nevydávají.“

„Tohle je ekonomika, a ne předpověď počasí.“

„Micku, rychle utíkej někam do kopců.“

„Prima. Asi dvaatřicet kilometrů ve vnitrozemí jsou nějaké kopce. Devět až dvanáct metrů nad mořskou hladinou.“

„Jak se vůbec máš?“

„Ujde to. Jak se daří Myře?“

„Bude chovat.“

„Zase?“

„Počtvrté a naposled, hochu. Čtvrté a poslední. Odpřísáhli jsme to.“

Když Mick zavěsil, přešel k velké nástěnné mapě Mexického zálivu a Karibského moře. Někdo už přemístil malou značku uragánu do nejnovější polohy. Kolečko se ztrácelo v rozlehlosti moře.

Když v zátoce za Zlatou písčinou chrochtaly a bafaly bagry a rypadla, uzavírali George a Elda Gobbinovi okna ložnice a spávali při chladném tichém hukotu klimatizace. Když bagrování přestalo, chtěli se vrátit k předchozímu systému, ale teď už se jim zdál nepo-

hodlný. Říkali si, že se jim lépe spí pod lehkou přikrývkou, když je termostat na jednadvacítce. Elda prohlásila, že je to nepříjemný pocit mít zpocené vlasy.

Když se George v pondělí ráno probudil, byl už jasný bílý den. Dvanáctého srpna. Spal tak pevně, že ani nevěděl, kde je. Nejprve ho napadlo, že už je pozdě, že zaspal a bude muset zavolat do kanceláře. Pak si uvědomil, že není doma, ale někde v nějakém podivném hotelu. Podíval se na sousední postel a uviděl cizí světlovlasou hlavu a hnědé rameno; zachvátil ho pocit paniky a provinění. Pak ale všechno zapadlo na své místo.

Je v důchodu, bydlí ve Zlaté písčině a může vstávat, kdy se mu zachce. Elda konečně našla prostředek, který jí umožnil, aby se opálila do hnědá a ne do temně ruda. A kadeřnice nedávno něco provedla s jejími vlasy.

Vzbouřené srdce se mu zvolna uklidňovalo. Zívl a uvažoval, co ho vlastně tak zmátlo. A proč má pořád ty strašné sny. V noci ho vzbudil sen o Vičky Antonelliové, byl z něho celý studený a zpocený. Zdálo se mu, že byli spolu v chatě, kam jezdívali před dvaceti lety, na pozemku, který najal její otec. Vičky stála, vzpínala k němu paže a tiše plakala. Její prsy měly tvar velkých pevných bílých kapek roztaveného vosku. Chtěla po něm, aby pro ni něco udělal, nemohla mu však povědět co. Mohla jenom plakat a vztahovat k němu paže. Zdály se mu ještě další sny, ale nemohl si na žádný jiný vzpomenout. Měl pocit, že byly taky hrozné.

Tiše vstal, aby nevzbudil Eldu, šel do koupelny, nehlučně za sebou zavřel dveře a rozsvítil. Naklonil se nad umyvadlo a prohlížel se v zrcadle. Vzal kartáč a učesal si tmavé vlasy do nového tvaru, který objevil nedávno, shrnul si je dopředu, potom rozhodil napříč a postříkal sprejem. Takhle vypadal mnohem mladší. Elda souhlasila, že skutečně vypadá mladší, a to ho velice překvapilo. Myslel si, že se mu vysměje a řekne, že vypadá jako hlupák.

George vytáhl centimetr a přeměřil si objem břicha. Sto čtyři centimetry. Už se tedy dostal pod sto deset. A půjde to ještě dolů. Dosáhne osmdesáti čtyř, umínil si, i když to znamená koupi nových šatů a vyhazov starých.

Je legrace, jak si tady všichni hledí svého zevnějšku. Elda docela vážně zjišťovala, kolik stojí plastická operace obličeje. Je opálená, zeštíhlela, má mladistvé, jasně zelené oči, stačí přiložit palce ke spánkům a napnout uvolněnou kůži nahoru a výsledkem je úplně kouzelná proměna. Několikrát to kvůli němu udělala a George měl zvláštní pocit, že vidí Eldu z doby před mnoha lety. Civěl na sebe do zrcadla a provedl totéž se svým obličejem. Viděl, jak na něho kouká mladý George, kterému zmizely záhyby a faldíky kolem úst. „Snad," zašeptal. „Snad to uděláme." Ve státě Iowa by nikdy nepomysleli na tento omlazovací program. Všichni je tam přece znali a věděli, jak jsou staří, a dělali by si z nich nemilosrdnou legraci.

Snad tkví důvod v tom, že tady žijí uprostřed obrovského davu prastarých lidí. Jakmile si toho jednou všimnete, už to nepustíte ze zřetele. Tisíce živých tun vrásek a chvění a vetchosti. Šedivých kučer, napuchlých kotníků a šouravých kroků. Umělých chrupů,

očních vad.

Ale přece nejsme ani zdaleka tak staří jako většina těch důchodců. Mně chybí sedm let do starobního důchodu, Eldě devět. Není důvodu ke spěchu, abychom je dohonili. Právě naopak se musíme snažit pronikat opačným směrem. Směrem k mladosti.

Když vycházel v bílých tenisových šortkách, mexických sandálech a bílém skampolu, stále ještě mocně dýchaje po cvičení s lanem z umělé hmoty a kladkami, které mu mělo zploštit břicho, Elda v terylénových šatech vařila snídani.

Vtiskl jí na spánek polibek na dobré ráno, pohladil ji po zádech a řekl: „Dnes to vypadá na horký den."

„V novinách píší, že bude zase dvaatřicet. S kým hraješ?"

„Společně s Lynnou proti Stanoví a Honeymu."

„Zase s Lynnou?"

„Proč to tak říkáš?"

„Vůbec to tak neříkám. Zeptala jsem se pouze: „Zase s Lynnou?"

„Kdyby ses naučila hrát…"

„Nemám chuť v tomhle vedru prohánět míček. Vykoupu se raději v bazénu. A moc se neunavuj. Vzpomínáš si, že Kelseyovi přijdou na bridž?"

„Jak nás na to nachytali?“

„Tys je pozval. Tak nás nachytali.“

„Ty jsi dnes skutečně v jedinečné náladě, že?“

Dívala se na něho a předstírala vznešený údiv. „Já? Já jsem v dokonale dobré náladě, přestože jsem se ne-vyspala.“

„Proč ses nevyspala?“

„Och, pro nic zvláštního.“

„Nemohlas spát kvůli ničemu?“

„Tys sebou pořád mlel, kňučel jsi a sténal.“

„K ránu se mi něco zdálo.“

„O Lynně Simminsové?“

„Krisíepane!“

„Co je? Trefila jsem se do černého?“

„Lynn je třicetiletá dcera dvou poměrně příjemných přátel, s kterými jsme se tady seznámili, Marka a Edie Simminsových. Plukovník Simmins si před čtrnácti dny uhnal bursitidu do pravého ramene. Až se z toho dostane, bude hrát se svou dcerou. Dokud se nevyléčí, budu jejím partnerem já. Dobře se s ní hraje tenis.“

„To všichni vidí. Všichni vidí, že ti to působí radost.“

„Tak já už musím jít.“

„Proboha, abys ji nenechal čekat. Je docela v pořádku, když já tady budu sedět a jíst sama. Ale ji nenech čekat ani vteřinu.“

Zapnul televizor, vyladil Eldě barvy, vzal si brýle proti slunci, narazil si tenisový klobouček a sešel dolů uplatnit nárok na kurt.

V pondělí dopoledne v deset telefonovala Loretta Gregu McKayovi.

„Jsi ve své kanceláři?“ zeptal se. „Hned ti zavolám.“

Čekala, vrtěla sebou, malovala si ústa, cvakala zapalovačem, žvýkala konce svých zářivých vlasů, škrábala se na stehně. Když zazvonil telefon a byla si jista, že je to Greg, řekla: „Odkud voláš?“

„Ze soukromé linky v kanceláři Morrise Sindera. Je v Atlante.“

„Gregu, je to strašně dlouhá doba.“

„V jednu hodinu tomu bude čtrnáct dnů.“

„Vím.“

„Loretto, řeklas to přece jasně. Dalas mi ultimátum.“

„Asi ano.“

„Prožil jsem si pravé peklo.“

„To si dovedu představit. Vše je odpuštěno?“

„Ne. Vůbec ne. Nikdy mi neodpustí. Udělala mi strašnou scénu. Trvalo to prakticky bez přerušení tři dny a tři noci. Pokračovala až k bodu úplného fyzického a citového vyčerpání. Není moc silná. Je alergická na všechno možné a tak dále. Prostě jsme se rvali a rvali, až nebylo oč se rvát. Došli jsme až k samému hořkému konci, kdy seděla v obývacím pokoji a já seděl vedle ní. Vypadala na padesát let. Podívala se na mne a řekla, že lituje, ale že neexistuje způsob, jak by mohla pochopit nebo zapomenout nebo odpustit to, co viděla. Nezůstalo prý v ní ani zrnko lásky ke mně. Jsem prý pro ni cizinec, a to už navždycky. Bude lepší, když se vystěhuju, nebo se vystěhuje ona. Tak jsem se vystěhoval.“

„Kde bydlíš?“

„Kde myslíš?“

„V našem bytě? Hleďme!“

„Nemám náladu na vtipy, ani na legraci, ani na nic podobného. Jsem skutečně na dně, Loretto. Opravdu jsem ji miloval. Prohlásila, že se jí hnusím.“

„Ona je hrozná netýkavka, drahoušku.“

„Je to milá, citlivá žena.“

Tón jeho hlasu zapálil Lorettě v mozku varovný signál. Omyl, omyl, omyl.

„Tak jsem to nemyslela, Gregu. Na… napadla jsem ji a nazvala netýkavkou, protože cítím svůj podíl viny na tom, nač přišla. Protože bych řekla, že to všechno byl spíš můj nápad než tvůj. Já samozřejmě přijímám tvůj výklad Nancy jako milé a citlivé ženy. V pořádku ?“

„Asi ano.“

„Drahoušku, nesmíme koukat na to, jak je citlivá. Ty si prostě nemůžeš dovolit, aby její představy nahlodaly náš vzájemný vztah. Nesmíš se na nás dívat jejíma očima, nebo se nám pokazí všechno, co máme společné.“

„Co máme společné?“

„Nechtěla jsem, aby to znělo jako ultimátum. Měla jsem strach. Byla jsem zmatená. Když se dostanu do takového stavu, potom jsem zbytečně ostrá a řeknu věci, které nemyslím doopravdy.“

„Onehdy jsem zaparkoval u tvé kanceláře a sbíral odvahu, abych vstoupil. Potom jsi vyšla ven, smála ses, mluvila jsi se dvěma lidmi. Vypadala jsi dost šťastná.“

„To jenom tak hraju. Prodávám věci. Ale zatím jsem opuštěná.“

„Já taky.“

„Chci s tebou mluvit, Gregu, protože potřebuju tvoji radu. Byli tady dva chlapíci, chtějí koupit moji firmu. Řekla jsem velice tučnou částku. Odešli, že prý si to rozmyslí, a vrátili se s docela slušnou nabídkou. Chtějí jméno, reference a moje prohlášení, že v Palmovém okrese už nebudu pracovat v oboru. Potřebuju tvoji radu. A jestli se shodneme, že mám prodat, potom budu potřebovat tvoji pomoc při sepisování prodejní smlouvy.“

„Rád bych –“

„Kdy můžu přinést papíry a všechny ty věci?“

„Dneska je to poměrně jednoduché, bydlím ve Zlaté písčině v bytě dvě F. Je to tu dost ponuré. Bydlím tam už… deset dní. Přijď až po osmé, Loretto. Byt je v hrozném stavu.“

„Dobrá,“ souhlasila. „Jsem tak šťastná, miláčku.“

„To je prima.“

„Na shledanou,“ řekla, zavěsila, zaklonila se a usmála se na kancelářský strop. Podívala se na hodinky. Jestli se dostane do bytu kolem čtvrté, než se Greg vrátí z kanceláře domů, dokonale mu uklidí. Přichystá nápoje, večeři jen dát na kamna, víno s ledem … Hlasitě se zasmál.

Kolem jedenácté dopoledne byla Carlotta Churchbridgeová v bazénu. Když přišel Henry, připlavala k žebříku. Vzal ji za ruku a pomohl jí ven. Hbitě vyskočila a Henryho potěšil pohled na její hezkou pružnou postavu, kterou si ve svých pětapadesáti letech uchovala.

„Všichni jsou tak sakramentsky daleko,“ povzdechla si, zatímco se utírala.

„Cože? Ach, jistě. Anchorage, Melbourne a Guadalajara. Roztroušené hejno vnoučat.“

„Chtěla bych se s nimi pomazlit. Půjdeme?“

„Dobrá.“ Připadalo jim příjemné, že mohou přejít Plážovou cestou a nemusí čekat, až se objeví mezera v sezónní dopravě. Vzduch nebyl tak oslnivě jasný jako jindy. Vysoko na obloze zastíral slunce mlžný opar. Henry svázal tkaničky a pověsil si tenisky na rameno, takže se s ní mohl šplouchat v přílivu nízkých vlnek.

„Divný den,“ řekla. „Je tak legračně cítit vzduch.“

„Uragán Ella.“

„Jde skutečně o uragán?“

„Podle rozhlasové zprávy v jedenáct hodin. Rychlost vytrvalých větrů sto třicet kilometrů za hodinu, rychlost prudkých závanů sto osmdesát kilometrů.“

Podívala se úkosem na svého vysokého manžela a v tmavých očích i ve výrazu snědého obličeje se objevil náznak výsměchu. „Je zase čeho se bát, viď?

„Skutečná hrozba proti fiktivní hrozbě?“

„Kde u všech všudy ten chlapík sebral ty kalhoty?“

„To myslíš C. Noble Winneye? Tyhle kalhoty se mu samozřejmě hodí k saku.“

Věděl, co tím Carlotta myslí. Winney nosil široké, obrovské šedivé kalhoty, celé oblýskané, které mu byly tak volné, že si je musel přepásat řemenem, vzadu se mu bortily v záhybech a při chůzi mu plandaly po nohou. Ke kalhotám nosil většinou bílé košile, tmavé kravaty a saka z téže stříbřité šedé látky, která mu byla přes prsa poněkud těsná.

„Včera jsem byla tak ospalá, že jsem vás ani neposlouchala. Vaše přátelství už skončilo?“

„Ne přátelství, jen známost. Nechtěl mě pustit bez vysvětlení. Musel se tím asi dlouho trápit. Proč by se penzionovaný diplomat měl bát pravdy? Protože jde člověk do důchodu, to přece ještě neznamená, že navždy vyřadí mozek. Měl bych přemýšlet o tom, jak bych mohl přispět jeho studijním skupinám a pracovním zasedáním, a ne o tom, jak se jim vyhýbat.“

„Och, hochu.“

„Ano, správně. Och, hochu. Tvářil se tak vážně. Když s ním mluvíš, stále ti při řeči přikyvuje. Asi tak jako stará jeptiška. Jako matka představená. Ano, tak to je. Má v sobě cosi jako náboženské zanícení. Jeho vírou nemůže otřást naprosto nic. Uvědomil jsem si to, když jsem chtěl na něho jít s logikou. Logika má na něho takový účinek, jako když házíš na stěnu hrách. Tak jsem prohlásil, že jsem prostudoval jeho materiály a že jsem hodně přemýšlel o jeho objevech a postřezích. Tvrdil jsem, že jsem na ministerstvu musel podstupovat určitá rizika. Musel jsem se řídit přísahou a kromě toho mě za mou práci platili. Ale teď v důchodu nemám chuť pouštět se do rizika, které po mně požaduje.“

„Och, hochu.“

„Tvrdil jsem, že se jeho vliv šíří a že zpráva o jeho činnosti nevyhnutelně dojde ke sluchu člověka, který se rozhodne, že je třeba s Winneyem a s jeho partnery skoncovat. Samozřejmě se to musí vykonat chytře a bezbolestně. Bude to vypadat na srdeční záchvat nebo mrtvici a tak dále a tak dále, aby to nevzbudilo pozornost veřejnosti, aby se nemluvilo o mučednících. Tvrdil jsem z vlastní zkušenosti, že jeho činnost považuji za příliš riskantní a že chci dožít svá léta v klidu.“

„Ty mizero jeden. To jsi toho ubožáka pořádně vyděsil.“

„Vyděsil? Proboha, to ne. Nic ho nemohlo víc potěšit. Posílil jsem tím jeho paranoiu. Poskytl jsem důvěryhodné důvody k obavám. Uvedl jsem toho idiota přímo do euforického stavu. Držel mi ruku v těch svých vlhkých obrovských tlapách, pomalu a dlouho jí potřásal a opakoval, že rozumí, že už na mě nebude naléhat, že jsem obětoval dost svého života vlasti a tak dále a tak dále. Bude respektovat má přání a už nikdy mi o těch věcech nic neřekne.“

Carlotta se vrhla na škebli, prohlédla si ji, zjistila, že je prasklá a odhodila ji do moře. Otočila se a podívala se na něho. „To mě přivádí na myšlenku, kolikrát jsi asi takhle zmanipuloval mě?“

„Nikdy se mi nepodařilo tě k něčemu donutit kromě toho, že jsem tě přiměl ke sňatku se mnou.“

„Příšernou španělštinou.“

„V nejlepší španělštině podle Berlitzovy učebnice.“

„Ale teď já donutím k něčemu tebe, Henry. Příští měsíc dostanu nájemné ze statku po drahém zesnulém tchánovi mé sestry a pojedeme za ně do Guadalajary, do Melbourne a Anchorage. Pořadí už nechám na tobě.“

„Přísahám při velkém šedivém břichu C. Noble Winneye, že cestu zařídím a že pojedeme.“

„A že napřed dopíšeš článek? Přísahej na břicho!“

„Nejde mi to moc dobře. Nijak nepostupuju.“

„To, co jsem zatím četla, zní světově. Přísahej při břichu!“

„Tak já přísahám.“

„Už jsme za naší značkou. Skoro dva kilometry. Vrátíme se.“

Když David Dow, pokladník Svazu majitelů družstevních bytů, odešel ze správcovy kanceláře ve Zlaté písčině, řekl Julian Higbee rozzlobeně Lorrie: „To nic neznamená! Abychom vyšli s absolutním minimem? Abychom pracovali pro Svaz? Na to zapomeň, holčičko. Nechci, aby správa Zálivu na mě z jakéhokoliv důvodu zanevřela.“

„Pan Dow vypracovává jenom – jak to řekl? – kostru rozpočtu. Ptal se, co bychom dělali, kdybychom pracovali pro ně. Nic víc. Ještě nás o to nepožá-„

„Nemělas mu odpovídat, když se ptal, co děláme. „ „Co vůbec děláme? Ve čtvrtek je patnáctého. Myslíš, že šek přijde? Ta slečna tvrdí, že pan Sullivan už není ve správě Zálivu. Vede to teď pan Gellroy. Pan Gellroy má moc práce. Třikrát jsme ho volali a on nám neodpověděl. Frank West už není ve Sdružení pro investice a ani nevím, jestli jsme my sami ještě vůbec zaměstnaní, nemůžu to nikde zjistit.“ Upřeně se na něho zadívala. „Panebože, Juliane, s tebou je kříž, protože jsi takový beran, paličák, hlupák, já někdy . . .“ Pokrčila beznadějně rameny a zamířila ke dveřím kanceláře. Odemkla je a sundala cedulku s nápisem: ZAVŘENO.

Julian ji uchopil za ramena, přitáhl si ji k sobě. „Je to veliká organizace, dobře nás platí, a když to tady špatně dopadne, strčí nás někam jinam, do nějakého jiného družstevního domu, snad na Východním pobřeží. Nechceme se přece dostat do riskantní situace, že?“

„Ach, nech toho. Asi zkrachují jako všichni ostatní.“

„Potřebuješ se rozveselit.“ Přitáhl si ji ještě blíž a chtěl se s ní mazlit. Za chviličku si však uvědomil, že Lorrie stojí ochable a jeho laskání neopětuje. Pustil ji a podíval se na ni. „Co je s tebou?“

Odhodila si vlasy z obličeje a odpověděla: „Jestli se chceš milovat, najdi si ženskou, která na to bude mít náladu.“

Odstrčil ji, zabručel cosi beze slov a beze smyslu a nasupeně odkvapil.

Náhodou měl u sebe klíček od bytu 5-E, který patřil Pastorellimu. Byt byl připraven k okamžitému obývání, ale teď už byl čtyři měsíce prázdný. Julian vešel do bytu, pustil si barevný televizor, kde zrovna vysílali sportovní přehled, a natáhl se na gauč.

Trvalo dlouho, než ho hněv opustil. Uvědomoval si. že nejhorší omyl, jakého se kdy dopustil, byla milostná aféra s Bobbie Fishovou. Ale jak mohl předvídat, že se z Bobbie a Lorrie stanou nejlepší přítelkyně? Velice se navzájem oblíbily. Lorrie vždycky toužila po tom, aby mohla dokončit zdravotnickou školu. S Bobbie se ráda bavila o ošetřovatelských problémech. A Bobbie dělala, jako by jí Lorrie zachránila život tím, že ji odnaučila pít.

Potíž spočívala v tom, že se Bobbie pořád potloukala kolem kanceláře a kolem jejich bytu; tím Lorrie nepřetržitě připomínala jeho nevěru. Manželky se podle všeho ani tolik nedotklo, že ji podváděl, jako spíše fakt, že zneužil kritické situace, ve které se Bobbie octla.

Plakaly spolu, utěšovaly se navzájem a velice se spřátelily. Snažil se vysvětlit Lorrie, že Bobbie k ničemu nenutil, že si sama jenom namlouvá, že šlo o násilí, aby zachránila vlastní tvář.

Připadalo mu divné, že kdykoliv spatřil věrné přítelkyně pospolu, obě na něho pohlédly a okamžitě přerušily dlouhý rozhovor. Přestaly se bavit a pochechtávat a mlčky na něho civěly. Stejným pohledem, chladným a nenávistným. Ne, to nebyla nenávist, to bylo pohrdání. Každá z nich se m něho hněvala kvůli –tomu, co udělal té druhé. Nenávist k němu byla součástí jejich přátelství. Teď bylo nemožné, aby si něco začal s kteroukoliv z nich, a to ho silně znervózňovalo. Kdyby ho Lorrie a Bobbie nebyly tak odstavily, nikdy by se nebyl dostal do té zatrachtilé situace s Lynnou Simminsovou.

Co od něho čekaly? Že půjde do výčepu U mořského ježka a odreaguje se u některé z prostitutek Toma Shawna? Darleen Mosebyová by určitě stála za hřích, aspoň podle zevnějšku. Hezká holka. Pokud věděl, ze Zlaté písčiny ji vyhledával jenom důstojný pán doktor Harmon Starf, když jeho manželka Mary jednou měsíčně odlétala do Chicaga na schůzku rodinné firmy, které prý patřily ohromné uhelné doly a obrovská potrubí.

Myšlenka na peníze působila Henrymu tlak v žaludku. Je dost pravděpodobné, že patnáctého žádný šek nepřijde. Lorrie dřív nebo později zjistí, že jejich společné úspory jsou asi o tři tisíce nižší, než si myslí.

Kéž by mohl zmizet. Dotknout se kouzelné lampy a zmizet. Snad by měl vybrat celé konto a vypadnout. Zbývá tam ještě pětadvacet stovek. Odjet do Oregonu. Dát si nové jméno. Začít nový život. Jestli se Lorrie nepřestane k němu chovat odmítavě pokaždé, když se jí dotkne, potom si to ta potvora zaslouží.

Ale co když už teď lituje, jak se chovala, když jí chtěl projevit svou touhu? Šel k telefonu a vytočil číslo kanceláře. Nikdo telefon nebral. Paralelka marně zvonila zároveň v bytě, takže nebyla ani tam. Povzdychl si. Asi podnikla další výpravu za Robertou na její pracoviště, aby si vypovídaly všechny svoje strašné problémy a prožily další sedánek plný slz a vzájemného utěšování.

Usnul. Náhle se probudil o hodinu později. V ústech cítil nakyslou příchuť. Protáhl se v širokých ramenou mu zavrzalo. Znovu zkusil číslo kanceláře.

Pocítil zároveň strach i hněv. Pospíchal do kanceláře. Když se k ní blížil, uviděl Lorettu, jak odemyká dveře. Roberta Fishová stála těsně za ní. Obě se smály. Lorrie prudce otevřela a otočila se. Na její tváři spatřil ten veselý, narůžovělý, rozjařený výraz, jaký u ní už neviděl několik let. Přesně věděl, co znamená, a v okamžiku poznání si uvědomil, že to vlastně tuší už dost dlouho, že mu to trčelo někde v hlavě, skryté a těžko uvěřitelné.

V mžiku ten výraz zmizel a Lorrie řekla něco Bobbie docela klidným tónem. Obě se na něho podívaly obvyklým způsobem. Bobbie svou přítelkyni lehce políbila na tvář, pohladila ji po rameni, otočila se, prosmýkla se kolem Juliana a zamířila k výtahům. Julian po-

tlačil okamžitý impuls, který ho nutil, aby ji praštil do zátylku sevřenou pěstí a aby do úderu vložil veškerou sílu, jíž byl schopen. Věděl, že by ji tato rána zabila. Otřáslo jím, když si uvědomil, kam až dospěl. Opřel se o stěnu chodby, slabý a zpocený, s třesoucíma se rukama, ale v jediném okamžiku pocítil dost síly, aby mohl čelil Lorrie. Slyšel, jak začala psát na stroji.

Vešel do kanceláře. Podívala se na něho prázdným pohledem. „Vím, co se děje," řekl.

„Tak?"

„Ty ani nezapíráš?"

„Náhodou jsem šťastná. Tobě navzdory. Jsem ti dokonce vděčná. Takovým podivným způsobem jsem ti vděčná."

„Co s námi bude? Co bude se mnou?"

„Proboha, Juliane, jdi spravit kohoutek u vodovodu. Jdi vyčistit bazén. Odnes odpadky. Jinak nemůžeš udělat vůbec nic, abys mezi námi něco změnil. Už nikdy."

Ella měla životní sílu neměřitelně mohutnou. Letni moře pod ní jí dodávalo vitalitu. Z povrchu vysávala horký vlhký vzduch a ve vírech ho vynášela nahoru až do kupících se mraků. Prudké závany větru s deštěm vystřelovaly do všech směrů milióny tun deště, který padal dolů drtivě děsivou váhou. Z mraků chrlil uragán vodu, tornáda se nořila do hloubky, vířila, rvala, ničila. Ella se pohybovala vpřed, postupovala a hrozila. Stala se z ní osobnost, která dosáhla úderné zralosti, předurčená k tomu, aby v budoucnosti po mnoho dni hynula postupem dále na západ, mnohem dále od rovníku.

V šest hodin v pondělí večer dospěl střed uragánu přibližně na 15. stupeň severní šířky, 55. stupeň západní délky, přibližně pět set kilometrů na východ od ostrova Martinique. Ale základní tvar mraku v jeho zřetelně oválné struktuře byl tak obrovský, že přední okraj hlavního mrakového tělesa už zastíral ostrovy Antiguu a Guadeloupe. Letadla létala do urgánu a vylétala z něho. Přístroje chrlily své záznamy a jejich údaje spolykaly počítače ve Státním uragánovém středisku. Ella byla mohutný uragán, kompaktní, obrovských rozměrů, s větry o rychlosti skoro sto šedesáti kilometrů za hodinu. A tato rychlost neustále rostla.

Jeden závan vichřice o rychlosti sto sedmdesáti pěti kilometrů za hodinu byl již zaznamenán v městě Saint John's na ostrově Antigua. Přišel ihned poté, co za pět hodin napršelo dvacet pět centimetrů vody.

Pracovníci hydrometeorologické stanice měřili na palubě čtyřmotorového tryskáče v sousedství oka uragánu vodní kapky, krystalky ledu, tlakový spád vzduchu, rychlost větru a jeho směr v různých výškách, stacionární kamerou fotografovali měnící se hodnoty na přístrojové desce, sdělovali dráhu uragánu palubnímu počítači a výsledky vysílali do Miami, aby sloužily k přípravě další návěsti.

Na Safersimpsonově stupnici byla Ella oklasifikována číslem pět jako mohutný uragán téhož rozsahu a téže intenzity jako její předchůdce asi v roce 1944, který si vybral daň v sedmi stech devadesáti lidských obětech, sto čtyřiceti šesti zničených letadlech a třech lodích třetí americké flotily v Tichém oceánu. Ella byla stejně nebezpečná jako uragán, který v roce 1789 řádil na pobřeží v Indii a zanechal naživu pouze dvacet lidí z dvaceti tisíc postižených, stejně mohutná jako uragán z roku 1881, který zabil v Číně tři sta tisíc lidí, anebo uragán, který zatopil dalších tři sta tisíc obyvatel v Bangladéši v roce 197O. Ella byla sestra uragánů Beulah, Cella, Carla, Hilda, Camille a Betsy, které zachvátily horní pobřeží Mexického zálivu v letech šedesátých.

Anatomie uragánu byla mohutná a složitá. Těžké dešťové mraky se řítily směrem k vnitrozemí, byly zachycovány obvodem oka a tam spirálovitě vířily nahoru. Jakmile se mraky zvedly, ochlazovaly se a voda kondenzovala v podobě deště, vytvářela a uvolňovala horko. Toto horko hnalo vzduch do výše mnohem rychleji než při ohnivé bouři. Rychlý vzestup snižoval tlak a tak zvětšoval rozsah, objem a rychlost mrakových mas nasáklých těžkým vlhkem.

Energie Elly byla pravým opakem energie sluneční. Slunce vyhřálo tropická moře podél mezitropické oblasti. Vysílalo obrovskou energii v podobě horka, které měnilo mořskou vodu v páru. Jedna částečka takového paliva, jako je benzín, promění dvacet částeček vody v páru tím, že vodu přivede do varu. Ella shromáždila i mrakové struktury dvacet miliónů tun vody za den. A tak energie uvolňovaná každý den se rovnala miliónu tun paliva. Vzduch sestupující

uvnitř oka – které bylo padesát šest kilometrů široké a dvanáct kilometrů hluboké – byl chladnější a suchý. Vzduch, který se předtím zbavil vlhkosti, byl na vrcholu mrakové stěny vsáván zpět v anticyklonické struktuře. Ella se jasně napájela z nekonečného přísunu horkého vlhkého vzduchu z obrovské rozlohy Atlantského oceánu a posílala pásy těžkého lijáku ještě dále před sebe po obou stranách své dráhy.

V devět hodin v úterý dopoledne seděl Sam Harrison u kovového stolku ve stínu nedaleko bazénu v kolonii Ostrovan. Dopil vysokou sklenici chlazené čerstvé pomerančové šťávy, dojedl míchaná vejce, párek a ovesnou krupici a Kitty mu přinesla druhou konvici kávy. Stůl stál ve stínu obrovské révy a židli si Sam postavil tak, aby vánek vanoucí ze Zálivu odnášel veškerý bodavý hmyz. Měl na sobě krátké tyrkysové plavky a na očích velké tmavé brýle proti slunci. V minulých dnech slunko trochu přebral a ke svému trvalému opálení přidal ještě hnědočervený nádech, až mu chlupy na pažích a na nohou docela zbělely a kontrastovaly tak s překvapujícím odstínem pleti.

Znovu se zahloubal do výtisku Athens Times Record, aby si přečetl podrobnou zprávu o uragánu Ella. Vtom k němu přistoupila Kitty s přenosným telefonem. „K vašim službám," pravila. „Nerada bych, aby některý host musel vstát a ujít celých šest metrů."

Zastrčila šňůru do panelu za stolem, zvedla sluchátko a podala mu je s ironickou úklonou.

„Sam Harrison," ohlásil se.

„Dobré jitro."

„Dobré jitro, Barbaro."

„Museli vás shánět, tak doufám, že jsem vás nevzbudila."

„Žiju stále o čtyři časová pásma jinde. Nějak se nemůžu dostat na tu správnou trať."

„Včera kolem čtvrté jsem se byla v tiskárně Indra-Print zeptat, jestli dnes dostaneme ty zprávy, jak slíbili. Mají nějaké potíže se zmenšováním obrázků na žádaný rozměr, ale dnes odpoledne to bude hotové. Viděla jsem obálku. Bude to vypadat velice … věrohodně."

„Teď by se o to lidi mohli víc zajímat a přečíst si to povídání."

„Vím. Poslouchal jste ranní zprávy?“

„V sedm ranní přehled. Vypadá to, jako by se Ella skutečně pustila do těch ostrovů tam dole.“

„Same, jestli se uragán dostane sem, jestli zasáhne naše pobřeží, pak budu mít pocit, jako bychom jej přivolali. Není to hloupost?“

„Myslíte, že Ella chce dokázat, že mám pravdu?“

„Něco na ten způsob. Nechci malovat čerta na zeď, ale pokud tu není paní Schmidtová, vůbec nevycházím. Mohl byste dnes ve čtyři zajet do tiskárny pro těch padesát exemplářů a přivézt je sem?“

„Samozřejmě.“

„S placením si nedělejte starosti. Budou vás čekat. Tady výtisky podepíšete, Gus podepíše ten oběžníček a můžeme začít s rozesílá'-ním.“

„Dobrá. Budu tedy u vás kolem půl páté.“

Kitty odnesla telefon. Přišla vysoká sekretářka z Birminghamu a sedla si ke stolu. „Ó, jak jsme důležití!“ zvolala, zatímco si ji Kitty měřila opovržlivým pohledem. „Lidi tě obsluhují, nosí ti telefony. Dobré jitro, Same.“

„Dobré jitro, Liz.“

„Pokud jde o ten včerejší večer, rozhodla jsem se, že ti to prominu. Není to ode mě hezké?“

„Čím jsem si to odpuštění zasloužil?“

„Jen si ho poslechněte! Včera večer jsem si myslela, že se spolu hezky bavíme, ale najednou se ohlédnu a ty jsi v trapu. Napřed mi napadlo, že jsi šel na záchod. Cekala jsem a čekala. Tak jsem si řekla, žes trochu přebral a šel se projít po pláži. Ještě chvíli jsem čekala a pak jsem tě šla hledat. Volala jsem k tobě domů. Nic. Pěkně jsi mě vyšplouchl, drahoušku.“

„Opravdu? Já jsem se s tebou ani nerozloučil? Promiň. „

Upřeně ho pozorovala. „Víš, když mi bylo sedmnáct a stala se ze mě slečna Fork Liftová, ani by mi bylo nenapadlo že kdy zažiju takovýhle trapas.“

„Trapas? Promiň. Nebyl jsem ve své kůži. Šel jsem na dlouhou procházku po pláži. Když jsem se vrátil, byl už bar zavřený a všichni hosté šli spát.“

„Všichni hosté – sedm nebo devět lidí. Už jsem zapomněla, kolik nás vlastně bylo. Kdybys byl řekl, byla bych šla na pláž s tebou."

„Jestli jsem se tě dotkl, tak promiň. Omlouvám se."

Povzdychla si. „Dobrá, chlapečku. Hodně jsem vyhrávala, tak musím taky sem tam něco prohrát. Nějak se nám to pokazilo."

„Hlavně, že ty jsi v pořádku, Liz."

Vstala s úsměvem. „Brekotem se nic nespraví. Ještě se uvidíme, inženýrku."

Byl na ni hezký pohled, když odcházela, když udělala tři rychlé krůčky a vrhla se střemhlav do bazénu. Promiň, dámo, myslel si, ale podle všeho mě postihlo něco, co by se dalo nazvat citovou vyprahlostí. Pokud to není paní Messengerová, jako by mě to vůbec nezajímalo. Už dokonce ztrácím svou normální zdravou chuť k jídlu. Jsem jako ten zrzavý kluk, Charlie Brown, který sní o zrzavé dívce. Kdyby mi Barbara poručila, abych skočil ze střechy budovy, zeptal bych se jí, ze které si přeje.

Vylízej se z toho, Harrisone, říkal si. Pomalu vcházíš do středního věku. Jednou jsi to zkusil s manželstvím a nevyšlo to. Ksakru, nedovedeš si udržet ani přátele, jak si potom chceš udržet ženu? Je už vdaná a je to bohačka. A je tak půvabná.

Dr. Dewey Dromb konal obvyklou dopolední vizitu v athénské nemocnici. Toho úterního rána měl na psychiatrickém oddělení jenom tři pacienty. Ležela tam Kathy, mladá dcera Mo Sindera, která spolykala tolik drog, až jí z toho hlava třeštila, a právě teď začínala rozlišovat halucinace od skutečnosti. Dále tam byl otec Freda Hildeberta, prezidenta Athénské banky a Trustové společnosti. U něho nabýval lékař přesvědčení, že jde o neodvolatelnou senilní demenci, která vyžaduje nepřetržitou ústavní péči. Stařík byl slabý a křehký, pokud mu mozek poměrně dobře fungoval, ale teď z něho byl úplný cvok, pohyblivý a nebezpečně silný. Pokusil se zavraždit doručovatele balíků ze státní pošty a neuspěl jenom proto, že na brokovnici svého syna stiskl obě spouště najednou. Ve střeše přístavby provrtal díru a po schodech se zřítil do ozdobných keřů na zahradě. Poté klusal kolem šesti domovních bloků, než se ho podařilo chytit. Drombovi vyprávěl, že slyšel ošetřovatelky, jak si spiklenecky povídají, že mu v noci strčí do postele kobru. Žádal, aby mu bylo vydáno sérum proti

hadímu jedu a aby mu byl na dveře připevněn zámek, který by se dal na noc zamykat zevnitř.

Dewey Dromb si na konec nechal Thelmu Mensenkottovou, protože věděl, že u ní najde víc porozumění než u ostatních pacientů.

Thelma měla na sobě prosté modré šaty a seděla na šedivé židli, která1 byla u okna přišroubovaná skrz koberec k ocelové podlaze. Na klíně držela otevřenou knihu. Když vešel, vstala, zavřela knihu a položila ji na okenní římsu.

„Posaďte se, Thelmo. Dnes vypadáte líp."

„Taky se lip cítím."

Posadil se k posteli a usmál se na ni. „Přemýšlela jste o tom, oč jsem vás požádal?"

„Ano. Zkusila jsem spoustu různých věcí. A… no … přišla jsem na obdobu, která není úplně přesná, ale je tomu tak blízko, jak jen možná."

„Řekněte mi to!"

„Jednou, když jsem byla malá, jsem vběhla do domu, když to nikdo nečekal, vrazila jsem do stolu, z toho spadla miska a rozbila se. Byla to bílá miska s fialovými květy, anglický hrnčířský výrobek, který se v naší rodině dědil. Chtěla jsem zatajit, že jsem misku rozbila. Slyšela jsem rodiče, jak se spolu baví. Neslyšeli, jak se miska rozbila. Přistála na předložce a rozlomila se v půli. Odnesla jsem oba kusy k sobě do pokoje. Měla jsem letecké lepidlo a myslela jsem si, že nádobu slepím tak dokonale, že si nikdo praskliny nevšimne, aspoň pro nejbližší dobu. Ale když jsem se pokoušela oba kusy slepit, zjistila jsem, že několik malých kousků chybí. Kusy do sebe nezapadaly tak, aby místo zlomu nebylo vidět. Ale stejně jsem se o to pokusila a udělala jsem hloupost. Bylo by lepší, kdybych to vůbec nezkoušela, protože zjistili, že jsem se snažila střepy slepit, a považovali rnůj pokus za podvod. Tak … to je ta obdoba."

„Jaký to má k vám vztah?"

„Nechápete tu souvislost?"

„Asi ano. Ale rád bych věděl, jak vy se na to díváte."

„Jsem … jsem rozbitá. Rozpůlila jsem se. Mohu se spravit, ale navždy chybějí malé kousky a lidé hned poznají, jak neuměle je oprava provedená."

„A co když jste se nikdy nerozbila? Co když jste odjakživa ze dvou kusů a teprve teď jste si tuto skutečnost uvědomila?“

„Och?“ Nepatrně naklonila hlavu a zamračila se na zeď. Napadlo ho, že je to docela hezká odpočívající paní. „Asi jsem se celá nikdy necítila… v tom smyslu, jak ostatní lidé tvoří celek. Jack je taková ucelená bytost. Já jsem si nikdy nebyla jistá, kdo vlastně jsem.“

„Svého manžela přece milujete?“

„Och, ano! Velice. Je to takový vlídný člověk.“

„Jak byste si představovala svůj život?“

„Chtěla bych mít děti, ale nemůžu. Ráda bych se vrátila do školy a studovala živé věci. Savce. Botaniku. Mořské živočichy.“

„Proč to tedy neuděláte?“

„Asi proto, že by to Jack považoval za hloupost.“

„Pozorujete na sobě od pátku nějaké fyzické změny, které by mohly způsobit léky?“

„Pociťuju… takové zvláštní vzrušení, očekávám, radosté, bezdeché rozechvění, které přichází a zase velice rychle mizí. A přitom pro tyhle pocity nemám žádný důvod.“

„Je to pro vás nepři jemné ?“

„Ani ne. Cítím, že se červenám a že mi buší srdce, ale nepříjemné to není.“

„Jak jste v noci spala?“

„Jako mrtvá. Probudila jsem se ve stejné poloze, v jaké jsem usnula. Asi jsem se ani nepohnula. Když tak všechno uvážím, proč vlastně nemůžu být doma?“

„Chci, abyste měla dost času přemýšlet sama o sobě. Nevěřím, že jste o sobě dost přemýšlela. Leká vás představa, že byste mohla být neurotická, že byste se příliš mnoho obírala sama sebou. Thelmo, všichni se příliš obíráme sebou samými. Každý z nás je jediná osoba, kterou máme možnost poznat, a pokud se vyhýbáme sebepoznání, pak se stáváme tak trochu podivínskými.“

„Jako já?“

„Řekl bych, že jste komplikovaná, ale ne podivínská. Vůbec ne podivínská. Právě teď vás nechci poslat domů, protože si myslím, že

manžel zabírá příliš mnoho vašeho času a vaší pozornosti, když jste doma.“

Náhle jí potemněl obličej, oči se jí zúžily. Pěstí uhodila do opěradla židle a vykřikla: „Někdy toho drzého starého spratka nenávidím! Působí na mě –“ náhlá se zarazila a položila si špičku prstů na ústa. Zadívala se na lékaře rozšířenýma očima.

„Jen to dořekněte, Thelmo.“

„Och ne, panebože! Kde se to jenom ve mně vzalo?“

„Z té druhé poloviny rozbité misky.“

„Ale já ho miluju. Miluju ho z celého srdce.“

„Ale cítíte, že vás ponižuje.“

„To nikdy!“

„Thelmo!“

„Řekla bych, že … někdy ho špatně snáším.“

„Protože chce, abyste oba žili jeho životem, životem, který on naplano val ?“

„Nenávidím tu svinskou budovu!“

„Protože…?“

„Je to místo pro smrt! Přicházejí tam lidé umírat!“

„A vy umřít nechcete.“

„Odkud to jenom přišlo? Můj bože, otvírám ústa a nevím, co z nich vyjde. Máte pravdu, doktore. Ještě bych se neměla vracet domů. Snad bych se nikdy neměla vrátit domů.“

„Už brzy půjdete domů. Zítra vás zase navštívím. Trošku vám změním léky. Zatím vás prosím, abyste mi pomohla a udělala si další rozbor toho, co se děje ve vaší hlavě. Uděláte to, Thelmo?“

„Pokusím se, ale nevím, jestli –“

„Pokuste se tentokrát vytvořit něco živého místo rozbité misky.“

„Živého? No dobře. Přistřihl jste si knírek.“

Lehce se začervenala. Zasmál se a řekl: „Jenom trošku na koncích. Děkuju vám, že jste si toho povšimla.“

Když Lew Traff podruhé zazvonil u domu Denniverových na ostrůvku Fiddler, uslyšel vzdálenou podrážděnou odpověď: „Už jdu! Už jdu!“ To křičela Molly Denniverová.

Na velkém keři u vchodu pilně pracovaly včely. Drozd mnohohlasý cvičil novou melodii. Mladiství letňáci pokřikovali tichou ulicí a jejich mopedy naplňovaly vzduch trhavými výbuchy.

„To jsi ty!“ zvolala překvapeně. „Proč jsi nezavolal?“

Měla na sobě světle modré šortky z hrubé bavlněné látky a bílou košili z téhož materiálu, obojí postříkané skvrnkami žluté barvy, které harmonovaly se skvrnkami na čelisti, na tváři a na pracovních rukavicích.

„Je Justin doma?“

„Kdyby ten mizera byl doma, natíral by on, jak jsem ho o to mockrát žádala. Až jsem se naštvala a rozhodla se, že to udělám sama. Ale už toho mám až po krk.“

„Zkoušel jsem to v obchodě i v okresní budově.“

„Dal se do kupování člunů. Kingsley ho dovlekl někam, kde je prý nějaký opotřebovaný člun Bertram. Pojď dál.“ Šel za ní obývacím pokojem a dále do kuchyně. Na novinách tam stály tři čerstvě natřené barové stoličky a čtvrtá natřená teprve z poloviny. „Udělej si pohodlí, já to zatím dodělám. Podej mi pivo z lednice a samozřejmě si taky vezmi. Neměla bych pít. Dostávám pivní břicho. Už jsem mockrát říkala Jusovi, že nám stačí člun Mako. Když si koupí člun, který je moc velký pro jeřáb, potom musíme dvakrát za rok čistit dno a to stojí prachy, chápeš? I se člunem Mako budou potíže, kanál je tady tak mělký, že člověk musí být hrozně opatrný, když chce s člunem manévrovat při nízkém přílivu. Ale ty víš, jaký Jus je. Vzpomene si, že něco chce, a musí to mít okamžitě.“ Vzala si otevřenou plechovku piva. „Děkuju, drahouši. Doufám, že moc nepospícháš. Snad bychom si mohli jít trochu zaplavat. Moc by nás to neosvěžilo, protože voda v bazénu je horká, aspoň podle mě, ale trošku to pomůže.“ Hřbetem zápěstí si odhodila vlasy dozadu a podívala se na něho. „Stalo se něco?“ V jejích kulatých zelených očích se objevila úzkost.

„Moc se toho stalo, a samé špatné věci. Moc špatné.“

Dokončila poslední tah štětcem, postrčila stoličku k ostatním a sundala si rukavice. „Jak to myslíš?“

„Marty je v pasti. Dům Na výspě je v háji. Financování zkrachovalo.“

„Slyšela jsem o tom. Ale asi to nebude tak zlé, jak ti to připadá, viď?“

„Případ přijde před federální soud v Tampě. Se spoustou obvinění. Defraudace. Padělaná potvrzení na půjčky. Zneužívání důvěrných informací.“

„Po tobě jdou taky?“

„Dovol, abych ti vysvětlil, jak to probíhá. Přesně tak mi to vylíčil Benjie Wannover. Přišli za ním a chtěli s ním sepsat předběžnou protokolární výpověď. Řekl, že v žádném případě. Vyhrožovali, že mu pošlou soudní obsílku a postaví ho před obžalovací porotu. Odpověděl: „Dobrá, přeju vám hodně štěstí.“ Na návrh asistenta návladního Spojených států mu sdělili, že mu obžalovací porota nabídne beztrestnost jako kompenzaci za úplnou svědeckou výpověď, ale Benjie svědčit nechtěl. Dobrá, řekli mu, když odmítáte svědčit, ačkoliv jsme vám nabídli beztrestnost, posuzuje se to jako pohrdání soudem a za to je trest osmnáct měsíců vězení. Namítl, že má deset dětí. To je smůla, řekli. Namítal, že dělal jenom to, k čemu dostal příkaz. To je smůla, řekli oni. Prohlásil, že musí mít právníka. Dobrá, souhlasili, ale před obžalovací porotou vás hájit nemůže. Protestoval, že takto přece nefunguje americký systém. Kde jste chodil, pane Wannovere, užasli. Tento systém takhle funguje už dlouho. Tak Benjie přišel za mnou, mluvili jsme o tom spolu, pak se vrátil k soudu a řekl: „Beru tu beztrestnost. Co chcete vědět?“

„Tohle že můžou s člověkem udělat?“

„Opravdu můžou. A mně to můžou udělat taky.“

„Co mi chceš vlastně říct?“

„Při kontrole knih společnosti Marliss a –Letra za posledních několik let přišli pracovníci FBI na třicet šest tisíc dolarů, na které nejsou žádné doklady. Šeky byly vybrány v hotovosti v bance. Obyčejně jsem je vybíral já a Benjie jim prozradí, že podle jeho názoru jsem hotovost dával tobě. Bude to jenom z doslechu, ale u obžalovací poroty se nedá při výslechu moc spoléhat na pravidla, podle kterých se řídí svědectví.“

Tučná' ústa se jí zkroutila a chabě pootevřela. V očích se jí objevil omráčený výraz. Seděla bez pohnutí a vzhlížela k němu. „Ach, Ježíšmarjá, Lewe! Ach, Ježíšmarjá!“

„Jo. A lidi od berňáku už stojí za dveřma. Vy podáváte s Justinem společné přiznání k dani, viď?“

„Jistě. Proč ne?“

„Podívej, já získám taky beztrestnost. Asi bych nedokázal přežít osmnáct měsíců v kriminále. Nejsem v tak dobré tělesné kondici. Už to s tou nabídkou zkoušeli a já po ní chňapnu. Řeknu všechno, Molly, taky to, kde ten sejf je a jak vypadá.“

„Všechno ne! Všechno nesmíš říct!“

„Cože? Nu to, nač ty myslíš, to neřeknu. Nebude to ani zapotřebí.“

„Ach, bože, co budu dělat?“

„Promiň, ale myslím, že jste v troubě, ty a Justin. Nevím přesně, jak to dopadne. Ale vím naprosto jistě, že se už tak mít nebudete, jak se máte teď.“

„Půjdu do kriminálu?“

„O tom pochybuju. Snad Justin, ale asi ani ten ne. Dostanete pořádnou pokutu, naměří vám veliké daňové nedoplatky, podmíněně vám prominou trest, Justina propustí z úřadu a tak dále. Pravděpodobně přijdete o tenhle dům.“

Slzy si razily cestu po její tváři. „Proč jsme si s tím vůbec začínali?“

„Asi z čisté a prosté hrabivosti.“

„Nemluv jako svině, Lewe. Děti! Všichni mí přátelé! Všichni v klubu! Bože, budu se stydět ukázat na veřejnosti.“ Sevřela rty. „Ten všivák, který to všechno zavinil, je Marty Liss. Manžel by mu rád prokázal laskavost, jenom z přátelství, jenom aby společnost z toho měla prospěch. Ale ten mizera musel posílat peníze.“

„A Justin je nevrátil.“

„Zvykli jsme si na ně. Začínali jsme si myslet, že si je zasloužíme. Dokonce jsme chtěli víc, pamatuješ? Teď … počkej chvilku. Jenom chviličku. Jak jsem já věděla, že jsi nám nosil pění ze ?“

„Dával jsem ti je.“

„V obálce. Já jsem obálku nikdy neotvírala, že ne?“

„Molly, pokaždé –“

„Nikdy jsem ji neotvírala. Vzala jsem ji a strčila do sejfu, jak mi to Justin přikázal. Myslela jsem, že jsou to obchodní papíry. Ty jsi

právník. Jak jsem mohla vědět, že tvým jediným klientem je Martin Liss? Ať se stane cokoliv, Justin bude přísahat na padesát biblí, že mi nikdy neprozradil, co mi dáváš, a že když šel do sejfu, našel tam vždycky obálky zapečetěné. Jestli řekne něco jiného, potom z něho bude ta nejubožejší lidská troska na západní Floridě, a jestli ty nebudeš hrát s námi, tak budeš na tom taky tak.“

„Co tyhle výhrůžky znamenají?“

„Vyslýchej si mě a zjisti si to později. Chráním sebe, svůj domov, své děti, svou pověst, a jestli ty budeš o mně šířit lži a někomu tvrdit, že jsem o penězích věděla, potom tě osobně zastřelím.“

Lew na ni zíral a nové poznání ho ohromilo. „Sakra, ty bys to určitě udělala.“

„Řekls Benjiemu, že jsem věděla o penězích?“

„Asi ne, aspoň ne tolika slovy.“

„Tak teď mu tolika slovy řekneš, že jsem o ničem nevěděla, nevím a nikdy vědět nebudu. Nikdy se už o tom ani nezmíním.“

„Molly, to je výborný nápad. Možná že se osvědčí, možná že ne, ale za pokus stojí.“

„Justin tu právě teď není. Čekám ho kolem páté.“

„Dobrá.“ ř

„Necháš tady pro něho obálku?“

„No … tentokrát nenechám.“

„Mám mu říct, aby ti zatelefonoval?“

„Vždycky jsem věděl, že jsi nejchytřejší z celé rodiny.“

„Buď zticha, Lewe. A jdi pryč. Musím moc přemýšlet.“

Pete McGinnity, předseda Svazu majitelů družstevních bytů ve Zlaté písčině, seděl v úterý ve tři hodiny odpoledne v koženém křesle se skloněným opěradlem v ateliérovém bytě 7-B a poddával se tupé netečnosti. Drapérie byly částečně staženy a zatemňovaly malý „televizní pokojík“. Na malé obrazovce pozoroval Pete film, který už jednou večer viděl, byl to anglický film o špiónech. Tehdy si myslel, že neporozuměl ději proto, že před večeří vypil dva koktajly, během jídla sklenici vína a nakonec velkou brandy. Teď byl úplně střízlivý a znechuceně si uvědomoval, že neporozuměl ději, protože byl nelo-

gický, nedůsledný, nepochopitelný. Byl to škvár a herci ještě k tomu své role přehrávali.

Irena seděla na rohu gauče, něco vyšívala a překřikovala hlasy z televizoru. Položil palec a prostředník na dálkové ovládání a uvažoval, jestli má televizor ztlumit nebo zesílit. Nakonec se rozhodl, že ho ztlumí.

„…je to hanebná věc," říkala. „Je to takový hrozně divný patron, nemyslíš? A Mary Starfová vypadá tak sympaticky. Ta holka, co sem za ním chodí, je tak mladá, že by mohla být jeho vnučkou. Je hezká, ale na první pohled se na ní pozná, co je zač. Grace Clevelandová tvrdí, že se ta holka v jednom kuse potlouká kolem výčepu U mořského ježka. Tam prý se schází pěkná pakáž. Tohle je přece slušné místo a bydlí tady slušní lidé. Já nepochopím, jak si může důstojný pán doktor Starf poslat pro prostitutku. Grace tvrdí, že bychom měli požádat Brookse Amese, aby… příště, až Mary Starfová pojede do Chicaga, se svými lidmi obsadil poschodí, zastavil tu běhnu a zeptal se jí, co tady pohledává."

„Já mám plnou hlavu těch problémů ze schůze majitelů bytů. Jak můžeš k čertu vyjednávat o poplatcích s lidmi, kteří ani neberou telefony? Správa Zálivu, Sdružení pro investice – člověk by myslel, že jim vůbec na tom nezáleží, jestli platíme nebo ne. Ale já vím svoje. Tihle lidi se na nás vyřítí jako smečka vlků a nejhorší na tom je, že tady bydlí spousta lidí, kteří nemohou zaplatit plnou částku. Co s nimi uděláme? Co vlastně mají udělat? Prodat byty? Ha!"

„…Ale ta holka, kdyby ji zastavili, by asi odpověděla, že jde k důstojnému pánovi Starfovi na návštěvu. A co s tím může udělat Brooks? Nic. Onehdy nadhodila Grace a tvářila se přitom hrozně připitoměle, že ta holka snad nějakým způsobem poskytuje doktoru Starfovi léčbu či co, což vyvolalo u paní Wasniakové takový výbuch smíchu, až to vypadalo na hysterický záchvat."

„Od té doby, co jsem v důchodu, mám větší starosti, než jsem měl, když jsem byl v zaměstnání. Dokonce i trávení se mi zhoršilo. Napadlo mi, že bych mohl místo sebe nastrčit Jacka Clevelanda, ale ten je na to moc chytrý. Radši zůstane mimo a bude si stěžovat. Všichni si raději stěžují, než by něco dělali. Měli bychom rozšířit

výbor a dát tam Jacka Clevelanda a plukovníka Marka Simminse. Rozložit to břímě na víc beder.“

„Ráda bych věděla, jestli ten bohoslužebník měl už dřív nějaký malér. Vsadila bych se, že ho vyhodili z církve kvůli něčemu podobnému.“

„Vezmeš si ještě trochu ledového čaje?“

„A jestli ano, vezmeš si taky?“ Usmála se, vstala a odešla z pokoje. Pete zíral podmračeně na obrazovku. Ostrostřelec sestřelil dívku z vodních lyží, dívka roztáhla dlouhé bílé nohy a padla mrtvá do vody. Ostrostřelec naskočil do autíčka a zběsile uháněl pryč.

Sam Harrison našel tiskárnu Insta-Print na severní straně Athén při cestě pro nákladní automobily, v jedné z neuspořádaných malých obchodních čtvrtí. Se slečnou, která přišla k pultu, museli na sebe křičet, aby se slyšeli, neboť v zadní místnosti rachotily stroje a nějaký záhadný dupot otřásal podlahou. Zabalili už předem zprávu do dvou lepenkových krabic, které byly těžší, než očekával. Podepsal potvrzenku o převzetí, strčil krabice do auta a rozjel se ke Zlaté písčině.

Pan Messenger byl vzhůru a oblečený, měl lepší barvu a vůbec vypadal lip, než když ho Sam viděl naposledy. Barbara žasla, že Sam čeká, až zprávu rozbalí v jejich bytě, aby se na ni podíval. Gus Garver už tam byl a netrpělivě čekal na podepisování oběžníku. Barbara, její manžel a Sam seděli a listovali výtisky zprávy, zatímco Gus jiné výtisky podepisoval.

Zpráva byla svázána ve světle modrém kartónu, na přední desce byl uveden titul, na němž se dohodli:

Topografické změny na ostrůvku Fiddler, které by
mohly vzniknout v důsledku bouřkového přílivu
Ing. S. Harrison

„Vypadá to dost dobře,“ řekl Sam Barbaře.

Usmála se spokojeně. „Taky si myslím.“

Začal číst Gusův úvodní oběžník a pohlédl na Guse s úžasem, ve kterém se tajil výsměch. „Kdybych byl věděl, že si mě tolik ceníš…“

„Tak bys žádal víc peněz. Čti dál.“

Gus uvedl čtyři zranitelné družstevní domy – Zlatou písčinu, dům Captiva, Azurový ván ek a Surfklub, protože stojí na nejužších,

nejméně odolných a nejvíce zranitelných částech středního úseku ostrůvku Fiddler.

Potvrdil Samovy závěry, zmínil se o velkých uragánech, které nyní poškozují Antily, upozornil na oficiální politiku, která se snaží poskytnout obyvatelům dvanáct hodin denního světla před bouří, aby mohli evakuovat ostrůvky, a končil výstrahou: „Myslím, že by bylo vrcholem šílenství, kdyby někdo chtěl přestát uragán v některém z těchto špatně položených družstevních domů, vlastně kdekoliv na ostrůvku Fiddler nebo ostrůvku Seagrape.“

„To zní přesvědčivě,“ řekl Sam. „Výborně to shrnuje situaci.“

„Výsledek našeho společného úsilí,“ řekl Gus. „Pan Messenger text vylepšil, takže zní lip, než jak jsem ho napsal já.“

Messenger řekl: „Škoda, že jste před několika lety vy dva nepracovali pro mě. Líbí se mi, jak logicky myslíte.“

„Jakou práci byste nám nabídl?“ zeptal se Sam.

„Hydraulické dobývání. V mexickém státě Campeche.“

„Nedělala to společnost Tech-Mex?“ zeptal se Sam. Lee přikývl. „Vybouchli, viďte?“ zeptal se Sam.

„Ano, byla to katastrofa, ale já jsem v tom byl zainteresován jen prostřednictvím Zdrojů Dálného východu, a protože náš obchod se společností Tech-Mex byl celkem podružný, ani jsme moc neztratili. Kdyby to bylo vyšlo, mohl to být pravý zlatý důl. Čím dřív budou tyhle texty podepsané, tím dřív můžou Dow a Forrester začít s distribucí.“

V šest hodin byl střed Elly na 16. stupni severní šířky a 62. stupni západní délky. Oko, jehož průměr činil přibližně padesát šest kilometrů, přeletělo právě město Basse-Terre na ostrově Basse-Terre a jižní část ostrova Guadeloupe. Svištivé větry o rychlosti sto sedmdesát až sto devadesát kilometrů za hodinu řádily na ostrovech Antigua, Montserrat, Saint Kitts, Santa Cruz, na Panenských ostrovech a na Haiti. Mohutné větry kroužily, přicházely ze severu přes Karibské moře a vysílaly ohromné vlny na pobřeží kolumbijského poloostrova La Guajira, na kamenné útesy ostrova Aruba a na pláže na ostrovech Curagao a Bonaire.

Uragán měl velký dosah, velký rozběh i velkou sílu, strhával zdi, stromy a elektrické dráty. Uchvacoval lidi, potápěl je nebo vyha-

zoval do korun stromů. Říčky proměnil ve řvoucí veletoky a potoky v řeky. Téměř veškeré komunikace s postiženými ostrovy byly přerušeny. Fotografie z družice byly rozesílány až do setmění každých třicet minut. Ella byla příliš rozlehlá, takže ji radar nemohl zachytit. Zjistil jen, že oblasti velmi intenzivních vodních srážek postupují a že na některých místech spadne až deset centimetrů vody za hodinu.

Mezitím se vědci snažili předpovědět účinek uragánu na stav vody v těch kontinentálních oblastech Spojených států, kde by Ella mohla napadnout souš.

Bylo nezbytné zahájit předpovědi, poskytnout přístrojům údaje o meteorologických strukturách, o vyšších a nižších proudech v ovzduší, sezónní intenzitě přílivových struktur, o odhadovaném účinku vodních srážek, o rychlosti a směru samotné bouře a o jejím účinku na všechny ostatní faktory ovlivňující hladiny oceánů. Nárůst byl konstatován hodinu po hodině, jak se uragán přibližoval s předpokladem, že když konečně dostihne pobřeží – pokud se vůbec na pobřeží dostane – ať na Palmové pláži, Galvestonu, Pensacolu či Ostrůvcích, uragánové poradny budou s to uvést přibližný počet decimetrů nad úrovní nejvyššího přílivu, který se dá očekávat, a přibližnou dobu, kdy voda dosáhne maxima.

Nárazové prudké deště dostihly východní část Kuby. Řeky Rio Salado a Rio Cauto se už vylily z břehů při prudkém vpádu do zálivu Guacanayabo. Záplavy byly již hlášeny ze Santa Cruz dél Sur na řece Río Najasa. Zprávy Uragánového střediska vysílal havanský rozhlas všemi stanicemi mimořádné výstražné služby. Země byla nasáklá vodou, ale nejtěžší deště teprve měly přijít.

Ve středu dopoledne poslouchala Audrey Amesová na kuchyňském televizoru zprávy o počasí. Dívala se na mapy a fotografie, pak přešla k nástěnce a položila magnetickou značku na souřadnice Elly na kovové mapě, která zachycovala celou oblast od afrického pobřeží až k Texasu.

Když vyšel Brooks Ames z koupelny, pustil se do studia mapy. „Pohybuje se přímo a vytrvale," poznamenal.

„A docela rychle, jak tvrdí."

„Měla by narazit přímo na poloostrov Yucatan."

„Jestli se nestočí na sever.“

„Zatím tomu nic nenasvědčuje.“

„Až na to, že většina uragánů se tam stáčí.“

„Že jich to dělá většina, to ještě neznamená, že se tam stočí také Ella.“

„Z tebe se stává odborník prakticky na všechno.“

„Co tím chceš říct?“

„Že v poslední době odporuješ všemu, cokoliv řeknu.“

„Neříkej!“

„Ale ano, Brooksi, vážně.“

„To není pravda.“

„Tak vidíš!“

„Co mám vidět?“

„2e už jsi mi zase odporoval.“

„Co je tohle za hru? Vyhrazuju si právo s tebou nesouhlasit, kdykoliv nemáš pravdu.“

„Ale většina uragánů se stáčí na sever.“

„S tím souhlasím.“

„Tak proč jsi mi odporoval?“

„Neodporoval jsem ti. Jenom jsem tvrdil, že když se většina stáčí na sever, neznamená to ještě, že to Ella udělá taky.“

„Proč to neudělá? Co jí v tom brání?“

„Nic. Uvažoval jsem jen logicky. Nemůžeš tvrdit, že se stočí na sever. To není přesné. Musíš říct, že se pravděpodobně stočí na sever.“

Posadila se a hleděla na něho bezvýrazným pohledem. „Můj bože! Co je s tebou? Přesně takhle jsem to přece řekla. Řekla jsem, že se snad stočí na sever, protože většina z nich se tam obrací.“

„Kdybys to tak skutečně řekla, byl bych s tebou souhlasil.“

„To je slovíčkaření. Nic než slovíčkaření. Celou dobu mě dráždíš touhle pitomou hrou se slovy. Já nepatřím k té tvé dobrovolné hlídce, k té tvé soukromé armádě, Brooksi.“

„Díky bohu. Narušila bys mi kázeň.“

„Prosím tě, jen se mi tady nenaparuj. Já tu jenom pracuju.“

„A pořád se hádáš.“

„A ty mi pořád odporuješ.“

Nalil si kávu, posadil se a řekl: „Četlas tu zprávu, kterou nám poslal Gus?“

„Hodně jsem přeskakovala, ale pochopili jsem, oč jde.“

„Myslíš, že by se to mohlo stát?“

„Brooksi, na to nechci ani myslet.“

„Já na to myslet musím. Patří to k bezpečnosti. A bezpečnost je moje povolání.“ Vytáhl z kapsy u košile kus papíru a podíval se na svoje poznámky. „Od Červeného kříže nebo od Civilní obrany získám seznam krytů pro případ ohrožení a určím, které by byly nejvhodnější pro obyvatele ostrůvku, sestavím jejich seznam a každému ho dám. Sepíšu seznam telefonních čísel v Palmovém okrese pro naléhavé případy a taky ho rozdám. Všichni moji muži mají teď ve vozech bezdrátové vysílačky a to nám hodně pomůže. Pracuju na uragánovém kontrolním seznamu, což bude třetí materiál, který rozdám. Opatřit si přenosné zásoby potravin, které není třeba vařit a které nepotřebují uskladnění v chladničce. Čtyřlitrové termosky na vodu. Tabletky na čištění vody. Všichni si předem natankují do vozu benzín. Nouzové baterky. Rozhlasové přijímače na baterie. Svíčky, zápalky. Balíčky první pomoci. Požádám každého majitele bytu a každého nájemníka, aby se u mě ohlásil, jakmile rodinná jednotka bude připravena k prohlídce, a pak kontrolu provedu sám nebo tím pověřím někoho ze svých mužů. Když budou mít všechno v pořádku, dostanou náš souhlas. V hlavním kontrolním seznamu zkontroluju odsouhlasené jednotky. A pak –“

Zvrátila hlavu dozadu a zaječela: „Ježíšmarjá!“

„Co se ti stalo, Audrey?“

„Čestně, ty jsi takový … šťoura, taková důležitka. Každou hloupost nafukuješ. Na všechno máš jenom kontrolní seznamy.“

„Měla bys mnohem spořádanější život, kdybys to dělala taky tak.“

„Pěkně děkuju, to mám radši nepořádek.“

„No bodejť! A abys věděla, ty odejdeš napřed do bezpečí a já tu zůstanu s Jimem Prenticem a Rossem Twiggem, se svými nejlepšími muži, a postarám se, aby byla budova vyklizena, až přijde příkaz k evakuaci ostrůvku. Jasné?“

„Kdybys mi poskytl předpisový vojenský výcvik, možná že by mi pak všechno hnedka došlo.“

„Ty jsi tak natvrdlá jako ten pitomec George Gobbin. Oba nechápete, že považuju za svoje poslání chránit životy a majetek a že v tomhle úsilí nepolevím. Jasné?“

„Ano, pane kapitáne. Ano, veliteli.“

Naklonil se a přiblížil obličej až těsně k ní. „Sarkasmus je laciné zboží!“ vykřikl. „Vůbec nic nestojí!“

Ustrašeně se na něho zahleděla. „Brooksi, tak mě napadá, jestli ses nezbláznil.“

U snídaně si Henry Churchbridge znovu pročítal jednotlivé pasáže z Harrisonovy zprávy. Carlotta četla ranní noviny, čas od času pohlédla na manžela a snažila se uhodnout, jak na zprávu reaguje.

„Zatraceně,“ zaklel Henry, „proti tomu se nedá nic namítat. Ten člověk tomu rozumí. Má pravdu. Budova, kterou postavili tady na pobřeží, není bezpečná, a byli jsme blázni, že jsme si v ní koupili byt.“

„Já pro tenhle byt nijak zvlášť nehoruju, můj milý. Připadá mi to tady tak trochu jako v kasárnách. Raději bych měla vlastní dům.“

„S tím by bylo moc práce.“

„Ani ne. Mám tolik chudých příbuzných, že bych mohla pozvat na návštěvu neteře a dcery neteří. Všechny jsou dobře vychované, velmi hezké a rády by mi pomohly, samozřejmě vždycky jedna nebo dvě najednou. A já mám peníze na hezký domeček. A snad i na větší domeček. Poslyš, drahoušku, měli bychom odsud přestěhovat všechny naše cenné věci, svěřit je do úschovy do pojištěného, klimatizovaného a bezpečného skladiště, navštívit naše děti, jak jsi slíbil, pak začít uvažovat o tom domku. Což kdyby byl někde blíž k našim dětem?“

„A kdy s tímhle programem začneme?“

„V noci jsem nemohla spát, a tak jsem vzala dvě prázdné krabice, naplnila je věcmi a napsala jejich seznam. Můžeš je svázat, strčit do auta a odvézt hned dnes ráno. Já zatím sbalím další krabice.“

„Prosím tě!“

„Proč prosím tě? Podívej se do novin. Píše se v nich, kolik lidí utonulo v řekách, kolik zasypaly zřícené budovy a kolik jich zahynulo, když se pokoušeli zachránit svoje čluny. V Portoriku je už dvaadvacet mrtvých a na ostrově Guadeloupe sedm. A ty si teď čteš tu zprávu, co mě včera večer tak postrašila. Neměli bychom si pohrávat s ohněm."

„Pohrávat s ohněm!"

„Ano."

Povzdychl si a rozhlédl se po světlém útulném bytě, jako by se s ním už loučil. „Dobrá, ještě trochu kávy prosím – a potom se pustím do toho pamfletu."

„Dobrá."

„Pravděpodobně se tady nic nestane, ale při prvním „-varování odtud mizíme."

„ Souhlasím."

„Jsme to ale pěkní hrdinové, když vezmeme nohy na ramena jako vyplašení králíci."

„Mám velice ráda tvoje přirovnání." „A já tvoji kávu."

Ve středu ráno stál Jack Cleveland v bazénu až po krk ve vodě a bavil se s Frankem Santellim z bytu 2-A, který si rozcvičoval zchromlou nohu. V poslední době už odložil zvláštní botu, kterou nosil po šest měsíců.

Jack Cleveland řekl: „Když jsem obchodoval v Ohiu se stavebním dřívím a často navštěvoval banky a tak dále, měl jsem co dělat s inženýry, s těmi jejich počítačovými modely a s tou jejich zatracenou hatmatilkou. Říkám ti, Franku, když přijdeš do styku s počítačovou technologií, musíš si zapamatovat STSV. Pamatuj si to, STSV."

„Co to k čertu znamená to STSV?"

„Jsou to začáteční písmena a znamenají Svinstvo tam a svinstvo ven. STSV. To si musíš zapamatovat, protože počítač neumí myslet, je to jenom pitomá mašina. Lidi jedním koncem do ní strkají informace a na druhém konci je vytahují, jakmile je počítač přežvýkal."

„To se mi docela líbí. Svinstvo tam, svinstvo ven. Jistě. Ty tedy tvrdíš, Jacku, že ta zpráva, kterou jsme dostali od Guse Garvera, je svinstvo?"

„Ne, to jsem neřekl. Někdo může dát do počítače docela dobré a cenné informace. Jenomže když přikládá některým věcem nesprávnou váhu a důležitost, když náhodou něco podstatného vynechá nebo strčí do stroje nějaký krám, který není součástí řešeného problému, potom dostane úplně zvrácenou odpověď.“

„Zkrácenou odpověď?“

„Zvrácenou. To znamená zkreslenou, pokroucenou nebo tak nějak. Přečetl jsem pozorně asi tucet stránek zprávy a potom už mi bylo jasné, že zbytek můžu jen tak přelítnout a zahodit.“

„Marie to četla a je z toho k smrti vyděšená. Chce hned odjet, a přitom uragán je odtud pravděpodobně tisíc kilometrů daleko a může se vrtnout kamkoli jinam. Ale Marie je přesvědčená, že míří přímo sem, na ni osobně. Povím jí, žes říkal, že jsou to všechno jenom kecy, a ona mi odpoví: „Jak to víš?“

Jack se zamyšleně poškrábal na kyčli. „Musíš to brát takhle, Franku: podívej se dolů na jih podél pláže. Podívej se na ty baráky. Skutečně si myslíš, že by okres, stát a federální vláda dovolily, aby stavba pokračovala, aby se utratily stovky miliónů dolarů, kdyby si myslely, že by to všechno mohlo spláchnout moře? Já přece znám předpisy pro stavbu, na to se můžeš spolehnout. A vím, že všechny tyhle vysoké budovy jsou dole zakotveny v pevné skále. Neplavou tam jen tak, na čestné slovo. A když máš tolik miliónů tun, nemůžeš je přece posadit na nějakou kašovitou hmotu. Myslíš, že by banky půjčily na ty stavby peníze, kdyby si myslely, že je bouře může spláchnout do vody? Prokristapána, Santelli, rozhlédni se kolem a pověz mi, co vidíš.“

„Tak se nerozčiluj.“

„Já se nerozčiluju. Radím ti jenom, co máš povědět manželce.“

„Grace to taky rozpálilo, když to četla?“

„Grace nemá trpělivost, aby přelouskala tak nudný text. Přečetla tak asi dvě stránky, pak to vzdala a prohlásila, že dá na mě, abych rozhodl, co máme dělat.“

„A co uděláte?“

„Opatříme si zásoby pitné vody a potravin, které nepotřebují vařit ani uložit v lednici. To samozřejmě jenom tehdy, když bouře bude řádit blízko nás. Mám ve městě přátele, kteří bydlí v Athénách dvacet

let, a ti tvrdí, že tu každou sezónu straší lidi pověstmi o uragánech a že se nikdy celkem nic nestane. Je to něco jako místní atrakce. Pořádají se tu uragánové večírky. Ale snad neuškodí rozumně se připravit. Mám benzínovou svítilnu, podívám se na ni, jestli je v pořádku. Opatříme si svíčky a baterie do přenosného rádia, mám přenosný televizor, který je taky na baterie. Až přijdou vichry, nalejeme si plné skleničky a nějak to přečkáme."

„Ten Brooks Ames tvrdí, že se musíme všichni vystěhovat."

„Kdo je sakra Brooks Ames? Tohle je můj domov, Franku, a když já budu chtít odejít, tak odejdu. A když budu chtít zůstat, tak zůstanu. Brooks by rád zbytečně prohánět lidi. Řekl bych, že tenhle chlap je v jádru nacík. Ve válce jsem bojoval za to, aby vládu nad světem nepřevzali takovíhle lidi jako on."

„Prý použije násilí, bude-li třeba."

„Jen ať si to se mnou zkusí."

„Snad by ale neškodilo, kdybychom šli do krytu."

„Jestli chceš prožít tři dny a tři noci v nějaké pitomé tělocvičně, kde budou vřískat fakani, kde budeš sedět na podlaze, spát na podlaze a žrát nějaké blafy, tak si tam jdi. Přeju ti příjemný pobyt. My s Grace vás tam rádi navštívíme, ale vyspíme se v pořádných postelích."

Večerní zprávy v šest hodin umístily Ellu na 16. stupeň severní šířky a 62. stupeň západní délky. Asi kolem páté hodiny prudký závan větru o rychlosti sto třiceti uzlů byl zaznamenán v Santo Domingu a krátce nato byl přístroj na registraci rychlosti větru vichry zničen. Tvrdilo se, že síla uragánu roste. Spojení se zpustošenými ostrovy v brázdě uragánu bylo pomalu obnovováno. Přicházely žádosti o potraviny a léky. Odhady celkových ztrát na životech a materiálních škod byly neúplné. Ella vytrvale postupovala ustáleným tempem na západ a na fotografiích z družice pokrývala stále větší oblast.

Ve čtvrtek dopoledne telefonoval Fred Hildebert, prezident Athénské banky a Trustové společnosti, Martymu Lissovi, jestli je volný, a pak za ním vyjel do dvanáctého poschodí bankovní budovy. Fred vpadl do kanceláře celý rozrušený. Za silnými čočkami vyvalo-

val oči víc než obvykle. Holou hlavu mu pokrývaly kapky potu a šířil kolem sebe dojem nervozity a úzkosti.

„Co děláš, Marty?“

„Vybírám věci ze zásuvek a strkám je do krabice.“

„Proč?“

„Kristepane, Frede. Proč nesleduješ, co se vlastně děje? Wannover zmizel, protože získal beztrestnost za to, že svědčí proti mně. Lew Traff už zmizel, protože tu nemá co dělat. Irka zmizela, protože pro mě udělá víc, když bude prodávat byty, než když sedí tady za psacím stolem. Propustil jsem ty druhé dvě holky, protože – snad sis toho povšiml – tam dole zmrazili účty firmy Marliss a totéž udělali s účty firmy Letra. Tak si nemůžu dovolit platit tady nájem. A nepovídej mi, že dostanu úvěr, kamaráde. Firma Marliss měla úvěr, dokud jsi nezmraził fondy.“ „Já? Nic o tom nevím.“

„Posaď se. Znervózňuješ mě. Vím, že Federálka zmrazila účty. Peníze můžou přicházet. Ale ven nevychází nic. Prima. Kéž bych mohl vždycky takhle obchodovat. Chceš koupit hezký psací stůl? Mrkni se na něj. Pravé teakové dřevo a starý cín, kamaráde. Nádhera. Stál tři tisíce čtyři sta dolarů, ale můžeš ho mít za tisícovku v hotovosti.“

„Marty, přišel jsem za tebou, abychom si promluvili o tomhle.“ A ukázal mu svázanou zprávu.

„Co to máš? Á, tu ohromnou zprávu, jak budeme mít místo jednoho ostrůvku dva? Kdes to splašil?“

„Přinesli to Davenportovi. Moc sympatičtí starouškové. Bydlí v sedm C ve Zlaté písčině. Strašně je to rozrušilo. A mě taky. Co to znamená?“ „Tys to nečetl?“

„Samozřejmě jsem to četl. Podle téhle zprávy přeřízne uragán ostrůvek na dvě části a odplaví Zlatou písčinu, dům Captiva, Azurový vánek a Surfklub, že? Pokud tady udeří v pravý čas a v pravém úhlu. Co to znamená, Marty? Nač tohle všechno? Jestli mě blesk zasáhne do temene, pravděpodobně padnu mrtvý. Víš, kolik cenných papírů máme na ty byty ve čtyřech družstevních domech, které jsi postavil?“

„Obrovské spousty.“

„Víš, kolik už teď odpisujeme?“

„Ještě víc.“

„Nepotřebuju tady žádné idiotské inženýry, aby mi prorokovali, že voda tyhle baráky spláchne. Marty, jak můžeš dovolit, aby se taková kravina rozdávala mezi tvoje zákazníky?“

„Moje zákazníky? Já přece nemám nic společného ani s jedním domem. Já jsem se trmácel, vyjednával a cedil krev, abych před devíti lety koupil na úvěr Franciskovu parcelu, a měl jsem? dojem, že jsem tam po sobě zanechal dobrou pověst. Měl jsem takový pěkný pocit, kdykoliv jsem jel kolem a podíval se na ty pěkné budovy. Já jsem tohle vytvořil. Já. Martin Liss, co před dvanácti nebo třináctí lety neměl dost peněz, aby mohl zaplatit revizi účtů. Před třinácti lety jsem byl společníkem Jerry Stalba a oba jsme tenkrát byli žabaří, na mou duši. Jenže jestli se uragán dostane někam poblíž, pak ty baráky asi vážně spadnou, jak ten člověk tvrdí.“

„Marty, tohle neříkej. Na to přece nesmíš ani pomyslet. Už teď mám dost malérů se správní radou a s revizory. Ještě trochu víc smůly, a spolkne nás nějaká bankovní holdingová společnost, která bude dost silná, aby uhradila naše ztráty a zaručila se za nás. A kde budu já, až se to stane? Na ulici. A přitom jsem v téhle bance nechal kus života.“

Marty seděl ve svém mohutném černém křesle, nohy si opřel o teakový psací stůl, probíral se tuhými chlupy kozí bradky a hleděl na Freda Hildeberta. „Frede, já nad tebou roním slzy. Jsem úplně na větvi kvůli tvým strašným problémům. Ty mizero, se Shermanem Gromem jsi mě seznámil ty a Grome mě pak odkrágloval. Mám schovaný dopis, ve kterém mi zaručuješ vyměřený úvěr. Jedenáct miliónů. Vaše ctihodnosti, tento dopis předkládám soudu jako důkaz. Pan Hildebert mi sdělil, že mi nemůže částku vyplatit, a poslal mě za panem Gromem. Ujistil mě, že pan Grome mi půjčí všechno, co potřebuju. Myslel jsem si, že pan Grome je v naprostém pořádku, protože můj vlastní bankéř mi radil, abych s ním navázal obchodní styky.“

„Počkej,“ zvolal Fred. „Počkej, takhle to nebylo.“

„Ale bylo, příteli. Přesně tak.“

„Ne. Vynechals moje upozornění, že je velice špatná doba na tak obrovský podnik. Ale tys mě nechtěl poslouchat. Chtěl ses do

toho pustit. A v té době, jak všichni vědí, byl Grome zámožný a spolehlivý.“

„Jestli budu obžalovaný a budu muset jít k soudu, Frede, přijdeš tam taky a dosvědčíš mi, že jsi mě spojil se Shermanem Gromem? Protože kdybys to neudělal, zatopil bych ti mnohem hůř.“

Fred vytáhl bílý kapesník a utíral si ústa a holou hlavu. „To je to nejmenší, co můžu udělat pro starého a dobrého klienta.“

„Nemůžeš někde udat ty papíry na byty? Nemůžeš je s někým diskontovat?“

„Nevím. My jsme … tam zatraceně riskovali.“

„K čemu ti budou papíry, jestli ty baráky spadnou?“

Fred přešel k oknům a zadíval se směrem k ostrůvku. „To všechno je blbost. Ty baráky nespadnou. Mohl bych hypotéky diskontovat a rozdrobit je. Pak to ale musím vysvětlit na příští schůzi správní rady v době, kdy uragán už řádil na pobřeží Texasu a skončil v Nové Anglii. To by bylo, jako bych vyhazoval prachy oknem. Řekli by, že jednám jako nějaká hysterka. Co teda mám udělat? Přečíst jim tu Harrisonovu zprávu? Dát ji do knihy protokolů jako doličný předmět?“

„Kolik papírů máš? Přibližně?“

Hildebert vytáhl z kapsy u kalhot krátký útržek papírové pásky ze stroje. „Máme jich celkem sto jednadvacet za průměrnou nynější cenu dvacet osm tisíc tři sta, což znamená tři milióny čtyři sta tisíc.“

„Z toho se dá určitá částka inkasovat, i kdyby ty domy spadly.“

„Jistá částka ano, ale bylo by na to třeba hodně právnických fíglů a čachrů s likvidátorem škod z pojišťovny. Většinou by to skončilo úplnou ztrátou, protože někteří lidé, vlastně většina z nich, mají dost peněz na živobytí, ale už na nic víc. Na druhé straně máme smluvní ustanovení, že platí zmenšující se dočasné životní pojištění na nezaplacenou jmenovitou částku.“

„Takže by bylo prima, kdyby voda spláchla do moře nejenom domy, ale i lidi, viď, Frede?“

„Prima by bylo, kdyby se s tebou dalo mluvit jako s rozumným člověkem, Martine.“

„Přišels na nesprávné místo v nesprávný čas. Vypadni, Frede. A nezapomeň si tady tu zprávu o katastrofě. Já jeden výtisk mám. A

něco ti povím: aspoň v jedné věci mám dobrý pocit. Po léta jsem se musel před tebou plazit, a teď už nemusím. To je fajn. Nikdy jsem tě neměl rád, Frede. Snažil jsem se o to, ale nešlo to.“

„Ty jsi takový slizký zatracený panchart, Lisse. Nikdy jsem ti nevěřil. Ani na vteřinu jsem ti nevěřil.“

„Dlouhá léta jsi mi půjčoval obrovský prachy.“

„V tomhle městě si v obchodě už nikdy ani nevrzneš.“

„To se ještě uvidí.“

Mick Rhoades, redaktor listu Athens Times Record, se nenápadně vkradl do soukromé kanceláře Billyho Scherbela, asistenta správce Palmového okresu. Mick měl na sobě bílé volné kalhoty, bílé boty, bílou košili s krátkými rukávy a cosi podobného bílé čepičce, jakou nosívali za starých časů starší pánové při golfu.

Zpod šikmého štítku čepice pokojně vykukovaly měkké hnědé oči. Obličej a paže měl Mick Rhoades velice opálené od práce venku na zahrádce u svého nového domu.

Když Mick za sebou zavřel, Billy se na něho nevraživě podíval.

„Dal jsem příkaz, aby mě nikdo nevyrušoval.“

Scherbel byl pomenší nedůtklivec s prořídlými světlými vlasy. Na nose mu seděly brýle se silnou černou obroučkou. Mick odpověděl teprve tehdy, když se usadil v křesle a pošoupl si čepici dozadu. „Billy, je to na beton, pánbíček to tady pěkně pošahal.“

„Jak jste se sem dostal? Okamžitě odejděte.“

„Vy tedy nechcete vědět, jak já se dozvěděl, že ta celá věc co nevidět praskne?“

„Jaká věc?“

„S Denniverem. S Martyra Lissem. S úplatkama. S domem Na výspě.“

„O tom všem vím. Copak vy nečtete své vlastní noviny?“

„A vy na to taky vybouchnete, Billy.“

Dveře se prudce rozletěly. Helena zakňourala: „Já jsem ho dovnitř nepustila, pane Scherbele. Čestně, on prostě –“

„Dobrá,“ řekl Billy. „Zavřete.“

Helena se na Micka zamračila a přirazila dveře. A Mick Rhoades hned nato spustil:

„Když jsme měli o celé aféře poradu, řekl jsem kolegům, že vy podle mého mínění v těch úplatkách nejedete. A já si opravdu myslím, že vás nepodpláceli. Celý kšeft zprostředkoval Traff, který podstrčil nejmíň třicet šest tisíc Jusu Denniverovi. Je jasné, že Denmver jako hlavní toreador si většinu těch prachů nechal pro sebe. Něco snad předhodil Steve Corbinovi a Jacku Dorseyovi. Moji kolegové tvrdili, že jste pravděpodobně taky dostal svůj díl, ale já vás hájil. Řekl jsem, že jste čestný člověk v určitém omezeném smyslu slova."

Scherbel na něho zíral s vytřeštěným výrazem ve tváři. „S kým jste o tom mluvil?"

„Mluvím za docela nepatrnou skupinku lidí, kteří by chtěli mít čistší město. Řekl jsem jim, že vaše nevýhoda je v tom, že jste strašně nenechavý, ať už ve městě nebo venku, a kdyby vás chtěl někdo zkoupat, stačí jenom vytáhnout na vás obžalobu a doložit ji. Vy totiž máte vždycky tak napilno, že se ani nestačíte zeptat, jestli je dámě třináct nebo třicet devět."

„To je urážka!" vykřikl Billy Scherbel až příliš hlasitě.

„Musím se přiznat, Scherbele, že na krátkozrakýho plešatce podáváte náramný výkony."

„Co máte za lubem?"

„Mám o vás strach, Billy. Prokázal jste velice dobré služby tomu všiváku Justinu Denniverovi. A kromě toho jste hrozný byrokrat. Jste mnohem výkonnější než Sám váš pan šéf Tod Moran."

„Proč máte o mě stra –"

„Četl jste Harrisonovu zprávu o ostrůvku Fiddler?"

„To přece není žádná oficiální zpráva. Slyšel jsem o ní. Taky jsem ji dal ověřit. Nepochází z žádného oficiálního vládního pramene, Micku. Je to jenom další takzvaná vědecká studie, která prorokuje zkázu, a napsal ji nějaký další blázen z těch ochránců přírody."

„Dovolte, abych vám připomněl, co v té zprávě je. Tvrdí se v ní, že kdyby Silverthornova parcela nebyla zbavena přirozeného porostu, kdyby se tam tolik nebagrovalo a nerýpalo, pak by byl ostrůvek v mnohem menším nebezpečí, že zrovna v tomto bodě vznikne nový průliv. Ta zpráva vyšla. Byla vydána ve spoustě výtisků. Spousty lidí ji četly. Billy, vy jste přece realistický politik. Dejme tomu, že Ella nebo bouře, která přijde za ní, se přižene ze Zálivu tady blízko na

pobřeží. A řekněme, že ten inženýr Sam Harrison, který je mimochodem moc sympatický a schopný chlapík, má pravdu. Že voda přeřízne ostrůvek vedví a budovy za deset miliónů dolarů spadnou a hodně lidí přijde o život a že bude jmenována speciální obžalovací porota, aby celé to svinstvo vyšetřila. Porotci pak narazí na článeček, kde jsem napsal, že povolení na vymýcení a spálení zeleně na tom území a povolení na práci menšího rozsahu, na vyčištění kanálu, byla propašována do dlouhého seznamu bezvýznamných volovinek, který jste přečetl v komisi. Dovědí se o úplatcích, které dával několik let Marty Liss Justinu Denniverovi a spol. Co myslíte, já to docela střízlivý odhad, že vás popadnou za zadek a přitáhnou před obžalovací porotu? A že vám přišijou některé z těch legračních slov, jako je zneužití úřední moci, neoznámení zločinu a obyčejná stará známá – korupce?“

„Ale ta zpráva je nesmysl,“ zvolal Scherbel vysokým tenkým hláskem.

Mick Rhoades na něho namířil prst a slabikoval: „Věřím každému slovu, které v ní je. Každému slovu. A i kdyby nebyla tak přesvědčivá, jak je, dokázal bysta stát na trati, až se vlak přiřítí? Dejme tomu, že zahyne jen jedna osoba, až spadnou ty družstevní domy. Dejme tomu, že třeba zahyne dvacet lidí. Liss a Traff a Wannover a Denniver a Corbin a Dorsey udělají, co je v jejich silách, aby našli nějakého troubu, na kterého by to všechno shodili. Třeba to budete vy. To by tak sedělo, hochu. Mohl byste to být docela dobře vy.“

Scherbel odsunul spisy stranou, sundal si brýle a přejel si rukou oči. „Vy si myslíte, že můžete přijít jen tak a…“ Jeho hlas zněl unaveně. „Ach, sakra, já vlastně nevím. Je to sakramentská práce. Nemělo se jim dávat ani jedno z těch povolení. Já jsem je do seznamu propašoval. Vy to víte. Kdyby se o nich jednalo, jak se jednat mělo, hned by vyskočil Troy Ábel nebo Wally Wing a udělal by kvůli tomu takový kravál, že b? Jack Dorsey pravděpodobně okamžitě šel od toho, připojil by se k Ábelovi a Wingovi a tím by celou věc zapil.“

„Proč jste to udělal?“

„Kvůli penězům ne.“

„Tak jsem to hned odhadl.“

„Váš odhad byl správný. V lednu jsem byl na jedné konferenci v Orlandu a u baru ke mně posadili nějakou holku, kterou jsem pak sbalil. Cindy Martinezovou nebo Fernandezovou. Tak nějak se jmenovala. Vyrazili z ní písemné přísežné prohlášení, že jsem ji vzal do pokoje číslo to a to v motelu Tropické větry a vyspal sg s ní. Získali taky fotokopii jejího rodného listu. Všecko dali notářsky ověřit. Bylo jí patnáct let. Krucifix, já mám sedmnáctiletou dceru. A moje žena Bets by se se mnou rozvedla, kdyby se to dověděla. A já bych bez ní vůbec nemohl existovat. Asi jsem nebyl dost poddajný. Potřebovali na mě něco silnějšího. A tak vytáhli tohle. Nevěděl jsem o tom, a když Denniver s tím na mě poprvé přišel, odmítl jsem ho. Šlo o povolení na vyčištění existujícího kanálu. Věděl jsem, že budou stavět celé přístaviště pro jachty. Dával jsem si na čas. Ale oni na mě past nastražili, trošku mě přistrčili a já jim na to naletěl. Ale tohle všechno jsem vám asi neměl říkat.“

„Myslíte si, že si to zítra přečtete v novinách na první stránce?“

„To ne. Vy jste se ke mně vždycky choval slušně. Chci… z toho všeho najít nějaké východisko, až sklapne past.“

„Počítáte s mou pomocí?“

„Jestli byste mi chtěl pomoct, až přijde čas.“

„Snad bych vám pomoct mohl.“

„Díky.“

„Ale moc s tím, Billy, nepočítejte. Na světě asi neexistuje způsob, jak z toho všeho vyváznout, jestli nový kanál přeřízne ostrůvek tak, jak to předvídá Harrison. Pak se s tím nedá nic dělat.“

„Kdybych byl měl víc odvahy …“

„To si taky pořád říkám. Každý den.“

„Vy? Čeho se bojíte?“

„Podívejte se na svůj seznam špinavého prádla. Je stejný jako můj. Rozhlédněte se kolem. Jsem nebojácný, dobrá. Napsal jsem reportáž o vzpouře obyvatel ve Zlaté písčině, a ten mrcha šéf mě s ní vyrazil. Včera jsem napsal reportáž o Harrisonově zprávě. Dopadlo to stejně. Teď se vrátím a napíšu o tom, jak bude asi těžké dostat se z ostrůvku za uragánu pro toho, kdo bude dlouho otálet, a pravděpodobně mi to taky zabijou. Taková zprávička by znamenala konec obchodu s družstevními domy. Nestrašte lidi. Nerozhoupávejte člun.

Nepopuzujte inzerenty. Nekritizujte šerifa. Místo toho napište nebojácný článek o tom, že obchodníci ve městě dali do prodeje nové sázecí kolíky.“

Cole Kimber seděl u psacího stolu Loretty Rosenové v její malé kanceláři, umístěné v zadní části malé budovy. Na hlavě měl bílý rančerský slamák, na sobě tenkou šedivou košili, přiléhavé, na míru šité kalhoty i na míru šité holínky. Usmál se na ni. „Opakuju ti, krásná dámo. Zbavil jsem se každého prašivého krámu, který jsem měl. Všem svým starým zákazníkům jsem napsal dopis, že se mají dohodnout od a až do zet s podnikem Stavby a údržba ve všech věcech, které potřebují udělat. Utrpěl jsem ztrátu na konečné smlouvě s Letrou, protože jejich účty byly v Athénské bance zmrazený. Dokonce jsem už vyklidil byt. Prodá] jsem svoje krámy. Krásná dámo, moji bývalí zaměstnanci dostávají podporu v nezaměstnanosti a každému z nich jsem dal krásnou prémii, aby si ji uložili pro strýčka Příhodu. Zajel jsem za Rogerem Gandeyem a nabídl mu hotové peníze za obytný automobil zhotovený na objednávku, s kterým jel loni do Kalifornie a zpátky. Je to prvotřídní mašina. Má generátor, klimatizaci, elektrickou kuchyňku, takhle tlusté koberečky. Jezdí hladce jako nový greyhoundský autokar.“

„Snad mě proboha nechceš přinutit, abych jela na autokarový výlet?“

„Dohodla ses už o prodeji realitní kanceláře?“

„Zítra šestnáctého. V poledne. Převezmou ji. Doufám, že jsi mi dobře poradil, Cole.“

„Poradil jsem ti výborně. Jestli jsi ji prodala za hotové.“

„Za hotové. Trošku jsem slevila, jenom abych dostala peníze na ruku. Na doplatek mi dají krytý šek.“

„Ty jsi klasa, Loretto.“

„Jenže, Cole, moje odpověď zní: ne!“

„Vezmeme to dolů pobřežím Zálivu do Brownsvillu a tam si koupíme turistické karty a papíry do Mexika. Nebudeme nijak spěchat. Dáme si na čas. Pojedeme dolů do Guatemaly, kde nějakou dobu zůstaneme, pak se vrátíme na Yucatan a tam nasedneme i s obytným automobilem na přívoz do Miami. Cesta potrvá rok. Vrátíme se a uvidíme, jak se situace zatím vyvine. Abych ti řekl plnou

pravdu, trošku jsem se zapletl s Martym Lissem, Lewem, Benjiem, Jusem Denniverem a těmihle hochy, a proto si myslím, že se ten rok tak akorát hodí na cestová'ní.“

„Takže ti přeju šťastnou cestu. Na shledanou.“

„Vzpomínáš si ještě, proč jsme se spolu plavili na tom starém škuneru do široké zátoky nebo do Zálivu? Nebo proč jsem tě bával do lovecké chaty v borových lesích?“

„Mlč už, Cole!“

„Když se mi podařilo pořádně tě rozehřát, potom jsi, přisámbůh, odváděla nejlepší práci na jih od Atlanty.“

„Sakra, nech už toho!“

„Teď tady blbneš s tím právnickým nedochůdčetem, s tím hezounkem Gregorym McKayem. Není na tebe trošku moc mladý?“

„Ty jsi ale pěkný mizera. Jdi už, Cole.“

„Ještě něco. Kolik bytů jsi vlastně v těch čtyřech budovách prodala? Jestli spadnou, jak to prorokuje ten chlapík, všichni tihle lidé se přihrnou za tebou do kanceláře rozžhavení doběla. Ale těžko tě najdou tam, kam tě chci odvézt.“

„Ty jsi ale vytrvalec.“

„Jsi dost stará na to, abys věděla, co chceš, a já vím, jak ti dát to, co potřebuješ. Udržela sis lepší postavu než kterákoliv jiná ženská tvého věku, pokud můžu srovnávat. Neměla by ses zahazovat s takovým právnickým zelenáčem. Je ti už sakramentských šestačtyřičet, krásná dámo, mně je osmačtyřicet, a právě tec! jsme oba volní jak ptáci. Můžeme odjet v sobotu nebo v neděli, jak budeš chtít. Tady jsem ti přinesl malý dárek, když řekneš ano. Vezmi si ho.“

Otevřela krabičku a zalapala po dechu nad krásným prstenem. Byl to opálový kabošon, dost velký, aby sahal od kotníku ke kotníku, se třpytivým ohněm, přecházejícím do barvy oranžové, rudé, zelené i modré. „Ty trumbero,“ zašeptala a prudce vydechla. „V nedělit

„Cože?“

„V neděli. Můžu odjet až v neděli. Musím uschovat svoje věci. Musím zabalit. Musím pronajmout dům.“

Civěl na ni. „Už jsem přestával věřit, že řekneš ano.“

„Nevypadals na to. Jednals, jako by sis byl jistý.“

„No tak, krucifix. Pošli toho chlapečka zpátky k jeho matičce a my si uděláme dovolenou, jakou si ani nedovedeš představit.*

Fotografie snímaná v šest hodin umístila Ellu přibližně na 17. stupeň severní šířky a 75. stupeň západní délky. Její střed byl sto šedesát kilometrů jihovýchodně od Morant Pointu, nejvýchodnějšího cípu Jamajky, a asi čtyři sta kilometrů od Guantánama. Na fotografii se velké spirály dešťového mraku stáčely směrem k nepatrnému, ale viditelnému oku. V Santo Domingu a v Port-au-Prince odhadovali počet mrtvých. V Havaně lilo prudce a vytrvale, na ostrůvcích s občasnými přestávkami. Ve Státním uragánovém středisku byli zaplavováni údaji. Z průzkumového programu Integrovaného systému oceánských stanic, na který společně dohlížely Mezivládní oceánografická komise a Světová meteorologická organizace, byly předávány oceánografické údaje prostřednictvím Světové meteorologické pozorovatelny spolu s obvyklými atmosférickými záznamy.

Předpovědi o pravděpodobném směru se stávaly stále kritičtějšími, jak se Ella blížila k větším územním celkům. Vzduchové proudy ve vyšších vrstvách atmosféry a struktury ovzduší na polokouli naznačovaly, že se Ella pravděpodobně v nejbližších čtyřiceti osmi hodinách stočí na sever. Kdyby došlo k obratu v pravém úhlu, uragán by zamířil do kapsy Mexického zálivu. Kdyby s obratem dlouho vyčkával, pak by ho do značné míry utlumily kopce a džungle Yucatanu. Kdyby se stočil ostře a náhle, pak by se přehnal přes Kubu na nižší ostrůvky. Jako by nějaká osoba kráčela dlouhou halou lemovanou dveřmi a jako by každý její krok zmenšoval možnost volby.

V časných ranních hodinách v pátek šestnáctého srpna bičoval nižší polovinu floridského poloostrova prudký déšť. V Sarasotě, Benátkách, Athénách, Boča Grande, Fort Myersu a v Neapoli, všude napršelo skoro deset centimetrů a na ostrůvku West, na Matecumbě a Islamoradě skoro patnáct. Havana hlásila za posledních čtyřiadvacet hodin třicet pět centimetrů vody a nárazy větru o rychlosti až sto dvanáct kilometrů za hodinu.

Světle modrý šíp blesku a vzápětí úder hromu vytrhl Francie Lissovou ze sna o Troyovi Mallorym, v kterém jí dával další lekci v

tenisu, ale kurt byl měkký a poddajný, jako by spolu hráli na obrovské matraci. Neustále padala a ztrácela přitom raketu. Hledala ji a Troy na ni rozhořčeně křičel. Když raketu našla a přece jen zasáhla míček, nedokázala ho rozehrát dost rychle. Jako by k němu proplouvala nějakou sítí. Uvažovala, proč Troy při hře na sobě naprosto nic nemá. Podívala se na sebe … A vtom ji blesk a hrom vzbudily.

V několika okamžicích se opět spustil prudký příval, Francie se ulevilo, protože slyšela a také tomu věřila, že blesk předchází déšť a že už nehrozí nebezpečí, jakmile se spustí liják.

Vstala z postele a v krátkém nočním kabátku se šourala k zasunovacím dveřím na terasu, která byla obrácena směrem k zátoce a na západ k ostrůvku Fiddler, Rozhrnula mexické drapérie a pocítila v sobě tak obrovský příboj romantické lásky k Troyovi Mallorymu, že se sotva mohla zhluboka nadechnout. Jejich včerejší odpoledne bylo doposud nejlepší. Každé setkání jako by se pro ně stávalo fantastičtější. A všechno jí bylo tak drahé. Ta úzká ulička a velký starý banánovník, chůze zarostlým zadním dvorem k podivné chajdě, kde už na ni čekal, aby jí otevřel a uchopil do náruče; to všechno bylo tak kouzelné.

Vrátila se do své postele královských rozměrů, oddělené od stejné Martyho postele společným nočním stolkem, kde byly umístěny knoflíky pro ovládání zasunovacích dveří, drapérií, elektrických deček, reostatu pro světla, ciferníků pro zvukový systém i termostatu, který reguloval teplotu v pokoji.

Francie ležela na zádech, ruce si zasunula pod noční kabátek, prsty sepjala na plochém břichu. Myslila na Troye a přitom naslouchala Martymu, který chvílí chrápal, chvíli vydával pukavý zvuk pokaždé, když vydechl. Jak si jenom mohla vzít takového ohavu. Troy byl po všech stránkách tak krásný, naprosto dokonalý, Napadlo ji, že čtyři roky manželství s Martym jí dávají právo na Troye. Proč ne? Vždyť každým dnem stárne. A Marty se přičiňuje o to, aby zestárla předčasně. V poslední době se choval ještě hůř než kdy jindy. By] sprostý a ošklivý. Má nějaké obchodní problémy. Peníze mu dělají starosti. Co by asi udělal, kdyby uprchlá s Troyem Mallorym? Co by tomu řekli v klubu? Co by tomu řekla matka? Chudák Troy. Nemá ani floka. Zařadili ho do druhé kategorie, dřív než se stačil

rozhodnout. Teď si nezahraje tolik, aby si vydělal slušné prachy. Jen se podívejte na tu milostslečnu tam na Východním pobřeží. Má tisíce a tisíce. To není spravedlivé. A Marty ji přinutil, aby před svatbou podepsala tu smlouvu. Ježíši, to ale udělala pěknou pitomost. Troy je tak roztomilý. Mohla by s ním žít tak, jak by asi musela? Třeba jako číšnice nebo něco podobného? Snad ano. Snad by mohla, protože tohle je pravá láska, a ta musí překonat dobré i zlé. Bohatství i chudobu. Nemoc i zdraví. Panebože, Troy je jistě zdravý.

Vstala, šla k Martyho posteli, položila mu ruku na rameno a pořádně jím zatřásla.

„Sakra, co je?“

„Zase tak pukáš.“

„Pukám?“

„Přestaň pukat hubou.“

„Kolik je?“

„Za deset minut půl sedmé.“

„Ježíši, Francie! Jdi si lehnout.“

„Chci spát. Ale ty pořád pukáš hubou a já spát ne-můžu.“

„Tak si jdi lehnout jinam,“ zamumlal a převrátil se. Za třicet vteřin zase chrápal.

Chňapla podušku a lehkou bavlněnou přikrývku a odcházela. Zabouchla za sebou. Prošla halou do většího pokoje pro hosty, natáhla se na postel a zakutala se do žluté přikrývky.

„Troyi,“ zvolala nahlas sladkým hláskem. „Troyi, miláčku, já tě tak miluju. Miluju. Miluju.“

Snad je vzhůru, naslouchá přívalu deště a vzpomíná, jak jsme si spolu včera odpoledne užívali. A snad si taky opakuje, jak mě miluje.

V pátek ráno v šest hodin probudila Lee Messengera trhavá bolest, která stravovala veškerou vůli k odporu. Vzbudil manželku, aby mu píchla injekci. Upadl v demerolový spánek, ze kterého ho vytrhla táž nemilosrdná síla krátce po desáté.

Když se bolest stupňovala tak, že ji nemohl zvládnout, vykřikl, až ho zabolelo v krku, a pak se omlouval: „Promiň, promiň. Já jenom… nemůžu…“

Píchla mu druhou injekci, a když konečně odpočíval, zavolala lékaři. „Ještě nikdy jsem manžela neviděla v tak hrozném stavu. Nahání mi to strach.“

„No,… normálně bych řekl, počkejme a uvidíme. Ale slyšel jsem, že se Ella obrací na sever. Tady by mohl vzniknout pěkný zmatek. Pak bychom ho těžko dostávali z ostrova do nemocnice, kdyby to bylo zapotřebí.“

„Ve Všeobecné nemocnici jsem si prohlížela apartmá. Kdyby nebylo k dispozici, rezervujte nám dva pokoje vedle sebe, pane doktore.“

„Zařídím sanitku, a až tam přijedete, budou už vědět, kam vás uložit, paní Messengerová.“

Prohlédla si spícího muže a zatelefonovala dolů do kanceláře, že přijede sanitka, která odveze pana Messengera do nemocnice. Zabalila pro něho zavazadlo. Uvažovala o tom, jestli bude Lee mít na sobě tyto šaty, až se vrátí domů, a slzy jí vstoupily do očí. Zabalila si svůj kufřík a ze sejfu, který dal Lee vestavět do zdi, vybrala peníze pro nutné případy.

Napsala vzkaz pro paní Schmidtovou, která měla přijít v jedenáct, aby uklidila, ale zároveň ji upozornila, že nikdo nebude doma, takže nemusí vařit.

Když čekala na sanitku, vzpomněla si na slib Sama Harrisona, že se odpoledne u nich zastaví. Zavolala mu do jeho pokoje v kolonii Ostrovan. Okamžitě se ozval.

„Sam? Tady je Barbara. Leemu je dnes hrozně špatně. Protože se blíží bouře, doktor Wadkin doporučuje, abych ho odvezla do nemocnice, kde bude mít víc pohodlí a péče. Jakmile se objeví sanitka, hned tam jedeme.“

„To velice nerad slyším. Co můžu udělat?“

„Nic mi nenapadá. Lee teď spí. Budeme ve Všeobecné nemocnici na chirurgickém oddělení. Je to soukromá nemocnice.“

„Zůstanete tam oba?“

„Pokaždé u něho v nemocnici zůstanu. Když mu nejsem nablízku, je mrzutý. Myslí na obchodní problémy a na to, co by se mělo udělat. Nemá, komu by dával příkazy, když tam nejsem. A ze mě se už mezitím stala docela obratná ošetřovatelkám.

„Jsem rád, že oba opustíte ostrůvek a budete někde jinde. Je čím dál větší pravděpodobnost, že ta dáma sem zavítá na návštěvu. Kdybyste – „

„Musím zavěsit. Přijela sanitka. Zavolám vás pozdě-“

„Přerušujeme náš pravidelný pořad a jako službu veřejnosti vysíláme poselství šerifa Palmového okresu Altona Lowa.“

„Dámy a pánové, mluví k vám váš šerif. Děkuji ředitelství stanice WATH-TV, že mi poskytlo čas, abych k vám mohl promluvit. Všichni, kdož jste slyšeli meteorologické zprávy v šest hodin, víte, že uragán Ella je přibližně čtyři sta osmdesát kilometrů na jih od ostrůvku West a postupuje nyní na severozápad, což znamená, že míří téměř přímo do Zálivu. Vypadá to tak, jako by se Ella měla přehnat přes Kubu v oblasti ostrova Pinos a Havany, což je příliš úzké území, které sotva zpomalí její postup. Právě teď zpustošila Kajman-ské ostrovy a pravé peklo, promiňte, působí na Kubě. Podle všeho nás to tady čeká, ale když všichni uděláme to, co máme, a uposlechneme příkazů, snížíme na minimum škody, které by Ella v naší oblasti mohla způsobit. Zbývají nám dvě hodiny denního světla, a proto bych vám rád sdělil, že všechno nasvědčuje tomu, že budeme muset evakuovat příbřežní ostrůvky, od Deseti tisíc ostrovů až k Tarpon Springs. Povinná evakuace začne zítra brzy ráno. Vřele doporučuji, aby starší a neduživí občané a ti, kdož mají malé děti, nebo ti, kdo chtějí bydlet v motelech na pevnině, se připravili už teď, zabalili si zavazadla a odjeli ještě dnes večer. Možná že zítra ráno budeme mít potíže s dopravou, protože bude silně pršet.

Doufám, že si většina z vás sestavila podle návodu novin seznam pro případ, že by uragán postihl náš kraj a že jste si už připravili to, co budete potřebovat s sebou. Pamatujte na tyto okolnosti: možná že budeme dva nebo tři dny bez elektřiny a pitné vody. A přitom panují srpnová vedra. Tak se tedy podle toho zařiďte. Doposud jsme měli s uragány štěstí. Tentokrát nás přepadne uragán opravdu obrovský. Jestli už jste začali přemýšlet, jak udělat všechno tak, abyste se vyhnuli škodám a úrazům, pak je to správný postoj. Až budete odcházet z domova, nezapomeňte vypnout všechna světla, vypnout hlavní vypínač, zajistit všechny plynové bomby a podzemní nádrže s topivem. Vezměte si s sebou tranzistorové přijímače a čas

od času je zapněte, abyste slyšeli zprávy. Seberte všechny volně se povalující předměty na dvorech, parkovištích a verandách. Sundejte květiny v květináčích z oken, sejměte zavěšené košíčky a tak dále.

Ella napřed zrychlila postup a prudce se stočila na sever. Teď trochu zpomalila postup vpřed, ale nic neztratila ze své intenzity. Zdůrazňuji, že jestli nás mine a požene se kolem nás nahoru do Zálivu, přece jenom nás zasáhnou velmi nebezpečné větry a vysoké vlny, které vyvolají.

Děkuji pracovníkům stanice, že mi umožnili promluvit, a přeji všem v této době všeobecného ohrožení mnoho štěstí. Když budeme dodržovat instrukce a budeme spolu v kontaktu, pak všechno dobře dopadne."

Letadlo Východní linky 727 sestupovalo za soumraku lijákem tak hustým, že Fred Brasser uviděl ze svého místa u okna ranvejová světla až těsně předtím, než se kola dotkla země.

Když letadlo rolovalo k letištní budově, odepjal Fred bezpečnostní pás a naklonil se k okénku. Ale ve skupince lidí, čekajících v jasném světle pod převislou stříškou letištní budovy, Darleen Mosebyovou neviděl.

Zahlédl ji teprve tehdy, když procházel budovou. Přihopkala k němu, uchopila ho za paži a zvolala: „Ahoj. Tak jsi to přece jenom dokázal! Trhl ses!"

Zastavil se a políbil ji. Kráčel vedle ní a radostně se usmíval. Všiml si přísné ženy středního věku, která na něho zvědavě civěla. V jejím pohledu četl pobavený nesouhlas. Na okamžik viděl Darleen jejíma očima, ale jen na okamžik.

Vypůjčila si starou maringotku a přijela mu s ní na letiště naproti. Na postranních panelech byly nalepené ponuré obrazy západu slunce na poušti a interiér byl celý pokryt huňatými modrými koberci – podlaha, stěny i střecha. Nedopustila, aby její Freddy zmokl. Skotačivě proběhla deštěm, který pomalu ustával, a přivezla maringotku k budově, kde ho naložila.

„Komu to patří ?"

„Nějakýmu Davidovi, který se tady povaluje na pláži."

„Mělas moc … práce?"

„Ani ne. Kšefty se moc nehejbou. Jak dlouho tady můžeš zůstat, miláčku?“

„Týden. Mám peníze. Chceš je hned? Tady jsou.“

„Díky. Víš, Tom tomu moc nefandí.“

„Jak to myslíš?“

„No tak. Nechce, abysme měly stálý zákazníky. Bojí se, že se spolu dohodném, že mu pak zdrhnu a půjdu do Fort Worthu nebo někam jinam. Nevidí rád, když některá z nás má pravidelnou známost s nějakým kořenem.“

„Já jsem tedy kořen?“

„Miláčku, pro mě kořen nejsi. Jsi můj Freddy a já tě mám vážně moc ráda. Jsi pro mě víc než kamarád. Chápeš?“

„Chápu, Darleen.“

„Louise chtěla vzít roha s klukem, kterýho jednou měla docela ráda. Ale Tom se to nějak domákl, Louise se mu nakonec přiznala, a tak jí zlomil palec.“

„Co jí udělal?“

„Hele! Ucítils ten vítr? Skoro nás odnesl do příkopu, zlato. Já miluju bouřky, fakt. Cože? Och, jistě, zlomil jí palec, chňapl po něm, kroutil jím a rup, zlomil se. Řvala, až se hory zelenaly. Týdny ho měla v sádře. Já1 ti něco povím. Teď už si nedělá plány, že by pláchla.“

„Ani trochu se mi nelíbí, že bydlíš s tím sprostým lumpem.“

„Ale Tom je docela prima. Vážně. S tím si nedělej starostí.“

„Chtěla bys jít třeba do Fort Worthu?“

„To ne, Freddy. Nepokaz nám to. Zamluvila jsem zase ten stejný pokoj u bazénu.“

„To je fajn.“

„Je na tvoje jméno jako předtím. Budeme se mít světově, zlato. Hele! Cítíš ten vichr? V posteli nám bude útulno, až budeme poslouchat déšť a vítr. Víš co? Mám hlad. Vím tady o dobrým čínským automatu. Ani si moc nezajedem. Co kdybysme si tam něco koupili? Dobrá. Mají tam fantastický smažený garnáty. Hoď mi pět dolárků, miláčku.“

Seděl v tmavé maringotce před čínskou restaurací na silnici 41. Byla horká floridská noc. Kolem svištěly veliké náklaďáky, jejichž

rachot zanikal, jak se vzdalovaly a ujížděly na jih. Vozem otřásaly závany větru a doznívaly nepatrným chvějivým pohybem, který Freddy cítil. Vzpomínal na dvě malá černá znaménka dole na jejím břichu, kousek nad zkadeřeným pružným chomáčkem kaštanové hnědi. Srdce se mu rozbušilo a ruce se mu potily. Viděl zamlženým sklem, jak jí prodavač balí jídlo. Stála tam rozkročená, ruce zasunuté do nízkých kapes džínů, bosá, v žluté košili o tři čísla větší, než by potřebovala – bezstarostná postavička, jejíž celý život jako by se soustřeďoval na ukájení vlastních tužeb a chutí. Uvažoval, jak se mu tohle mohlo přihodit, a divil se, že se ani trochu netrápí otázkou, kam to všechno povede.

V sedm hodin v sobotu ráno snídal Brooks Ames kávu v bytě 4-D se svými dvěma nejvěrnějšími pobočníky Jimem Prenticem a Rossem Twiggem.

„Tak to bychom měli," pravil Brooks. „Audrey telefonovala, že s Doris pro nás šest získala dobré místečko v krytu sportovního střediska. Z ostrůvků prý tam doposud nikdo nepřišel. Přivezly s sebou šest skládacích lůžek, rozložily je, a zatímco Audrey telefonovala, nafukovala Doris matrace tou nožní pumpou, kterou jsi, Jíme, koupil. Mimochodem to byl dobrý nápad. Helena se tam ještě nedostala, ale měj na paměti, že po cestě měla nakoupit nějaké konzervy. Tam budeme jedenáct metrů nad hladinou moře a v naprostém bezpečí. Až tady skončíme svou práci, Jime, tak nás odvezeš všechny tři do střediska. Jsou nějaké dotazy?"

Ross Twigg, pronásledovaný strašidlem vyléčené koktavosti, řekl: „Jak to vypadá, žádná bouřka nepřijde."

„Tady, pánové, je můj hlavní seznam. Vypustil jsem prázdné byty a ty lidi, o kterých vím, že už odjeli. Vezmu je od konce. Až přečtu jméno, udělám přestávku, a pokud budete něco vědět, řekněte to. Všechno, co o nich víte. Začínám od konce. Higbeeovi, Julian a Lorrie."

Jim Prentice řekl: „Viděl jsem Lorrie včera odpoledne. Byla celá bez sebe zlostí. Manžel jí pláchl včera po obědě a Lorrie neví, kde je."

„Odjel v jejich voze?"

„Zřejmě.“

„Potom ji posadíme k někomu do vozu. Je dost roj zumná, aby opustila ostrov.“

Slabá hudba z malého přijímače přestala hrát 3 ozvala se vysoká znělka, která upozorňovala na zprávy. Brooks zvedl ruku, aby zmlkli, a zesílil zvuk.

„Oko uragánu Ella právě přešlo Kubu západně od Havany a je opět nad širým mořem asi sto devadesát kilometrů jihozápadně od ostrůvku West. Vichry o rychlosti vyšší než sto šedesát kilometrů v hodině řádí v tomto okamžiku na ostrůvku West a na přední straně u vody pustoší území obrovské mořské vlny hnané větrem z Floridského průlivu. Směr tohoto velkého uragánu zůstává severozápadní. Jestliže bude v tomto směru pokračovat, octne se oko ve vzdálenosti sto dvanáct kilometrů od Fort Myers. Od Fort Myers až k Tampské zátoce bude příliv hnán větrem a dosáhne výšky o metr osmdesát až o dva metry čtyřicet nad normálem, takže všechny ohrožené lokality v této oblasti musí být neodkladně vyklizeny. Poslouchejte, prosím, rozhlas nepřetržitě, stanici WANS, čtrnáct deset na vaší stupnici. Další zprávy budeme vysílat, jakmile je obdržíme.“ Nato začala hrát hudba a Brooks přijímač vypnul.

„Vypadá to stále hůře,“ řekl. „Ke jménu Lorrie Higbeeové připojím velké T. To znamená, že ty, Rosse, jsi odpovědný za to, že bude včas evakuována. Teď k bytům v prvním poschodí: Francie a Rolph Greggovi? Tady nevidím žádný problém. Major Phil DeLand a jeho žena Roxy?“

Prentice řekl: „Ti už teď budou asi pryč. Phil prohlašoval, že si s těmihle věcmi nikdy nezahrává. Zažil už dva uragány v Tichém oceáně.“

„Správný chlapík. Gus Garver. Mluvil jsem s ním včera. Sbalil si spací pytel a pár potřebných věcí, jak jsou uvedeny v seznamu, a odjíždí nebo už odjel do Crestwoodského sanatoria, kde bude se svou ženou. Obává se, jak mi řekl, že ty krysy utečou do krytu, až jim poteče do bot, a ji tam nechají samotnou. Rastowovi?“

„Jsou připraveni k odjezdu, jakmile dostanou příkaz,“ řekl Ross Twigg.

„Paní Boford Tallerová?“

„Neumí řídit auto. Jede nebo už odjela s majorem DeLandem a jeho paní.“

„Mark Simmins, jeho žena Edith a dcera Lynn.“

„Včera jsem s ním mluvil,“ řekl Jim. „Vytasil se se svou hodností. Je prý zvyklý udělovat rozkazy a činit rozhodnutí o životě či smrti, vyzná se prý ve struktuře počasí, bude prý sledovat ve zprávách průběh bouře a sám rozhodne, jestli ostrůvek opustí nebo neopustí. Je to starý paličák.“

„Promluvím s ním sám. Druhé poschodí: Frank a Marie Santelliovi?“

„Myslí si, že tohle je nejbezpečnější místo na světě,“ řekl Twigg. „Už si sestavili uragánovou partu. Budou slavit společně se svými sousedy Quillanovými a s Jackem a Grace Clevelandovými ze šestého poschodí. Nikdo z nich Harrisonově zprávě nevěří. Mají prý přátele, kteří tady bydlí už dlouho, a ti prý jim tvrdí, že se nemusí ničeho bát, že z těchhle mraků nikdy neprší.“

„K téhle situaci se ještě vrátíme. Co pan a paní Fishovi?“

Prentice řekl: „Paní Fishová pracuje jako ošetřovatelka na pohotovostním oddělení athénské nemocnice. Pohotovostní personál nastěhovali přímo do nemocnice, aby byl k dispozici po celých čtyřiadvacet hodin. Pan Fish je zapojen ve škole, pomáhá tam při organizaci krytů.“

„Prima. Paní Nealová. Ano, vzpomínám si, ta se odstěhovala. Něco se zkreslením faktů. Žaluje majitelku realitní kanceláře. Pan a paní Kelseyovi?“

Twigg řekl: „Jsou prý připraveni k odchodu, jakmile dostanou zprávu, že k tomu nastal čas. Takže teď už asi odjeli.“

„Dobrá. Ve třetím poschodí máme Truittovi. Všichni jsou přichystáni. Překontroloval jsem jejich .seznam. Schantzovi. Všichni připraveni. Jíme, dověděl ses, co udělá ten prokletý George Gobbin? Neřekl mi jediné slovíčko a ani mi nedovolil, abych zkontroloval jeho zásoby podle seznamu. Pořád mě zdravil hitlerovským pozdravem.“

„Ach, ten odjíždí. Mluvil jsem s Eldou. To je rozumná paní. George prý si tě rád dobírá, Brooksi. Neměl by sis ho pouštět tak k tělu.“

„Pouštět k tělu! Sakra. Já si ho k tělu nepustím.“

Twigg řekl: „Vypadá to na hezký den bez mraků, kromě vysokých mlžných oblaků. A vítr teď přichází z východu, Brooksi. Víš určitě, že to bude –“

„Vítr vane trochu z jihovýchodu, Rossi. Postav se k němu čelem.“

„Cože?“

„Postav se tváří k větru, kruci, proti směru, kterým vane.“

„Dobrá. Jistě. Už tak stojím, Brooksi.“

„A teď zvedni pravou paži přímo vpřed. Vztyč prst. Dobrá. Ukazuješ přímo do středu uragánu. Jihojihozápadně odtud a vane na sever.“

„Ale vypadá to pěkně. Vždyť vůbec neprší.“

„Rossi, dnes v noci to tak hezky vypadat nebude. Věř mi, že nebude.“ Stál u oken s Twiggem a hleděli na kokosové palmy, které zasadili na sever od Zlaté písčiny před Captivou. „Koukejte na listy na těch palmách, hoši. Pohybuje jimi vytrvalý, nárazový vánek … Kde jsme zůstali? Potvrdil jsi, že Gobbinovi odcházejí z ostrůvku. O funkcionáře Svazu se starat nemusíme. Vědí dobře, že musí jít příkladem. Zkoušels to u Branhammera, Rossi?“

„Zkoušel. Otevřel mi, ale nechal řetěz na dveřích, a když jsem se mu snažil vysvětlit, že všichni musí odejít, řekl, že je to trik, kterým ho chceme dostat i se ženou z bytu, a jakmile prý odejdou, tak mu vyhodíme jeho krámy a vyměníme zámky. Nikdo prý ho odsud nedostane. Zabouchl mi dveře před nosem.“

„Tak ať se ten pitomec třeba utopí.“

„Co čtvrté poschodí? Byt Brasserových je prázdný. Stejně byt čtyři B, protože Sapphierovi se odstěhovali. Howard a Edith Elbrightovi odjedou podle instrukcí. Zbýváme my tři. A Harlin Barker.“

„Jak to vypadá v pátém poschodí?“ pokračoval Brooks. „Tam máme tři byty prázdné. Ale co s panem Jeffreyem, Rosse? Tys měl na starosti to poschodí.“

„Kdo to je?“

„Ten hubený starý profesor na kole.“

„Prohlásil, že mně vlastně po tom nic není, protože jsme se sami najmenovali do hlídky. On prý pro nás nehlasoval, takže je to nede-

mokratické. Vzhledem k této skutečnosti prý nemusí odpovídat, jaké má osobní plány.“

„Dobrá, tak dál: šesté poschodí. Tam jsou obsazeny jenom tři byty. Víme, že Clevelandovi zůstanou a stráví uragánový večírek u Santelliových spolu s Quillanovými. Mluvil někdo s Jackem Mensenkottem, jestli zůstane na pevnině? Jeho žena je v nemocnici, jak víte.“

„Třikrát jsem u něho klepal,“ řekl Jim Prentice. „A dvakrát jsem mu volal. Vůbec se neozval.“

„Jenom to zkoušej dál. Henry Churchbridge s paní odcházejí z ostrůvku. A teď pokud jde o ateliérové byty. Messengerovi už odešli. Paní je u něho v nemocnici. McGinnityovi, Davenportovi a Forresterovi odcházejí. Co je se Starfovými, Jime?“

„Důstojný pán doktor Harmon Starf mě vyslechl, a když jsem mu dopověděl, co jsem měl, civěl na mě asi pět vteřin a pak zabouchl dveře. Je to skutečně silný muž a bouchl jimi pořádně.“

Brooks Ames přikývl a řekl: „To je další soused, bez kterého se snadno obejdu. Takže si zrekapitulujeme hlavní seznam, pánové.“

„Mám dojem, že jsme na tom sakramentsky lip než třeba lidi v Azurovém vánku, v Captivě a Surfklubu. Mluvil jsem na pláži s přítelem, který bydlí v Azurovém vánku a holduje surfingu. Včera odpoledne mi řekl, že podle jeho odhadu odjede sotva třetina obyvatelstva. Mají prý všude důkladně obložené zdi, v moři hráz a piloty hodně hluboko a většina z nich si myslí, že jejich budova je tím nejbezpečnějším místem na světě.“

„Ale ne podle Harrisonovy zprávy.“

„Něco prý o ní slyšel, ale nečetl ji. Tvrdí, že se v současné době lidi soustavně straší a není to k ničemu. Mluvil o tom se svou ženou a rozhodli se zůstat.“

„No tak se rozdělíme a podíváme se na ty lidi, co se dá s nimi podniknout, pak zajedeme do krytu sportovního střediska a uvidíme, jak bychom mohli pomoct těm, co tam budou.“

„Helena pořád tvrdí, že bychom měli všichni jít do motelu,“ řekl Ross.

„Lepší bude, když půjdeme tam, kde budeme užiteční. Všichni se vyznáme v první pomoci. Všichni známe předpisy. Můžeme hodně pomoct.“

Justin Denniver jedl polévané věnečky a díval se na malý televizor v kuchyni, když Molly Denniverová vyšla ve starém růžovém županu z ložnice. Obličej měla oteklý a očka malá a zarudlá. Tmavě rusé kučery tvořily chomáče a malá tučná ústa byla zsinale bledá.

„Co je nového s bouřkou?“ zeptala se.

„Mlč,“ okřikl jí a vzal si další kus věnečku.

Díval se na kanál 13 z Tampy. Měli televizi po drátě. Hlavní meteorolog Roy Leep právě vysvětloval radarový obrázek uragánu Ella z družice.

„Víš, já nevěřím ničemu, co kdo říká o počasí, pokud Roy Leep nepotvrdí, že je to pravda,“ řekla Molly.

„Mlč,“ okřikl ji.

Roy Leep na obrazovce vysvětloval: „Všimněte si, že mraková hmota tohoto velkého uragánu zasahuje celou oblast od střední Kuby až k Meridu na Yucatanu, až k Tampě. Jestliže bude uragán v dosavadním postupu pokračovat, pak způsobí obrovské škody na celém západním pobřeží Floridy, zvlášť na příbřežních ostrovech a ostrůvcích.

Ve všech nemocnicích, pověřených agenturách, požárních a záchranných útvarech, ve skupinách Civilní obrany od Neapole po Apalachicolu byl vyhlášen stav ohrožení. Vás, kdož sledujete tuto stanici z některého exponovaného ostrůvku, naléhavě žádám, abyste co nejdříve ostrůvek vyklidili. Velmi silné vichry jsou hlášeny na ostrůvku West. Prudké deště a vysoké přílivy pravděpodobně zatarasí přístupové cesty na ostrůvky, dříve než bude provedena úplná evakuace. Proto se obyvatelé z oblasti Fort Myers, Athén a Sarasoty naléhavě vyzývají, aby toto území okamžitě opustili.“

„Odejdeme z ostrůvku, Jusíčku?“

„ Silné vichry z jihu zdvíhají v Zálivu vodní hladinu velmi vysoko a obyvatelé pobřeží mohou očekávat, že jakmile oko uragánu přejde jejich místo, protože se pohybuje na sever do Zálivu, naberou větry západní směr a poženou vodní masu proti pobřeží. Nynější směr uragánu Ella je nestálý a nevypočitatelný. Může se pohybovat

směrem k pobřeží a zasáhnout pevninu v kteroukoliv dobu během dneška nebo během noci. Kdyby se to stalo, pak by vály velmi silné vichry ze západu na jih od oka, snad o rychlosti dvě stě čtyřicet kilometrů za hodinu i více, a k tomu ještě příboj moře až do výše asi tří nebo čtyř metrů.

Opakuji, je to velmi silný a nebezpečný uragán a všichni obyvatelé západního pobřeží Floridy musí dodržovat opatření vyhlášená poradní službou.“

Nato se objevila tvář rusovlasého člověka, který začal vychvalovat obchody s auty. Justin Denniver vypnul televizor. Molly se posadila naproti němu se sklenicí džusu a řekla: „Tentokrát bychom už ale měli z ostrůvku zmizet.“

Denniver na ni chvíli jen civěl a potom řekl rozhodným hlasem: „Žil jsem tu celý život. Narodil jsem se za uragánu v roce 1928. Postavil jsem tento dům tak, aby uragánu odolal. Já mám pro strach uděláno. Na týden jsem opatřil zásoby všeho, co potřebujeme. Nikde nenajdeme lepší místo, než je tohle.“

„Slyšels, co Roy Leep –„

„Mlč, proboha, a jdi se upravit. Proč sem chodíš nemytá a nečesaná? Je mi z tebe úplně nanic.“

„Co to znamená? Proč se na mě takhle díváš?“

„Jsem v pěkné bryndě. Ty to víš a já to vím taky. Vysvětlilas mi, co mám podle tebe před soudem říkat. Ne, Vaše ctihodnosti, moje nevinná ženuška nikdy neotevírala obálky, které tu pro mě zanechával advokát Traff. Myslela si, že v nich jsou nějaké právnické dokumenty. Strkala je do sejfu v ložnici, jak jsem jí přikázal.“

„Tak co?“

„Takže já budu v poli poražených a ty skončíš jako vítězka. Molly, ty ráda vyhráváš každou hru, do které se pustíš.“

„O čem to vlastně mluvíš?“

„Mluvím o tom, že vůz advokáta Traffa tu stával mnohem častěji, než advokát Traff tu nechával obálky.“

„To je pravda. Byl tu několikrát. Většinou se mi svěřoval s tím, co ho tížilo. Možná že jsem mu nahrazovala matku. Jak to mám vědět? Nabídla jsem mu, aby si zaplaval v bazénu, nalila jsem mu skle-

ničku, připravila nějaký chlebíček, a to ho dost uklidňovalo. Přece jsern ti o tom několikrát povídala.“

„Krucifix, o tomhle já nic nevím.“

„Justine, miláčku, když ty mě tak zřídkakdy posloucháš. Stejně tak bych mohla mluvit do stěny.“

„Kdybys mi to říkala, tak bych to slyšel.“

„Kdo ti co nakukal za nesmysly?“

„Někdo si myslí, že bych ze sebe neměl dělat takový-ho vola.“

„Kvůli čemu?“

„Kvůli tomu, že ses pelešila s Lewem Traffem.“

„Och, prokristapána, Juse, ty starosti tě dočista pomátly. Kdybych skutečně chtěla spát s někým jiným než s tebou, tak bych si asi vybrala spíš toho mládence v klubu, toho profesionálního asistenta, Troye Malloryho, nemyslíš?“ Pobaveně se zasmála. „Bože, ty vypadáš tak legračně a roztomile zároveň, Justine. Kdybych měla vyčištěné zuby, hned bych tě políbila. S Lewem jsem nikdy nic neměla. Ani bych mít nemohla, zlatíčko.“

„Dobrá. Promiň. V poslední době nejsem ve své kůži.“

„Vím, vím. Chudáčku. Za dvě minuty jsem u tebe.“ Na cestě do kuchyně se zastavila, obrátila se a zamračeně se zeptala: „Co tohle znamená?“

Oba naslouchali. Zdálky přicházel rachot a pak to přišlo – liják tak prudký, jaký v životě neviděli. Obklopil dům tak neproniknutelnou clonou, že neviděli ani loděnici, ani člun Mako na lodním jeřábu. Hřmot se stupňoval, až se musela k Justinovi přiblížit a zvýšit hlas, aby ji slyšel. „Měli bysme si radši pospíšit.“

„Nekvaltuj,“ zakřičel. „Máme spoustu času.“

Za pět minut déšť zeslábl, protože průtrž mračen se obrátila na severozápad.

Legrandě Messenger se ženou bydleli v apartmá B v pátém poschodí, v posledním poschodí Diekinsonova křídla Všeobecné nemocnice, šest a půl kilometru od centra Athén. Sam Harrison očekával, že se bude muset hodně hádat kvůli dvěma těžkým kufrům, které vlekl bičujícím deštěm z parkoviště, ale jeho sebevědomý výraz a zdánlivě přesné vědomí cíle ho přenesly přes pohledy zřízenců ve vrátnici, kteří se na něho na okamžik zamyšleně zadívali.

Dveře do předsíně i dovnitř byly otevřené. Barbara seděla vedle spícího muže. Rychle vstala, vyšla do haly a zvolala: „Vždyť vy se nám utopíte!* Odtáhl si košili z hrudi. „Kapi-kap.“ „Co tady proboha dělá'te?“

„Přinesl jsem věci pro všechny případy. Spoustu vody, potravin, svíčky, baterky, rádio a tak dále. Všechno možné.“

„Pro nás? Ale tady jsme přece v nemocnici.“ „Pohotovostní generátory mají omezenou kapacitu a budou si je šetřit pro operace. A máte pranepatrnou naději, že byste dostali potraviny a vodu na zavolání telefonem, až nebude fungovat.“ „Chcete mě vyděsit, Same?“

„Žiju v domnění, že jste už dospělá. Prevence je nejlacinější věc, do které můžete investovat.“

„Promiňte. Samozřejmě máte pravdu. Jste velice laskavý. Děkuju vám. Kam půjdete?“ „Ještě nevím. Mám nějaké věci v autě.“ „Vrátíte se ještě do Zlaté písčiny?“ „Proč?“

„Zapomněla jsem tam něco. Uvažuju, co mám dělat.“

„To není problém. Můžu se tam vrátit. Co je to?“

„Tady máte klíče, Same. Je to bronzový býk asi takhle veliký, patnáct až osmnáct centimetrů. Pochází z dvacátého pátého století před naším letopočtem. Je z Číny.“

„Má velkou cenu?“

„Lee ho koupil v Londýně před deseti lety na jedné aukci za devadesát tisíc dolarů. Dnes by stál asi třikrát tolik. Ale o peníze nejde. Leemu se líbí styl, elegantní postoj zvířete, způsob, jak drží hlavu. Přinesla jsem sem jiné dva kousky, které si oblíbil, a na toho býka jsem zapomněla. Chtěla bych, aby si Lee myslel, že jsem… vybírala a ukládala věci s rozmyslem. Býk visí ve skleněné skříňce v ložnici na stěně.“

„Postarám se o to, aby vaše pověst neutrpěla.“

„Už tam zase leje.“

„Liják spustí a zas přejde. Vane silnější vítr. Přichází trochu víc z jihu. Jak to tady vypadá?“

„Leemu se moc dobře nevede. Nedokážou mu ničím ztišit bolest. Pořád ho musí uspávat. A to on nemá rád. Mnohem raději je při vědomí. Pojďte dovnitř.“

Zanesl dovnitř těžká zavazadla. Barbara ho vyzvala, aby je položil do alkovny mezi dvěma pokoji. Řekla, že věci vybalí později, doufá, že je nebudou potřebovat. Tlumeně mu vysvětlovala zařízení apartmá a ukazovala mu je. Nemocniční pokoj byl velký a měl vlastní koupelnu s opěrným zábradlím kolem vany, se sprchou a toaletou. Druhá část apartmá podobných rozměrů byla rozdělena na malou ložnici, koupelnu a salónek s kuchyňským koutem. V ložnici a v salónku fungovala ústředna, která zachycovala každý zvuk z nemocničního pokoje. Zapnula ji a Sam uslyšel zesílený hrdelný dech starce, který tam ležel napůl v bezvědomí.

„Chcete, abych přinesl z vašeho bytu ještě něco jiného ?“

„Ne, už nic, díky. Nevěřím, že existuje skutečně nebezpečí …, že se něco stane.“

„Nevěříte mé zprávě?“

„Jednou částí mozku ano. Druhou… prostě nevím.“

„Moc velké davy se z ostrůvku samozřejmě nestěhují.“

„Buďte opatrný, Same. Jestli se situace zhorší, nechtě bronz bronzem. Ano?“

„Ano.“ Chtěl ji políbit na tvář. Natáhl ruku, položil ji na její rameno, naklonil se a pak se zarazil. Pro oba to byl okamžik plný rozpaků. Věnovala mu prázdný, bezvýznamný úsměv, který jí ani nezasáhl oči. Sam odešel.

Když dojel na severní most vedoucí k ostrůvku Fiddler, bylo 11 hodin dopoledne. Policisté ve žlutých kapucích zastavovali vozy jedoucí směrem na ostrůvek a některé vraceli.

Sama napadlo, že v kolonii Ostrovan zapomněl odevzdat klič od pokoje, když platil účet. Jeho jediné zavazadlo leželo v kufru vypůjčeného auta. Vylovil klíček, a když na něho došlo, podržel ho nahoře. „Jedu si pro svoje věci a dát se vypsat z motelu.“

„No tak… dobrá. Moc se tam nezdržujte a neokounějte, příteli. Jestli v motelu ještě někoho uvidíte, řekněte mu, že je nejvýš načase, aby vypadl.“

„To udělám. Všiml jsem si, že vracíte auta.“

„Lidi tam jedou na čumendu, krucinál. Zvědavci. A věřili byste, byla mezi nimi taky jedna maringotka se čtyřmi dětmi a se čtyřmi prkýnky na surfing. Dobrá, jeďte.“

Když se dostal za střed mostu, náhlý prudký závan větru škubl vozem a hnal ho k pravému svodidlu. Mračna letěla velmi nízko. Celý den ubíhal v odstínech šedé a stříbrné, listy vířily, vozy i pouliční svítilny byly rozsvícené. Asi osm set metrů na jih od severního mostu, tam, kde se Plážová cesta nepatrně stáčela k pláži, poprvé uviděl dobře Záliv. A ten pohled ho vyděsil. Veliké zelenošedé tmavé hory klouzaly, zvedaly se výš, vlnily se a narážely na opěrnou zeď, na hráz, na niloty, na žebra klenby a vyhazovaly vodní masu a tříšť vysoko do vzduchu. I když Sam jel pomalu, zdálo se mu, že cítí nárazy, jak obrovské vlny prudce útočí na ostrůvek Fiddler.

Snad asi půl minuty zazářilo mezírkou mezi vrstvami mraků vodové slunce, nad pláží se objevila duha a pak zase přišel déšť, který zpomalil chabou dopravu tak, že se vozidla jen ploužila. Za Samem se objevil vůz šerifa, který křičel mocným plechovým hlasem: „Opusťte ostrůvek! Nařizuji, aby všichni obyvatelé vyklízili ostrůvek Fiddler! Opusťte ostrůvek! Té to rozkaz! Všichni musí okamžitě opustit ostrůvek! Ihned!“ Hlas zmlkl, na třicet vteřin zaskučela siréna a pak začal hlas řvát znovu. Ale déšť jej rozmazával, vítr odnášel slova a trhal je na nezřetelné poryvy.

Při vstupu do Zlaté písčiny stála na silnici voda ve výši několika centimetrů. Sam opatrně zahnul a naklonil se těsně až k oknu, aby dobře viděl. Zaparkoval tak blízko k zadnímu vchodu, jak to jen šlo. Na zadním parkovišti ve dvoře stála tři nebo čtyři auta a několik jich zřejmě parkovalo pod budovou. Stiskl knoflík u zdviže; pak si ale uvědomil, že kdyby nešel proud, až bude mezi poschodími, musel by uragán přečkat ve výtahu.

Když stoupal po schodišti do sedmého poschodí, nikde nikoho neviděl. Messengerův byt byl chladný a připadalo mu docela příjemné na chvíli se zdržet z dosahu větru a deště. Na stěně v hlavní ložnici našel bronzového býka ve skleněné skříňce zároveň s několika lahvičkami, které byly podle všeho z nefritu. Oznámil býkovi, že na čtvrt miliónu dolarů nevypadá. Ten předmět ovšem má takovou cenu, jakou je za něj ochoten zaplatit kupec. A ten býk, jak se vyjádřila Barbara, je pašák. Zaujímá statečný postoj. Vypadá velice čile.

Strčil nefritové lahvičky do kapsy a býka zabalil do ručníku, který vzal v koupelně. Potom se loudal bytem. Uvědomoval si velice zřetelně, že tady bydlila Ona. Tohle byla její jeskyně, plná její vůně a myšlenek, posvěcená jejími sny a pochybami, poznamenaná jejími vášněmi a záhadnými záměry. Hádanky, které by bylo třeba rozluštit.

Postavil se k zasunovacím dveřím a zahleděl se na moře, opět viditelné mezi deštěm, s pocity zamilovaného školáka, kterého láska opájí až k mdlobám a který si přivolává erotické obrazy své vyvolené.

Světla aut se plížila po Plážové cestě na sever. Ve tmě nadcházejícího poledne viděl světlo v mnoha bytech Azurového vánku a Surfklubu. Balíte snad na cestu, přátelé? Nebo oslavujete rozhodnutí zůstat? Vítr bubnoval do velkých skleněných dveří. Vypnul světla, sebral čínského býka zabaleného do ručníku a odcházel.

Než došel od dveří domu k autu, uchvátil ho vítr a mrštil jím“ dva kroky dopředu; opřel se o auto. Z parkoviště projížděl pěticentimetrovou vrstvou vody na Plážovou cestu. Několik stovek metrů odtud na sever se doprava zastavila. Liják bičoval zemi, odskakoval čtvrt metru vysoko od krytu auta, jak jej vítr hnal na severovýchod. Sam pustil rádio, aby přehlušil rachot deště.

„… opakuji, zdvíhací můstek u severního mostu na ostrůvek Fiddler zůstal viset v otevřené poloze. Před půl hodinou se otevřel, aby propustil loď, a prudké vichry poškodily mechanismus, takže služba u mostu jej nemůže spustit. Vozidla na severním konci Fiddleru se obrátí a pojedou dolů k jižnímu mostu. Opakuji, zdvíhací můstek u severního mostu na Fiddler se porouchal …“

Nějaký tlouštík, celý scvrklý strachem, zabouchal Samovi na levé okno. Sam vypjal rádio a otevřel okno.

„Můstek zůstal viset otevřený.“

„Právě jsem to slyšel,“ zakřičel Sam. „Myslel jsem, že se mosty neotvírají, když se evakuuje obyvatelstvo.“

Muž pokrčil rameny. „Otevřeli ho. Nějaký blbec to udělal. Snad pouštěl člun s pobřežní hlídkou. Ale to je nakonec fuk.“

„Cože?“

„Že je to fuk. Teď už tam leží přes dvě auta kmen palmy. A několik lidí zranily úlomky, co lítají vzduchem.“

Sam si všiml odznaku Civilní obrany na jeho kazajce. „Co mám podle vás udělat?“

„Tam vpředu trčí spousta aut v příkopu. Nikdo je ven nevytáhne, jenom blokují dopravu. Vyzvu vozy za vámi, aby couvly. Všichni se můžete otočit tam vzadu před směrovkou.“ „To jste moc hodný.“

„Nemůžu se z toho dostat, dokud vy se z toho nedostanete, kamaráde. Je to dvouproudovka a na téhle části ostrůvku jsou příkopy hluboké.“

Asi deset kilometrů k jižnímu mostu. A ještě jednou pojedu kolem kolonie Ostrovan, napadlo mu.

Ale když se blížil k příjezdu do Zlaté písčiny, narazil na skupinu vozů uvízlých až po hlavy kol ve vodě. Tři z nich mířily na jih a dva na sever. Dřív než ztratil pohybovou energii, zvýšil obrátky motoru až do řevu, zařadil nižší stupeň a pokusil se protáhnout kolem uvízlých aut, využívaje zbylého prostoru na silnici. Pravá strana auta sklouzla do příkopu, za skřípotu najel do stoky, překlenuté příjezdovou cestou. Motor mu vynechal. Vystoupil a zapřel se, aby ho vítr neporazil. Mezi Azurovým vánkem a Surfklubem viděl divoké moře.

Vítr rozrážel hřebeny velkých vln a šlehal moře v bílou pěnu, která velmi blízko pobřeží splývala s oblohou. Otevřel kufr u auta a do příruční tašky strčil býka a nefritové lahvičky. Tašku zase zavřel a řemen si přehodil přes rameno.

Přes ušpiněná okénka na něho koukali vyvalenýma očima staří manželé. Ze strany, kam tolik nevál prudký vítr, se Sam brodil k jednotlivým autům a řval do okének, která majitelé opatrně na několik centimetrů spustili, že se utopí, jestliže tu zůstanou. Volal na ně, že voda asi stoupne. Nabádal je, aby jeli k vysoké družstevní budově na břehu zátoky na jih od Zlaté písčiny. Ať se třeba plazí, bude-li třeba, jen aby se tam dostali, ať pak vystoupí do nejvyššího poschodí a pokusí se dostat dovnitř. Nevěděl, jestli ho poslechnou. Jako by znehybněli v nějaké zvláštní apatii hrůzy. Své automobily důvěrně znali. Nechtělo se jim vystoupit do mokrého šedivého pekla deště a větru, až po kolena do vody, skrývající neviditelné nebezpečí. Sam zastavoval auta přijíždějící ze severu a volal na ně totéž. Silnice byla zablokována. Šel tam, kde mohl zarážet auta přijíždějící z jihu a posílal

je k místu, kde bylo možno se otočit a snad i prorazit. Nakonec přijel starý otlučený landrover, který řídil snědý mladík s mohutnými zápěstími.

Zakřičel na Sama: „Myslíte, že projedu?“

„Ne. Můstek zůstal otevřený.“

„To vím. Doufal jsem, že ho spraví. Na jih od vesnice, hned za kolonií Ostrovan, voda sebrala silnici. Panebože! Máte nějaký nápad, jak na to?“

„Nemám.“

„Myslel jsem si to. Je třeba sehnat nějaké plavidlo a přeplout zátoku. Chci něco najít. Nastupte, jestli chcete.“

Sam se vsoukal dovnitř. Mladík obrátil landrover a jel zpátky k vesnici. Voda vydatně šplouchala na obě strany. Uprostřed vesnice zahnuli vlevo a zamířili k pobřeží zátoky. Projeli kolem starých domů na dřevěných kostrách a kolem starých stromů. Mladík zahnul vpravo, pak zase vlevo, až zastavil u staré loděnice, kde byly uloženy čluny. Zřejmě tam nikdo nebyl. Tady se už octli dost daleko od Zálivu, a proto tu bylo trochu klidněji, i když stále slyšeli hučení větru, jako by v dálce ujížděl nákladní vlak.

„Jmenuju se Jud.“

„Já jsem Sam.“

„Same, včera odvezli čluny, ale vidíte, že ty malé převrátili a přivázali. Tak se pustíme do kůlny.“

Našli starý motor s vykrojeným krytem, připoutaný řetězem ke stojanu. Sam objevil veliké štípací kleště a odštípl řetěz. Jud překontroloval zásobu benzínu a přistrčil přívěsný motor k nádrži. Motor škytl a chcípl. Škytl a chcípl. Jud zaklel, sundal kryt a začal se vrtat v karburátoru.

Sam si všiml červeno-modro-bílé telefonní budky, postavené na závětrné straně loděnice. Zavřel se do ní, takže už tolik neslyšel skučení větru, a ke svému překvapení zjistil, že telefon funguje. Nahlédl do oškubaného telefonního seznamu a našel číslo listu Athens Times Record. Třikrát uslyšel vyzváněcí tón, až se konečně ozval Mick Rhoades.

„Kdo volá?“ ptal se Mick. „Kdo?“

„Harrison. Sam Harrison. Inženýr.“

„Vypadá to, že by se objevila možnost uplatnit vaši zprávu.“

„Teď už je pozdě. Poslouchejte. Jsem na ostrůvku Fiddler.“

„Telefony prý tam nefungují.“

„Tenhle funguje.“

„My tam máme někde dva reportéry. Co se děje? Co tam vůbec děláte?“

„Mlčte, Micku. Z celé severní části ostrůvku, dlouhé čtyři kilometry, se nedá nijak uniknout, leda lodí. Lidi jsou tu jako v pasti mezi zničeným mostem a odplaveným pobřežím. Jsem v malé loděnici za vesnicí. Jestli se nám podaří rozběhnout přívěsný motor, přeplujeme zátoku na člunu. Spousty starých lidí jsou uvězněny v autech blízko přístupu na severní most. Voda rychle stoupá. Spousta aut je opuštěných.*

„Ale Ella je pořád dost daleko na jih odtud!“

„Poslouchejte, ano? Spojte se s úřady. Kdyby členové Pobřežní hlídky nebo Pobřežní pomocné stráže vypluli na těžkých služebních člunech, které by pak fungovaly u severního mostu jako přívoz, snad by mohli pár lidí tady zachránit, než zesílí vítr.“

„Spojení je hrozné, Same. V civilních pásmech slyšíme jenom bzučení, jedno vysílání ruší druhé. Váš hlas je strašně slabý.“

„Slyšel jste, co jsem říkal o člunech?“

„Ano. Ano.“

„Můžete to udělat? Micku? Micku?“

Spojení bylo přerušeno. Zkoušel volat centrálu. Podruhé už nedostal ani volací tón.

Když běžel k nádrži, kde Jud montoval přívěsný motor, zacloumal jím vítr. Upevňoval zrovna kryt. Křečovitě se ušklíbl na Sama a podíval se k nebi, jako by se modlil. Zatáhl prudce za startovací lanko a motor se rozběhl. Protože prskal, upravil ho, aby běžel pravidelně. Vypnul ho, pohladil a uvolnil svorky na palubním záďovém nosníku.

Vybrali si pětimetrový skif, který měl mezi čarou ponoru a palubou dost velký lodní bok, aby zachytil spousty rozbouřené vody. Odřízli od kolíků provazy, které člun držely, převrátili jej a chtěli shodit po svahu dolů na – blátivou pláž, když tu Sam uchopil Juda a

přitiskl ho k zemi. Těsně nad hlavou jim plachtil veliký kus dřevěné stěny.

Sam si všiml vedle plotu hromady dříví přikryté před deštěm dehtovým papírem, který zatěžovaly betonové kvádry. Vítr se dostal pod dehtový papír, odvalil kvádry a odnesl papír. Teď nadzdvihoval jednu dřevěnou stěnu po druhé a unášel je po ponuré šedi nad zátoku.

Krčili se u skifu, až přeletěla poslední stěna, a pak pustili člun na vodu. Naložili Samovo zavazadlo, Judův batoh, dvě vesla a ruční čerpadlo. Sam stál po kolena ve vodě a udržoval člun v rovnováze, zatímco Jud montoval k palubnímu nosníku přívěsný motor. Sam uviděl v zátoce spousty bílé vody. Doufal, že Jud ví, že s tímto následným větrem a střepinami ve vzduchu by převrátil skif, kdyby se jej pokusil obrátit. Doufal, že bude dobře fungovat čerpadlo. Doufal, že nikde nejsou uloženy hromady stavebního dříví nebo dřevěných stěn, které by vítr unášel z ostrůvku směrem k zátoce.

Motor chytil. Sam naskočil, bolestně narazil kolenem o zábradlí, skrčil se, uchopil čerpadlo a byl připraven začít pracovat, když tu se vrcholek bílé vlny přelil přes bok člunu, vítr zatočil skifem a naklonil ho.

V sobotu ve dvě hodiny odpoledne zatřásla Darleen Mosebyová' Fredem Brasserem v pokoji Plážového motelu. Jen nerad se probouzel; nejdříve si uvědomil, že je mu velice horko a že je celý zpocený, pak že silně hřmí a hvízdá, jako by motel bombardovali z letadel, a konečně vzal na vědomí i její zúžené hněvivé oči.

„Proboha, Freddy! Třesu tebou a třesu, div si nevy-kloubím ruku. A ty spíš jako zabitý.“

„Co se děje?“

„Děje se. Vichr a příboj řádí, že neslyšíš vlastní slovo. Elektrika nejde a já jsem tak zpocená, div se nerozpustím. Nemůžu vůbec dýchat. A leje čím dál víc, jako když praskla obloha. Jsem z toho celá pryč. Jenom na to mrkni, jenom se mrkni z okna.“

Šel k oknu a podíval se ven. Celé okolí kolem bazénu bylo zatopené. Vítr vodu čeřil a déšť ji dolíčkoval. Židle zmizely. Kovové stolky byly převrácené. Jejich vršky vyčnívaly jenom asi dva decimetry nad vodní hladinou.

„Propána!“ vykřikl.

„Podívej se na ten blesk. Jenom vteřinku počkej a uvidíš. Je modrý. Je to šíleně modrá barva a hrom ani neuslyšíš. Pokud šla elektrika, tak říkali v televizi, že všichni mají opustit ostrůvek. Tak, milunko, ohákni se a přebrodíme se k Mořskému ježkovi. Je tam uragánová společnost, a až budu u přátel, tak se nebudu tak bát jako tady s tebou.“

Vrátil se k posteli a uchopil ji. Strhl ji zpátky a chtěl ji položit na záda. „Ne,“ vykřikla tak hlasitě, až překřičela burácení bouře. „Nech toho! Prosím tě!“

Když se jí sápal na prsa, udeřila ho pěstí, vytrhla se mu a běžela do koupelny. Mezi zuby ucítil krev. Když se vrátila z koupelny, stál už oblečený. Myslel na to, jak asi hluboká bude voda a že by tady měl nechat boty. Pak si však uvědomil, že by pod vodou mohly být ostré předměty či sklo, a rozhodl se, že půjde obutý.

„Promiň, Freddy, ale musela jsem ti jednu střelit,“ omlouvala se a letmo ho políbila. „Začínáš už otýkat.“ Zasmála se. „Ta sedla, co?“

„Darleen, tady nám bude dobře.“

„Prd bude. Chci mít kolem sebe svoje přátele. Pojď. Bude ti tam skutečně fajn. Slibuju ti, že jsou to báječný lidi, všichni. Je to opravdická uragánová společnost.“

Prodírali se chodbou dolů k přední části motelu a čvachtali se ve vrstvě vody vysoké dvanáct až patnáct centimetrů. Jakmile se octli venku na ulici, napřel se do nich prudký vichr. Přepadl je zezadu a zprava, strkal je dopředu mnohem rychleji, než se mohli brodit. Padali a škrábali se nahoru, prskali, chytali se jeden druhého, potáceli se skloněni, zapřeni do země, s rozkročenýma nohama.

Šťouchala do něho, doširoka otevírala oči a živě gestikulovala. Vzhlédl a spatřil žlutý volkswagen, jak zeširoka pluje ulicí, až se zarazil o obchod se zabedněným výkladem.

Výčep U mořského ježka byl rovněž zabedněn. Darleen klepala na okenice, ale nikdo jí neodpovídal. Vedla ho postranní uličkou k zadní části domu, kde byly otevřené dveře. Přivítalo je asi dvacet lidí řevem, který přehlušil i svištění bouře. Ve výčepu stálo asi čtvrt metru vody. Lou a Tom Shawn obsluhovali. Několik benzínových svítidel bíle zářilo a vrhalo tvrdé stíny. Darleen ho prováděla kolem a

představovala mu své známé. Ale v té vřavě a zmatku většinou jména nepochytil.

Telefon přestal fungovat zrovna poté, co se Jack Cle-veland rozhodl spojit dvě uragánové společnosti, o kterých věděl, společnost Santelliových, kde bylo koneckonců jenom šest účastníků, a večírek Leffingwellových na pláži v jedenáctém poschodí Azurového vánku, kde jich bylo aspoň dvacet, pokud starý Deke Leffingwell prosadil svou. Vítr hvízdal, sténal a řval, déšť bičoval okna v šedivých clonách.

Jackovi poněkud trnulo kolem úst a tak se rozhodl, že načas pití trochu omezí. Tahle partička ho už začínala mírně otravovat. Grace postrašily vítr a nepohoda a svým strachem nakazila i Marii Santelliovou. Jen Tammy Quillanová si z toho všeho nic nedělala, strach zaháněla alkoholem, až byla tak nachmelená, že sotva stála na nohou.

Kéž by byl tam naproti, kde by se shledal se starým dobrákem Dekem a mohl posoudit, jak jejich partička pokračuje, říkal si Jack.

Naklonil se ke Grace a do ucha jí zahalekal: „Nechal jsem v kufru v autě víno. Dojdu si pro ně."

„Teď přece nemůžeš jít dolů!"

„Proč ne? O nic nejde. Hned jsem tu."

Dřív než ho mohla manželka zadržet, vyšel ven a sestupoval po schodech dolů. Ohromilo ho, když shledal, že v přízemí mu voda sahá asi patnáct centimetrů nad kolena. Podíval se na parkoviště a pohled ho naplnil hrůzou. Vozy zaparkované nejblíž u průčelí budovy, které bylo obráceno k Zálivu, odnesla voda, vrhla je jeden na druhý k pilířům a betonovým stěnám, oddělujícím od sebe užitkové prostory a prádelnu, namačkala je na sebe a převrátila. Vichr hvízdal a vyl parkovištěm. Probrodil se k místu, kde viděl až k Surfklubu a Azurovém vánku. Jako by nastával soumrak, a to byly teprve tři hodiny odpoledne oné srpnové soboty.

Mezi ním a družstevními domy na straně obrácené k pláži se prostírala jen vodní hladina. Vegetace zmizela. Stromy zmizely. Tenisové sítě zmizely. Všude ke Zlaté písčině hnal prudký vítr bílé vlny. Na Plážové cestě viděl zatopené vozy, snad jich bylo tucet, voda sahala až ke klikám u dveří. Vítr mu vchrstával do obličeje slanou vodu a bodal ho do očí. Na rtech cítil chuť soli.

Vrhl se proti větru a brodil se ke svému vozu, citrónově zelenému chrysleru s bílým vinylovým hořejškem, s bílým vinylovým čalouněním. Churchbridgeův buick, který býval zaparkován vedle něho, zmizel, a do soukromé kóje někdo strčil červený datsun, vůz, který, jak si Jack vzpomněl, viděl na otevřeném prostranství za budovou. Jeho Chrysler stál ve stejné rovině u sloupu; datsun se kymácel a dřel mu levý zadní blatník. Vítr a voda sem nanesly všelijaké odpadky a smetí. Spousta odpadků se zachytila mezi předkem datsunu a přední částí chryslera. Velký zlomený palmový peň šťouchal a bušil do předního levého blatníku chryslera, obklopeného laťkami z dopravní skříně a kousky sekvojového nábytku.

Nemohl se smířit s tím, že mu peň ničí blatník. Vždycky si zakládal na tom, že má vůz hezký, umytý a navoskovaný, s nablýskaným chrómem a naleštěným nárazníkem. Jestli se mu podaří kmen stromu uvolnit, pak popluje až do zátoky, nebo někde uvízne a bude mlátit do něčeho jiného. Jack si razil cestu kolem dat-sunu, opřel se o něj a cítil, jak se zvedá, jak se houpe a přitom naráží na jeho vůz. Popadl palmový kmen a snažil se ho vytáhnout. Podle všeho se někde zachytil. Pod ním ležela nějaká světle žlutá věc. Sáhl do špinavé vody, uchopil tu žlutou věc a podstrčil ji pod palmový peň. Když vyplavala na povrch, Jack v záblesku modrého blesku spatřil, že je to záchranná vesta, kterou má na sobě žena středního věku. Převrátila se obličejem nahoru, ve vlasech měla plno trávy, listí a papíru, mrtvé oči zpola otevřené. Pomalu se obracela zase obličejem dolů, plula směrem k jeho autu a temenem hlavy narážela na jeho blatník, lehce a vytrvale.

Když konečně měl za sebou první schodiště a unikl tak vodě, zastavil se a opřel se o stěnu, lapal po dechu a zacpával si ústa, zavíral oči a svíral pěsti na mohutné hrudi. Konečně byl s to pomalu se šplhat do druhého poschodí a otevřeným ochozem se dostat k bytu Santelliových; roztřesenou rukou se přidržoval betonového zábradlí.

Viděli ho, jak přichází; hned se k němu přihrnuli a jejich obličeje obrážely soucit. Posadil se a dal se do. pláče. Plakal a přitom se zlobil sám na sebe. Nebyl to vlastně žal. Vždyť tu ženu vůbec neznal. Neplakal ani kvůli svému vozu. Bylo to děsně pitomé. Neřekl jim, že pláče ze strachu, protože ani nevěděl, jestli tomu tak je, až náhle prv-

ní křeč bolestného průjmů mu sevřela útroby a Jack v mžiku zmizel v koupelně.

Ve tři odpoledne vál vítr stále častěji ze západu a jeho rychlost rostla. Vlny, které útočily na pobřeží, byly širší, vyšší a masivnější. Narážely na ostrůvek Fiddler proti Athénám, rychlostí osmdesát kilometrů za hodinu. Kolem třetí hodiny sebraly část hráze před kolonií Ostrovan, vysály zásyp otvorem pod zdí, vytrhly velké tabule rozdrceného betonu a unášely je dolů k Zálivu, kde je další vlny přičinlivě pohřbily. Písek z ostrůvku Fiddler, jemný jako práškový cukr, se snadno pohyboval. Jak se voda vracela dolů po svahu, rvala s sebou kousky betonu a strhávala písek ze stran. Když byly základy dostatečně obnaženy, voda pod nimi vymlela písek a základy poklesly. Pak se celý proces opakoval. Nakonec byly desky zasypány a nové vlny přenesly písek na pláž a splachovaly ho zpět, ale pokaždé na břehu něco zanechaly.

Zasklená hala a restaurace začínaly osm metrů od místa, kde byla hráz. Sklo bylo temperované, a když vlna prolomila jednu tabuli, rozpadlo se na stovky střepů, ne větších než víčka od láhve. Svištivý vítr vrazil do velké místnosti, urval dveře ve východní části za výčepem, převrátil stoly, židle a poličky s nádobím v jediný chumel, kterým ucpal otvor v divokém víření ubrusů, ubrousků a jídelních lístků.

Vlny rozbily zbylé sklo, vnikly dovnitř a sebraly všechno, čím se dalo hýbat. Vlna naplnila pokoj skoro až ke stropu, přeběhla ho, narazila na východní stěnu a sklouzla zpět, strhávajíc všechno s sebou. Další vlna vyzvedla věci v příkrém vydutém svahu a vrhla je tam, kde přece ještě něco zůstalo na svém místě. Napadla výčep, převrátila ho a zničila. Zadní bar se zhroutil se všemi zrcadly a lahvemi svítícími ve řvoucí temnotě. Opěrné sloupy se naklonily, stěny a strop spadly. Mohutné kusy střechy a pobočních zdí se kácely, klouzaly, byly unášeny vpřed. Od chvíle, kdy se zhroutila hráz, restaurační místnost a přilehlá kuchyně byly úplně demolovány za méně než šest minut. Jediné předměty, které vyčnívaly z hladkého svahu písku, byl roh velkého barevného televizoru, jedna strana největšího kuchyňského sporáku a jedna hrana barového pultu z vlašského

ořechu. Zbytek zařízení podlehl pustošivé síle stejně tak rychle. A ještě předtím vlny sebraly Plážovou cestu na jih od kolonie Ostrovan.

Když se moře zakouslo do zadní části objektu, přepadlo devět lidí, kteří se tam uchýlili, nejprve do recepce a potom nad ni do bytu správce. Neuprchli dost brzy, třebaže měli v úmyslu odejít. Byl tam pokladní Harry, číšník Skip, nákupčí Pete, sklepnice Kitty, dva turisté, manželé z Denveru, Liz, vysoká sekretářka z Birminghamu, a její dvě přítelkyně.

Vichr neustále skučel, naříkal a řval a dunění vln znělo jako nepřetržité hřmění. Museli řvát jeden nq druhého, rty přikládali až k uchu, aby se slyšeli. Zezdola k nim doléhalo praskání a borcení. Viděli, jak se několik aut na širokém prostranství převrací. Plakali a ječeli, ale nikdo je neslyšel, a když se budova řítila, tulili se jeden k druhému. Nikdo z nich nepřežil ani o jedinou minutu ten strašný okamžik, kdy byli unášeni výš a výš vstříc kymácivému hřebenu další vlny.

V té době se voda z moře už na šesti místech řítila ostrůvkem. Záchranné čety zachránily z ostrůvku na malých člunech skoro čtyřicet lidí, než rostoucí síla vichru další záchranné práce znemožnila. Jedna loď s deseti lidmi se otočila a ztroskotala blízko mostu, který vítr poškodil; jak se později zjistilo, ztroskotání přežili dva lidé.

Ve Státním uragánovém středisku, které zaujímalo dvě horní poschodí Budovy počítačů na univerzitě v Miami, dostali průběžnou zprávu o atmosférickém tlaku ve středu uragánu Ella, a bylo to šokujících devět set třicet milibarů. Použili předpovědi přílivu podle systému Connera a Krafta a dostali maximální příliv přibližně pět metrů. Kromě toho, jak to také potvrdil radar, uragán stále měnil směr a pohyboval se k severovýchodu, a kdyby v tomto kursu pokračoval, oko by překročilo floridské pláže někde mezi Tampskou zátokou a Athénami v deset hodin večer. Byly rozeslány příslušné výstrahy, které zároveň obsahovaly konstatování, že skutečně zbývá velmi málo, co mohou lidé udělat.

Dva unavení vysokoškoláci, on a ona, si udělali přestávku a vyšli do dusného pozdního odpoledne. Svítilo zamlžené slunce. Bylo velice horko a vlhko, z jihu vál nárazový, lepkavý vánek.

Posadili se na lavičku do stínu. Studentka setřásla ze zápěstí moskyta a řekla: „Je to vlastně obrovská ironie, viď?“

„Ne tak docela.“

„Moji rodiče bydlí na ostrůvku Siesta v Sarasotě.“

„To vím.“

„Jakmile jsem začala pracovat v meteorologii, když jsem byla doma, říkala jsem jim, aby okamžitě opustili ostrůvek, jestli to úřady nařídí. Posvědčovali, ano, ano, jistě, zlatíčko. Ale… nevěřili tomu. Poznala jsem jim to na očích. Vyprávěla jsem jim, že jednou bylo pět metrů slané vody tam, kde dnes je centrum Tampy, a jak to zničilo celé obchodní středisko, a oni přizvukovali, ano, ano, jistě, miláčku. Tak jsem jim ksakru přála, aby něco přišlo a trošku je to vyděsilo. Já jsem si to přála, Dave!“

„Tak neplač, Sue.“

„Promiň. Ale při tomhle, i kdyby odcházeli na pevninu, přece by je to mohlo chytit. Jenom si představ tu výšku vody, člověče. Skoro pětimetrový příliv. A k tomu průtrž mračen. A co když oko přijde na břeh na sever od nich? Přidej k tomu bouřkový příboj a účinek deště a dostaneš se úplně mimo stupnici. Viděls to tam nahoře. Viděls mapy. Podle všeho to bude navíc ještě skoro sedm metrů.“

„Nic se jim nestane. Na pevnině je před nimi spousta překážek, které ztlumí sílu vln. Hladina bude stoupat jenom zvolna. Lidi budou mít možnost odejít na bezpečnější místo.“

„To jistě. Bydlí v jednoposchoďovém motelu, a jak jsme slyšeli, trať Tamiami je už prolomena na čtyřiceti místech. Jediné, co můžou udělat, je vyšplhat se na střechu a zůstat tam, až vítr nabude rychlosti dvě stě čtyřicet kilometrů za hodinu, což je síla, která loupe ze stromů kůru!“

„Zuzanko!“

„Promiň. Nic mi není. Jenom se potřebuju vybrečet. Přála jsem si jen takový nějaký nepatrný, neškodný uragánek, aby měli před ním víc respektu. A zatím tu máme takového obrovského obludného zabijáka.“

Neohrabaně ji pohladil a políbil. „Musíme se vrátit nahoru,“ řekl.

Vlny vyrvaly zához, obložené zdi, hráze a zásyp před Azurovým vánkem a Surfklubem. Útočily na velmi těžkou železobetonovou stěnu, která byla součástí základů Surfklubu postavených proti moři. Na Azurovém vánku se vlny zakusovaly do prostoru mezi piloty; jakmile je podemlely, vytrhaly kusy materiálu; a když dosáhly dost daleko pod budovu, začaly tentýž proces na pilotách, které pohřbily nejtěžší kusy desek. Voda, která se odtud řítila ven, vydrhla písek ze stran pilot, vyryla tam hluboké brázdy, které se rozšiřovaly dále a dále po svahu pláže.

V kalném přísvitu umírajícího dne ležela Loretta zpocena na posteli ve Zlaté písčině a naslouchala děsivé vřavě bouře. Déšť mlátil do oken jako krupobití. Cítila, jak se celá budova chvěje. Vzduch ložnice byl naplněn mlhou z deště, který se protlačil nejnepatrnějšími prasklinkami, hnán obludným vichrem. V zásvitu blesku, který předcházel neslyšné zahřmění, viděla, jak jí tančí vlhká světla na prsou, na břichu a na zvednutých stehnech. V děsivém a ohlušujícím burácení rozeznávala neznámé dunění, praskot a skřípot.

Byli jsme to ale zatracení pitomci, že jsme se nesebrali včas, myslela si, ale snad se tolik nestalo. Včera Gregovi pověděla, že v neděli odjede s Golem, ale teď to samozřejmě nepůjde. Tři nebo čtyři dny tu povládne asi naprostý zmatek. Loretta byla ráda, že si vzala do bytu dva velké kufry. Kdyby je nechala v kufru auta, které chtěla dát do garáže, asi by je bouřka poškodila. Tak to aspoň vypadalo přede dvěma hodinami, když se podívala na svět venku.

Stále víc nabývala přesvědčení, že odejít s Golem je správné. Vlastně si ani neuvědomovala, jak ji už otravovalo věčné pobíhání po kanceláři, dirigování a manévrování lidí. Pana Cola Kimbera nediriguje nikdo. Je to drzý sebejistý panchart. Ani trochu se nepodobá povolnému Gregovi. Chudák Greg. Když mu sdělila, že na rok odjíždí, ronil opravdové slzy.

Pomyšlení na cestu s Golem ji čím dál víc vzrušovalo. Vracela se v duchu do svých dětských let v Ohiu: opět přikládala ucho na kolej, aby slyšela legrační vzdálený rachot přijíždějícího vlaku. Když rachot zesílil, až se ho polekala, uskočila do bezpečí, a za malou chvíli se vynořila v zatáčce velká mašina, nezastavitelná, s velkými koly, písty a černou dunivou energií a poprvé mocně zapískala před

údolní křižovatkou, nabitá párou a hřmotem. Pak podvozky dlouze a rytmicky klapaly nad mezerami v kolejích, až vlak houpavě mizel v dáli a v letním tichu zanikal jeho klapot. Hledala zploštělou penci, kterou položila na koleje. Našla ji mezi bujnou trávou a popraskaným kamenným podkladem trati.

Otočila se a podívala se na Grega, který chrápal s otevřenými ústy a snad by zaspal všechny uragány. Vstala, protáhla se, zívla a zasunovacími dveřmi se šla podívat ven. Zírala nejdřív zmateně, a pak se jí zmocnila hrůza. Vodorovným deštěm se všechno tam dole jevilo jako voda, která stoupala do nepochopitelné výše, jistě tak vysoko, aby sahala až po střechu jejího vozu. K Plážové cestě deštěm nedohlédla. Otočila se a zaječela na Grega, aby se šel podívat, ale uvědomila si, že ji neslyší. Zasunovací skleněné dveře se podivně chvěly, jako by si pro sebe bzučely. Položila na ně konečky prstů. Jako by se tabulové sklo prohnulo dovnitř. V celém domě byly kolejničky pro posunovací dveře o trochu širší, než měly být. Góle a Marty si dobírali mladého architekta zastupujícího velkou firmu, který určoval konečnou podobu budovy. Góle Kiraber použil minimálního rozpočtu pro tabulové sklo, jak to dovoloval předpis pro jižní budovy. Některé dveře normě nevyhovovaly. Zrovna tyhle k nim patřily. Personál okresního stavebního inspektora byl méně než důkladný. Zlatá písčina vyrostla v době posledního rozmachu družstevních staveb. Inspektoři měli plné ruce práce.

Skleněné zasunovací dveře byly dva metry deset vysoké a devadesát centimetrů široké. Vítr pravděpodobně dosahoval rychlosti až dvě stě čtyřicet kilometrů za hodinu, když praskly. Vichr o této rychlosti má sílu sto šedesáti kilogramů na jeden metr čtvereční. Už dlouho předtím vály vichry tak prudce, že porouchaly větrometry v Palmovém okrese. Celkový tlak na dveře byl tedy asi sto šedesát osm kilogramů. Výbuch vichru a střepy skla vrhly Lorettu zpět do pokoje a o toaletní stolek jí rozdrtily spodní páteř. Z tuctu ran ji stříkala krev. Nápor vzduchu ji povalil pod stolek. Greg McKay vyskočil z postele, ale vichr ho ihned srazil. Připlazil se k ní. Podívala se na něho zmateným pohledem a pak se jí oči zamlžily. Umírala. Odcházelo s ní všechno, jako by nahodilý obr sfoukl plamen svíčky, všechna její chytrost, všechny triky a zvyky, obchoclní zdatnost i hladové

touhy. V pokoji řádil liják, který smýval a ředil krev. Bytem burácel vichr, vnikl do kuchyně a přes zátoku spěchal k temnému městu. Greg svíral v rukou šaty a plazil se k chráněné alkovně mezi ložnicí a obývacím pokojem, kde se mohl postavit a obléci se. Ruce se mu chvěly; ačkoliv neslyšel svůj vlastní hlas a cítil jen chvění v krku, přesto si náhle uvědomil, že křičí: „Maminko! Maminko!“

V čísle 88 v ulici Bayview Terrace slyšel Justin Denniver svoje přenosné rádio jen tak, že se v hale zavřel do bytelného šatníku, pustil zvuk na nejvyšší hlasitost a přitiskl si přístroj k uchu. Nad nepřetržitým hučením pak zaslechl slaboučké hmyzí hlásky vzrušených lidí, kteří vyštěkávali zprávy o katastrofě.

„… poslední informace … metr padesát až dva metry vody na ostrůvcích… očekává se zvýšení na pět metrů…“

„Pět metrů!“ povzdychl si. V naprosté tmě držel rádio před sebou v obou rukou a třásl jím, jako by se mohl zbavit tak strašného nesmyslu. Už teď stál nad kotníky ve vodě, a jestli ještě přibudou tři metry vody, potom nezůstane v jednoposchoďovém domě moc místa. Opět poslouchal.

„… škody způsobené prudkými větry a vodou. Nyní už není možné zdržovat se venku. Neopouštějte místo, kde se právě teď nacházíte. V celém Palmovém okrese nic nejezdí. Přísun zraněných a umírajících na pohotovostní oddělení nemocnic ustal. … Uragán Ella překročí pobřeží –“ Hlas zmlkl. Zatřásl přístrojem. Snad se vybily baterie. Přidržel si rádio těsně u ucha, otáčel knoflíkem, až zachytil hudbu ze silné vzdálené stanice. Hudbu! Měl tisíc chutí hodit rádio na zem a rozšlapat je.

Vylezl ze šatníku, chytil Molly a ječel jí do ucha. Podle výrazu na její tváři poznal, že mu nerozumí. Uchopil ji za zápěstí, přitáhl ji k šatníku a zavřel se s ní dovnitř. Vřeštěla mu do ucha: „Moje předložky! Všechny moje nové předložky!“

Obrátil se k ní a zařval: „Voda stoupne ještě o tři metry. Výš než teď! O tři metry!“

Jednu ruku jí držel na rameni, druhou vzadu na hlavě. Cítil, jak tuhne.

„Co budeme dělat?“ křičela.

„Musíme se odsud nějak dostat.“

„Jak? Kam?“

Svět vždycky najde způsob, jak tě přiskřípnout, napadlo ho. Postav si dům jako pevnost, zakotvi ho v hloubce, aby odolal všemu, co by ho mohlo napadnout, a oni ti sem pošlou pětimetrovou zátopu.

„Snad se dostaneme přes zátoku člunem.“

Pospíchali k oknům, která vedla na terasu u bazénu, a pátrali, jestli snad na konci trávníku na jeřábu v loděnici nezahlédnou člun. Napřed neviděli nic jiného než déšť. Pak se jasně zablesklo a spatřili stromy a keře zbavené listí a větviček, jak se divoce chvějí, a spatřili také jeřáb, na kterém však žádný člun nevisel.

„Snad voda nepůjde tak vysoko,“ hulákala.

„Kde je nafukovací člun?“

„V garáži.“

Do garáže se mohl dostat kuchyní. Přinesl nafukovací člun a dvě záchranné vesty. „Počkáme tu tak dlouho, jak jen to půjde. Nafoukneme člun, lehneme si na dno a vítr nás zanese směrem k pevnině. Tam najdeme nějaký úkryt. Souhlasíš?“

Odpověděla mu polibkem. Její rty byly sevřené a chladné. Několik minut poté uletěla z domu celá střecha. Svištivý prudký závan větru vnikl pod široký přístřešek, nadzvedl jej, mrštil jím nad zátoku, proměnil ho v jediný vír, tašky a všechno ostatní splynulo v jediný vířivý chumel. Vichr je oba porazil. Rozhýbaly se stěny. Proplazil se k nafukovacímu člunu, začal ho s vypětím sil nafukovat a člun se nadýmal, pěkně kulaťoučký, oranžový, vzbuzující naděje. Když člun od něho odplouval, vrhl se na něj. Molly se podařilo vstát a hnána větrem běžela za ním. Skočila vedle něho, řvala mu něco do ucha, ale on jí nerozuměl, protože se octli uprostřed běsnění řvoucího, burácejícího a skučícího vichru, a jakmile byli asi patnáct metrů za jeřábem, člun se s nimi začal zvedat a propadat.

Molly se ohlédla k domu, k té trpasličí hračce, kterou polykal vichr. Déšť ji bodal do obličeje. Měla pocit, jako by něco polykalo i její život, jako by to strhávalo všechny její snahy a úmysly, její touhy a rozhodnutí. Zabořila obličej do koutku člunu, do pachu gumy a umělé hmoty, a zvládala příval pláče.

Uragánová společnost U mořského ježka oplývala výběrem alkoholických nápojů. Freddy Brassera udivovalo, že kolísá mezi naprostou opilostí a ledově chladnou střízlivostí. Všichni se usmívali a vzájemně si kynuli. Mezi poryvy větru bylo někdy slyšet tenký proud hudby, který prýštil z rozhlasového přijímače Torna Shawna. Domlouvali se mezi sebou náznaky, často pozvedali sklenice k přípitku a sem tam prohodili někomu do ucha slovíčko, kterému stejně nikdo nerozuměl.

Freda ohromoval neuvěřitelný rachot uragánu. Jako by se octli uvnitř obrovských varhan, kde nějaký obr tiskne najednou všechny klávesy a vůbec je nepouští.

S ohromnou radostí se setkal s člověkem, kterého už viděl, se správcem ze Zlaté písčiny, který mu pomohl proniknout do matčina bytu, když ji dopravili do nemocnice, tahal s ním pytle odpadků a zařídil, aby uklízečky byt uklidily. Třikrát mu zahulákal svoje jméno do ucha, ale bez výsledku. Sehnal blok a tužku a dal je správci, který napsal tiskacími písmeny svoje jméno: JULIAN HIGBEE.

Fred se na něho usmál a napsal pod to tiskacími písmeny svoje jméno. Julian si je prohlížel, zamračil se a pokývl. Podle všeho byl úplně opilý. Stál ve vodě, kymácel se a objímal vysokou ženskou s podivně dlouhým krkem a úzkými svislými rameny. Školáckým písmem mu napsala do bloku svoje jméno. Francine Reeková. To jméno mu něco připomnělo. Darleen Mosebyová mu říkala, že Francine je noční číšnice, má holčičku a odpoledne provozuje řemeslo. Takhle o ní Darleen hovořila.

Nadrápal otázku. „Kde jsou Dusty a Louise?“ Francine se vymkla Julianovi z náručí a dovedla Freda do rohu, kde seděly u stolu dvě ženy s nohama na židlích. Dívaly se na něho podezíravě a nepřátelsky, až Francine položila nehet palce do bloku pod jeho jméno. FRED BRASSER. Pak se obě usmály, všichni si připili a gesty naznačovali, že bouřka je hrozná a že voda v pokoji stojí už vysoko. V bílé záři benzínových punčošek vypadali všichni podivně. Darleen se k ním přebrodila, tiskla mu paži a všichni čtyři se smáli, aniž dobře věděli proč. Smál se, protože Darleen vypadala lip než ostatní tři děvy, které pracovaly U mořského ježka. Ostatní účastníci večírku byli podle všeho pravidelní hosté. Obyvatelé Plážové vesnice. Pro-

davači. Elektrikář. Lékárnice. Snažil se je spočítat, ale pokaždé dospěl k jinému součtu. Nakonec odhadl, že je jich asi dvaadvacet.

Vlny se pustily do Plážové vesnice, když napřed rozmetaly patnáct nebo dvacet dřevěných plážových chat mezi vesnicí a pláží, nejstarších stavení na ostrůvku. Vítr odnesl lehký materiál, těžší kusy rozsekal na třísky a na špalíčky. Ledničky, okenní klimatizátory, televizory, myčky nádobí, všechno bylo pohřbeno v písku. Palmy trčely zlomené ve výši tří až pěti metrů nad zemí. Všechny borovice padly směrem k východu a déšť, který jako by tryskal z hadice, rval kořeny z půdy; větší kořeny ulamoval vichr a hnal je směrem k zátoce.

Střed Plážové vesnice byl poněkud vyšší než průměrná výška ostrůvku, takže teprve po setmění začalo moře rozbíjet zadní části budov podél Plážové cesty s průčelími obrácenými směrem k výčepu U mořského ježka. Spojené úsilí vichru a vln snadno podemlelo spodní betonové stěny, a když spadly, vlny se pustily do vnitřku jednotlivých domů.

Vlny a vítr se bláznivě točily a v čvachtavou směs proměnily stojánky na časopisy, brýle proti slunci, krabičky krému, deodoranty, náramky, plechovky s olejem na opalování, pohlednice, olejové filtry, osvětlovací tělesa, stropní panely, kuchyňské potřeby, pučocháče, síťky na vlasy, opalovací krémy, náušnice z mořských lastur, cukroví, holicí strojky, sandály.

Každý útok měl svůj rytmus. Ztékal každou obranu. Na okamžik se objevila nesmyslná změť nejrůznějších předmětů a s každou následující vlnou věcí ubývalo. A pak začaly padat boční stěny.

S baterkou v ruce vedla Roberta Fishová, sestra na příjmu, Lorrie Higbeeovou dolů nemocniční chodbou do malé ošetřovny. Protože místnost neměla venkovní okna a těžké dveře těsně přiléhaly, jakmile byly zavřené, slyšely se dobře, pokud mluvily hlasitě.

Bobbie Fishová položila baterku na stojan tak, aby přímé světlo dopadalo na bílý strop a rozptylovalo se, takže naplňovalo pokoj měkkým svitem. Lorrie couvala k vyšetřovacímu stolu, podepřela se, vyhoupla se nahoru a vyčerpaně si povzdychla.

„Ta uniforma ti docela sekne," řekla Bobbie.

„Je prima."

„Jsi utahaná?“

„Celá polámaná.“

„Děláš to skvěle, Lorrie. Opravdu skvěle.“

„Asi ne. Aspoň podle toho, jak na mě ten všivák řval.“

„Z toho si nic nedělej. Je fajn. Je to dobrý lékař. Vysvětlila jsem mu, že nemáš průpravu. Že jsi tu dobrovolně. Nepouštěj se do toho, čemu nerozumíš. Ano?“

„Ten kluk mě málem porazil. Znáš ho?“

„Znám. Nevím, co ho drží při životě.“

„Najednou bylo kolem mě černo, v uších mi hučelo a skoro jsem se poroučela. Bože, neměla jsem ani tušení, že to vypadá takhle. Chtěla jsem se stát ošetřovatelkou, ale ani mí nenapadlo, že se můžou dít takovéhle věci. Vůbec se nedivím, že ses dala na pití, Bobbie.“

„Tohle období svého života už mám za sebou. Jak ses sem dostala? Přivezl tě Julian?“

Lorrie se zatvářila mrzutě a pobaveně zároveň. „Ne-vím, kde je. Ani ve snu by ho nenapadlo mě sem vozit. Od té doby, co se to o nás dověděl, nebylo s ním k vydržení. Ne, přijela jsem s rodinou plukovníka Simminse pár minut předtím, než se most otevřel a nešel potom zavřít. Jeli jsme do krytu v Legionhale, dva bloky odsud. Tak jsem sem přišla. Protože jsem nemohla nepřijít. Rozumíš tomu?“

„Jistě.“

„Musela jsem se plazit. Musela jsem se přidržovat budov, plotů a stromů. Padala jsem. Tys mi dala práci.“

„Když jsi sem přišla, vypadalas jako kotě, které chtěli utopit.“

„Jako toulavá kočka.“

„Tady na stole jsou po straně kolejničky. Tady. Takhle je zvedneš. Někde tu musí být poduška. Správně. Tady je. Lorrie, drahoušku, zdřímni si. Vyspi se. Nechám dveře otevřené, aby tu nebylo tak dusno.“

„A co ty? Spát nebudeš?“

„Já jsem zvyklá dělat nepřetržitě spoustu hodin. Já si už poradím. Když můžu odpočívat, tak odpočívám. Protože až to znovu spustí, až začnou sanitky sbírat pacienty a lidi budou chodit po ulicích, budeme dělat, až padneme.“

„Dobrá,“ řekla Lorrie. „Dobrá'“ Zívla.

Roberta sebrala baterku. Zatoužila se podívat zblízka na Lorrie. Zamířila na ni proud světla. Lorrie se dívala klidně nad paprsky světla Bobbie do očí. Měla vlasy svázané zkrouceným drátkem z nemocniční kytice. Pod malýma tmavýma očima se jí objevily kruhy únavy.

„Už ani nevím, kdo jsem, Bobbie. Ani to nevím.“ Bobbie ji lehce políbila na čelo, zavřela za sebou a šla chodbou za světlem z náhradního elektrického zdroje na operačním sále.

Myslela na Gila, schopného, ušlechtilého a plného porozumění, jak organizuje pořádek v krytu střední školy. Myslela na sebe, jak za deštivého dopoledne stála u výlevky, pila sklenici vlažné vodky tak rychle, až ji okamžitě do výlevky vyvrátila, a hned si nalévala další. Vzpomínala si, jak naléhavě toužila po Julianovi, volala ho dolů do kanceláře, ale uslyšela ledový nepřátelský hlas malé paní Higbeeové. Všichni čtyři se vyskytovali v nějakém jiném životě, který kdysi žila a na který brzy úplně zapomene. Ona a Lorrie jsou noví lidé. Může pracovat kdekoliv a pomůže Lorrie, aby získala diplom. A mohou navždy žít spolu.

Ella se blížila k pobřeží rozvířovaná malými tornády. Jedno z nich postupovalo po potoku Woodruff přímo přes domovy na kolech pět kilometrů od fiddlerské zátoky. V té době již bouře způsobila značnou škodu v parku. Všechny borovice s dlouhým jehličím se vyvrátily z kořenů, některé rozdrtily domovy na kolech i s jejich obyvateli. Velké duby na březích potoka ztratily listy i velké haluze, ale většina z nich dosud stála, uchovaly si široké zdrásané kmeny, které pravděpodobně přežijí. Od sobotního dopoledne tekl potok obráceným směrem, slaná a dešťová voda se řítila na východ a zaplavovala stále širší oblast bažin a pozemků u rančů za parkem.

Byl to starý park. Obyvatelé tam většinou bydlili asi jeden rok. Nechtělo se jim opustit své domovy a uchýlit se do pochybného krytu. Jejich domovy na kolech měly verandy, pokojíky, přístřešky pro auta a kolem sebe zahrádky. Všechny byly řádně zajištěny podle státních i místních předpisů. Když se obyvatelé připravovali na bouři, snesli dovnitř všechno, o čem si mysleli, že by mohl vítr odnést. Asi kolem sedmé hodiny pronikla voda do bytových jednotek, které byly nejblíž potoka. V té době už padaly stromy. Vichr byl příliš silný, než aby se někdo mohl odvážit ven na pomoc zraněným. Cloumal

domovy na kolech, hledal uvolněná místa, všechno strhával. Když dul téměř vodorovně, vytvářela se tím nad hliníkovými střechami přívěsných vozů táž záporná síla, která umožňuje křídlu letadla, aby se vzneslo. Velké rozdrcené plochy hliníku, úlomky táflování a izolace praskaly zvenku a tornádo jimi vířilo jako v bláznivém kolotoči. Jedenadvacet domovů na kolech zmizelo, jako by do nich byly umístěny rozbušky. Tucet dalších bylo převráceno. Vítr zdusil steny raněných a křik umírajících.

Později bylo zjištěno, že dvě tornáda přeletěla přes athénské letiště, jedno demolovalo hangár spolu s letadly, která v něm zrovna byla. Katastrofu přečkala pouze ta soukromá letadla, která odletěla z této oblastí dřív, než začala bouře. Všechna připoutaná letadla vichr převrátil a odnesl. Druhé tornádo zničilo oblast bezpečnostních zařízení, přeletělo letiště, sebralo trup bezmotorového letadla, odneslo jej západním směrem, proti uragánovým větrům, a prorazilo jím střechu obchodního domu.

Noble Winney měl velmi dobrý rozhlasový přijímač vybavený všemi vlnovými rozsahy, který fungoval na elektriku I na baterie, a Winney se připravoval na dlouhodobé vysazení proudu; zakoupil proto tři nové sady baterií. Přijímač byl vybaven i sluchátky. Winney si je nasadil, aby v neuvěřitelné vřavě bouře vůbec něco slyšel.

Když se podíval na sevřený, napjatý výraz v tváři své ženy Sarah, na její vyděšené oči, pak byl rád, že nemojila slyšet zprávy o uragánu, které rozhlas vysílal.

Škody, způsobené v jednotlivých místech, byly tak obrovské, že se mluvilo o uragánu století. Podle jejich odhadu překročí oko pobřeží u Benátek, snad již v devět hodin. Vichry teď přicházely z východu, z oblasti Sarasota-Bradenton-Tampská zátoka. V oblasti Athén je už od čtyř hodin čtyřicet pět minut přerušeno spojení, dokonce i radioamatéři jsou vyřazeni. Uragánový příboj se očekává těsně předtím, než oko překročí pobřeží, nebo v tutéž dobu, kdy je překročí. Červený kříž a všechny ostatní záchranné organizace připravují obrovskou pomoc, která začne ihned, jakmile budou moci přistát nákladní letadla. Po souši bude athénská oblast, stejně jako ostatní oblasti na západním pobřeží, nepřístupná, snad s výjimkou několika malých podružných cest vedoucích do středu státu. Obrovské lijáky a

vítr podemlely silnici 41, kterou blokují padlé stromy a trosky domů zničených větry. „Voda, která se vrší za těmito překážkami, strhla na desítkách míst dálnici. Elektrické vedení je přerušeno a telefony v této oblasti nefungují. Vysoké procento starších a neduživých občanů z pobřeží zvýší počet ztrát na životech nad očekávanou míru."

Sarah do něho znovu strčila a úpěnlivě se na něho zadívala. Jen nerad jí podal sluchátka. Sebral baterku a šel do pracovny. Obvykle ho naplňoval pocit uspokojení při pohledu na dlouhé řady obrovských knih s výstřižky, na dobře vykonanou práci, na pořádek a důkladnou evidenci. Teď působilo vše dojmem ticha a opuštěnosti. Tento pocit nedovedl napřed určit, až pak si vzpomněl na starověké tabulky, které jednou viděl v muzeu, poselství pečlivě vyrytá do kamene, která však žádný žijící člověk nedovede přečíst.

Jeho archív působil najednou primitivním dojmem. Mrtvé záznamy, které sebral zapomenutý člověk. V tomto okamžiku si nemohl vzpomenout na náhlý záblesk poznání, na jediný objev chybějícího článku, na jediný otřes, který by za dobu své práce prožil, když přišel na kloub určité věci. Měl pocit smutku a opuštěnosti. V bytě bylo dusno a vlhko, vzduch byl zatuchlý. Tlačil ho kýlní pas. Pálila ho žáha. Hlava ho svrběla. Snad tohle všechno nemá žádný smysl, každá jednotlivá část je nanic…

Najednou si vzpomněl na slova Henryho Churchbridge, proč odmítl vstoupit do celé záležitosti. Tato práce má mimořádný význam. Henry to věděl. Henry zastupoval vládu po celém světě a byl si až příliš vědom nebezpečí, jaké představuje účast na těchto studiích a skupinových diskusích.

Skutečně, kdyby se Oni dověděli o jeho dlouholetém výzkumu a o tom, co tento výzkum dokazuje, snad by umístili do bytu nebo blízko něho přístroj, vysílající krátkovlnné paprsky, které by v něm vzbuzovaly pocity beznaděje a porážky. Bylo jasné, že Oni se pokusili ho přelstít, pokud šlo o tu inženýrovu zprávu. Oni vědí, že má příliš mnoho materiálu, než aby jej mohl vzít s sebou, kdyby se nechal zastrašit a chtěl odejít. Jeho odchod by byl otevřeným pozváním pro Ně, aby přišli a zničili části, které je nejvíc usvědčují, nebo všechno.

Náhle ho zachvátilo podezření a spěchal, aby se podíval na dráhu bouře, jak byla otištěna na mapě v novinách. Ve sporém světle bateriové svítilny seděla Sarah se sluchátky na uších, s pěstí na rtech, s3 zavřenýma očima, a po tvářích jí tekly slzy. Je k smrti postrašená, pomyslel si a prošel kolem ní k novinám. Posvítil si na ně baterkou, vzal je do pracovny a tam je rozprostřel. Vzal ukazovátko a sledoval dlouhou trasu od západního pobřeží Afriky až přímo do Zálivu a pak na sever, severovýchod a nyní na východ. Přímo na něho! Ze západního pobřeží Afriky přímo a osudově míří na Noble Winneye a na usvědčující materiál, který tu shromáždil.

Vyrušila ho Sarah. Chytila se ho a chtěla po něm, aby ji vzal do náručí. Rozčilil se. V jeho pracovně nemá přece co pohledávat. Ví to velmi dobře. Ví, jak se nerad mazlí. Připadalo mu to divné a směšné.

„Mám práci!“ zaječel na ni. „Mám moc práce! Cožpak to nechápeš?“

Pomalu odcházela. Otevřel hlavní rejstřík a hledal heslo Podnebí.

Uragánová společnost v jedenáctém poschodí Azurového vánku na pláži proti Zlaté písčině se příliš nevydařila, usoudila Marcia Leffingwellová. Překvapilo ji, že nedokázala zorganizovat dokonalý večírek. Žádná party nemůže dopadnout dobře, myslela si, když se hostitelka nudí a je podrážděná. A mě nudí to věčné řvaní a hvízdání zatraceného větru, otravují mě hosté, otravuje mě pití, otravuje mě, že musím řvát, div si ne-vykřičím plíce, a nerozumím ani desetině toho, co na mě křičí ostatní. Štve mě, když vidím, jak mi bryndají alkohol na tu hezkou novou předložku v mém rozkošném novém bytě, štve mě, když vidím, jak mi na huňatých kobercích rozdupávají jídlo, štve mě to ostré světlo těch pitomých svítilen a smrad, který z nich musím čuchat. Už mám plné zuby toho, jak mě mačká a muchlá Johnny Rogers. Málem bych brečela a klidně bych taky mohla, protože by mě stejně nikdo neslyšel.

Podívala se na svého manžela Deka, toho milého chudáčka, a všimla si, že vypadá' zrovna tak otráveně a zoufale jako ona. Když se přesunula k falešnému krbu, kde chtěla na římsu položit sklenici, zpozorovala na koberci zralou olivu. Tím byla míra její trpělivosti málem překročena. Za těchto okolností jsme neměli pořádat večírek.

Uragánová společnost se zvládne nejlíp, když se jde někam na návštěvu. Mohli jsme jít na mnohem menší večírek, co pořádají v té špinavé Zlaté písčině u zátoky. Vzala olivu mezi palec a prostředník a položila ji na římsu. Okamžitě se kutálela dál, až spadla z konce římsy a zapadla pod křeslo. Och, báječně, myslela si Marcia, poklekla a sebrala ji. Och, skvělé. Můj nový krb už je taky nabouraný. Když vstala a hledala popelník, aby do něho dala olivu, pocítila podivnou závrať. Musela rychle udělat krok, aby získala ztracenou rovnováhu. Všimla si ostatních účastníků večírku. I v tomto nepřetržitém přísérném svištění a rachotu, který vlastně pokračoval neustále, měla podivný dojem, že je v pokoji najednou ticho. Nikdo se nesmál. Nikdo se nehýbal. Nikdo se na nikoho nedíval. Všichni nachýlili nepatrně hlavu, jako by poslouchali zvuk ukrytý ve větru.

Pak se jedna žena zapotácela, nějaký muž se rozběhl ke dveřím a po cestě porazil jinou ženu. Všichni se náhle vytrhli z transu naslouchání. Vrávorali, aby obnovili rovnováhu. Oči měli vyděšené a vydávali hrčivé zvuky, které byly sotva slyšet v hřmění vichru. Chtěli se vydrápat, proplazit a probojovat někam pryč od té hrozné stěny s okny, pryč z té hrůzy venku. Ale nábytek se kymácel a klouzal a lidé se káceli a váleli u zdi, kde v naprosté tmě naráželi jeden na druhého, na nábytek, na horké části svítilen, na rozbité sklo.

Marcia cítila, jak jí něčí nohy přitlačily záda do skla. Najednou si všechno uvědomila. Znovu a znovu jí to vybuchovalo v mozku, ale nevěřila tomu, že velká budova, jejíž opory byly směrem k moři obnaženy, podemletá a nahlodaná, se pomalu, velmi pomalu naklání do obrovského vichru, který ji na okamžik udržuje v rovnováze. Pak se naklonila až za bod rovnováhy a zhroutila se neslyšně do černé a bílé vřavy obrovských uragánových vln a pomalu se rozpadávala a rozptylovala nad Zálivem a pláží.

Pan Harlin Barker vyběhl z dvoulůžkového nemocničního pokoje své manželky Connie a pospíchal na stanoviště ošetřovatelek uprostřed třetího poschodí. Byla tam jediná osoba, žena v modré uniformě, která pod kalným světlem žárovky vyplňovala registrační kartičky.

„Pojďte rychle!“ křičel. „Moje žena. Paní Barkerová. Rychle!“

„Potřebujete ošetřovatelku?“

„Je to s ní moc špatné.“

„Nejsem ošetřovatelka. Já tu vedu evidenci, pane.“

„Zavolejte, prosím, ošetřovatelku.“

„Nikdo nemůže nikoho zavolat, pane. Nic nefunguje. Všechny dráty zvlhly. V téhle zchátralé budově máme stovku štěrbin.“

„Kde jsou ošetřovatelky? Kde jsou lékaři?“

„Před chvilkou prošla tímhle směrem jedna ošetřovatelka.“

Utíkal halou tam, kam mu ukázala. Nahlédl do pokoje a spatřil pohybující se baterku. „Sestro!“ zakřičel. „ Sestro!“

Vyšla tělnatá starší ošetřovatelka, zamračila se na něho a chtěla kolem něho proběhnout. Chytil ji za ruku. Vykroutila se mu. Opět ji chytil a ošetřovatelka ho uhodila baterkou do nosu. Přiložila mu ústa k uchu a zařvala: „Jděte si lehnout!“

„Nejsem pacient!“

„Tak jděte domů! Ted nejsou návštěvní hodiny!“

„Moje žena umírá!“

„Cože?“

„Umírá! Umírá!“ Strpěla, aby ji poloklusem zavedl k posteli Connie Mae. Posvítila Connie Mae do tváře. Nahmatala jí puls.

„Srdce jí vynechává,“ křičela na Karlina Barkera.

„To už měla předtím.“

„Srdeční oddělení. Patří na srdeční oddělení.“

„Tak ji tam dejte. Ano? Dejte ji tam.“

„To nemá smysl. Tam nic nefunguje. Elektrika nejde. „

„Dělejte něco!“

„Jak se jmenuje její lékař?“

„Keebler.“

„Keebler? Neznám!“

„Keebler! Keebler!“

„Jděte na pohotovostní oddělení.“

„Cože?“

„Sežeňte lékaře z pohotovostního oddělení.“

„Pomozte jí!“

Zděsil se, když řízná ošetřovatelka zvedla vysoko pěst a udeřila Connie do křehkých prsou. Nahmatala jí puls a znovu zvedla pěst. Harlin Barker prchal. Trvalo mu dlouho, než našel v ztemnělém

zmatku nemocničních chodeb pohotovostní oddělení. Pacienti ho chytali, protože si mysleli, že je lékař. Ošetřovatelky ho chtěly zadržet.

Konečně našel pohotovostní pokoj. Užasl a zároveň se zaradoval, když tam spatřil sestru Robertu Fishovou, jak srká kávu z pohárku z umělé hmoty.

Naklonil se jí k uchu a zařval: „Mojí manželce vynechává srdce!“

„Prr, pane Barkere. Pomalu.“

„Devátého ji propustili z intenzívní péče srdečního oddělení a řekli, že za šest dní musí opustit nemocnici. Dr. Keebler je přemluvil, aby ji tu nechali. Měla už tři srdeční záchvaty a tohle je čtvrtý …“

Pokynula mu, aby tam zůstal. Za chvíli se vrátila s lékařem v umazané haleně; protíral si oči a nesl s sebou lékařský vak. Harlin jim pověděl číslo pokoje a pak šel za nimi. Usmíval se a plakal. Všechno je pod kontrolou. Když se zatáčel kolem posledního rohu, stoupl na hadřík a nohy mu uklouzly. Padl na kyčel. Pocítil mučivou bolest. Chtěl vstát, chtěl volat, ale oči mu zaplavila temnota.

Když přišel k sobě, cítil se podivně otřesený. Ležel v malé kóji se stěnami z bílých plachet. Bouře stále řádila. Vešla sestra Fishová, naklonila se k němu, očima se na něho usmála a vyzvala ho, aby spal. Ptal se na Connie. Pohladila ho po tváři a opakovala, aby spal. Pokynul jí, aby se přiblížila, a slabě zakřičel: „Je mrtvá? Mrtvá?“

Sestra Fishová' přikývla, opět ho pohladila a odešla. Vydechl z plic všechen vzduch a snažil se nedýchat, ale přece jen vdechl a za svou slabost sám sebou opovrhoval. Za pár minut usnul.

Profesor Roger Jeffrey se svou manželkou Maurine se ubytoval v desátém poschodí v bytě profesora Aldena Maitlanda v družstevním domě Bay Terrace, rozsáhlém komplexu na pobřeží ostrůvku Fiddler u zátoky, asi tři čtvrtě kilometru od severního mostu.

Alden a Peggy Maitlandovi se na bouřku dokonale připravili, aby jejich byt byl bezpečný a zároveň i útulný. Ze svého bytu se dívali na zátoku a na město za ní.

I když byla všechna okna zavřená, což byl stav, který se nedal dlouho vydržet, i když neměli ani jedno okno obrácené k západu,

jediné místo, kde se spolu mohli domluvit, byla spíž bez oken a komora, z níž polovinu proměnil Alden na temnici.

„Jakmile se most ucpal, nemohl jsem vpřed," vykládal jim Roger. „Ani obrátit jsem se nemohl. Nemohl jsem tedy zpět. A chudák stará Maurine by dlouho nevydržela, kdybychom se v tom větru chtěli pěšky vrátit do Zlaté písčiny. Zůstat tam by znamenalo utopit se jako krysy. Naštěstí jsem si vzpomněl, že tady bydlíte vy, dobří lidé. A tak jsem jednou rukou podpíral Maurine a druhou tlačil tohle kolo. Do smrti vám budeme vděční, že, drahá? Vystačíme s málem, protože malé zásoby, které jsme měli, jsme museli nechat v automobilu. Ve vypůjčeném voze. Bylo to moc zlé. Voda tak rychle stoupala. Samozřejmě, že by ten vůz stihl stejný osud, kdybychom ho nechali ve Zlaté písčině. Patří člověku, který se jmenuje Mensenkott. Vlastně jeho ženě. Ona je cvok. Strčili ji do blázince. Kdybych si teď tady ve vašem obývacím pokoji mohl rozprostřít na zem noviny, drazí přátelé, rozebral bych ten svůj věrný bicykl. Bohužel vnikla dovnitř slaná voda. Je to vynikající kolo, nesmím ho nechat zrezivět."

O chvíli později vmanévrovala Peggy Maitlandová manžela zpět do temné komory, neboť věděla, že za zavřenými dveřmi nikdo neuslyší jediné slovo, které na sebe zakřičí.

„Vždyť ty otravy sotva známe!"

„Já vím, drahá."

„S ní to ještě ujde. Kouká jenom do knížky. Ani neví a nestará' se, kde vůbec je. Ale on, to je taková… veselá kopa! Viděls, jak se pustil do chlebíčků? A jak v něm mizelo naše pivo?"

„Co jsme měli dělat, když jsme jim už otevřeli? Měli jsme jim přirazit dveře před nosem?"

„Z toho smradu, kterým si maže kolo, je mi úplně nanic."

„Brzo s tím skončí."

„Brzo? Po podlaze se povaluje spousta ložisek a součástek. Nevěřím, že je dá vůbec kdy dohromady."

„Peggy, miláčku, já jsem pracoval s Rogerem Jeffreyem ve stejném oboru. Učili jsme spolu na steiných školách. Byli jsme členy stejného národního výboru.

Chápeš? Navštívili nás, když jsme se sem nastěhovali. Nikdy jsme jim návštěvu neoplatili, ani jsme je nepozvali.“

„Nepozvali! Ujídají nám naše jídlo, pijí nám naše pití a vydýchají nám vzduch.“

„Dávám ti svolení, abys s nimi zatočila. Udělej, co považuješ za nutné.“

Objala ho. „To nemůžu. Ani ty to nemůžeš udělat. Musíme to nějak přežít.“

„Ber to sportovně. Třeba s námi tenhle barák ulítne.“

„Prosím tě, nedělej hloupé vtipy. Pořád se to horší. Víš o tom? Asi to není ani možné, ale je to tak, pořád horší. Přisámbůh.“

„Nám se nic nestane.“

„Měli jsme vypadnout.“

„A nechat tady tvou matku?“

„Promiň.“

„Za to nemůžeš, že je u nás a že se vůbec nehne z lůžka. A nemůžeš za to, že jsem obvolal patnáct nemocnic a sanatorií a nikde ji nechtěli vzít. Nemohli jsme ji odvézt s sebou ani do motelu, ani do krytu. Ale co jiného jsme měli proboha dělat? Uložit ji k zimnímu spánku jako medvěda?“

„Radši se na ni půjdu podívat. Ten rámus ji děsí. A mě taky. Ale ty tvoje zatracené Jeffreyovy ne.“

„Moje?“

„Nikde není dost vzduchu. Nikde se nedá dýchat.“

Když se hladina vody v zátoce zvedla až tam, kde se příkré krátké vlny valily přes velikou terasu a narážely na dům ze strany, začal Marty Liss věnovat uragánu Ella mnohem víc pozornosti. Jako stavební podnikatel věděl, jak vysoko nad hladinou dům stojí. Zařídil si výjimku z ustanovení o podlaží nad dosahem středně vysokého přílivu. Dostal povolení stavět o šedesát centimetrů níž. Teď v dlouhém obývacím pokoji stálo přes půl metru vody. Naplňovalo ho hrůzou pomyšlení, jak to asi vypadá na ostrůvcích Fiddler a Seagrape. Nejen že tam mají vodu, ale dovnitř se přivalí vlny vyšší než vodní hladina. Pod hlubokým duněním vichru jako by slyšel temnější hřmění příboje, který rozbíjel ostrůvek napadrť.

Snad měli nakonec pravdu ti zatracení prokletí škarohlídi. Brečeli, kvíleli a lomili rukama, že je přímo zločinecky nebezpečné stavět na těch krásných ostrůvcích. Tvrdili, že je to přechodná země. Krucinál, větší část Fiddleru má stejný obrys jako v třicátých letech. Trh ospravedlňoval riziko v každé situaci. Když musíte zaplatit pět tisíc za čtvereční metr u pláže, pak víte, že riziko je malé. Kdyby bylo riziko velké, pak by to dostal za babku. To přece všichni vědí. A žít v domech u moře, to přece umožňovalo báječný životní styl. Otoč klíčem a bezstarostně si vypluješ na hezký výlet na moře, nebo si zahraješ tenis a zaplaveš si, aby ses udržel v kondici. Koupíš si malý člun a uložíš ho ve vlastní loděnici, vypluješ s ním do Zálivu a chytej si veliké stříbrné královské ryby.

Tu vlny a vichr prolomily francouzské dveře do jídelny a dovnitř vnikla voda. Zíral bezradně na proud, který se řítil dovnitř. Až voda opadne, zůstane tady pěkný svinčík. Ze zařízení tu nic nezbude. Klimatizace, telefon, rozhlas, všechno bude v trapu.

Skoro ho to pobavilo. Všechno ostatní je v čudu, tak proč ne taky tenhle barák? Marty Liss, břídil. Přišijte mu taky uragán, když už jste u toho. Hoďte mu všechno na hrb, ať ho to zavalí. Všichni tihle nafoukaní blbci potřebují obětního beránka. Marty je po ruce. Vyhovuje perfektně. Zkrachlo mu všechno, čeho se v životě dotkl. Manželství, fakani, domov, kšeft. Marty, mistr vysokých sklizní. Jeho kostka teči pokaždé dopadne na jedničku. Zrádci číhají. Zrádci ho zakousnou.

Francie ho náhle chytila za paži a smýkla jím tak, aby jí viděl do obličeje. Ječela na něho, kalhoty, košili a vlasy měla vodou těsně přilepené na tělo. Ukazovala na sebe, svírala pěsti a dupala do vody. Nerozuměl jedinému slovu, které na něj křičela. Ať už po něm chce cokoliv, věděl předem, že to neudělá.

Aby ji rozzlobil, schválně jí podával ochable prst. Bez nejmenšího zaváhání se pokusila ho kopnout do slabin a snad by se jí to i podařilo, kdyby voda ten její zběsilý útok nezpomalila. Právě včas se obrátil, takže ho kopla do stehna. V duchu se mu promítal film o ní a mladém tenistovi. Tyto představy dodaly zvláštní sílu políčku, který jí uštědřil. Udeřil ji hřbetem ruky do čelisti. Klesla obličejem dolů do vody.

Několikrát sebou slabě pohnula. Napadlo ho, jak by bylo snadné položit jí na zátylek botu a podržet ji ve vodě. V tom okamžiku prorazil nějaký předmět těžké sklo okna, které vedlo směrem k zátoce, a přistál těsně za ním. Vítr vyrazil zbytek skla z rámu, s jekotem se řítil pokojem, shazoval obrazy ze stěn a předměty ze stolů. Zapřel se proti větru a vytáhl Francie z vody. Vylezla, zakuckávala se a kašlala. Pomohl jí ke schodům. Ohlédl se a viděl předmět, který prorazil okno. Byla to mrtvá veliká modrá volavka. Vypadala příliš křehce na to, aby mohla rozbít okno. Vypadala, jako by byla udělána z klacíků a provázku, jako nějaký ptačí model. Klacíky byly celé pomačkané. Nejasně si vzpomínal, jak je možno svíčkou prostřelit prkno z borového dřeva, když dosáhnete žádoucí rychlosti.

Pohled na mrtvého ptáka na něj působil otřesně. Ani ho nenapadlo, že taky ptákům hrozí nebezpečí. Mohli přece včas odletět. Ale neodletěli. Byli tak hloupí a bezradní jako lidé a bouře je zřejmě také zaskočila. Když byli asi v polovině schodů, Francie se od něho odpoutala, rukama sevřela zábradlí, naklonila se nad ně a nosem i ústy vykašlávala vodu.

Uvědomil si, že je to vlastně děcko. Mladá hloupá ženská bez rozumu. Libovala si v televizních limonádových seriálech, výborně hrála bridž. Nebezpečně jezdila po dálnicích. Pochybný, nevyzrálý charakter. Prostě děcko s pěknou postavou. Člověk dostane to, co hledá. Chce děcko, tak je má. Není to vlastně ani manželství, spíš dohoda o pronájmu. Uzavři předmanželskou smlouvu. Jestli to krátíme, můžeš si aspoň vypočítat, nač tě v průměru přišel každý kousek masa, pokud sis vedl řádnou evidenci.

Pohladil ji. Podívala se na něho a pokusila se o úsměv. Společně se vlekli nahoru po schodech. Snad bylo docela v pořádku, že spolu nemohli mluvit, protože bouře neustále burácela. Kdyby byli oba němí, snad mohli mít lepší manželství.

V Zálivu se vytvořil mohutný příboj, způsobený nejprudšími větry, které zpracovávaly vodu, kde směrem k pobřeží bylo moře mělčí. Bylo to, jako by obrovská bublina postupovala k pobřeží. Příboj zmohutněl v důsledku účinku séše, který se vyskytuje, když je tlak v určité oblasti tak nízký, že voda je vlastně vsakována do vyšší hladiny jakoby nějakou gigantickou slámkou. Příboj sám o sobě nebyl

vlnou. Uragánové vlny se nezávisle na něm pohybovaly ve stejném rytmu nebo o něco rychleji. Příboj se podobal černému puchýři o průměru několika kilometrů, nafouklému do pěti metrů nad uragánovými přílivy, beztak již hodně vysokými.

Podobný příboj, i když ne tak mohutný, utopil skoro čtyři sta lidí v Louisianě v roce 1957. Takové příboje vyslaly pětimetrovou vodu přes Bimini v roce 1935 a téhož roku utopily čtyři sta lidí na Floridských ostrůvcích. V listopadu 1932 uragánový příboj utopil dva tisíce pět set lidí v Santa Cruz dél Sur na Kubě. 8. září 1900 uragánový příliv a bouřkový příboj zabily šest tisíc lidí v Galvestonu v Texasu.

Sama Harrisona probudilo divné pohyblivé světlo. Na sluch mu zaútočily neuvěřitelné přívaly bouře. Divil se, jak mohl v takovém kraválu spát. Ležel v Barba-řině posteli v apartmá B. Napřed si myslel, že je to nějaká ošetřovatelka, ale pak viděl, že je to ona. Když se mu světlo přiblížilo až k obličeji, usmál se na ni.

Seděla na okraji postele, ukazovala mu ve světle baterky teploměr, setřásla ho, podívala se na stupnici a strčila mu jej pod jazyk, když otevřel ústa. Tápavě hledala jeho nezraněné zápěstí a nahmatala mu puls.

Chtěl se smát a plakat a bít hlavou o zeď. Skutečně se z něho stala opora Messengerových.

Jednou jí bude vyprávět o tříkilometrové plavbě širokou částí Palmové zátoky. Netrvala dlouho, protože kdykoli chtěl Jud zpomalit, začali se nebezpečně přibližovat k moři, kdykoli se chtěl otočit, nabrali vodu. Proto pluli zátokou přímo, zcela odkrytí, vybírali vodu, hleděli vpřed šedě stříbrnou clonou deště hnaného větrem, pátrali po plovoucích předmětech, které by jim mohly loďku rozrazit, hledali ostrůvky, které by se mohly vyskytnout v jejich plavební dráze. Pak se před nimi náhle něco vynořilo. Sam vykřikl a už proletěli hustým porostem, který je podrápal do krve. Přistáli na zeleném trávníku několik málo metrů od bazénu.

Chtěl jí vyprávět o své idiotské cestě k ní, o šestiki-lometrové pouti do neklidného temna vichrů a bičujícího deště, o celém tom putování od domu u zátoky až do nemocnice. Doprava nefungovala. Na ulicích nikdo nebyl. Vzduchem vířily a fičely kusy různých předmětů a proudy bodavého deště, tak hustého, že se dal pít. Na

ulicích řeky a na nich vlny. Jednoho dne jí bude o tom všem vyprávět. Zdravý rozum ho nabádal, aby hledal úkryt, aby zalezl do díry. Aby šel se skloněnou hlavou. Něco jiného mu přikazovalo, aby vyhledal Barbaru a zůstal s ní. Aby byl u ní. Aby věděl, že jí nic nechybí.

Málem se mu to podařilo. Asi šedesát metrů od nemocnice se objevila ta větev, bůhví odkud, silná jako stehno, dlouhá pět metrů. Zbývalo mu přeběhnout poslední otevřený prostor. Instinktivně se ve spěchu otočil. Hnal ho vítr. Obrátil se a zvedl ruku, aby odrazil podivný předmět neurčitého tvaru. A tu jako by ho srazil padající nákladák. Zlomené zápěstí, zlomené rameno, pravděpodobně zlámaná žebra. Tržné rány na hlavě. Zůstal tam ležet, přímo na dešti, bezmocný, v bolestech. Konečně se vzpamatoval natolik, že se mohl plazit. Sebral brašnu se svými věcmi. Plazil se snad sto metrů, než se konečně doploužil ke dveřím na závětrné straně a kopal do nich, až mu otevřeli a vtáhli ho dovnitř.

Pohotovostní generátor nefungoval. Nic nefungovalo. Svítily jen svítilny, svíčky a baterky. Ruku mu dali do dlážek. Obvázali mu rameno a žebra. Znehybněli paži. Zašili tržné rány na lebce. Obvazy mu na hlavě vytvořily turban. Sdělili mu, že na pokojích už není místo a že ho uloží v hale. Nemohl jim povědět, co měl na srdci, až se mu podařilo trikem přinutit malou ošetřovatelku, aby se k němu naklonila. Nezraněnou rukou ji uchopil za zátylek a řval jí do ucha. Přivedla Barbaru Messengerovou. Zřízenec ho naložil na vozík a uložil do Barbařiny postele. Hned nato ztratil vědomí.

Když Barbara zjistila teplotu, pokynul jí, aby se sklonila. Cítil, jak se mu vzpouzí, když tiskl její ucho ke svým rtům.

„Lee?“ zaječel.

Její rty se dotkly jeho ucha, když zakřičela: „Stejný.“

„Promiňte, že jsem se zranil,“ zasípal.

„Jsem ráda, že jste tady,“ odpověděla mu.

A potom cítil, že se ho zmocňuje slabá závrať spánku, a on opět upadl do nicoty.

Na jednom místě předního okna výčepu U mořského ježka se okenice zkroutila nebo scvrkla, čímž vznikla asi centimetrová mezír-

ka, jíž bylo vidět mokrým oknem do bouřlivé noci. Fred Brasser se tam neustále vracel a každou chvíli se díval ven. Jednou se pokusil podat zprávu, že McDonaldovy Zlaté oblouky už zmizely, a třebaže to napsal, nikdo se o tento jev nezajímal.

Když došel led, začal pít bílé víno. Bylo stále chladné. Láhev si uvázal kolem krku. Každou chvíli trochu usrkl, ale dával pozor, aby se neopil. Být opilý znamenalo nebezpečí. Voda uvnitř už mu sahala až k rozkroku a na ní plula špinavá pěna z popela, cigaretových papírků, koktajlových ubrousků s nápisem U mořského ježka a z hmoty, která vypadala jako piliny. Napadlo ho, že kdyby se někdo opil nebo unavil, mohli by ho utopit. Moje matka se v jistém smyslu také utopila tady. A to je dost hluboký postřeh, Freddy. Udržuj si chladnou hlavu, protože ten nádiva naproti by si jistě báječně poradil s prachama, které máš při sobě. A soudě podle toho, jak drží ruce na té holce, budeš-li něco namítat ty, on bude mít námitky proti tvým námitkám, a to už je třetí způsob, jak by ses tady mohl utopit.

Kolébal se zpátky k oknu, zasunul si láhev vína za košili a do hrdla zastrčil zátku, takže mohl obě ruce složit tak, aby oknem viděl. Všiml si, že v tomto okamžiku nepršelo. A pak v ohnivém záblesku spatřil tmavě třpytnou stěnu, která přečnívala průčelí obchodů přes ulici. Když se opět zablesklo, průčelí rázem zmizela a stěna zatarasovala ulici směrem k němu. Teď už věděl, co to je, to smrtící, neuvěřitelné, neúprosné, co přichází, aby ho schlamstlo, protože podlehl strašné špinavé vilnosti, sobectví a zkaženosti.

Průčelí domu na dřevěné kostře se zhroutilo a voda vynesla účastníky večírku nahoru, hned poté, co rozdrtila svítilny. Unášela je mezi trámy, kolem střepů skla a rybářských sítí, k vrcholku střechy nad trámy, kde bylo okénko s dřevěnými otvory pro ventilaci. Tlak vody protlačil Torna Shawna okénkem, třebaže byl větší než otvor. Několik dalších účastníků ho následovalo, jakmile se zřítila zadní stěna, a vířivý příboj rozbil chatu za výčepem, odnášel trosky, vycpaná zvířata Darleen Mosebyové, všechny hosty, nesl je ven přes ulice a malé domky za vesnicí a ven do zátoky; mrtvoly uvízly v hlubinách příboje, svíjely se a kroutily v proudech sem a tam, voda je uvrhla do bláta a na dno zátoky spolu s ostatními troskami z ostrůvku Fiddler.

Když Jacku Mensenkottovi odnesl vítr auto do zátoky a když se loděnice začala hroutit, plazil se, drápal se a razil si cestu k nejbližšímu úseku venkovní loděnice, ke konstrukci s patnácti místy pro čluny na délku a se čtyřmi místy na výšku. Už předtím hledal všude Martina a zřízence, ale nikde je neviděl. Voda mu sahala do poloviny stehen. Vyšplhal se na druhé pořadí a tam se opatrně prodíral ke svému člunu Čilouši, který spočíval na podložných operách.

Na všech člunech byly Kinstonovy ventily zataženy, takže déšť z nich odtékal pryč. Lehl si na dno člunu, kam vítr nepronikal. Rachot byl tak silný, že ani nemohl myslet. Na ocelovou konstrukci občas narážely neznámé předměty. Ani je neslyšel, spíše jen cítil.

Když konečně vstal, aby si prohlédl, jak to vypadá venku, zjistil ke své hrůze, že voda nejen vyplavila mnoho člunů ze spodní části, ale že vítr odnesl také hodně člunů z nejvyšší řady. I Čiloušem cloumaly závany větru.

Uvažoval o tom, že by mohl přivázat člun k ocelové konstrukci provazy, které zůstaly na palubě, a rozhodl se, že to udělá. Pustil se do práce a využil každého místečka k zachycení. Podíval se na západ a spatřil, jak se blíží stěna bouřkového příboje. A v něm zahlédl střechy, plula v něm i auta s rozsvícenými světly. Zhluboka se nadechl a objal ocelovou traverzu před sebou. Znovu se zhluboka nadechl. Nemyslil na nic jiného, jen na to, že by televizní noviny mohly ukázat na čtyřiceti miliónech obrazovek, jak tahle věc ve skutečnosti vypadá.

Příliš pozdě si uvědomil, že ho nápor příboje kamsi unáší, že ho pomalu drtí od slabin až k vlasům a strhává několik metrů pod černou slanou vodu.

Příboj zasáhl Zlatou písčinu. Pohyboval se směrem jihozápadním a vodní tříšť bičovala vršek budovy.

Když se pohmožděné zdi Azurového vánku zhroutily, bouřkové vlny na zvýšených uragánových přílivech se přelily přes ostrůvek bez nejmenších překážek a odhodily stranou uvízlá auta. Průměrná hloubka vody na Plážové cestě přesáhla přes tři metry. V bílém víru se vlny valily po tenisových kurtech, po bazénu a trávnících, až narazily na první podlaží nad parkovištěm, hospodářskými místnostmi a

bytem správce. Když uplavala přední okna, Linda a Gerald Furmondovi prchli po schodech nahoru.

V pátém poschodí se Gerald Furmond modlil k bohu a žádal ho o odpuštění, pak vnikli do bytu 5-E, opatřeného nábytkem, který po nějakou dobu nebyl pronajat. Měli žízeň a hlad. Gerald nabral čerstvou vodu ze splachovací nádrže a Linda našla v kuchyni plechovku s usmaženými brambůrky. Podle všeho byla kuchyně relativně nejtišším místem. Přinesli si polštáře z gauče, posadili se vedle sebe na podlahu a opřeli se o dveře kredence. Nad nimi na pultíku ležela velká baterka a její paprsky směřovaly dolů. Oba měli bibli. Listovali v ní, hledali slova o bouřích a katastrofách a ukazovali si pasáže, které se jim zdály prospěšné a posilující. V jistém smyslu byli zachráněni a pevně věřili, že jim bude život zachován, protože doposud neměli dost příležitosti šířit slovo boží. Radovali se, že byli zvoleni k tomuto úkolu. Před třemi lety bylo jejich manželství neúspěšné, dokud nepřišla spása. Gerald byl smilník, který hřešil s kolegyněmi z kanceláře, se ženami ve venkovském klubu a dokonce i s Lindinými přítelkyněmi. Zůstala s ním kvůli dětem, kvůli poslední dceři, která se připravovala k promoci.

Promoce na státní univerzitě se konala na otevřeném prostranství, a když náhle začalo pršet, studenti se utíkali schovat pod staré stromy. Blesk, který uhodil do jednoho stromu, jich šest omráčil, ale zabil jenom Patricii Furmondovou.

Usoudili, že to musí přijmout jako znamení, jako výstrahu, kterou jim seslal Pán. A tak se spolu začali modlit a postit a plakat, až po týdnech hrůzy a žalu uvěřili, že jsou spaseni, že je Pán vzal na svou hruď a oni poznali extázi z jeho mocné přítomnosti. Jejich vztah byl upevněn. Byli si bližší než kdykoliv předtím. Minulý život jako by pro ně nic neznamenal.

Když příboj udeřil do budovy, pocítili náraz a nechápali, co se stalo. Otřáslo to jimi. Vysoká kredenc se otevřela, nádobí se vysypalo a rozbilo na vinylové podlaze. Hleděli si vzájemně do očí a čekali, až nastane konec. Usmála se, přikývla a on ji pohladil po tváři. Vrátili se opět k Písmu.

Příboj zničil většinu bytů v druhém poschodí. Prolomil přední okna, valil se místnostmi, pronikl zadními stěnami a okny, povalil

betonové zábradlí u zadního ochozu a neztenčenou rychlostí pokračoval vpřed. Naplnil druhé poschodí vodou až ke stropu, odnášel koberce, vytrhl čalounění, táflování i elektrické zásuvky, strhl zdi až k základní železobetonové konstrukci, k sloupům, trámům a deskám.

Jack Cleveland se vzpamatoval a přestal plakat dlouho předtím, než příboj udeřil. Teď byli vyděšeni i ostatní. Grace Clevelandová a Marie Santelliová seděly v objetí na hlubokém gauči. Tammy Quillanová omdlela na podlaze a manžel ji odvalil z cesty; sám vypadal, jako by ji měl každou chvíli následovat. Frank Santelli se držel dobře až do okamžiku, kdy déšť na několik minut zeslábl a on spatřil, že se Azurový vánek zřítil. Ostatní to také uviděli. Surfklub ještě stál. V několika oknech zahlédli slabá světélka. Na pláži spatřili ještě další družstevní domy. Ale Azurový vánek zmizel; jako vytržený přední zub. A to Franka vyděsilo. Rozhodl se, že musí okamžitě z ostrůvku odejít. Ale za deset minut se vrátil potlučený, crčela z něho voda a celý se chvěl.

Když čelo bouře narazilo na druhé poschodí Zlaté písčiny a vymetlo je, Jack Cleveland byl zrovna v zadní ložnici. Zprvu ho ochromila představa, že nastal výbuch. Octl se pod vodou v silných protichůdných proudech; ze všech stran do něho narážely neznámé předměty. V mládí hrál několik let vodní pólo. Jeho plíce byly proto značně výkonné. Podařilo se mu vyplavat do černé noci a bodavého větru, aby se mohl nadechnout. Hned však byl sražen dolů. Několikrát vyplaval a znovu se ponořil. Najednou si všiml, že voda už neútočí takovou silou a vlny ho nepotápějí. Prodral se na povrch a v oslnivé záři blesku spatřil asi třicet metrů vpravo nějakou budovu. Ohromilo ho, jak rychle ho k ní voda unáší. Něco ho uchopilo za nohy, ale kopal tak dlouho, až se vyprostil. Síla, která z něho vyrazila dech, jím mrštila do nějaké rovné kolmé plochy. O něco později se nohama dotkl pevného dna. Pokusil se vstát, ale voda ho hodila vpřed. Stál v mělčí vodě a drápal se nahoru. Vítr jím mrštil do tlustého kmene stromu tak prudce, že si rozbil nos. Objal strom a obtočil se kolem něho; věděl, že kdyby strom pustil, vítr by ho odnesl.

Lapal po dechu a rychle polykal, do krku mu tekla krev z rozbitého nosu. Mžoural úzkými štěrbinami očí do větru a snažil se zjistit, kde je. Pomáhal mu řetěz blesků. Byl tak zmatený, že zprvu nic ne-

chápal. Opřel tvář o drsnou vlhkou kůru a snažil se rozebrat si obrázek, který si zapamatoval. Tahle skupina budov vpravo a před ním, to přece musí být střed města. Octl se tedy na pevnině, snad půldruhého kilometru od pobřeží. A tam přímo vpředu, dost daleko, je ostrůvek Fiddler. Vlastně jeho zbytky.

Frank Branhammer se už vzdal pokusů navázat jakékoliv spojení s Annabellou. Zůstala v posteli svinutá do klubíčka, s nohama přitisknutýma k hrudi a s rukama složenýma na třeštící hlavě. Zatracená bláznivá ženská. Celý život dřel a snažil se jí vynahradit ztrátu tří dětí, sehnat jí byt, jako byl tenhle, a ona jedná, jako by ji mlátili. Pobíhá tady, popotahuje a tváří se tragicky. Opakoval jí několikrát, že když se člověk celý život dře jako mezek, potom má právo užívat si jako všichni ostatní, jako ti usměvaví narvaní bařtipání, co jim chtějí šlohnout byt, za který poctivě zaplatili. Pitomá bába je šťastná jenom tehdy, když si vypláče oči kvůli psu, kvůli dětem, nebo že nemá, kam by si zasadila pomerančovník.

Neklidně pobíhal sem a tam a přiznával si, že by rád stále pracoval, aby mohl z bytu vypadnout na osm nebo devět hodin denně, po prácí si dát padla, vypít si několik piv, přijít domů, čekat, až bude na stole večeře, a pak se nadlábnout.

Naslouchal burácení vichru a řevu příboje a čekal, kdy bouře začne ustupovat. Musí přece jednou přestat. Už to ani nemůže být horší. Od hodiny k hodině se to zhoršovalo, ale tohle je určitě vrchol, myslel si.

Bouře vrhla těžké masy vody pod okna, útočila na poschodí pod nimi a odnesla všechno, co se dalo. Věděl, že je vlastně ve čtvrtém poschodí, kdyby ti idioti počítali poschodí správně. V záři baterky zahlédl ještě jednu vlnu kompaktní vody a pak to ustalo. Přiblížil se těsně k oknům a baterkou svítil na všechny strany, ale ve vřící tříšti a v prudkých přeháňkách, bičovaných větrem, nic nerozeznával. Ta veliká vlna působila drtivým dojmem. Bylo mu nanic. Po celý život chtěl žít v sousedství oceánu, ale nikdy si nepředstavoval, že to může vypadat takhle.

Věděl, že auto vzalo zasvé. Zaplatil je a teď je pryč. Snad je voda smetla z parkoviště přímo do zátoky. Bude muset žádat o náhradu.

O úplné krytí škody. Nějaký moula žádost někam založí, nechá ho tři měsíce čekat a pak mu pošle šek na polovinu skutečné ceny vozu. A nenajde nikoho, kdo by mu píchl. Na to jsou předpisy, pane Branhammere. To je zákon, pane Branhammere. Taková jsou pravidla, pane Branhammere. Tady to podepište, prosím.

Znovu ho zachvátil strašný hněv. Celý svět by nej-radši rozdrtil vlastníma rukama. Nejradši by něco rozbil. Nikdy nic nedopadlo tak, jak si přál. Nikdy. Nic. Nikde.

Čelo uragánu prorazilo dům Martina Lisse, vyrazilo okna v horním poschodí, vyplavilo je dveřmi ložnice a neslo dolů halou kolem pokojů pro hosty a ven k arkýři, který byl obrácen k zakřivené příjezdové cestě a ke vchodu. Martinovi se podařilo odsunout se na stranu a zachytit se příčle kovového žebříku upevněného k boku domu, který vedl k ochozu nahoře, k fantastickému výtvoru architekta, jakémusi přímořskému kýči. Držel Francie za zápěstí a ani na chvíli nevěřil, že ji udrží proti náporu vody. Měl pocit, jako by mu někdo páčil ramena. Ale povedlo se mu to. Přitáhl si ji k sobě a pozvedl ji na žebříku před sebou. Nutil ji šplhat nahoru, aby se mohl dostat z vody ven. Úpěnlivě se držel žebříku a cítil nepatrné zlověstné chvění a posuny. Věděl určitě, že jeho dům už přišel o své základy, že by se na ně mohl velmi snadno zřítit, kdyby se dal do pohybu.

Francie poklesávala. Věděl, že jí stěží udrží hlavu nad hranou střechy, protože vítr by ji mohl sfouknout. Nemohli se k sobě přiblížit natolik, aby se dorozuměli křikem nebo signály a žebřík byl příliš úzký, než aby mohl šplhat vedle ní. Když Francie opět ochabla, podstrčil pravé rameno pod její měkký trup a vzal tak na sebe část její váhy.

Tak tedy – tolik toho můžu udělat já, pomyslel si. Malý, poloplešatý tlouštík může udělat aspoň tolik. Co jiného? Jestliže dům spadne, tak spadne. Dělám, co můžu.

Dům se opět pohnul. Voda, co teď do něho vtéká, musí přece z něho zas jednou vytéct, napadlo ho. Jenže bude unikat stále rychleji a dům to nevydrží. Takhle oslabený a posunutý dům to nevydrží. Musíme z něho zmizet, nebo za chvíli spadneme do zátoky a utopíme se. Francie ho strašně tížila. Silně ji štípl do zadnice a hned zase připlácí ruku na příčel. Okamžitě se od něho odlepila a pak už se tolik neopí-

rala. Cítil, jak mu na rtech pohrává úsměv a napadlo ho: Copak ses zbláznil, Marty Lisse? Gromovi jsi posloužil jako volavka. Zničil tě. Půjdeš do kriminálu. Máš mladou ženu, která bere podivné hodiny v tenisu. Tvůj dům se hroutí. Nenapadá ti naprosto nic, jak by ses mohl zachránit, nohu ti svírá křeč, ona ti zase sedí na rameni plnou vahou a ty se usmíváš. Čemu?

Cole Kimber se už vzdal pokusů ujet přicházející bouři v maringotce koupené z druhé ruky. Bedlivě uvažoval o tom, kde najít bezpečné parkovací místo, kde by ho voda nemohla zatopit, kde by na něho nespadly žádné budovy a létající úlomky nepoškodily lesklý povrch jeho nového miláčka, vanilkově bílého s červeným lemováním. Velice si přál, aby Loretta maringotku uviděla, ale ted“ už měl o ni strach, že je tam venku na ostrůvku, zvlášť když telefony nešly a most uvízl v otevřené poloze. Vypadá to, že v neděli nevyjedou. Bude trvat tři dny, než tu dají všechno do pořádku a než vyklidí cesty.

Usoudil, že nejpříhodnější místo pro zaparkování je zadní trakt obchodního domu Gandey a Mason ve Školní ulici. Budova měla tvar velkého L, přičemž roh písmene L směřoval k západu. Před lety strhla bouře Bugu Masonovi starý obchodní dům. A když Bug zadával Colovi tuto stavbu, pojistil se, aby nový obchodní dům nikdy nespadl. Budova byla dost vysoká, aby uchránila vozidlo před vším, co přivane vítr. Jízda byla nebezpečná, ale ne nemožná. Bezpečně zacouval s vozidlem do chráněného koutku a vypnul motor. Generátor byl namontován v nákladním prostoru, který byl přístupný zezadu. Měl dost síly, aby dodával proud malému klimatizačnímu zařízení, vnitřnímu osvětlení, hořáku na stolním vařiči a malému vodnímu čerpadlu. Cole zatáhl těžké záclony a udělal si pohodlí. Hluk generátoru přehlušovalo svištění a řvaní větrů, které řádily kolem rohu obchodního domu. Větrné víry a proudy rozhoupaly velký vůz, takže se skoro nepřetržitě pohyboval. Cole chtěl poslouchat rozhlas, ale musel zesílit zvuk tak, že membrána praskla a přístroj vydával jen praskavé pazvuky beze smyslu.

Natáhl se na širokou postel, studoval mapy silnic a četl cestovní brožurky. Zdříml si, probudil se, udělal si míchaná vajíčka, nalil si vysokou sklenici whisky s vodou, uklidil a zase usnul. Pokaždé, když se probudil, bouře řádila ještě prudčeji.

Opět si schrupnul, když bouře dorazila do Školní ulice a přinesla s sebou téměř třímetrový příval vody, který se tříštil o rohy obchodního domu a opět spojoval v kolotavém víru právě v rohu, kde zaparkoval. Uzavřené těleso vozu mělo výtečnou flotační schopnost, což umožnilo vodě, aby je nadzvedla, otočila kolem dokola, takže se obrátilo směrem k budově, a pak je převrátila. Když byl zničen generátor, obklopila ho tma. Jakmile se vůz převrátil, roztříštilo se postranní okno o okraj chodníku parkoviště, voda se vřítila dovnitř a tím skončil flotační efekt. Cole byl dokonale dezorientován, zmítal se ve tmě a voda kolem něho rychle stoupala. Věděl, že musí najít dveře, otevřít je a dostat se ven. Nic neviděl. Všechno kolem mu připadalo cizí. Povrchy, hrany, rukojeti zásuvek. Cítil se zoufalý a utýraný. Tak nádherně si všechno naplánoval, a teď tohle. Kde jenom k čertu jsou dveře? Ucítil nad sebou sklo. Stoupl si na nějaký tvrdý předmět. Nevěděl, co to je. Vzepřel se a ramena přitiskl na sklo. Rychle ubývalo vzduchu. Dvakrát se zhluboka nadechl, zadržel dech a vyrazil proti sklu. V závěrečném úsilí napjal všechny síly, ale místo aby sklo povolilo, prolomila se skříňka, na které stál. Propadl se do ní. Nemohl vyprostit pravou nohu. Sklonil se, snažil se ji vytáhnout, ale pohyboval se pomalu jako ve snu. Je to vlastně jedno, pomyslel si. Úplně fuk. Dýchal. Do úst mu vtékala voda a zase z nich vytékala. Sklouzl dolů, aniž pocítil strach nebo nutkání se zachránit. Říkal si, že si jen trochu odpočine a pak to zkusí znovu.

McGinnityovi, Davenportovi a Forresterovi si najali tři příjemné sousední pokoje v motelu, právě na jih od hranic města Athén na cestě číslo 41 a půldruhého kilometru na sever od místa, kde se potok Woodruff obrátil a spláchl dálnici.

Všichni se ze všech sil snažili přinést věci, které by jim co nejvíc zpříjemnily pobyt. Představovali si, že tu budou popíjet víno a při svíčkách hrát karty v naprostém bezpečí před bouří venku. Ale voda proudila dovnitř desítkami štěrbin, promočila koberce a vzduch proměnila v páru. Když chtěli pustit ventilaci, zhasly svíčky. Nedal se poslouchat rozhlas, bridž mohli hrát jen tak, že zapisovali podání a ukazovali si je na útržcích papírů. Pan Davenport dostal těžký záchvat angí-< ny pectoris a paní Davenportová do něho cpala nitroglycerín a všichni tvrdili, že už mu hůř nebude, protože pro něho

nemohli udělat absolutně nic, kdyby se jeho stav zhoršil. To neustálé zuřivé sklíčení, hvízdání a rachocení jim šlo těžce na nervy. Ženy obcházely kolem oken a dveří, sbíraly prosáklé ručníky, na záchodě je ždímaly a místo nich prostíraly další ručníky. Pete McGinnity vypil příliš mnoho vína. Dohadovali se, co se asi stalo s jejich domovy a s veškerým majetkem tam na ostrůvku.

Asi kolem půl deváté objevil Hadley Forrester světlem nejsilnější baterky, že venku stojí asi čtvrt metru vody, a proto vniká' nepřetržitě pod dveře. Ostatní tomu nechtěli věřit. Museli se sami přesvědčit.

Když později bouře vpadla na silnici číslo 41, drtivá síla vody prorazila dveře a všechna okna po celé délce motelu a zaplavila je, takže vykukoval jen vršek motelového štítu a dlouhá plochá střecha se octla skoro metr pod vodou.

Později usoudili odborníci, že velký příboj, postupující vpřed v poměrně stálé výši asi po šest nebo sedm minut, na několik minut ustrnul vlivem moře vzdouvajícího se za ním a rychlosti větru; a pak začal odcházet, nejprve pomalu, pak rychleji, až se rozletěl a cestou strhával všechno, co ještě zůstalo, a dral se zpět do zátok a do Zálivu. V místě, kde byla pobřežní planina nejnižší, dostal se příboj poměrně dost daleko do nitra země, asi tři metry nad hladinu středně vysokého přílivu.

Odliv vody rychle obnažil všechna místa, která příboj rozdrtil a přikryl, vlekl s sebou všechny pohyblivé předměty a odnesl je do různých vzdáleností podle toho, kam ustoupil.

Pete McGinnityho zaklínil pod jeho cadillaka a ústa mu ucpal blátem.

V malém hezkém domku pět bloků od zátoky v severní části města Athén rozprostřela Wancy McKayová v hale noviny, aby vysušila vodní záplavu, která pronikla dveřmi, když bouřka dolétla až k jejímu domovu. Dům byl obrácen na západ. Příboj však vzápětí poté vyrazil dveře ze závěsů, shodil je a na vlně bláta je unášel zpět do obývacího pokoje. Nancy zápolila s větrem a vodou, které ji opět srazily. Zachytila se židle a postavila se. Všechno plavalo a létalo ve větru. Všude bylo bláto, zápach, listy, písek, špína, papíry a olejnatá

voda. Brzy voda ustoupila a vyraženými dveřmi odnášela časopisy, polštáře z lehátka, předložky a knihy a zanechávala je na schodech, na trávníku, na cestě.

S vypětím všech sil zavřela Nancy dveře vedoucí do přední haly, čímž zabránila přístupu nejsilnějšího větru a dovlekla se do ložnice. Špinavé kaluže se rozrůstaly. Z alkovny uplavaly všechny Greovy boty a ležely zpřeházeny na kobercích, které spolu tak pečlivě vybírali.

Seděla na mokré posteli, shrbená, s lokty v dlaních. Věděla, že Greg zahynul a že dům je zničený; zhroutila se do sebe a hledala úlevu v slzách, ale žádnou nenacházela.

Bouřkový příboj připlavil vodu k dlouhé verandě Crestwoodského sanatoria a do přízemí; v pokojích pacientů stálo až šedesát centimetrů vody.

Když voda udeřila do kostry budovy, Gus ucítil náraz. Rychle vstal, sešel do haly a dolů po schodech nesl velkou táborovou svítilnu, na které nastavil svítivost na největší možnou vzdálenost.

Příboj rozrazil hlavní dveře a obrovský nárazový vítr ještě zvyšoval dojem hrůzy. Tělnaté staré ošetřovatelky klusaly a klopýtaly po hlavní chodbě jako buvoli, které kdysi viděl v Africe, když je poděsili lvi. Dal se do práce na dveřích. Jedna z chápavějších žen mu přišla na pomoc a pobízela ke spolupráci i ostatní. Mohutná ošetřovatelka ho chytila a řvala mu do ucha něco, čemu nerozuměl. Jehď technický mozek se zabýval problémem, jaký objem má voda a jaký je obrys země. Voda nemůže nikde dosahovat takové výšky, leda jen velmi dočasně, pouze proto, že má k dispozici rozsáhlé území za městem, kde se rozlije do šířky a může pokrýt celou oblast. Tohle je asi nějaká přílivová vlna. Baterku držel pod paží. Poklepal na náramkové hodinky, zvedl pět prstů, vztáhl obě ruce dlaněmi dolů a ukázal tím směrem. Přikývla, úzkost jí poněkud vymizela z obličeje a odkvapila obsluhovat pacienty. Voda postoupila na schodišti až do poloviny čtvrtého schodu. Udělal si tam značku. Čas od času se na ni podíval. A když viděl, že špinavá voda začala ustupovat, vrátil se do Carolynina pokoje právě včas, aby překazil jednomu starci záměr ukrást jí jídlo. V jasném světle benzínové svítilny si je už cpal do povlaku

polštáře. Když si Gus na něho posvítil, zůstal stařec stát bez hnutí a pak začal jídlo z povlaku vybírat a kladl je zpátky na stůl. Když skončil, stál tam s vystrčeným spodním rtem, po tváři mu stékaly slzy a ztuha natahoval ruku dlaní vzhůru. Gus konečně pochopil, nač stařec čeká; srdečně mu stiskl ruku a stařec se sklopenou hlavou prchl.

Gus se posadil na židli vedle postele. Carolyn mu podala ruku a on ji uchopil. Díval se jí do očí. Nečetl v nich poznání, ani strach, ani napětí. Obličej měla lhostejný a oči z něho hleděly bezvýrazně, jako by to byly vlhké obroušené acháty. Byl rád, že je klidná. Po několik hodin projevovala neklid a Gus uhodl, že příčinou je porucha na televizoru, který nehrál od té doby, co nešla elektřina. Chyběl jí zvuk a pohyb, i když pro ni neměl žádný význam.

Zhasl svítilnu, napumpoval do ní vzduch a posadil se, aby vypracoval hrubý odhad zvýšení vody. Znamenalo to přejít na pole hypotéz. Tohle je velmi plochý kraj. Problém spočíval v tom, jak dostat rozumný odhad výšky hřebenu vody, která zaplavila ostrůvek Fiddler. Konečně přišel na pravděpodobné minimum. Šest metrů. Nevzpomínal si na žádné pozorování terénu, které by tento odhad snížilo. Jestli byt 1-C vůbec stojí, pak je úplně pod vodou. Je dobře, že se o tom Carrie nikdy nedoví. Milovala tento byt. Odstranil z něho všechny malé cenné předměty, neboť spoléhal na rozbor Sama Harrisona, podle kterého přetne ostrůvek nový průliv.

Ale teď samozřejmě neměl Harrisonův odhad žádný význam.

Carrie několikrát slabě pohnula rukou a Gus věděl, že usnula. Uvažoval, jaký sen se jí zmocnil, jaké tvary se prohánějí nakloněnými síněmi jejího poškozeného mozku. Pomyslil si, že velké síly světa, ve kterém žijeme, jsou vítr, voda, oheň a čas. Mění všechno, čeho se dotknou. Jemně jí vyprostil ruku, vstal a s hlavou na stranu naslouchal ohlušujícímu zmatku. Pak vyšel z pokoje hledat staré ošetřovatelky. Chtěl se jich zeptat, jestli může pro ně něco udělat, aby jim pomohl přečkat noc.

Když bouřkový příboj stále rychleji ustupoval, vysoká vrstva uragánových přílivů zdivočela, strhla povrch ostrůvku, koleni velkých překážek vytvořila víry a splavila písek, slin a škeble. V té době

oko uragánu překročilo pobřeží. Při rychlosti dvaceti čtyř kilometrů za hodinu mu trvalo hodinu, než přešlo Sarasotu, patnáct minut, než přešlo Boča Grande. Rychlost větrů koleni oka poklesla na dvaatřicet kilometrů za hodinu. Příboj hřměl neztenčeně. Nahoře se klenula jasná obloha a ve svitu hvězd byly vidět obrovské postranní stěny válcovitého oka. Jakmile oko přešlo, začaly opět vát uragánové větry; přicházely ze severu, ale hodinu po hodině se jejich síla zmenšovala.

Záliv se hrnul zpět do zátok vyprázdněných větrem na sever od oka, jak vichry měnily směr z východu na severovýchod. Na jih od oka, v Palmovém okrese, konečný velký odliv začal v jednu hodinu v neděli ráno. Veškerá voda, posilovaná místy potokem Woodruffem, zvýšila rychlost, kterou klesala hladina zátoky a Zálivu.

Po určitou dobu proudily vody po všech částech ostrůvku Fiddler a ostrůvku Seagrape, měnily uragánové vlny zpět v chaotickou a velmi příkrou masu a vítr hnal vodní tříšť z hřebenů vln směrem k jihu.

Jakmile vodní hladina poklesla, vynořily se části ostrůvku a odliv se omezoval na stále užší oblasti. Nakonec zbyly jen tři a ty se hluboko zaryly do jádra ostrůvku, jakmile hladina poklesla. Jeden průliv vznikl asi půldruhého kilometru na sever od jižního cípu ostrůvku Seagrape. Dva nové průlivy se prodraly ostrůvkem Fiddler. Jeden vedl severně od jižního mostu, a to tak blízko, že sebral mostní podpěry na konci ostrůvku, až se celý most zřítil do zátoky.

Široký průliv mezi Fiddlerem a Seagrapem úplně zaplnil písek, který tam naval uragán Ella. Tam, kde býval kanál, teď spojovaly duny jeden ostrůvek s druhým. Druhý průliv procházel od Silverthornovy parcely k Zálivu a před svítáním podemlel Zlatou písčinu, Captivu a Surfklub, až se zřítily do jeho hrůzného proudu. Každá stavba načas proud zastavila, takže tříšť stříkala vysoko z míst, kde tok narážel na betonové rohy a převracel desky a sloupy navršené na sebe, jako by to byla sláma. Ale neúnavný proud pracoval kolem změti a pod ní, strkal ji, obracel, lámal a měkké úlomky vyplivoval do moře.

V neděli ráno tonul východ slunce v mléčné mlze a rychlost větrů se snížila na dvaatřicet kilometrů v hodině. Ella ztratila svou smr-

tící vyrovnanost, nena-pájena mizela její zběsilost. Volnějším tempem si prodírala cestu kolem Orlanda a mířila do Atlantského oceánu, kde se měla pravděpodobně omladit.

Nad místo katastrofy vzlétli první členové Pobřežní hlídky, Červeného kříže, státní činitelé, novináři a televizní reportéři. Podávali zprávy o pravděpodobných škodách ve Fort Myersu, Neapoli, na ostrůvku West, na Sarasotě a v oblasti Tampské zátoky. Všude zjišťovali těžké škody způsobené vichry. A škody způsobené vlnami podél celého pobřeží.

Ale pozorovatel Červeného kříže vysílal o Athénách odlišnou zprávu. „Podle všeho jde o úplnou devastaci. Silnice do města a z města úplně zmizely. Soudím, že došlo k těžkým ztrátám na životech a že škody na majetku jdou do stamiliónů. Na ostrůvcích je spoušť přímo neuvěřitelná. Mosty jsou zničeny. Budovy jsou zničeny. Spouštíme se u budovy letiště, abychom se přesvědčili, zda jsou tu lidé a zařízení potřebná k vyklizení hlavní ranveje. Nemůžeme se dostat dál. Ale už teď rnohu prohlásit, že budeme potřebovat potraviny, léky, přenosné kuchyně, snad i leteckou evakuační nemocniční jednotku a schránky na mrtvoly. Zdá se mi, že celé toto místo bylo po určitou dobu pod vodou. Budou zde zapotřebí zařízení na čištění vody. Přenosné generátory. Všechno je na maděru.“

Před svítáním začali nemocnici zaplavovat ranění a umírající. Jakmile se poněkud zklidnil vítr, lidé se mohli odvážit ven. Při omezeném elektrickém proudu, s omezeným personálem, při značném nedostatku potravin a léků bylo ošetření primitivní. Jakmile vyšlo slunce, lidé opouštěli kryt ve sportovním středisku a chtěli vidět své domovy. Pouhý pohled na město jimi otřásl. Stromy tu stály bez listí, které se smísilo s bah-něm a s odpadky. A tato mazlavá hmota se přilepila na všechno, co dokázalo odolat větrům. Bláto se pařilo a páchlo a na ranním slunci vysychalo.

Na parkovišti ve sportovním středisku zůstalo jenom málo vozů pojízdných. Těch několik aut, která se dala nastartovat, ujelo jen nepatrný kousek. Jejich majitelé se brzy přesvědčili, že neexistuje volná silnice, po které by mohli dojet do svých domovů. Strašné zpustošení je skličovalo. Vraceli se do krytu. Nikam jinam nemohli jít.

Před svítáním probudil Carlottu Churchbridgeovou ustávající svist větrů. Vzbudila Henryho. Nalezli útočiště v druhém poschodí staré Výletní hospody v centru Athén, dva bloky na východ od budovy Athénské banky a Trustové společnosti. Vítr rychle ustával. V době, kdy vycházelo slunce, vál už jen vánek ze severu. Telefon byl hluchý. Carlotta prohlásila, že jejich první povinností je najít způsob, jak sdělit dětem, že se jiní nic nestalo. Navrhl manželce, aby si obula boty, ve kterých se jí dobře chodí, a oblékla kalhoty. Jejich okno vedlo do vnitřního dvora hospody. Zahradní nábytek byl nakupen v rohu na jedné hromadě vysoké tři metry, mezi ním uvízly větve a kousky střechy. Kdysi zelený trávník se teď proměnil v bahno. Bazén byl přeplněn.

Vzal si košili se dvěma kapsičkami na prsou. Do jedné zasunul malý dalekohled, do druhé malý fotografický aparát. Před odchodem z pokoje snědli dvě jablka a vypili trochu kávy.

Na schodišti to páchlo horkou plesnivinou. Zjišťovali, že voda vystoupila až k šestému schodu nad úrovní předsíně. Schody byly vlhké; Carlotta na nich uklouzla a zachytila se ho, aby neupadla.

Za přepážkou stál holohlavý muž v bílé košili a špinavých bílých kalhotách. Rozkládal pečlivě na pult doklady prosáklé vodou, jako by hrál karetní hru.

„Promiřite," oslovil ho Henry, „kde bych tady našel telefon, ze kterého by se dalo voíat?"

„Zatracené svinstvo!" křičel muž. „Viděl jste kdy takový svinčík? Já to tady nikdy nedám do pořádku."

„Telefon?"

„Dnes nepřijdou do práce. Mají tady být, ale nepřijdou. A vším budu vinen jenom já."

„Telefon?" naléhal Henry. Carlotta ho odtáhla.

„Neslyší tě," řekla. „Je v šoku. Vůbec neví, co dělá."

Našli vůz. Carlotta vykřikla hrůzou. Před katastrofou zaparkovali do obdélníku vedle valníku, který se pak na jejich vůz převrátil a promáčkl mu střechu až k blatníkům. Mezi valník a promáčknutou střechu vozu navál vítr odpadky a smetí do úzké klínovité mezery. Carlotty se zmocnilo zoufalství. Milovala ten vůz. Za jízdy s ním

rozmlouvala, hladila ho, aby nastartoval, a vždycky ho zaparkovala pečlivě a přesně.

Choulila se k Henrymu a přemáhala pláč nad rozbitým vozem, až narazili na první mrtvolu. Henry doufal, že projdou kolem a že si jí Carlotta nevšimne. Když se zastavila a zaryla mu prsty do paže, rychle ji otočil. Byla to mrtvola mladičké dívky, jejíž hrudí pronikl skrz naskrz zašpičatělý sloupek plotu. Voda odplavila dívku do propletené změti, která obklopovala mělké pozemky u staré městské budovy. Naplavené dříví mrtvolu pevně zaklínilo a drželo ji v zajetí obličejem nahoru; z bláta jí trčela jedna noha.

„Ach, Enrique, pobrecita … pobrecita …“

Viděl jí na tvářích slzy; zastavil se a řekl: „Raději tě doprovodím do pokoje.“

„Ne! Ne! Musím být s tebou. Musím být s tebou. Snesu to.“

Viděli lidi, jak se omráčeně plouží kolem a jak se snaží porozumět rozsahu pohromy. Když došli k rohu banky, všiml si, že vítr prorazil pancéřové sklo malým autem a mrštil jím do bankovní haly. Poplašný zvonek neustále slabě zvonil. Domyslili si, že mechanismus zvonku pohání rezervní baterie a že zvoní pravděpodobně od doby, co dovnitř vpadlo auto, které přejelo promáčené koberce, až přistálo ve změti roztříštěných psacích stolů. Tlustý uniformovaný strážce seděl na úřední židli přesně mezi bankovními okny, na klíně držel brokovnici a otupěle kýval hlavou.

U tohoto důležitého rohu byly ulice neprůjezdné, zatarasené padlými stromy, zničenými automobily, barikádami z polámaných větví a úžasným množstvím rozbitých a roztříštěných člunů až k velkému pobřežnímu dvoustěžníku, který ležel přes ulici úhlopříčně, zbaven stěžňů a s rozdrceným trupem; zpod jeho váhy vyčuhoval kryt, zahrádka a přední nárazník malého červeného auta, které dvoustěžník rozdrtil.

Podle tlaku Carlottiných prstů usoudil, že uviděla něco jiného, co ji poděsilo. Podíval se směrem jejího pohledu a spatřil hromadu špinavých bílých cárů u rohu zdi. Pak si uvědomil, že je to kupa několika desítek mořských ptáků, většinou racků a rybáků; vedle nich se v ranním slunci sušily tři velké ryby s vytřeštěnýma očima a s mě-

chýři, které jim vyhřezly otevřenou tlamou. Zřejmě je zabil účinek náhlé změny tlaku.

Vešel do haly kancelářského oddělení bankovní budovy a zjistil, že nouzový východ je otevřený.

„Ty se mnou raději nechoď," radil manželce. „Vystoupím nahoru a podívám se na ostrůvek a na mosty."

„Ne. Půjdu s tebou."

Na schodišti bylo dusno, vlhko a horko. Pomalu se šplhali nahoru a Henry cítil, jak se mu košile lepí k zádům. Pot mu tekl do očí a tak ho pálil, až se musel zastavit a vytřít si ho. Zkusil otevřít první dveře, ale nešlo to. Vystoupili do dalšího poschodí. Zamčeno. Nakoukl do středu schodiště a zjistil, že už tam moc dveří není. Kdyby byly všechny zamčené, pak by to byla ztráta času, která by je deprimovala.

Konečně se jedny dveře otevřely. Vešli do široké chodby. Podle čísel kanceláří poznal, že jsou ve dvanáctém poschodí. Vedl manželku do západní části budovy. Na konci chodby bylo okno. Blížili se k němu a dívali se na ranní Záliv, na tančící modř s bílými chomáčky tam, kde vítr převracel vlny.

Došli až k oknu. Postavili se vedle sebe. Sklo bylo umazáno zaschlou solí, kterou na ně navál vítr. Objal ji kolem pasu a zvolal: „Probůh!"

„Ale kde to je?"

„Orientuj se podle mostu. Ježíši, podívej se na most! Celá zvedací aparatura zmizela a cesta pro pěší na konci je taky pryč. Tam, kde to vypadá jako veliká pláž, je místo, kde býval Široký průliv. Je zasypaný. A nový průliv je právě tam, kam ho ve své zprávě umístil Harrison. Vidíš ten veliký světle oranžový dům? To je budova, která stála směrem k vesnici od Azurového vánku."

„Je skutečně pryč!" vykřikla přiškrceným hláskem.

„Ctyři domy zmizely. A dále na jih bude asi té pohromy ještě víc. Určitě spadly ty dva domy na jižním konci Seagrapu. Vidíš na Seagrapu tu zříceninu, která vypadá jako starověká ruina? To je spodek obytnéhq domu. Zůstalo z nebo jenom tohle."

Vzpomněl si, že má dalekohled. Vyčistil čočky, nařídil je a zaostřil. Nad ostrůvkem Fiddler se snášely dolů dva vrtulníky jako po-

malý hmyz, který něco hledá. Jeden vrtulník letěl pomalu k zemi, až jim zmizel z dohledu. Henry se naklonil blíž ke sklu a zjistil, že se jižní most zhroutil. Všiml si, že vznikl zbrusu nový průliv mezi zátokou a Zálivem hned vedle zříceniny.

Propátral dalekohledem krajinu. Z Fiddleru zmizela jižní část pod jižním mostem. V dalekohledu zachytil půldruhého kilometru ostrůvku Seagrape. „Teď, když je Široký průliv zasypaný, jako bychom měli čtyři nové ostrůvky, jižní část Fiddleru, střed Fiddleru, pak sever Fiddleru připojený k Seagrapu a nakonec severní část Seagrapu. Panebože, mělas vidět, jak vítr hnal písek oběma ostrůvky. Plážová vesnice bude asi úplně zničená."

Sejmul dalekohled z očí. Opřela se o stěnu chodby a po tváři jí stékaly slzy. Chtěla se na něho usmát, ale nemohla. „Všichni ti lidé," řekla. „Všichni ti lidé, kteří nechtěli odejít…"

„Snad nenaříkáš, žes přišla o všechny svoje miláčky ?" pokusil se o nesmělý žertík, aby zlepšil její zoufalou náladu.

Vzlykla a schoulila se mu na hrud. Držel ji v náručí. „Děti se budou o nás bát," hlesla přidušeným hlasem.

„Dobrá, tak jim zavoláme," snažil se ji povzbudit.

Trmáceli se dolů po schodech. Věděl, že telefon určitou dobu nepůjde. Hledal další okna, aby si prohlédl ostatní část města a pobřeží, ale nechtěl ji příliš rozrušovat. Právě teď se octla celá tato oblast ve zvláštním stavu přeryvu, který přichází po katastrofě, kdy nefunguje komplikovaná administrativa ani sdělovací prostředky. Pohřešují se obyvatelé ostrůvku. Nic nefunguje. Základní nezbytností je potrava, voda a lékařská péče, pak přijde zjišťování totožnosti mrtvých a jejich pohřeb. V tomto okamžiku nikdo neví, kdo za co odpovídá. Malí občánkové tu budou pobíhat, pískat a udělovat příkazy, které nikdo neuposlechne. Lidé budou prohledávat trosky a zříceniny, budou hledat své příbuzné a přátele. Pravděpodobně bude vyhlášen výjimečný stav jako jediné řešení situace. Dostaví se vojsko a Červený kříž, ustaví se velitelské stanoviště, které vyhodnotí situaci, vyklidí letiště, vyčistí ulice, aby byly průjezdné. Přivezou sem generátory, polní nemocnici, potravu, čističe vody, zásoby léků a obvazového materiálu, novináře, a až to bude trochu lepší, přikvačí do Athén spousta rozumbradů, kteří budou oplývat radami.

Vyšli na ulici. Kolem projížděl vojenský vůz a klestil si cestu mezi nebezpečnými překážkami. Na něm stála na trojnožce trychtýřovitá hlásná trouba. Vedle ni držel důstojník u úst mikrofon. Prostranstvím rezonoval plechový řev: „Máte-li kde být, nechybí-li vám potrava a voda, pak zůstaňte tam, kde zrovna teď jste. Zůstaňte tam, kde jste. Jestliže potřebujete lékařské ošetření, vyvěste z okna nebo ze dveří bílé prostěradlo nebo ručník tak, aby je bylo vidět z ulice. Pro tuto oblast bude zřízeno středisko první pomoci. Budete o tom ještě informováni. Máte-li kde být, nechybí-li vám potrava a voda, pak zůstaňte tam, kde jste. Zůstaňte tam, kde jste.“

Henry si domyslil, že otevřeli letiště a tyto lidi sem dopravili letadly. Přijde jich ještě víc. Rozhodl se, že doprovodí Carlottu zpět do Výletní hospody a že zjistí, kde se usídlili, aby jim nabídl pomoc. Když se blížili k Výletní hospodě, uviděli manželskou dvojici. Připadala jim známá.

„Kdo to jenom je? Kdo to je?“ ptala se Carlotta.

„Jsou ze čtvrtého poschodí. Víc o nich nevím.“

Když se potkali, nejistě se na sebe usmívali. Muž napřáhl ruku. „Jsem Howard Elbright. A to je moje žena Edie. Nejste vy …?“

„Churchbridgeovi. Henry a moje žena Carlotta. Ze šest G.“

„Bože, to bylo hrozné!“ zvolala Edith Elbrightová. „Nikdy jsem si to tak nepředstavovala. Bydlíme ve Výletní hospodě. Do pokoje nám teče slaná voda.“

„My tam taky bydlíme. Máme za sebou strašnou noc,“ řekl Henry.

„Uvažovali jsme, jestli máme odejít z ostrůvku, až přijde uragán, a pak ta zpráva o tom, co by se mohlo stát… ta nás přesvědčila, ta rozhodla, že, drahá?“

„Na našem malém přijímači nic nechytíme. Baterie jsou vybité. Chtěli jsme se projít a podívat se po ostrůvku, jestli tam vůbec něco uvidíme.“

„Se fue,“ řekla Carlotta. „Promiňte. Nic tam není. Naprosto nic.“

„Nic!“ opakovala Edith bezvýrazně. „Nic?“ Obličej se ji zkrabatil. Nejistě tápala po manželově paži. „Všechny naše věci… Všechny naše krásné věci…“

„A taky dost lidí," podotkl Howard Elbright s náznakem pokárání v hlase.

„Samozřejmě. Promiňte. To jenom že…"

„Zřítily se mosty," přerušil ji Henry Churchbridge, „A čtyři družstevní domy, o kterých Harrison předvídal, že spadnou. Vznikl tam nový průliv, o kterém taky mluvil, a další u jižního mostu. Široký průliv je úplně bez vody. Jestli tam chcete, musíte jít na ostrůvek Seagrape. Ale odtamtud se nedostanete, protože najednou vznikl nový průliv. Jednoposchoďové a dvouposchodové budovy na ostrůvku Fiddler jsou většinou zničené nebo úplně zmizely."

„Co budeme dělat?" sténala Edith.

Carlotta ji pohladila po rameni. „Ale, ale. Vrátíme se do našeho pokoje. Do druhého poschodí. Rádio funguje. Tady na ulici nás nechtějí. Tamhle u plotu leží mrtvé děvče. Je to moc smutné. Ani se na to nedívejte. Tak pojďte, drahá."

Obrátili se. Carlotta a Edie šly vpředu, Henry a Howard za nimi. „Vy jste byl u vlády?" zeptal se Howard zdvořile.

„Na ministerstvu zahraničních věcí."

„Já jsem byl chemik. Ale snad se ke své práci zase vrátí m."

„Tady z toho vzniknou neuvěřitelné právnické propletence," řekl Henry a snažil se necítit zadostiučinění, že on sám nebude muset jít do práce. Pro lidi jeho druhu není zrovna nadbytek pracovních příležitostí.

Poslední pátek v září snídali Sam Harrison a Barbara Messengerová venku v okleštěné části ostrůvku Fiddler mezi dvěma novými průlivy – Sobotním průlivem a Harrisonovým průlivem, kde stávaly čtyři družstevní domy, postavené Martym Lissem.

Za ustupujícího přílivu přepluli Harrisonův průliv v malém člunu, který Sam zachránil z mangrovových ostrovů a opravil. Napřed člun vyčistili a pak ho vytáhli na břeh, kde z něho vyložili ručníky, košík s jídlem, přikrývku a velký žlutý slunečník.

Byl dokonale tropický den. Rovnou a klidnou modř moře čeřil vánek. Po vlhkém písku běhali jespáci písečtí, nohy se jim jen míhaly, jak vyklovávali potravu. Kolem nich kroužili rackové, kteří pátrali, zda pro ně nezbylo něco k snědku.

Byli na široké jednotvárné pláži. Asi půl kilometru od nich na jih hodovali další výletníci, muži provozovali surfing, děti házely kamínky, skákaly do teplé vody a vybíhaly z ní.

Brzy po poledni spatřil Sam Micka Rhoadese, jak jde po mírně se svažující pláži, kolem vysokých mlčenlivých rozpadávajících se sutin, které kdysi bývaly družstevním domem na pobřeží ostrůvku Fiddler. Mick měl na sobě bílé kalhoty a bílý slamák, přes ruku si nesl bílou košili.

„Nemáte nosit ruku na pásce?“ zeptal se Sama. „Každý den si ji může sundat tak na hodinku, aby si udržel sval v dobrém stavu,“ řekla Barbara. „Ale podvádí.“

Mick se na ni usmál. „Jak se daří panu Messengerovi?“

„Je velice protivný. Čím se mu daří lip, tím je protivnější. Koncem týdne už bude zase chodit. Poslal mě na piknik za odměnu, že snáším všechny jeho nedůtklivé poznámky. Jestli jste tady na celý den, počkejte na nás a zpátky se přeplavíme společně.“

„Rád bych. Výslech sice brzo odročili, ale musím se vrátit a napsat o něm zprávu. Vrátím se po tom pontonovém mostě a stejný pandrhola, co tam byl předtím, bude po mně chtít, abych mu ukázal novinářský průkaz.“

„Nepřipomíná vám tak trochu drancovníka?“ zeptá] se Sam Barbary.

Naklonila hlavu. „Do jisté míry. To je tím knírkem. Je to podvodnický knírek.“

„Já jsem podvodník, ale ne drancovník. Dnes po mně dokonce chtěli, abych svědčil o trochu víc. Pořád stejné hovadiny. Šťourají do všeho, aby našli člověka, který zavinil uragán. Nedokázal jsem na ně tak zapůsobit jako vy, Same. Byl jste velkolepý. Nehnuli s vámi ani o píď. Ella udělala přesně to, co jste říkal. A ještě trošku přidala. A teď se ti troubové diví, proč jsem vaši zprávu neuveřejnil dřív. Prý by bývalo odešlo z ostrůvku víc lidí a ztráty na životech by byly menší.“

„Příbylo jich?“ zeptala se Barbara.

Mick se zamračil. „Několik. Jeden případ je zvlášť ošklivý. Včera několik harantů blblo v nových dunách na jih od Sobotního průlivu s kovovým detektorem. Ukázal jim obrovský kus, prokopali se k

němu a našli celou fordku a v ní pětičlennou rodinu. Muže, ženu a tři děti.“

„Bože!“ povzdychla si Barbara. „Jak dlouho to bude ještě trvat?“

„Nějaký čas,“ odpověděl Mick. „Mrtvých je zatím čtyři sta jednašedesát, z toho asi u třiceti nebyla zjištěna totožnost. Ale nevíme přesně, kolik lidí se pohřešuje. Když zmizí rodina na dovolené, po nějakou dobu se po ní nikdo neshání. Ale pořád procházejí seznamy odběratelů elektřiny, telefonních účastníků, daňových poplatníků, bankovní záznamy, statistiky, registrace vozidel, společenské pojištění, správu veteránů a tak dále. Přeřazují lidi ze seznamů pravděpodobně pohřešovaných do seznamů definitivně pohřešovaných a konečně do seznamů definitivně mrtvých. Seznaní mrtvých je snad trochu nafouklý, protože do něho dali lidi jako třeba Freda Hildeberta, který za největší bouřky podlehl srdečnímu záchvatu. A kdyby se mu to nestalo tehdy, stejně by umřel později, až by zjistil, jak se Athénská banka a trust pouštějí do půjček na pozemky na ostrůvcích. Pak samozřejmě byl tady problém s těmi, co plundrovali. Do seznamu dali i ty dvě ženské, které byly znásilněny a uškrceny. A taky tři drancovníky, které zastřelili.“

„Proč se seznam tak rozšiřuje?“ zeptala se Barbara.

„V tom je politika,“ odpověděl Mick. „Napřed chtěli otcové města a okresu, aby rozsah škod a ztráty na životech byly co nejmenší kvůli turistickému ruchu, kvůli prodeji bytů důchodcům a tak dále. Když si však později uvědomili rozměry pohromy, přesedlali na druhou stranu. Čím víc nafouknou škody, tím větší pomoc potom mohou požadovat od státu a federální vlády.“

„To bude Leea úplně fascinovat,“ podotkla Barbara.

„Čísla se zkreslují ještě jinak,“ pokračoval Mick. „Odvažuju se tvrdit, že v údajích o lidech, kteří se pohřešují a vedou jako pravděpodobně mrtví, jsou i ti, co v tom viděli skvělou možnost, jak uniknout odpovědnosti, které už měli plné zuby. Všichni, co byli namočení do velkých průšvihů.“

„Mluvil jste už o zplnomocněnci Denniverovi a jeho ženě, že?“

„Tak tady jsem se mýlil. Podívejte, Same, ti dva byli zralí na útěk. Justin už byl pořádně přitisknutý ke zdi. Našli je v mangrovech,

oba spletení jeden do druhého, utopení a mrtví. Zvláštní. Ona uměla přece výborně plavat. Byla sportovkyně. Justin se pravděpodobně začal topit, chytil se jí a ona se ho nemohla zbavit. Ale asi se nemýlím, pokud jde o Martyho Lisse."

„I pokud jde o prohlášení jeho ženy?"

„Francie tvrdí, že Marty ji připoutal svým řemenem k žebříku, na kterém viseli. Když se stěna domu naklonila směrem k zátoce, voda prý odnesla Martyho, protože stál na žebříku níž než ona. Kam ho vlastně odnesla? Do Brazílie? Zároveň s ním odplavila spoustu peněz. Nemůžou to zjistit. Dávejte pozor. Francie tady bude půl roku okounět a potom odjede na dlouhý výlet. Upekli to spolu. Řeknu vám, Lew Traff a Benjie Wannover mají z pekla štěstí. Pryč jsou Denniver, Liss a Molly Denniverová, nikdo nemůže najít Shermana Groma a v bouřce se ztratila spousta dokladů. Oba jsou doma na svobodě. Řeknu vám ještě o jednom. O mladém právníkovi Gregu McKayovi. Nevycházel se svou manželkou, dával si do nosu s majitelkou realitní kanceláře Lorettou Rosenovou. Ta prodala obchod, peníze dostala předem a nikdo ani jejich mrtvoly nenajde."

„Některým lidem se tak asi naskytla možnost, aby se pokusili stát se někde jinde někým jiným," podotkla Barbara. „Ale kamkoliv jdeme, tam bereme s sebou samy sebe, a to naše já je stejná stará osoba, kterou jsme přivedli do bryndy na dřívějším místě."

„Takhle ale nikdo neuvažuje," namítl Mick. Hloubil v písku otvor, do kterého chtěl schovat prázdnou plechovku od piva. Náhle se zamračil, podíval se dolů do díry a začal hrabat oběma rukama. „Co tam je?" zeptal se Sam. „Ještě nevím."

Pozorovali, jak Mick rozšiřuje otvor a vytahuje podlouhlý předmět polepený vlhkým pískem. Vstal, vzal předmět k vodě, spláchl z něho písek a přinesl jej zpátky, pohupuje jím na přetržené šňůře. Zvláštním způsobem se usmál a zeptal se: „Je libo dokonalý přijímač s digitálkama?"

„Proboha!" zvolala Barbara.

„Měl bych si vymyslet ohromující a významný výrok o tom, že jsem nalezl hodiny zasuté v písku času a tak dále. Ale dovedu si vymyslet jenom to, že všechen tenhle písek, ty milióny tun, které tu teď jsou a dřív nebyly, pokrývají nejnemožnější sbírku umělé hmoty,

svinstva, moderních vymožeností, kýčů a různých krámů, jakou si jen lze představit. Ella byla příšerná hospodyně. Všechno smetla pod koberec.“

Sam se na chvíli zamyslil a pak se zeptal: „Padlo dnes konečně nějaké rozhodnutí?“

„Ano, sakra, už se rozhodli, všichni se rozhodli. Jenom to nechtějí vyslovit nahlas. Ten příšerný blbec Tod Moran se ujal slova a pindal o tom, jak s nepatrnou pomocí státu a federální vlády přiloží občané z této oblasti ruku k dílu a projeví ducha pionýrské Ameriky nebo něco podobného, a že všechno vybudují tak, jak to bylo předtím.

Pak vstal chlapík z oddělení dopravy a uvedl, jak spolupracují na základě mimořádných opatření, aby učinili sjízdnou trať do Fort Myersu, takže cestující, kteří sem chtějí přijet nebo odsud odjet, nebudou muset nejprve cestovat do prostředka státu. Potom pravil, že oprava mostů bude trvat nejméně čtyři roky a že náklady budou činit asi dvacet miliónů dolarů, počítá-me-li s inflací. Tato částka prý není zahrnuta v žádném nynějším ani připravovaném rozpočtu.

Nato řekl mluvčí technických služeb, že i kdyby znát technologii, jak přemístit průlivy zpět na jejich původní místo, museli by s tím počkat dva roky, ale na to by potřebovali fondy, které nemají. Dále vstal zástupce všech bytových družstev a mocným hlasem žádal, aby byla na ostrůvek zavedena elektřina, kanalizace a vodovod, aby se členové, které zastupuje, mohli vrátit do svých domovů. Potom se ujal slova představitel Floridských elektrických podniků a prohlásil, že vzhledem k velkým nákladům, které musí vynaložit na obnovu elektrické sítě na pevnině, vzhledem ke skutečnosti, že na ostrůvku Fiddler a v jižní polovině ostrůvku Seagrape byla rozvodná síť zničena, a vzhledem k tomu, že zde nikdo nebydlí a neprovozuje se tu obchod, nemají v plánu dodávat sem elektrický proud.

Vy jste to všechno slyšel, Same. Zástupce úřadu pro veřejné služby na Fiddleru pravil, že mají jedinou možnost – nesplnit svoje závazky a jít od toho. Vodovodní potrubí je zničeno, kanalizace je zničena, čistírna vody je zničena a na náhradní zařízení nemají fondy. Stavělo se tam pomalu. Pomalu se to rozjíždělo. Dřevěné můstky. Plážové chaty. Cesty z písku a škeblí. Studny. Stará Florida. Než tam

postavili mosty, stály tam rybářské chatrče. Pomalu se to muselo vyplatit. Elektřina přišla, když tam bylo dost zákazníků. A to je právě ta legrace. Takhle to znovu začít nemůže.“

„Proč ne?“ zeptala se udiveně Barbara.

„Vlastnické právo na tomto ostrově tvoří na sto let uzel, který nikdo nerozmotá. Když má někdo stavební parcelu u zátoky a dům jakžtakž stojí a když majitel bouři přečkal, potom fajn, je jeho. Ale v domě nemůže bydlet, protože z hygienických důvodů byly zrušeny všechny doklady o obyvatelnosti domu, pokud nebude zavedena kanalizace, vodovod a tak dále. A zavedeny tam nebudou, protože nebudou žádné mosty. Jakmile vybagrují rameno kanálu do hloubky, otevřou je a demontují pontonový most. Ale vezměte si družstevní dům za námi. Má snad sto bytových jednotek, které vlastní sto různých lidí. Někteří z nich zahynuli při uragánu, takže jejich práva jsou předmětem dědického řízení. Co udělají s těmi právy? Co se stane? Prodej není možný. Co bude s vlastnickými právy v Plážové vesnici? Budou muset všechno přeměřit, aby zjistili hranice vlastnictví. A kdo zaplatí nové měření? Někdo zaplatí, někdo ne a jiní tady už nejsou. Vlastní dědici obětí, které zahynuly v Azurovém vánku a Surfklubu, poměrnou část země na dně – promiňte mi ten výraz – Harrisonova průlivu? Ne, postavili jsme ty budovy, vybavili vším možným a všechny se zřítily. Postavit je stálo by teď dvakrát tolik. Takže není žádná naděje.“

„Nemělo by se s tím něco udělat?“ zeptala se Barbara.

„Myslíte jako, že každý problém má svoje řešení?“ zeptal se Mick. Opět vstal. „Mnsím už jít, lidičky. Díky za pivo. Na mých mrtvých rozhlasových hodinách je půl jedné. Same, až se setkáte se starým kámošem Gu-sem, vyřiďte mu, že moc lidí si ho váží, protože dělá užitečnou práci.“

Odcházel, pohupuje malým rádiem s hodinami na roztřepené šňůře.

„je pravda, jak říkal, že je všechno tak zničené, že už se to nedá postavit?“ zeptala se Barbara.

„Mick má pravdu. Součástky k pontiaku, který stojí šest tisíc dolarů, můžete koupit za třicet tisíc dolarů.“

„Co to má s tím vším společného?“

„Jestliže jste při nehodě poškodila jednu pětinu všech součástek a čtyři pětiny vozu jsou v pořádku, přece jenom jste zničila svoje auto. Podívejte se, základní stavby stále stojí. V tom jsou milióny a milióny dolarů. Ale milióny, které Athény dostanou, půjdou na hlavní služby a na silnice na pevnině. Tohle město je mrtvé jako Korint a po nějaké době tento fakt přijmou všichni, kdo přežili, a vystěhují věci z bytů. Kdo vynaloží padesát nebo kolik miliónů dolarů na opravu cest, mostů, vodovodu, telefonů, elektřiny, kanalizace a tak dále, aby umožnil několika tisícům obyvatel nastěhovat se zpátky do družstevních bytů, které mají hodnotu sto padesáti miliónů dolarů? Některé byty nejsou vůbec poškozené. Ale už se s nimi nepočítá. Jsou to doklady nekonečné zabedněnosti.“

„Co myslel tou narážkou na Guse?“

„Asi jsem vám to neřekl. Před čtrnácti dny sloučili městské a okresní oddělení veřejných prací a přiřadili k němu taky okres. Za uragánu si Guse v sanatoriu velice oblíbili, takže teď ví, že se budou o Carolyn svědomitě starat. Dokáže po celý den neuvěřitelně pracovat a je šťastný jako blecha. Gus byl vždycky pracovitý člověk, velice úspěšný inženýr. Minulé pondělí našel v okresní vozovně ležet ladem stará vozidla, objevil dva mechaniky v důchodu, kteří na ně vyrobili součástky, a několik nákladďáků už jezdí.“

„Gus se mi líbí.“

„Je to velice solidní chlapík. Čemu se smějete? Co je na tom k smíchu?“

„Přesně totéž řekl Gus manželovi o vás.“

„Asi jsem takový. Asi ano. Znamená to, že vím, co dělám, a že to taky dokončím.“

Podívala se na něho zblízka a v obličeji měla výraz, kterému neporozuměl. Vstala a odcházela nahoru po pláži. Otevřel další pivo, vypil ho polovinu a šel za ní. Stála u místa, kde se Harrisonův průliv při vysokém přílivu zakusoval do písku a zanechal směrem k vodě téměř metrový příkop. Příliv byl teď skoro na mrtvém bodě. Brzy to tu zaplaví.

„Nač myslíte?“ zeptal se.

Otočila se a usmála se. „Nevím. Myslím na lidi, kteří vlastní půdu. Jako třeba dno vašeho průlivu. Jenže lidé vlastně nikdy nic nevlastní.“

„Ale rádi si to myslí.“

„Jenom si všechno na chvíli půjčují. Nic víc. Co s tím tady bude?“

„Můžu hádat. Za čas, až se všichni vzdají, bude to pomalu pustnout, pak tu budou slavit orgie právníci a nakonec z toho udělají přírodní park. Přímořský park. Za nějakou dobu přijdou za Leem Messengerem kvůli podpisu, dají mu možnost, aby se vzdal prostoru s prázdným vzduchem… počkejte, přesně tímhle směrem… jednadvacet až čtyřiadvacet metrů ve vzduchu, přesné rozměry a tvar bytu, který jste kdysi měli. Samozřejmě s jednou sedmačtyřicetinou země na dně průlivu.“

„A zrovna tam letí pták. Ví o tom, že nám zasahuje do soukromí? Přírodní park by byl docela hezký. Ale měli by tu mít zřízence, který by se staral o čistotu pláže.“

Dívala se podél ostrůvku a v jasném slunci trochu šilhala. „Budou muset strhnout budovy? Stojí jich tam ještě desítky a desítky.“

„Asi je ohradí a na ohradu přilepí výstrahu, aby je nikdo nemohl žalovat. Vzniknou z toho trapné problémy.“

„Podívejte, Same, nad úrovní nejvyšší vody vyráží zelené chmýří. Začínají tu vyrůstat rostlinky. Bude to tady hezké. Kéž by jednou věže družstevních domů obrostly bujným divokým vínem nebo obrovským břečtanem jako staré mexické zříceniny na Yucatanu. Z parku se může stát památník… nechci říci… chamtivosti. Bylo to přece něco jiného, že? Jakási sebehypnóza.“

„A lidský optimismus a podivné daňové výhody. A taky uplynulo moc času mezi dvěma uragány.“

Vrátili se ke svému přenosnému stínu pod slunečníkem. Posadila se půvabně, dívala se dolů a v písku si kreslila obrazce. Měl pocit, že nesmí dýchat příliš hlasitě, aby ji nevyrušil. Tryskala z ní udivující živost. Okouzlila ho navždy, ale nemohl nic dělat. A přitom si vůbec nedovedl představit, že by mohl žít bez ní.

Náhle na něho vyslala pohled, který mu pronikl srdcem. Viděl v jejích očích slzy.

„Barbaro,“ zašeptal chraptivě.

„Ne. Zrovna jsem chtěla něco říci. Že se učím. Jsem teprve na začátku. Těžko se učím. Budu potřebovat čas.“

Roztaženými prsty zajela do písku, nabrala ho hrst a pouštěla dolů.

Podívala se na něho a řekla: „Vy buď neriskujete – vůbec nic, nebo riskujete všechno. Riskovala jsem s vámi, aniž jsem o tom věděla, když jsem vás poslala pro toho nesmyslného býka. Zaklepu na střechu té zasypané fordky a zavolám na ty lidi uvnitř. Zeptám se jich na moc věcí. Litujete, že jste milovali? Litujete, že jste zrodili tři mrtvé děti? Bože, kdy se vlastně tragédie mění v pózu? Jaké zpustošení ve svém životě snesti?“ Pokusila se o úsměv. „Chci vám jenom říci, Same, že se budeme stýkat. Budeme spolu ve spojem. A teď vás moc prosím, jděte na patnáct minut na procházku po pláži.“

Sel. Pocítil v ruce únavu a zasunul ji do pásky. Ohlédl se a viděl ji, jak sedí v poloze Buddhy, vzpřímená, vzdálená světlovláska, pozorující nevinné a neškodné moře.

Asi třicet metrů od břehu vznikl mezi drobnými rybkami rozruch; dostal se pod ně nějaký dravec. Kolem proletělo sedm pelikánů, mávali pomalu křídly a dlouze klouzali těsně nad vodou. Pláží proběhl šedivý krab a zmizel v otvoru. Sam se zastavil a díval se na místo nad značkou vysokého přílivu, kde se prodírala z písku rostlinka se třemi nerozvinutými světle zelenými lístečky. Odtud viděl město a vysoké bílé bankovní budovy. V dálce zarachotila bouřka. Otočil se a všiml si, že se na severu zamračilo. Vánek vál odtamtud. Vracel se k Barbaře. Viděl, že složila slunečník a ukládá ho do člunu. Přidal do kroku.

Z anglického originálu Condominium, vydaného nakladatelstvím Robert Hale, London, 1977, přeložil Ladislav Smutek. Obálku, vazbu a graíicko-u úpravu navrhl Miroslav Jiránek. Vydání 1. Praha 1983.

Vydalo Nakladatelství Svoboda jako svou 4949. publikaci. Odpovědná redaktorka Jarmila Svobodová.

Výtvarná redaktorka Anna Kubů.

Technická redaktorka Jaroslava Lorenzová.

Vytisklo Rudé právo, tiskařské závody, Praha.

Náklad 90 000. AA 24,53, VA 25,97.

Tematická skupina 13/34.

Cena brož. výt. 29,70 Kčs, váz. výt. 35,- Kčs.

73/605-22-8.5